A Happy New Year.

THE

ZOROASTRIAN CALENDAR.

FOR THE YEAR OF YEZDIJIRD 1277.

14th September 1907 to 12th September 1908

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર

યાને

પારસી પંચાંગ.

યઝદેજરદી ૧૨૭૭ નાં વરસનું.

તારીખ ૧૪ મી સપટેમ્બર ૧૯૦૭ થી તે
તારીખ ૧૨ મી સપટેમ્બર ૧૯૦૮ સુધીનું.

ચાલુ રેહેય વરસપર વરસો સદા ભલા તેજ જે કરે નેક કામો સદા.

મુંબઈ:

ચંદનવાડી નંબર ૧૪૧ વાલાં ઘેરમાં,
મુંબઈ વર્તમાન પ્રેસમાં મનચેરજી હોરમસજી જગોશે પોતાને માટે
છાપીને પ્રગટ કર્યું છે.

ઈસવી સને ૧૯૦૭.

PRINTED AND PUBLISHED AT THE "BOMBAY VARTMAN PRESS"
NO. 141 CHUNDANWADY,
BY MUNCHERJEE HORMUSJEE JAGOSH.

1907.

વર્તમાન પ્રેસમાંથી મળશે.

કીંમત

જાહેર ખબરો.

DHUNJEEBHOY COWASJEE OOMRIGAR & CO.

WINE & PROVISION MERCHANTS.

ધનજીભાઇ કાવસજી ઉમરીગરની કું૦

વાઇન અને પ્રોવીઝન મરચંટસ,

ના૦ ૧૦-૧૨—૧૪ અબદુલ રેહેમાન સ્ટ્રીટ—કરાફર્ડ મારકીટની સાંમે.

અંગરેજી દારૂકામ છુટક તથા જથાબંધ તથા ખોરાકી કામ કીફાયતથી વેચવામાં આવે છે.

સરવે ખાશીઆમને તથા બહારગામના તથા અતરેના વેપારીઓને નમનતાઇથી જાહેર કરવામાં આવે છે કે નીચે લખેલો માલ હમારે ત્યાંથી મંગાવીઆથી તાબરતોબ મલશે. દેશાવરવાલા સાહેબો રોકડા અવેજથી મંગાવશે તો કીફાયતથી મોકલી આપવામાં આવશે.

ઉપલે ઠેકાણે સરવે જાતનો ઉંચો દારૂકામ જેવો કે બ્રાંડી, જીન, ઓલ્ડતામ, વીશકી, જીનજર વાઇન, જમેકા રમ, પોરટ વાઇન, શેરી વાઇન, ચમપીન, લીકર હોક, કલારેત, મોજલ, તથા **મીશીએરસ કટલર પામર, ટરીચર તથા ગીલબીની કંપનીનો** દરેક જાતનો દાર કીફાયત ભાવે આપવામાં આવશે.

વલી સ્પીરીટ આફ વાઇન રેકટીફાઇડ ૫૮) ડીગરી ઓવર પુરૂફનો તથા મેથીલેટેડ સ્પીરીટ પણ મલશે.

સરવે ઉંચા મેકરની ખોરાકી તથા હેમ, બેકન, ચીઝ તથા પરફ્યુમરી, પેટંટ મેડીસીન વીગેરે કીફાયતથી મલશે.

"બાટલીબોઈ હાઉસ લંડન."

"પારસી માબાપોને અગત્યનું."

"વીદયારથીઓને ઉતમ સગવડ."

લંડન શહેરમાં દર વરસે પારસી વીદયારથીઓની વધતી જતી સંખ્યા ધ્યાનમાં લઇ, પોતાની કોમનાં ઉમંગી અભીયાસીઓનાં સુખ, સગવડ સારૂ મેસરસ બાટલીબોઇ એન્ડ સનસે દર માસે ફકત રૂ ૧૦૦) લઇ પોતાનાં કુશાદે મકાનમાં ઉતારો આપવાને ગોઠવણ કીધી છે.

વળી મેશરસ બાટલીબોઈ એન્ડ સનસ, આબરૂદાર માબાપો પોતાના ફરજંદોને તેઓની જાતી દેખરેખ હેઠલ, આવા અનેક લાલચોથી ભરપુર શહેરમાં કેલવણી લેવા મોકલી આપે તો તેમને પણ પોતાની સંભાલ હેઠલ રાખવાને ખુશી છે.

ધંધા યા તંદરોસ્તીને અર્થે આવતા વીઝીટરો માટે ખાસ ગોઠવણ રાખી છે.

જે સહરયો આ ખાતામાં થોડો વખત ગુજારી આવ્યાં છે તેમની તરફથી મલેલ સરટીફીકેટો મંગાવી વાંચો.

વધુ વીગતો નીચલે સરનામે લખી મંગાવો.

BATLIBOI & SONS.

BATLIBOI HO

10, Trebovir Road, Earl's Court, Lo

Arthur Road Chemical Works,

JACOB'S CIRCLE, **BOMBAY.**

Founder, Director and Proprietor,

DR. E. M. MODI, D. Sc., LL. D., LITT. D., F. C. S. (Lond. & Berl.), etc.

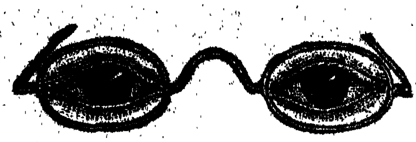
All Chemical Products of DR. MODI's manufacture are invariably pronounced both by Chemical and Practical Experts to be *Simply invaluable, quite pure,* and *excellent,* and every one of them found worthy of
HIGHEST GOLD MEDAL AWARDS IN COMPETITION.

☞ **TWO GOLD MEDALS**
AWARDED AT THE
BOMBAY EXHIBITION
(1904-1905)
AND
FOUR GOLD MEDALS
AT THE
SURAT EXHIBITION 1907

For Excellence of Dr. Modi's different Disinfectants and for Purity, Excellence and Utility of Dr. Modi's various Chemical Products for the Textile & Engineering Industries, etc.

જરૂર વાંચો! મુફત લાભ!!

દીનશાહ એમ૦ દસ્તુર કું૦ની

પુરાણી પેઢીમાં

લનડનની જાણીતી આંખની હોસ્પીટલોમાં લાંબી મુદત રહી "કલીનીકલ એસીસટંટનો ઓધ્ધો બજાવી આંખના દરદીઓની દવા, ઇલાજ અને ઓપરેશન કરી જાતી અજમાયસ" મેળવી ત્યાંના વીદવાન વડીલ આંખનાં ડાકટરોના લેખીત શબદો જેવા કેઃ—

"ડાકટર દીનશાહ દસ્તુરે આંખનાં ઘણાં ઓપરેશનો ઘણી સફાઈ અને ચતુરાઈથી કીધાં છે અને આંખનાં દરેક કામમાં પુરેપુરા પ્રવીણ અને કુશળ આંખના સરજ્યન ડાકટર છે."

એ વીગેરે ઉંચા મતોનું માન મેળવનાર અમારી કંપનીના આંખના ડાકટર

દીનશાહ એમ૦ દસ્તુર, એમ૦ ડી૦.

ચસમાથી આંખને મુશકેલ ખામીઓ સુધારવા આંખ મુફત તપાસે છે, જેવો લાભ મુંબઈમાં ફકત અમારે ત્યાંજ મળે છે. વળી ખાસ બંદોબસ્તથી આંખની દવા તેમજ ઓપરેશન પણ કરતા આવયા છે. જે કામ મુંબઈમાં કોઈ પણ ખાતામાં થવું મુશકેલ છે.

સરવે કરતાં ઓછા ભાવે

ઉંચી જાતના પથરના ચસમા તરેહવાર કમાનોમાં, દુરબીનો, નકલી આંખો, તાવ તપાસવાના થરમામીટરો મળશે.

"લુ-લુ" આંખનાં ટીપાં !

આંખનાં દરદોનો તદન ખાત્રીભરેલો ઠંડક આપનાર અકસીર ઈલાજ છે.

આંખોનું આવવું, સુજવું, રતાસ, બલત્રા, ખીલ, કીડા, પોપચાંનું સુજવું, પાણી ગલવું, અજવાલું ન દેખી શકાય, ઝાંખ, જાલાં, આંખોમાં ચીપડા થવા, વલગી જવું, ચાંદાં વીગેરે આંખનાં દરદો તેમજ નબલી અને ઠાકેલી **આંખો માટે** બીનહરીફ **સલાંમત** ઈલાજ છે. **'લુ-લુ'** આંખનાં ટીપાં **છેલ્લી શોધ** અને **લાંબા વખતની અજમાયશનું** પરીણામ છે.

કીમત રૂ. ૧.

ન૦ ૫૬ એસપલેનેડ રોડ, કોટમાં બોંમબે કલબ સામે, મુંબઈ.

શા માટે રીબો છો?

હાંફણ, ખાંસી, બ્રોંકાઈટીસ, સસની જેવાં જીવલેન **સખત** અને **મુદતનાં** દરદોમાં **"કાદી"** નો **એકજ ભાગ** તુરત આરામ આપી શાર કરવાને કદી નીશફલ જશે નહીં. કી રૂ ૧ા. ઉપલે ઠેકાણેથી તથા બીજા દવા વેચનારાઓ પાસેથી મલશે.

Kadi.

NATIONAL BANK OF INDIA
(LIMITED.)

નેશનલ બેંક ઓફ ઇંડીયા, લીમીટેડ.

વડી આફીસ:—૧૭ બીશપગેટ સ્ટ્રીટ વીધીન લનડન ઇ. સી.

નામની થાપણ...	પાઉંડ	૧૨,૦૦,૦૦૦
ભરાયલી થાપણ	,,	૬,૦૦,૦૦૦
રીઝરવ ફંડ	,,	૬,૦૦,૦૦૦

શાખાઓ.

કલકતા.	કાનપોર.	માંડલે.	એડન.
મુંબઇ.	દીલી.	ચીતાગોંગ.	સ્ટીમર પોઇંટ, એડન.
મદ્રાસ.	લાહોર.	કોલંબો.	જંઝીબાર.
કરાંચી.	ટયુટીકોરીન.	કેનડી.	મોમબાશા.
અમરીતસર.	રંગુન.	નેવારા ઇલ્યા.	નઇરોબી.
			એનટેબી.

લંડન મધેનાં બેંકરો.

બેંક ઓફ ઇંગલંડ; નેશનલ પ્રોવીનશીયલ બેંક ઓફ ઇંગલંડ લી૦; નેશનલ બેંક ઓફ સ્કોટલંડ લી.

ચાલુ ડીપાઝીટ ખાતાંઓ.

આ બેંક સાથ ચાલુ ડીપાઝીટ (અનામત) ખાતાં રાખનારાઓને રૂપયા ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીની રકમો ઉપર દરરોજની બાકી કહાડતા જઇ, દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું બ્યાજ આપવામાં આવે છે; પણ રૂ ૧,૦૦૦ ની અંદરની બાકી ઉપર બ્યાજ આપવામાં આવતું નથી. પણ બ્યાજ છ માસનું રૂ ૫ થી વધુ નહી થાય તો બ્યાજ મળે નહીં.

હુંડી પત્રીનું કામ.

આ બેંક, લનડન ઉપરની હુંડીઓ તરત મુદતની અથવા તો વધતામાં વધતી છ માસની આપે છે. તેમજ ઇંગલંડ, સ્કાટલંડ તથા આયરલંડનાં બીજાં શેહરો ઉપર તરત મુદતની આપે છે, વળી તે પોતાની શાખાઓ તથા આડતો ઉપર પણ હુંડી આપે છે, અને મુસાફરોના ઉપયોગ માટે દુન્યાના સઘળા ભાગ ઉપર ચાલતી સરક્યુલર નોટોબી આપે છે.

આડતનું કામ.

પોતાના ધરાકોના શેરો તથા સરકારી લોનો પોતાની પાસે આ બેંક સલામત રાખવા માટે લે છે અને જયારે એ કાગળીયાં પાછાં ધરાકને આપે તયારે તેનાં નામની કીંમત ઉપર સેંકડે ०I ટકો કમીશન લે છે. લોન તેમજ શેરો ઉપરનું વયાજ બેંક ઉઘરાવી આપે છે અને જે રકમ ભેગી થાય તે ઉપર સેંકડે ०I ટકો કમીશન લે છે, સરકારી લોન તેમજ બીજાં કાગળીયાં વગેરે વેચવા તથા લેવામાં આવે છે અને જેટલી રકમ ખરચાઇ અથવા ભેગી થઇ હોય તે ઉપર સેંકડે ०I ટકો કમીશન લે છે.

ફીકસ ડીપાઝીતસ.

બાંધી મુદતના પઇસાને સારૂ બેંકમાં ખબર કાઢવાથી કહેવામાં આવશે.

હેરી. એચ. જોન્સતન,

એકટીંગ મેનેજર.

THE MERCANTILE BANK OF INDIA
LIMITED.

મરકનટાઇલ બેંક ઓફ ઇંડયા લીમીટેડ.
નં૦ ૨૨, એસપલેનેડ રોડ, મુંબઇ.

સતા આપેલી થાપણ....................	પાઉંડ	૧,૫૦૦,૦૦૦
શેરો ભરાયલી થાપણ....................	,,	૧,૧૨૫,૦૦૦
પુરી ભરાયલી થાપણ....................	,,	૫૬૨,૫૦૦
ભાગીદારોની રીઝરવ જોખમદારી......	,,	૫૬૨,૫૦૦
રીઝરવ ફંડ....................................	,,	૧,૭૦,૦૦૦

વડી આફીસઃ—૪૦ થરેડનીડલ સ્ટ્રીટ, લંડન, ઈ. સી.

લંડનના બેંકરો.

ધી બેંક ઓફ ઇંગલંડ, ધી લંડન જોઇંટ સટોક બેંક.

શાખાઓ અને આડતો.

મુંબઇ, કરાંચી, કલકતા, મધરાસ, કોલંબો, કાંડી, ગોલ, સીંગાપોર, હોંગકોંગ, પીનાંગ અને શંગાહી.

આ બેંક પોતાની શાખા તથા આડતો ઉપર હુંડી આપે છે તથા હુંડીનાં નાણું ઉઘરાવી આપે છે અને મુસાફરો માટે લેટરસ ઓફ્ ક્રેડીટ આપે છે.

ચાલુ ડીપાઝીટ રાખનારાઓને રૂ ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીની રકમો ઉપર દરરોજની બાકી કાહડતા જઈ દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું બ્યાજ આપવામાં આવે છે પણ રૂ ૧૦૦૦ની અંદરની બાકી ઉપર બ્યાજ આપવામાં આવતું નથી. રૂ ૧,૦૦,૦૦૦ કરતાં વધુ રકમના વયાજના ભાવો અરજ કરવાથી નકી કરવામાં આવશે.

બાંધી મુદતની બાર માસની અથવા તેથી ઓછી મુદતની ડીપાજીટ માટેના વયાજના ભાગે અરજ કરવાથી નકી થઈ શકશે.

વળી બેંક હીંદુસતાનની અથવા બીજી સરકારોની લોનો ખરીદ કરી અથવા વેચી આપે છે. તેમજ પગાર, પેનસન, વેહેંચણી અને બ્યાજ ઉઘરાવે છે, અને જો વસુલ થયલી રકમ બેંકની મારફતે હુંડી લઈ મોકલવામાં આવે તો તે ઉપર કમીશન કશું લેતી નથી.

બેંક વળી સરકારી લોનો તથા કંપનીઓના શેરો વગેરે સલામત રાખવા લેછે, અને તે ઉપરનું વયાજ નીચલે ભાવે ઉઘરાવે છેઃ—

	કમીશન.
હીંદુસ્તાનમાંજ મલતું હોય તો દર સેંકડે..	૦ા ટકો.
સલામતી માટે રાખેલી લોનો કે શેરો પાછા આપતી વેળા સેંકડે..................	૦ા ટકો.
હીંદુસ્તાનમાં વેચેલા શેરો અથવા લોનોનું નાણું આપતી વેળા સેંકડે............	૦ા ટકો.

જેમ્સ મરડોક,

મેનેજર.

મહારાજ કુમાર શ્રીલાલ ત્રિભુવનપતિ દીનસાહ સિંહજુ દેવ જાગીરદાર, પુંદરપુર

પ્રિયવર પંડિતજી [illegible]યાત નિવેદન એ છે કે પાછલા વરસે જે વરષ ફલ તમે મોકલ્યો હતો તે ઘણુંજ ઠીક થયો, તમે યથાર્થ જ્યોતિષ વિદ્યામાં પુરણ પંડિતછો. તમારી જેટલી પ્રશન્સા કરીયે તે થોડી છે. કૃપા કરીને નવા વરષનું વરષફલ મોકલજો.

જગનાથ પ્રાસાદ, સેટલમેંટ આફીસર–ખંડવા

શ્રીયુત પંડિત મુલચન્દજી શરમાએ મેહરબાની કરીને મારૂ વરષફલ બનાવ્યો હતો તેમાં જે જે શુભ તથા અશુભ ફલ તમે લખ્યા હતા તે બધા બરાબર થયા, અને એથી આગલા મોટા મોટા જ્યોતિષિયોં ઘણીંક વાર મને અનેક ફલ બતાવ્યા પણ તે ફલ આના જેવા સત્ય નહીં થયા કે જેવા પંડિત મુલચન્દજીનાં દેખવામાં આવ્યા. તમારૂ કામ વાસ્તવમાં વિશ્વાસ લાયકછે. અમારા દેશના રાજા મહારાજાઓએ પંડિતજીના ઉત્તમ ગુણુની પરીક્ષા જરૂર કરવી જોઇયે. અમને એ આશાછે કે પ્રત્યેક મોટા માણુસ એના કામથી સન્તોષ પામસે.

રામદાસ વરમા સમ્પાદક શ્રી વેંકટેસ્વર સમાચાર—મુંબઈ.

શ્રીયુત પંડિત મુલચન્દ શરમા મહારાજ કુમાર શ્રીરાવ બહાદુર વંકાજુદેવ જાગીદાર સાહવા અતરાર છત્રપુરની પગેલાગણુ અપરંચ જે વર્ષફલ અમારે સંવત ૧૯૫૪ નું મોકલ્યો હતો તેવારા મહિના સુધી બરાબર મિલ્યુ. કાંઈ પણ ફરક નહીં રહયો. તમારી જ્યોતિષ શાસ્ત્ર વિદ્યાની તારીફ કેમ સુધી વરણુન કરવામાં આવે ?

જાડખડી સિંહ ઇન્સપેક્ટર પંડિત બહાદુર ગંજથી લખે છે કે આપનો મોકલેલો વરસફલ બરાબર ફલ દિવસ દિવસ પ્રતિ પ્રાપ્ત થાય છે. હવે વરસફલ પુરૂ થયુછે તેથી કૃપા કરીને નવો વરસ ફલ મોકલજો.

I hereby certify that Pandit Mool Chandra Sharma of Ajereka is a far advanced scholar of "Astrology.' At my request he sent me an year extract from my horoscope for verification by my personal experience. The test has proved to be the most satisfactory one, and every event and occurance took place as it was laid down by the Pandit. No doubt the Pandit has hit the mark, and deserves much credit. He who will search him will have his future life searched.

Pandit Ram Harkh-Dy. postmaster—Akola.

Certified that I got a Varasphal from Pandit Mool Chand Sharma of Ajeraka and I am glad to be able to state that all his predictions have come to be fulfilled. He makes his calculations according to the *Ramal Shastar*, and I had no idea that they could be so exact. It is indeed a wonderful Science as is Pandit Mool Chand a perfect adept in his art.

M. N. Chatterji, Manager Jushpur State–Bengal.

Dear Pandit Mulchand Shurma Ajeraka, I am very much obliged to you for making my *Varas Phal* for the 12 months from May 1901. It is now since 4 months that I am watching your foretellings, and can say that what you have written is appearing exactly true. Similarly several of my subordinates to whom you have sent in your foretellings have found you quite right, and a body of men at Jugdalpore is praying your Foretellings.

Yours truly, Jwala Prasad, settlement office, Baster State.

ડાકટર પી. ડી. કુપરની અકસીર દવાઓ.

ડાકટર કુપરનું **એગ્યુમીક્ષચર** તથા **તાવની ગોળીઓ,** ટાઢીઓ, અંતરીઓ, ઠંડીઓ ને ચોથીઆ તાવ સારૂ અકસીરમાં અકસીર ઇલાજ છે અને માત્ર ત્રણ દીવસમાં સારો કરેછે, સહીસલામત ને ખાતરી ભરેલો ઇલાજ છે. દુધમલ બચ્ચાંને પણ સલામત રીતે આપી શકાય છે. **ઇનફ્લુએનઝા** અને લાંબા વખતની ઝેરી તાવો આ દવાથી સારી થાય છે. **મરકીના** અટકાવ તરીકે આ દવા ખાતરી ભરેલી માલમ પડી છે ને કીમતી હજારો જાનો બરૂચ જીલ્લામાં બચ્યા છે.

ઉપલી દવા સારૂ નીચલી સરટીફીકેટો વાંચવાથી ખાતરી થશે.

કીંમત ગોળીની એક સીસીનો રૂ. ૧) અને મીક્ષચર ૧) શીશીના આના આઠ.

૧. મુંબઈની હાઈ કોરટના નામદાર ચીફ જશટીસ **સર લોરેન્સ જેનકીનસન સાહેબના** બાનુ **લેડી જેનકીનસ** લખે છે કેઃ—પ્યારા ડાકટર કુપર—તમારી તાપની ગોળીઓને માટે હું તમારો ઘણો આભાર માનું છું. હું જંગલમાં ગઈ હતી, ત્યાં એ ગોળીઓ લેતી હતી અને જો કે મારી સાથના તમામ માણસો તાવથી પીડા પામવા લાગ્યાં તોપણ હું પુરતી રીતે તંદરોસ્ત રહી હતી.

૨. **ડાકટર પોલન સાહેબ,** પંચમહાલના**માજી કલેકટર** તથા માજી મુંબઈ ઇલાકાના **કસ્ટમ કમીશનર સાહેબ** લખેછે કેઃ—મને પંચમહાલનો સખત તાવ લાગુ પડયો હતો ત્યારે મેં ડાકટર કુપરની ગોળી વાપરી હતી, અને તેથી હું તદ્દન સારો થઈ ગયો હતો.

૩. **લેફ્ટનંટ કરનલ ડાકટર મીસતરી** સીવીલ સરજન સાહેબ બરૂચથી લખે છે કેઃ— પ્યારા સાહેબ—તમારી તાવની ગોળીઓ મેં ઘણાક તાવના કેસોમાં ફરમાવી ઉપયોગ કીધો છે, અને મને તે ઘણી અસરકારક માલમ પડી છે.

ડાકટર કુપરની ટોનીક પીલસ.

શરીરની કમશકતી તેમાં બચપણમાં નાદાનીઅત ટેવથી જે ખરાબ પરીણામો થાય છે, તેમજ ધાતુ ક્ષય, લાંબા વખતનું કમતાકાતપણું, હીસતીરીયા, લખવો, બદહજમી, સ્ત્રીઓને થતી તમામ જાતની નબળાઈ, ડાએબેટીસ તથા ધાતુના વેહવાથી થતી નબળાઈ સારૂ થવા માટે સલામત અને અકસીર ઈલાજ છે. **કીમત શીશી ૧ નો રૂ૦ ૧–૮–૦**

લેફ્ટનંટ ડાકટર કરનલ નરીમાન સીવીલ સરજન સાહેબ સુરતથી લખે છે કેઃ— પ્યારા સાહેબ—તમારી શકતીની ગોળીઓનો મેં ઉપયોગ કરાવ્યો છે અને ઘણી નબળાઈના કેસમાં તે ઉપયોગી માલમ પડી છે.

ડાકટર કુપરનું ખુશબોઈદાર દાંતનું મંજન.

દાંત અને દાંતના પારાને મજબુત કરે છે. મોઢાંમાંનાં દુરગંધ વાસને દુર કરે છે. દાંતને સફેદ તથા સાફ રાખે છે. **કીંમત ૧) શીશીના આના ૫.)**

સરજન મેજર ડાકટર **જે. રોબ. સીવીલ સરજન** સાહેબ અમદાવાદથી લખે છે કેઃ— પ્યારા સાહેબ, તમારૂ દાંતનું મંજન ઘણું સુગંધી અને પસંદ આવે તેવું અને ઉપયોગી છે.

ઉપલી સઘળી દવાઓ મુંબઈ તેમજ તમામ દેશાવરના આબરૂદાર દુકાનદારોને ત્યાંથી મળશે. આબરૂદાર એજંટો જોઇએ છે, સારૂ ડીસકાઉંટ મળશે. અમારી દરેક દવાની શીશી ઉપર મોરનો ટરેડ મારક છે, તે વગર કોઇબી શીશી લેવી નહીં.

મુંબઇમાં દવા મળવાનાં ઠેકાંણા—શેઠ માણેકશા હોરમજી સુખડવાલા, બાહરકોટ મોટા મોહલામાં—તથા દવા વેચનારા મેસરસ એદલજી બ્રધરસ અને મેસરસ ડી. સી. ઉમરીગર.

માલેક અને બનાવનાર જી. પી. કુપર,

ખા. બા. ડાકટર ડોસાભાઇ કુપરના ઘેરમાં, મુગલીસરા, સુરત.

"પઇસા આપયે પણ ભેદ નહીં આપયે."

"મારા વાલ કેમ વધયા તેનો ખુલાસો ઘણો ટુંક છે. બેહેન શીરીન, તમોને ખબર છે કે બે વરસપર તમો મારા ટુંકા–ઠુમકા બાલ જોઈ મારી મશકેરી કરતાં હતાં? મારૂં માથું બાલથી ભરેલું દેખાડવાને તરેહવાર ઉપાયો લેતી હતી અને મારા બાલ વધારવાને જે કોઇ કહે તે કરતી, પણ સઘળા મારા પઇસા અને મેહેનત નીશફળ ગયાં. મોટી વડાઇથી છપાતાં તેલ, અરક, અને પોમેતમની તારીફ સાંભળી મેં સઘળાં વાપડયાં, પણ ફોકટ. એક દીવસે મારા હાથમાં એક રોજીંદુ પત્ર આવ્યું તેમાં **"ઝરીનાકેનથરેદીન ટાંનીક"** હેર આઇલની જાહેર ખબર વાંચી. મેં તે સેવટને માટે અજમાવા ધારયું. મેં વીચાર કીધો કે જો એમાં "ફેલ" થઇ તો પછે કોઈ જણસપર પઇસો ખરચવો નહીં. સવા રૂપીયાવાળી મોટી બાટલી **માદન સનસવાળાઓને** ત્યાંથી મંગાવી. એ તેલ તો અઠવાડયાંમાં ત્રણ કે ચાર વખતજ લગાડવા ફરમાવ્યું છે તેમ મેં લગાડવા માંડયું. પહેલી સીસીથીજ મને ફાયદો જણાયો. ખોરો નીખ જતાંજ રહયાં. બાલ પોચા નરમ અને ચલકતા થવા લાગા. બીજાં તેલ લગાડતાં મારૂં માથું ચીકણું થઈ રહેતું તેને બદલે આ તેલથી બાલ નરમ અને છુટા રહેવા લાગા અને જેમ જેમ વાપરતી ગઇ તેમ તેમ મને ઘણો ફાયદો થયો. બાલ વધવા લાગા, એટલુંજ નહીં પણ માથાનો દુખારોભી જતો રહયો, એ મને ઘણો મોટો ફાયદો થયો. મને લોભ લાગો કે એ તેલ દરરોજ લગાડું, પણ મને કહેવામાં આવ્યું કે દરરોજ લગાડવાને માટે **'ઝરીના રેડ રોઝ હેર ઓઇલ'** કે **ઝરીના જાસમીન હેર ટાંનીક** આવે છે તેવડે દરરોજ બાલ હોરૂં છું તેથી જે દીને બાલ વધવાનું તેલ નહીં લગાડું તે દીવસે ઉપલાં બંને તેલમાંથી જે મને ભાવે તે તેલથી બાલ હમેશાં સાફ કરૂં છું. એ પ્રમાણે બાલની મેં જતન કીધી તેનું પરીણામ તમો જુવો છો તેવું આવ્યું. હવે મારા બાલ વધપર રહયા છે, તેથી **કેનથરેદીન ટાનીક** હેર આઇલ ફક્ત આઠ દીવસમાં એકવાર લગાડું છું અને બીજા દહાડા ઉપલાં હેર આઇલ વાપડું છું. "ન્યુસ પેપર" તો હમારે ત્યાં રોજ આવે છે, પણ જાહેર ખબર વાંચે કોણ કે ખબર પડે! મારો સોરાબ એક દને તેમાંજ છપાવેલી **"ફલોરલ હેર ડુષ"**ની તારીફ વાંચવા બેઠો. તે તારીફભી કોણે કીધેલી કે વેલાતના **લેનસેટ** નામના વઇદક પત્રે–તેમજ **બોસટીક હીલ** જેવાં નામીચા રશાયણીઓએ! હેરડુષ સાંજે ફરવા જતી વખતે બાલપર છાંતી બશે હોરીં નાખું છું, તેથી તાળવાંને અને આંખને એવી થંડક વળે છે કે બોલવાની વાત નહીં. પણ એના ખુસ સોહોદમની મીઠી લમપટ તો જાણે આખા ઓરડાને બેહેક બેહેક કરી મેલે છે, એટલુંજ નહી પણ બાલની વધ જાળવી રાખવાને એનો ઘણો ટેકો છે. વળી મારે કેહેતાં ભુલવું નહી જોઇએ કે રેડ રોઝ હેર આઇલથી જેમ ગુલાબની મીઠી ખુશબો માથામાં પમરી રેહે છે, તેમ જેસમીન હેર આઇલથી તો ચંબેલી અને બટ મોધરાનો મનોરંજક સુવધ વ્યાપી રેહે છે. એવાં એ તેલ સોહોરમદાર છે. તમો જુવો બેહેન, કે મારા બાલ વધારવાનાતલેસમ ઉપલી ત્રણ જણસો છે. એ તેલ ક્રાફરડ મારકીટ આગલ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટમાં **અસલ માદનના દવાખાનામાંથી** મંગાઉ છું. મને કહેવામાં આવ્યું છે કે એ તેલોની નક્લ નીકળી છે તેથી **ઝરીના** નામ જોઇનેજ લેઉં છું."

માદન સનસની કંપની.

ક્રાફરડ મારકીટ–મુંબઇ.

ડા. રૂ. એ. હકીમના અકસીર ઇલાજો.

જવારીશે રૂશતમી.

વીરય વરધક તથા શકતીને માટે અકશીર ઇલાજ.

કોઈ પણ રીતની નબળાઈથી ધાતનું જવું, કમતાકાતી, ગુરદા તથા છાતીના દરદો, લકવાનું દરદ, માથાનો ચાલુ દુખાવો, ચકરી, અભયાસ કરવાથી આંખની નબળાઈ, પીશાબનું વારંવાર થવું, પાચન શકતીમાં થતો બીગાડો, ગરમીનાં દરદથી થતો લોહીનો બીગાડો, સાંધાનો દુખાવો, કળતર, નજલો, સંધીવા, કમરનો દુખાવો વગેરે મરદ તથા ઓરતને એક સરખો ફાયદો કરે છે. એ ખાખ **નબળા** માણસોને માટે એક ઉત્તમ ચીજ છે. દરેક પ્રકારની નબળાઇ માટે રામબાણ ઇલાજ છે. સેંકડો બીમારોને ફાયદો થયો છે. ખાવાની રીત પાખની ડબી સાથે છે **કીંમત રૂ. ૧. તા. ૨.**

હકીમની ગરમીના રોગની દવા.

પીશાબના કોઇ પણ જાતનાં દરદ તેમજ ગરમીના રોગથી અથવા તો ખરાબ સંગતથી થતાં વેહેતાં દરદને તથા તેમાં થતી અનેક વેદનાને ફક્ટ સેહેજ વખતમાં નાબુદ કરે છે અને એ દવા મરદ તથા ઓરતને બંનેને એકસરખો ફાયદો કરે છે. કીંમત શીશી ૧ નો **રૂ. ૧.**

હરસ તથા મસાને માટે ખાસ થંડો મલમ.

આએ મલમથી હરસ તથા મસામાંથી પડતું લોહી બંધ કરી, સફરામાં પડેલા ચીરાને રૂઝવી અકરસાત તથા સોજો નરમ પાડી હરસ તથા મસાને જડથી નાબુદ કરે છે. કીંમત શીશી ૧ ના **રૂ. ૩.**

શીરપ ઉશબા.

લોહી સુધારનાર, પેટની કબજીઆત દુર કરનાર, ભુખ વધારનાર, ધાતુપુષ્ટ અને ખોરાક હજમ કરનારી દવા છે. લાંબી માંદગીથી ગયલી શકતી પાછી લાવે છે. લોહીના બીગાડથી અનેક દરદો લાગુ પડે છે, જેવાં કે ફુલ્લા, કદરૂપી ચાથાં શરીર ઉપર ફુટી નીકળે છે તે, કંથમાલા, નાશુર, ગાંથ, ખુજલી તથા સરવે પ્રકારનાં ગરમીના જખમ તથા એને લગતાં દરદો, સાંધાનું રહી જવું, કલતર, લીવરને લગતાં દરદો, ચાલુ બદહજમી, ઓરતોનાં દરદો, મગજની થાકથી થતી નબળાઇ, એ સરવે બીમારી માટે **શીરપ ઉશબા** રામબાણ ઈલાજ છે. વાપરવાની રીત શીશી સાથે છે. **બાટલીની કીંમત રૂ. ૧.**

ડા૦ આર. ઇ. હકીમસ નરવાઇન ટોનીક પીલસ, ધાતુ પુષ્ટની ગોળીઓ.

આ પ્રખ્યાત, બીન હરીફાઇથી વખણાતી ટોનિક પીલ્સ જલદી વીજળીની માફક તન તથા મનને શકિત આપે છે. એનાં ગુણો અદ્ભુત છે. નબળી થયલી પાચનશકિતને તેજસ્વી કરે છે; સારી ભુખ લગાડે છે. લોહી સુધારે છે. હરકોઈ કીસમની નબલાઇને દુર કરે છે. કુટેવથી કે બુરા રોગથી થયલી નાકઉતીને હાંકી કહાડે છે. ધાતુને પુષ્ટ બનાવી સુધારે છે અને ગયલી શકિત પાછી આપીને દરદીને નિરોગી અને શકિતવાલો ટુંક સમયમાં બનાવે છે. વાપરવાની રીત ડબી સાથે આપેલી છે. ૪૦ ગોળીની ડબીની કીં. રૂ. ૧.

દરાજ તથા કીડને માટે અકસીર મલમ.

દરાજ, કીડ, ખરપસું તથા એવાંજ ચામડીનાં દરદોને જડમુલથી નાબુદ કરે છે. **કીંમત શીશી એકના આના ૪.**

હકીમ "ડેનટીફ્રીસ," સુગંધી દાંતનું મંજન.

દાંતને મેલી જેવા સાફ કરી, થતો દુખાવો નરમ પાડી મજબુતી આપે છે જે વાપરવાથી ખાત્રી થશે. **કીંમત ૪ તથા ૮ આના.**

હરસ, મસા, નાશુર, ભગંદર, પાથા, કંથમાલા તથા શરીર ઉપરના બીજા દરદો ફક્ટ યુનાની ઇલાજોથી સારા કરવામાં આવે છે.

ડા૦ રૂસ. વેજીટબલ હેર ઓઇલ.

આ તેલ ખુશબોદાર, માથાને થંડક આપનાર હોવાથી યાદદાસ્ત તેજસ્વી કરી માથાના દુખાવાને દુમદી કરે છે. બાલમાં થતા ખોરા તથા બીજા રોગોને અટકાવી ખરતા બાલોની જડને પુષ્ટી આપી

વાંચો!

રોયલ સ્વીટ મારટ.

અમારા માલ માટે નામદાર મુંબઈ સરકાર—ચીફ જસટીસ—પ્રીન્સ સામતસીંહજી અને દેશી છાપાએ તથા બીજા ગ્રહસ્થોએ ઉત્તમ મત આપેલાંછે.

ગોવીંદજી વસનજી-સોના ઘીના હલવા તથા મીઠાઇ બનાવનાર:

મોટી જલેબી
મોટી સુતરફેની
બદામી લીલો તથા
સુકો મસાલાનો હલવો
કાશીનો હલવો
સેવ ગાંઠયા ભજીયાં

અધરણીના લાડવા
જાત જાતના હલવા
મેસુર તથા માવાનો
મેસુર, મોરાં ખાજાં,
દહીથરાં, ખારી પુરી, પેંડા
મોરા, બરફી, બદામની બરફી વગેરે

તઈઆર તથા વરદીથી મલશે. બાહારગામવાલાના ઓરડરો તાકીદથી બજાવવામાં આવશે.

ગોવીંદજી વસનજી—મીઠાઇ બનાવનાર.

ગીરગામ રોડ—નાનાશંકર શેઠની ચાલ.

ફળ ઝાડોની ફરમાસુ કલમો વેચવાની છે.

જસાવાલાના ફળ તથા ફુલ ઝાડોના બનાવતી ઉતમ ખાતરો વેચવાનાં છે.

મારા ચીમોડના બગીચા (હાદીબાગ) માં જાતી દેખરેખ તલે બાંધેલી હાફુશ પાએરી, ચીકુ, પપેનાસ, લાચી વગેરે ફળ ઝાડોની ઉતમ કલમો વેચવાની છે. મારા બગીચાના પપેનાસના ફળો સારૂ મુંબઈના પ્રદરશનમાં રૂપાનો ચાંદ મલયો છે તથા સુરતના પ્રદરશનમાંથી ઇનામ મલયું છે.

જસાવાલાના બનાવટી ખાતરો બગીચાના અનુભવીઓના લખેલાં પુસ્તકો તથા મારા પોતાના બગીચામાં મેલવેલા ૧૫) વરસના જાતી અનુભવને આધારે બનાવામાં આવયા છે. એ ખાતરોને સુરતના પ્રદરશનમાંથી ઇનામ મલયું છે. એના ઉપયોગથી ફળ તથા ફુલો વધારે જથામાં તથા મોહટા કદના આવવા સાથે તેઓની ખાશીએત સુધરે છે. કલમો તથા ખાતરોના ભાવ તથા વીગતના નવા ચોપાનયાં નીચલે ઠેકાણેથી મંગાવો.

દાદાભાઈ ધનજીભાઈ જસાવાલા,
તે જસાવાલાના બનાવતી ખાતરોના બનાવનાર
તથા 'ફળ ઝાડોના નફા કારક ખીલવણી'ના લખનાર,
ઠેકાણું—શંકરશેઠના દેરાંની સાંમે, તારદેવ—મુંબઈ.

S. R. BOTTLEWALLA & Co.,

Financial Agents and General Merchants.

(Established 1886.)

Transact every kind of Personal Agency, particularly :—

Native State Agency.—The Sovereigns, Princes, Chiefs, Nobles and Jaghirdars of Native States will best consult their interests by employing this Firm as their **Bombay Agents.**

House, Land, and Estate Agency.—A Register kept of Houses &c., wanted and of all properties in the Market, which affords the best means of meeting the requirements of **Vendors, Purchasers** and all who wish to **hire** or **let Houses, Offices,** &c.

Advances on fixed and equitable mortgages (deposit of title deeds.)

Loans on every description of tangible or good personal security. Secrecy and dispatch guaranteed.

Mofussil Agency.—Up-country residents will find it greatly to their advantage to place all their **Orders** and **Commissions** in our hands. We undertake to execute them with care and fidelity and to give complete satisfaction.

Government Paper, Stocks and Shares, bought and sold and advice given as to investments.

Recovery of Outstandings, Rent, and **Debts** collected and recovered.

Partnership and Business Agency—Partnerships negotiated. Partners with capital introduced. Capital procured for starting businesses. Purchases and Sales of businesses negotiated.

Fire and Life Insurances effected with the best Offices and at the most favourable rates.

Charges Moderate. **Terms** on Application.

Save time, trouble, money and temper, by sending all your orders and commissions to

S. R. BOTTLEWALLA & CO.,

who will execute them with the utmost promptitude, care, and attention.

OFFICES.

17, BANK STREET, FORT, BOMBAY. (OVER CRAWFORD & Co.)

સોરાબજી અને જમશેદજી ખાન,

ઝવેરીઓ.

કોટમાં દેવળની પાસે, મુંબઈ
અને કેંપ કરાંચી.

હીરા બીલીઆન

જથાબંધ તથા ફુટક બજાર કરતાં ઘણા કીફાયત ભાવથી મળશે.

ઝવેરાતના દાગીના:—

લંડન અને પેરીસના તથા અત્રેના બનાવેલા કોઈપણ કીમતના તઈયાર મળશે અથવા મનપસંદ બનાવી આપવામાં આવશે.

PRICE LIST.

Item	Description		Price
SODA WATER	*of very high pressure...*	*..per doz...*	0— 8
LEMONADE	*most delicious.................*	,,	0— 8
TONIC	*a speciality.....................*	,,	0—12
GINGERADE	*from rich Jamaica ginger...*	,,	0—12
RASPBERRYADE	*colouring guaranteed harmless and free from poisonous substance...*	,,	0—12
GINGERALE	*(Belfast), sparkling and of very superior quality...*	,,	0—12
ICE-CREAM SODA	*Refreshing and Cooling...*	,,	0—12
LIME JUICE & SODA	*Cooling and thirst quenching.*	,,	0—12
POTASH WATER	*guaranteed to contain 5 gr. of pure carb. of Potash...*	,,	0—12
LITHIA WATER	*guaranteed to contain 6 gr. of pure carb. of Lithia...*	,,	0—12
PICK-ME-UP	*A nonalcoholic Phosphatic Drink indispensible after fatigue or exhaustion*	,,	1— 4
	Bottles glass stoppered.	,,	2— 0

DUKE & SONS,
14, Hummum St., Fort.

N. B.—Special reduced rates for Hotels, Clubs, Messes, Merchants and Wholesale Buyers.

દાંતના ડાકટર

ડાકટર

પીરોજશાહ પાલનજી

ઠેકાણું—ધોબીતલાવ, નાં૦ ૮૭.

દાંતનાં સરવે દરદ વતરોગે દાંતને લગતું સરવે કામ ખાતરી પુરવક કરી આપવામાં આવે છે, નવા દાંત નવીજ કળા પ્રમાણે શોભઈતા તથા તેમાંથી વગર દરદે ચવાઇ શકાય એવા બને છે.

ભાવ કીફાયત.

જાહેર અભીપ્રાય.

માથાનો ચાલુ દુખારો, મગજની ગરમી, નાકના જુદા જુદા રોગો, અને સલેખમ વીગેરે ઉપર અજમાવેલો

ખાત્રી ભરેલો સેહેલો ઉપાય

એજ છે કે કાલબાદેવીવાળા રૂસ્તમજી નસરવાનજી જરીવાળાને ત્યાંથી ઉંચી **મદ્રાસી તપખીર** લાવી તેનો ઉપયોગ કરવો. અનુભવ ઉપરથી એમ સાબીત થયું છે કે આ તપખીર મગજના સરવે રોગોને ઘણીજ ઝડપથી મટાડે છે.

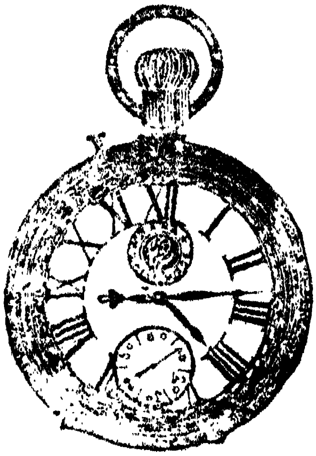
રૂશતમજી નશરવાનજી જરીવાળા,
કાલબાદેવી, મુંબઈ.

રામદાસ રામચંદર એન્ડ કું૦.

વોચીસો, કલાકો, ફોનોગ્રાફો મરચંટસ.

ખાસ અમેરીકાથી તથા સ્વીટઝરલાંડથી માલ મંગાવનાર તથા વેચનાર.

નં૦ ૫૭૦ પાયધુની મુંબઇ.

તારા વોચ નાની સાઇઝના નમુનો છે.

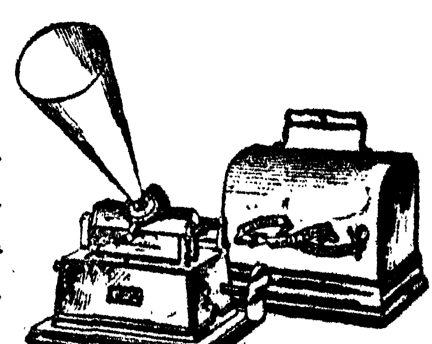
રાસકોપ સીસટમ વોચીસો ખાસ ઓરડરથી મંગાવેલાં ઘણાંજ મજબુત ને ટકાઉ તેની ગેરંટી વરસ ૫ ની આપવામાં આવશે.

૧ ધી સુપર વોચ રૂ ૩ાા, ૨ ધી વસંત વોચ રૂ ૪,
૩ ધી દીપક વોચ રૂ ૪ાા, ૪ ધી વીજય વોચ રૂ ૫,
૫ ધી તારા વોચ રૂ ૫ાા, ૬ ધી તારા વોચ
નાની સાઇસનાં રૂ ૬ાા.

એ સીવાય દરેક મેકરોનાં સોનાનાં તથા ચાંદીનાં ઘડીયાળો મળશે.

અમેરીકન કલાકો તથા ટાઇમ પીસો ધી એનસોનીઆ, ધી સેથ થામસ, ધી વોટરબરી કલાક કું૦ એ સિવાય જરમન તથા જાપાનીસ કલાકો પણ મળશે. ભીંતે ટાંગવાનાં તથા મોટાં રેલવે રેગયુલેટર તથા ટેબલ ઉપર મુકવાનાં વીગેરે ફેનસી માલ નવો જથાબંધ માલ રાખવામાં આવે છે તેની ગેરંટી વરસ ૫) મલશે.

એડીશનના ફોનોગ્રાફો તથા ગ્રાફોફોન તથા ગોળ પલેટવાળાઓ આ દુનીઆમાં વખણાએલા એડીસન તથા ગ્રાફોફોન તથા કોલંબીઆ તથા જરમની રૂ ૪ થી રૂ ૨૫૦ સુધીના મળશે. નાના ફોનોગ્રાફોનાં ગાયનો રૂ ૧૦ થી રૂ ૧૮ સુધી, કાનસટનાં ગાયન મોટાં રૂ ૩૦ થી રૂ ૫૦ સુધી, પલેટનાં ગાયનો ડજન ૧ ના રૂ ૨૭ થી રૂ ૩૦ સુધી, બહાર ગામ માલ જોઈ જામીન કરી વી૦ પી૦ થી મોકલવામાં આવે છે.

એ સીવાય રીપેરીંગ કામ અનુભવી કારીગરો પાસે કરાવી આપવામાં આવે છે.

અમારા માલનું પ્રાઇસ લીસ્ટ એક આનાની ટીકીટ મોકલવેથી મોકલવામાં આવે છે.

ફોટોગ્રાફીક કેમીકલ્સ—સરવે જાતના ફોટોગ્રાફીક કેમીકલ્સ અનુભવી રસાયણ શાસ્ત્રીઓ અને અચ્છા ફોટોગ્રાફરોની દેખરેખ નીચે બનાવવામાં આવે છે.

સીલવર નાઇટરેટ—આની ઉતમ બનાવટની ખાત્રી મુંબઈના બજારમાં તેના ગંજાવર ઉઠાવથી માલમ પડે છે.

પરફ્યુમરી—(સુગંધી પદારથો) બહાર, ગુલાબ, નાગ ચંપા, ટયુપરોઝ, વસંત સુગંધ વીગેરે નામોથી ઓલખાતાં સેંટસ આખા હીંદુસ્તાનના રાજ્યવંશીઓ તથા અમીર ઉમરાવો વાપરે છે.

સુગંધી તેલ—જેસમીસ હેર ઓઈલ, કોકોનટ હેર ઓઈલ વીગેરે સુગંધી તેલોની બનાવટ ઘણી ઉતમ પ્રકારની માલમ પડી છે. માથામાં થતાં તમામ દરદોનો નાશ કરી ખુશબોની લહેજત પુરી પાડે છે. વાળની વૃધી કરી સુંવાળા રેશમ જેવા નરમ બનાવે છે મગજને ઠંડક આપી ગરમી નાબુદ કરે છે.

અત્તરો—ગુલાબ, ચંપો, નારંગી, જુઇ, જુલાઇ, ખસ, કેવડો, હીના, મોગરો, પડો પાંદડી વીગેરે અનેક પ્રકારના અત્તરો ઘણાજ ઉત્તમ પ્રકારનાં બનાવવામાં આવે છે.

મસકલવેનડર વોટર—એક જાતની ઘણી ઉપયોગી કસ્તુરીમાંથી બનતી સુગંધી છે જેનો કપડાં વીગેરે પર છંટકાવ કરવાથી દુરગંધમય હવાને દુર કરી સુગંધીમય બનાવી ખુશબોની લેહેરો પુરી કરે છે.

કોલનવોટર—આ સુગંધી પદાર્થ રૂમાલમાં છાંટી માથા ઉપર મુકવાથી માથે ચડેલી ગરમીને શાંન્ત કરી ઠંડક આપે છે.

લાઇમજ્યુસ—ગ્લીસેરીન આ સુગંધી પદાર્થ માથામાં નીકળતા ગડ ગુમડ વીગેરેનો નાશ કરી બાલ સ્વચ્છ કરી પ્રકાશીત કરે છે.

વેસેલાઇન પોમેડ—આ સુગંધી પદાર્થ બાલને નરમ, સુવાળા, તેજેસ્વી બનાવી શુશોભીત કરે છે; તેમ બાલને ગમે તેવી સ્થીતીમાં વાલી રાખી શકાય છે. ખરતા બાલને અટકાવી ભુખરા બાલને કાળા રંગમાં ફેરવી દે છે.

ટુથ પાઉડર (દંત મંજન) આ મંજન દાંતના દરેક રોગ નાબુત કરી દાંતને મજબુત કરી દુરગંધ દુર કરી સફેદ મોતી જેવા બનાવે છે. આ મંજન અમારા ખાસ અનુભવી રસાયણ શાસ્ત્રીઓની પુરણ દેખરેખ નીચે બનાવવામાં આવે છે. આ મંજન કાલગેટ ટુથ પાઉડર (મંજન)ના કરતાં કોઈ પણ રીતે ઉતરતો નથી.

સીરપ્સ (સરબતો)—રાસબરી, ગુલાબ, ખસ, દાડમ, જીંજર, પાઇન એપલ, નારંગી, લીંબુ, આઈસક્રીમ, વીગેરે શરબતોની બનાવટ આખા હીંદુસ્તાનમાં બલકે આફ્રીકા શુધી પણ વપરાયલો માલમ પડયો છે. સ્વાદમાં ઘણોજ લેહજતદાર અને લાંબા વખત સુધી બગડવાની ધાસ્તી રહીત ટકી શકે છે.

સોલ્યુબલએસેન્સીસ—આ સુગંધી પદાર્થની બનાવટ એરેટેડ વોટરસ જેવાકે રાસપબરી, જીંજર, ટોનીક લેમોનેડ વીગેરે બનાવનારી કંપનીઓ જથાબંધ ખરીદે છે.

આ શીવાય દરેક જાતનાં **અત્તરો, ફ્રુટ એસેન્સીસ, કેમીકલસ, ડીસઇનફેક્ટનસ, બુટક્રીમ, એસીડ, સોલ્ટસ, વાઇનમસ,** વીગેરે બનાવામાં આવે છે.

વધુ માહીતી સારૂ—નીચેને સીરનામે પત્રવહેવાર કરવાથી આ કારખાનામાં બનતી દરેક બનાવટોનું પ્રાઇસ લીસ્ટ સાથનું કેટલોગ મોકલવામાં આવશે.

મે નેં જ ર

ધી ઍલેમબીક કૅમીકલ સ્ટોર્સ.

મારકેટ—સુતારચાલ, નંબર ૧૬, મુંબઇ.

ફુરસદે શું વાંચશો?

મુલ્કમશહુર, જગતપ્રસિધ્ધ, સર્વ પ્રીય,

નાના તેમ મોટા, જવાન તેમ વૃદ્ધ, સ્ત્રી પુરૂષોને ખાસ વાંચવા લાયક અતી ઉત્તમ ગ્રંથ

કોકશાસ્ત્ર સચીત્ર!

આ ગુજરાતી કોકશાસ્ત્રની બીજી આવૃતીની કીંમત ઘટાડી વીષયો પુષ્કળ વધાર્યાછે.

પ્રીય વાંચકો ! આ તેજ પરમ અલભ્ય ગ્રંથ છે કે, જેની શોધમાં લોક હેરાન હતા, અને જેનું મળવું સો રૂપીઆ ખરચ કરતાં પણ મુશકેલ હતું તેને હમોએ ઘણી મેહેનત અને ધન ખરચી પ્રકાશીત કરી પબલીક આગલ રજુ કરવાનો હક મેળવયો છે. એમાં એવા એવા સ્ત્રી પુરૂષ સંબંધી ગુઢ વીષયો અને સ્ત્રી પુરૂષના અનેક ગુપત રોગોની અચુક અકસીર રામબાણ દવાઓ અને સોબદા જેવાકે—ચાર જાતના સ્ત્રી પુરૂષો, જેવાકે—શશક, મૃગ, વૃષભ, અસ્વ અને પદમણી, ચીત્રણી, શંખણી અને હસ્તણીને ઓળખવાની રીત, તેમના ભેદ, લક્ષણ, પીછાણ, સહવાસના નીયમ આસન, રજો ધર્મ વ્યાખ્યા, ગર્ભરક્ષા, વંશ પ્રભાવ, સામુદ્રીક લક્ષણ, ઇચ્છાનું સાર સંતાન પેદા કરવાની અનેક પરીક્ષીત રીતો મોટા મોટા ડાકટરોના મત સાથેની, યોગ્યાયોગ્ય જોડાનું સીલાન, તીથી, ઉતાર ચઢાવ, પ્રેમનાસ્થાન વીગેરે વીગેરે અનેક ગુપ્ત વીષયો, ઉપરાંત નપુશક અને વાંઝના ઇલાજ પ્રકાશીત કરેલા છે, કે જેની આજ કાલના નવ જવાનોને તેમ ઘરડાઓને અત્યંત જરૂર હોય છે. ટુકમાં કોકશાસ્ત્રમાંના તમામ વીષયો અત્રે દર્શાવવા ના દરૂસ્ત સમજી એટલુંજ કહીએ છીએ કે, કાયદાને અનુશરીને કોકશાસ્ત્રમાંનો કોઇ પણ વીષય કમી માલુમ પડે તો ૪૮ કલાકની અંદર જેવી ને તેવી સ્થીતીમાં પરત મોકલેથી કીંમત પાછી આપીશું. ગૃહસ્થો આજ સુધીમાં આવા નીકળેલા તમામ ગ્રંથોમાં આ અમુલ્ય ગ્રંથને પહેલે દરજજે મુકવાનું કારણ કે, જેને જુદી જુદી ભાષાઓમાં ત્રીસ વાર છપાવ્યા છતાં, ત્રીસ હજાર નકલો, ફક્ત થોડાજ વખતમાં એકે સપાટે ચપો ચપ વેચાઈ ગઇ છે, અને હજુ પણ દીન ઉગે બહોળો ફેલાવો થતોજ જાય છે, કારણ નાના તેમ મોટા, જવાન તેમ વૃધ્ધ અને સ્ત્રી તેમ પુરૂષ આ ગ્રંથને શોખથી ખરીદી, જીવની માફક સાચવી રાખી, ફુરશદે હમેશાં પ્રેમથી વાંચે છે, ઉપરાંત જ્યાં એક કોપી ગઈ ત્યાંથી સંખ્યાબંધ માંગણીઓ ચાલુજ રહી છે, અને જેની ઠેઠ વીલાયત સુધી તારીફ ગવાઇ રહી, અને જેનો ચીનના મીશ્ર દેશ સુધી ફેલાવો થયો અને જેને માટે સ્મર્થ વિદ્વાનોના, બાહોશ બેરીસ્ટરોના, જાણીતા જડજોના, વીખ્યાત વકીલોના, પત્રાધીપતીઓ અને મેનેજરોના, અને માન પામેલ પ્રખ્યાત ન્યુશ પેપરો વિગેરેના એક બે નહિં પણ સેંકડો સારા સારા અભીપ્રાયો અને પ્રશંસાપત્રો—શરટીફીકેટો મળી ચુકયાં છે, એજ આ લોકપ્રીય ગ્રંથની ઉત્તમતાનો જાગતો અને જીવતો જબરો પુરાવો છે; વળી હાથ કંકણની ઉત્તમતા સાબીત કરવા માટે જેમ આરસીની જરૂર રહેતી નથી તેમ આ કોકશાસ્ત્ર વાંચી જોઈ વિચારનારને માટે વધારે તારીફ કરવાની છેજ નહિં. હમારા કોકશાસ્ત્રનું દીન ઉગે જબરૂં વેચાણ જોઈ, નકલી લેભાગુ નીકળેલા કોકશાસ્ત્ર મંગાવી નાસીપાસ થયેલા લોકોએ વિશ્વાસ લાવી, આ હમારૂં સચીત્ર કોકશાસ્ત્ર મંગાવી જોઇ ખાત્રી કરી લેવી. કદ ડેમી સોળ પેજી, અગીઆર ફરમા, ૧૭૬ પેજનું; કીમત ફક્ત રૂપીઓ સવા; પોસ્ટેજ ખર્ચ બે આના જુદું પડશે. આ કોકશાસ્ત્ર ગુજરાતી, નાગરી (હીંદી), ઉરદુ અને ગુર મુખીમાં તૈયાર છે, મરજી ચાહે તે ભાષાનું વી. પી. થી મંગાવી લેવું. **દરીઆપાર અને જ્યાં વી. પી. થઈ શકતા નથી, ત્યાંના ઘરાકોએ મનીઓરડરથી દોઢ રૂપીઓ પહેલેથી મોકલી આપવો!**

પઠાણ સીકંદરખાંન, જે. બુનેરવાલા,

મુકામ ગોધરા, જીલ્લે પંચમહાલ, ગુજરાત.

હરકોઈ રૂતુમાં જવાન પુરૂષોને

ખાસ ખાવા લાયક

અતીશય કામોદ્દિપક, શકિતવર્ધક, સ્થંભન કરતાં અનંગવિલાસ

વાજીકરણ પાક!!

હરેક પ્રકારના ધાતુશ્રાવ, વીર્યાશ્રાવ, સ્વપ્નદોષ, શુક્રદોષ, ધાતુનું પાતળાપણું, શીઘ્રવીર્યપાત, પ્રેમની ઇચ્છાએજ ઈંદ્રિમાંથી જતો પ્રવાહી, યા વીર્યનું સ્ખલીત થવું, સ્થંભન શકિત ન હોવી, કોઈપણ આડે માર્ગે જતી ધાતુ, બદહજમી, કમજોરી, મગજની કમતાકતી, શરીરનુ તવાઇ જવું, ભુખનું માર્યા જવું, દસ્ત સાફ ન થવા, શરીરમાં કળતર થવી, વીચીત્ર સ્વપ્ના આવવાં વીગેરે ને મટાડી, લોહી વીર્યને સુધારી વધારી, ધાતુ વિકાર અને ધાતુ પાતના તમામ રોગોને મટાડી, પાણી જેવી પાતળી ધાતુને ઘટ્ટ બનાવી, સુદ્ધ કરી પુષ્ટ કરે છે. આ વાજીકરણ પાક માટે ચરક, સુશ્રુત, વાગ્ભટ, રક્ષરત્નાકર અને પાકાવલી આદી વૈદક ગ્રંથો શું કહેછે તે સાંભળજો ! આ વાજીકરણ પાક ગુઝરગીમાં જવાની બતાવે છે, અને જવાનને નવ જવાન બનાવી, જ્ઞાનતંતુઓની નબળાઈ, શારીરીક સાંચાઓનું કમજોરપણું, દીવસે દીવસે નંખાતું જતું શરીર વિગેરેને મટાડી, દીલદીમાગને પુરી તાકાદ આપી, દરેક પ્રકારની નબલાઈ અને પુરૂષત્વહાની દુર કરી, સંસાર સુખ ભોગવવા જોરાવર બનાવી, નવી જુવાની અને નવા જુસ્સા બક્ષી, તમામ નપુશકત્વદોષ દુર કરી, પરીપુર્ણશકિત આપી, ક્ષીણ થયેલા અંગોને સતેજ કરી અખુટ કૌવત આપે છે. એક રતલી ડબાની કીંમત ફકત રૂપીઆ અઢી; પોસ્ટેજ ખરચ જુદું સમજવું. હીંદુસ્તાનની બાહેરના ઘરાકોએ દવાની કીમત ઉપરાંત પારસલ પેકીંગ ખર્ચ મનીઓરડરથી પહેલેથી મોકલી આપવું.

ખુશી પડે ત્યારે જોઇ લ્યો

ઇશ્વરી વીધાના ઉત્તમ ચમત્કારથી પરસ્તાનની પરીઓ.

છાયા દર્શક—ભુત ભવીષ્ય અને વર્તમાન હકીકત જાણવા માટે, મોટાં મોટાં શહેરો, જાત્રાના સ્થલો, દેવદેવસ્થાનો, દેવતાઈ દરબારો, મરેલાં માબાપો, મીત્રો, સગા વહાલાં, બાગબગીચા, મહેલ વીગેરે જોવા માટે, દુરદેશની લડાઇઓ, સુખદુઃખ, નોકરી ચાકરી, વેપાર રોજગાર, નફો નુકસાન, મુકદમામાં હારજીત વિગેરેની ખબર અંતર કાઢવા માટે, અને ટુંકાણમાં પુછોતો મનના હરેક પ્રશ્નનું સમાધાન કરવા માટે મંગાવો આજકાલ વિદ્વાનોના એકજ અવાજે વખણાઈ રહેલ

ત્રીકાળદર્શી જાદુઇ આયના.

કીંમત ફક્ત રૂપીઓ એક. પેકીંગ અને પોસ્ટેજ ચાર્જ સાત આના જુદું પડશે. આયનો વાપરવાની રીત આયના સાથે મળશે. આયનો પસંદ ન પડે તો આયનો મલ્યા પછી ૪૮ કલાકની અંદર અમને જેવીને તેવી સ્થીતીમાં પરત મોકલેથી રૂપીઓ એક હમો પરત મોકલી આપીશું. હિંદુસ્તાનની બાહેરના ધરાકોએ મનીઓરડરથી આયનાની કીંમત તથા પારસલ ખરચ પહેલેથી મોકલી આપવો.

નીરાશ ન થતાં આ દેશી દવાઓની

હવે પરીક્ષા કરી જુઓ?

કમજોરી, અશક્તિ, લાગીરી તથા કમતાકતપણા માટે, અતીશય કામોદ્દિપક અને શકિતવર્ધક, જગજાહેર પ્રખ્યાત

નીચલી બે ઉત્તમ દવાઓ.

મદન મસ્ત પીલ્સ!

અને જગજાહેર મશહુર પ્રખ્યાત અમુલ્ય લેપ

નપુશક શંજીવન ધૃત

એક સાથે આ બંને દવાના ઉપયોગથી જુવાનીની છક્, યાતો નાદાનપતના બુરાં કર્મોથી વહોરી લીધેલું કમતાકાતપણું, અથવા બચપણમાં અજ્ઞાનતાને લીધે કરેલાં હસ્તકર્મ તેમજ બીજા અનેક કુકર્મોથી અથવા તો અવસ્થાને લીધે થયેલ પુરૂષના ગુપ્ત અંગની શીથીલતા, વક્રતા, નશોનું ટુટી જવું, ચઢી જવું, નશોની કમજોરી, ઈત્યાદી તમામ નપુશક દોષ દુર થઈ અખુટ કૌવત પ્રાપ્ત થાય છે. કમતાકતપણું અને સુસ્તી દુર કરવા માટેની આ દવાઓની બરોબરી કરનાર બીજી

દવા બાગ્યેજ મળી શકશે. એક ડબી તેમાં ૪૨ ગોળીઓ અને સાત દિવસના લેપની ડબીની કીંમત ફક્ત રૂપીઆ અઢી. પોસ્ટેજ ખરચ જુદું પડશે. દવા વી. પી. થી મંગાવી લેવી. નામઠામ સ્પષ્ટ લખવું. હીંદુસ્તાનની બાહેરના ઘરાકોએ દવાની કીંમત તથા પારસલ ખરચ પહેલેથી મોકલી આપવો.

પ્લેગ મરકી અને ચોથીઓ તાવ

અને હરેક પ્રકારના તાવ માટે પી. એસ. જે. બુનેરવાલાની

તાવની હુકમી રામબાણ ગોળીઓ

કોઈ પણ જાતનો તાવ એટલે દહાડવો, એકાંતરીઓ, ચોથીઓ, ઉનો, ટાઢીઓ અને ચાલતા જમાનાના નવી નવી જાતના ઉડતા તાવો આ ગોળીઓથી ન ઉતરે તો ખર્ચ સાથે પૈસા પાછા આપશું. કોઈ એમ સાબીત કરી આપશે કે આ ગોળીઓથી તરતનો અથવા ઘર કરી બેઠેલો ચાહે તેટલો પણ જુનો ચોથીઓ તાવ નથી જતો તેને રૂપીઆ ૧૦૦ ઈનામ આપીશું. આ ગોળીઓ પ્લેગ મરકી માટે પણ કેટલેક ઠેકાણે અજમાયશથી અકસીર નીવડી ચુકી છે, માટે જ્યાં જ્યાં પ્લેગ ચાલતો હોય ત્યાંના સદગૃહસ્થોને ખાસ એલતેમાશ કરવામાં આવે છે કે તેઓએ દરેક ઘરમાં એક એક ડબી મંગાવી તૈયાર રાખવી જોઈએ કે દૈવજોગે કદાચ મરકીની અસર માલુમ પડે કે તરત ગોળીઓ શરૂ કરવી કે જેથી તાવ ઉતરી જશે અને ગાંઠનો નાશ થશે. કીંમત ૪૨ ગોળીઓની ડબી એકનો ફક્ત રૂપીઓ સવા. પોસ્ટેજ ખર્ચ જુદું પડશે. હિંદુસ્તાનની બાહેરના ઘરાકોએ દવાની કીંમત ઉપરાંત પારસલ પેકીંગ ખર્ચ મનીઓરડરથી પહેલેથી મોકલી આપવો. નામઠામ સ્પષ્ટ લખવું.

પ્રમેહ પરમીઆ માટે રામબાણ દવા કીં૦ ફક્ત રૂા. દોઢ.

ખાંસીની રામબાણ ગોળીઓ કીં૦ ફક્ત રૂા. ૦-૬-૦.

ગરમી ચાંદા માટે અકસીર ગોળાઓ કીં૦ ફક્ત રૂા. ૩-૦-૦.

પઠાણ સીકંદરખાંન જે. બુનેરવાલા,

મુકામ ગોધરા, જીલ્લે પંચમહાલ, ગુજરાત.

જાહેર ખબરો.

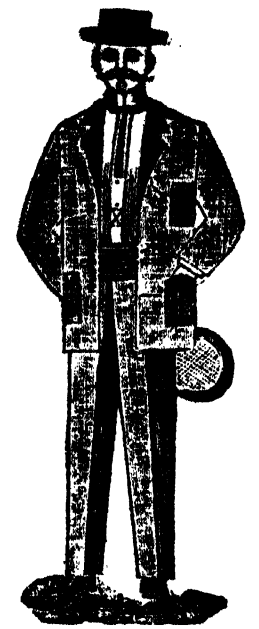
પટેલની અસલ

પીસ ગુડસ ડીપો.

સુતરાઉ ગરમ તથા રેશમી કાપડનું
જુનું જાણીતું ને માણીતું ખાતું.

સોલી એનું નામ
તે પારસી સુત?

જોની એનું નામ
તે ઇંગલીશ સુત?

સાલ મુબારક?

સીવવાનું ખાતું? એક બાહોશ ૨૦) વરસનો અનુભવી પીનતો નામના કતરની દેખરેખ હેઠલ અમારૂ આ ખાતું ચલાવીએ છીએ જે આજ ઘણુંક થયું સઘલી કોમના મેહરબાન ઘરાકોને મનપસંદ લેટેસ્ટ ફેશનનો પારસી તેમજ ઇંગલીશ સુતો બનાવી આપયે છીએ. હમારે ત્યાં એકજ વખત સીવડાવશો તો બીજી દુકાણો ભુલી જશો કારણ મધયમ દામ, ખાત્રીનો માલ ને વાયદાસર કામ. બહારગામના ઘરાકો હમારા સીવવાના ખાતાનો લાભ લેઈ શકે માટે હમોએ **"સેલ્ફ મેઝરમેન્ટ"** ફોરમો છપાવ્યા છે જેથી બાહારગામના લોકોને એક મોટી સવલતા થઇ છે ને એ ફોરમો હમો મફત એક કારડ મલવે તુરત મોકલી આપ્યે છીએ.

હમારી દુકાણે નીચલો માલ ચાલુ મલશેઃ—

ઉંચી મલમલો જીની તેમજ ઘટ કુમાસની, નાના તેમજ મોટા પનેની રૂ.૩ થી રૂ.૨૦ સુધી, લોંગ કલોથ ઉંચો ઘટ તેમજ બારીક કુમાસનો રૂ.૯ થી રૂ.૨૦ નો. જગનાથી તથા સેનો ૧૨ તથા ૨૦ વારના તાકાઓ રૂ.૫ થી રૂ.૮ લોન બારીક તેમજ ઘટ કુમાસની રૂ.૩ા થી રૂ.૧૨ સુધી. નેનસુખ આમના રૂ.૩ાથી રૂ.૧૨ દોરીયા ઘણીક જાતના છે. કુરતની તથા સદરાની ઝીની ગાજ હમેશ મલશે. બાનુઓના વાસકુત માટે જફેર દીલેન, સાફિન, વોસોલ, અસ્થો માટે સફેદ, દક, ડ્રીલ, તુવીલ, ખાકીડ્રીલ, ફલેનલ, બધી જાતની કેશમીર, આલપાકો, મરીનો ઉંચી દબલ પનેની કાલી સુતરાઉ કોતીંગ પાકા રંગની તેમજ ગરમ કાલી ઉંચી કોતીંગ તથા વીનશનો રૂ.૨ા થી રૂ. ૮ વારના ઉંચી શેહગાઈની પાજ, ગાજ ચાઈના સીલક, તાસા સીલક, શરત લાયક ઉંચુ ઓકસફરડ છીંટ વીગેરે, હમારે ત્યાં એક ઉંચી કોલીતીનો લીકવોઝોન સોપ હાલ ઘણુ ધ્યાન ખેંચી રહયો છે તથા નવી જાતના ભેટ આપવા લાયક પેટંટ પાઉડર પફ્સ આવ્યા છે જરૂર મંગાવી જોજો. સીવવાના ખાતામાં ઘરાકોની ખાસ સવલતા માટે, સદરા લેંગા બદીયાન, શરત, જામા, શાયા વીગેરે પણ સોજા સીવી આપીએ છીએ. હમારી ખાસ લાઈન? છત્રીના કવરો. કાલાં મજબુત વરસાદ તડકામાં ચાલે એવાં કવરો હમો બનાવી આપીએ છીએ. જરૂર હમારે ત્યાં એકવાર મોકલયાથી ખાત્રી થશે.

યાદ રાખજો?

☞ **તે વળી શું?** હમારા મેહરબાન ઘરાકો કાંઇપણ મંગાવો તો **પટેલની અસલ પીસ ગુડસ ડીપો** ઠરી સરનામું કરજો ને નહી તો ભલતી દુકાણે હમારાં કાગજો જશે ને તમારૂ કામ જેવું જોઈએ તેવું પાર પડશે નહી.

જાંહાગીર મનચેરજી ફરામજી પટેલ,

☞ **પટેલની** પીસ ગુડસ ડીપોના એકલા માલેક.
એલીસ બીલડીંગ પાસે, હોરનબી રોડ—**કોટેકોટ.**

સાંકલસું.

ગયાં વરસનો ઇનતેખાબ,

યાને

યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના સાલમાં બનેલા જરથોસ્તીઓને લગતા જાણવાજોગ બનાવો.

સખાવત.

આ યજદેજરદી સને ૧૨૭૬નાં એક સાલની પારસી સખાવતનો આંકડો **ચઉદ** લાખ રૂપયાનો થવા ગયો છે, જેમાં જાહેર સામાનય સખાવત નજદીક અગીઆર લાખ રૂપયાની થઇ છે. તેમાં મુખય મોટી રકમોમાં એક લાખની મોટી સખાવત સર જેહાંગીર કાવસજી જેહાંગીર રેડીમનીની નામદાર ગવરનર લાર્ડ લેમીંગટનનાં માનમાં કરેલી, બાઇસાહેબ આવાંબાઇ પીટીટની તેતરીશ હજારની, તેવણની બેટી બાઇ હમાબાઇની પાંચ હજારની, બાઇ સાહેબ રતનબાઇ એદલજી બામજીની પચીસ હજારની, મરહુમ શેઠ હોરમજી ચોથીઆની પાંત્રીસ હજારની, શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીઆજી સી૰ આઇ૰ ઇ૰, ની અઢાર હજારની, શેઠ બમનજી દીનશાહજી પીટીટના અગીઆર હજાર, અને તેમનાં ધણીયાણી બાઇ સાહેબ ગુલબાઇના પાંચ હજાર, એમના પુત્ર શેઠ જેહાંગીર પીટીટના આઠ હજાર તથા તાતા શેઠોની તેનીજ રકમો તથા બીજા સખીદાતારોની એવીજ બીજી પરચુટણ નાની મોટી રકમો મળીને તથા અત્રે ઉભી થતી બે જાહેર પારસી આસ્પીટલોમાંની શેઠ જહાંગીર પીટીટ હસ્તકની પારસી જેનરલ આસ્પીટલમાં આ વરસે નજદીક રૂપયા સવાત્રણ લાખની રકમ અને ડાક્ટર માસીનાની આસ્પીટલની આ વરસની નવી રકમ દોહોડ લાખ ઉપર બીલડીંગ ફંડમાં અને જેનરલ ફંડમાં સોલ હજારની તથા બીજા જાહેર ફંડો મળીને એ ઉપલી અગીઆર લાખની સખાવત; ઉઠમણાનાં ધરમખાતાંની પોણા બે લાખ ઉપર, તેમ ધરમનાં મકાનોની સુમારે ગણતાં સવા લાખની ઉપરની છે; તે બધી રકમો સામટી કરતાં ચઉદ લાખનો સરવાળો થવા જાય છે.

સખીવજુદ બાઇજી સાહેબ બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટની આ સાલની સખાવતની વીગત:-

	રૂપ્યા.
ડાકટર માસીનાની હોસ્પીટાલનું મકાન બંધાવાના ફંડમાં ચોકસ સરતે પ્રોમીશરી નોટ આપી	૫૦૦૦
કામા હોસ્પીટલ નરસીંગ ફંડમાં	૧૦૦
વીલાયતમાં વોકીંગ ખાતે પારસી આરામગાહના ફંડમાં	૩૭૫
બઇરીં તથા છોકરાંઓને માટે ડીસ્પેનસરી ઉઘાડવાના ફંડમાં	૧૦૦
ખડકી ગામના આગથી નીરાધાર થયેલાં લોકોને મદદ કરવાના ફંડમાં	૧૦૦
ગોધરા જીલ્લાના શેહેરા ગામના આગથી નીરાધાર થયેલા લોકોને મદદ કરવાના ફંડમાં.	૧૦૦
ઈરાન મધેના જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારવાના તથા તેમને કેળવણી આપવાના ફંડમાં.	૫૦૦
મુંબઈના ભીખારીઓને સારી હાલતમાં રાખવાના આશ્રમના ફંડમાં	૧૦૦

કુદીયાણા ગામની અગીયારીની સગડીમાં આતશ રોશન રાખવાના ખરચના. ...	૧૦૦
અંકલેશ્વર ગામની અગીયારીની સગડીમાં આતશ રોશન રાખવાના ખરચના. ...	૨૦૦
પુને પીટીટ હોલને લગતી દરેમેહેરને લગતા મકાનના આગલા ભાગમાં એક ઓરડો બંધાવ્યો તેના	૪૦૬૫
શરોડા ગામનો હવાડો ભરવાના ફંડમાં	૪૬
ગૌરક્ષા તથા જીવદયાના કામમાં	૨૭૨
વેલાતવાલા જયોરજ એદલજીને છોડાવવાના ફંડમાં	૭૫
અગીયારીઓ તથા આતશબેહેરામના જશન તથા ગંભારના ફંડોમો	૪૧૪
કેળવણી આપવાના કામમાં-ગરીબોને બોરડીંગ, લોજીંગ સ્કુલ અથવા કોલેજ ફી વીગેરેના આપ્યા તેના	૨૨૨૬
ગરીબી હાલત માટે જરથોસ્તીઓને તથા બીજી ન્યાતના લોકોને પોષણ કરવા, સદરો પેહરાવવા, લગન કરવા, દવા દારૂ કરવા, તથા મરણ ખરચ કરવા તથા વીમાના હપ્તા ભરવા વીગેરે સારૂ આપ્યા તેના.	૨૦૧૭૩
જુમલે......	૩૩૯૪૬

બાઇજી સાહેબ હમાબાઈ ફરામજી પીટીટની આ સાલની સખાવતની વીગત:—

પારસી જનરલ હોસપીટાલના ફંડમાં	૫૦૦૦
એલેકઝાન્ડરા ઈનસ્ટીટયુટ મધે લેડીઝ જીમનેસીયમ ઉઘાડવાના ફંડમાં	૫૦૦
મુંબઈના લેપર એસાઇલમના ફંડમાં	૧૦૦
પરચુટણ મદદ તરીકે આપયા	૯૫
જુમલે......	૫૬૯૫

શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટે આ વરસમાં કરેલી સખાવતની વીગત:—

ખા૦ બા૦ બમનજી બેરામજી પટેલની યાદગારીનાં ફંડમાં	૨૦૨
કીંગસ કોલેજ આસપીટલમાં	૩૦૦
શેઠ દાદાભાઇ નવરોજી એનટરટેનમેનટ ફંડમાં...	૫૦
પુણાની સરદાર દસ્તુર નોશીરવાનની છોકરીઓની હાઇ સ્કુલના ફંડમાં	૧૨૦
ઇરાની જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારવાનાં ધરમખાતાંને આપ્યા	૫૦૦
શેઠ એદલજી દોરાબજી ટલાતીએ દેવલાલી મધે જરથોસ્તી છોકરાઓ સારૂ એક બોરડીંગ સ્કુલ સ્થાપી તેમાં મદદ તરીકે આપ્યા	૧૨૦૦
કામા ઓસ્પીટલ એન્ડ નરસીસ ટ્રેનીંગ સ્કુલ બેનીવોલનત ફંડમાં	૨૦૦
જીલ્લા પંચમાહલના ગામ શેરામાં આગ લાગ્યાથી ૧૫૦ ઘેરોનો નાશ થયો તેથી લોકોને મદદ કરવા ઉભાં કીધેલાં ફંડમાં	૨૦૧
લનડનની પારસીઓની વોકીંગની આરામગાહની જગા પર પાણીના નળ નહી હોવાથી ત્યાં આવનારાઓને પાણી વગર અડચણ પડતી હતી તેથી વોકીંગના સ્ટેશનથી આરામગાહની જગા વેર પાણીના નળ મુકાવીયાં તેના ખરચના	૧૨૭૩
સતારા ગામના દોખમાની જગાની આસપાસ રેલીંગ કરવા તથા રામોસીને પગાર આપવાના ફંડમાં	૧૦૧
માહબલેશવરમાં ગરીબોને કાપડ વેહચયું તેના	૫૪૬
વલસારના તીથલ ગામમાં પારસીઓ સારૂ સેનેટરીઅમ બાંધવાના ફંડમાં... ...	૧૦૦૦
ગરીબી હાલતને લીધે જુદા જુદા ધણીઓને આપ્યા	૭૬૪
કેળવણી આપવાના કામમાં ગરીબોને મદદ કીધી	૫૪૦
નવજોત તથા લગન સારૂ જુદા જુદા ધણીઓને આપ્યા..	૬૫૨
સોસાઇતી, ઓસ્પીટલો, ડીસપેનસરી વતરોગેના ફંડમાં..	૫૦
પરચુટણ ધણીઓની યાદગારી કાયમ રાખવાના ફંડમાં	૪૧
પરચુટણ ફંડોમાં	૨૯૭૧
જુમલે......	૧૦૭૧૧

સખી વજુદ બાઈ ગુલબાઈ બમનજી પીટીટે પારસી જેનરલ ઓસ્પીતલમાં એવનના મર
હુમ બપાવા શેઠ બેરામજી જીજીભાઇના પુણ્યને સારૂ એક બીછાનું રાખવા માટે બે
મજ્ઞે ઇમિપરૂવમેનત ત્રસ્તના બાંડ રૂ. ૫૦૦૦ ના ટકા ૪ ના વીયાજના આપ્યા તેના રૂ ૫૦૦૦

શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટે ઇ૦ સ૦ ૧૯૦૬ના એપ્રીલ માસથી આ પારસી વરસની આખેરી સુધી કરેલી સખાવતની વીગત:—

	રૂપીઆ.
સર દીનશા માણેકજી પીટીટ જીમનેસ્તીક ઇનસ્તીતયુશનના ફંડમાં	૧૦૦
ઇરાન દેશના જરથોસ્તીઓનાં છોકરાંઓને કેળવણી આપવાના ફંડમાં... ...	૧૦૦
પારસી જેનરલ હોસ્પીટલના ફંડમાં	૯૭
ખા૦ બા૦ બમનજી બહેરામજી પટેલની યાદગારી રાખવાના ફંડમાં	૫૦
શેઠ દાદાભાઇ નવરોજજીને માન આપવાના ફંડમાં	૫૦
જરથોસ્તી સ્ત્રી મંડળના ફંડમાં, ઇ૦ સ૦ ૧૯૦૬ માં	૫૦
જરથોસ્તી સ્ત્રી મંડળના ફંડમાં, ઇ૦ સ૦ ૧૯૦૭ માં	૫૦
શેઠ દાદાભાઇ નવરોજજીને જાહેર પારટી આપવાના ફંડમાં...	૫૦
મરહુમ શેઠ કરસનદાસ છબીલદાસ લલુભાઇની યાદગારી રાખવાના ફંડમાં ...	૫૦
બાજરોજગારની બાબદ હાઇ કોરટમાં કેસ માંડવનાં ફંડમાં...	૫૦
Home for the Aged (Mulkapet) Hyderabad Deccan ના ફંડમાં.	૫૦
પરચુટણ ફંડોમાં	૨૯૧૮
કેળવણી, લખાણુ, ભાપણુ વગેરેને ઉતેજન આપવા માટે જુદા જુદા માણુસોને આપેલા તેના	૩૦૪૬
ગરીબાઇ ટાળવાને માટે જુદા જુદા માણુસોને મદદ તરીકે આપેલા તેના ...	૧૨૭૧
લગન, નવજોત, મરણુ વખતે જુદા જુદા માણુસોને મદદ તરીકે આપેલા તેના...	૨૦૯
જુમલે રૂ...	૮૧૪૧

નામદાર મરહુમ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટ સાહેબનાં ધરમખાતાંમાંથી ત્રસ્ટી સાહેબોએ ગરીબ હમદીન જરથોસ્તીઓને તથા જરથોસ્તીઓને લગતાં ધરમખાતાંઓને મદદ તરીકે સપટેમબર ૧૯૦૬ થી આગસ્ત ૧૯૦૭ સુધીમાં આપેલા રૂપ્યાની વીગત:—

	રૂપ્યા.
પુનાની સરદાર દસ્તુર નોશીરવાનજીની જરથોસ્તી છોકરીઓની સ્કુલમા શીખતી જરથોસ્તી છોડીઓને મુફત કેળવણી આપવા મદદ તરીકે વરસ એકનાં	૧૨૦
ગ્રાંટરોડ ઉપરનાં મરહુમ આ૦ શેરાબજી રાનજીવાલાનાં આદરીઆનનાં આતશનાં કેબલા ને રોશન રાખવા કાઢી બાવલની અપાવી તેના	૬૯
નામદાર સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટની પવીત્ર યાદમાં તેવણનાં અત લગનાં ખેશીઓએ ઉભાં કાયેલાં ધરમ ખાતાને આપ્યા છે (જે ધરમ ખાતાંમાં થી ગરીબ જરથોસ્તીઓને ગરીબી હાલત સારૂ મદદ આપવામાં આવે છે) ...	૫૫૦૦
ડાકટરપણાંની તથા ઇજનેરી તથા આરટસની કેળવણી જુદી જુદી કોલેજોમાં લેવાનાં કારણુસર	૩૪૫૧
લગન કરવાનાં ખરચનાં કારણુસર...	૨૪૦૦
જુમલે......	૧૧૫૪૦

સર તથા લેડી જાહાંગીર કાવસજી જાહાંગીરે પુણા ખાતે નામદાર ગવરનરને સફળ સફર ઇચ્છવાને તા૦ ૨૩ મી જુલાઇને દીને એક મેળાવડો કરયો હતો અને તે વખતે રૂપયા એક લાખની રકમ સર જાહાંગીરે સખાવતમાં આપતાં તે રકમ પોતાને ગમે તેવી રીતે આપવાનું તેવણે નામદાર લોરડ લેમીંગટનની મુનસફી ઉપર છોડયું હતું. તેથી નામદાર લોરડ લેમીંગટને મુંબઇના મયુઝીયમના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦૦૦, કામા આસપીટલના ફંડમાં રૂ. ૪૫૦૦૦ અને એડમસ વાઇલી આસપીટલના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦૦ વેહેંચી આપ્યા હતા.

સર જાહાંગીરે એલફીનસટન કોલેજની એથલેટીક સપોરટના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦ આપયા હતા.

[વલી સર જાહાંગીર રેડીમનીની એક મોટી સખાવતની વાત આ વરસમાં એ નીકલી છે કે અતરે મેત્રીક વીગેરેની પરીક્ષાઓને માટે એક પાકુ બાંધેલું મકાન ન હોવાથી માંડવા નાખી કામ ચલાવામાં આવે છે, અને તેને માટે જે એક હૉલ બાંધવાની અગત છે, તે હૉલ બાંધવાને સર જાહાંગીર રેડીમનીએ રૂ ૨૨૫૦૦૦ સવા બે લાખ રૂપીઆ આપવાની માંગણી નામદાર સરકારને કરી છે, જેમાં સરકાર પોતાના એક લાખ ઉમેરીને હૉલ બાંધે. આ મોટી ઉદાર સખાવતને માટે સર જાહાંગીરે કેટલીક ચોકસ શરતો કરવા માંગી છે કે એ હૉલ "સર કાવશજી જાહાંગીર એકઝામીનેશન હૉલ" ને નામે હાલનાં યુનીવરસીટી હોલની જોડે દરીઆ બાજુએ બાંધવો. તેમાં સ્કુલો, કાલેજાના મેળાવડા કરવા દેવા, સર કાવશજીનાં વારેસોનો અવાજ એના કારોબારમાં રાખવા. આ માંગણી યુનીવરસીટીની સીનડીકેટ ઉપર મોકલી છે અને તેનો પત્રવેહવાર ચાલે છે, તેથી જો સરતો નકી થશે તો એ સખાવતનું કામ હાર પડશે. સર જાહાંગીરની માંગણી થવાથી સર સાસુન જે. દેવીડે હેવો હૉલ બાંધવાને કરેલી બે લાખની માંગણી પાછી ખેંચી લીધી છે.]

લેડી જાહાંગીર કાવશજી જાહાંગીરે પુણાની લેડીઝ કલબમાં રૂ. ૫૦૦ ભેટ આપ્યા હતા.

સખી વજુદ બાઇ સાહેબ રતનબાઇ એદલજી બામજીએ નવસારીની સર કાવશજી જાહાંગીર મદરેસા સાથ સ્થાપવામાં આવનાર હુનરશાળાનાં મકાન માટે રૂ. ૨૦૦૦૦ વીશ હજાર આપવા જણાવ્યાથી એ મકાનને બાઇ રતનબાઇના મરહુમ બેટા શેઠ કેખશરૂ એદલજી બામજીનું નામ આપવામાં આવશે. એ રૂપીઆ વીશ હજાર મકાન બાંધવા માટે આપવા ઉપરાંત એ ઉદયોગશાળામાં જોઇતી ચીજો ફરનીચર વીગેરે મુકવા સારૂ બીજા રૂ ૨૫૦૦ અઢી હજાર પણ એજ બાઇ સાહેબે આપવા જણાવ્યું છે.

એજ બાઇ સાહેબે ધોબીતલાવની મરહુમ શેઠ કેખસરૂ એદલજી બામજી ઉદયોગશાળાનો માસીક ખરચ જે રૂપ્યા એક સો ઉપરનો થાય છે તે એવણ પોતાની ગીરેથી આપે છે. એજ બાઇએ નવસારીની સર કા૦ જા૦ મદરેસાની જુબીલીની ખુશાલીમાં નોશીરવાન અદલ ફંડમાં રૂ ૧૦૦ આપ્યા છે તથા બીજા રૂ ૧૦૦૦ શેઠ દાદાભાઇ નવરોજીની હીંદની મુલાકાતની યાદમાં આપ્યા હતા કે એ રકમના વ્યાજમાંથી નબલી આંખવાલા ગરીબોને જોઇતા ચશમાં અપાવવા. એ ઉપરાંત એ ફંડમાં બીજા રૂ. ૫૦૦ આપ્યા હતા કે એમાંથી હાલમાં સખત મોંઘવારી ચાલવાને સબબે, સોનગઢ, વ્યારા, ગણદેવી વગેરેના મથકો ખાતેના ગરીબ જરથોસ્તીઓને જરૂરી મદદ કરવામાં વાપરવા. એજ બાઇએ નવસારીની શેઠ દાદાભાઇ તાતાવાલી સ્કુલના પારસી વીદયારથીઓ માટે પીવાનું પાણી ભરી મુકવા બે વોટર પમપ અને પગ સાફ કરવા એક જાલી તથા ધુપ કરવા એક અફરગાનયુ ભેટ આપ્યાં હતાં.

સખી શેઠો દોરાબજી તથા રતનજી જમશેદજી તાતાએ નવસારી ખાતે સર કાવશજી મદરેસા સાથ સ્થાપવામાં આવનાર હુનરશાળાના ચાલુ અથવા નીભાવ ખરચ માટે દર વરસે રૂ ૧૨૫૦ સાડી બારસોની નાદર રકમ આપવા જણાવ્યું છે. વલી એજ સખી બીરાદર શેઠોએ નવસારીના વડા દસ્તુરજી જેઓ પોતાની નાની ઉમરને લીધે દેવલાલી ખાતે શેઠ તલાતીની સ્કુલમાં કેળવણી લેવા રહયા છે, તેઓના ચાલુ ખરચ માટે દર માસે રૂ ૧૦૦ આપતા કીધા છે.

મરહુમ શેઠ હોરમજી શાપુરજી વકીલ ચોકયાના વીલમાં ફરમાવ્યા મુજબ મરહુમના એકઝીક્યુટરો તરીકે એવણના બેટા શેઠ જમશેદજીએ તથા બેટીઓ બાઇઓ સુનાબાઇ તથા રતનબાઇએ પારસી બીલડીંગ સોસાયટીને ગરીબ જરથોસ્તીઓ માટે મકાન બાંધવા સારૂ રૂ. ૨૦૦૦૦ આપ્યા છે. તે મકાનને મરહુમ શેઠ હોરમજીના મરહુમ ભાઇ શેઠ રતનજી શાપુરજી ચોથીઆનું નામ આપવામાં આવશે. વલી એવોએ બીજા રૂ ૧૫૦૦૦ બલસારના જરથોસ્તીઓના સુખશાંતી અથવા

કેળવણીના કામમાં વ્યાજ વાપરવાની સરતે ત્રસ્ટીઓ નેમી "શેઠ શાપુરજી ગોરાભાઈ તથા બાઈ મેહેરબાઈ ત્રસ્ટ એસટેટ " નામનું ફંડ કરીને આપ્યા છે. તેને માટે ત્રસ્ટીઓએ એના વ્યાજમાંથી વલસાડના રહીશ જરથોસ્તી વીદયારથીઓ જેઓ હુનર ઉદયોગની અથવા વેપારી કેળવણી લેવા બહાર ગામ જાય તેઓને સ્કોલરશીપ વગેરે તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૦૮ થી આપવાનો ઠરાવ કીધો છે. જો આ યોજનાને ફતેહ મલશે તો હમેશ ચાલુ રાખવામાં આવશે, નહી તો વલસાડના જરથોસ્તીઓના લાભ માટે બીજા ઉપયોગમાં એ રકમ વાપરવામાં આવશે. વલી શેઠ જમશેદજી હોરમજીએ વલસાડની બાઈ આવાંબાઈ લાઇબ્રેરીને રૂ. ૫૦૦ ની હદીસો ઇંગ્રેજી ચોપડીઓ ભેટ આપી હતી.

શેઠ કેખશરૂ દોરાબજી પાંડે તથા બાઈ ગુલબાઈ કેખશરૂ પાંડેએ પોતાના મરહુમ બેટી બાઈ સુનાબાઇના પુણ માટે રૂ. ૭૦૦૦ પારસી બીલડીંગ એસોસીએશનને સસતા ભાડાના મકાનો બાંધવા માટે બક્ષેસ આપ્યા હતા.

શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજી ગબાએ બીલીમોરાની અનજુમનના ધરમખાતાંમાં રૂ. ૨૦૦૦ નાં પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નાં વ્યાજનાં આપ્યા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એના વ્યાજમાંથી બેઉ ભાઇઓ (શેઠો દાદાભાઇ ધનજીભાઇ તથા શોરાબજી શાપુરજી) ને નામે દર મહીને રોજ અને માહા બરોબર આવે તે દીવસે તયાંના આદરીઆન સાહેબનાં મકાનમાં જશન, બાજ અને ઇજિશને કરાવવી તથા દર મહીને ફરવરદીન રોજે સગડી આગળ જશન, બાજ, અને ઇજશને કરાવવી તથા રપીથવન ઇજિવવી અને રપીથવનનું જશન તથા ખોરદાદસાલનું પાછલી રાતનું જશન કરાવવું. વલી એવો સાહેબે ત્યાંની અનજુમનના ધરમખાતાંમાં બીજા રૂ. ૨૦૦૦ નાં પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નાં વ્યાજનાં આપ્યાં હતાં કે એ મુદલ રકમ અનામત રાખી એના વ્યાજમાંથી બીલીમોરાના આદરીઆન સાહેબનાં પવીત્ર કેબલાને અનજુમનનાં નામથી પાંચે ગેહમાં બોય દેવાય છે તે બોય દીધા પછી (શેઠો દાદાભાઈ તથા શોરાબજી) બંધે ભાઇઓને નામે પાંચે ગેહમાં આતસની નેઆએસ હમેશાં જાથુક મોબેદ સાહેબો પાસે કરાવવી તથા દર હંમકારે સુખડ ચડાવવું. એ ઉપરાંત મરહુમ શેઠ એદલજી શાપુરજી ગબા રોજ ૧૯ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૯ ને દીને બેહરતનશીન થયા તેવણનાં પુનને સારૂ એવોજ શેઠો દાદાભાઇ તથા શોરાબજીએ ત્યાંની અનજુમનના ધરમખાતામાં રૂ. ૩૫૦૦ નાં પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નાં વ્યાજનાં આપ્યા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનાં વ્યાજમાંથી રોજ ૧૯ મો માહા ૧૦ માને દીને રાત્રે માટીદાનો ગહમબાર એક કરવો.

કરાંચીના જાણીતા રહીશ શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરક તયાંના સ્ત્રીમાંગ બાથમાં આગળ આપેલા રૂ. ૨૫૦૦ ઉપરાંત બીજા રૂ. ૧૦૦૦ વધુ આપયા હતા તે મળી કુલે રૂ. ૩૫૦૦ એવણે એ બાથમાં આપેલા છે. વળી એજ સખી શેઠ કરાંચીના પારસી નીરાશ્રીત ફંડમાં આગલ રૂ. ૫૦૦ આપ્યા હતા અને ત્યાંની શેઠ વહાડયાવાળી દરેહમેહેરમાં આતશ આદરીયાન નહીં હોવાથી પોતાનાં મરહુમ ધણીયાણી બાઈ સુનાબાઈની નઇયતે પોતા તરફથી મોટો ખરચ કરી આતશ આદરીયાન પરકાવી આપયા હતા. એના તેલ, સુખડ તથા કાઠીના ખરચ માટે બીજા વધુ રૂ. ૩૦૦૦ આપ્યા હતા કે એના વયાજમાંથી ખરચ કરવો. એ દરેહમેહેરનું મકાન તથા ગુમબજ ફરીથી બાંધવા માટે નજદીક રૂપયા છ હજારનું ફંડ ભેગું કરી તેમાંથી ખરચ કરવામાં આવયો હતો. એ ફંડ જે ઘણું અગાઉનું ઉભું કરવામાં આવેલું છે, તેમાં આજ દીન સુધીમાં નીચલી રકમો ભરાઈ હતી:—એ અગીયારીના ત્રસ્ટી મરહુમ શેઠ રૂશતમજી ફરામરોજ રૂ. ૨૦૦૦, શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઈ. ઈ. રૂ. ૩૦૧, શેઠો ખરશેદજી તથા જમશેદજી શાપુરજી સોપારીવાળા રૂ. ૧૫૧, શેઠ જહાંગીર હોરમજી કોઠારી રૂ. ૨૦૦, બાઈ કુંવરબાઈ દોરાબજી નાનાભાઇ શેઠના રૂ. ૧૦૧, મરહુમ શેઠ હોરમજી જમશેદજી રૂશતમજી રૂ. ૩૦૧, બાઈ બચુબાઇ તે મરહુમ શેઠ રૂશતમજી ફરામરોજનાં ધણીયાણીએ પોતાના ધણીનાં પુન માટે રૂ. ૧૫૦, શેઠ નશરવાનજી રૂશતમજી મહેતા રૂ. ૧૫૦, શેઠ બેરામજી એદલજી રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવશજી રૂશતમજી વરીઆવા રૂ. ૧૫૧, શેઠ ડોસાભાઈ બેરામજી મીનવાલા રૂ. ૧૫૧, ખા. બા. રતનજી બજનજી પારખ રૂ. ૧૨૫, શેઠો જહાંગીર, સોરાબજી, બહેરામજી પીરોશાહ દુબાશ રૂ. ૧૦૧, શેઠ બરજોરજી કાવશજી દુબાશ રૂ. ૫૧, શેઠો દીનશાહની કું૦ રૂ. ૩૦, મરહુમ શેઠ જમશેદજી અરદેશરની નઇયતે શેઠ ખરશેદજી જમશેદજીએ રૂ. ૧૨૦૦, શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરક રૂ. ૧૫૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમો મળી કુલે રૂ. ૫૭૬૨ ભરાયા હતા.

શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડીયા સી૦ આઇ૦ ઈ૦ એ આ વરસે ઓસપીટલો, લગનસરા, નવજોત, ગરીબોને મદદ કરવા તથા કુવાઓ બંધાવવામાં સઘલી મલીને કુલે રૂ. ૧૭૯૦૦ ની સખાવત કીધી હતી.

શેઠ દારાશાહ મનચેરજી કુકાએ પોતાના બેટાની નવજોતની ક્રીયા સુરત ખાતે તા૦ ૨૮ મી ફેબરવારીએ કીધી હતી તેની ખુશાલીમાં રૂ ૧૦,૦૦૦ ગરીબ પારસીઓનાં છોકરાઓને કેળવણી આપવા માટે, અને તેમના ભાઈ શેઠ રૂશતમજી મનચેરજી કુકાએ સુરત શેહેરમાં ઉતારાનું મકાન બાંધવા માટે રૂ. ૩૦૦૦ આપ્યા હતા.

મરહુમ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડયાજીના એક પુત્ર શેઠ એન. એન. વાડીઆએ માલેગામનું હાલનું દવાખાનું જે જગોપર છે, ત્યાંથી તે કાઢી નાખી ગામની બાહેર પાંજરાપોળની નજીક એક બીજું નવું મકાન બાંધવા માટે રૂ. ૧૦૦૦૦ આપવા જણાવ્યું છે, તે માટે દવાખાના સાથે તેમનું નામ જોડી દેવાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે.

હોંગકોંગના જાણીતા વેપારી અને ત્યાંની અનજુમનના પ્રમુખ શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદીએ ૧૦૦૦૦ ડોલર ત્યાંની લેડીઝ બેનીવોલંટ સોસાયટીને ભેટ આપ્યા હતા. તેમજ હોંગકોંગમાં જાહેર બગીચામાં નામદાર પ્રીનસેસ ઓફ વેલસનું એક બાવલું ઉભું કરવાની સરકારને માગણી કીધી છે.

એડનવાળા સખી શેઠ કાવશજી દીનશાહના વારેશોની ચાલુ રહેલી સખાવતોમાં આ વરસે એક નવું રૂપ ઉમેરાયું છે. શેઠ હોરમજી કાવશજી દીનશાહે પોતાની શાલગેરીની ખુશાલીમાં એ શુભ રોજે પોતાની પેઢીના ચાર જુના બુજરગ નોકરો જેઓમાં ત્રણ પારસીઓ અને એક પોરટુગીજ છે, તેઓની લાંબા વખતની કદર બુજીને દરેક જણને એક એક હજાર રૂપ્યાની બક્ષેસ આપી છે. તે રકમ એ સખી શેઠોની પેઢીપર અનામત રાખી તેનું વયાજ તેઓના હયાતીવેર તેમને મલશે તથા કજા બાદ તે રકમ તેઓનાં કુટુંબને આપી દેશે. વલી એજ સખી શેઠોએ એડીનબરગ પારસી યુનયનને નાણાની સારી જેવી રકમની ભેટ આપી હતી. એ ઉપરાંત મરહુમ શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલાની પુજીમાંથી મરહુમના બેશીઓએ પંદરથી વીસ હજાર રૂપ્યાની રકમ વ્યાજ વાપરવાની સરતે જંગબારની દરેહમેહરના નીભાવ માટે ચોકસ સરતોએ આપવા ખુશી જણાવી હતી.

અજમેરના આબકારી કંત્રાકટર શેઠ કુંવરજી નવરોજજી કલયાણીવાળાએ અજમેર મેરવાડાનાં દુકાળ ફંડમાં રૂ. ૫૦૦૦ આપ્યા હતા.

શેઠ બરજોરજી સોરાબજી ગોદરેજે આસરે ત્રીસ વરસપર પોતાના વડીલોનાં પુણને સારૂ સુરત શહેરમાં હમકાર ખવાડવા સારૂ રૂ. ૨૫૦૦ ધરમ ખાતે કહાડેલા તે રકમ વ્યાજ વીગેરેથી વધીને હવડાં રૂ. ૯૦૦૦ ઉપરાંત થવાથી તેમાંથી રૂ ૭૦૦૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓને સારૂં મકાન બાંધવાના કામમાં ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સોસાયટીને ભેટ આપ્યા હતા. એવી સરતે કે એ રકમમાંથી એક સારૂં જેવું મકાન નહીં બંધાય તો એ રકમના ઝોરાસ્ત્રીયન સોસાએટીનાજ શેરો રાખીને તેના વયાજ સુધાં એક સારૂં જેવું મકાન બંધાય તેટલી રકમ થાય ત્યાં સુધી વધારીને પછી તેમાંથી ગરીબ જરથોસ્તીઓને સારૂં એક મકાન બાંધવું.

વડોદરાની શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવાઈની ધરમશાળા તથા અગીયારીના મકાન સંબંધમાં ઘણા વખતથી શેઠ બેરામજી અને વડોદરાની એ ધરમશાળાની કમીટી વચે વાંધો ઉઠયો હતો. તે સામાધાન થવાથી શેઠ બેહેરામજીએ એ ધરમશાળા તથા અગીયારીના નીભાવ માટે રૂ ૮૦૦૦ મુંબઈની પારસી પંચાએતના ત્રસ્ટીઓને એવી સરતે આપયા છે કે તેનું જે વ્યાજ ઉપજે તે વડોદરાની કારોબારી કમીટી ઉપર મોકલવું અને તેમાંથી એને લગતો યોગય ખરચ કરવો. એ બંદોબસત માટે શેઠ બેહેરામજી તા૦ ૩૦ મી ડીસેમબરે વડોદરે ગયા હતા જયાં તેઓને ત્યાંના પારસીઓએ ઘટતું માન તથા ખાણું આપયું હતું અને એવણને એક શીયાલ ઓઢાડી હતી.

શેઠ જમશેદજી અરદેશર વહાડયાએ પોતાની બેટી બાઈ જરબાઈનાં લગનની ખુશાલીમાં શેઠ જહાંગીર પીટીટવાળી પારસી જનરલ આસપીટલ ફંડમાં રૂ ૫૦૦, ડા૦ માસીના આસપીટલ ફંડમાં રૂ ૫૦૦, ધી દાદાભાઈ નવરોજજીસ પુઅર બોયઝ સેમીનરીમાં રૂ ૩૦૦, મીસીસ એડમ વાઈલી આસપીટલમાં રૂ ૨૦૦, કામા આસપીટલ નરસીંગ હોમ ફંડમાં રૂ ૨૦૦, સેંટ જોસફસ ફાઉંડલીંગ હોમમાં રૂ ૧૦૦, ઇંડો બ્રીટીશ ઇનસટીટયુટમાં રૂ ૧૦૦ અને મટુંગા ખાતેનું રગતપીતયાઓનું આશ્રમ અહમાં રૂ. ૧૦૦ મલી રૂ ૨૦૦૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા.

ઓલપાડ તાલુકાના કુંડયાના ગામના વતની શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલે પોતાની બેટી બાઈ આઈમાયની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ ૫૦૦૦ ગામના જરથોસ્તીઓના ભલા માટે ત્યાંની પારસી અનજુમનને આપયા હતા. તેમજ એજ શેઠે ઓલપાડની ઇંગલીશ સ્કુલના મકાનનાં ફંડમાં

ઓલપાડના પટેલ શેઠ રતનજી નવરોજીની મારફતે રૂ. ૨૦૧ ભેટ આપવા ઉપરાંત એ સ્કુલમાં રૂ. ૪૫ ની કીમતના બે બાંકો મુકાવ્યા હતા.

ભરૂચવાળા મરહુમ શેઠ શેરીઆરજી દોરાબજી દારૂવાલા જેઓ પોતાની હયાતીમાં સખાવતી દીલસુરેદો ધરાવવા સારૂ ભરૂચમાં જાણીતા હતા, તેઓની હવડાં એક જગયા અને મકાન રૂ. ૬૦૦૦ ની કીમતે વેચાયાં, એ નાણાં મરહૂમના વીધવા બાઈ વીરબાઈજી અને દીકરી બાઈ બચુબાઇએ ભરૂચની જરથોસ્તી અનજુમનમાં એવી શરતે આપયાં છે કે તેના વયાજની ઉતપંતી જે બી થાય તે જમાં રાખી મુલ થાપણમાં તેનો વધારો કરવો. રૂપયા સાત હજારની રકમ થવે તેના વયાજમાંથી મરહુમ શેઠ શેહેરીઆરજીની બાજને દીવસે અગરજો તે દીવસે નહીં બને તો મહેર મહીનાના ગહમબાર મધેના જમીયાદ રોજને દીવસે મરહુમના નામથી પહરેજીનું ગમબારનું જમણુ તથા ઇજિશને, બાજ, જશન વગેરેની કીયા કામ કરવું.

સુરતવાસી મરહુમ ડાકટર લેફટનંટ કરનલ કેખશરૂ સોરાબજી નરીમાનનાં પુણ માટે તેમની પુંજીમાંથી મરનારનાં વીધવા બાઇ ખરશેદબાઇએ રૂ ૪૦૦૦ ના ૪ ટકાના બ્યાજના પોરટ ટ્રસ્ટ બાનડો સુરતની પારસી અંજુમનના ધરમના ફંડોના મેનેજરોને સોંપી તેના વ્યાજમાંથી સુરતના મરહુમ શેઠ પેસતનજી કાલાભાઇ વકીલના કદમી આતશબહેરામમાં દરરોજનું સુખડ ચઢાવવા તથા દર સાલ એજ પાક મકાનમાં મેહેર મહીનો ને મેહેર રોજે ૨૨॥ શેરની તથા બીજી આવાં મહીનો ને તીર રોજે ૨૨॥ શેરની સુખડની માંચીઓ ચઢાવવા તથા આશોદાદ તરીકે રૂ ૭ દર વરસ ધુંબજના મોબેદોને આપવા જણાવ્યું હતું.

કરાંચીના રહીશ શેઠ જીવણજી પેસતનજી દુબાશે પોતાનાં મરહુમ ધણીયાણી બાઈ દીનબાઇના નામે ત્યાંની લેડી ડફરીન આસપીટાલમાં એક બીછાના માટે રૂ ૩૦૦૦ એ આસપીટાલની કમીટીને ભેટ આપ્યા હતા.

કોલંબો ખાતેના જાણીતા અને સખી શેહેરી શેઠ મનચેરજી ફ્રામજી ખાન અને તેમની પેહડી દર વરસે કાંઈને કાંઇ સખાવતી અને ધરમનાં કામો કરયાજ જાય છે. તેવાં તેમનાં આ વરસનાં કામોની વીગત એ મલી છે કે એ શેઠોએ આ વરસના ખોરદાદશાલને દીને ત્યાંનાં રગતપીતવાલા આશ્રમના દરદીઓની મુલાકાત લઇ એ આશ્રમના દરેક નોકર તથા યુરોપ્યન દરદીને ૫૦ સેંટસ, મીઠાઇનું એક પડીકું અને ડગલો થાય તેટલું લાનકલાથનું કપડું તેમજ દરેક દેશી દરદીને ૨૫ સેંટસ, મીઠાઇનું પડીકુ તથા કપરૂ ભેટ આપ્યું હતું. એ આશ્રમના દરદીઓએ પોતાને આપવામાં આવેલી ભેટો માટે એવો સરવેનો ઉપકાર માન્યો હતો. તેમજ એવો સાહેબે અમરદાદસાલને દીને ત્યાંના સાજા નહીં થઇ શકે એવાં દરદોથી પીડાતાં લોકોના વીકટોરીયા આશ્રમગ્રહનાં દરદીઓ અને નોકરોને વારસીક ખાણું આપ્યું હતું. એજ શેઠોએ બે વરસ ઉપર, જાનવરો ઉપર ઘાતકીપણું ગુજરતું અટકાવનારી મંડલી મારફતે જાનવરોને પાણી પીવા હવાડો બાંધવા માટે એક નાદર રકમ ભેટ આપી હતી. એ હવાડા ઉપર ભેટ આપનારના નામ સાથેનો લેખ હવડાં મારવામાં આવયો છે. વળી શેઠ ખાને હાલમાં રૂપ્યા એક હજાર બીજો હવાડો ઉભો કરવાને ઉપલી મંડલી મારફતે ભેટ આપ્યા હતા. તેની સાથે જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા માટે એલ્યુમીનીયમ ધાતુની બનાવેલી ગાડી તેને લગતી ગેહાન તથા મકાન સાથે અંજુમનને ભેટ આપ્યાં હતાં. વલી આએજ સખી શેઠોની મેહરબાનીથી કોલંબો તરફ આવેલાં કોતાહી ગામમાંની લાઇબરેરી સારૂ એક મકાનની ખુટ હતી, તે પણ આ વરસે પુરાઈ છે. એને માટે એક મોટો હૉલ જેમાં પચાસ માણસો બેસી શકે તે તથા સેકરેટરીને માટેનો એક ખાસ ઓરડો પણ બંધાયો છે.

કલકતાના રહીશ શેઠ પેસતનજી એદલજી ગજદરે ગણદેવી જરથોસ્તી અંજુમનના ધરમ ખાતાંનાં ફંડના એક ટ્રસ્ટી શેઠ નશરવાનજી માણેકજી ગજદર ઉપર રૂ. ૧૦૦૦ મોકલી આપી જણાવ્યું હતું કે ગણદેવી ગામની ધરમશાળા, દોખમું વગેરેના સમારકામના ફંડમાં અથવા તો ટ્રસ્ટીઓની નજરમાં આવે તેવા ગણદેવીના જરથોસ્તીઓનાં ધરમખાતાનાં ફંડમાં એ રૂપીઆ વાપરવા.

સુરતની સર કાવસજી જહાંગીર રેડીમની સીવીલ આસપીટલના કમપાઉંડમાંના ઓપરેશન વારડમાં સુધારો કરવા તથા તે વોરડને "મી૦ પટેલ ઓપરેશન થીએટર" એવું નામ પોતાના બેટા તથા ધણીની યાદમાં આપવા બાઇ આલીબાઇ હોરમસજી ફ્રામજી નાણાવટીએ રૂ ૧૫૦૦ તથા ફરનીચર વગેરે માટે રૂ ૩૦૦ મલી રૂ ૧૮૦૦ આપ્યા હતા. પણ સુપ્રીનટેનડીંગ એનજીનીયર મી૦ ફીટસગીબને ઉપલું ઓપરેશન થીએટર એટલા ખરચમાં નહીં બંધાય એવું જણાવ્યાથી તેમાં ઘટતી આશરે રૂ ૫૦૦ ની રકમ નામદાર સરકારે સપેશીઅલ રીપેરમાંથી આપવા જણાવયું હતું.

ભરૂચના જાણીતા શેઠયા શેઠ જાંગીરજી જમશેદજી કુંગાજીએ પોતાની પુત્રીઓ બાઇઓ ગુલબાઈ અને કુંવરબાઈની નવજોત રોજ ૨ જે માહા ૧ લાને દીને થઇ તેની ખુશાલીમાં ત્યાંની કુંગાજી દરેમેહેરના નીભાવ ફંડમાં રૂ. ૫૦૦ વ્યાજ વાપરવાની સરતે તેમજ પીટીટ કનયાશાળામાં રૂ. ૫૦૦ આપ્યા હતા કે એના વ્યાજમાંથી એ સ્કુલની જે છોકરી ઉપલા વરગમાં વારસીક પરીક્ષા માં પેહેલે નંબરે આવે તેને પોતાના માતાજીના નામની રૂ. ૧૦ ની સ્કોલરશીપ આપવી તથા બાકી ના રૂપ્યા ગરીબ જરથોસ્તી છોકરીઓને મુફત ચોપડીઓ વગેરે આપવામાં વાપરવાં.

ખા૦ બા૦ હોરમજી માણેકજી ભીવંડીવાલાએ રૂ ૧૫૦૦ મેશરસ ગ્રીંડલે ગરૂમની કંપનીએ ઉઘાડેલાં એસપેરેનટો કોનગ્રેસ ફંડમાં આપ્યા હતા.

શેઠ બેરામજી ફરામજી પટેલ મેમોરીયલ ફંડના સેક્રેટરી શેઠ એરચજી રૂશતમજી સહીયારે રૂ. ૯૦૦ ની સાડાત્રણ ટકાની લોન નામદાર સરકારના હોકમથી ધરમ ખાતાંઓના ફંડોના મુંબઇ ઇલાકાના સરકારી ખજાનચીને સ્વાધીન કીધી છે કે એ લોનના વ્યાજમાંથી બેહેરામજી ફરામજી પટેલ મેમોરીયલ પ્રાઇઝ નામનાં દર ૧૫ રૂપ્યા ૧૨ આનાની કીમતના ઇનામો વેહેચી આપવાં તે એવી રીતે કે મેટ્રીકયુલેશનની પરીક્ષામાં વધતામાં વધતી મારકો મેળવનારા એલફીનસ્ટન હાઇ સ્કુલની દરેક સા ઇડના એકેક છોકરાને એકેકું ઇનામ દર વરસે મલે.

કવેતાના જાણીતા વેપારી ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી૦ આઇ૦ ઇ૦ એ, નામ દાર વાઇસરાયનાં માહરદાર લેડી મીંટોએ કવેતાની સેનડીમેન ગરલસ સ્કુલની તા૦ ૧૧ મી અકટોબ રે મોલાકાત લીધી હતી તેની પધરામણીની યાદમાં એ સ્કુલને રૂપ્યા ૫૦૦ આપ્યા હતા કે એના વ્યાજમાંથી દર વરસે લેડી મીંટોના નામથી એક ચાંદ જે છોકરી પેહેલે નંબરે આવે તેને આપવો.

શેઠ આર. ડી. મેહેતાએ ગયા દીસેમબરમાં કલકતા ખાતે ભરાયલા કોનગ્રેસના પ્રદરશન ફંડ માં રૂ. ૧૦૦૦ ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ દીનશાહ મેરવાન ઇરાની તથા ધણીઆણીએ રૂ ૧૫૦ પુણા ખાતે જે ગરીબ પારસી વીદ યારથીઓ ચોપડી ખરીદવાને તથા સ્કુલ ફી આપવાને અશકત હોય તેવાઓને મદદ આપવાના ફંડ માં આપ્યા હતા. તેમજ શેઠ દીનશાહ જયારે યુરોપની મુસાફરીએ નીકળ્યા હતા ત્યારે પાંચ ગીની લંડનનાં ઝોરાસ્ત્રીયન ફંડમાં તથા એ ગીની એડીનબરોના પારસી યુનીયનના ફંડમાં ભેટ આપી હતી.

કલકતા ખાતે શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીની પધરામણી ટાંકણે તા૦ ૩૦ મી દીસેમબરને દીને શેઠ કાવશજી પાલનજી ખટાઉએ એવણનાં માનમાં એક નાટક કીધો હતો, તે વખતે શેઠ કાવશજીએ રૂ. ૫૦૦ કોનગ્રેસ ફંડમાં આપ્યા હતા.

શેઠ નશરવાનજી ફરામજી કયાનીએ ઉતાકામનડની આરામગાહના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦ આપયા હતા કે એના વ્યાજમાંથી આરામગાહમાં રાતે રોશણી કરવાનો ખરચ કરવો.

સુરતના દાવર શેઠ કેખશરૂ એદલજી મોદીએ મુગા પ્રાણીઓ ઉપર ઘાતકીપણું ગુજરતું અટકાવ નારી મંડલીના ફંડમાં રૂ ૨૫ અને સુરતના કડીયાવાડના જરથોસ્તીઓના દેય મહીનાના ઉગરાતના ગમબાર ફંડમાં રૂ ૨૫ ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ જાગીરજી કાવશજી કલબવાળાએ રજપુત પાઇ ફંડ સોસાઇટીમાં રૂ. ૧૭૫ આપ્યા હતા.

અશો જરથોસ્તના દીસાને દીને મુંબઇનાં અંજુમનનાં આતશબેહેરામમાં સવારે અને સાંજે જરથોસ્તીઓના ધારમીક ભેગા મેળાવડાઓ શેઠ જહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલના સરનશીનપણા હે ઠળ થયા હતા, તેમાં મુકેલી ધરમની પેટીમાં રૂ. ૭૩ ભરાયા હતા. તે ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સો સાયટીના ફંડમાં આપ્યા હતા.

ભરૂચના રહીશ બાઈ રતનબાઈ તે શેઠ પેસતનજી પટેલનાં વીધવાએ પોતાના મરણ બાદ પો તાના ઘરનો વાસણ વીગેરે સામાન વેચી તેની ઉપજ કોઈ ધરમના કામમાં વાપરવાને જણાવયાથી મરહુમના ખેશી શેઠ મનચેરશાહ પેસતનજી પટેલે તે સામાન વેચી તેની ઉપજના રૂ ૯૭ા ત્યાંના દોખ મા આગળના પારસીઓના સ્વાધીનના રસ્તામાં ગયા ચોમાસામાં જે મોટો ખાડો પડયો હતો તેને પાકી પુરણીથી પુરાવવાના કામમાં આપ્યા હતા.

[illegible] રાજકોટવાલા એરવદ આદરજી માણેકજી દસ્તુર મેહેરજીરાણાએ પોતાની છોકરીની નવજોતની ખુશાલીમાં નવસારીની તાતાવાલી છોકરીઓની નીશાલમાં પોતાના મરહુમ માતાજીને નામે દર વરસે

રૂપ્યા પચીસના ૪ ઇનામો તેમાં બે છોકરી કુસ્તી વણવામાં અને બે છોકરી કપડાં વેતરવામાં હુશીયાર હોય તેઓને આપવા જણાવ્યું હતું. તેમજ રૂ. ૧૫૦ મેહેરજીરાણા લાયબરેરીના ફંડમાં ભરી લાઈફ મેમબર થયા હતા.

મોદીએવાલી શેઠ માણેકજી હોરમસજીની કસરતશાળાના મેમબરોએ ગયા દે મહીનામાં એક જશન કીધું હતું. એ વખતે પોતપોતામાં રૂ. ૬૧ એકઠા કરી પારસી જનરલ હાસપીટલમાં તેમજ પારસી ફીવર હાસપીટાલમાં વેહેંચી આપ્યા હતા.

શેઠ બમનજી ધનજીભાઈ ખંબાતાએ પોતાના દીકરા દીનશાહની નવજોતની ખુશાલીમાં બરૂચની પીટીટ કનયાશાળાના ફંડમાં રૂ. ૨૫ અને પાંજરાપોળના ફંડમાં રૂ ૨૫ આપ્યા હતા.

બાઈ ડોશીબાઇ તે શેઠ મંચેરજી એદલજી વહાડીઆના બેટીએ રૂ. ૧૨૫ ને ખરચે સુરતના શહેનશાહી આતશબેહેરામમાં રાંધણીની દીવાલ ચુલા વીગેરેની મરામત કરાવી આપી છે.

શેઠ મેરવાનજી નવરોજી ગોભાઇએ અમરીતસરની ગુજરાતી મીત્ર મંડળ સભાના ફંડમાં રૂ ૨૫ આપ્યા હતા.

શેઠ મેરવાન ખુશરો ઇરીનીએ લંડનમાં ઇરાનના એલચીને અપાયલા માનપત્રના ખરચમાં ૧૦ પાઉંડ ભેટ આપ્યા હતા.

દીવાનશાળામાં પડેલાં જરથોસ્તી દીવાનાંઓને નવરોઝને દીને મેજબાની આપવા માટે એક જરથોસ્તીએ રૂ. ૫૦ આપ્યા હતા.

વડોદરાના દીવાન ખા૦ બા૦ કેરસાસ્પજી રૂશતમજી દાદાચાનજીના ધણીયાણી બાઈ જરબાઈએ હમેશ મુજબ મુકતાદ ટાંકણે નવસારીના જરથોસ્તીઓને મદદ તરીકે વહેંચી આપવાને નાણાની સારી જેવી રકમ ખા૦ સા૦ કાવશજી હોરમજી દાદાચાનજી ઉપર મોકલાવી હતી.

શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુએ રૂ. ૨૨૫ નામદાર ગાયકવાડની સીલવર જુબીલી ટાંકણે નવસારીની સ્કુલોના છોકરાંઓને તથા ગરીબોને મીઠાઈ, કપડાં વેહેંચી આપવા માટે આપ્યા હતા.

ડરબનના જાણીતા રહીશ શેઠ રૂશતમજી જીવણજી ઘોરખોદુએ ત્રાનસવાલના હીંદીઓ ઉપર જે જાપતાઓ નાંખવામાં આવ્યા છે તે માટે તેવોને મદદ કરવા સારૂ જયાં સુધી એ વીશેની લડત ચાલુ રેહે તયાં સુધી પોતાની બધી મીલકત ટ્રસ્ટમાંજ રાખવાનો ઇરાદો જાહેર કીધો હતો.

ખા૦ બા૦ રતનજી બેજનજી પારેખે રૂવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાની ગાડી મઉની અંજુમનને રોજ ૨૮ મો માહા ૭ માને દીને ધરતી કીયા કરી સ્વાધીન કીધી હતી.

શેઠ નવરોજી જમશેદજી આંતીઆએ અહમદનગરની શેઠ પલ્લાનટીનની દરેહમેહરમાં મુકતાદ માંડવા સારૂ એક પથરની ટેબલ ભેટ આપી હતી.

શેઠ સોરાબજી ઉકરજી ઉમરીગરે પારડીની તાલુકા બોરડને પારડી સ્ટેશન આગળ ઢોરોને પાણી પાવા માટે એક કુવો પોતાને ખરચે બંધાવી આપવા માટે ૧૪ ગુંઠા જમીન વારસીક રૂ.૦-૫-૫ ને કરારેથી આપવા અને ત્યાં ઢોરોને બેસવા માટે ઝાડ રોપવા તથા કુવામાંથી પાણી કઢાવવા વીગેરે માટે રૂ ૧૦૦૦ની લોન તેના વયાજમાંથી ખરચ કરવા આપવા જણાવયાથી તે માગણી લોકલ બોરડની ભલામણથી સરકારે બાહાલ રાખી છે.

ભાવનગરના એક જાણીતા ડાકટર ધનજીશાહે ભાવનગર અને શીહોરની વચેના રાહાદારીઓને માટે પાણીની સગવડ કરી આપવાને એક કુવો બંધાવી આપ્યો છે.

કુદીયાના ખાતે એક કુઈ સીતેર વરસપર કોઈ પારસી ગ્રહસ્થે બંધાવેલી હતી પણ તે હાલમાં ઘણી બીશમાર થઈ જવાથી તેને સમારવા માટે મુંબઇમાં જુદા જુદા ગ્રહસ્થોએ રૂ. ૬૦ ભરેલા તેમાં કુદીયાનાના રહીશ શેઠ કાનજીભાઈ ફકીરજી પટેલે બીજા રૂ. ૮૦ ઉમેરી તે સમારી અપાવી છે.

પારડી કસબામાં ખાલપાવાડની ગઉચરણની જમીનમાં કુવો નહી હોવાથી ઉનાળામાં ઢોરોને પાણી પાવાની ઘણીજ અડચણ પડતી હોવાથી વલસાડનાં જાણીતા વકીલ શેઠ નવરોજજી બીખાજી પારડીવાળાએ રૂ. ૨૦૦ કુવા બાંધવાના ફંડમાં આપયા હતા.

વીજલપોરના ઢેડાંઓ માટે મીઠાં પાણીનું કાંઇપણ સાધન ન હોવાથી મુંબઈનાં એક સખી બાનુએ પોતાને છુપે નામે એક મોટો કુવો ખોદાવી બંધાવી આપયો છે.

ખા૦ સા૦ ફરામજી કાવશજી કંત્રાકટરે વડોદરા ખાતે ગયા જાનેવારીમાં ઘણી થંડી પડતી હતી તેથી લગભગ બે હજાર આંધલા, લુલા ગરીબોને પોતાના બંગલા આગલ એકઠા કરી સઘળાઓને એકેક ગરમ બંડુસ તથા રોકડ નાણાની ભેટ આપી હતી.

ગોંડળવાળા શેઠ કાવસજી એદલજી દેશાઇએ નવસારીના દુબરાવાડમાં આગ લાગવાથી નાચારી માં આવી પડેલા ગરીબ દુબરાઓને કપડાં તથા અનાજની સારી મદદ આપી હતી. તેમજ નવસારી તરફ આવેલા એરૂ ગામમાં નીકલેલી નવી લાઇબરેરીને એક કબાટ ભેટ આપી હતી.

સુરતમાં અનાજની મોંઘવારી ચાલતી હોવાથી મુંબઇના એક પારસી ગ્રહસ્થે રૂ ૮૦ નો અનાજ ગરીબ પારસીઓમાં વેહેંચયો હતો.

શેઠો માણેકજી વનજીભાઈ અને બેરામજી પેશતનજીએ બલસારના ગરીબ પારસીઓમાં લગભગ ૬૦ મણ ચોખા, ૩૦ મણ દાળ અને ૬૦ મણ કંડ વેહેંચી આપ્યાં હતાં.

શેઠ જાંગીર બેહરામજી દલાલના ફરજંદોની નવજોત રોજ ૨૩મો માહ ૧ લાને દીને થઈ હતી તેની ખુશાલીમાં શેઠ જાંગીરજી તથા એવણના ધણીયાણી બાઈ મેહરબાઈ તરફથી રોજ ૨૫ માને દીને આલબલેસબાગમાં લગભગ ચારસો ઉપર ગરીબ જરથોસ્તીઓને છાપેલી ચીઠીઓથી એ જન કરી બપોરના એક જયાફત ઘણી સરસ મેનેજમેંટથી આપી હતી. તે સાથે સઘળાઓને પાછાં વીદાય થતી વખતે લગભગ ૩૦૦ ટાકા મષમલના, ૫૦ રેજા લાંગકલાથ, ૩૦૦ ઈજારો, ૧૦૦ રેજા ચેકના અને ૧૨૫ ટોપીઓ અને રૂપાં નાણું વેંહેંચયુ હતું.

એલાવવાળા શેઠો હોરમસજી, એદલજી તથા પેસતનજી રતનજી જેઓ નાંદોદ તથા રતલામ રાજયના આબકારી ઇજારદારો છે, તેઓના ૪ છોકરાઓનાં લગનો એલાવમાં ગયા મે મહીનામાં થયાં હતાં એની ખુશાલીમાં ઉપલા શેઠો તરફથી એલાવની અંજુમનને વાપરવા માટે જોઇતાં મોટાં વાસણો ભેટ આપવા જણાવયું હતું.

શેઠ નાદીરશાહ દાદાભાઇએ મરહુમ જનરલ હેકટરની યાદમાં બંગાળ પંજાબ રાઈફલ એસોસીએશનને એક રૂપાનું કપ ભેટ આપ્યું હતું.

પુના કેંપની સરકારી અંગ્રેજી સ્કુલના માજી હેડ માસ્તર શેઠ બમનજી સોરાબજી શેઠનાની યાદગારી રાખવા સારૂ, તેમના બેટા શેઠ અરદેશરે એક ચેલેંજ કપ, પુનાની જુનીયર ક્રીકેટ ટુરનામેંટમાં દર વરસે જે સ્કુલ સઉથી સરસ ઉતરે તેને ભેટ આપવા માટે તયાંની એથલેટીક એસોસીએશનને ભેટ આપ્યું હતું.

[કરાંચીવાળા શેઠ એદલજી દીનશાહ સી૦ આઇ૦ ઈ૦ એ કરાંચી ખાતે પારસી છોકરીઓ માટે એક શાળા સથાપવા વાસતે રૂપીયા પચીસ હજારની રકમ આપવાનો પોતાનો ઈરાદો જાહેર કીધો છે, એવી શરતે કે કરાંચીના પારસીઓ તેટલીજ રકમ પોતા વચે ઉભી કરી આપે.]

[અમદાવાદના જાણીતા શેહેરી ખા૦ બા૦ નવરોજજી પેસતનજી વકીલે ત્યાંની સીવીલ આસપીટલમાં પોતે એક ડીસપેનસરી બંધાવી છે અને તે ડીસપેનસરી પાસે પારસી દરદીઓ ઉપર વાઢકાપ કરવા માટે અને સુવાવડ સારૂ એક જુદો ઓરડો અને છોકરાઓ માટે એક નવો વારડ બાંધવા માટે રૂ ૧૫ હજાર આપવાની ઈચ્છા બતાવી છે જેથી તે બાબદ સતાવાળા સાથે હજુર પત્ર વહેવાર ચાલે છે.]

[નવસારીની શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી એંગલો-વરનાકયુલર સ્કુલનું પોતાની માલેકીનું મકાન નહી હોવાથી તે સર જમશેદજી જીજીભાઈવાળી છોકરા છોકરીઓની ગુજરાતી શાળાનાં મકાનમાંજ ભાડું આપી બેસતી હતી. પછી ગુજરાતી ખાતાંવાળાઓનેજ છોકરાંઓની વધતી જતી સંખ્યાના સબબે અડચણ આવવાથી શેઠ રૂ. જ. વાળી સ્કુલને આગલા આગસ્ટ માસમાંજ મલેસર ખાતેનાં શેઠ મનચેરજી ફરામજી તંબોલીનાં મકાનમાં લઈ જવામાં આવી છે. એ સ્કુલ માટે લાયક મકાન પુરૂં પાડવાની અરજ કરવાથી નવસારીવાસી શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહેતાએ એ સ્કુલને માટે પોતાનું એક આશરે રૂ. ૧૫ હજારની કીમતનું બાંધેલું કુશાદે મકાન આપી દેવા કબુલ્યું છે અને તેના સંબંધમાં એ સ્કુલના ટ્રસ્ટીઓ તથા શેઠ મેરવાનજી વચ્ચે પત્ર વેહેવાર ચાલે છે. શેઠ મેરવાનજીને મેહેતા કલબ તરફથી એ કલબને એક મકાન પોતાને ખરચે બાંધી આપવા માટે ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું.]

[શેઠ કાવશજી સોરાબજી બાટલીવાળાએ અંદેરીમાં જરથોસ્તીઓના વપરાસ કાજે એક અગીયારી બાંધવા માટે વેસાવાના પોતાના બે બંગલાઓ આપવાની વીગત ગયા વરસના ઈનતેખાબમાં જણાવવામાં આવી હતી તેને બદલે એ બે બંગલાઓ “ પારસી જનરલ આસપીટલ ફંડ” ની કમીટીને સપુરદ કરવાની ગોઠવણ હાલમાં કરવામાં આવી છે. તે માટે એવી શરત કરવામાં આવી છે કે વેસાવા

ખાતેના એ બે બંગલામાંના એકને તેમનાં માતાજી ' મરહુમ બાઈ બચુબાઈ સોરાબજી હોરમસજી બાટલીવાલા પારસી કોનવેલેસંટ હોમ ' નું નામ આપવું અને બીજા બંગલાને તેમના પીતાજી ' મરહુમ શેઠ સોરાબજી હોરમસજી બાટલીવાલા પારસી કોનવેલેસંટ હોમ ' નું નામ આપવું. પારસી જનરલ આસ્પીટલ ઉઘાડવામાં આવે ત્યારે આ બંને બંગલાઓ કોનવેલેસંટ હોમ તરીકે વપરાસમાં લેવામાં આવશે. આ ઉપરથી એવણ શેઠ હસતક અગીયારી નહીં બંધાવવાથી શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલ અને અનજુમન તરફથી હાલમાં એક અગીયારી અંદેરી ખાતે બાંધવામાં આવનાર છે.]

મુંબઈના જરથોસ્તી અનજુમનનાં આતશબેહેરામ સાહેબની દશમાં વરસની સાલગ્રેહને દીને વંચાયલા રીપોર્ટ મુજબ ગયે વરસે એ પાક મકાનમાં મલેલી મદદ નીચે મુજબની હતી:—શેઠ ફરામજી માણેકજી દુમશીઆએ રૂ. ૪૦૦૦ આપીઆ છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડના ચાલુ ખરચ ખાતાંનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે એવણુની હઇયાતી સુધી એવણુનાં ખાતાંમાં જમે કરવું અને એવણની કઝા બને ત્યારે એવણનાં મરણનાં દીવસે દરેક મહીનાના રોજગારને દીને અફરગાન, બાજ, તથા દર વરસનાં બાર મહીનાનાં બાર જશનોને દીને અફરગાન, બાજ તથા દર વરસનાં છ ગમબાર તેમાંથી દરેક ગહમબારનો એક એક દીવસ ગહમબારનું અફરગાંન બાજ તથા દર વરસ દહાડાની બાજને દીને અફરગાન, બાજ, ફરોખશી, સતુમ, ઈજશની તથા સીઆવ સાથની ક્રીયા તથા દર મુકતાદના દીવસો ઉપર અફરગાન બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું.—બાઈ નવાજબાઈ શાપુરજી ઓલપાડવાલાએ રૂ. ૨૪૦૦ આપ્યા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડના ચાલુ ખરચ ખાતાના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તેમાંથી અરધું વીઆજ એવનના ખાવંદ મરહુમ શેઠ શાપુરજીનાં મરણના દીવસે દર મહીનાના રોજગારને દહાડે અફરગાંન બાજ તથા દર વરસની બાજને દહાડે બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું તથા બીજું અરધું વીઆજ એવણુની હઇયાતી સુધી એવણુના જનમ દીવસને દહાડે શુખડનાં માચી એક ચહડાવવા, તથા ઈજશની બે તથા વંદીદાદ બે કરાવવા અને એવણની હઈયાતી બાદ એવણનાં મરણ દીવસે દર મહીનાનાં રોજગારને દીને અફરગાન બાજ તથા દર વરસની બાજને દીને બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું.—શેઠ દાદાભાઈ બેજનજી પાલખીવાલાએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ બેજનજી તથા માતાજી મરહુમ બાઈ આવાંબાઈના પુનને સારૂ રૂ. ૧૭૦૦ આપીઆ છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડનાં ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે એવણુના બાવા તથા માતાજીની દર વરસની બાજને દીને બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં તથા માચી ચહડાવવામાં તથા દર વરસ મુકતાદમાં એવણને ત્યાંનાં કલશીઆ અનજુમનનાં મુકતાદમાં મંડાવવા માટે વાપડવું—શેઠ દીનશાજી બાપુજી પોસ્ટવાલાએ પોતાનાં ધણીઆણી મરહુમ બાઈ જાઈજીનાં પુનને સારૂ રૂ. ૧૧૦૦ આપીઆ છે જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડનાં ચાલુ ખરચ ખાતાના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઇ જાઈજીનાં દર મહીનાનાં રોજગારને દહાડે અફરગાન બાજની ક્રીયા કરાવવામાં તથા દર વરસ દહાડાની બાજને દીને બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું.—બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ માણેકજી દોરાબજી દીવેચાનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ માણેકજીનાં પુનને સારૂ રૂ. ૮૦૦ આપીઆ છે, જે આગલા આપેલા રૂ. ૫૦૦ નાં એવણનાં ખાતાંમાં જમે કરવા, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડનાં ચાલુ ખરચ ખાતાના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ માણેકજીની આગલ જણાવેલી ક્રીયાઓ ઉપરાંત દર મહીનાનાં રોજગારને દહાડે અફરગાંન બાજની ક્રીયા કરાવવામાં વાપડવું.—બાઈ ભીખાઈજી તે શેઠ બમનજી સોરાબજી બાટલીવાલાનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ બમનજીનાં પુનને સારૂ રૂ. ૭૦૦ આપયા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડના ચાલુ ખરચ ખાતાંનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ બમનજીના દર વરસ દહાડાની બાજને દહાડે બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં તથા માચી એક ચહડાવવામાં વાપડવું.—બાઈ ડોસીબાઈ તે શેઠ અરદેશર ખરશેદજી દારૂવાલાનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ અરદેશરજીનાં પુનને સારૂં રૂ ૭૦૦ આપયા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડના ચાલુ ખરચ ખાતાંનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ અરદેશરજીની દર વરસ દહાડાની બાજને દહાડે બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં તથા માચી એક ચહડાવવામાં વાપડવું.—બાઈ નવાજબાઈ તે શેઠ હોરમજી પેસતનજી અરજાનીનાં વીધવાએ પોતાની દીકરી મરહુમ બાઈ કુંવરબાઈનાં પુનને સારૂ રૂ. ૫૦૦ આપયા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડનાં ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઇ કુંવરબાઈની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું—બાઈ ભીખાઈજી તે શેઠ બાપુજી રતનજી લીમુવાલાનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ બાપુજી રતનજી લીમુવાલાનાં પુનને સારૂ રૂ ૫૦૦ આપયા છે, જેનાં વીઆ

જમાંથી આગ્એ ફંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે આતશબેહેરામ સાહે
બમાં એક જાથુકનો ચેરાગ કરાવવામાં વાપડવું.—શેઠ રૂસતમજી ફરામજી વકીલનાએ પોતાનાં માશી અને
સાસુ મરહુમ બાઈ પીરોજબાઈ તે મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ ફરામજી વકીલના ધણીઆણીનાં પુનને સારૂં
રૂ. ૫૦૦ આપીઆ છે, જેનાં વીઆજમાંથી આગ્એ ફંડના ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી
બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ પીરોજબાઈની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપ
ડવુ.—શેઠ રૂસતમજી ફરામજી વકીલનાએ પોતાનાં માતાજી મરહુમ બાઈ આવાંબાઇ તે મરહુમ શેઠ ફરા
મજી મનચેરજી નવાનાં ધણીઆણીનાં પુનને સારૂં રૂ. ૫૦૦ આપયા છે, જેનું વીઆજ ઉપજે તેમાંથી
આગ્એ ફંડનાં ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઇ આવાંબાઈની
દર વરસની બાજને દહાડે બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું.—શેઠ રૂસતમજી ફરામજી વકીલનાં
એ પોતાનાં ધણીઆણી મરહુમ બાઈ ધનબાઇજી તે મરહુમ શેઠ દાદાભાઈ ફરામજી વકીલની છોકરી
નાં પુનને સારૂ ૫૦૦ આપયા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આગ્એ ફંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫
લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ ધનબાઈજીની દર વરસની બાજને દહાડે
બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવુ.—બાઇ ડોશીબાઈ તે મરહુમ શેઠ અરદેશર દોરા
બજી બંગાલીનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ અરદેશરનાં પુનને સારૂં મરનારની
પુંજીમાંથી રૂ. ૫૦૦ આપયા છે, જેના વીઆજમાંથી આગ્એ ફંડનાં ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા ૧૫ લે
ખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ અરદેશરની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની ક્રીયાઓ કરાવ
વામાં વાપડવું.—શેઠ જાંગીરજી સોરાબજી પનથકીએ પોતાનાં ફુઇ મરહુમ બાઈ જરબાઈ તે મરહુમ
શેઠ રૂસતમજી સોરાબજી ઉનવાળાના વીધવાના પુનને સારૂ રૂ ૫૦૦ આપયા છે, જેનું વીઆજ આતશ
બેહેરામ સાહેબનાં નીભાવ ફંડમાં વાપડવું.—શેઠ ડોસાભાઈ બેજનજી મોતીવાલાએ પોતાનાં ધણી
આણી મરહુમ બાઈ માણેકબાઈનાં પુનને સારૂ રૂ ૫૦૧ આપયા છે. જેનાં વીઆજમાંથી આગ્એ ફંડ
નાં ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ માનેકબાઈની દર વર
સની બાજને દહાડે બાજની ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવુ.—મરહુમ શેઠ પેસતનજી ખરશેદજી દારૂખા
નાવાલાનાં પુનને સારૂ રૂ ૫૦૦ આપયા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આગ્એ ફંડના ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા
૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ પેસતનજીની દર વરસ દહાડાની બાજને દીને બાજની
ક્રીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું. ઉપલી રૂ ૧૫૯૦૧ ની રકમો ઉપરાંત નીચે લખેલી બીજી રકમો પણ
એ મુદત દરમ્યાન મલી હતી:—શેઠ ટેમુલજી જમશેદજી દસ્તુર દારાબ પાલનનાએ ઓઇલપેનટ કરાવ
વા માટે રૂ ૫૦૦, શેઠ સોરાબજી બેરામજી ભાભાએ વરસ દહાડાની કાઠી ખરીદ કરવા માટે રૂ ૪૦૦,
બાઈ ભીખાઇજી તે બમનજી સોરાબજી બાટલીવાલાનાં વીધવા રૂ. ૩૦૨, શેઠ દાદાભાઈ નશરવાનજી
કંત્રાકટરની પુંજીમાંથી રૂ ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી ભીખાજી પંથકી રૂ. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી ભીખા
જી પંથકીએ સને ૧૨૭૬ નાં સાલનાં લવાજમના રૂ. ૧૦૦, શેઠ બેજનજી રતનજી કોટવાલ
રૂ. ૧૦૦, બાઈ વીરબાઇજી પેસતનજી શેઠનાનાં વીલના એકઝીકયુટર શેઠ ફરામજી પેસતનજી મેહેતા
એ રૂ. ૨૦૦૦ નાં વીઆજના રૂ ૬૮–૨–૧૦ આપયા છે કે એમાંથી મરનારની વરસ દહાડાની બાજ
૧ તથા વરસ દહાડાનો જાથુકનો ચેરાગ ૧ તથા માચીઓ ૩ ચહડાવવા માટે વાપડવું, બાઇ કુવરબા
ઈ તે શેઠ દાદાભાઈ નશરવાનજી કંત્રાકટરનાં વીધવા રૂ. ૫૧, શેઠ ફરામજી દાદાભાઇ આલપાઈવાલા
રૂ. ૫૧, શેઠ એદલજી નશરવાનજી આંતીઆ રૂ. ૩૦, શેઠ જમશેદજી કાવસજી દસ્તુર રૂ. ૨૫, શેઠ
ટેમુલજી જમશેદજી દસ્તુર દારાબપાલનનાં રૂ. ૨૫, બાઈ જરબાઇ શાપુરજી દાબુ રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ
રૂસતમજી જીવાજી પોચખાનેવાલાનાં વીધવા તથા છોકરાઓ રૂ. ૨૫, શેઠ એદલજી નવરોજજી દેશા
ઈ રૂ. ૨૫, ડા૦ શોરાબ ખરશેદજી નરીમાન રૂ. ૨૫, એ શીવાય રૂ. ૨૫ થી ઓછી રકમના ભર
ચલા વીગેરે રૂ. ૧૬૯–૧૨–૦, ધરમની પેટીમાંથી બાર માસના મલયા રૂ. ૫૧૯–૪–૬, શેઠ દાદાભા
ઇ નશરવાનજી કંત્રાકટર હોલમાં ભાશણો કરવા માટે રજાઓ આપવામાં આવે છે તેની ફીના મલ્યા
રૂ. ૩૯, ઉપલી વીગતે જુમલે રૂ. ૧૮૫૮૨–૩–૪ આગ્એ સાલમાં વસુલ થયા છે. એ મધેથી જુદા જુ
દા ધણીઓએ ખાતાં પડાવી અનામત રાખવા માટે આપેલા રૂ. ૧૫૯૦૧ તથા આગલા વરસોમાં અ
નામત રાખવા માટેનાં મલેલા રૂ. ૯૫૩૦૦ મલી આજ તુલીક રૂ. ૧૧૧૨૦૧ થયા છે. એ આતશ
બેહેરામ સાહેબને પરથવામાં આવયા ત્યારથી બંદગીવાલા હોલમાં રેશમી "ચંદરવા" ટાંગવામાં
આવયા હતા તે ખરાબ થઇ જવાથી શેઠ અરદેશર શાપુરજી નારીયલવાળાએ કેટલોક ખરચ કરીને
તે નવા કરાવી આપ્યા હતા, શેઠ કાવસજી ખરશેદજી કંત્રાકટરે દર સાલ માફક આગ્એ વરસે

બી મકાનનાં ચોકસ ભાગની મરામત રંગ વીગેરે પોતાને ખરચે કરાવી આપ્યું હતું અને શેઠ હોરમજી અરદેશર દુબાંશ ફ્લારીસટ આતશબેહેરામ સાહેબની સાલગરેહને દીને પોતાને ખરચે આએ પાક મકાનને ફુલથી સણગારે છે.

ફ્રીમેશનોના ઈંગલીશ કોનસટીટયુશનની લોડજ ઇસટરન સ્ટારનો વારસીક મેળાવડો તા૦ ૨૧ મી જાનેવારીને દીને થયો હતો ત્યારે એ લોડજના ચેરીટી ફંડમાં શેઠ પીરોશાહ બમનજી જીજીભાઈએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ફ્રામજી બમનજી જીજીભાઇએ રૂ. ૧૦૦૦ અને શેઠ મનચેરજી દાદાભાઇ દાદીશેઠે રૂ. ૧૦૦૦ મલી રૂ. ૩૦૦૦ ભરયા હતા.

ફ્રીમેશનોની સ્કોટીશ લોડજ બારટન જે લાનોલીમાં છે તેનો વારસીક મેળાવડો તા૦ ૧૨ મી ફેબરવારીએ થયો હતો ત્યારે એ લોડજના બીલડીંગ ફંડમાં શેઠ દારાશાહ પેસતનજી એડનવાલાએ રૂ. ૧૫૧, શેઠ મેરવાનજી ફ્રામજી કઠોકે રૂ. ૫૧, શેઠ નાદીરશાહ ન૦ પુનેગરે રૂ. ૫૧, અને બીજા પરચુટન રૂ. ૫૨ મલી રૂ. ૩૦૫ ભરાયા હતા.

મહુંગા ખાતેના એકવરથ લેપર અસાઇલમમાં શેઠ જમશેદજી અરદેશર વાહાડયાએ રૂ. ૧૦૦, શેઠ એન૦ એસ૦ ફ્રામજી મધરાસવાલા રૂ. ૩૭, મરહુમ બાઈ ખરશેદબાઇ શાપુરજી છવાજીની યાદમાં રૂ. ૫૦, અને બીજા કેટલાક સખી શેઠોએ પણ નાણાંની મદદ કરવા ઉપરાંત શેઠ ફ્રરદુનજી ફ્રામજી કરાકાએ ૨૫ ધાબલી તથા શેઠ કાવશજી ખરશેદજીએ ૮૫ વાર કલીકો અને મીઠાઈ ભેટ આપી હતી.

વસઈ ખાતે સ્થાપવામાં આવેલા રગતપીત આશ્રમમાં શેઠો નવરોજી પેસતનજી વકીલની કંપની તરફથી રૂ. ૫૧, અને એક જરથોસ્તી તરફથી રૂ. ૧૦ આપવામાં આવ્યા હતા.

પારસી જનરલ આસપીટલ ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરસના ઈનતેખાબમાં છપાયલા કુલે રૂપ્યા ૬૫૨૦૦૦ પછી આ વરસમાં બધા મલી કુલે રૂ. ૭૭૪૫૬-૧૩ ભરાયા હતા, તેમાં ડાકટર ટેમુલજી ભી૦ નરીમાન અને શેઠ દીનશાહ શોરાબજી મોદી તે મરહુમ બાઇ પીરોજબાઈ વહાડીયાની ઇસ્ટેટના એકઝીકયુતરોએ રૂ. ૫૦૦૦૦, બાઈ જરબાઈ તે મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી શોરાબજી ઉનવાલાના વીધવાનાં ઇસ્ટેટના એકઝીકયુતરોએ રૂ. ૩૫૦૦૦, ડાકટર જમશેદજી નશરવાનજી બહાદુરજીએ પોતાના મરહુમ માતાજી બાઈ માણેકબાઈના પુણ માટે એક વોરડ બાંધવા સારૂ રૂ. ૨૫૦૦૦, શેઠ એચ. એ. વાડીયા (રાજકોટ) રૂ. ૧૫૦૦૦, એરવડ દોરાબજી એદલજી મીઠાઈવાલા રૂ. ૧૫૦૦૦, બાઈ જરબાઈ ફ્રામજી કામાએ મરહુમ ડાકટર રૂસ્તમજી એન. ખોરીનાં પુણ માટે રૂ. ૧૫૦૦૦, શેઠ દાદાભાઇ મેરવાનજી જીજીભાઇએ પોતાના મરહુમ પીતાજી શેઠ મેરવાનજીનાં પુણ માટે એક દવાખાનું કાહડવા સારૂં એક ચોકસ ફંડના ત્રસ્તી તરીકે રૂ. ૧૦૦૦૦, શેઠ ધનજીભાઈ બમનજીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી તથા પીતાજીનાં પુણ માટે બે બીછાનાં સારૂ રૂ. ૧૦૦૦૦, શેઠ જાંહગીર બેહરામજી દલાલ રૂ. ૧૦૦૦૦, બાઇ માણેકબાઇ જાંહગીર બ. વાછા રૂ. ૧૦૦૦૦, શેઠ હોરમજી કાવશજી દીનશાહ એદનવાલા રૂ. ૬૦૦૦, બાઈ હમાબાઇ ફ્રામજી પીટીટ રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ બેહરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. નાં ત્રસ્ત સેટલમેન્ટમાંથી તેના સરનશીન શેઠ રૂસ્તમજી બે. જીજીભાઈ તરફથી રૂ. ૫૦૦૦, ડા૦ બરજોરજી બેહરામજી ભાવનગરવાલાએ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ નશરવાનજીનાં ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ. ૫૦૦૦, બાઈ આવાબાઈ હોરમજી ચોચગરે પોતાના ધણી શેઠ હોરમજીનાં પુણ માટે એક બીછાનાં સારૂ રૂ. ૫૦૦૦, શેઠ દોરાબજી જમશેદજી તાતા રૂ. ૫૦૦૦, બાઈ ગુલબાઈ બમનજી પીટીટે પોતાના મરહુમ બપાવા શેઠ બેહરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. નાં પુણ માટે એક બીછાનાં સારૂ રૂ. ૫૦૦૦, શેઠ ફ્રામજી હોરમજી શેઠના રૂ. ૫૦૦૦, ડાકટરો એરચશાહ તથા મેરવાનજી જમશેદજી હકીમે પોતાના મરહુમ પીતાજીના પુણ માટે એક બીછાના સારૂ રૂ. ૫૦૦૦, શેઠ સોરાબજી ફ્રામજી મદરાસવાળાએ પોતાના ધણીયાણીનાં પુણ માટે એક બીછાના સારૂ ૫૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી શોરાબજી ફ. મદરાસવાળાએ પોતાના ધણીયાણીનાં પુણ માટે એક બીછાનાં સારૂ રૂ. ૫૦૦૦, શેઠ પેશતનજી એન. કાપડીયા રૂ. ૫૦૦૦, શેઠ હોરમજી કાવશજી ભેદવારે પોતાના મરહુમ પીતાજીના પુણ માટે એક બીછાનાં સારૂ રૂ. ૫૦૦૦, શેઠો રૂસ્તમજી તથા કાવશા એસ. પાંડેવાલાએ એક બીછાનાં માટે રૂ. ૫૦૦૦, ખાન સાહેબ પાલનજી પેશતનજી રાગીના રૂ. ૫૦૦૦, શેઠો અરદેશર તથા દારાશાહ બમનજી દુબાશે પોતાના બાવા શેઠ બમનજીના પુણ માટે રૂ. ૫૦૦૦, શેઠ બેજનજી અરદેશર કામદીને રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ ભીખાજી કાવશજી મામાનાં વીલ પ્રમાણે ચોકસ સરતે આપ્યા રૂ. ૪૫૦૦,

સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટ રૂ. ૩૦૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટે ખંબાલા ફેમીલી
હોટેલને લગતું સમારકામ કરવા માટે આપ્યા રૂ. ૨૦૦૦, શેઠ અરદેશર શાપુરજી નારીએલવાલાએ
પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ જાંહગીરનાં પુણ માટે રૂ. ૧૨૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ
શુનાબાઇ રતનજી દા૦ તાતા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠો દીનશાજી અને ફરામજી ખાંનનાં છોકરાઓ
રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ શીરીનબાઇ નશરવાનજી દાદીશેઠ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીયા સી.
આઈ ઈ. રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ બાનુબાઈ ફરામજી કોમાસરીએટવાલાએ મરહુમ શેઠ ફરામજી હો૦ કો
મીસરીએટવાલાનાં પુણ માટે રૂ. ૧૦૦૦, બ ઇ વીલરબાઈ તે મરહુમ શેઠ શોરાબજી કાવશજીનાં વી
ધવાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા તેમના એકઝીક્યુટર શેઠ નશરવાનજી મા. તાતાં તરફથી રૂ. ૧૦૦૦, સર
જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટ રૂ. ૧૦૦૦, એક પારસી બાનુ (લેડી પીટીટ મારફતે) રૂ. ૧૦૦૦,
શેઠ રૂસ્તમ કે. આર. કામા રૂ. ૧૦૦૦, મેશરસ રીતસ જેરાલ્ડ બ્રધરસે સરકસ કીધા તેના ખરચ
બાદ જતે અરધી આવકના રૂ. ૫૧૯, શેઠ ફરામજી હોરમજી ન વકીલ રૂ. ૫૦૧, શેઠ રતનજી મા. રત
નાગર રૂ. ૫૦૦, શેઠો એચ એમ. મેહતાની કુંપની રૂ. ૫૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ. ૫૦૦, શેઠ જમ
શેદજી અર્દેશર વાડીયાએ પોતાની બેટી બાઇ જરબાઇનાં લગનની ખુશાલીમાં રૂ. ૫૦૦, શેઠો કુંવ
રજી તથા બેહરામજી એદલજી ઉમરીગર રૂ. ૫૦૦, શેઠ ફરદુનજી બમનજી જીજીભાઇ રૂ. ૫૦૦, શેઠ
કાવશજી બેજનજી શેઠના રૂ. ૫૦૦, શેઠ હોરમજી બમનજી જીજીભાઇ રૂ. ૫૦૦, જે તરફથી વહાલા
પીતાજીની યાદમાં રૂ. ૫૦૦, ખા૦ બા૦ મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન, સી. આઈ. ઈ. રૂ. ૫૦૦,
શેઠ દાદાભાઇ બેહરામજી (લનડન) રૂ. ૫૦૦, બાઈ બચુબાઇ જમશેદજી ખરશેદજી હારડાએ પોતા
ના મરહુમ સુરબીજી શેઠ જમશેદજી ખ. હારદાના પુણ માટે રૂ. ૫૦૦, મરહુમ ધણી ધણીયાણીનાં પુ
ણને માટે રૂ. ૫૦૦, બાઇ હમાબાઈ ફરામજી આર. કામા રૂ ૫૦૦, બાઈ જાઈજી બમનજી જશાવા
લા રૂ. ૫૦૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૧૨૨૩૬-૧૩-૦ મલી આ વરસે રૂ.
૩૨૨૪૫૬-૧૩-૦ ભરાયા હતા. વલી મેશરસ રીતસ જેરાલ્ડ બ્રધરસે સરકસ કરી અને પારસી વીકટો
રીયા નાટક કુંપનીએ કલ્જુગનો ખેલ કરી તેની ઉપજના પૈસા એ ફંડમાં આપ્યા હતા. તેમજ તા૦ ૨૪
મી સપતેમબરે ટાઉન હોલમાં બોમ્બે પીએરોટશ તરફથી ખેલ કરી તેની અરધી આવક એ હોસ્પીટ
લનાં ફંડમાં આપવામાં આવશે. એ ઉપરાંત રૂ. ૧૭૫૦૦૦ ની બાદશાહી સખાવત મરહુમ શેઠ હોર
મજી ફરામજી વોરડન ફંડના ત્રસ્તી સાહેબો તરફથી મલવાની આશા રાખવામાં આવે છે કે જેનું પ
રીણામ હાઈ કોરટમાં મી૦ જરતીશ દાવર આપનાર છે. તે સાથે એ ફંડ લગભગ રૂ. ૧૨ લાખ જેટ
લું થાય એવી વકી રાખવામાં આવે છે. એ હાસ્પીટાલ માટે ઓછામાં ઓછા રૂપ્યા પંદર લાખની
જરૂર છે.

ડાકટર માસીનાની લોકપ્રીય હાસપીટાલ માટે એક જાથુકનું અને લાયક મકાન બાંધવા માટે
આ વરસે ઉભાં કીધેલાં ડા૦ માસીના આસપીટલ બીલડીંગ ફંડમાં કુલે રૂ. ૧૫૭૧૮૩૧)॥
ભરાયા હતા, તેમાં સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર નશરવાનજી
મોદી રૂ. ૫૦૦૦, પોતાની કોમનું ભલું ઇચ્છનાર રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ જીવનજી* તથા
માતાજી બાઈ વીરબાઈજીની યાદમાં દીકરા શેઠ નાનાભાઇ જીવનજી કંત્રાકટરે રૂ. ૫૦૦૦, શેઠો ત
લાટીની કંપની રૂ. ૩૧૦૦, મરહુમ બાઈ ડોશીબાઈ દોરાબજી એડનવાળાના પુન માટે શેઠ દોરાબજી
દીનશા એડનવાળાએ રૂ. ૩૦૦૦, મરહુમ શેઠ જમશેદજી સોરાબજી હકીમની યાદમાં તેમના છોકરા
ડા૦ એરચશાહે રૂ. ૨૦૦૦, ખેતવાડીના એક જરથોસ્તી ગ્રહસ્થે રૂ. ૧૩૧૫ા-, બાઈ હીરાંબાઈ જ
મશેદજી પીટીટે પોતાના બેહેસતનશીન પીતાજી પહેલા સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટની
યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ બચુબાઇ મેરવાનજી સોરાબજીએ પોતાના બેહેસતનશીન માતાજી લેડી
સાકરબાઈ દીનશાહજી પીટીટની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ દાદી માણેકજી લીમજી શેઠનાં ધર
મખાતાંના ત્રસ્ટી બાઈ હીરાંબાઈ રૂસતમજી નશરવાનજી વાહડીઆએ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ દી
નબાઇ તે બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી ફરામજી આલબલેસનાં છોકરી તે મરહુમ શેઠ ફરામજી ભાઈ
સાહેબનાં ધણીઆણીના પુન માટે મરહુમ શેઠ એદલજી ફરામજી આલબલેસના છોકરાઓએ રૂ.
૧૦૦૦, શેઠ જાલભાંઈ અરદેશર શેઠ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ રતનજી દોરાબજી એડનવાળાની યાદ
માં મરહુમનાં વીધવા બાઈ કુવરબાઇએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ હોરમશજી બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૧૦૦૦,
શેઠ ફરામજી બમનજી જીજીભાઇ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ફરદુનજી બમનજી જીજીભાઇ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુ
મ બાઈ ધનબાઈજી માણેકજી આલબલેસનાં પુનને માટે પીતા શેઠ ખરશેદજી વાછાગાંધીએ રૂ.
૧૦૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ નવાજબાઇ તથા મરહુમ શેઠ એદલજી હીરજી

બાઈ વારડનની યાદમાં શેઠ સોરાબજી એદલજી વારડને રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ કાવસજી દાદાભાઈ દુબાશે રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર શાપુરજી નાલીયેરવાળા રૂ. ૧૦૦૦, એક રફીક તથા તેમનાં ધણીઆણી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ દીકરા શેઠ જમશેદજીની યાદમાં શેઠ બમનજી એદલજી કાશીનાથે રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ માતાજી બાઈ આવાબાઈ ખરશેદજી લાલકાકાની યાદમાં બેટા શેઠો કેખશરૂ તથા કાવસાએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ દીનશા પેસતનજી બાઠા રૂ. ૧૦૦૦, મરહૂમ પીતાજી શેઠ સોરાબજી નવરોજજી કુપરની યાદમાં તેમના છોકરાઓ શેઠો ધનજીશા અને બરજોરજીએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નવરોજજી હોરમસજી રૂ. ૧૦૦૦, એક જરથોસ્તી તબીબ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ બમનજી ખરશેદજી દુબાશની યાદમાં તેમના બેટાઓ શેઠો અરદેશર તથા દારબશાએ રૂ. ૧૦૦૦, એક જરથોસ્તી સોલીસીટર રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો મેરવાનજી નવરોજજી ગોભાઈની કું૦ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી કાવસજી કરંજીયા રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પેસતનજી ફરામજી તલાટી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેસાનીઆ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જહાંગીર બેહેરામજી દલાલ રૂ. ૧૦૦૦, ખા૦ બા૦ હોરમસજી માણેકજી ભીમરડીવાળા તથા શેઠ દોરાબજી ડોસાભાઈ ભીમરડીવાળાની કું૦ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ કાવસજી બેજનજી શેઠના અને ધણીયાણી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ બેહેરામજી ફરામજી મધરાસવાળાના પુન માટે તેમના બેટા શેઠ જહાંગીર રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પાલનજી એદલજી પલમબર રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ રતનજી સોરાબજી તલાટી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી સોરાબજી તલાટી રૂ. ૧૦૦૦, ડા૦ બરજોરજી હોરમસજી દાંત્રા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી જહાંગીર દાદીશેઠનાં કુટુંબે રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી પટેલ અને ધણીઆણી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ દીનશાહ જીવાજી જસુભાઈ અને ધણીયાણી રૂ. ૧૫૦૦, બાઈ આવાંબાઈ કાવસજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ માણેકજી કાવસજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ ભીખાઈજી તે આ૦ ખા૦ બા૦ દારાશાહ રતનજી ચીચગરનાં ધણીઆણી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો કુંવરજી અને બેહેરામજી ઉમરીગરની કુંપની રૂ. ૧૦૦૦, Sympathy રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ ડોસાભાઈ પેસતનજી કરાણીનાં પુન મ ટે તેમના બેટા શેઠ દીનશાહે રૂ. ૫૦૦ તથા મરહુમ બાઈ આઇમાય કાવસજી દારૂવાળાનાં પુન માટે તેમના પીતા શેઠ દીનશાહ ડોસાભાઈ કરાણીએ રૂ. ૫૦૦ મળી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ હોરમસજી નશરવાનજી વકીલ અને ધણીયાણી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ રૂસતમ ખ૦ રૂ૦ કામા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ રતનજી બમનજી દુબાશની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦, પોતાના મરહુમ પીતાની યાદમાં એક જરથોસ્તી તબીબે રૂ. ૧૦૦૦, એક મરહુમ શેઠ પોતાની હઇયાતી દરમયાન છેલ્લી માંદગી વખતે એવું ઇચ્છતા હતા કે ડા૦ માસીનાની આસપીટલ જેવી એક આસપીટલ પારસી કોમ માટે મોજુદ હોય–તે મરહુમના એક તબીબ મીત્રે રૂ. ૧૦૦૦, બાઇ રતનબાઈ ખરશેદજી તારાચંદ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી પાવરી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ કેખશરૂ હોરમસજી આલપાઇવાળાના પુન માટે મરહુમનાં બેટી બાઈ શીરીનબાઈ જહાંગીર સપેનસરે રૂ. ૫૦૦ તથા મરહુમ ડા૦ બરજોરજી અરદેશર સપેનસરના પુન માટે મરહુમના બેટા ડા૦ જહાંગીરે રૂ. ૫૦૦ મળી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ કેખશરૂ અરદેશર મોદીએ પોતાના મરહુમ મમાવાજી શેઠ કાવસજી બેજનજી કરાંણીનાં પુન માટે રૂ. ૨૦૦૦ તથા પોતાનાં મરહુમ મમાઈજી બાઈ આવાંબાઈનાં પુન માટે રૂ. ૧૫૦૦ તથા પોતાના મરહુમ માતાજી બાઈ જીવનાઈનાં પુન માટે રૂ. ૧૫૦૦ મળી રૂ. ૫૦૦૦, બાઈ ધનમાય તે શેઠ અરદેશર નશરવાનજી મોદીનાં દીકરીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઈ જીવનાઈનાં પુન માટે રૂ. ૨૦૦૦ તથા પોતાનાં મરહુમ બેન બાઇ આઇમાયનાં પુન માટે રૂ. ૨૦૦૦ મળી રૂ. ૪૦૦૦, બાઈ દીનબાઇ જહાંગીર જામાસપજી બોગાએ પોતાના મરહુમ બેટી બાઈ જરબાઈનાં પુન માટે રૂ. ૫૦૦ તથા મરહુમ શેઠ જહાંગીર જામાસપજી બોગાનાં પુનને માટે રૂ. ૫૦૦ મળી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી જહાંગીર બોગા રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જમશેદજી ભીખાજી પંથકી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી સોરાબજી વાછાગાંધી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ફરામજી કાવસજી બેનેટ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ સોરાબજી બમનજી મોદીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઇ કુવરબાઈની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦, અમરદાદસાલને દીવસે શેઠ ખુરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાળાવાલી વીકટોરીયા નાટક મંડળીએ ભજી બતાવેલા ખેલની આવક રૂ. ૧૯૪૯–૮–૦ તથા શેઠ ખુરશેદજીની પોતાની તરફથી રૂ. ૧૫૧ મળી રૂ. ૨૧૦૦॥, મરહુમ માએજી બાઈ પીરોજબાઈ જમશેદજીનાં પુન માટે મરહુમનાં બેટી ડાવેજર લેડી જરબાઇએ રૂ. ૧૦૦૦, A Sympathiser રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ રતનબાઈ એદલજી બામજી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો જીવનજી જામાસપજીની કંપની રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જામાસપજી રતનજી મીસ્ત્રી રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી જમશેદજી કઠોક રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ કુવરબાઈ કેખુશરો આલપાઇવાળાએ પોતાના મરહુમ

બાવાજી શેઠ કેખુશરોની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦ તથા મરહુમ ભાણેજ દીકરા ફરામરોજ શયાવક્ષા દાવર ની યાદમાં રૂ. ૨૫૦ મળી રૂ. ૧૨૫૦, સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર નાઈટ રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ સાહેબ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી કાવસજી લાલનાં પુન માટે મ રહુમના વીધવા બાઈ મેહેરબાઈએ રૂ. ૨૦૦૦, શેઠ નવરોજજી માણેકજી વહાડયા સી૦ આઈ૦ ઈ૦ રૂ. ૧૦૦૦, ડાકટર માસીનાનું તથા તેમની આસપીટલનું ભલું ઇચ્છનાર જરથોસતી રૂ. ૧૦૦૧, પોતાનાં માતપીતા તથા ધણીઆણીનાં પુન માટે એક જરથોસતી રૂ. ૧૦૦૦, ડાકટર શાવકશા સો રાબજી બાટલીવાળા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ જીવનબાઈ બમનજી કરંજીઆના પુન માટે મરહુ મના ટ્રસ્ટીઓએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો શેહેરીઆરજી દાદાભાઈ કરંજીઆની કુંપની રૂ. ૫૦૧, ખરાં પર મારથી કામને પીછાનનાર એક જરથોસ્તી રૂ. ૫૦૧, મરહુમ બાઈ નવાજબાઈ પીરોજશાહ મેરવાન જી તે મરહુમ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પહેલા બારોનેટનાં દીકરીના ઉઠમણામાં મરહુમનાં ભા ણેજ બાઈ મેહેરબાઈ જીજીભાઈ મોદીએ ભરેલા રૂ. ૫૦૦, મરહુમ શેઠ રતનશાહ દાદાભાઈનાં ઉઠમ ણાંમાં મરહુમનાં દીકરી બાઈ ધનબાઈજી તે શેઠ બરજોરજી નવરોજજી કુપરનાં ધણીઆણીએ ભરે લા રૂ. ૫૦૦, ડાકટર માસીનાનું તથા તેમની આસપીટલનું ભલું ઇચ્છનાર એક જરથોસતી રૂ. ૫૦૦, એક જરથોસ્તી બાનુ રૂ ૫૦૦, શેઠ દાદાભાઈ મેરવાનજી જીજીભાઈ રૂ. ૫૦૦, C. N. E. તરફથી D. E. G મારફતે રૂ. ૫૦૦, મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશા પીટીટની યાદમાં તેમના દીકરાઓ શેઠો હોરમસજી, સોરાબજી તથા ફરદુનજી મલી રૂ. ૫૦૦, બાઈ રતનબાઈ હોરમસજી એ ડે પોતાના મરહુમ ધણી શેઠ હોરમસજીની યાદમાં રૂ. ૩૦૦ તથા મરહુમ દીકરા શેઠ ફરામરોજની યાદમાં રૂ. ૨૦૦ મળી રૂ. ૫૦૦, શેઠ હોરમજદ શેરીઆર કુચેંબીઓગી રૂ. ૫૦૦, શેઠ એદલજી ફરામજી કાવારાણા રૂ. ૫૦૦, શેઠો મેરવાનજી એંડ સનસ રૂ. ૫૦૦, શેઠ જમશેદજી બમનજી બે સાનીઆ રૂ. ૫૦૦, મરહુમ ધણીયાણી બાઈ આવાંબાઈની યાદમાં એવણના ધણી તરફથી રૂ. ૫૦૦, મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ કાવસજી ઉમરીગરનાં પુન માટે શેઠ ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગરે રૂ. ૫૦૦, શેઠો જમશેદજી માણેકજી કાપડીયા એન્ડ સનસ રૂ. ૫૦૦, મરહુમ શેઠ એદલજી નાનાભાઈ ભોમી સાની યાદમાં મરહુમના દીકરા શેઠ જીવનજીએ રૂ. ૫૦૦, મરહુમ બાઈ કુંવરબાઈ એદલજી મા ખણીયાના પુન માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠ ખરશેદજી સોરાબજી ફરામજી રૂ. ૫૦૦, રોજ ૨૯ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૭૬ ને દીને પોતાના છોકરાની શેહાદી મુબારક થઈ તેની શુકરગુજારીમાં એક જરથોસ્તી રૂ. ૫૦૦, મરહુમ ખાવીંદની યાદમાં તેમના વીધવાએ રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ ધનબાઈ ખરશેદજી તારાચંદ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જહાંગીર જીવનજી ગઝદર અને ધણીઆણી રૂ. ૫૦૦, શેઠ પીરોજશાહ કાવસજી બા મજી રૂ. ૫૦૦, શેઠ મેરવાનજી પેસતનજી ચીચગર રૂ. ૪૦૦, બાઈ નાહજી બમનજી જસાવાળા એ ૩૦૧, બેટા શેઠ બેરામજી શાપુરજી ડનડાસની પુંજીમાંથી મરહુમનાં માતાજી બાઈ માણેકબાઈએ રૂ. ૩૦૧, એક જરથોસતી બાનુ રૂ. ૩૦૧, ડાકટર માસીનાની આસપીટલનું ભલું ઇચ્છનાર એક જરથોસતી રૂ. ૨૫૧, શેઠ જીવનજી નવરોજજી તવડીઆ રૂ. ૨૫૧, શેઠ પીરોજશાહ બરજોરજી રૂસ તમજી મોદી રૂ. ૨૫૧, રાજકોટના એક જરથોસતી રૂ. ૨૫૦, ફીરોઝપુરવાળા શેઠ દીનશાહ હીરજી ભાઈ માલેગામવાળા રૂ. ૨૫૦, શેઠ સોરાબજી રૂસતમજી સુબેદાર રૂ. ૨૫૦, મરહુમ શેઠ માણે કજી ફરદુનજી કાંગાની યાદમાં રૂ ૨૦૦, એક જરથોસતી માય દીકરી રૂ. ૨૦૦, શેઠો જાહાંગીર જી નવરોજજીની કંપની રૂ. ૨૦૦, શેઠ શાપુરજી નવરોજજી ચાંદાભાઈ રૂ. ૧૫૧, એક જરથો સતી તબીબ તરફથી પોતાની કમાઈનો ચોકસ ભાગ રૂ. ૧૪૬-૦-૬, શેઠો પેસતનજી ધનજીભાઈ ની કંપની રૂ. ૧૨૫, શેઠ એદલજી જમશેદજી કોમીસેરીયટવાળા રૂ. ૧૦૧, શેઠો કેખસરૂ જહાંગીર કેરમાની, ખોદાદાદ મેરવાન ખોદાબક્ષ નશરાબાદી અને ખોદાદાદ અલારામ બેમરદ નશરાબાદી ની કંપની રૂ. ૧૦૧, મરહુમ ડાકટર બરજોરજી ફરામજી લાલીના વીધવા બાઈ આઈમાય રૂ. ૧૦૧, શેઠ રૂસતમ ખોદાદાદ ફીલાઝમરઝ નશરાબાદી રૂ. ૧૦૧, ભત્રીજા બામી ડોસુ તથા ભોજાઈ પીલી બાઈ ફ. કોલાહના પુન માટે શેઠ રૂસતમજી બમનજી કોલાહ તથા બાઈ સુનાબાઈ મળી રૂ ૧૦૧, શેઠ મેરવાનજી હોરમસજી કાતરક રૂ ૧૦૧, મરહુમ બાઈ ધનબાઈ સોરાબજી તથા બાઈ નાજાંમાય જમશેદજીની યાદમાં તેમના પીતા શેઠ સોરાબજી જમશેદજી ખાન રૂ ૧૦૧, શેઠ જહાંગીર ભી ખાજી રૂ. ૧૦૧, શેઠ રૂસતમ બેહરામ શરોશ તાપટી રૂ. ૧૦૧, શેઠ ખોદાદાદ શેહેરીઆર રૂ. ૧૦૧, શેઠ દીનશાહ મેરવાન રૂ. ૧૦૧, શેઠ રૂસતમ અરદેસર આરેસતાની રૂ. ૧૦૧, શેઠ અરદે શર તીરનદાઝ ઇરાની રૂ. ૧૦૦, શેઠ ફીરોઝશાહ માણેકજી કાકા રૂ. ૧૦૦, શેઠ ખુશરવે ખોદાબક્ષ મેહેરબાન રૂસબીનસરા રૂ. ૧૦૦, એક ઇનશયુરંસ એજંટ રૂ. ૧૦૦, મરકનટાઈલ બેંકના જર

થોસતીઓ રૂ. ૭૬, મરહુમ બાઈ જરબાઈ ઉનવાળાનાં એક ખેશીએ રૂ. ૫૦, શેઠ મેરવાનજી રૂસતમ
જી એદલકાકા રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વહાડયાનાં વસીયતનામાના ત્રસટીઓ રૂ.
૩૦૦૦, મરહુમ ડા૦ ફ્રામરોઝ શાવકશાહ દાવરનાં પુન માટે રૂ. ૫૦૦, એક જરથોસતી બાનુ
રૂ. ૩૫૧, શેઠ બેહેરામ મેહેરવાન આદર રૂ. ૫૧, શેઠ મેરવાન નોશીરવાન ફ્રામરઝ નસરાબાદી
રૂ. ૫૧, શેઠ અસપંદીઆર કેખશરૂ મોરીઆબાદી રૂ. ૫૧, શેઠ શેહેરીયાર કેખશરૂ મોરી
યાબાદી રૂ. ૫૧, શેઠ ખોદાદાદ તીરનદાઝ ઇરાની કુચેબીઓગી રૂ. ૫૧, શેઠ જેહાંગીર ગુસતા
સપ ખયરાબાદી રૂ. ૫૧, બેહેસતનશીન માતાજી બાઈજી રાણીબાઇ તે શેઠ કેખશરૂ નશર
વાનજી બનાજીનાં ધણીઆણીનાં પુન માટે મરહુમના દીકરાએ રૂ. ૫૧, શેઠ ખુશરો રૂસત
મ કુચેબીઓગી રૂ. ૫૦, શેઠો રશીદ ગુસતાસપ ખોરમસાઇની કંપની રૂ. ૫૦, શેઠ રૂસતમ મેરવા
ન ઇરાની કુચેબીઓગી રૂ. ૫૦, શેઠો ફ્રામરઝ ખોદાબક્ષ જઇનાબાદી એન્ડ બ્રધરસ રૂ.૫૦, શેઠો ખો
દાદાદ આબાદાન નશરાબાદી અને માહ્યાર બેમરદ આલાહાબાદીની કંપની રૂ. ૫૦, બાઈ ગુલબાઈ
દોરાબજી જસાવાળા રૂ. ૫૦, શેઠ અરદેશર કાવસજી લાલકાકા રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ મનચેરજી ફ્રામજી
શેઠનાના પુન માટે રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ભીમજીભાઇ ફ્રામજી કાવારાણા રૂ. ૩૦૦, મરહુમ શેઠ બોમાસ
ખોદાદાદ ઇરાનીના પુન માટે ફ. બ. ઇ. તરફથી રૂ. ૧૫૧, મરહુમ દીકરા શેઠ માણેકજી બેજનજી
આલબલેસના ઉકમણામાં માતાજી બાઇ સુનાબાઇએ ભરેલા રૂ. ૫૦, એક વીદયારથી રૂ. ૪૫, શેઠ મે
રવાન રૂસતમ આદરમોરીયાબાદી રૂ. ૩૦, શેઠ જમશેદ પોલાદ નસરાબાદી રૂ. ૨૫, એક જરથોસ
તી બાનુ રૂ. ૨૫, શેઠ વીકાજી અરદેશર તારાપોરવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ અરદેશર રૂસતમ યાદગર મોરી
યાબાદી રૂ. ૨૫, શેઠ કાઉસ બહમન દારાબ ખોરમસાઇ રૂ. ૨૫, શેઠ બેરામ સરોશ ગાસેમાબાદી રૂ.
૨૫, શેઠ બેરામ ખોદાદાદ ઇરાની રૂ. ૨૫, શેઠ શેરીયાર તીરનદાઝ ડેનુઇ રૂ. ૨૫, શેઠ કેખશરૂ ખોદા
મુરાદ હુસેની રૂ. ૨૫, શેઠ મેહેરબાન રૂસતમ અસપંદીઆર ચેમી રૂ. ૨૫, શેઠ ખોદામુરાદ ખુશરો
હુસેની રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ અરદેશર ગુસતાસપ હુસેનીની નઇયતે રૂ.૨૫, શેઠ બમન મેરવાન જમશેદ
નશરાબાદી રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબ ફ્રામજી ભરૂચા રૂ. ૨૫, મરહુમ બેટી મીઠીબાઈ રૂસતમજી મેરવાન
ઇરાનીના પુન માટે તેવણુના પીતાએ રૂ. ૨૫, બાઈ પીરોજબાઇ રૂસતમ મેરવાન ઇરાની રૂ. ૨૫,
બાઈ શીરીનબાઈ ખુશરો મોરયાબાદી રૂ. ૨૫, શેઠ બમન રૂસતમ મોરયાબાદી રૂ. ૨૫, શેઠ રૂસતમ
ખોદામુરાદ મસાલાવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ ફ્રેદુન બમન માલાતી રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ સોરાબ રૂસતમ કેર
માનીની નઇયતે રૂ. ૨૫, શેઠ અરદેશર મેરવાન આરેસતાની રૂ. ૨૫, શેઠ રશીદ નામદાર અરદેશર જ
ઇનાબાદી રૂ. ૨૫, ઝમરૂદ ફ્રૂદ કસનવીયા રૂ. ૨૫, શેઠ રૂસતમ જમશેદ ખોરસાઈ રૂ. ૨૫, શેઠ ખોદા
દાદ ગુસતાસપ રૂસતમ કેરમાની રૂ. ૨૫, શેઠ રશીદ ખોદાબક્ષ કેરમાની રૂ. ૨૫, એક જરથો
સતી બાનુએ પોતાનાં મરહુમ ખાવીંદનાં પુન માટે રૂ. ૫૦૦ તથા પોતાનાં મરહુમ
કાકાજી શેઠ માણેકજી નાનાભાઈ દાવરનાં પુન માટે રૂ. ૫૦૦ મળી રૂ. ૧૦૦૦, આ૦ બમનજી ખ
રશેદજી પાવરી અથવા જનડેલનાં પુન માટે મરહુમની પુંજીમાંથી મરહુમના એકઝીકયુટરો આ૦
સોરાબજી તથા નવરોજજી બમનજી પાવરીએ રૂ. ૧૦૦૦, બેહેસતનશીન બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ
પેસતનજી જીવનજી મીસતરીનાં ધણીઆણીનાં પુન માટે મરહુમના ખાવીંદ તથા કુટુંબે રૂ. ૫૦૦,
આ૦ સોરાબજી બમનજી પાવરી અથવા જનડેલે પોતાના મરહુમ બાવાજી આ૦ બમનજી તથા મ
રહુમ માતાજી બાઈ નવાજબાઈનાં પુન માટે રૂ. ૫૦૦, ડાકટર માસીનાનાં કામને વખાણનાર એ
ક જરથોસતી રૂ. ૨૦૦, શેઠ બેહેરામ નોશીરવાન કસનવીયા રૂ. ૧૦૧, બાઈ જીવનબાઈ એદલજી
કુમાના રૂ. ૮૧, મરહુમ બાઈ દીનબાઈ તે શેઠ શાપુરજી દોરાબજી રબાડીનાં ધણીઆણીનાં પુન મા
ટે મરહુમના ખાવીંદે રૂ. ૫૧, બાઈ હમાબાઈ તે મરહુમ શેઠ ધનજીશાહ પેસતનજી તારાચંદનાં
વીધવાએ રૂ. ૨૫, મેડમ હારમસટન લવવાળી હારમસટન સરકસમાં તા૦ ૨૫-૨-૦૭ ને દીને
ભજી બતાવેલા ખેલની આવકના અરધા ફાળાના રૂ. ૧૩૭૫ાા, શેઠ કરીમદાદ રસીદ આદર ઇરાનીએ
પોતાના કાકા મરહુમ શેઠ બેહેરામનાં પુન માટે રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ ફ્રામજી હોરમસજી કોમી
સરીઅતવાળાની યાદમાં બાઇ બાનુબાઈ કોમીસરીઅતવાળાએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ માણેકજી બેહેરામ
જી દાદાભાઈ બેરીસટર (નાગપોર) રૂ. ૫૦૦, બાઈ શીરીનબાઈ પેસતનજી બાઇસ (બેલગામ)
રૂ. ૩૦૦, શેઠ રૂસતમજી ખરશેદજી દીવેંત્રીએ પોતાના મરહુમ માતપીતાના પુન માટે રૂ. ૧૦૦,
શેઠો બીલીમોરીયા બ્રધરસ (નાગપોર) રૂ. ૫૦, બાઈ રતનબાઈ તે શેઠ સોરાબજી હોરમસજી જ
સાવાળાનાં ધણીઆણીએ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ માણેકજી બેહરામજી ભાભાના પુન માટે રૂ.
૫૦, શેઠ રતનજી પેસતનજી શરાફ રૂ. ૫૦, મરહુમ બેટા શેઠ રૂસીની યાદમાં તેવણુના પીતાજીએ રૂ.

૫૦, અશોક્રોહરની નઝ્યિતે રૂ. ૩૧, મરહુમ માતપીતાનાં પુનને માટે રૂ. ૨૫, બે જરથોસતી ભાઈ ઓ રૂ. ૧૦૦૧, શેઠો નવરોજજી રતનજી વહાડીયા, પેસતનજી રૂસતમજી ચીચગર, અરદેશર રતનજી વહાડીયા, એરચ પાજનીગરા તથા અરદેશર રૂસતમજી દુબાશની આગેવાની હેઠળ કેટલાક એમેચુઅર તથા કોલેજ વીદયારથીઓએ સાથે મળી ગેઈટીથીએટરમાં તા૦ ૨૨ મી મારચ ૧૯૦૭ ની રાત્રે એક ખેલ ભજી બતાવયો હતો તેનો ખરચ બાદ જતે રૂ. ૮૧૬॥, ડાકટર માસીનાનું તથા તેમની આસપીટલનું ભલું ઇચ્છનાર એક જરથોસતી ગ્રહસ્થ તરફથી પોતાના મરહુમ માતપીતાની યાદમાં બીજીવાર રૂ. ૫૦૦, માતપીતાની યાદમાં શેઠ પેસતનજી સોરાબજી બાટલીવાળા રૂ. ૫૦૦, આસપીટલનો લાભ લઈ ગયલાં એક જરથોસતી બાનું તથા ખેશીઓ તરફથી રૂ. ૨૫૧, શેઠ પેસતનજી ફકીરજી સીઘવા તથા દારૂવાળાએ પોતાના મરહુમ મામા શેઠ શાપુરજી આદરજી દારૂવાળાની યાદમાં રૂ. ૧૦૧, શેઠ નઉશેર સોરાબજી ગજદરે પોતાના બેટાની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ. ૧૦૧, મરહુમ શેઠ નવરોજજી જમશેદજી સુનાવાળાની યાદમાં તેવણનાં એક ખેશી બાઈ ધનબાઈજી શાપુરજી સુનાવાળાએ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળાના પુન માટે મરહુમના છોકરાઓ તથા કુટુંબીઓએ રૂ. ૨૦૦૦, સીકંદરાબાદથી શેઠ અરદેશર નશરવાનજી ચીનાઇ તથા ધણીઆણી બાઇ શીરીનબાઇએ મરહુમ શેઠ નોશરવાનજી સોરાબજી ચીનાઈના પુન માટે રૂ. ૭૫, બાવા શેઠ કાવસજી બમનજી કાકાના પુન માટે રૂ. ૭૫ અને સાસુજી બાઈ બચુબાઈ કાવસજી કાકાના પુન માટે રૂ. ૭૫ મલી રૂ. ૨૨૫, શેઠ દીનશાહ ખરશેદજી સુખીઆએ પોતાના ખેશીઓની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, શેઠ દીનશાહ જીજીભાઈ રૂ. ૧૦૦, શેઠ શેરીઆદ અરદેશર કુચેબીયોગી તરફથી પુના ખાતે ભરાયલા રૂ. ૬૦ા૰, બાઇ ગુલબાઈ પેસતનજી ચોકશીએ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ પીરોજશાહજીનાં પુન માટે રૂ. ૫૧, આસપીટલનો લાભ લઈ ગયલાં બે જરથોસતી બેહનો રૂ. ૨૫, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી૦ આઇ૦ ઈ૦ (કવેટા) રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી પેસતનજી રીપોરટરની યાદમાં મરહુમના છોકરાઓએ રૂ. ૧૦૧, મરહુમ ડાકટર રૂસતમજી માણેકજી કાબાપેસીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાઈ ધનબાઇજી માણેકજી આલબલેસનાં પુન માટે એક ખેશીએ રૂ. ૫૦, શેઠ સોરાબજી ફરામજી બેંકર રૂ. ૨૦૦ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમોના રૂ. ૬૬૭.

ડા૦ ફરામજી એદલજી દાવરે પોતાનાં મરહુમ ધણીઆણી બાઇ માણેકબાઇનાં પુન માટે ડા૦ માસીનાની હાસ્પીટાલમાં રૂ. ૫૦૦૦ એવી શરતે આપ્યા છે કે, એ રકમ અનામત રાખી તેનાં વયાજમાંથી એ આસપીટલમાં મરહુમ બાઇને નામનું એક બીછાનું કાયમ રાખવું.

ડા૦ માસીનાની હાસ્પીટલમાં સપટેમબર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીમાં કુલે રૂ. ૧૬૮૦૮–૩–૪ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ નશરવાનજી શાપુરજી ધનજીભાઇ બાટલીવાળાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઈ પીરોજબાઇના પુન માટે રૂ ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેશના ઉઠમણામાં ભરેલા ફુઇ બાઇ રતનબાઇ હોરમસજી આલબલેશ તથા ફુવા શેઠ કેખશરૂ મોદીએ રૂ. ૫૧ તથા ફુઇ બાઇ દીનબાઇ એદલજી મોદીએ મળી રૂ. ૧૦૨, શેઠ કેકોબાદ એચ૦ રાવે વહાલા દોસ્તની યાદમાં (મેંગલોર) રૂ. ૫૦૧, શેઠ હોરમસજી એદલજી આલબલેશ તથા બાઇ મેહેરબાઇ હોરમસજી આલબલેશે પોતાના પઉત્ર મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેશના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ. ૧૦૦, શેઠ ધનજીશાહ સોરાબજી દાલાસ રૂ. ૧૦૦, સખી વજુદ ગ્રહસ્થોએ ચીનથી વગર નામે મોકલેલો દ્રાફટ એક ચારટર્ડ બેંક ઉપર રૂ. ૧૧૯–૮, શેઠ મેહેરજીભાઇ નશરવાનજી સરવેયરની માલેકી તળે ચાલતી ધી પારસી રીપન નાટક મંડળીએ તા૦ ૧૯ મી ડીસેમબરે નાગપોર મધે ભજી બતાવેલા ખેલની આવક રૂ. ૨૦૧, તા૦ ૨૦ મી સપટેમબર ૧૯૦૬ ને દીને ડા૦ માસીનાની આસ્પીટલના લાભ માટે ખાસ ખેલ ભજી બતાવયો હતો તે વખતે વીકટોરયા નાટક મંડળીના માલેક શેઠ ખુરશેદજી મેહેરવાનજી બાલીવાળા મારફતે બોંબે હોઝીયરી માર્ટવાળી પહેડી તરફથી તેઓની દુકાનના ૩ મહીનાના અરસામાં વેચાયલા માલની ઉપજેલી રકમ માહેલો દર એક રૂપયે અરધા આના લેખે કબુલેલા રૂ. ૧૯૮॥=, In loving memory of Mrs. Awanbye M. N. Wadia (Died 8th April 1906) રૂ. ૧૦૦, મરહુમ વહાલા પીતાજીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, એક આભારી જરથોસ્તી તરફથી રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી સોરાબજી મોદીનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ. ૧૦૦, શેઠ દીનશાહ જીજીભાઇ વકીલ (સોલીસીટર) રૂ. ૧૦૦, ચીચી સાજો થયો તેની ખુશાલીમાં રૂ. ૫[illegible], [illegible] રૂસતમજી ફરામજી બાટલીવાળાએ પોતાનાં બપા

ઇજી મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ શાપુરજી બાટલીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૨૫૦, શેઠ ધનજીભાઇ ફ રામજી બાટલીવાળાએ પોતાનાં બપાઇજી મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ શાપુરજી બાટલીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૨૫૦, બાઇ દીનબાઇ ફરામજી બાટલીવાળાએ મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ શાપુરજી બાટલીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠ કાવસજી બેરામજી પટેલ (વાંદરા) રૂ. ૧૦૦, બાઇ જાઇજી ફરદુનજી બીં૦ જીજીભાઇ રૂ. ૨૦૦, અલાહાબાદના એક પારસી ગ્રહસ્થે રૂ. ૩૦૦, એક જરથોસ્તી દસ્તુરે પોતાના બેટાના લગન રોજ ૧ લો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૭૫ ને દીને થયાં તેની ખુશાલીમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ ધણીઆણીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ ખરશેદજી લાલકાકાનાં પુન માટે મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ. ૧૦૦. શેઠો કાવસજી દીનશાહ એદનવાળા ભાઇઓ તરફથી સપટેમબર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીના રૂ. ૧૨૦૦, શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશ રૂ. ૫૦૦, પોતાની કોમના ગરીબોનું ભલું ઇછનાર બે જરથોસ્તીભાઇઓ રૂ. ૫૦૦, મરહુમ ડાકટર રૂસ્તમજી માણેકજી કાલાપેસીની પોતાની પુંજીમાંથી રૂ. ૩૦૦, બેહેસ્ત નશીન માતાજી બાઇ ગુલબાઇ પેસતનજી બાઠાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલી રકમમાંથી એવણુના બેટા શેઠ દીનશા પેસતનજી બાઠાએ રૂ. ૩૦૦, ખાનબહાદુર નવરોજજી પેસ્તનજી વકીલ સી૦ આઇ૦ ઇ૦ રૂ. ૩૦૦, ઇસ્પીટાલનું ભલું ઇછનાર એક જરથોસ્તી પેહેડી તરફથી રૂ. ૨૫૦, શેઠ જહાંગીર પેસતનજી ખંબાતા તથા શેઠ ખુરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાળાની માલેકી હેઠળ ચાલતી ધી એમપ્રેસ નાટક મંડળીએ તા૦ ૨૯ મી સપટેમબર ૧૯૦૬ ને દીવસે બપોરે ધી નોવેલટી થીએટરમાં "મેડ હાઉસ"નો ખેલ ભજી બતાવયો હતો તેનો ખરચ બાદ કરવા વગર અરધી આવકના રૂ. ૨૪૨-૬, વહાલાં માતાજી બાઇ દીનબાઇ શાપુરજી ભાવનગરીનાં પુન માટે રૂ. ૨૦૧, હાંગકાંગવાળા શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલે પોતાની બેટી બાઇ આઇમાયની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ. ૨૦૦, મેસરસ વકીલ કંપની તરફથી રૂ. ૨૦૦, મરહુમ બાઇ દીનબાઇ બાપુજી બાક્ષટરનાં પુન માટે મરહુમની પુંજીમાંથી શેઠ ખરશેદજી બાપુજી બાક્ષટરની મારફતે રૂ. ૧૨૫, મરહુમ શેઠ બેજનજી મનચેરજી (નેશનલ બેંકવાળા)નાં પુન માટે મરહુમના છોકરા શેઠ નશરવાનજી તથા તેમનાં ધણીયાણી બાઇ માણેકબાઇએ રૂ. ૧૦૧, વડીલોનાં પુનને માટે સ્થાપેલાં ધરમખાતાંનાં ફંડમાંથી રૂ. ૧૦૦, અમારાં અશોફરોહરનાં પુનને માટે એક જરથોસ્તી તરફથી રૂ. ૧૦૦, પોતાનાં કુટુંબમાં એક ખુશબખતીભરયો બનાવ ડાકટર માસીનાની ઇસ્પીટાલની મદદથી સહીસલામત પાર પડયો તેની શુકરગુજારીમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ કાવસજી જમશેદજી અમરોલીવાળાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલી રકમમાંથી રૂ. ૧૦૦, એક જરથોસ્તી દલાલ રૂ. ૧૦૦, બેબી હોમાય ન૦ બાઇસની સાલગરેહની ખુશાલીમાં રૂ. ૧૦૦, તા૦ ૨૦મી જાનેવારી ૧૯૦૬ના મુંબઇ સમાચારમાં બાઇ જરબાઇ રૂસતમજી ચોકસીની સહી સાથનાં છપાયલાં ચરચાપત્રના ટેકામાં રૂ. ૧૦૦, અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૬૫૬૬-૧૧-૪. છેલ્લા સપટેમબર માસમાં બીજા રૂ. ૫૫૯ ભરાયા છે.

ગરાંટરોડ પ્રોપ્રાયટરી એન્ડ ફ્રોર્ટ હાઇ સ્કુલના વીદયારથીઓએ એક ફંડ ભેગું કરી તેમાંથી પોતાના પ્રીનસીપાલ શેઠ મંચેરશા હોરમસજી તાલીયારખાન મારફતે ડાકટર માસીનાની હોસ્પીટલનાં ફંડમાં રૂ. ૫૦ અને પારસી જેનરલ હોસ્પીટલ ફંડમાં રૂ. ૫૦ આપ્યા હતા.

પારસી ફીવર હોસ્પીટલ ફંડમાં યજદેજરદી સને ૧૨૭૬ માં કુલે રૂ ૩૮૮૪-૮-૦ ભરાયા હતા, તેમાં નીચલી મુખય રકમો હતી:—એક જરથોસ્તી K. B. R. રૂ ૧૨૫, શેઠ બમનજી ધનજીભાઇ તલાટી (જંગબારવાળા) નાં પુનને માટે મરનારના છોકરા શેઠ શાવકશાહે રૂ ૧૧૦, મરહુમ ડા૦ રૂસ્તમજી નશરવાનજી બોરીની યાદમાં રૂ ૧૦૦, બાઇ જરબાઇ શાપુરજી કાતરક તે મરહુમ શેઠ પાલણજી નવરોજી પાવરીનાં બેટીની યાદમાં તેવણુના માતાજી બાઇ મેહેરબાઇએ રૂ ૨૦૦, Love તરફથી રૂ ૩૦૦, મરહુમ આં૦ પાલણજી નવરોજી પાવરીની યાદમાં તેવણુના વારેસોએ રૂ ૧૦૦, નામદાર મરહુમ પેહેલા સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ સાહેબનાં પુનને માટે રૂ ૧૨૫, શેઠ બેજનજી રૂશતમજી કાંગા રૂ ૧૦૦.

આંધળાઓ માટેની વીક્ટોરીયા મેમોરીયલ સ્કુલનાં ફંડમાં સપટેમબર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીમાં કુલે રૂ. ૫૭૬૮-૩-૬ ભરાયા હતા, તેમાં મુંબઇ મયુનીસીપલ કોરપોરેશન તરફથી સને ૧૯૦૭-૮ ના ફાળાના રૂ. ૨૫૦૦, સને ૧૯૦૬-૦૭ ના વરસની મદદ તરીકે મુંબઇ સરકારે આપેલા રૂ. ૧૫૦૦, ઉપલી સ્કુલના લાભ અરથે પ્રોફેસર પથાને ગીતનો જલસો કીધો તેની કુલ ઉપજના શેઠ માણેકશા જે. કરાણી મારફતે રૂ. ૨૪૦, ૧૯૦૭ માં શુરતના હુનર ઉદયોગ અને ખેતીવાડીને લગતા પ્રદરશનમાં ભરાયલા રૂ. ૧૨૬-૧૫-૬, શેઠ હીરજીભાઇ માણેકજી શેઠના રૂ. ૧૫૦, પોતાની બુધ્ધી આયાની યાદમાં એક પારસી બાનુએ રૂ. ૫૫, પોતાની બેહનની તબીયત શુધરી તે માટે એક પારસી બાનુએ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ દાદી માણેકજી લીમજી ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટીઓ તરફથી ધાબલી અને ચાદરો ખરીદવા રૂ. ૫૦, જરથોસ્તી છોકરાઓ તરફથી રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ હોરમજી શેરાબજી બાટલીવાળાની યાદમાં રૂ. ૫૦ મલી પારસીઓના આ વરસે લગભગ રૂ. ૬૦૦ ભરાયા હતા. એ ઉપરાંત શેઠ દાદાભાઈ દી. જશાવાળા તરફથી ચાદરની જોડી ૧૨ તથા ૨૪ જોડા ધોતીઆં, શેઠો જમશેદજી એદલજી સકલાતવાલા અને એદલજી પાલનજી ખાન સાહેબ તરફથી મીઠાઇ વગેરે મોકલવામાં આવ્યું હતું.

ભાયખલા ખાતે અમેરીકન મીશનના આશરા હેઠળ સઘલી કોમના સ્ત્રી તથા બાળકો માટેના ચાલતા દવાખાનાના સારૂ એક નવું મકાન બાંધવા માટે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાં સઘલી કોમ તરફથી નાણાં ભરવામાં આવ્યાં હતાં, તેમાં શેઠ જમશેદજી અરદેશર વાહાડયાએ રૂ. ૧૦૦, શેઠ બરજોરજી ડી. પટેલે રૂ. ૧૦૦, મીસીસ એ૦ એફ૦ પીટીટે રૂ. ૧૦૦, લેડી માણેકજી લીમજીના ધરમખાતાના ત્રસ્ટીઓએ રૂ. ૧૦૦ અને સર જમશેદજી જીજીભાઇએ રૂ. ૧૦૦ મલી કુલે રૂ. ૫૦૦ પારસીઓના ભરાયા હતા.

સુરતના નાનપરાવાળા ડાકટર બામાસજી જીવાજીનાં દવાખાનાના ફંડમાં આ વરસે શેઠ રૂસતમજી હોરાબજી લાલકાકાએ પોતાના મરહુમ પીતાનાં પુન માટે રૂ. ૩૮, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી ગયારાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ. ૧૫૦૦, શેઠ કેખશરૂ માણેકજી મોદીએ પોતાના મરહુમ બાવાનાં પુન માટે રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રતનજી પીઠાવાળાનાં પુન માટે એવણના મરહુમ મામા શેઠ નશરવાનજી માણેકજી ગયારાના છોકરાઓએ રૂ. ૨૫, સીકનદરાબાદવાળા બાઇ ડોસીબાઈ મનચેરજી કોટવાલે પણ એ ફંડમાં એક મોટી રકમ ભરી હતી.

માંગલોર મધે આવેલાં કનકનાડી ખાતેના દરદીઓની સારવાર કરવા માટેનાં સખાવત ખાતાંમાં સઘલી વરણના લોકોના મલી કુલે રૂ. ૧૦૮૮ ભરાયા હતા તેમાં એક પારસી મીત્ર રૂ. ૪૦, શેઠો દાવશજી દીનશાહ અને ભાઇઓ રૂ. ૨૫, શેઠ જમશેદજી એદલજી બેસાનીયા, રૂ. ૧૫, શેઠ શેરાબજી રૂસતમજી બાટલીવાલા રૂ. ૧૦, શેઠ રૂસતમજી ફરામજી ખરાસ રૂ. ૧૦ મલી પારસીઓના કુલે રૂ. ૧૦૦ ભરાયા હતા.

મુંબઈની પારસી પંચાયતના ધરમ ખાતાંની જાણવાજોગ વીગતો—સંવત ૧૯૬૨-૬૩ ના સાલની યાને તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૦૬ સુધીની પુંજી રૂ. ૫૩૬૫૦૦૦) ની થવા ગઇ છે. જેમાં આ સાલ નીચે મુજબનાં ૯ ખાતાં વધયાં છેઃ—

પારસી જનરલ હોસ્પીટાલનું ખાતું રૂ ૪૫૦૦૦, મુંબઇના ગરીબ જરથોસ્તીઓને મુફત અનાજ આપવાના ફંડનું ખાતું રૂ ૧૩૫૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમજજી શાપુરજી ચોથીઆ (સોલીસીટર) ના પુનને સારૂ તેવણના ધણીયાણી તથા છોકરાંઓએ પડાવેલું ધરમખાતું રૂ ૫૦૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટે તેવણની નબીરી બાઇ હીરાબાઇ જાહાંગીરજી પીટીટની નવજોતની ખુશાલીમાં પડાવેલું ધરમ ખાતું રૂ ૫૦૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટે પારસી જનરલ હોસ્પીટાલ માટે યાને હસ્તીમાં નહી આવે તો બીજા ધરમના કામો માટે આપેલી રકમનું ખાતું રૂ ૫૦૦૦૦, બેહેસ્તનશીન બાઇ દીનબાઇ નસરવાનજી પીટીટના પુનને સારૂ એવણના બેટી બાઇ આવાંબાઇ ફરામજી પીટીટ તે મરહુમ શેઠ નસરવાનજી માણેકજી પીટીટના બેટીએ પડાવેલું ધરમ ખાતું રૂ ૫૦૦૦, મરહુમ બાઈ સુનાબાઇ તે મરહુમ શેઠ હોરમજજી આદરજી ચાહેવાળાના વીધવાનું ધરમ ખાતું રૂ ૧૦૦૦૦, બેહેસ્તનશીન બાઇ ખરશેદબાઇ તે મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી જમશેદજી જીજીભાઇના બેટી તે શેઠ શાપુરજી જીવાજી માણેકજી વાછાના ધણીયાણીની યાદગારી અને પુનને માટે એવણની પુંજીમાંથી તથા

એશીઓએ કીધેલું ધરમ ખાતું રૂ ૧૨૧૦૦, અને મરહુમ શેઠ નસરવાનજી બરજોરજી બેરામજીની નઇશતે તેવણુના પીતા ડા૦ બરજોરજી બેરામજીએ પડાવેલું ધરમ ખાતું રૂ ૫૦૦૦.

મુકતાદ ટાંકણે દેશાવરો ખાતે મદદ માટે વેહેંચી આપવા માટે સને ૧૨૭૬ નાં વરસમાં કુલ્ને રૂપીયા ૧૦૦૨૦ મોકલી આપયા તેની વીગત:—સુરત ખાતે રૂ ૧૬૪૦, નવસારી ખાતે રૂ ૨૨૫૦, ભરૂચ ખાતે રૂ ૧૪૦૦, ગણદેવી ખાતે રૂ ૩૦૦, ઉદવાડા ખાતે રૂ ૯૪૫, દમણ ખાતે રૂ ૨૪૦, તારાપોર ખાતે રૂ ૪૧૦, વલસાડ ખાતે રૂ ૧૧૫૦, બીલીમોરા ખાતે રૂ ૨૪૦, દેહેણું ખાતે રૂ ૪૫, દેવીયર ખાતે રૂ ૧૧૫, નારગોર ખાતે રૂ ૬૭૦, સરોડા ખાતે રૂ ૨૬૦, ખેરગામ ખાતેરૂ ૬૫, વડોદરા ખાતે રૂ ૧૧૫, ખંબાત ખાતે રૂ ૧૭૫.

પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬માં કુલે રૂ. ૫૧૨૨–૧૨–૦ ભરાયા છે જેમાં નીચલી મુખ્ય રકમો હતી:—એક જરથોસ્તી રૂ ૧૦૦, વહાલી બેન સુનાં કેખશરૂ પાંડેની યાદમાં બાઇ આવાંબાઇ પીરોશા કેમેશરીવાળાએ રૂ ૧૦૦, શેઠ બમનજી ધનજીભાઇ તલાટી (જંગબારવાળા)નાં પુનને માટે મરનારના છોકરા શેઠ શાવકશાહે રૂ ૧૧૦, બાઇ જરબાઇ શાપુરજી કાતરક તે મરહુમ શેઠ પાલનજી નવરોજજી પાવરીનાં બેટીની યાદમાં તેવણનાં માતાજી બાઇ મેહેરબાઇએ રૂ ૨૦૦, મરહુમ આ૦ પાલનજી નવરોજજી પાવરીની યાદમાં તેવણના વારસોએ રૂ ૧૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રૂ૦ મોદીના એકજીકયુટરો શેઠો નવરોજજી સોરાબજી મોદી તથા કેખશરૂ સોરાબજી મોદીએ મરહુમ શેઠ સોરાબજી રૂ૦ મોદીનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ ૧૦૦, શેઠ હોરમસજી મેરવાનજી શેઠનાએ પોતાના માતાજી બાઇ આવાંબાઇ મેરવાનજી શેઠનાનાં પુન માટે રૂ ૫૦૦, અને ડાકટર બરજોરજી બેરામજીએ પોતાના બેટા શેઠ નશરવાનજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦૦.

બાઈ શીરીનબાઈ મનચેરજી કામા હસ્તકના વાંદરેના પારસી કાનવેલેસંટ હોમ માટેનાં ફંડમાં યજદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના સાલમાં કુલે રૂ. ૪૫૯૧ ભરાયા હતા, તેમાં મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી અરદેશર વાડયાની યાદમાં રૂ. ૫૧, મરહુમ દીકરા શેઠ જહાંગીરજી હીરાજી ડાકટરનાં ઉઠમણામાં તેઓનાં માતાજી બાઈ મોતીબાઈએ ભરેલા રૂ. ૫૦, બાઇ શીરીનબાઈ જીજીભાઈ નીકલસન રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી તરફથી બે બીછાનાનાં રૂ. ૬૦, મરહુમ માતાજી બાઇ ખરશેદબાઇ શાપુરજી જીવાજીની યાદમાં રૂ. ૫૦, એક મીત્ર રૂ. ૧૦૦, બાઈ શીરીનબાઇ પેસતનજી સુનાવાળા રૂ. ૪૦, બાઇ રતનબાઈ પેસતનજી પાટક રૂ. ૫૦, શેઠો મેહેરવાનજી તથા હોરમસજી મનચેરજી કામા તરફથી એક બીછાનાના માસ અકટોબર ૧૯૦૬ થી સપટેમબર ૧૯૦૭ સુધીના રૂ. ૩૬૦, એક બહારગામના જરથોસ્તી બાઈ રૂ. ૩૦, બાઈ હમાબાઈ પેસતનજી શેઠના રૂ. ૩૦, દીકરી બાઇ જરબાનુ પેસતનજી એદલજી બાઇસની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાઈ હીરાંબાઈ તે શેઠ એદલજી નવરોજી સખીદાસના બેટીના પુન માટે શેઠ પેસતનજી એદલજી સખીદાસે રૂ. ૫૦, મરહુમ માતાજી બાઇ નાઈજી શેરાબજી જસાવાલાની યાદમાં બાઈ ધનબાઇજી હોરમજી પેસીકાકાએ રૂ. ૫૦, પ્રીવી કાઉનસીલમાં પોતાના જમાઈની ફતેહ થઈ તેની ખુશાલીમાં રૂ. ૫૦, બાઈ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટે પોતાના મરહુમ બાવાજી સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનાં પુન માટે એક બીછાનાના જાનેવારી ૧૯૦૭ થી દીસેમબર સુધીના રૂ. ૩૬૦, બાઈ બચુબાઇ મેરવાનજી સોરાબજીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી લેડી સાકરબાઈ દીનશાજી પીટીટના પુનને માટે એક બીછાનાના, જાનેવારી ૧૯૦૭ થી દીસેમબર સુધીના રૂ. ૩૬૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી મનચેરજી કામાના ધરમખાતાંના ટ્રસ્તીઓ તરફથી એક બીછાનાના સપતેમબર ૧૯૦૬ થી એપ્રીલ ૧૯૦૭ સુધીના રૂ. ૨૪૦, બાઇ હમાબાઇ ફરામજી કામા રૂ. ૨૦૦, શેઠ જાહાંગીરજી શાપુરજી ગઝદર રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસનાં ઉઠમણામાં ભરાયલાં રૂ ૨૫ અને એવણના પીતાજી શેઠ બેજનજીએ રૂ. ૧૫ મલી રૂ. ૪૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસનાં પુન માટે શેઠ હીરજીભાઈ દાદાભાઈ આલબલેસે રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસના પુન માટે શેઠ હોરમસજી એદલજી આલબલેશ તથા બાઈ મેહેરબાઇએ રૂ. ૫૦, દીકરી બાઈ હીલા બેહેરામ એચ૦ જે૦ ની યાદમાં શેઠ જહાંગીર માણેકજી ખરશેદજીએ રૂ. ૫૦, બાઇ માણેકબાઈ હોરમસજી હાંડીસન રૂ. ૬૦, બાઇ ધનબાઈજી હોરમજી કાપડયા રૂ. ૨૫, શેઠ દાદી નશરવાનજી દાદીશેઠ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી એદલજી મેહેતા વકીલની યાદમાં રૂ. ૪૦, મરહુમ શેઠ હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાળાની યાદમાં રૂ. ૫૦, એક જરથો

સ્તી બાનુ રૂ. ૫૧, પારસી સ્ત્રીમરસ એસોસીએશન રૂ. ૧૦૫, મરહુમ માતાજી બાઈ બચુબાઈ સોરાબજી બાટલીવાળાના પુનને માટે દીકરા શેઠ પેસતનજીએ રૂ. ૧૦૧, Simpathy રૂ. ૧૦૦, બાઇ ડોસીબાઈ કાવસજી જસાવાળા રૂ. ૫૦, એક જરથોસતી રૂ. ૫૦, Simpathy એક બીછાનાનાં એપ્રીલ ૧૯૦૭થી મારચ ૧૯૦૮ સુધીના રૂ. ૩૬૦, બેટા શેઠ જાંગીરજી હીરાજી ડાકટરની યાદમાં દુખી માતા પીતાએ રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ આવાંબાઈ બહેરામજી દોરાબ શેઠની યાદમાં તેવણુની દીકરીએ રૂ. ૨૫, શેઠ દોરાબજી પેસતનજી કામા (લંડન) રૂ ૧૦૦, શેઠ પીરોશાહ બી. અવાસીયા રૂ ૧૫૦, અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૭૦૩.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીના ફંડમાં ય૦ સને ૧૨૭૬ માં નીચલી રકમો ભરાઈ હતી :—શેઠ હોરમસજી કાવશજી એડનવાળા તરફથી ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધારોજગાર માટે ધીરવાના ફંડમાં (ત્રીજો હપતો) રૂ. ૨૦૦૦, જામે જમશેદ મારફતે મંડળીના તથા બીલડીંગનાં ફંડમાં રૂ.૫૭૪૪ ભરાયા હતા, શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ તરફથી બીલ્ડીંગ સોસાયટીના ૧૦ શેરો ખરીદી તેનું વ્યાજ ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધા વેપાર માટે ધીરવા સારૂ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા તરફથી ગરીબ છોકરાઓને આરફનેજમાં કેળવણી આપવાના વારસીક લવાજમ માટે રૂ. ૫૪૦, બાઇ જરબાઈ નવરોજી વાડીયા તરફથી ગરીબ છોકરાઓને આરફનેજમાં કેળવણી આપવાના વારસીક લવાજમ માટે રૂ. ૫૪૦, મરહુમ બાઈ મેહેરબાઇ તે મરહુમ શેઠ ખરશેદજી જહાંગીરજી તારાચંદનાં વીધવા અને મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી જમશેદજી જીજીભાઈનાં બેટીનાં પુન માટે તેવણુની બેટીઓએ રૂ. ૫૦૦, બાઇ રતનબાઇ એદલજી બામજી તરફથી નોશીરવાન અદલ ઉદયોગશાળા તથા વરક કલાસના નીભાવ માટે રૂ. ૫૦૦, એક જરથોસ્તી તરફથી બે છોકરાઓને ઓરફનેજમાં મોકલ્યા તેની વારસીક ફીના રૂ. ૩૬૦, શેઠ ફરામજી દોરાબજી પાંડે તરફથી ગરીબ છોકરાઓને ઓરફનેજમાં કેળવણી આપવાના વારસીક લવાજમ માટે રૂ. ૨૦૪, એક જરથોસ્તી (લાહોરથી) રૂ. ૧૦૧, રાલી બ્રધરસના દાણાના ગોડાઉનના જરથોસ્તીઓ તરફથી શેઠ ધનજીભાઈ સોરાબજી મીસ્ત્રી મારફતે રૂ. ૬૧–૧૪, "મરસી" તરફથી પાંચ હપતે રૂ. ૨૬–૪ "હમાકેરફેહા હમદારતાન હોમ" તરફથી રૂ. ૨૫, રૂપયા ૨૫ થી ઓછી રકમના દોનેશનો રૂ. ૧૫, સભાસદોના લવાજમના વસુલ થયા રૂ. ૨૨૮૦ મલી કુલે રૂ. ૯૬૦૫–૨ આ વરસમાં ભરાયા હતા, અને આગલા સાલની સીલક રૂ. ૫૨૩૭૬–૧૪–૩ ઉમેરતાં એ ફંડની કુલે થાપણ રૂ. ૬૧૯૮૨–૦–૩ની થઇ છે.

ઉપલીજ લાભ સાચવનારી મંડળી મારફતે ઉભી થયલી ધી ઝોરાસ્ત્રીયન બીલ્ડીંગ સોસાયટીવાલાં ગરીબ જરથોસ્તીઓના ભાડાંમાં સવળતા કરવા માટેનાં બીલ્ડીંગ ફંડમાં નીચલી રકમો ભરાઈ હતી :—મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી વકીલના એકઝીક્યુટરોએ રૂ. ૨૦૦૦૦, પાંડે ફેમીલી તરફથી રૂ. ૭૦૦૦, શેઠ બરજોરજી સોરાબજી ગોદરેજ રૂ. ૭૦૦૦, શેઠ એ. પી. બોઇસ (બેલગાંમ) રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ધનજીશાહ અરદેશર બોલટન રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો દીનશાહ અને ફરામજી બીખાજી ખાંન રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ શાપુરજી જીવાજી વાછા રૂ. ૧૮૦૦, શેઠો દારાબશાહ તથા અરદેશર બમનજી દુબાશ રૂ. ૫૦૦, શેઠ ફીરોઝ મારકર તરફથી એમેચુઅર બીરાદરોએ ભજી બતાવેલા ખેલની નફી આવકના રૂ. ૨૦૧, શેઠ હોરમસજી કુંવરજી મોદી રૂ. ૨૦૦, રોજ અશીશવંઘ તા૦ ૪ થી આગસ્તને દીને બહમન અમસાસપંદના જશનમાં ધરમની પેટીમાં ભરાયલા રૂ. ૧૦૧, શેઠ મનચેરશાહ નાનાભાઈ રાંણીના રૂ. ૧૦૦ શેઠ મંચેરજી રૂસ્તમજી કુકા રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી નવરોજી છોઈ રૂ. ૧૦૦, બાઈ આવાંબાઈ પીરોજશાહ કોમીસેરીયટ રૂ. ૧૦૦, શેઠ હોરમસજી એદલજી આલબલેસ રૂ. ૧૦૦, શેઠ દારાબજી ડોસાભાઈ રૂ. ૧૦૦, શેઠ જાંલભાઈ અરદેશર શેઠે આગળ ખરીદેલા દશ શેર બીલડીંગ ફંડના ત્રસ્ટીઓના નામે ચઢાવી આપયા તેના રૂ ૧૦૦૦, દે મહીનો ને આસમાન રોજે થયલાં ઘેર બજારના જશનમાં ભરાયલા રૂ. ૬૬૧, મુસાફર રૂ. ૧૦૦, શેઠ ફરામરોજ શાપુરજી નારીએલવાલાએ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ જહાંગીરજીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ. ૨૫ થી ઓછી રકમનાં રૂ ૪૩૬–૪, રૂ. ૧૦૦ થી ઓછી રકમના દોનેશનોના રૂ ૧૯૦૦–૧૨ મલી કુલે રૂ. ૪૪૬૦૦, આ વરસમાં ભરાયા હતા.

શેહેનશાહી જશન મંડલીમાં ચાલુ યજદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના સાલમાં નીચલી રકમો ડોનેશન તરીકે મલી હતી તેમાં શેઠ દોરાબજી એદલજી માખનયા અથવા મીસ્તરી રૂ. ૧૦૦, બઝમે જશને રૂઝે અહુરમજદની મંડળી તરફથી રૂ. ૧૦૦, બાઈ રતનબાઈ કુંવરજી ઈજનેર રૂ. ૭૫, બાઈ મોતીબાઈ મનચેરજી શેઠના રૂ. ૫૦, શેઠ કાવસજી મેરવાનજી દીક રૂ. ૫૦, બાઈ માણેકબાઇ ખરશેદજી પેતીગરા

રૂ. ૨૫, બાઈ શીરીનબાઈ માણેકજી પટેલ રૂ. ૨૫, બાઈ આવાબાઈ એદલજી તાતા રૂ. ૨૫, શેઠ ફરામજી ફરદુનજી ગીસ્તા રૂ. ૨૫, શેઠ અરદેશર શાપુરજી ગજદર રૂ. ૨૫, બાઈ ડોશીબાઈ રૂશતમજી ચીનાઈ રૂ. ૨૫, બાઈ હીરાબાઇ હોરમજી પસતાકયા રૂ. ૨૫, શેઠ કાવસજી રૂશતમજી ડીવેચા રૂ. ૨૫, શેઠ ફરામજી ખરશેદજી ઝવેરી રૂ. ૨૫, શેઠ નશરવાનજી દોરાબજી પાંડેલ રૂ. ૨૫, બાઈ નવાજબાઇ નશરવાનજી પાંડેલ રૂ. ૨૫, બાઈ આઇમાએ શોરાબજી પટેલ રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૧૫૧ મલી કુલે રૂ. ૬૯૦૧ ભરાયા હતા.

પારસી એમબયુલંસ બ્રીગેડ ફંડમાં આ વરસે કુલે રૂ. ૩૪૮ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા રૂ. ૨૫, બાઈ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટ રૂ. ૨૫, સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મેહતા રૂ. ૨૦, સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર રેડીમની રૂ. ૨૦, શેઠ દોરાબજી જમસેદજી તાતા રૂ. ૨૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટ રૂ. ૨૦, શેઠો કાવસજી દીનશા બ્રધરસ રૂ. ૨૦, બાઈ હમાબાઈ ફરામજી પીટીટ રૂ. ૨૦, શેઠો મેરવાનજી અને હોરમજી કામા રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૧૫૩.

પારસી સુવાવડખાનાનાં ફંડમાં જાનેવારી ૧૯૦૪ થી ડીસેમબર ૧૯૦૫ સુધીમાં કુલે રૂ.. ૧૮૯૬૦ાા ભરાયા હતા, તેમાં મરહુમ બાઈ આવાંબાઇ તે શેઠ બેહરામજી નવરોજજી દારબશેઠના ધણીઆણીનાં પુનને માટે એવણના જમાઇ શેઠ દોરાબજી પેસતનજી કામાજીએ ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જાલભાઈ અરદેશર શેઠે પોતાના મરહુમ માતાજી બાઈ કુવરબાઈ તે શેઠ મેરવાનજી માણેકજી શેઠનાનાં વીધવાનાં પુન માટે ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ રતનબાઈ તે મરહુમ શેઠ હોરમજજી બેહરામજી કામાનાં વીધવાનાં પુનને માટે એવણનાં ભાઈ શેઠ દોરાબજી પેસતનજી કામાએ ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ માણેકબાઈ નસરવાનજી સોરાબજી ફરામજી મધરાસવાળાના પુનને માટે એવણનાં ધણીએ ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, મહુરમ બાઈ આવાંબાઇ માણેકજી પુંજીઆજી અચારવાળાનાં પુનને માટે એવણના દીકરા શેઠ પેસતનજીએ ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ ગુલબાઇ પેસતનજી બાઠાનાં પુનને માટે એવણના દીકરા શેઠ દીનશાહજીએ ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ દીનશાહજી સોરાબજી મોદીએ પોતાનાં મરહુમ માસીજી બાઈ પીરોજબાઇ તે શેઠ નશરવાનજી જાંહગીરજી વાડીઆનાં વીધવાની યાદગારી માટે ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નાનાભાઈ ભીખાજી મીસ્ત્રીના પુનને માટે તેવનના વીલના એકઝીકયુટરોમાંના એક બાઇ પુતલીબાઈ ખરશેદજી કામા મારફતે ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૫૦૦, શેઠ ફરામજી સોરાબજી ભાવનગરીએ પોતાનાં બેટી બાઈ આવાંબાઈનાં પુનને માટે ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૩૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીરજી વાડીઆની યાદગારી માટે ધી નસરવાનજી જાહાંગીરજી વાડીઆ ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટીઓએ ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૨૦૦૦, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઈ. ઈ. ની સુવાવડખાનાની મુલાકાતની યાદગારીનું ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પીરોજશા માણેકજી કાકાએ પોતાના ધણીઆણી બાઈ ડોશીબાઈનાં પુનને માટે ખાતું પડાવેલી આપેલા રૂ. ૧૦૦૦, ભાવનગરવાળા ડાકટર બરજોરજી બેહેરામજીએ પોતાના બેટા શેઠ નશરવાનજીનાં પુનને માટે ખાતું પડાવી આપેલા રૂ. ૫૦૦, બાઈ સાહેબ જરબાઈ નવરોજજી વાહડીઆએ મફતની બાઇઓની ફીના આપેલા રૂ. ૨૧૩૦, શેઠ પેસતનજી શોરાબજી ખરેગાટ રૂ. ૧૫૦, શેઠ ફરામજી જમશેદજી કઠોક રૂ. ૧૦૦, શેઠ હોરમજજી મેરવાનજી શેઠના રૂ. ૧૦૦, શેઠ ફરામજી ધનજીભાઈ લાલકાકા રૂ. ૧૦૦, બાઈ રતનબાઇ જાંગીરજી ડોસાભાઈ કરાકા રૂ. ૧૦૦, શેઠ બી૦ આર૦ કાંગા રૂ. ૧૦૦, શેઠ દીનશાજી ટેમુલજી નરીમાન રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી બેજનજી પારખે સુવાવડખાનાંમાં નળીયા જડવા માટે રૂ. ૧૦૦, શેઠ જમશેદજી હોરમજજી ખાન રૂ. ૧૦૦, ડાકટર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાનનાં એક ધરાક રૂ. ૭૫, બાઈ માણેકબાઈ બરજોરજી રીપોરટર રૂ. ૭૫, શેઠ કુંવરજી બમનજી શેઠના રૂ. ૫૦, શેઠ નશરવાનજી રૂસતમજી કઠોકનાં ખેશીઓ રૂ. ૫૦, શેઠ હોરમસજી મેરવાનજી શેઠ રૂ. ૫૦, શેઠ રૂસતમજી એદલજી શેઠના રૂ. ૫૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૫૩૦ાા.

એલેકઝનડરા નેટીવ ગરલસ ઈંગલીશ ઇનસટીટયુશનવાળા ખાતામાં ભરાયલી રકમોમાં નીચલી પારસીઓની રકમો હતી:—ખા. બા. બી. ડી. પટેલ રૂ. ૫૦, બાઈ આવાંબાઇ એમ. એન. વહાડીયાની યાદમાં શેઠ સી. એમ. ખરશેદજી રૂ. ૧૦૦, શેઠ દોરાબજી પી. કામાએ મીસીસ દોરાબજી પી. કામાના નામથી (લંડન) રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જમશેદજી એમ. એફ. પટેલ રૂ. ૨૦૦, શેઠ દીનશા પી. બાઠા રૂ. ૨૦૦ અને શેઠ નાનાભાઈ એન. સાહેર રૂ. ૧૦૦.

શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટી હસતક ચાલતી દેવલાલીની જરથોસ્તી બોરડીંગ સ્કુલમાં કુલે રૂ. ૯૨૦૦ મદદ તરીકે આ વરસે ભરાયા હતા :—શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતા રૂ. ૨૦૦૦, શેઠ દોરાબજી જમશેદજી તાતા રૂ. ૧૫૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટ રૂ. ૧૨૦૦, શેઠ સોરાબજી દાદાભાઇ દુબાશ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પેસતનજી નવરોજી કાપડીઆ રૂ. ૫૦૦, શેઠ એદલજી કુંવરજી પટેલ રૂ. ૫૦૦, એક પરગામના દોસત તરફથી રૂ. ૫૦૦, શેઠો મહેરવાનજી તથા હોરમજી મંચેરજી કામા રૂ. ૫૦૦, એક પરગામના સગા તરફથી રૂ. ૫૦૦, શેઠ હોરમસજી કાવસજી દીનશાહ રૂ. ૫૦૦ અને બાઈ રતનબાઈ એદલજી બામજી રૂ. ૫૦૦.

નાશક ખાતેની ઓરફનેજના ફંડમાં પારસીઓ તરફથી શેઠ શાપુરજી બ. ભરૂચા રૂ ૨૦૦ તથા એક નરસ રાખવા માટે મીસીસ મેહેરબાઇ જે. દલાલ મારફતે દેવલાલીમાં ભરાયલા રૂ ૫૫.

ઇરાંની જરથોસ્તીઓની કેળવણી માટેના ફંડમાં ભરાયલાં ગયે વરસના ઇનતેખાબમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૨૧૪૪૭ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો:—સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ રૂ. ૨૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજજી મનચેરજી કામા રૂ. ૫૦૦, શેઠ નવરોજજી માણેકજી વાડીયા સી. આઈ. ઇ. રૂ. ૨૦૦, શેઠ એ૦ પી૦ બાહાસ (બેલગામ) રૂ. ૫૦૦, શેઠ કાવસજી નવરોજજી છોઈ રૂ. ૫૦૦, શેઠ રૂસ્તમજી મનચેરજી કુકા રૂ. ૫૦૦, બાઈ સુનાબાઈ મીનોચેહેર વકીલ રૂ. ૧૦૦, એક જરથોસ્તીએ પોતાના બેહેસ્તનશીન માતાજીના પુન માટે (ભરૂચ) રૂ. ૬૦, એક જરથોસ્તી બેહસ્તનશીન બાઈ આવાંબાઈ બેહરામજી માવાની નંઇયતે રૂ. ૬૫, એક જરથોસ્તી તરફથી (નવસારી) રૂ. ૨૫, ડાકટર બરજોરજી બેહેરામજી (ભાવનગર) રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ એદનવાલા તથા ભાઇઓ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જમશીદ ખોદાદાદ હકીમ, કાસમાબાદી રૂ. ૨૦૦, મરહુમ શેઠ મેહેરવાનજીની નઇઅતે રૂ. ૬૦, શેઠો બેહરામજી એદલજી ઉમરીગર, પીરોજશાહ કુંવરજી ઉમરીગર અને અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગર રૂ. ૫૦, ખા૦ બા૦ કેરશાસ્પજી રૂસ્તમજી દાદાચાનજી રૂ. ૭૫, ખા૦ સા૦ ફરામજી કાવશજી કંત્રાકટર રૂ. ૫૧, બાઈ શીરીન ફરામરોઝ મ. કલબવાલા (મધરાસ) રૂ. ૫૧, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠો દીનશાહ તથા ફરામજી ભીખાજી ખાનના છોકરાઓ રૂ. ૧૫૧, બાઈ બાનુબાઈ ફરામજી કેમેશરીએટવાલા રૂ. ૧૫૦, શેઠ માણેકજી કાવસજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી પાંડે રૂ. ૫૧, શેઠ હીરજીભાઇ ફરામજી લેનટીને શેઠ જાહાંગીરજી હીરાજી ડાકટરના પુનને માટે રૂ. ૫૦, બાઈ જાઇજી પેસતનજી લાલાએ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ જાંગીરના પુનને માટે રૂ. ૨૫, શેઠ ખ. રૂ. કામા રૂ. ૨૫, શેઠ બરજોરજી માણેકજી પટેલ રૂ. ૨૫, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ. ૫૦૦, બાઇ આવાંબાઇ ફરામજી પીટીટ રૂ. ૫૦૦, શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા રૂ. ૫૦૦, શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦. બાઈ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, બાઈ માણેકબાઈ પીરોજશાહ જીજીભાઈ રૂ. ૧૦૦, બાઈ બચુબાઈ મેરવાનજી જમશેદજી રૂ. ૧૦૦, શેઠ ફરામજી દોરાબજી પાંડે રૂ. ૧૦૦, ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલ મારફતે ભરૂચના જરથોસ્તીઓ તરફથી રૂ. ૩૩૮, શેઠ હોરમસજી રતનજી લાકડાંવાળા તે નાતાલ ઝોરાસ્ત્રીયન અંજુમનના સેક્રેટરી તરફથી ૧૩ પા૦ ૧૬ શી૦ ના રૂ. ૨૦૩—॥।, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઈ. ઇ. મારફતે કવેટાના જરથોસ્તીઓ તરફથી રૂ. ૧૪૦, શેઠો ખરશેદજી એંડ સનસ મારફતે અહમદનગરના જરથોસ્તીઓ તરફથી રૂ. ૭૩, C. મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ મનચેરજી બનાજીના પુનને માટે રૂ. ૨૫, શેઠ પેસતનજી દીનશાહ ખાન (કોલંબો) રૂ. ૫૦૦, શેઠો એમ૦ એન૦ ગોભાઈની કંપની મારફતે યોકોહામાના જરથોસતીઓએ ભરેલા તેમાં યન ૩૦ શેઠો મેરવાનજી નવરોજજી ગોભાઈની કંપની, યન ૩૦ શેઠો શેરીઆરજી દાદાભાઈ કરંજીઆની કંપની, યન ૩૦ શેઠો ખરશેદજી મનચેરજી ભેસાનીઆની કંપની તથા બીજા પરચુટણ મલી જુમલે યન ૧૩૦ ના રૂ. ૧૯૯—૩—૭ શેઠ રતન જમશેદજી તાતા રૂ ૭૫૦૦, શેઠો તાતા સન્સની કું૦ મારફતે શેંગાહીના જરથોસ્તીઓએ ભરેલા તેમાં શેઠો તાતા સન્સની કું૦ ડા૦ ૨૫, શેઠો કાવશજી પાલનજીની કું૦ ડા૦ ૨૫ તથા બીજા પરચુટણ મલી જુમલે ડાલર ૧૫૨ ના રૂ ૨૫૨, શેઠ બી. કાવશજી રૂ ૧૭૦, શેઠ શાપુરજી કાવશજી રૂ ૫૧, શેઠ બેહમરદ નોશીરવાન રૂ ૫૦ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૪૦૦૫૭—૯—૪ ભરાયા હતા.

ગયે સાલ મેજર મોલસવરથ સાઇકસે ઈરાની બાબદો વીષે એક ચોક્સ ભાષણ આપતાં ઈરાનના જરથોસતીઓની કેળવણી સંબંધી પછાત હાલત માટે જે વીવેચન કીધું હતું, તેની ખુબીથી

તયાં હાજર રહેલા ગ્રહસ્થો મધેના એક ગ્રહસ્થ શેઠ રતન જમશેદજી તાતાએ તયાં ને તયાં પાઉંડ ૫૦૦ ની બક્ષેસ ઇરાની જરથોસ્તીઓની કેળવણીનાં કામ માટે આપવાની પોતાની મરજી જણાવી હતી. પોતાની એ ઉમદા બક્ષેસની રૂ. ૭૫૦૦ ની રકમ તેઓએ હાલ ઈરાનના ગરીબ જરથોસતીઓની હાલત સુધારનારા ધરમ ખાતાં ઉપર મોકલી આપી છે. આ ધરમ ખાતાંએ ગયેજ સાલ ઈરાન ખાતેના જરથોસતી બાળકોની કેળવણીનું કામ આગળ વધારવા માટે જે નવું ફંડ ઉભું કીધું છે, તેને આવી આવકારદાયક બક્ષેસથી ખચીત ઘણો સારો ટેકો મળયો છે.

મુંબઈના નાવારેસ ઈરાની જરથોસ્તીઓને વાસતે કાઢેલાં ધરમખાતાંની પેટીઓમાંથી રોજ ૨ જો માહા ૧૨ મો શેહેનશાહીને દીને મરહુમ શેઠ કાવસજી બેહેરામજી બનાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ. ૨૯ અને મરહુમ શેઠ હોરમસજી બમનજી વહાડયાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ. ૧૦ાા મલ્યા હતા.

સર કાવસજી જહાંગીર નવસારી જરથોસ્તી મદરેસા જયુબીલી ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરસના ઇનતેખાબમાં છપાયલાં કુલે રૂ. ૯૮૭૫ાાા- ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમોઃ- હાંગકાંગમાં ભરાયલા તેમાં શેઠ હોરમસજી નવરોજજી મોદી ડા૦ ૩૫૧, શેઠ ધ. દોરાબજી નવરોજજી ડા૦ ૩૦૧, શેઠો તાતાની કંપની ડા૦ ૨૫૧, શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ ડા૦ ૨૦૧, શેઠ અરદેશર હોરમસજી ચીનાઇ ડા૦ ૧૫૧, શેઠ પેસતનજી ફરામજી તલાટી ડા૦ ૧૦૧, શેઠો તલાટીની કંપની ડા૦ ૧૦૧, શેઠો નશરવાનજી મોદીની કંપની ડા૦ ૭૫, શેઠો કાવસજી પાલનજીની કંપની ડા૦ ૫૧, શેઠ એ૦ બી૦ અવારીઆ અને ધાણીયાણી ડા૦ ૫૧, શેઠ નવરોજી કેરશાશપજી આંટીઆ ડા૦ ૨૫, એ ઉપરાંત બીજાઓના પરચુટણ ભરાયલા મલી કુલે ડાલર ૨૫૨૫ ના રૂ. ૪૦૬૪, શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહેતા (કલકતા) રૂ. ૧૦૧, શેઠ રૂસતમજી ડોસાભાઇ શેઠના રૂ. ૫૧, શેઠો દીનશાહ તથા ફરામજી બીખાજી ખાનના છોકરાઓ રૂ. ૫૦, ખા૦ બા૦ આદરજી તથા રતનજી મનચેરજી દલાલ (ભરૂચ) રૂ. ૫૦, શેઠ મનચેરશાહ સોરાબજી વખારીયા (ભરૂચ) રૂ. ૫૦, શેઠ રૂસતમજી હોરમસજી વખારીયા (ભરૂચ) રૂ. ૫૦, શેઠો દાદાભાઈ તથા હોરમસજી બરજોરજી તાંગરી (કલકતા) રૂ. ૩૫, બે જરથોસ્તીઓ (કલકતા) રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી (કલકતા) રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી (કલકતા) રૂ. ૨૫, શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કામા રૂ. ૭૫, શેઠ દોરાબજી ફરામજી તંબોલીએ પોતાના બાવા તથા માતાના પુણ માટે રૂ. ૫૦, શેઠ ખરશેદજી એદલજી દેશાઈ (બોલારામક્ષ) રૂ. ૨૫, બાઈ રતનબાઈ પેસતનજી નરીમાન રૂ. ૨૫, કનતાન તથા શેંઘાહીમાં ભરાયલા તેમાં શેઠો તાતાની કુંપની ડા૦ ૨૧, શેઠ બેજનજી દા૦ તાતા ડા૦ ૧૫ અને બીજાઓના પરચુટણ મલી કુલે ડાલર ૨૨૧ ના રૂ. ૩૫૬-૭-૧, બાઈ શીરીનબાઈ હોરમજી મોદી રૂ. ૧૦૧, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ. ૧૦૦, બાઈ માણેકબાઈ જમશેદજી આઇચાઈ રૂ. ૨૫, બાઇ દીનબાઇ સોરાબ નરીમાન રૂ. ૨૫, શેઠ દોરાબજી ખરશેદજી નરીમાન રૂ. ૨૫, શેઠો કાવસજી દીનશાહ તથા ભાઈઓ (એડન) રૂ. ૧૫૦, શેઠો બીખાજી કાવસજી રૂ. ૨૫, શેઠ પેસતનજી નવરોજજી કાપડીઆ રૂ. ૧૦૦, ડા૦ પાલનજી હોરમજી દાદાચાનજી (વલસાડ) રૂ. ૨૫, બાઈ રતનબાઈ એદલજી બામજી રૂ. ૧૦૦૦૦, સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર રૂ. ૩૦૦૦ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૨૯૭૩૦ ભરાયા હતા, તેમાં નવસારીના પારસીઓના રૂ. ૨૬૮૭ હતા.

બાજ રોજગારના મુકદમાના સંબંધમાં પારસી પંચાયતે ઉઘાડેલા ફંડમાં કુલે રૂપયા ૧૩૭૮ ભરાયા હતા તેમાં સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ રૂ ૧૦૦, શેઠ હોરમજજી એદલજી આલબલેસ અને છોકરાઓ રૂ. ૧૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજજી મનચેરજી કામા રૂ. ૧૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, ડાકટર નાદીરશાહ હોરમજજી સુખીઆ રૂ. ૧૦૦, શેઠ નવરોજજી માણેકજી વાડીયા સી૦ આઈ૦ ઈ૦ રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી સોરાબજી બાટલીવાલાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજીનાં પુન માટે રૂ. ૫૧, શેઠ હોરમજજી સોરાબજી બાટલીવાળાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજીનાં પુન માટે રૂ. ૫૧, બાઇ જરબાનુ ફરામજી મનચેરજી બુમલાખાઉએ પોતાનાં મરહુમ વહુ બાઇ શીરીનબાઈના પુનને માટે (કલકતા) રૂ. ૫૦, બાઇ બાઈઆઈ પેસતનજી નારીએળવાળાએ પોતાના મરહુમ પીતાજી શેઠ દાદાભાઇ બમનજી જીજીભાઇનાં પુન માટે રૂ. ૨૫, શેઠો પેસતનજી તથા ફરામરોજ શાપુરજી નારીએળવાળાએ પોતાના મરહુમ ભાઇ શેઠ જહાંગીરજીનાં પુન માટે રૂ. ૫૦, શેઠ ધનજીભાઇ ફરામજી કામાડોર રૂ. ૫૧, શેઠ જહાંગીરજી બમનજી પીટીટ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રૂસ્તમજી બનશાહની યાદમાં રૂ. ૨૫, શેઠ પેસતનજી પોંચાજી પોંચાએ

પોતાનાં અહેરસ્તનશીન ધણીયાણી બાઇ જરબાઇનાં પુન માટે (પુણા) રૂ ૨૫, શેઠ નશરવાનજી નવરોજજી ખંબાતા (સુરત) રૂ. ૨૫, શેઠ અરદેશર નશરવાનજી મોદી રૂ. ૧૦૦, શેઠ કેખશરૂ અરદેશર મોદી રૂ. ૭૫, બાઈ ધનમાયે અરદેશર મોદી રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠો દીનશાજી તથા ફરામજી ભીખાજી ખાનના છોકરાઓ રૂ. ૨૫, શેઠ દોરાબજી બાપુજી રાનજીએ પોતાના બેટા હોમીની યાદમાં રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૬૦.

ખાં૦ બા૦ બમનજી બેરામજી પટેલની યાદગારીના ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરસના ઇનતેખાબમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૨૬૫૦ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો:–મરહુમ શેઠ બમનજી એદલજી દાવરની તરફથી (જા. બ. દા.) રૂ. ૩૦, બાઈ રતનબાઈ ખ૦ તારાચંદ રૂ. ૫૦, **D. C. T.** રૂ. ૫૦, એક જરથોસ્તી બાનુ રૂ. ૨૫, શેઠ મેરવાનજી ફરદુનજી મરઝબાન રૂ. ૫૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ તથા ભાઇઓ (એડનવાળા) રૂ. ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી દાદીશેઠ રૂ. ૩૦, શેઠ નવરોજજી માણેકજી શેઠ રૂ. ૨૫, શેઠ રૂસતમજી હોરમસજી પાટક રૂ. ૨૫, બાઈ મેહેરબાઈ અરદેશર પેસતનજી શેઠના રૂ. ૨૫, "દોલી ફુલ" તરફથી રૂ. ૨૫, શેઠ ફરામજી રૂસતમજી વાડીયા રૂ. ૫૦, શેઠ જીવાજી દીનશાહ ગાંધી રૂ. ૫૦, શેઠ બરજોરજી માણેકજી પટેલ રૂ. ૫૧, મરહુમ મીત્ર શેઠ નાનાભાઇ ધનજીભાઇ બનાજીને નામે રૂ. ૨૫, એક મરહુમ મીત્રનું કુટુંબ રૂ. ૫૧, બાઈ જરબાઈ નવરોજજી વાડીયા રૂ. ૭૫, રાજકોટથી શેઠ બેજનજી મેરવાનજી મારફતે ભરાયલા રૂ. ૩૯, બાઇ માણેકબાઇ પીરોજશાહ બમનજી જીજીભાઇ રૂ ૨૫, શેઠ રૂસતમ સોરાબજી પાંઉવાળા, રૂ. ૨૫, શેઠ કાવસશાહ સોરાબજી પાંઉવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી ફરામજી કલ્યાણીવાળા રૂ ૫૧, શેઠો કાવસજી દીનશા તથા ભાઇઓ (એડન) રૂ. ૭૫, શેઠ અરદેશર જમશેદજી બીલીમોરીયા રૂ ૩૦, શેઠ ખરશેદજી સોરાબજી વાછાગાંધી રૂ. ૫૧, શેઠો સોરાબજી તથા કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશ રૂ. ૫૧, આનરેબલ સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મેહેતા સી. આઇ. ઇ. રૂ. ૨૫, ડા૦ એરચશાહ જમશેદજી હકીમ રૂ. ૨૫, શેઠ ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગર રૂ. ૨૫, શેઠ રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઇ રૂ. ૨૫, બાઇ મેહેરબાઇ તે શેઠ નશરવાનજી કાવસજી વાછાગાંધીના વીધવા રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી કાવસજી વાછાગાંધીના છોકરાઓ રૂ. ૫૦, શેઠ કાવસજી બેહેરામજી દીવેચા રૂ. ૩૫, શેઠ એદલજી શાપુરજી શરાફ રૂ. ૫૦, "કદર બુજનાર" રૂ. ૫૦, શેઠ બેહેરામજી જમશેદજી ફટાકીયા રૂ. ૫૦, શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી વાડયા રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી મેહેતા (અહમદનગર) રૂ. ૫૦, શેઠ બહમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ. ૧૦૧, બાઈ ગુલબાઈ બહમનજી પીટીટ રૂ. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી હોરમસજી શાપુરજી વકીલ રૂ. ૫૧, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ રૂ. ૫૦, ડા૦ બરજોરજી બેહેરામજી રૂ. ૪૦, શેઠ દીનશાહ બમનજી રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી બેહેરામજી ભાભા રૂ. ૨૫, બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, હાંગકાંગ ખાતે ભરાયલા તેમાં શેઠ હોરમસજી નવરોજજી મોદી ડા૦ ૧૦, શેઠ બે૦ ફ૦ માદન ડા૦ ૧૦, શેઠો તલાટીની કું૦ ડા૦ ૧૦ તથા પરચુટણ ભરાયલા મલી કુલે ડા૦ ૯૬ ના રૂ. ૧૬૩–૧૩–૪, બે જરથોસતી બાઇઓ (કલકતા) રૂ. ૨૫, શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી ઉમરીગર રૂ. ૪૦, શેઠ નવરોજજી જહાંગીર ગામડીયા રૂ. ૨૫, ઉદવાડાની અન્જુમન તરફથી દસતુરજી ખુરશેદજી મીનોચેરજી, દસતુર પેશોતનજી બરજોરજી મીરજાં તથા શેઠ એદલજી ખરશેદજી ભરડા મારફતે રૂ. ૫૧, શેઠો જહાંગીર અને બેહેરામજી ફરદુનજી કરાકા રૂ. ૨૫, ખા૦ બા૦ હોરમસજી માણેકજી ભીમરડીવાળા રૂ. ૫૦, મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ ધનજીભાઈ શરાફની પુંજીમાંથી રૂ. ૩૧, મરહુમ શેઠ મેરવાનજી હોરમસજી પટેલની પુંજીમાંથી રૂ. ૨૫, શેઠ ખરશેદજી ધનજીભાઈ શરાફ રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી અરદેશર વાછાગાંધી રૂ. ૨૫, દસતુર બહમનજી જામાસપજી સી. આઇ. ઇ. રૂ. ૫૦, શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા, રૂ ૨૫૧, શેઠો દીનશાહ ફરદુનજી એંડ બ્રધરસ રૂ ૨૫, શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ફરેઝર સુરતવાળા રૂ. ૫૦, શેઠ જાહાંગીર બમનજી પીટીટ રૂ. ૫૦, શેઠ પાલનજી દાદાભાઇ ચવના અને ધણીઆણી બાઇ રતનબાઇ મલી રૂ. ૫૦, શેઠ અરદેશર મેહેરબાન ઇરાની રૂ. ૨૫, શેઠ એદલજી કુવરજી પટેલ રૂ ૨૫, શેઠ હોરમજી ખરશેદજી ભાભા રૂ. ૨૫, ખા૦ બા૦ મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન, સી૦ આઇ૦ ઇ૦ રૂ. ૨૫ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ ૭૯૮૮–૧૩–૪ ભરાયા હતા, તેમાં વ્યાજના વધારાના મલી રૂ ૮૧૬૧–૧૨–૧૧ થયા હતા. તેની વ્યવસ્થા કેમ કરવી તેને માટે એ ફંડમાં નાણું ભરનારાઓની એક સભા તા૦ ૨૯ મી જુલાઇને દીને બાઇ ભીખાઇજી બંગાળીની કોટની કનયાશાળાનાં મકાનમાં શેઠ મેહેરવાનજી મનચેરજી કામાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ મળી હતી. એ

વખતે સભામાં જુદા જુદા સભાસદો તરફથી કરવામાં આવેલી સુચનાઓ ઉપર લંબાણથી વીવેચન ચલાવવામાં આવયા બાદ સભાએ નીચલા ઠરાવો પસાર કીધા હતાઃ–આ ફંડની રકમ વધીને રૂપયા દશ હજારની થાય ત્યાંસુધી એ ફંડ તેની હીલચાલ કરનારા ગ્રહસ્થોએ અનામત તથા ખોલું રાખલું અને તયાર પછી ખાનબહાદુર પટેલને નામનો બલોક બાંધવા માટે પારસી એસોસીએશનની ઝોરાસ્ત્રીય ન બીલડીંગ એસોસીએશનને એ ફંડની મુદલ રકમ સ્વાધીન કરવી, તે એવી શરતે કે તે બલોકનું ભાડું સરેશતાનો ખરચ બાદ કરી પારસી પંચાયતના ટ્રસ્ટી સાહેબોને આપતા રહેવું કે તે ભાડું પાંચ થી સાત વરસ સુધી એકઠું થવા દઈ પારસી ટોળાંનું જે ઉપયોગી કામ ખાનબહાદુર પટેલે કરવા માં ડયું છે તે ચાલુ રાખવાની ગોઠવણ કરવી અથવા પારસીઓની તવારીખ ઉપર કાયમ રીતે વધુ રોશ ની પડે તેવી રીતે તેનો ઉપયોગ કરવો યા એ બેઉ કામો માટે વાપરવાને બને તો વાપરવું. ધી ઝોરાસ્ત્રી યન બીલડીંગ એશોસીએશનને એ રકમ આપતી વખતે એવી સરત કરવી કે, જો કોઈ સબબે તે પો તાનો વહીવટ બંધ કરે તો તે વખતે તે બલોકની જે કીમત ઉપજે તે પારસી પંચાયતને સોંપવી કે તે અનામત રાખી તેના વયાજનો ઉપર જણાવયા પ્રમાણે ઉપયોગ કરવો.

મરહુમ પોલીસ માજીસ્ત્રેટ મી૦ કરસનદાસ છબીલદાસ મેમોરીયલ ફંડમાં બધી વરણના મલી કુલે રૂ. ૫૭૮૮ ભરાયા હતા, તેમાં પારસીઓની નીચલી મુખ્ય રકમો હતીઃ–શેઠો વાહાડયા ને ગાંધી રૂ. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી બમનજી કાશીનાથની યાદમાં રૂ. ૧૦૧, શેઠ રૂસ્તમ પેસ્તનજી જાનગીર રૂ. ૧૦૧, શેઠ જાનગીર બી. દલાલ રૂ. ૫૧, શેઠ એફ. બી. તાલયારખાન રૂ. ૫૧, શેઠ એફ. એસ. તાલ યારખાન રૂ. ૫૧, શેઠ જાનગીર બી. પીટીટ રૂ. ૫૦, શેઠ આર. એમ. પટેલ રૂ. ૩૦, શેઠો અરદેશર હોરમજી અને દીનશાહ રૂ. ૨૫, શેઠ કુવરજી દારાશાહ રૂ. ૨૫, પાંચ પારસી મીત્રો રૂ. ૩૦, શેઠ આર. બી. ભરૂચા રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમો મલી પારસીઓના કુલે રૂ. ૭૯૧ ભરાયા હતા.

સરદાર દસ્તુર હોશંગ જામાસપ એનટરટેનમેંટ ફંડમાં પારસીઓની ભરાયલી મુખ્ય રકમોઃ– સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ રૂ. ૫૦, સર દીનશાહ મા. પીટીટ બારોનેટ રૂ. ૫૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ. ૫૦, શેઠ રૂસ્તમજી બી. જીજીભાઇ રૂ. ૫૦, શેઠો સોરાબજી અને કાવસજી દા. દુ બાશ રૂ. ૫૦, શેઠ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ રૂ. ૫૦, સર જેહાંગીર કા. જેહાંગીર નાઇટ રૂ. ૪૦, શેઠ ગુસ્તાદજી ધનજીશાહ રૂ. ૩૧, આ૦ સરદાર નવરોજજી પદમજી રૂ. ૨૫, બાઇ આવાંબાઇ ફરામ જી પીટીટ રૂ. ૨૫, શેઠ જેહાંગીર બમનજી પીટીટ રૂ. ૨૫, ખા૦ સા૦ દોરાબજી ડી. બુરી રૂ. ૨૫, શેઠ ખરશેદજી ધનશાહ રૂ. ૨૫, શેઠ મેરવાનજી મં. મુંડવાવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ ફરામજી દો. ઘાસવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ ફરામરોજ સો. ચીનાઇ રૂ. ૨૫, શેઠો ધનજીભાઇ એ. મેહેતાની કુ૦ ૨૫, એ ઉપરાંત પા રસીઓની કેટલીક પરચુટણ રકમો હતી.

વડોદરાના નામદાર મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડની ૨૫ વરસની રૂપેરી જયુબીલી પાલવા માટે વડોદરા ખાતે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાં સઘલી વરણના મલી કુલે રૂ. ૪૮૫૧૪ાા ભરાયા હતા, તેમાં દીવાન સાહેબ ખા૦ બા૦ કેરશાસપજી રૂશતમજી દાદાચાનજી રૂ. ૨૦૦૦, ખા૦ સા૦ ફરામજી કાવ સજી કંત્રાકટર રૂ. ૧૦૦૦, ખા૦ બા૦ જમશેદજી દોરાબજી ખંડાલાવાળા રૂ. ૪૦૦, ડા૦ મંચેરજી એમ. ગીમી રૂ. ૨૦૦, શેઠ ગુસ્તાદજી કુંવરજી મેડીવાળા રૂ. ૨૦૦, ખા૦ બા૦ દોરાબજી ટી. પાવ રી રૂ. ૨૦૦, ખા૦ બા૦ રૂસતમજી રતનજી કોઠાવાળા રૂ. ૨૦૦, ડાકટર એદલજી રૂસ્તમજી દાદા ચાનજી ૧૫૦, ખા૦ બા૦ મેરવાનજી એદલજી રૂ. ૧૫૦, ડાકટર ધનજીશા હો૦ મહેતા રૂ. ૧૨૫, ખા૦ બા૦ આદરજી મેરનોસજી મસાની રૂ. ૩૫૦, શેઠ જમશેદજી એમ. મોરીનસ રૂ. ૨૦૦, ખા૦ બા૦ બેજનજી નવરોજી કુતાર રૂ. ૧૭૫, ખા૦ બા૦ અરદેશર ડોસાભાઈ કુપર રૂ. ૧૨૫, કેપટન સોહરાબ તમાક રૂ. ૨૨૫, ખા૦ સા૦ બેહેરામજી એદલજી મીકેનીકલ એનજીનીઅર રૂ. ૭૫, ડાકટર સોરાબજી ફરદુનજી ગઝદર રૂ. ૧૫૦, શેઠ એદલજી કુંવરજી રૂ. ૨૫, શેઠ પેસતનજી દોરાબજી ખં ડાળાવાળા રૂ ૧૫૧, ખા૦ બા૦ બેહેરામજી સોરાબજી સાહુ રૂ. ૧૦૦, ખા૦ બા૦ મંચેરજી કાવસ જી કાંગા રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ કુંવરજી રતનજી કંત્રાકટરના છોકરાઓ રૂ. ૫૧, મરહુમ શેઠ રતનજી કાવસજી ઘડીયાળીના છોકરાઓ રૂ. ૨૫, ખા૦ બા૦ દોરાબજી માનકજી પટેલ રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૯૭ મલી પારસીઓના કુલે રૂ. ૬૪૯૯ ભરાયા હતા. એ ફંડમાં બધી વરણના લોકોના ભરાયલા રૂપયામાંથી જુબીલીના થયલા મેળાવડા વગેરેના ખરચમાં કેટલીક રકમ ખરચાઈ હતી અને બાકી વધેલા રૂપયામાંથી નામદાર મહારાજાનું પુતલું ઉભું કરવાનો હાલમાં વીચાર ચાલે છે એ ફંડમાં નવસારીના પારસીઓના રૂ. ૩૫૦ હતા.

ઉપલું ફંડ બીલીમોરા ખાતે તયાંના રહીશો તરફથી ઉઘાડવામાં આવ્યું હતું, તેમાં સઘલી વરણના મળી કુલે રૂ. ૧૬૦૭ાાાન્ના ભરાયા હતા, એમાં શેઠો રતનશા નશરવાનજી, જમશેદજી હોરમજી અને મનચેરજી શાપુરજી ટાટાની કુંપની તે નવસારીના આબકારી કનત્રાકટરો રૂ. ૫૨૨ન્ના, શેઠો મનચેરજી શાપુરજી તથા રતનજી શાપુરજી તાતા રૂ. ૧૫૧, શેઠ હોરમસજી રૂસતમજી મેગુસી રૂ. ૫૧, શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા સોરાબજી શાપુરજી રૂ. ૫૧, શેઠ એદલજી લીમજીભાઈ આશાના છોકરાઓ રૂ. ૫૧, શેઠ મોટાભાઈ બરજોરજી મેઘોરા રૂ. ૨૫, શેઠ હોરમસજી પેસતનજી ધનજીભાઈ રૂ ૨૫, શેઠ પાલનજી જમશેદજી પંથકી રૂ. ૨૫, અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૧૦૫ મલી પારસીઓના કુલે રૂ. ૧૦૦૫ન્ના ભરાયા હતા. એ ફંડમાં બધી વરણના ભરાયલા રૂપ્યામાંથી વડોદરા ખાતે ઉભાં કીધેલા જુબીલી ફંડમાં રૂ. ૭૫૧ આપ્યા હતા અને બીલીમોરાની માહાજન હસતક રૂ. ૫૦૦ ની સરકારી લોન આપી હતી કે એના બ્યાજમાંથી દર વરસે ત્યાંની ગાયકવાડ સરકારની અંગ્રેજી, ગુજરાતી અને ઉરદુ મલી ૩ નીશાળના જે વીદ્યારથી પેહેલે નંબરે પસાર થાય તેને માહારાજાની સબીનો એક એક ચાંદીનો ચાંદ ભેટ આપવો તથા બાકી વધેલા રૂપ્યા બીલીમોરાની નીશાળોના છોકરાંઓને આપવામાં આવેલી મીઠાઈ વગેરેના કામમાં ખરચવામાં આવ્યા હતા.

વડોદરા રેલવેના ચરચગેટના લોકપ્રીય સ્ટેશન માસ્તર શેઠ ખરશેદજી જેવણુ લાંબી નોકરી પછી રીટાયર થયા તેવણુને માન આપવા માટે ઉભાં કીધેલા પરસ ફંડમાં સઘળી વરણના મળી કુલે રૂ. ૪૫૯૮ ભરાયલા ગયા વરસના ઇનતેખાબમાં છપાયા હતા. તે ઉપરાત આ વરસમાં ભરાયલી પારસીઓની મુખ્ય રકમો:—શેઠ પેસતનજી સોરાબજી શેઠના રૂ. ૫૦, શેઠ સોરાબજી જમશેદજી સોડાવાટરવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ હોરમજી બમનજી જીજીભાઇ રૂ. ૨૫ અને પારસીઓના બીજા પરચુટણ ભરાયલા રૂ. ૧૦૦ મલી કુલે રૂ. ૪૮૬૦ ભરાયા હતા.

મરહુમ શેઠ બનાજી લીમજીની કોટની પુરાણી દરેહમેહેરને લગતાં યજશને, ગહમબાર, જશન તથા બાજઆફરગાન વગેરેનાં ફંડમાં મરહુમ શેઠ મીનોચેહેરજી ફરામજી લાલીનાં પુન માટે રૂ. ૨૦૦, શેઠ બમનજી નવરોજી બેહલીહોમજી રૂ. ૨૦૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી પેસતનજી દુબાસનાં પુન માટે રૂ. ૯૬, મરહુમ ડાકટર રૂસતમજી દાદાભાઈ પારાખાઉનાં પુન માટે રૂ. ૫૦, શેઠ હોરમજી નશરવાનજી કુપર રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ ધનજીભાઇ બનાજીની યાદમાં રૂ. ૩૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી દાદાભાઈ નવસારીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ પેસતનજી બાથાનાં પુન માટે રૂ. ૨૫, શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ ભીખાજી કાવશાહ મામાના પુણ માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ રૂસતમજી ભરૂચાના પુણ માટે રૂ. ૨૮, મરહુમ બાઇ ગુલબાઈ પેસતનજી બાડાના પુણ માટે રૂ. ૨૫, અને બાકીની પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ ૧૨૧૫ ભરાયા હતા.

મદરાસમાં સથાપવા ધારેલી "જાલ ફીરોઝ કલબવાળાની અગીયારી" ના ફંડમાં કુલે રૂ ૪૫૭૨ાા ભરાયા હતા તેમાંની મુખ્ય રકમો :—શેઠ હોરમસજી નવરોજજી રૂ. ૭૦૦, શેઠ ગુસતાદજી નશરવાનજી રીપોરટર રૂ. ૫૦૦, શેઠો જે. હોમસની કં૦ રૂ. ૧૫૦, શેઠ રતનજી મેરજીભાઈ પટેલ રૂ. ૧૫૦, શેઠ પીરોજશાહ જમશેદજી કાપડયા રૂ. ૧૫૦, અશો રવાનની નઇયતે રૂ. ૨૦૧, શેઠ મેરવાનજી જમશેદજી અમલસાડવાળા રૂ. ૧૩૫, શેઠ એદલજી રૂસતમજી બાવાઆદમ રૂ. ૧૦૧, શેઠ સોરાબ ડો૦ ચાંટ રૂ. ૧૦૧, શેઠ કેખુશરો દાદાભાઈ કારખાનાવાળા રૂ. ૧૦૦, શેઠ દોરાબજી માણેકજી જસાવાળા રૂ. ૭૫, શેઠ બમનજી રતનજી કુપર રૂ. ૨૫, શેઠ કેકોબાદ હો• રાવ રૂ. ૧૦૦, કનટાનમાં ભરાયલા તેમાં શેઠ જીજીભાઇ પેશતનજી વાસનીઆ ડા૦ ૧૫, શેઠો બીમજીભાઇ રૂશતમજી કાવારાણાની કું૦ ડા૦ ૫૧, શેઠ એ. રૂ. મોગરા ડા૦ ૨૫, શેઠો મેરવાનજી તથા દોરાબજી ના. મહેતા ડા૦ ૧૦૧, શેઠ બરજોરજી નવરોજી ડા૦ ૨૦, શેઠ ખરશેદજી કા૦ કરજીઆ ડા૦ ૨૫, શેઠ સોરાબજી રૂ. કાવારાણા રૂ. ૨૫ અને બાકીના પરચુટણ ભરાયલા ડાલરો ૬૧ મલી કુલે ૩૨૩ ડાલરનાં રૂ. ૫૧૭ાા, હાંગકાંગમાં ભરાયલાં તેમાં શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદી ડા૦ ૧૫૦, શેઠ નશરવાનજી મોદીની કું૦ ડા૦ ૩૧, શેઠો કાવશજી પાલનજીની કું૦ ડા૦ ૨૫, શેઠો ફીરોઝશા બ૦ પીટીટની કું૦ ડા૦ ૨૫, શેઠો તાતાની કું૦ ડા૦ ૨૫, શેઠ પે. ફ. તલાટી ડા૦ ૨૫, શેઠ મે. પા. તલાટી ડા૦ ૧૫ અને બાકીના પરચુટણ ભરાયલા ડાલર ૧૯૬ મલી કુલં ડાલર ૪૯૨ ના રૂ. ૮૦૩, બંદે ખોદા રૂ. ૧૦૦. ડાકટર દાદાભાઇ પેશતનજી બનાજી રૂ. ૧૦૫, શેઠ દીનશાજી ડોસાભાઇ કરાંણી રૂ. ૫૦, શેઠ મેરવાનજી નવરોજી ગોભાઇ રૂ. ૨૫, શેઠ શેહેરીઆરજી દાદાભાઇ કરજીઆ રૂ. ૨૫, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેસાનીયા રૂ. ૨૫ અને શેઠ પેશતનજી પોંચાજી

પોંચા રૂ. ૨૫, મેંગલોરના જરથોસ્તીઓએ રૂ. ૩૦, ધારવાડના જરથોસ્તીઓએ રૂ. ૫૦ાા, ઇનિ
ડોરના જરથોસ્તીઓએ રૂ. ૫૧, અજમેરના જરથોસ્તીઓએ રૂ. ૩૪ાા, મઉના જરથોસ્તીઓએ
રૂ. ૪૧ અને નાગપોરના જરથોસ્તીઓએ રૂ. ૪૭. એ ઉપરાંત એ દરેમેહર માટે શેઠ ફીરોઝ મન
ચેરજી કલમવાળાએ પોતાનો મોટો બંગલો ભેટ આપ્યો છે અને મરહુમ શેઠ ફરામજી મંચેરજી કા
માએ સ્થાપેલાં આતશબેહેરામના ધરમખાતાંના ફંડના મેનેજીંગ ત્રસ્ટી શેઠ હોરમજી મંચેરજી કામા
એ આ અગીઆરી હસ્તીમાં આવતાં રૂપીઆ એક હજારની સરકારી નોટ એનાં નીભાવ સા
રૂ બ્યાજ વાપરવાની સરતે આપવા કબુલ્યું છે.

માહાબલેશ્વર મધેનું નવું દોખમું બાંધવાની યોજના સને ૧૮૯૯ માં કરવામાં આવી હતી.
એ દોખમું પંચગની તથા માહાબલેશ્વર ની વચમાં બાંધવાનો ઠરાવ થવાથી નામદાર સરકારે એક
જગા તારીખ ૬ ઠી નવેમબર ૧૯૦૦ ને દીને ઠરાવ બહાર પાડી શેઠ નશરવાનજી ડોશા
ભાઇ ભરૂચા તથા બીજાઓના નામપર ચડાવી આપી જમીનનો કબજો પારસી અનજુમનને સ્વા
ધીન કીધો હતો. પણ કેટલીક ન ધારેલી અડચણો પડોશના ગામડાવાલાઓની નડયાથી ત્યાંની અન
જુમનને લડવામાં સાર નહી જોતાં તે જગયા પડતી નાખી હતી. જેને માટે હજી સુધી નડતલો થયા કરે
છે અને બીજી જગયા હજુર સુધી મલી નથી. ૧૮૯૯ થી ૧૯૦૧ સુધીમાં એક લીસ્ટ ફરતું કીધું
હતું તેમાં પુણા વગેરે શેહેરના રહીશો તથા વીઝીટરોમાં ફેરવતા એ ફંડમાં લગભગ રૂપ્યા અગયાર
હજારથી વધુ રકમ ભરાઇ હતી. ૧૯૦૧ પછી લીશત ફરતું બંધ કરવામાં આવ્યું હતું. હાલ
માં ફરીથી એક નવી યોજના ચાલુ શાલના એપ્રીલ મહીનામાં ડાકટર મે. એ. પાવરીની આગેવાની
તળે કરવામાં આવી છે. માહાબલેશ્વર મધે હાલમાં જે આરામગાહની જગયા છે તેની પુરતી દેખરેખ
રાખવી અને એ જગયા બીશમાર હાલતમાં પડી રહી છે તેને સુધારી ત્યાં નહાવાની ઓરડી, નશા
ખાનું, ગીઆન તથા લોધાની ગાડી મુકવાની ઓરડી તથા રખેવાલને રહેવાની ઓરડી બાંધવી તેમજ
ફરતી દેવાલ તથા પીલરો બાંધી દરવાજો મુકવા અને જાથુકનો માળી રાખવા માટે હાલમાં એક
ફંડ ઉભું કીધું હતું, એમાંથી ખરચ બાદ જતાં જો રૂપીઆ વધશે તો તે બંધવા ધારેલા નવા
દોખમાનાં ફંડમાં વાપરવામાં આવશે (નવા દોખમાની યોજના પાર પડી શકશે તો). એ ફંડમાંથી
જાથુકનો માળી રાખવા રૂ. ૨૫૦૦ બેંકમાં અનામત રાખી એનાં વીઆજમાંથી માળીનો પગાર આ
પવામાં આવશે, તેમજ દર વરસે વીઝીટરોમાં એક લીસ્ટ ફરતું કરી તેમાં જે રકમ ભરાશે તે મરા
મત માટે જુદા રાખવામાં આવશે. એ ફંડમાં કુલે રૂ. ૮૫૦૩ ભરાયા હતા, તેમાં બાઇ નવાજ
બાઈ તે શેઠ દીનશાહ ભીખાજી ખાનના બેટીએ કુવો બાંધવા માટે રૂ. ૭૦૦, શેઠ નાદરશા ખરશેદ
જી સતારેવાળાએ પોતાના મરહુમ બાવાના પુણ માટે સગડી અને પીલરો બાંધવા તથા જાથુકનો
દીવો મુકવા માટે રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ફરામજી શેઠનાએ એક ઓરડી બાંધવા માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠ
ડોશાભાઇ નશરવાનજી વહાડીઆએ મરહુમ શેઠ દાદી લીમજીના ચેરીટી ફંડમાંથી એક ઓરડી બાંધ
વા માટે રૂ. ૩૦૦, શેઠ અરદેશર હોરમજી કપતાને એક ઓરડી બાંધવા માટે રૂ ૪૦૦, ડાકટર હોર
મજી લીમજી બાટલીવાળાએ એક ઓરડી બાંધવા માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠ શાપુરજી બેરામજી કાતરકે
દરવાજો ને રેલીંગ બાંધવા માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટે પોતાના મરહુમ બાવાના
પુણને માટે ફરતી દીવાલ બાંધવા માટે રૂ. ૧૫૦૦ તથા પીટીટ ખાનદાનના બીજા બાનુ તથા
ગ્રહસ્થો તરફથી દીવાલ બાંધવા રૂ. ૩૯૮, શેઠ હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ. ૩૦૦, શેઠ રૂસતમજી
શાપુરજી મીસ્ત્રી રૂ. ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી પટેલ રૂ. ૧૦૧, શેઠ હોરમજી અરદેશર વહા
ડીઆ રૂ. ૧૦૧, બાઇ આઇમાય હો૦ વહાડીઆ રૂ. ૧૦૧, શેઠ હોરમજી નશરવાનજી કુપર રૂ. ૧૦૦,
શેઠ સોરાબજી બેરામજી ભાભા રૂ. ૧૦૦, બાઈ હીરાંબાઈ જ૦ ન૦ પીટીટ રૂ. ૧૫૧, બાઇ
બચુબાઈ મે૦ સો૦ જીજીભાઈ રૂ. ૧૦૧, મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશાહ પીટીટના છોકરાઓ
રૂ. ૧૦૧, શેઠ અરદેશર ન૦ મોદી રૂ. ૭૫, શેઠ હોરમસજી ભરૂચા રૂ. ૭૫, શેઠ ફરામજી દોરાબજી
ધાસવાલા રૂ. ૫૧, શેઠ હોરમસજી સોરાબજી રૂ. ૫૧, બાઈ માણેકબાઈ પી૦ જીજીભાઈ રૂ. ૫૧,
બાઈ હીરાંબાઈ રૂ૦ કામા રૂ. ૫૧, ખા૦ બા૦ દીનશાહ દી૦ ખંબાતા રૂ. ૫૧, શેઠ ગોદરેજજી
દો૦ પદમજી રૂ. ૫૧, મીસીસ પાટક રૂ. ૩૦, શેઠ એ૦ જ૦ શેઠના રૂ. ૨૫, શેઠો આદરજી બ્રધરસ
રૂ. ૨૫, શેઠ કા૦ ધ૦ અંકલેસરીઆ રૂ. ૨૫, શેઠ દીનશાહ જીવાજી વકીલ રૂ. ૨૫, શેઠ દીનશાહ
હો૦ બાટલીવાળા રૂ. ૨૫, બાઈ બચુબાઈ જે૦ ગઝદર રૂ. ૨૫, શેઠ જહાંગીર જી૦ ગઝદર રૂ. ૨૫,
બાઈ કુંવરબાઈ ફ૦ પાંડે રૂ. ૨૫, બાઇ મેહેરબાઈ ફ૦ પાંડે રૂ. ૨૫, બાઈ બચુબાઈ જ૦ પાંડે રૂ.
૨૫, શેઠ નશરવાનજી દા૦ દાદીશેઠ રૂ. ૨૫, શેઠ રૂસતમજી મે૦ પટેલ રૂ. ૨૫, શેઠ દીનશાહજી પે૦

બાઇ રૂ. ૨૫, શેઠ શાપુરજી રતનજી શેઠના રૂ. ૨૫, શેઠ પી૦ મે૦ દલાલ રૂ. ૨૧, શેઠ દીનશાહ શો૦ મોદી રૂ. ૨૫, શેઠ પેસતનજી બમનજી અંકલેશરીઆ રૂ. ૫૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમો ના રૂ. ૫૧૭.

ઉપલા ફંડમાં ભરાયલી રકમો ઉપરાંત જે જે બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોએ નવાં બાંધવા ધારેલાં દોખમા ફંડમાં આગલી ભરેલી રકમો જુમીદા ફંડમાં ફેરવી આપી છે તેમાં ડાક્ટર હોરમજી ભીમજીભાઇ બાટલીવાળા રૂ ૧૫૦, શેઠ નશરવાનજી ડોશાભાઈ તથા બાઇ નવાજબાઈ નશરવાનજી ડોશાભાઇ ભરૂચા રૂ. ૧૫૧, શેઠ દારાબજી ડોશાભાઈ દોતીવાલા રૂ. ૨૫૧, શેઠ બરજોરજી પીરોજશા ભરૂચા અને ધણીયાણી રૂ. ૧૫૧, મરહુમ શેઠ ખરશેદજી દાદાભાઈ સતારેવાલા રૂ. ૧૫૧, શેઠ દાદી નશરવાનજી દાદીશેઠ રૂ. ૧૨૬, શેઠ પીરોજશા બી. આર. મોદી અને બાઈ શીરીનબાઈ પીરોશાહ રૂ. ૩૫૨, શેઠ ફરામજી કાવશજી બેનેટ રૂ. ૧૦૧, શેઠ પીરોજશા બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૧૦૧, શેઠ કાવશજી બેજનજી શેઠના રૂ. ૧૦૧, શેઠ મેરવાનજી ધ૦ જીજીભાઈ રૂ ૫૧, શેઠ ફરામજી દોરાબજી પાંડે રૂ. ૫૧, બાઈ ખોરશેદબાઇ કુંવરજી ન૦ ડોશાભાઈ રૂ. ૫૧, શેઠ પેશતનજી બમનજી મેશમેન રૂ. ૫૧, શેઠ બાપુજી એદલજી ચીનાઈ રૂ. ૫૦, બાઈ માણેકબાઈ બાપુજી એદલજી ચીનાઈ રૂ. ૨૫, શેઠ એદલજી મેરવાનજી કનત્રાકટર રૂ. ૨૦, શેઠ ખરશેદજી દાદી દાદીશેઠ રૂ. ૨૫, બાઈ ગુલબાઈ હોરમજી ભરૂચા રૂ. ૨૫, ખા૦ બા૦ નશરવાનજી ખરશેદજી નગરવાલા રૂ. ૫૧, મરહુમ બાઈ વીરબાઈજી પીરોજશા બરજોરજી રૂ. ૫૧, શેઠ દીનશાજી હોરમજી બાટલીવાલા રૂ. ૫૧, શેઠ ડોશાભાઈ નશરવાનજી વહાડીઆ તથા મરહુમ બાઈ જરબાઈ ડોશાભાઈ રૂ. ૨૦૦, શેઠ મનચેરજી રૂશતમજી રાનજી રૂ. ૫૧, શેઠ ખરશેદજી કાવશજી મોદી રૂ. ૧૫૧ તથા પરચુટણ રકમોના રૂ. ૯૩ મલી કુલે રૂ. ૨૬૩૨ ભરાયા હતા.

દેવલાલી ખાતે નવાં દોખમા તથા ધરમ ક્રીયા માટે ઉંઘાડેલા ફંડમાં ભરાયલા ગયે વરસનાં ઈનતેખાબમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૯૮૧૯ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો :—મરહુમ શેઠ બેરાંમજી શાપુરજી ડંડાસની પુંજીમાંથી મરહુમના માતાજી બાઇ માણેકબાઇએ રૂ. ૧૦૨, પોતાની બેટીની યાદમાં માતપીતાએ (આકોલા) રૂ. ૨૫, બાઈ માણેકબાઈ તે મરહુમ શેઠ હોરમસજી ફરામજી ચીનાઈના ધણીયાણીના પુન માટે બેટા શેઠ અરદેશરે રૂ ૨૫, મરહુમ શેઠ બરજોરજી પેશતનજી રબાડીના પુન માટે ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ. ૫૧, શેઠ બેજનજી કાવશજી જસાવાળાએ પોતાના મરહુમો મુરબીજી તથા માતાજીના પુન માટે રૂ. ૫૦, શેઠ રતનજી જીવણજી પેમાસ્તર, ધણીયાણી તથા છોકરાંઓએ મલી મરહુમ બાઇ માણેકબાઈ સોરાબજી ઉમરીગરના પુન માટે ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ. ૫૦, શેઠ નશરવાનજી દોરાબજી પાંડે તરફથી પોતાની મરહુમ દીકરી બાઈ જરબાનુની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ બમનજી ધનજીભાઈ તલાટીના થયલા ઉઠમણામાં દીકરા શેઠ શાવકશાહે ભરેલા રૂ. ૫૫, બેટા શેઠ સોરાબ દેવલાલી મધે કવખતે હક થયા તેના પુન માટે રૂ. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી બેજનજી કાવશજી જશાવાળાના થયલા ઉઠમણામાં માતાજી બાઈ ડોશીબાઇએ ભરેલા રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ ભીખાજી કાવશજી મામાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ. ૨૫, મરહુમ બાવાજી શેઠ જમશેદજી રૂશતમજી સાહેરની યાદમાં રૂ. ૫૧, મરહુમ બાઈ હીરાંબાઈ માણેકજી શેઠનાના પુણ્ માટે રૂ. ૩૦, મરહુમ શેઠ પીરોજશાહ નશરવાનજી કઠોકના થયલા ઉઠમણામાં બાઈ જાનજીએ ભરેલા રૂ. ૧૦૦, શેઠ દીનશાહજી સોરાબજી મોદીએ પોતાના મરહુમ બાવાના પુણ માટે રૂ. ૫૧, મીસીસ ખરશેદજી કાવશજી ફોજદાર રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ અરદેશર દોરાબજી બંગાલીની યાદમાં બાઈ દોશીબાઇએ રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ તે મરહુમ શેઠ રતનજી જમશેદજી નાજરના બેટીના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ. ૫૧, બેહેસતનશીન બાઇ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ જહાંગીરજી રૂસતમજી મોદીનાં પુન માટે રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી રૂ. ૨૫, દેવલાલી ખાતે ફરતી રાખેલી ચોપડીમાં ભરાયલા રૂ. ૬૬૧ અને બાકીની પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૧૨૫૭૪–૧૨–૩ ભરાયા હતા.

લાનોલીનાં દોખમાના નીભાવ ફંડમાં બીજા વધુ ભરાયલામાં લાનોલીના જરથોસતી રહીશો તરફથી મે ૧૯૦૪ થી મારચ ૧૯૦૭ સુધીના રૂ. ૩૭૩–૪–૪, શેઠ કુવરજી કાવસજી અમરોલીવાળાએ મરહુમ શેઠ કાવસજી જમશેદજી અમરોલીવાળાનાં ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી ખરશેદજી મેહેતા તરફથી રૂ. ૫ મલી કુલે રૂપીયા ૪૭૮–૪–૪ ભરાયા હતા.

કસબે રાંદેરને મળતા ગોદાવરાનાં સાત ગામોનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં તથા દોખમાના અને સગદીના સંબંધમાં બીજા કામો આરંભવાને માટે ઉભા કીધેલા ફંડમાં ભરાયલાં ગયે વ

રસના ઇનતેખાબમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૪૭૧૦ાા ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમોઃ- શેઠ બમનજી એદલજી કાશીનાથ રૂ. ૧૨૦૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી પેસતનજી જમીપટેલનાં વીધવા મરહુમ બાઇ માણેકબાઇનાં પુનને માટે ખેશીઓએ રૂ. ૧૫૭, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી મન ચેરજી કામા રૂ. ૧૫૦, શેઠ કાવસજી પાલનજી ઇચ્છાપોરીયાએ પોતાનાં ધણીયાણી મરહુમ બાઇ મેહેર બાઇનાં પુનને માટે રૂ. ૫૦, શેઠો પેસતનજી એદલજી ગઝદર તથા કુંવરજી એદલજી ગઝદર રૂ. ૨૦૧, શેઠ જમશેદજી ફરામજી મા ન રૂ. ૧૦૧, શેઠો દીનશાહ સોરાબજીની કુા૦ રૂ. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી સકલાત રૂ. ૧૦૧, શેઠ મેરવાનજી નાનાબાઇ મેહેતા રૂ. ૧૦૧, શેઠ કુવરજી જીવનજી ગઝદર રૂ. ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી દોરાબજી ગાજુ રૂ. ૧૦૧, દસ્તુર રૂસતમજી હોરમસજી રાંદેલીયાએ પોતાના બાવાના પુનને માટે રૂ. ૨૫, શેઠો હોરમસજી તથા જમશેદજી માણેકજી ખજુરીનાંએ પોતાના માતાજી મરહુમ બાઇ આવાંબાઇનાં પુનને માટે રૂ. ૨૫ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૭૪૯૦)-ાા ભરાયા હતા. એ ઉપરાંત નવસારીના આબકારી કંત્રાકટર શેઠ રતનશાહ નશરવાનજી ગ યારાએ પોતાને ખરચે રવાનોને સેજદો કરવા તેવોને મુકવાને માટે સગદી આગળ પથરનો ઓટલો બંધાવી આપયો હતો. વલી એ દોખમાના સંબંધમાં લગભગ રૂ. ૯૦૦ નો ખરચ કરી રખેવાળનું ધર તથા નસેસાલારો અને બીજાઓને અંગ પવીતર કરવાને નાહવાની મોરીઓ બાંધવામાં આવી હ તી. તેમજ જરથોસ્તીઓને મઇયતની વખતે એક નસેસાલારની જોડ ઉપરાંત એક ખાંધ્યાની જોડની મદદ આપવાની શરૂઆત થઇ ચુકી છે.

ધોંડના જરથોસ્તી રવાનોનાં આરામગાહનાં ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરસના ઇનતેખાબમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૫૨૮ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમોઃ-ખંડવાના જરથોસ્તીઓ એ રૂ. ૩૧, ઇગતપુરાના જરથોસ્તીઓએ રૂ. ૪૨, દેવલાલીમાં શેઠ દીનશાહ એદલજી વાચ્છા હસ્તક ભરાયલા રૂ. ૩૦, બાઇ ગુલબાઇએ મરહુમ બાવા શેઠ દારાશા દોરાબજી રાંદેલીયાના પુન માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ કાવશજી જમશેદજી અમરોલીવાલાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ. ૫૦, શેઠ શાપુરજી દોરાબ જી રબાદી રૂ. ૪૦, શેઠ ખરશેદજી બરજોરજી રબાદી રૂ. ૩૧ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૯૩૫ાા ભરાયા હતા.

સક્કર ખાતેની પારસી આરામગાહ ફંડમાં ભરાયલાં ગયા વરસનાં ઇનતેખાબમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૧૮૮૬ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમોઃ-બાઈ બાનુબાઈ ફરામજી કોમે સરીયટવાલા રૂ. ૫૦૧, મરહુમ શેઠો દીનશાહજી તથા ફરામજી ભીખાજી ખાનના છોકરાઓ રૂ. ૨૫, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઈ. (કવેટા) રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તીએ ફરતી દીવા લ બંધાવી આપવા રૂ. ૧૮૦૦ કબુલેલા એમાંથી પહેલા તથા બીજા હપતા તરીકે રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પીરોશાહ મેરવાનજી ગોળવાળા રૂ. ૨૫ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમોના મલી કુલે રૂ. ૩૭૩૦ ભરાયા હતા.

કાશમીરની પારસી આરામગાહના ફંડમાં કુલે રૂ. ૧૨૦૦ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ કાવશજી રૂશ તમજી વરીયાવા રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૧૬૧ આ વરસે ભરાયા હતા.

સરોંડા ગામના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં મરહુમ આ૦ બેહેરા મજી રતનજી ભેસડીઆનાં પુન માટે મરહુમનાં છોકરાઓ, ધણીયાણી વગેરે મલી રૂ. ૬૭, મરહુમ આ૦ સોરાબજી રૂશતમજી ભેશડીઆનાં ઉઠમણાંમાં ભરાયલા રૂ. ૩૨ાા, શેઠ રૂશતમજી પીરોજશાહ ભરૂચાએ માતાજી બાઇ વીરબાઇજીનાં ઉઠમણાંમાં ભરેલા રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી રૂશતમજી પોંચ ખાનાંવાલાએ મમાવા શેઠ દાદાભાઇ કુંવરજી પારાખાઉનાં ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ. ૨૫, શેઠ શોરાબ જી હોરમશજી દારૂવાલા તથા ભરૂચાએ ભત્રીજા મરહુમ શેઠ પીરોશા અરદેશર ભરૂચાના ઉઠમણા માં ભરેલા રૂ. ૨૫, બાઇ માણેકબાઇ બરજોરજી રીપોટર તથા રબાડીએ પોતાના ખાવીંદ મરહુમ શેઠ બરજોરજી પેશતનજી રબાડીનાં ઉઠમણાંમાં ભરેલા રૂ. ૫૧, શેઠ બેરામજી ખરશેદજી દારૂવાલા ત થા હોટેલવાળાએ ધણીઆંણી બાઈ નવાજબાઈનાં ઉઠમણાંમાં ભરેલા રૂ ૫૦, શેઠ રતનજી ભીખાજી કરંજવાલાએ ધણીઆંણી બાઈ જરબાઈનાં ઉઠમણાંમાં ભરેલા રૂ ૫૧, શેઠ દીનશાજી પેશતનજી બાઠાએ મરહુમ માતાજી બાઇ ગુલબાઇનાં ઉઠમણાંમાં ભરેલા રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રક મોના રૂ. ૧૧૨ મળી કુલે રૂ. ૪૬૩ાા ભરાયા હતા.

ગડગની જરથોસ્તી આરામગાહનાં નીભાવ ફંડમાં જુદી જુદી પરચુટણ રકમો મલી આ વરસે કુલે રૂ. ૬૮ ભરાયા હતા.

સતારાનાં દોખમાનાં કમપાઉંડની રેલીંગ તથા રામોસી રાખવાનાં ફંડમાં કુલે રૂ. ૬૬૬ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ. ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી દાદાભાઇ દુબાશ રૂ. ૫૦, શેઠ શાપુરજી એદલજી ચીનાઈ રૂ. ૨૫, બાઇ હીરાંબાઇ જમશેદજી પીટીટ રૂ. ૨૫, બાઇ બચુબાઇ મેરવાનજી જમશેદજી રૂ. ૨૫, બાઇ હમાબાઇ ફરામજી કામા રૂ. ૨૫, શેઠ કાવસજી મનચેરજી એન૦ બનાજી રૂ. ૨૫, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી મનચેરજી કામા રૂ. ૫૦, શેઠ દોરાબજી ડોસાભાઇ રૂ. ૩૧, કાવસજી બેજનજી શેઠના રૂ. ૨૫, બાઇ આઇમાય હો૦ વાડીઆ રૂ. ૨૫, શેઠ હોરમસજી અરદેશર વાડીઆ રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટન રકમોના રૂ. ૨૩૪.

અહમદનગરના દોખમાની આસપાસ તારની વાડ ભરી લેવા માટે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાં શેઠ ધનજીશાહ રૂશતમજી નગરવાળાનાં માતાજીના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ. ૧૮૪ અને શેઠ કાવશજી શેઠના તરફથી રૂ. ૫૦ ભેટ આપવામાં આવ્યા હતા.

કલીકટની આરામગાહની જગાવાલી ધરમશાળાના ફંડમાં આ વરસે બાઈ શીરીનબાઈ પેસતનજી બાઇસે દીકરી બાઈ જરબાનુની યાદમાં રૂ. ૨૦૦ (બેલગામ) અને એરવદ જહાંગીર દસતુર ખરશેદજીએ પોતાની બેટી બાઇ બમનબાઇની નઇયિતે રૂ. ૧૦ ભરીયા હતા.

જામે જમશેદ ઓફીસ હસ્તક ઉઘાડવામાં આવેલાં ચાર કોમ ઉપયોગી ફંડમાં સપટેંબર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીમાં કુલે રૂ. ૧૨૦૫૫–૩–૩ ભરાયા હતા. એમાં ગરીબ જરથોસ્તીઓના ફંડમાં કુલે રૂ. ૪૯૬૩–૭–૬ ભરાયલા જેમાંની મુખ્ય રકમો:–શેઠ એન૦ જે૦ જામાસજી એગા રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ દારાશાહ તારાપોરવાલાની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી જમશેદજી સરવેયરના પુન માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ મામીજી જીવનબાઈ બમનજી કરંજીઆનાં પુન માટે એવનના બેશી શેઠ ખરશેદજી કાવસજી કરંજીયા તથા કુટુંબે રૂ. ૩૧, મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ કાવસજી ઉમરીગર તથા મરહુમ બાઈ રતનબાઈ ઉકરજી ઉમરીગરના પુણ્ માટે રૂ. ૨૫, બંદે ખોદા રૂ. ૧૦૧, બેહરતનશીન સસરાના પુન માટે ભાવનગરથી એક જરથોસ્તી બાનુંએ રૂ. ૨૫, દાદાર હોરમજદની યાદમાં એક જરથોસ્તી બાનુએ રૂ. ૧૦૦, અશો રવાનોની યાદમાં એક જરથોસ્તી બાનું રૂ. ૧૦૦, શેઠ મેરવાનજી હીરજીભાઈ કોઠાવાલા (ગોધરા) રૂ. ૨૫, બાઈ પીરોજા ફરામજી કાલાના પુણ્ માટે (બેંગકોક) રૂ. ૨૫, અશો ફરોહરની યાદમાં, એચ. તરફથી રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ બેરામજી શાપુરજી ડંડાસની પુંજીમાંથી તેવણુના માતાજી બાઈ માણેકબાઇએ રૂ. ૫૧, મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ એદલજી સુખ્યાના પુણ્ માટે બેટી બાઈ ડોશીબાઈ ગોદરેજીએ રૂ. ૫૦, બેહસ્તનશીન માતાજી બાઈ મેહેરબાઈ તથા બાવાજી શેઠ અરદેશરની યાદમાં દીકરી બાઈ બચુબાઈ તથા દીકરા શેઠ કેખશરૂએ રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી બાઈ (રંગુન) રૂ. ૮૭, માબાપવગરનાએ ભાણેજ મરકીમાંથી સાજા થયા તેની શુકરગુજારીમાં રૂ. ૨૫, શેઠ ભીખાજી બરજોરજી બારીયા (ધારવાડ) રૂ. ૨૫, શેઠ દોરાબજી માણેકજી પનવેલીવાળા (ધારવાડ) રૂ. ૨૫, શેઠ ધનજીભાઈ બરજોરજી પટેલ (ધારવાડ) રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ જરબાઈ હોરમસજી મોદીના પુન માટે બાઈ મેરબાઈ કેખશરૂ શેઠનાએ રૂ. ૫૦, જે. જે. એમ. રૂ. ૨૫, બાઈ સુના કેખશરૂ પાંડેની યાદમાં રૂ. ૫૦, શેઠ જાંગીર બેહરામજી દલાલ રૂ. ૧૦૦, મરહુમ માતાજી બાઈ બચુબાઈ નાનાભાઈ બાઇસની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી એદલજી મેહતા–વકીલની યાદમાં રૂ. ૨૫, પપેતી અને દીવાલીની આસોદાદ પાંચ બાઈ બેનો તરફથી રૂ. ૩૬, શેઠ રૂશતમજી કુવરજી મોદીએ બાઈ આવાબાઇ રૂશતમજી મોદીની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ બાવાજી શેઠ નાનાભાઈ ખરશેદજી બાઇસની યાદમાં રૂ. ૨૫, શેઠ બરજોરજી જાંહગીરજી મોદીના પુન માટે રૂ. ૭૦, એ. એન. કે. રૂ. ૫૦, શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ રૂ. ૧૦૦, શેઠ મેરવાનજી એદલજી જશાવાળાએ શેઠ જમશેદજી બેજનજી જશાવાળાના પુણ્ માટે રૂ. ૨૫ (શીયાલકોટ), ખા૦ બા૦ દાદાભાઇ પાલનજી ભેદવારની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ બેન ગુલબાઇ રૂશતમજી બીલીમોરીયાની યાદમાં રૂ. ૨૫, બાઈ મોટીબાઈ ફરદુનજી આલબલેસે પોતાના મામા શેઠ ભીખાજી કાવશજી મામાનાં પુણ્ માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ પેસતનજી સોરાબજી ખરેગાટની યાદમાં રૂ. ૨૫, ખા૦ બા૦ બેરામજી દાદાભાઇએ પોતાનાં મરહુમ ધણીઆણીની યાદમાં રૂ. ૨૫, સીમપથી રૂ. ૬૦૦, બાઈ કુવરબાઇએ રૂ. ૫૧, From the Swimmer's association રૂ. ૪૦ અને Love તરફથી રૂ. ૧૦૦.

મરહુમ ડા૦ કે. એન. બાધુરજી દેવલાલી સેનેટરીયમ ફંડમાં કુલે રૂ. ૪૭૫૪-૧૧-૯ ભરાયલા
જેમાંની મુખ્ય રકમોઃ-મરહુમ શેઠ શાપુરજી રૂસતમજી સુખ્યાજીના પુન માટે રૂ. ૨૫, એક પારસી બા
નુ રૂ. ૫૦, વહાલા બેટાની યાદમાં માતાજીએ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ બેરામજી શાપુરજી ડંડાસની પુંજી
માંથી મરહુમનાં માતાજી બાઇ માણેકબાઇએ રૂ. ૫૧, એક જરથોસ્તી રૂ. ૭૫, શેઠ માણેકજી ધનજી
ભાઇ દારૂવાળા રૂ. ૩૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી પેશતનજી રબાડીના પુન માટે રૂ. ૨૫, એક પારસી
બાનુ (અમદાવાદ) રૂ. ૨૫, બાઇ બાનુબાઇ ફરામજી કોમીસેરીયટવાળા રૂ. ૭૫, મરહુમ માતાજી બાઇ
બચુબાઇ નાનાભાઇ બાઇસિની યાદમાં રૂ. ૨૫, પતેતી અને દીવાલીની આશોદાદ-પાંચ બાઇ બેનો તર
ફથી રૂ. ૩૬, મરહુમ બાવાજી નાનાભાઇ ખરશેદજી બાઇસની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ ખા૦ બા૦
ધનજીશાહ હોરમજી કરાકાની યાદમાં એવણના ધણીઆણી બાઇ માણેકબાઇએ રૂ. ૧૦૦, શેઠ
કાવશજી દાદાભાઇ દુબાસ રૂ. ૩૬૦, શેઠ જમશેદજી બેજનજી જશાવાલાનાં થયલાં ઉઠમ
ણામાં માતાજી બાઇ ડોસીબાઇએ ભરેલા રૂ. ૨૫ (શીયાલકોટ), માતાજીની યાદમાં
રૂ. ૨૫, શેઠ જહાંગીર એદલજી દાવરનાં ધણીયાણી બાઇ જાઇજીએ પોતાના મરહુમ બાવા
ના પુન માટે રૂ. ૫૦, શેઠ નવરોજી સોરાબજી મોદીએ પોતાના બાવાના પુન માટે રૂ. ૨૫,
શેઠ એદલજી દીનશાહ મોદી તથા ધણીયાણી બાઇ શીરીનબાઇએ શેઠ સોરાબજી રૂસતમજી મોદીની
યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૫૫, મરહુમ બાવાજી જ
મશેદજી રૂસતમજી સાહેરની યાદમાં રૂ. ૫૦, એક જરથોસ્તીએ પોતાનાં મરહુમ ધણીયાણી બાઇ
આવાંબાઇની યાદમાં વયાજ વાપરવાની સરતે રૂ. ૫૦૦, મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ રૂસતજી જમશેદજી
જીજીભાઇનાં પુન માટે રૂ. ૫૫, બાઇ જરબાનુ પેસતનજી બાઇસિની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ ડાકટર રૂ
સતમજી માણેકજી કાલાપેસીનાં પુન માટે ખેસીઓએ રૂ. ૫૦, મરહુમ માતાજી બાઇ દીનબાઈ શાપુર
જી ભાવનગરીની યાદમાં દીકરા શેઠ જહાંગીરે રૂ. ૨૫, એ. કે. બી. રૂ. ૫૦, શેઠ પેસતનજી માણેકજી પુ
જીયાજી રૂ. ૨૫, મરહુમ આ૦ જમશેદજી કાવશજી બીલીયાના પુન માટે રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ જેહાંગી
ર કાવસજી શરાફની યાદમાં રૂ. ૧૨૫, લવ તરફથી રૂ. ૧૦૦, ધણીની યાદમાં ધણીયાણી તરફથી રૂ. ૫૦,
મરહુમ બાઇ નવાજબાઈ તે શેઠ બેહરામ ખરસેદજી દારૂવાળાનાં ધણીયાણીનાં પુન માટે રૂ. ૫૦, શેઠ
હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાલાની યાદમાં રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ કાવશજી મેરવાનજી શરાફની યાદમાં
રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રૂસતમજી મોદીના એકઝીક્યુટરો તરફથી રૂ. ૨૫, બેહેસતનશીન
મુરબીઓ માયજી, બાવાજી, માસીજી તથા માસાજીનાં પુનને માટે પુ. શી. શે. તરફથી રૂ. ૩૦,
મરહુમ બાઇ ખુરશેદબાઇ તે શેઠ કાવશજી હોરમસજી કાતરકનાં ધણીઆણીના ઉઠમણામાં ભરાયલા
રૂ. ૩૦૧, મરહુમ બાઈ આવાંબાઈ ખરશેદજી લાલકાકાનાં પુનને માટે રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાવાજી
શેઠ કાવસજી નવરોજજી કુપરની યાદમાં એવણના દીકરાઓએ રૂ. ૩૦, એક જરથોસ્તી બાનુ રૂ.
૫૦, મરહુમ શેઠ શોરાબજી હોરમજી બાટલીવાળાની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, બુચી ગુલ જમશેદજી બાટલી
બોઈની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, અને સેનેટરીયમમાં મુકેલી ધરમની પેટીમાં જુદી જુદી વખતે ભરા
યલા રૂ. ૩૬૪.

મરહુમ શેઠ ન૦ મા૦ પીટીટવાળું પારસી દીવાનાઓનાં ફંડમાં કુલે રૂ. ૧૯૪૨ ભરાય
લા જેમાંની મુખ્ય રકમોઃ-મરહુમ શેઠ બેરામજી શાપુરજી ડંડાસની પુંજીમાંથી મરહુમનાં માતાજી
બાઇ માણેકબાઇએ રૂ. ૫૧, બાવાજી શેઠ માણેકજી હોરમસજી મહેતાની યાદમાં રૂ. ૨૫, બાઈ સુ
નાબાઇની યાદમાં એક ખેસીએ રૂ. ૫૦, પપેટી અને દીવાલીની આસોદાદ-પાંચ ભાઇ બેનો તરફથી
રૂ. ૩૬, શેઠ ફરદુનજી ફરામજી કરાકા રૂ. ૫૦, શેઠ એ. જે. ડુંગાજી રૂ. ૭૫, મરહુમ શેઠ પેસતનજી સોરા
બજી ખરેગાટની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ જમશેદજી વાછાની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુ
મ ડા૦ રૂસતમજી માણેકજી કાલાપેસીનાં પુન માટે ખેસીઓએ રૂ. ૫૦, મરહુમ માતાજી બાઈ દીન
બાઇ શાપુરજી ભાવનગરીની યાદમાં દીકરા શેઠ જહાંગીરે રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ નવાજબાઈ રૂશતમ
જી વહાડયાની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ જહાંગીર હીરાજીનાં પુન માટે રૂ. ૨૫, લવ તરફથી રૂ.
૧૦૦, ધણીની યાદમાં ધણીયાણી તરફથી રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી એદલજી મહેતાની યાદ
માં રૂ. ૪૫, શેઠ હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાળાની યાદમાં રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ એદલજી નવરોજી
માવલવાલાનાં પુન માટે રૂ. ૩૩, શેઠ સોરાબજી રૂસતમજી મોદીના એકઝીક્યુટરો તરફથી રૂ. ૨૫,
શેઠ ફરામરોજ શાપુરજી નારીએલવાળાએ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ જહાંગીરજીની યાદમાં રૂ. ૨૫
અને શેઠ ફરામજી ગુસતાદજી દલાલે ધણીઆણી બાઇ જરબાઇનાં પુનને માટે રૂ. ૨૫.

ખંડાલા સેનેટરીયમ ફંડમાં કુલે રૂ. ૪૩૫ ભરાયલા જેમાંની મુખ્ય રકમોઃ—બાઇ બચુબાઇ ફરામજી કોમીસેરીએટવાળા રૂ. ૭૫, શેઠ અરદેશર શાપુરજી નારીએલવાળા રૂ. ૧૦૦, લવ તરફથી રૂ. ૧૦૦ અને એક જરથોરતીએ વોશીંગટન લાઇટ મુકવા માટે રૂ. ૧૫૦.

મી૦ જયોરજ એદલજી નામના એક વટલેલ પારસી ઉપર વેલાટમાં ગોડા વીગેરેની જાનવરોપર ઘાતકીપણું ગુજારવાના વાંક મેલાયો હતો તે ખોટો છે તેનો બચાવ કરવા માટે ઉભાં કરવામાં આવેલાં ફંડમાં સઘળી મલી કુલે ૫૦ પાઉંડ ભરાયા હતા, તેમાં પારસીઓમાં શેઠ રતન તાતાએ ૧૫ પાઉંડ અને શેઠો કાવશજી દીનશાહ ભાઇઓએ ૫ પાઉંડ ભરયા હતા. એ ઉપરાંત શેઠો આર. એસ. ફરામજી, એ. એફ. પીટીટ, આર. એચ. પાટક વગેરે ગ્રહસ્થોએબી કેટલીક નાણાંની મદદ આપી હતી.

યુરોપના ઝોરાસ્ત્રીયન ફંડમાં આ વરસે શેઠ જહાંગીર મેરવાનજી દલાલે પોતાના મરહુમ પીતાજીની યાદમાં ૫ પાઉંડ, ડા૦ રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાને પોતાના મરહુમ બપાવા તથા બાઇની યાદમાં ૨ ગીની અને શેઠ પેસતનજી સોરાબજી બાટલીવાળાએ પોતાનાં મરહુમ માતપીતાની યાદમાં ૧ પાઉંડ ભરીયા હતા.

પારસી પસતાકીયા અનજુમન સંકટનીવારણ ફંડમાં આ વરસે મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી લીંબુવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૩૦ અને મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ તે શેઠ કાવશજી જીજીભાઇ પસતાકયાના બેટીનાં પુન માટે રૂ ૨૯ મલી કુલે રૂ. ૫૯ ભરાયા હતા.

ભાજીવાલા નામના એક પારસી કુટુંબમાં આ વરસે મરકીએ ત્રાસ વરતાવવાથી તેઓમાંના પાંચ જણા મરકીના ભોગ થઇ પડયાં હતાં અને એ કુટંબની ફકત બે નીરાધાર છોકરીઓ બચવા પામવાથી તેમનાં લાભ અરથે શેઠ શાવકશાહ બરજોરજી ચોકસી તરફથી એક ફંડ ઉભું કરવામાં આવ્યું હતું. એમાં ભરાયલા રૂપ્યા જાણીતા સોલીસીટર શેઠ જહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ હસ્તક આપવામાં આવ્યા હતા. એ ફંડમાં શેઠ વીમાદલાલ હસ્તક રૂ. ૪૬૨ એકઠા થયા હતા. તેમાં શેર બજારમાં એકઠા થયલા રૂપયા ઉમેરી પોરટ ત્રસ્ટનો બોંડ રૂ. ૫૦૦ નો લઇ તે મરહુમ મી૦ ભાજીવાળાના શેઠો મેશરસ વાડયા ગાંધીની કુંપની સોલીસીટરસને ત્યાં રાખવામાં આવયો છે. વળી એજ કામમાં મદદ કરવા અતરેના એક હીંદુ ડાકટર નવરતનેબી નાણું ભરાવ્યું હતું. તેમાં ભરાયલા રૂ ૫૭૧ બી એ કુટુંબને મળયા હતા.

રતનાગીરી ખાતે લાગેલી આગથી સંકટમાં આવી પડેલા માછીઓ માટેનાં નીવારણ ફંડમાં બધી વરણના મલી કુલે રૂ. ૪૧૪૮ ભરાયા હતા તેમાં શેઠ જે. ડી. વહાડયા રૂ. ૨૫, શેઠ એમ. પી. ખરેગાટ રૂ. ૧૦૦, ખા૦ બા૦ આદરજી એમ. દલાલ રૂ. ૨૫, શેઠ એન. એમ. વહાડયા રૂ. ૧૦૦, શેઠ જાંગીર બેરામજી દલાલ રૂ. ૫૦, ખા૦ બા૦ હોરમજી માણેકજી રૂ. ૫૦, શેઠ એ. બી. ઇરાની રૂ. ૨૫, શેઠ કાવશજી દાદાભાઇ હોરમજી રૂ. ૫૦, શેઠ જે. કે. એન. કાબ્રાજી રૂ. ૩૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના લગભગ રૂ. ૧૫૦ મળી પારસીઓના કુલે રૂ. ૬૦૫ ભરાયા હતા. તેમજ અમદાવાદથી શેઠો એસ. ડી. કરાકાની કંપનીએ કાપડની ગાંસડી એક ભેટ મોકલાવી હતી. એ રૂપ્યા રતનાગીરીના કલેકટરે ગરીબ માછીઓમાં વહેંચી આપ્યા હતા.

ગોધરા તાલુકાના શેહેરા કસબામાં લાગેલી આગનાં સંકટ નીવારણ ફંડમાં બાઇ આવાંબાઇજી ફરામજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, બાઇ રતનબાઇ એદલજી બામજી રૂ. ૧૦૦, શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટ રૂ. ૨૫, શેઠ ન૦ સો૦ ફરામજી મદરાસવાળાએ પોતાનાં મરહુમ ધણીયાણી બાઇ માણેકબાઇનાં પુન માટે રૂ. ૨૫, શેઠ મેરવાનજી હીરજીભોઇ કોહાવાલા અને ભાગ્યાઓ રૂ. ૨૫ અને શેઠ બેરામજી ધનજીશાહ કોઠાવાલા રૂ. ૧૦ મલી રૂ. ૨૮૫ પારસીઓના ભરાયા હના.

સુરત નજદીકના વેસુ ગામનાં હાજતમંદો માટેનું સંકટનીવારણ ફંડ જે સુરતવાળા ડા૦ દીનશાહ જીવાજી એદલબેહેરામ તરફથી ઉઘાડવામાં આવયું હતું, તેમાં આ વરસે બીજા શેઠ મનચેરજી હોસંગજી જાગોસ તરફથી ઉઘરાવેલા રૂ. ૧૯૫, શેઠ જહાંગીરજી બીખાજી દલાલ રૂ. ૧૦૦, શેઠ સોરાબજી ઉકરજી રૂ. ૨૫, શેઠ જીજીભાઇ નવરોજી તાડીવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ પીરોજશાહ બ૦ અવાસીઆ રૂ. ૨૫, બાઇ બાનુબાઇ ફરામજી કોમીસેરીઅટવાળાએ પોતાનાં મરહુમ ધણીનાં પુનને માટે રૂ. ૫૧ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૮૦ મળી કુલે રૂ. ૫૦૧ ભરાયા હતા. આ ફંડમાં ભરાયલા રૂપયામાંથી વેસુ ગામના પારસી, હીંદુ વગેરે ગ્નાતીના ખેડુતો તથા બીજા હાજતમંદોને અનાજ, કપડાં વગેરેની મદદ કરવામાં આવી હતી.

વેસુ ગામની સીગણપોરવાળાં બાઇ પીરોજબાઇ માણેકજી પટેલવાળી દરેહમેહેર મધે થતાં જશનો માટેનાં ફંડમાં મરહુમ શેઠ કુંવરજી રૂસતમજી વેસુનાનાં પુન માટે મરનારના બેસીઓએ રૂ. ૪૬, બાઇ ડોસીબાઇ તે શેઠ નવરોજજી કોટવાલનાં બેટીએ રૂ. ૧૦૦, બાઈ બચુબાઇ કાવસજી હા. શેઠ બમનજી માણેકજી પટેલ (સીગણપોર) રૂ. ૧૦૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૭૨ મળી કુલે રૂ. ૩૧૮ સને ૧૯૦૫ થી અત્યાર સુધીમાં ભરાયા હતા.

પેગમબર અશો જરથોસ્તના શેહેનશાહી દીસાને દીવસે સુરતમાં અંજુમન તરફથી થતાં જશન અને જમણ ફંડમાં મરહુમ સરદાર દાવર એદલજી ખુરશેદજી મોદીનાં પુન માટે મરહુમના છોકરાઓ રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી નવરોજી ડોટીવાળાની પુંજીમાંથી રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ ડોસાભાઈ ફરામજી ધતીનાં પુન માટે એમનાં વીધવા બાઈ નવાજબાઇએ રૂ. ૫૦, શેઠ બેરામજી સોરાબજી શાહુએ પોતાનાં માતાજી બાઈ આવાંબાઈના પુન માટે રૂ. ૨૫ અને બાકીના પરચુટણ રકમોના મળી કુલે રૂ. ૩૦૦ આ વરસમાં ભરાયા હતા.

સુરતના શેહેનશાહી આતશબેહરામ સાહેબની આસપાસના તેમજ કરીઆવાડના જીલ્લાના જરથોસ્તીઓના દેહમાસના ઉઘરાટના ધંબારના ફંડમાં કુલે રૂ. ૭૦૦ા।।–ના ભરાયા હતા તેમાં આ વરસે શેઠ રતનશા નશરવાનજી ગેયારાએ રૂ. ૩૦, દાવર કેખુશરો એદલજી મોદીજી રૂ. ૨૫, શેઠ શાપુરજી સોરાબજી પીઠાંવાલા રૂ. ૫૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૨૦.

સુરત શેહેરમાં પારસીઓને માટે બાંધવા ધારેલી ધરમશાળાનાં ફંડમાં સુરતની પારસી અનજુમનનાં ધરમખાતાંના મેનેજરો હસ્તક કુલે રૂ. ૬૫૨૮ા।।– ભરાયા હતા, તેમાં આ વરસે નીચલી રકમો ભરાઈ હતી :–શેઠ રૂશતમજી મનચેરજી કુકા રૂ. ૩૦૦૦, સુરતનાં બે જરથોસ્તી ભાગીદારો શેઠો છોઈ કુકાની કું૦ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો ફરામજી તથા બેરામજી નવરોજજી મારફતીયા રૂ. ૫૦૦, શેઠ ધનજીભાઇ ફરામજી ખુરસીગરાએ ફરનીચર મુકવા માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠો દાદાભાઈ તથા ફરદુનજી રૂશતમજી શેઠના રૂ. ૨૦૦, ડાકટર પીરોશાહ પેસ્તનજી ભકા રૂ. ૧૧૧, બાઈ પીરોજબાઇ તે મરહુમ શેઠ પેસતનજી કુવરજી પોપટના વીધવાએ રૂ. ૨૬ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૪૭.

શ્રી સુરત મધેનાં ગોટીનાં પુરાંણું આતશ આદરીઆનનાં બાજરોજગાર કાઠી વીગરેનાં ખરચનાં ફંડમાં આ વરસે રૂ. ૨૯૬ નવા ભરાયા છે, જેમાં શેઠ રૂશતમજી કુંવરજી મોદીએ રૂ. ૨૦૦, શેઠ રૂશતમજી મનચેરજી કેરાંવાલા તે મરનાર શેઠ નવરોજી નશરવાનજી ગોટીવાલાના એકઝીકયુટરે મરનારનાં પુણ માટે રૂ. ૧૫, બાઈ રતનબાઈ ભીખાજી ખરાદીએ પોતાના સાસુ જરબાઈ કાવશજી ખરાદીનાં પુણ માટે રૂ. ૨૫, શેઠ જાંગીર શા૦ ડોશાભાઈ હશનટોપાલે રૂ. ૨૫, શેઠ શાપુરજી દોરાબજી રબાડીએ પોતાનાં ધણીઆની દીનબાઈનાં પુણને સારૂ રૂ. ૧૧ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલીને ભરાયા છે.

ઉપલાજ આદરીઆન સાહેબનાં ખરચ પેટે કેટલાંક કોટડાં અસલ શેઠ ફરાંમજી પટવીએ ધરમાદી આપેલાં છે, તે પુરાણાં થવાથી નવેશરથી બાંધવા ફંડ ઉભું કીધું તેમાં યજદેજરદી સને ૧૨૭૫ નાં સાલ શુધીમાં ભરાયલા રૂ. ૨૪૮ા શીલક ઉપરાંત આ વરસે નવા ભરાયલા રૂ. ૩૫ માં બાઈ આવાંબાઇ તે શેઠ પેસતનજી પોપતનાં વીધવાએ પોતાનાં ધણીનાં પુણ માટે રૂ. ૨૫ અને બાઈ આવાં બાઈ ખરશેદજી દારૂવાલાએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ પેશતનજી પોપતનાં પુણ માટે રૂ. ૧૦ ભરયા છે. મજકુર ફંડમાં કોટડાં શમારવાની ઘણી અગતને લીધે જોઇતાં નાણાં માટે સરવે સખી જરથોસ્તીઓને અરજ કરવામાં આવે છે.

સુરત ખાતેની સર જમશેદજી જીજીભાઇની અંગરેજી સ્કુલમાં કમરશીયલ કલાસ ઉઘાડવામાં આવ્યો છે, તેમાં ભરાયલી થાપણો અનામત રાખી વ્યાજ વાપરવાની શરતે મળેલી રકમો:—ડાકટર બરજોરજી બેરામજીએ પોતાના દીકરા શેઠ નશરવાનજીનાં પુન્ય માટે રૂ. ૧૫૦૦, મરહુમ શેઠ ફરદુનજી બેજનજી કાપડીયાનાં પુન્ય માટે તેમના પુત્ર શેઠ શાવકશાએ રૂ. ૩૦૦૦, શેઠો અરદેશર તથા રૂસ્તમજી મનચેરજી કુકાએ પોતાના બહેસ્તનશીન બાવા શેઠ મનચેરજીનાં પુન્ય માટે રૂ.૩૦૦૦, એ સ્કુલની જુબીલી ફંડના બચેલા રૂ. ૫૦૦૦, અને પરચુટણ ભરાયલા રૂ. ૧૧૪ મલી કુલે રૂ. ૧૨૬૧૪.

બાઈ હીરાબાઈ જમશેદજી પીટીટે ભરૂચની શેઠ જે૦ એન૦ પીટીટ કન્યાશાળામાં રૂ. ૨૫૦, ભેટ આપ્યા હતા.

ઉઠમણાનું ધરમ ખાતું.

ગયે વરસે જે જે મરનાર જરથોસ્તીઓનાં ઉઠમણામાં તેમનાં પુણ માટે ધરમ ખાતે રકમો ભરાઇ છે તેની વીગત:—

	રૂપીઆ.		રોજ-માહ.
			૧૨૭૫.
	૪૭૯	શેઠ રૂસ્તમજી કાવસજી કળીના (અંકલેશ્વર)	૧૦– ૭
	૨૦૬	શેઠ બેજનજી મનચેરજી સદરી તથા નેશનલ બેંકવાળા	૧૭– ૭
	૨૪૮	બાઇ આલીબાઇ તે શેઠ નશરવાનજી પીરોશાહ પટેલનાં ધણીયાણી (અંકલેશ્વર)	૮– ૮
	૪૬૬	શેઠ હોરમજી માણેકજી ભમગરા (ઇનદોર)	૩૦– ૮
	૨૦૫	શેઠ નવરોજી હોરમજી ગજદર.	૧–૧૧
(ક)	૧૮૪૧	શેઠ જાહાંગીરજી હીરાજી ડાકટર	૮–૧૨
	૫૮૯	બાઇ મેહેરબાઇ તે શેઠ શાપુરજી જાહાંગીરજી વકીલનાં ધણીયાણી... ...	૧૬–૧૨
	૧૭૫	બાઇ ધનબાઇજી તે શેઠ રૂસ્તમજી માણેકજી દારૂવાળા (કાકા)નાં ધણીયાણી (શેગામમાં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું બદનેરામાં થયલું).	૨૧–૧૨
	૧૫૧	બાઇ ખરશેદબાઇ તે શેઠ જીજીભાઇ હોરમસજી કેમેસરીયટવાળાનાં ધણીયાણી (દખણ હૈદરાબાદ)	...ગાથા ૨ જો
			૧૨૭૬.
	૭૫૩	બાઇ દીનબાઇ તે આ૦ શાપુરજી દોરાબજી રબાડીનાં ધણીયાણી અને શેઠ અરદેશર બેજનજી જોર્શીનાં છોકરી	૧– ૧
	૧૦૦	શેઠ રૂસ્તમજી બમનજી મુનશી (હાંગકાંગ)	૨– ૧
	૬૩	શેઠ રૂસ્તમજી શેહેરીયારજી માણેકજી ગોદા (નારગોલ)	૪– ૧
	૩૩૩	શેઠ નશરવાનજી એરચશાહ નશરવાનજી પોહવાલા (સુરત)	૫– ૧
	૨૫૨	બાઇ નવાજબાઇ તે મરહુમ શેઠ પેસતનજી કાવસજી મીસતરીનાં વીધવા ...	૬– ૧
	૧૮૭	શેઠ કુવરજી જમશેદજી દીવેચા.	૮– ૧
(ખ)	૩૩૪૮	બાઇ તેહમીના તે શેઠ જાલભાઇ મેરવાનજી ખરશેદજી કામાનાં ધણીયાણી અને ખા૦ બા૦ ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાદોર સી૦ આઇ૦ ઇ૦ નાં બેટી (લાહોરમાં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું મુંબઇમાં થયલું)	૧૧– ૧
	૫૧	શેઠ બમનજી કાવશજી કેલાવાલા (ભરૂચ)	૧૯– ૧
	૪૩	બાઇ સુનાબાઇ તે શેઠ શેરીયારજી કાપડયાની છોકરી (ભરૂચ)	૨૧– ૧
(ગ)	૧૮૫૦	બાઇ ગુલબાઇ તે શેઠ પેસતનજી હોરમજી બાઠાનાં ધણીયાણી	૨૨– ૧
	૫૧૬	બાઇ નવાજબાઇ તે શેઠ બેરામજી ખરશેદજી દારૂવાલા તથા હોટલવાલાનાં ધણીયાણી.	૨૩– ૧
	૪૨૯	બાઇ વીરબાઇજી તે મરહુમ શેઠ નશરવાનજી હોરમજી મેગુસીનાં વીધવા (બીલીમોરા)	૨૬– ૧
(ઘ)	૧૪૫૧	બાઇ જરબાઇ તે શેઠ રતનજી ભીખાજી કરંજવાલા તથા બામજીનાં ધણીયાંણી અને મરહુમ શેઠ રૂસતમજી બેરામજી ફકીરાનાં બેટી...	૨૯– ૧
	૧૨૨	બાઇ જીજીબાઇ તે શેઠ કુવરજી બેજનજી ઝેરખાઉનાં માતાજી (વડોદરા) ...	૨– ૨
(ચ)	૩૨૪૨	શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી લીંબુવાલા...	૨– ૨
	૬૪	બાઇ મોટીબાઇ તે શેઠ ભીખાજી ખરશેદજી ગજદરનાં ધણીયાણી (બીલીમોરા)	૫– ૨
	૬૪	બાઇ વીલરબાઇ તે આ૦ રતનજી નવરોજી ભેદવાર (નવસારી)	૫– ૨
(છ)	૧૨૫૦	શેઠ જમશેદજી બેજનજી કાવસજી જશાવાલા (સીયાલકોટમાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું મુંબઇમાં થયલું)...	૫– ૨
	૫૮૨	બાઇ કુવરબાઇ તે શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી ઇરાનીનાં ધણીયાણી અને શેઠ નશરવાનજી માણેકજી ગજદરનાં બેટી...	૮– ૨
	૨૦૫॥	બાઇ મેહેરબાઇ તે શેઠ પીરોજશા વીકાજી ભીલાડવાળાનાં ધણીયાણી (મુંબઇમાં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું સરોડામાં થયલું)...	૧૦– ૨
	૩૯૮	શેઠ રૂસતમજી દાદાભાઇ નાનાવટી (અમદાવાદ)...	૧૨– ૨
	૪૩૮	બાઇ માણેકબાઇ તે શેઠ હોરમજી બેજનજી કેરાવાળાના ધણીયાણી (મુંબઇમાં ગુજરેલાં ને ઉઠામણું ભરૂચમાં થયલું)	૧૩– ૨
	૧૪	શેઠ દારબશાહ જમશેદજી વીવીંગ માસ્તર (ભરૂચ)	૧૬– ૨
	૧૯૯	બાઇ શીરીનબાઇ તે શેઠ કાવસજી જીજીભાઇ શાપુરજી મસ્તાકીયાનાં બેટી...	૧૮– ૨

(જ) ૨૦૩૮ આ૦ નશરવાનજી કાવસજી નવદર ૧૮- ૨
૩૦૧ શેઠ નવરોજી કાવશજી પટેલ... ... ... : ૨૨- ૨
૪૦૪ બાઈ ધનબાઈ તે શેઠ દોરાબજી નવરોજી દારૂવાળાનાં ધણીયાંણી ૫- ૩
૫૩૩ બાઈ માણેકબાઈ હોરમસજી બેજનજી (મુંબઈમાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું ભરૂચ માં થયલું) ૧૨- ૩
૨૨૫ બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ બેજનજી ડોસાભાઈ લઉનાં વીધવા અને શેઠ મેરવાનજી ટેમુલજી ગયારાનાં બેટી ૧૩- ૩
૨૭ બાઈ મેરબાઈ તે શેઠ જીવણજી બમનજી ઉડાચવાલાનાં ધણીયાણી (બીલીમોરા) ૧૪- ૩
૬૮૭ બાઈ સુનાબાઈ રૂસતમજી ભરૂચા તે શેઠ અરદેશર શેહરીયારજી માસ્તરનાં દીકરી ૨૪- ૩
૫૦૦ શેઠ નવરોજી ફરામજી તંબોલી ૩૦- ૩
૧૦૦ શેઠ મનચેરજી બેરામજી પાલીસવાલા ૫- ૪
૨૨૫ શેઠ નવરોજી અરદેશર વકીલ (ભરૂચ)... ... ... ૬- ૪
૧૫ બાઈ આવાબાઈ તે શેઠ દીનશાહજી ટેમુલજી કાપડયાના વીધવા (ભરૂચ) ... ૧૦- ૪
૪૦ શેઠ દોરાબજી ધનજીભાઈ ગાંધી (ભરૂચ) ૧૪- ૪

(ઝ) ૨૧૬૮ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસ ૧૮- ૪
૫૫૦ આ૦ જમશેદજી કાવસજી બીલીયા ૧૮- ૪
૫૫ શેઠ રૂશતમજી લીમજીભાઈ આકલીયા (બીલીમોરા) ૩- ૫
૧૩૨ બાઈ વીરબાઈજી તે શેઠ મનચેરજી શેરીયારજીના ધણીયાણી (ભરૂચ) ... ૯- ૫
૭૧૧ શેઠ હોરમજી ખરશેદજી મામા (કરાંચી). ૯- ૫
૪૨ શેઠ ડોસાભાઈ દોરાબજી ગાદુવાળા (અંકલેશ્વર) ૯- ૫

(ટ) ૩૮૫૧ બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ પેસ્તનજી જીવણજી મીસતરીનાં ધણીયાણી ... ૧૩- ૫
૭૩૮ દસ્તુરજી દારાબજી મહીયારજી મેહેરજીરાણા (નવસારી) ૧૫- ૫
૨૦૩ શેઠ જમશેદજી પીરોશાહ દેશાઈ (નવસારી) ૧૫- ૫
૧૦૧ બાઈ બાનુબાઈ તે શેઠ જીજીભાઈ સોરાબજી શેઠનાના બેટી ૧૭- ૫
૭૨ શેઠ ડોસાભાઈ બરજોરજી દેશાઈ (નવસારી) ૧૯- ૫
૫૨૫ શેઠ ખરશેદજી રતનજી જીવણજી હોમાવાલા (ભરૂચ) ૧૯- ૫
૧૧૫ બાઈ નવાજબાઈ તે શેઠ દાદાભાઈ ફરામજી બારીયાનાં ધણીયાણી (બીલીમોરા) ૨૦- ૫
૨૪ બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ હીરજીભાઈ ભીખાજી ચાઈના ધણીયાણી (બીલીમોરા) ૨૧- ૫
૩૨૦ બાઈ પુતલીબાઈ તે શેઠ કાવસજી મનચેરજી પટેલના ધણીયાણી (ભરૂચ) ૨૪- ૫
૧૫૦ બાઈ મેરબાઈ તે શેઠ મનચેરજી શાપુરજી વઈયાના ધણીયાણી (બીલીમોરા) ૨૬- ૫

(ઠ) ૧૩૦૪ શેઠ માણેકજી સોરાબજી મોદી તે મરહુમ શેઠ નાનાભાઈ ખરશેદજી બાઈસના જમાઈ (બેલગામ).. ... ... ૩૦- ૫
૬૫ બાઈ માણેકબાઈ તે શેઠ અરદેશર રતનજી ગોળવાળાનાં ધણીયાણી (કવેટા) ૨- ૬
૩૦ બાઈ જરબાઈ તે શેઠ નવરોજી ધનજીભાઈ કામાના ધણીયાણી (ભરૂચ) ૩- ૬
૧૨૪ શેઠ રૂસ્તમજી લીમજીભાઈ આતલીઆવાલા તથા બીલીમોરીયા ૩- ૬
૧૪૦ બાઈ મેહેરબાઈ તે મરહુમ શેઠ બમનશા બેજનજી કેલાવાલાનાં વીધવા (ભરૂચ) ૮- ૬
૧૨૭ શેઠ પીરોશાહ હોરમજી દેશાઈ (નવસારી) ૯- ૬
૧૧૭ શેઠ મોટાભાઈ નવરોજી લાલ (બીલીમોરા) ૯- ૬

(ડ) ૧૧૪૪ શેઠ ખરશેદજી પેસતનજી ચોકસી (મલાડ) ૧૦- ૬

(ઢ) ૨૩૫૦ શેઠ માણેકજી બેરામજી ભાભા. ૧૧- ૬
૪૧ બાઈ આવાબાઈ સોરાબજી જીવાજી ગાંધીવાળા (અંકલેશ્વર) ૧૨- ૬
૧૨૭ બાઈ જીવણાઈ તે શેઠ જામાજી અસલાજી કેરાવાલાના ધણીયાણી (ભરૂચ) ... ૧૫- ૬
૫૯ શેઠ દારાબજી ફરામજી ટટરીયા (બીલીમોરા)... ... ... ૧૫- ૬
૩૨૧ બાઈ મોટીબાઈ તે શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી દારૂવાળાનાં ધણીયાણી ... ૧૬- ૬
૬૦ શેઠ બેજનજી નશરવાનજી દેશાઈ (નવસારી) ૨૦- ૬
૬૨ બાઈ ભીખાઈજી તે શેઠ ફરામજી નાનાભાઈ ટીટીના ધણીયાણી અને શેઠ જમશેદજી શાપુરજી વાસનીયાના બેટી (બીલીમોરા) ૨૧- ૬
૪૯૧ શેઠ નશરવાનજી ધનજીભાઈ દારૂવાલા... ... ... ૨૨- ૬

(ણ) ૧૦૮૦ આ૦ હોરમજી કેરસાસ્પજી દાદાચાનજી (નવસારી) ૨૨- ૬
૫૧ બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ દાદાભાઈ પાલનજી દારૂવાલાનાં વીધવા ૨૨- ૬
૫૦૧ શેઠ રૂસતમજી દીનશાહ પંથકી (નાગપુર) ૨૪- ૬
૧૨૬ બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ સોરાબજી હોરમજી જીભાનાં વીધવા ૨૬- ૬
૫ શેઠ બમનશાહ એદલજી મોટાભાઈ વહાડયા (બીલીમોરા) ૨૯- ૬

	૧૦૦	શેઠ જાલેજર માણેકજી પસતાકીયા (સુરત)	૧– ૭
	૨૨	શેઠ કાવશાહ મેરવાનજી રતનજી વારવાળા (અંકલેશ્વર)	૩– ૭
	૨૩૩	આ૦ કાવસજી દોરાબજી દાદાચાનજી (નવસારી)	૫– ૭
	૩૦૯	શેઠ એદલજી નવરોજી માવલવાલા	૧૦– ૭
(ત)	૧૬૧૩૭	બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ કાવસજી હોરમજી કાતરકનાં ધણીયાણી (કરાંચી)...	૧૧– ૭
(થ)	૫૧૩૭૩	શેઠ બમનજી સાપુરજી ચોઠયા	૧૨– ૭
	૭૬	બાઈ દીનબાઈ તે શેઠ મેરવાનજી હોરમજી વાસનીયાના ધણીયાણી (બીલીમોરા)	૧૪– ૭
	૫૧	આ૦ દાદાભાઈ જમશેદજી ધાલા	૧૯– ૭
	૬૧૪	શેઠ હોરમજી પેસ્તનજી હોંગકોંગવાળા...	૧૯– ૭
(દ)	૧૨૪૨	શેઠ અરદેશર બમનજી ફરદુનજી ખંબાતા(ભરૂચ)	૨૦– ૭
	૨૩૦	શેઠ રતનજી સોરાબજી દારૂવાળા (ભરૂચ)	૨૨– ૭
	૫૪૪	શેઠ રૂસતમજી દીનશાહ પંથકી (નાગપુર)	૨૪– ૭
	૧૩	બાઈ ડોશીબાઈ તે મરહુમ શેઠ હોમાજી કાવશજી પાધડીવાળાના વીધવા ...	૨૪– ૭
	૧૩૭	બાઈ કુવરબાઈ તે શેઠ લીમજીભાઈ નવરોજી મેહતાનાં ધણીયાણી અને શેઠ માણેકજી રૂસ્મજી મીસતરીનાં બેટી	૨૫– ૭
	૯૬	બાઈ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ અરદેશર પેસ્તનજી પટેલનાં વીધવા અને શેઠ ખરશેદજી અરદેસર ઇજનેરના માતાજી	૨૬– ૭
	૨૫૬	બાઈ શીરીનબાઈ તે શેઠ રતનજી કાવશજી લાબા ગાંધીના બેટી (મુંબઇમાં ગુજરેલાં ને ઉઠામણું ભરૂચમાં થયલું)	૨૭– ૭
	૭૧	બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ નવરોજી ખરશેદજી રૂવાળાના ધણીયાણી (રાંદેર)	૨૭– ૭
	૨૨૫	શેઠ રતનશાહ એદલજી પેસ્તનજી દેશાઈ (ફીરોઝપોરમાં ગુજરેલા ને ઉઠામણું નવસારીમાં થયલું)	......
	૫૨૮	શેઠ નસરવાનજી જાંગીરજી ખંબાતા	૨– ૮
(ધ)	૨૭૨૨	શેઠ મેરવાનજી બરજોરજી પોસ્ટવાળા (વલસાડ)	૯– ૮
(ન)	૨૪૧૦૧	શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળા	૧૧– ૮
(પ)	૨૪૭૦	બાઈ દીનબાઈ તે શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજી કરંજીઆનાં ધણીયાણી અને શેઠ હીરજીભાઈ ભીમજીભાઈ કરંજીઆનાં બેટી	૧૧– ૮
(ફ)	૫૧૩૦	બાઈ નવાજબાઈ તે શેઠ ફરામજી નવરોજી બનાજીનાં ધણીયાણી અને શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળાનાં બેટી (એડન)	૧૪ –૮
	૫૧	શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી હોમાવાળા (ભરૂચ)...	૧૪ –૮
	૨૬૫	શેઠ બેરામજી પેસ્તનજી ભરૂચા	૧૬– ૮
	૧૭૬	બાઈ માણેકબાઈ તે શેઠ મેરવાનજી હોરમસજી તાડીવાળાના ધણીયાણી (ભરૂચ)	૨૦– ૮
	૧૯૯	શેઠ કાવશજી એદલજી ફોજદાર, ખંબાતા (ભરૂચ)	૨૧– ૮
	૪૫	બાઈ આવાબાઈ તે શેઠ બમનશાહ નશરવાનજી ફાયરમેનના ધણીયાણી (અંકલેશ્વર)	૨૮– ૮
	૨૮	શેઠ વીકાજી નવરોજી હજારી (બીલીમોરા)	૭– ૯
	૧૫૩	શેઠ રૂસ્તમજી નવરોજી આગા (કરાંચી)	૧૨– ૯
	૧૯૪	શેઠ પેસ્તનજી કુવરજી પોપટ (સુરત)...	૧૪– ૯
	૧૩૪	બાઈ હુમાબાઈ તે આ૦ ખરશેદજી ટેમુલજી દેશાઈના ધણીયાણી (નવસારી)...	૨૨– ૯
	૧૯૯	શેઠ નવરોજી દાદાભાઈ મરોલ્યા (ભરૂચ)	૨૪– ૯
(બ)	૧૨૮૬	બાઈ પીરોજબાઈ તે શેઠ ડોસાભાઈ રૂસ્તમજી ઉમરીગરનાં બેટી	૨૫– ૯
(ભ)	૪૩૪૭	બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ દોરાબજી હોરમજી ડાકટરનાં વીધવા અને મરહુમ શેઠ હોરમજી ફરામજી કહોકનાં બેટી	૨૫– ૯
	૫૧	બાઈ ધનબાઈ તે શેઠ બમનજી પેસ્તનજી ગોટલાનાં ધણીયાણી	૧–૧૦
(મ)	૪૦૭૬	બાઈ માણેકબાઈ તે શેઠ બમનજી ભીખાજી કુપરના ધણીયાણી અને મરહુમ શેઠ કાવસજી હોરમજી શરાફનાં બેટી	૫–૧૦
(ય)	૨૧૯૭	શેઠ કાવસજી બરજોરજી બાટલીવાળા તે મરહુમ શેઠ બેરામજી હોરમજી શરાફનાં મરહુમ બેન બાઈ હીરાબાઈના દીકરા...	૯–૧૦
	૭૨	શેઠ જમશેદજી શેહેરીયારજી મહુધાવાલા (ભરૂચ)	૧૨–૧૦
	૫૧	બાઈ ગુલબાઈ તે શેઠ ધનજીભાઈ કુંવરજી આટલીયાના ધણીયાણી (બીલીમોરા)	૨૩–૧૦
	૪૪	શેઠ લીમજીભાઈ ધનજીભાઈ ટીમલ (બીલીમોરા)	૩–૧૧
	૫૫	શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી મેવાવાળા (સુરત)	૯–૧૧
	૨૫	શેઠ પીરોજશાહ ડોસાભાઈ દારૂવાળા (મુંબઇમાં ગુજરેલા ને ઉઠામણું ભરૂચમાં થયલું)	૧૦–૧૧

૪૨૧ શેઠ જમશેદજી રૂસ્તમજી ઉમરીગર ૧૨–૧૧
૧૪૩ શેઠ બેરામશાહ કાવસજી કાલીના (અંકલેશ્વર) ૧૪–૧૧
૪૭ બાઇ વીરબાઇજી તે શેઠ મનચેરજી એદલજી નોસાકરાનાં ધણીયાણી અને શેઠ દાજીભાઇ માણેકજી નોકટનાં બેટી (બીલીમોરા) ૧૪–૧૧
૬૪ શેઠ ભીખાજી રૂસતમજી તાતા (નવસારી) ૧૫–૧૧
(ર) ૨૩૭૦ બાઇ દીનબાઇ તે શેઠ જહાંગીરજી રૂસતમજી મોદીનાં વીધવા અને શેઠ મેરવાનજી ભીખાજી ઉમરીગરનાં બેટી ૧૯–૧૧
૭૧ આ૦ ફરામજી જમશેદજી કરકરીયા (નવસારી)... ... ... ૨૨–૧૧
૮૦ બાઇ બચુબાઇ તે શેઠ બરજોરજી કાવસજી વેસુગરનાં ધણીયાણી (મુંબઇમાં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું ભરૂચમાં થયલું) ૨૫–૧૧
૫૦ શેઠ સોરાબજી બમનશાહ સોરાબજી ભુરાના (અંકલેશ્વર) ૨૮–૧૧
(લ) ૨૬૦૮ બાઇ બચુબાઇ તે શેઠ ખરશેદજી કાવશજી બરાસના ધણીયાણી ૪–૧૨
૬૮ શેઠ રૂશતમજી ફરદુનજી દાણુ તે નવસારીવાળા શેઠ રતનજી ફરામજી દાણુના જમાઇ (મુંબઇમાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું નવસારીમાં થયલું.) ૯–૧૨
૧૧૨ બાઇ જરબાઇ તે આ૦ બરજોરજી કાવશજી મસાનીની છોકરી (નવસારી)... ૧૦–૧૨
૪૨૧ શેઠ પીરોજશાહ બરજોરજી કાપડયા (અંકલેશ્વર) ૧૨–૧૨
૫૦ આ૦ સોરાબજી હોરમસજી સુબેદાર તે શેઠ ફરામજી મનચેરજી ખુમલાખાઉના સસરા (વાંદરામાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું નવસારીમાં થયલું)... ... ૧૨–૧૨
(વ) ૨૭૧૪ બાઇ આવાબાઇ તે શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ પટેલના ધણીયાણી અને શેઠ રૂસતમજી હોરમસજી વખારીયાના બેટી (ભરૂચ) ૧૨–૧૨
૨૪૭ શેઠ ફરામજી ડોશાભાઇ નશરવાનજી ગ્રાંટ (બેંગલોરમાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું રાજકોટમાં થયલું) ૧૬–૧૨
(શ) ૧૫૦૦ બાઇ નવાજબાઇ તે મરહુમ શેઠ દીનશાહ કાવશજી ખંબાતાના વીધવા (કરાંચી) ૧૮–૧૨
૭૦ શેઠ એદલજી પેસતનજી દેશાઇ (વલસાડ) ૧૯–૧૨
૪૬૫ બાઈ ભીખાઈજી તે શેઠ ડોશાભાઇ બરજોરજી ભગવાગરના વીધવા ... ૨૦–૧૨
૫૭ શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી જીલ્લા-દલાલ (ભરૂચ) ૨૧–૧૨
૯૦ બાઇ નવાજબાઈ પેસતનજી હોરમજી (ભરૂચ) ૨૧–૧૨
(સ) ૨૩૭૫ બાઇ આવાંબાઇ તે મરહુમ શેઠ માણેકજી દોરાબજી દીવેચાના વીધવા ... ૨૪–૧૨
૧૫૨ બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ ધનજીભાઇ જીવાજી પીઠાંવાલાના વીધવા (ઈગતપુરા) ૨૯–૧૨
૯૦ બાઇ હીરાંબાઇ તે શેઠ જમશેદજી મેરવાનજી પટેલના ધણીયાણી (સુરત)... ૩૦–૧૨

૧૭૮૦૫૪ કુલે રૂપયા.

આ એક લાખ ઇઠોતેર હજારની રકમ ઉપરાંત અક્ષરવાળી નોટોની હેઠે બીજી પરચુટણ રકમોમા આગલા શાલમાં ગુજરેલા મરહુમોના પુણ માટે આ વરસે નવી અપાયલી રકમ લગભગ રૂપયા ૧૩૦૦૦ ની છે, એ મલીને મરહુમોના પુન માટેની આ વરસની રકમ લગભગ એક લાખ એકાતું હજારની થવા ગઇ છે.

ઉપલા કોઠામાં જણાવેલી રૂ૧૦૦૦ ની ઉપરની રકમો કયા કયા ધરમ ખાતાંઓમાં આપવામાં આવી છે, તેની વીગત:–

(ક) મરહુમ શેઠ જાહાંગીરજી હીરાજી ડાકટરના પુણ માટે રૂ૧૮૪૧ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુજીમાંથી રૂ૧૦૦ ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવી આપવાનાં ફંડમાં, મરનારનાં વીધવા બાઇ આવાંબાઇએ રૂ૧૦૦ ઉપલાજ ફંડમાં, મરનારના બાવા શેઠ હીરાજીએ રૂ૫૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓના લાભ સાચવનારી મંડળી હસ્તકનાં ફંડમાં, મરનારનાં માતાજી બાઇ મોતીબાઇએ રૂ૫૦ બાઇ શીરીનબાઇ કામાવાળાં કોનવેલેસંટ હોમ ફંડમાં, મરનારના સસરા શેઠ દીનશાજી કુવરજી પંડોલે રૂ૫૦૦ સંકટ નીવારણ ફંડમાં, મરનારનાં સાસુ બાઇ જરબાઇએ રૂ૫૦૦ પારસી ફીવર આસ્પીટલનાં ફંડમાં, મરનારના બનેવી શેઠ પેસતનજી બેહેરામજી લાલાએ રૂ૫૧ મુંબઇના લાચાર જરથોસ્તીઓનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા તથા ધરમની કીયા વગેરે દીન ચારનો ખરચ કરવા માટે આસરો આપવાનાં ફંડમાં, મરનારનાં બેન બાઇ જાઇજી પેસતનજી લાલાએ રૂ૨૫ ઇરાનમાં ઇરાની જરથોસ્તી બાળકોને કેળવણી આપવાનાં ફંડમાં, મરનારનાં બેન બાઇ શીરીનબાઇ કાવસજી બેનટીને રૂ૨૫ ડાકટર માસીનાની આસ્પીટલના ફંડમાં, મરનારનાં બેન નાજામાય તથા બનેવી ડાકટર દીનશાહજી હોરમસજી મોતીવાળાએ મલી રૂ૫૦ ગણદેવીનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં સંકટ નીવારણ ફંડમાં, મરનારના બનેવી શેઠ હીરજીભાઇ ફરામજી બેનટીને રૂ૨૫ ઘોબીતળાવની બાઇ આવાંબાઇ વા

ડીયાની દરેહમેહેરમાં મંડાતાં અંજુમનનાં મુકતાદ ફંડમાં, મરનારનાં બેન બાઇ ગુલબાઇ હીરજીભાઇ લેનટીને રૂ૫૦ ઇરાન દેશના ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારવાની મંડળી હસતકના ફંડમાં, મરનારનાં બેન બાઇ જરબાઇ સોરાબજી નાદરશાએ રૂ૨૫ મુંબઇની કોલાબાની દેવાનશાળા મધે રહેતા ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં, મરનારના ભાણેજો શેઠો કેખશરૂ, સાવકશા તથા બેહરામજી પેસ્તનજી લાલાએ રૂ૨૫ ગરીબ જરથોસ્તીઓના લાભ સાચવનારી મંડળી હસતકનાં ફંડમાં, મરનારના ભાણેજો શેઠો પીરોજશાહ તથા અરદેશર કાવસજી લેનટીન તથા ધણીયાણી બાઇ બાનુબાઇ પીરોજશાહ લેનટીને રૂ૨૫ ડા૦ માસીનાની ઓસપીટલનાં ફંડમાં, મરનારના સાળા શેઠ પેસતનજી દીનશા પંડોલે રૂ ૫૦ મુંબઇ તથા દેશાવર ખાતેની જરથોસ્તી જંદ અવસતાની નીશાળોના ફંડમાં, મરનારના સાળા શેઠ એરચશાહ દીનશાહ પંડોલે રૂ૫૦ પારસી પંચાયતના વખતો વખતના ટ્રસટીઓએ પોતાની નજરમાં આવે એવા જરથોસતીઓના ફાયદાને માટે ચુંટી કહાડેલાં સખાવતી કામ યા કામોમાં વાપરવાનાં ફંડમાં અને બાકીના રૂપીઆ બીજાં સગાંઓએ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા.

(ખ) મરહુમ બાઇ તેહમીના જાલભાઇ કામાના પુન માટે રૂ ૩૩૪૮ ભરાયા હતા, તેમાં મરનારના બાવા ખા૦ બા૦ ધનજીભાઇ રૂ ૧૦૦૦, મરનારનાં માતાજી બાઇ આવાંબાઇ રૂ ૧૦૦૦, મરનારની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૦, મરનારના ખાવીંદ શેઠ જાલભાઇ રૂ ૨૫૦, મરનારના જેઠ શેઠ નસરવાનજી તથા જેઠાણી બાઇ શીરીનબાઇ રૂ ૨૫૦, મરનારના મામા શેઠ બેહેરામજી હીરજીભાઇ કામાડોર તથા કુટુંબ રૂ ૩૧, મરનારના ભાઇ શેઠ સોરાબજી રૂ ૧૫૦, મરનારનાં બેહેન બાઇ પીરોજબાઇ જમશેદજી કેકોબાદ રૂ ૫૦, મરનારનાં બેહેન બાઇ આઇમાય મેરવાનજી જસાવાળા રૂ ૫૦ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સગાઓએ ભરયા હતા. એ રૂપયા કયા ધરમ ખાતાંમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ગ) મરહુમ બાઇ ગુલબાઇ પેસ્તનજી બાઠાનાં પુન માટે રૂ ૧૮૫૦ ભરાયા હતા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૦, મરનારના છોકરા શેઠ દીનશાહજી રૂ ૫૦૦, મરનારના છોકરા શેઠ સોરાબજી રૂ ૧૦૦, મરનારના છોકરા શેઠ માણેકજી રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઇ ભીખાઇજી પેસ્તનજી તીજોરીવાળા રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઇ હીરાંબાઇ પેસ્તનજી રૂસ્તમફરામના રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઇ રતનબાઇ પેસ્તનજી દારૂખાનાવાળા રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઇ ધનબાઇજી કાવસજી બાટલીવાળા રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઇ ડોસીબાઇ જહાંગીરજી અપુ રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બેહેસતન બાઇ આઇમાયની છોકરી બાઇ બાઇમાય બેહેરામજી ગારા રૂ ૧૦૦ અને મરનારનાં વહુ બાઇ સુનાબાઇ દીનશાહજી બાઠા રૂ ૫૦. એ રૂપયા કયા ધરમ ખાતામાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ઘ) મરહુમ બાઇ જરબાઇ રતનજી કરંજવાળાના પુન માટે રૂ ૧૪૫૧ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૧, મરહુમના ખાવીંદ શેઠ રતનજી રૂ ૨૦૦, મરહુમના દેર શેઠ દીનશાજી રૂ ૧૨૫, મરહુમના બેટા શેઠ મનચેરશા રૂ ૧૨૫, મરહુમનાં દેરાણી બાઇ સુનાબાઇ દીનશાહ બામજી રૂ ૧૦૦, મરહુમના ભત્રીજાઓ શેઠો જમશેદજી, સોરાબજી અને ફીરોઝ દીનશાહ બામજી મળી રૂ ૭૫, મરહુમનાં ભત્રીજી બાઇ રતનબાઇ દીનશાહ બામજી રૂ ૨૫, મરહુમનાં ભત્રીજી બાઇ શીરીનબાઇ ખોદારૂજી દુબાશ રૂ ૨૫, મરહુમનાં ભત્રીજી બાઇ આયમાય કુવરજી ગજદર રૂ ૨૫, મરહુમનાં ભત્રીજી બાઇ રૂપાંબાઇના બેટા શેઠ કાવસજી સોરાબજી પટેલ રૂ ૫૦, મરહુમના બેશી શેઠ માણેકજી જીવનજી માસ્તર રૂ ૨૫, મરહુમના ભત્રીજાઓ શેઠો બેજનજી તથા બેરામજી કે૦ ઇલાવવાળા રૂ ૨૫, મરહુમનાં બેશી બાઇ જરબાઇ બેરામજી દારૂવાળા રૂ ૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સગાવહાલાઓએ મળી બરયા હતા. એ રૂપયા નીચલા ધરમખાતાંઓમાં આપવામાં આવયા હતા:–મરહુમના મમાવા બેહેસ્તનશીન શેઠ હોરમસજી શાપુરજી પસતાકીઆની ગામ કરંજની દરેહમેહેરનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦૧, સર કાવસજી જાહાંગીરજી ગણુદેવી હાઇ સ્કુલનાં ફંડમાં રૂ ૫૧, સર કાવસજી જાહાંગીરજી રેડીમનીની બેતવાડીની છોકરીઓની નીશાળનાં ફંડમાં રૂ ૫૧, પારસી જનરલ હોસ્પીટલ ફંડમાં રૂ ૫૧, ગણુદેવીનાં જેનરલ ફંડમાં રૂ ૫૧, સરોડાના જરથોસ્તી રૂવાંનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૫૧, ગરીબ ઇરાનીઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં રૂ ૨૫, ગરીબ જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવી આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, પારસી આંધળાં લુલાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, બેતવાડીનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓના રવાનની ૪ દીવસની કીયા કામનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, શેઠ પેસ્તનજી નશારવાનજી ગોડીવાળાની દરેમેહેરનાં બાજ જશનનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, વીધવા બાઇઓને આશારો આપવાના ફંડમાં રૂ ૨૫, ગણુદેવીનાં દોખમાની મરામત ફંડમાં રૂ ૧૫, અને બાઠાની દરેમેહેરનાં બાજ જશનનાં ફંડમાં રૂ ૫.

(ચ) મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂશાતમજી લીંબુવાલાના પુણ્ માટે રૂ ૩૨૪૨ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ ૩૦૦૦ ની નોટ મરહુમ શેઠ જ. ન. પીટીટ ઓરફનેજના ફંડમાં તેનું વીઆજ વાપરવા આપી છે; જયારે મરનારના ભાઇ શેઠ અરદેશર રૂસતમજી લીંબુવાળાએ રૂ ૧૦૦ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા, અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સગાઓએ પરચુટણ ફંડોમાં ભરયા હતા.

(છ) મરહુમ શેઠ જમશેદજી બેજનજી જશાવાલાના પુણ માટે રૂ ૧૨૫૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારના બાવા શેઠ બેજનજીએ રૂ ૫૦૦ ની ટકા ૩ા ના વયાજની નોટ પંચાયતના ત્રસ્ટીઓને સવાધીન કીધી છે કે એનું જે વયાજ ઉપજે તે મુંબઇના કુલ જરથોસ્તી રવાનના ફંડમાં વાપરવું, મરનારનાં માતાજી બાઇ ડોસીબાઇએ રૂ ૫૦૦ ની ટકા ૩ા ના વયાજની નોટ પંચાયતના ત્રસ્ટીઓને આપી છે કે એનું જે વયાજ ઉપજે તે મુંબઇના ગરીબ જરથોસ્તી ગુજરે તેનો દીન ૪ નો ખરચ કરવા સારૂ વાપરવું અને બાઇ ડોસીબાઇએ બીજા રૂ ૫૦ આપયા તેમાંથી રૂ ૨૫ દેવલાલીનાં દોખમા તથા ધરમ કીયાનાં ફંડમાં અને રૂ ૨૫ દેવલાલીની ડાકટર બહાદુરજીવાળી સેનીટેરીયમ ફંડમાં, મરનારના ભાઇ શેઠ સોરાબજીએ રૂ ૧૦૦ એમાંથી રૂ ૨૫ મુંબઇનાં આંધળાં પાંગળાંઓને પગાર આપવાનાં ફંડમાં, રૂ ૨૫ દોખમા ઉપર રાતની વેળા ભણતરનાં ફંડમાં, રૂ ૨૫ ચોપાટીની ધરમશાળાના આંધળાં પાંગળાંઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં અને રૂ ૨૫ મુંબઇનાં લાચાર ઇરાનીઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં, મરનારના ભાઇ શેઠ જાંગીરજી તે મરનારના પાલકે રૂ ૧૦૦ એમાંથી રૂ ૨૫ મુંબઇનાં તંગદસ્ત હાલતમાં આવેલા જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં, રૂ ૨૫ ગરીબ લાચાર વીધવાઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં, રૂ ૨૫ ગરીબ જરથોસ્તીઓની છોકરીઓ પરણાવવાનાં ફંડમાં અને રૂ ૨૫ મુંબઇની દીવાનશાળાનાં ફંડમાં.

(જ) મરહુમ આ૦ નશરવાનજી કાવશજી નવદરના પુન માટે મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૨૦૦૦ તથા મરહુમના ખેસીઓએ રૂ૩૮ મલીને રૂ૨૦૩૮ નીચે મુજબ ધરમ ખાતે આપયા હતા:—નવસારીનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં વયાજ વાપરવાની સરતે રૂ૧૦૦૦, અંજુમનના આતશબેહેરામના નીભાવ ફંડમાં વયાજ વાપરવાની સરતે રૂ૫૦૦, નવસારીની નવી દરેહમેહેરમાં મુક્તાદ માંડવાના ફંડમાં વયાજ વાપરવાની સરતે રૂ૫૦૦ અને બાકીના રૂપયા પરચુટણ ફંડોમાં આપવામાં આવયા હતા.

(ઝ) મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસના પુણ માટે રૂ૨૧૬૮ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૧, બપાવા શેઠ હોરમસજી તથા બપાઇ બાઇ મેહેરબાઇએ રૂ૫૦૦, બાવા શેઠ બેજનજીએ રૂ૫૦૦, માતાજી બાઇ સુનાબાઇએ રૂ૧૦૦ ડાકટર માસીનાની આસપીટલનાં ફંડમાં તથા રૂ૧૦૦ પારસી જનરલ આસપીટલનાં ફંડમાં, કાકા શેઠ ફરામજી તથા કાકી બાઇ માણેકબાઇએ રૂ૫૧ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં તથા રૂ૫૦ તીથલ સેનીટેરીયમનાં ફંડમાં, ફુઇ બાઇ મોતીબાઇ ફરદુનજી આલબલેસે રૂ૧૦૧ ખા૦ બા૦ મનચેરજી કાવસજી મરઝબાન હસતકની બાંધેલી ચાલીઓમાં આવેલી શેઠ આલબલેસવાલી ડીસપેનસરીના ફંડમાં, ફુઇ બાઇ શીરીનબાઇ તથા ફુવા શેઠ હીરજીભાઇ દાદાભાઇ આલબલેસે તથા છોકરાઓએ રૂ૧૦૧, ફુઇ બાઇ રતનબાઇ તથા ફુવા શેઠ કેખશરૂ અરદેશર મોદીએ રૂ૫૧ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં, તથા રૂ૫૦ ડાકટર માસીનાની આસપીટલનાં ફંડમાં, ફુઇ બાઇ ભીખાઇજી તથા ફુવા શેઠ જમશેદજી અરદેશર ચીનાઇએ રૂ૭૫ ખા૦ બા૦ મનચેરજી કાવસજી મરઝબાન હસતકથી બાંધેલી ચેલીઓમાં આવેલી પારસીઓ માટે શેઠ આલબલેસવાલી ડીસપેનસરીનાં ફંડમાં, ફુઇ બાઇ દીનબાઇ એદલજી મોદીએ રૂ૫૧ માસીનાની આસપીટલનાં ફંડમાં, ફુઇ બાઇ ખરશેદબાઇ હોરમસજી આલબલેસે રૂ૫૧ ખા૦ બા૦ મનચેરજી કાવસજી મરઝબાન હસતકથી બાંધેલી ચેલીઓમાં આવેલી શેઠ આલબલેસવાલી ડીસપેનસરીના ફંડમાં, મરનારના ભાઇઓ તથા બેનોએ રૂ૧૨૦ જુદા જુદા ફંડોમાં ભરીયા હતા, બાઇ પીરોજબાઇ તે શેઠ દાદાભાઇ એદલજી આલબલેસનાં વીધવાએ રૂ૨૫ આંધળાંપાંગળાંની પરવરસી કરવાના ફંડમાં, શેઠ ડોસાભાઇ દાદાભાઇ આલબલેસ તથા ધણીઆણી તથા છોકરાઓએ રૂ૫૧ તેમાંથી લાચાર વીધવાઓને પગાર આપવાના ફંડમાં રૂ૨૫ અને ગરીબ જરથોસતીઓની દીન ૪ ના મોત ખરચના ફંડમાં રૂ૨૬, એક દુખી બાઇ તરફથી રૂ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલનાં ફંડમાં, બાઇ કુંવરબાઇ અરદેશરજી ચીનાઇએ રૂ૨૫ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં, અને મરહુમ શેઠ ભીખાજી કાવસશાહ મામાની પુંજીમાંથી તેઓના છોકરાઓએ રૂ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં આપયા હતા.

(ટ) મરહુમ બાઇ ખરસેદબાઇ પેસતનજી મીસતરીના પુણ માટે મરહુમના ખાવીંદ તથા કુટુંબીઓએ મલી કુલે રૂ ૩૮૫૧ ધરમ ખાતે આપયા હતા તેમાંથી રૂ ૫૦૦ ની ૩ા ટકાની લોન વાહાડયાજીના આતશબેહેરામના ફંડમાં આપી છે કે તે અનામત રાખી તેનાં વયાજમાંથી મરનારનાં મરણના દીવસે દર વરસે બાજ રોજગાર કરવા, ડાકટર માસીનાની આસપીટલનાં બીલડીંગ ફંડમાં રૂ ૫૦૦, સુરતનાં મોદીજીનાં આતશબેહેરામના આદરીયાનના સુખડ કાઠીના ફંડમાં રૂ ૨૦૦, અંજુમનનાં આતશબેહેરામમાં બાજ રોજગારે નામગરણનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦, રવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, દોખમાંની સગડીમાં રાતની વખતે ભણતરનાં ફંડમાં રૂ૧૫, નેટીવ જનરલ ડીસપેનસરીનાં ફંડમાં રૂ ૧૧ મલી કુલે રૂ૧૩૫૧. એ ઉપરાંત શેઠ બમનજી હોરમજી જનરલનાએ પોતાનાં વેવાન મરહુમ બાઇ ખરશેદબાઇ તથા મરહુમ દીકરી બાઇ પીરોજબાઇ તથા મરહુમ દીકરા શેઠ કાવશજીનાં પુન સારૂ રૂ૨૫૦૦ બેહેસતનશીન શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી ઓરફનેજનાં ફંડમાં આપયા છે કે એ રૂપયા એવણનાં આગલાં ખાતાંમાં જમે કરી તેનાં વયાજમાંથી એ ઓરફનેજમાં ધરમ ખાતે લીધેલા છોકરાઓમાંથી

જે એક છોકરો સારી ચાલચલણુનો માલમ પડે અને મેત્રીક્યુલેશનની પરીક્ષા પાસ કરે અથવા મે ત્રીક્યુલેસનના વરગ સુધીનો અભયાસ કરે તેને વીકટોરીયા જુબીલી ટેકનીકલ ઇનસટીટયુટમાં મીકેનીકલ અથવા ઇલિક્ટ્રીકલ એનજીનીયરીંગનું કામ શીખવવાને જોગવાઇ કરી આપવા "બહમનજી હોરમસજી જનરલ સ્કોલરશીપ" ત્રણ વરસ સુધી આપવી.

(ઠ) મરહુમ શેઠ માણેકજી સોરાબજી મોદીના પુણ માટે રૂ૧૩૦૪ ધરમ ખાતે આપવામાં આવયા હતા, તેમાંથી બેલગામના મોબેદ રીઝરવ ફંડમાં રૂ૫૦૦, બેલગામના રવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડ વાની જગાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, ડા૦ માસીનાની આસપીટલના ફંડમાં રૂ૧૦૦, સુરત નાનપરાના ધરમનાં દવાખાનાનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦, નવસારીનાં રવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ૨૫ અને બાકી ના રૂપીઆ જુદા જુદા ફંડોમાં આપવામાં આવયા હતા.

(ડ) મરહુમ શેઠ ખરશેદજી પેસતનજી ચોકસીના પુણ માટે રૂ ૧૧૪૪ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં બેહેસ્તનશીન શેઠ પેસતનજી તથા બાઇ આવાંબાઇ પેસતનજી ચોકસીની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૦ મલાડના શેઠ પેસતનજી કાવસજી ચોકસીનાં ધરમનાં દવાખાનાનાં ફંડમાં, મરનારના ભાઇ શેઠ મનચે રશાહ તથા બેનો બાઇઓ ગુલબાઇ પેસતનજી ચોકસી તથા જરબાઇ અરદેશર પાંડેએ રૂ ૫૦૦ મલાડ મધેના ઉપલાં દવાખાનાનાં ફંડમાં તથા એવોએજ રૂ ૧૦૦ અંદેરી મધે અગીયારી બાંધવાનાં ફંડમાં, શેઠ કુવરજી હોરમસજી કાકાપારખે તથા છોકરાઓ શેઠો એદલજી અને હોરમસજી તથા દીક રીઓ બાઇઓ આવાંબાઇ, મેહેરબાઇ, તેહેમીના તથા ધણીઆણી બાઇ માણેકબાઇએ મળી રૂ ૪૪ મલાડનાં ઉપલાં દવાખાનાનાં ફંડમાં આપયા હતા.

(ઢ) મરહુમ શેઠ માણેકજી બેરામજી ભાભાના પુણ માટે રૂ ૨૩૫૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાંથી મરહુમનાં ધણીઆણી બાઇ હીરાંબાઇ તે મરહુમ શેઠ પેસતનજી મેરવાનજી તબાકનાં બેટીએ રૂ ૧૫૦૦ ની સરકારી નોટ અંજુમનનાં આતશબેહેરામનાં ફંડના ત્રસ્ટી સાહેબોને આપી છે કે એ નોટ અનામત રાખી તેનું વયાજ મરહુમ શેઠ માણેકજીની દર વરસની બાજને દીને તથા દર માસ ના રોજગારને દીને જેમ બાઇ હીરાંબાઇએ પોતાને માટે રૂ ૧૫૦૦ ની નોટ આપી બંદોબસ્ત કીધો છે તેજ પ્રમાણેના ખરચમાં મરહુમ શેઠ માણેકજીને નામે વાપરવું. મરનારનાં બેન બાઇ રતન બાઇ તે શેઠ સોરાબજી હોરમસજી જસાવાળાનાં ધણીયાણીએ રૂ ૫૦ ડા૦ માસીનાની આસ્પીટલ બાંધવાનાં ફંડમાં આપયા હતા. મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૦, મરનારના ભાઇ મરહુમ શેઠ ખરશેદ જીની પુંજીમાંથી રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઇ શેઠ સોરાબજી રૂ ૧૦૦, મરનારના ભત્રીજા શેઠ હોરમસ જી ખરશેદજી ભાભા રૂ ૧૦૦ મળી રૂ ૮૦૦ કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ણ) મરહુમ આ૦ હોરમજી કેરશાસ્પજી દાદાચાનજીના પુન માટે રૂ ૧૦૮૦ ધરમ ખાતે આપ યા હતા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૧, મરનારના બેટા શેઠ કાવસજીએ રૂ ૧૨૫, મરનારના બેટા શેઠ પાલનજીએ રૂ ૧૨૫, મરનારની વહુ બાઇ દીનબાઇએ રૂ ૫૦, મરનારની વહુ બાઇ ભીખા ઇજી રૂ ૫૦, મરનારના છોકરા શેઠ કાવસજીના છોકરા છોકરીઓ તથા વહુઓ મળીને રૂ ૫૦, મર નારના છોકરા શેઠ પાલનજીના છોકરા તથા છોકરીઓએ રૂ ૫૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ એડનવાળા અને બાઇઓએ રૂ ૧૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સગાઓએ મળી ભરયા હતા. ઉપલા રૂપયામાં થી શેઠ મીનોચેરહોમજીની દરેમહેરમાં આદરાન સાહેબના નીભાવ ફંડમાં રૂ ૫૦૧, રવાનોનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦, એડનનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ ૧૦૦, પારસી સંકટ નીવારણ ફંડ માં રૂ ૭૦, ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશ્રો આપવાના ફંડમાં રૂ ૨૫, વલસાડના ગરીબ જરથોસ્તી ઓને અનાજ આપવાના ફંડમાં રૂ ૫૦, નવસારી પારસી સુવાવડખાનામાં રૂ ૫૦, મહેતા કલબના બાજ જશન ફંડમાં રૂ ૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ફંડોમાં આપયા હતા.

(ત) મરહુમ બાઇ ખરશેદબાઇ કાવસજી હોરમસજી કાતરકનાં પુન માટે કુલે રૂ ૧૬૧૩૭ ધરમ ખાતે આપયા હતા, એમાંથી મરહુમના ખાવીંદ શેઠ કાવસજીએ રૂ ૧૫૦૦૦ મરહુમની યાદગારી જાળવવા માટે કરાંચી ખાતે ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રહેઠાણ માટે સસ્તાં ભાડાંની સગવડભરી ચાલી બાંધવા અને તેના ઉપજેલાં ભાડાંની રકમમાંથી સદરહુ મકાનોની મરામત વગેરેનો ખરચ બાદ કરી, વધેલી રકમ દર સાલ ગરીબ પારસી છોકરા છોકરીઓની કેળવણી પાછળ ખરચવા, જેમાં મુખય કરી કરાં ચીની પારસી વીરબાઇજી સ્કુલમાં શીખતાં ગરીબ છોકરા છોકરીઓની સ્કુલ ફ્રી, ચોપડી વગેરેમાં ખરચવા અને મરહુમની વરસ દહાડાની બાજને દીને મજકુર સ્કુલમાં છોકરાંઓની સનમુખ મરહુ મની નઇયતે ફરેસ્તાની ધરમક્રીયા કરાવી સરવે બચાંઓને ચાશની કરાવવી, જેથી ઉધરતાં છોકરાંઓ માં ધરમની આસ્થા વધારવામાં એક સાધન સમાન થઇ પડે, તથા કરાંચીની લેડી ડફ્રીન ઓસ્પીટ લનાં ફંડમાં રૂ ૫૦૦, કરાંચીના નસેસાલારનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, કરાંચીના ફ્રવરદેગાનના બગીચાનાં ફંડ માં રૂ ૨૫ અને કરાંચીના દહમબારનાં ફંડમાં રૂ ૨૫ મલી રૂ ૧૫,૫૭૫ ધરમ ખાતે આપયા હતા; એ ઉપરાંત મરહુમના બેટા શેઠ સોરાબજીએ રૂ ૨૫, મરહુમના જમાઇ શેઠ બેહમન હોરમસજી મી નોચેહરહોમજી (પેશાવરવાલા) રૂ ૫૧, મરહુમનાં બેટી બાઇ કુવરબાઇ બેહમનશા મીનોચેહરહોમજી એ રૂ ૫૧, મરહુમના જમાઇ શેઠ ડોસાભાઇ હોરમસજી કાતરકે રૂ ૧૦૦, મરહુમનાં બેટી બાઇ વીર બાઇજી ડોસાભાઇ કાતરકે રૂ ૧૦૦, મરહુમના જમાઇ શેઠ હોરમજી માણેકજી વજીફદારે રૂ ૨૫, મર

હુમનાં બેટી બાઇ દીનબાઈ હોરમસજી વજીફદારે રૂ ૨૫, મરહુમનાં બેન બાઇ વીરબાઇજી તથા ભાણેજ બાઇ ધનમાએ સોરાબજી બામજીએ રૂ ૨૫, શેઠ અરદેશર હોરમસજી મામાએ રૂ ૨૫ અને બાકીના રૂપયા બીજાં સગાંવહાલાંઓએ ભરયા હતા, તે મલી રૂ. ૫૬૨ માંથી નીચલાં ધરમખાતાંઓમાં આપવામાં આવયા હતા :—દેવલાલીની પારસી સેનીટેરીયમમાં આવતાં ગરીબ જરથોસ્તી બીમારોને દવા દારૂ અપાવવાનાં ફંડમાં રૂ ૩૦૧ મરહુમને નામનું ખાતું પાડી વયાજ વાપરવાની સરતે, મુંબઇનાં જરથોસ્તી અપંગોનાં ફંડમાં રૂ ૨૦૧ એ રૂપયા અનામત રાખી એનાં વયાજમાંથી મરહુમની નઇયતે દર વરસે મરહુમનાં મરણને દીવસે બની શકતી ક્રીયા કરાવી અપંગોને ચાશની કરાવવી, મરહુમ શેઠ જ૦ ન૦ પીટીટ પારસી ઓરફનેજ ફંડમાં રૂ ૨૫, કરાંચીની પારસી વીરબાઇજી સ્કુલનાં ફંડમાં રૂ ૧૦ અને કરાંચીનાં પારસી નીરાશ્રીત ફંડમાં રૂ ૨૫.

(થ) મરહુમ શેઠ બમનજી શાપુરજી ચોથયાના મુંબઇ તથા વલસાડ ખાતે થયલા ઉઠમણામાં મરહુમના પુન માટે મરનારની પુંજીમાંથી તથા મરહુમના ખેશીઓએ મળી કુલે રૂ ૫૧૩૭૭ ધરમ ખાતે આપયા હતા, એમાંથી વલસાડ ખાતેની બાઇ આવાંબાઇ હાઇસ્કુલ જેનું મકાન મરહુમ શેઠ બમનજીએ રૂ ૨૦૦૦૦ ખરચી બંધાવયું હતું અને મરહુમે પોતાની હઇયાતીમાં એ સ્કુલને બીજી વધુ રૂ ૧૫૦૦૦ ની મદદ કીધી હતી, તેના નીભાવ ફંડમાં રૂ ૩૦૦૦૦ આપવામાં આવયા હતા કે એનું ત્રસ્ટડીડ કરી તેનું વયાજ મજકુર સ્કુલના નીભાવ માટે વાપરવું, રૂ ૬૦૦૦ નું ત્રસ્ટડીડ કરી તેની ઉપજમાંથી વલસાડ ગામમાં બે ઘંબાર કરવા, એક ઘંબાર મરહુમના દીકરા બેહેસતનશીન શેઠ ફરામરોજની નઇયતે અને બીજો ઘંબાર મરહુમના બેહેસતનશીન દીકરી બાઇ શીરીનબાઇની નઇયતે કરવો, રૂ ૫૦૦૦ નું ત્રસ્ટડીડ કરી તેની ઉપજમાંથી ગરીબની બે છોકરીઓને પરણાવી આપવી અથવા તેમના લગનમાં મદદ કરવી, એક છોકરી બેહેસતનશીન છોકરા શેઠ ફરામરોજની નઇયતે અને બીજી છોકરી બેહેસતનશીન બાઇ શીરીનબાઇની નઇયતે પરણાવી આપવી; જયાંસુધી વલસાડ ગામની ગરીબ અને લાયક છોકરી મળે ત્યાંસુધી પરગામની છોકરીને માટે ફંડ વાપરવું નહી, વલસાડના દોખમાના ચેરાગના ફંડમાં રૂ ૨૦૦૦ આપયા કે એનું વયાજ તે ફંડના ઉપયોગમાં લેવું, વલસાડની બાઇ આવાંબાઇ લાઇબ્રેરીના નીભાવને માટે રૂ ૩૩૦૦ ત્રસ્ટડીડ કરી તેનું વયાજ મજકુર લાઇબ્રેરીના લાગતા વળગતાઓને આપવું, તેમજ એ લાઇબ્રેરીને મરહુમે તથા છોકરાઓએ આગળ રૂ ૨૦૦૦ ની મદદ કીધી હતી, વલસાડ ગામમાં લાચાર જરથોસ્તીઓ મરણ પામે તેની ચાર દીવસની ક્રીયામાં રૂ ૨૦૦૦ નું વયાજ વાપરવું, ખેરગામના ચેરાગના ફંડમાં રૂ ૧૦૦૦ આપયા હતા કે એનું વયાજ મરહુમની બેહેસતનશીન બેન ગુલબાઇની નઇઅતે વાપરવું, મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોથીઆનાં ધણીયાણી તથા છોકરાઓએ રૂ ૧૦૦૦ નું પોર્ટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નું વલસાડની બાઇ આવાંબાઇ હાઇ સ્કુલમાં આપયું હતું કે એનાં વયાજમાંથી મરહુમ શેઠ હોરમસજીના નામે સ્કોલરશીપ, મેડલ અથવા પ્રાઇઝ દર વરસે આપવાં એને લગતી વધુ વીગત હવે પછી જણાવવામાં આવશે, મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોથીઆનાં ધણીયાણી તથા છોકરાંઓએ રૂ ૫૦૦ નું પોર્ટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નું વલસાડની બાઇ આવાંબાઇ હાઇ સ્કુલમાં આપયું હતું કે એનાં વયાજમાંથી મરહુમ શેઠ રતનજી શાપુરજી ચોથીઆના નામે મેડલ અથવા પ્રાઇઝ દર વરસે આપવા, એને લગતી, વધુ વીગત હવે પછી જણાવવામાં આવશે, મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોથીઆનાં ધણીયાણી તથા છોકરાઓએ રૂ ૨૦૧ મરહુમ બાઇ ગુલબાઇ કાવસજી તે મરહુમ શેઠ શાપુરજી ચોથીઆનાં દીકરીનાં પુનને માટે તીથલ પારસી સેનીટેરીયમનાં ફંડમાં ભરયા હતા, અને બાકીના રૂપયા સગાઓએ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા. એ ઉપરાંત મરહુમનાં વલસાડ ખાતે થયલાં ઉઠમણામાં મરહુમના જુદા જુદા ખેશીઓએ રૂ ૨૮૬ નીચલા ફંડમાં આપયા હતા :—રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, ચેરાગનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, મોટાભાઇ શાપુરજીની દરેહમેહેરનાં ફંડમાં રૂ ૨૭, બાઇ આવાંબાઇ લાઇબ્રેરીનાં ફંડમાં રૂ. ૫૩, મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોથીઆ તરફથી ચેરાગ ફંડમાં રૂ ૧૦૧ અને શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ માસ્તર તરફથી ચેરાગનાં ફંડમાં રૂ ૫.

(દ) મરહુમ શેઠ અરદેશર બમનજી ખંબાતાના પુન માટે કુલે રૂ૧૨૪૨ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુજીમાંથી રૂ૫૦૦, મરનારનાં પીતાજી રૂ૧૫૦, મરનારના માતાજી બાઇ ડોશીબાઇ રૂ૧૫૦, મરનારના ભાઇઓ શેઠો સોરાબજી, કુવરજી અને શાપુરજી રૂ૨૦૦, મરનારના બેન બાઇ સુનાબાઇ તથા બનેવી શેઠ માણેકજી મનચેરજી મુનશી રૂ૫૦, મરનારના મમાવા શેઠ અરદેશર રૂશતમજી દલાલ રૂ૨૫, મરનારના મામા શેઠ કુંવરજી અરદેશર દલાલ રૂ૨૫, મરનારના મામા ડા૦ ખરશેદજી અરદેશર દલાલ રૂ૨૫, મરનારના મામા શેઠ બમનજી અરદેશર દલાલ રૂ૨૫, મરનારનાં માસી બાઇ માણેકબાઇ રતનજી દલાલ રૂ૨૫, મરનારના કાકા શેઠ સોરાબજી ફરદુનજી ખંબાતા રૂ૧૫ અને ડા૦ રતનજી દીનશાહજી દલાલ રૂ૧૦. એ રૂપીઆમાંથી રૂ૧૨૦૦ નું મરનારના નામનું ભરૂચની પંચાયતના દફતરે ખાતું પાડી મુદલ રકમ કાયમ રાખી તેનું વયાજ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આસરો આપવાનાં ફંડમાં વાપરવું અને બાકીના રૂપીઆ તયાંની પંચાયત હસ્તકનાં જુદા જુદા ધરમાદા ફંડોમાં આપવામાં આવયા હતા.

(ધ) મરહુમ શેઠ મેહેરવાનજી બરજોરજી પોસ્ટવાલાના પુણ્ માટે રૂ૨૭૨૨ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુન્જીમાંથી રૂ૨૦૦૦, એ રૂપીઆ અનામત રાખી એના વયાજમાંથી વરસે એક ધમબાર વલસારમાં કરવામાં આવશે, મરનારના છોકરા શેઠ દીનશાજીએ રૂ૬૦૦, એ રૂપીઆનાં વયાજમાંથી આખું વરસ બાજ અફરગાન પતેત કરાવવામાં આવશે, એ ઉપરાંત મરનારનાં ખેશીઓએ રૂ૧૨૨ જુદા જુદા ફંડોમાં ભરયા હતા તેમાંથી ચેરાગના ફંડમાં રૂ૭૦ આપવામાં આવયા હતા.

(ન) મરહુમ શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એદનવાળાના મુંબઇ તથા એડન ખાતે થયલાં ઉઠમણામાં કુલે રૂ૨૪૧૦૧ ભરાયા હતા, તેમાં મરહુમના મુંબઇ ખાતે થયલાં ઉઠમણા વખતે મરહુમની પુન્જીમાંથી રૂ૧૦૦૦૦, મરનારના બેટા શેઠ મનચેરજી તથા વહુ બાઇ ધનબાઇજી રૂ૧૦૦૦, મરહુમના બેટા શેઠ રૂસ્તમજી તથા વહુ બાઇ આઇમાય રૂ૧૦૦૦, મરહુમના બેટા શેઠ દીનશાહજી તથા વહુ બાઇ દીનબાઇ રૂ૧૦૦૦, મરહુમનાં વહુ બાઇ કુવરબાઇ તે શેઠ રતનજી દોરાબજીનાં વીધવા તથા દીકરાઓ શેઠો કેખશરૂ તથા મેહેરજીભાઇ રતનજી રૂ૧૦૦૦, મરહુમની બેટી બાઇ ધનબાઇજી રૂસતમજી ખરાસ રૂ૫૦૦, મરહુમની બેટી બાઇ પુતળીબાઇ એરચશા કુપર રૂ૫૦૦, મરહુમની બેટી બાઇ નવાજબાઇ ફરામજી બનાજી રૂ૫૦૦, મરહુમના દીકરાઓ તથા દીકરીઓનાં ફરજંદો રૂ૫૦૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ હોરમસજી કાવસજી દીનશાહ તથા ભત્રીજી બાઇ માણેકબાઇ હોરમસજી રૂ૧૦૦૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ કેકોબાદ કાવસજી દીનશાહ તથા ભત્રીજી બાઇ ખરશેદબાઇ કેકોબાદ રૂ૧૦૦૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ સોરાબજી કાવસજી દીનશાહ તથા ભત્રીજી બાઇ ધનબાઇજી સોરાબજી રૂ૭૫૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ શાવકશા કાવસજી દીનશાહ તથા ભત્રીજી બાઇ આવાંબાઇ શાવકશા રૂ૭૫૦, મરહુમનાં બેન બાઇ આવાંબાઇ તથા બનેવી શેઠ બેજનજી એદલજી કાપડીઆ રૂ૫૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ પીરોશાહ આદરજી મોતેવાળા તથા ભત્રીજી આઇમાય પીરોશાહ રૂ૫૧ મલી કુલે રૂપીઆ ૧૯૬૦૧ ભરાયા હતા. એ રૂપયા કયાં ધરમ ખાતાંમાં આપવા તે હવે પછી જાહેર કરવામાં આવશે. વળી મરહુમ શેઠ દોરાબજીનાં ઉઠમણાંની કીયા એડન ખાતેબી શેઠો કાવસજી દીનશાહની દરેહમેહેરમાં કરવામાં આવી હતી તે વખતે મરહુમ શેઠ દોરાબજીનાં પુણ માટે એમના ખેશખેશાવંદો તથા પેહેડીનાં માણસો અને દોસ્ત આસનાવોએ મલી રૂ૪૫૦૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા.

(પ) મરહુમ બાઇ દીનબાઇ ધનજીભાઇ કરંજીઆના પુન માટે રૂ ૨૪૭૦ ધરમખાતે આપયા હતા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૦, મરહુમનાં માતાજી બાઇ મેહેરબાઇ રૂ ૩૦૦, મરહુમના ખાવીંદ શેઠ ધનજીભાઇ રૂ ૨૦૦, મરહુમના કાકા શેઠ મનચેરજી રૂ ૫૦૦, મરહુમના કાકી બાઇ ધનબાઇ મનચેરજી કરંજીઆ રૂ ૩૦૦, બાઇ આવાંબાઇ મનચેરશાહજી જામાસપજી કરંજીઆ રૂ ૧૦૦, બાઇ પીરોજબાઇ મનચેરજી કરંજીઆ રૂ ૧૦૦, શેઠ મનચેરશાજી જામાસજી કરંજીઆ રૂ ૫૧, શેઠ બેહેરામજી નવરોજજી કરંજીઆ રૂ ૫૧, શેઠ શેહેરીયાદજી દાદાભાઇ કરંજીઆ રૂ ૨૫, શેઠ ખરશેદજી કાવસજી કરંજીઆ રૂ ૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેશીઓએ મળી ભરયા હતા. એ રૂ ૨૪૭૦ ઉપરાંત શેઠ મનચેરજી ભીમજીભાઇ કરંજીઆ જેઓ કરંજ ગામમાં દર વરસે તીર મહીનાનો એક ગહમબાર હમેશ ચાલુ કરતા આવેલા હતા, તેના ખરચ માટે એવોએ અગાઉ એલાયદા કાઢેલા રૂ ૨૫૦૦ માં બીજા રૂ ૩૦ ઉમેરી રૂ ૨૫૩૦ કરી એ રૂપયા મરહુમના પુન માટે ભરાયલા રૂ ૨૪૭૦ માં ઉમેરી કુલે રૂ ૫૦૦૦ ની રકમના ચાર ટકાના પોરટ ત્રસ્ટના બાંડો મુંબઇની પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીઓને સ્વાધીન કીધા છે કે એ રૂપયા અનામત રાખી એના વયાજમાંથી કરંજ ગામમાં તીર મહીનાનો ગંહબાર કરવાને માટે રૂ ૧૦૦ સુધી આપવા, તથા મરહુમ બાઇની શીયાવ સાથની વારસીક બાજ દર વરસે કરંજ ગામની અગીયારીમાં કરવા માટે રૂ ૨૫ આપવા અને જે બાકી વધે તે કરંજ ગામનાં જનરલ ફંડમાં આપવા.

(ફ) મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ ફરામજી બનાજીના મુંબઇ તથા એડન ખાતે થયલા ઉઠમણામાં કુલે રૂ ૫૧૩૦ ભરાયા હતા, તેમાં મરહુમના મુંબઇ ખાતે પાછલી રાતના થયલા ઉઠામણા વખતે મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૦, મરહુમના ભાઇ શેઠ મનચેરજી તથા ભોજાઇ બાઇ ધનબાઇએ મળી રૂ ૩૦૦, મરહુમના ભાઇ શેઠ રૂસ્તમજી તથા ભોજાઇ બાઇ આઇમાયે મળી રૂ ૩૦૦, મરહુમના ભાઇ શેઠ દીનશાજી તથા ભોજાઇ બાઇ ધનબાઇએ મળી રૂ ૩૦૦, મરહુમનાં ભોજાઇ બાઇ કુવરબાઇ તે મરહુમ શેઠ રતનજી દોરાબજી દીનશાહનાં વીધવા તથા ભત્રીજાઓ શેઠો કેખશરો તથા મેહરજી રતનજી દોરાબજીએ મળી રૂ ૩૦૦, મરહુમના બેન બાઇ ધનબાઇજી રૂ૦ ખરાશ રૂ ૨૦૦, મરહુમના બેન બાઇ પુતલીબાઇ એરચશાહ કુપર રૂ ૨૦૦, મરહુમના કાકા મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશાહના સાહેબજાદાઓ રૂ ૫૦૦ અને મરહુમના ફુવા શેઠ બેજનજી એદલજી કાપડયા તથા ફુઇ બાઇ આવાબાઇએ રૂ. ૩૦ મળી કુલે રૂ ૨૬૩૦ ભરાયા હતા. એ રૂપયા કયા ધરમખાતાંમાં આપવા તે હવે પછી જાહેર કરવામાં આવશે. વળી મરહુમ બાઇ નવાજબાઇના ઉઠમણાની કીયા એડન ખાતેબી શેઠો કાવસજી દીનશાહની દરેહમેહેરમાં કરવામાં આવી હતી, તે વખતે મરહુમ બાઇના પુન માટે સગા વહાલાઓએ મળી રૂ ૨૫૦૦ ધરમ ખાતે આપયાં હતાં.

(બ) મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ ડોશાભાઇ ઉમરીગરનાં પુન માટે રૂ૧૧૮૯ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦, મરહુમનાં માતાજી બેહેસતનશીન બાઇ માણેકબાઇની પુજીમાંથી રૂ૨૦૦, મરહુમના બાવા શેઠ ડોશાભાઇ રૂ૧૫૦, મરનારનાં બેન બાઇ આવાંબાઇ અરદેશર ગઝદર રૂ૫૦, મરહુમના ભાઇ શેઠ રૂસ્તમજી રૂ૫૦, મરહુમનાં બેન બાઇ પુતલીબાઇ રૂ૫૦, મરહુમનાં માસી બાઇ શીરીનબાઇ કાવસજી ચોકસી રૂ૫૦, મરહુમનાં બેન બાઇ શીરીનબાઇ રૂ૫૦, મરહુમ ના કાકા શેઠ હોરમસજી રૂ ૫૦, મરહુમના મામા શેઠ કેખશરૂ કાવશજી ચોકસી રૂ૨૫, મરહુમના કાકા શેઠ રતનશા તથા કાકી બાઇ આઇમાય રૂ૨૫, શેઠ હોરમજી બાપુજી ગઝદર રૂ૨૫ અને બા કીના રૂપીઆ જુદાં જુદાં સગાંઓએ મલી ભરયા હતા. એ રૂપીઆમાંથી રૂ૧૧૦૦ શોલાપુરની દરેહમેહેરના મોબેદોનું રહેવાનું ઘર બાંધી આપવાનાં કામમાં આપયા છે, માસીનાની ઇસપીટાલના ચાલુ ખરચનાં ફંડમાં રૂ. ૨૦, પારસી ફીવર હસ્પીટલમાં રૂ. ૫૦, સુરતની ગોપીપરાની દરેહમેહરમાં ફરનીચર ખરીદવા માટે રૂ. ૯૧ અને બાકીના રૂપયા પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા.

(ભ) મરહુમ બાઇ બચુબાઇ દોરાબજી ડાકટરનાં પુણ માટે રૂ૪૩૪૭ આપવામાં આવયા હતા, તેમાં મરહુમ બાઇ બચુબાઇને નામે રૂ૧૫૦૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી હોરમસજી ડાકટરને નામે રૂ૫૦૦, મર હુમ શેઠ અરદેશર દોરાબજી ડાકટરને નામે રૂ૨૦૦, મરહુમ બાઇ પીરોજા દોરાબજી ડાકટરને નામે રૂ૨૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી ફરામજી કહોકને નામે રૂ૨૦૦, મરહુમ બાઇ જરબાઇ હોરમસજી ક હોકને નામે રૂ૨૦૦, મરહુમ બાઇ હીરાંબાઇ હોરમસજી કહોકને નામે રૂ૨૦૦ મલી કુલે રૂ૩૦૦૦ મર નારના એકઝીકયુટરોએ આપયા હતા. મરનારની પુજીમાંથી મરનારના દીકરા તથા દીકરીઓ, જમાઇ ઓ, વહુઓ, અને દોતરાઓએ રૂ૧૦૦૦ આપયા તેની વીગત:—મરનારના દીકરા શેઠ હોરમસજી રૂ૩૦૦, મરનારની દીકરી બાઇ ગુલબાઇ જમશેદજી ડાકટરે રૂ૧૦૦, મરનારની દીકરી બાઇ માણેકબાઇ જીજીભા ઇ દીવેચા રૂ૨૦૦, મરનારનાં વહુ બાઇ ગુલબાઇ હોરમસજી ડાકટર રૂ૧૦૦, મરનારના જમાઇ શેઠ જ મશેદજી બરજોરજી ડાકટર રૂ૨૫, મરનારના જમાઇ શેઠ જીજીભાઇ અરદેસર દીવેચા રૂ૧૦૦, મરનાર ના દીકરા શેઠ હોરમસજીના છોકરાઓ શેઠો દોરાબજી તથા અરદેશર અને દીકરીઓ બાઇઓ ફરેની તથા હીરાંબાઇ રૂ૧૦૦, મરનારની દીકરી બાઇ ગુલબાઇના દીકરાઓ શેઠો બરજોરજી તથા જાહાંગીર જી રૂ૨૫, મરનારની દીકરી બાઇ માણેકબાઇના દીકરાઓ શેઠો ફરદુનજી તથા અરદેશર રૂ૫૦. ઉપલા બધા મલીને કુલે રૂ૪૦૦૦ કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવામાં આવશે. એ ઉપરાંત શેઠ ફ રામજી જમશેદજી કહોકે રૂ૨૫ બેહેરામજી જીજીભાઇ ચેરીટેબલ ઇનસટીટયુટના ફંડમાં, બાઇ આવાંબા ઇ ફરામજી કહોકે રૂ૨૫ માસીનાની આસપીટલનાં ફંડમાં, મરહુમ શેઠ અરદેશર રૂસ્તમજી દીવેચાની પુજીમાંથી એવણના છોકરાઓએ રૂ૫૦ પારસી ફીવર આસ્પીટલનાં ફંડમાં, ડાકટર એરચશાહ જમ શેદજી હકીમે રૂ૫૦ જરથોસ્તી જંદ અવસ્તા તથા ધરમ નીતીની કેળવણીની નીશાળ ફંડમાં, બાઇ શીરીનબાઇ એરચશાહ ડાકટરે રૂ૫૦ લાચાર જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પોહોચાડવા તથા ધર મની કીયા વગેરે દીન ૪ નો ખરચ કરવાનાં ફંડમાં, શેઠો મેરવાનજી દાદાભાઇ તથા જીજીભાઇ અર દેશર દીવેચાએ રૂ૫૧ પારસી ફીવર આસપીટલનાં ફંડમાં, બાઇ સુનાબાઇ તે શેઠ નશરવાનજી રૂસ્ત મજી કહોકનાં વીધવાએ રૂ૨૫ દેવલાલીનાં દોખમાનાં ફંડમાં અને બાકીના રૂપીઆ જુદાં જુદાં સગાં ઓએ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા.

(મ) મરહુમ બાઇ માણેકબાઇ બમનજી કુપરનાં પુન માટે રૂ૪૦૭૬ આપવામાં આવયા હતા, તેમાં મરનારની પુજીમાંથી રૂ૨૦૦૦, મરનારના સસરા શેઠ ભીખાજી તથા ધણીયાંણી બાઇ કુવરબાઇ ની પુજીમાંથી રૂ૧૦૦૦, મરનારના ખાવીંદ શેઠ બમનજી રૂ૫૦૦, મરનારના છોકરા શેઠ જાગીરજી રૂ૧૦૧, મરનારના છોકરા શેઠ મેરજીભાઇ રૂ૧૦૧, મરનારની છોકરી બાઇ પીરોજબાઇ સોરાબજી પા વરી રૂ૫૧ મલી કુલે રૂ૩૭૫૩ કયાં ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે. મરનારના વે વાઇ શેઠ દાદાભાઇ પાવરીએ રૂ૫૧ રવાનોને અવલમંજલ પહોચાડવાનાં ફંડમાં, મરનારના જમાઇ શેઠ સોરાબજી દાદાભાઇ પાવરીએ રૂ૫૧ ગરીબ જરથોસ્તીઓને પગાર આપવાનાં ફંડમાં, મરનારના ભાઇ શેઠ નસરવાનજીએ રૂ૨૫ ગરીબ જરથોસ્તીઓને પગાર આપવાનાં ફંડમાં, મરનારનાં ભોજાઇ બાઇ હીરાંબાઇ હોરમસજી શરાફે રૂ૫૧ ખેતવાડીનાં મુકતાદ ફંડમાં, બાઇ આવાંબાઇ રતનશાહ ઇજ નેરે રૂ૫૧ ખેતવાડીનાં બાજ જશનનાં ફંડમાં અને બાકીના રૂપીઆ જુદા જુદા ખેશીઓએ પરચુટ ણ ફંડોમાં આપયા હતા.

(ય) મરહુમ શેઠ કાવસજી બરજોરજી બાટલીવાલાનાં પુણ માટે રૂ૨૧૯૭ ધરમ ખાતે આપયા હતા તેમાંથી રૂ૨૦૦૦ ની સાડાત્રણ ટકાની લોનો મરનારનાં માતાજી મરહુમ બાઇ હીરાંબાઇના ત્રસતદીદમાં લખયા પ્રમાણે ત્રસતીઓ તરફથી તારદેવ ખાતે મરહુમ શેઠ બેહેરામજી કાવસજી બાટલીવાળાની દરે હમેહેરમાં મરનારના દરૂન, બાજ, મુકતાદ વગેરે કરવા માટે આપવામાં આવશે. મરનારનાં માતાજી બાઇ હીરાંબાઇની એસટેટમાંથી રૂ૧૨૫ જુદાં જુદાં ફંડોમાં આપવામાં આવયા હતા અને બાકીના રૂપીઆ બીજા સગાઓએ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા.

(ર) મરહુમ બાઇ દીનબાઇ જાહાંગીરજી મોદીના પુણ માટે કુલે રૂ ૨૩૭૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, એમાં મરહુમની પુજીમાંથી રૂ. ૧૮૦૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાંથી નવસારી

મધેની દરેહમેહેરમાં મરનારને નામનો જે એટલો બાંધવામાં આવયો છે ત્યાં દરરોજ ચેરાગ એક ચાલુ મુકવા માટે રૂ ૫૦૦ ની સરકારી નોટ ટકા ૩ા નાં વયાજની આપી છે કે તે અનામત રાખી એનું વયાજ વાપરવું, મરનારની દર વરસ દહાડાની બાજને દીને આફ્રરગાન બાજ ફરોખસી સતુમ ઇજશની તથા શીયાવ સાથની કીયા કરવાનાં ખરચ માટે રૂ ૫૦૦ ની સરકારી નોટ ટકા ૩ા નાં વયાજની વયાજ વાપરવાની સરતે કયાં ખાતાંમાં આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે, સુરતના ગોટીના આદરીયાનમાં ચાલુ બાજ રોજગારના ફંડમાં રૂ ૧૦૦, મરનારના ખાવીંદ શેઠ જહાંગીરજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના બાવા શેઠ મેરવાનજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના માતાજી બાઇ પીરોજબાઇના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઇ શેઠ સોરાબજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઇ શેઠ હોસમસજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના ભોજાઇ બાઇ પીરોજબાઇ સોરાબજી ઉમરીગરના પુન માટે રૂ ૧૦૦ મલી કુલે રૂ ૬૦૦ શેઠ માણેકજી શેઠની દરેહમેહરમાં આફ્રરગાન, બાજ, ઘંમબાર, જશન, તથા મુકતાદનાં ફંડમાં, ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં છોકરાંઓની નવજોત તથા લગનનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, ડુંગર ઉપર ભણુવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫ અને ચોપાટી મધેની સોરાબજી વાછાગાંધીની દરેહમેહેરનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, મરનારનાં બેનની છોકરી બાઇ હીરાંબાઇ બરજોરજી વાછાગાંધીએ રૂ ૨૫ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં, મરનારનાં બેનના જમાઇ શેઠ બરજોરજી ખરશેદજી વાછાગાંધીએ રૂ ૨૫ દેવલાલી બાધુરજીની સેનીટેરીયમના ફંડમાં, મરનારના બેનની છોકરી બાઇ હીરાંબાઇના છોકરા શેઠ સોરાબજી બરજોરજી વાછાગાંધીએ રૂ ૨૫ ડાં૦ માસીનાની આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા શેઠ પીરોજશાહ બરજોરજી મોદી તથા ધણીઆણી બાઇ શીરીનબાઇએ રૂ ૨૫ દેવલાલીના દોખમાના તથા ધરમ કીયાના ફંડમાં, મરનારનાં ભાણેજ બાઇ બચુબાઇ મેરવાનજી બાટલીવાળાએ રૂ ૨૦ ડા૦ માસીનાની આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા શેઠ નવરોજજી જમશેદજી મોદીએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા શેઠ સોરાબજી હોરમસજી મોદીએ રૂ ૨૫ પુના મધે બાઇ આલીબાઇ મેહેર હોશંગ દસતુર ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજી બાઇ મીઠીબાઇ ફરામજી બનાજી તથા એવણના ખાવીંદ શેઠ ફરામજીએ રૂ ૨૫ કોટની મરહુમ શેઠ બનાજી લીમજી દરેહમેહરનાં નીભાવ ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા શેઠ રૂસતમજી હોરમસજી મોદીએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસ્પીટલના ફંડમાં, મરનારના બેન બાઇ નવાજબાઇ કુંવરજી મોદીએ રૂ ૨૫ પારસી સંકટ નીવારણના ફંડમાં, મરનારના ભાણેજ શેઠ હોરમસજી કુંવરજી મોદી તથા ધણીઆણી બાઇ શીરીનબાઇએ રૂ ૨૦૦ પારસી એસોસીએશન બીલડીંગ ગેરંટી ફંડમાં, મરનારના ભાણેજ શેઠ નાનાભાઇ કુંવરજી મોદીએ રૂ ૨૫ ડા૦ માશીનાની આસ્પીટલના ફંડમાં, મરનારના ભાણેજ શેઠ અરદેશર કુવરજી મોદીએ રૂ ૨૫ ડા૦ માસીનાની આસ્પીટલના ફંડમાં, મરનારના ભાણેજનાં ધણીયાણી બાઇ બચુબાઇ અરદેશર મોદીએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસ્પીટલના ફંડમાં, મરનારના ભાણેજ શેઠ મેરવાનજી કુવરજી મોદીએ રૂ ૨૫ ચોપાટીની વાછાગાંધીની દરેહમેહેરના ફંડમાં અને મરનારના ભાણેજનાં ધણીયાણી બાઇ દીનબાઇ મેરવાનજી મોદીએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસ્પીટલના ફંડમાં.

(ભ) મરહુમ બાઇ બચુબાઇ તે શેઠ ખરશેદજી કાવસજી બરાસના ધણીયાણીના પુન માટે રૂ. ૨૬૦૮ આપવામાં આવયા હતા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમના ખાવીંદ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમના ભાણેજ શેઠ હોરમસજી કાવસજી દીનશાજી એડનવાળા રૂ. ૧૦૦, મરહુમના ભાણેજ બાઇ માણેકબાઇ હોરમજી કાવસજી દીનશાજી રૂ. ૫૦, મરહુમના ભાણેજ શેઠ કેકુબાદ કાવસજી દીનશાજી તથા ધણીયાણી બાઇ ખરશેદબાઇ રૂ. ૧૦૦, મરહુમનાં ભાણેજ શેઠ સોરાબજી કાવસજી દીનશાજી તથા ધણીયાણી બાઇ ધનબાઇ રૂ. ૧૦૦, મરહુમનાં ભાણેજ શેઠ શાવકશા કાવસજી દીનશાજી તથા ધણીયાણી બાઇ આવાંબાઇ રૂ. ૧૦૦, મરહુમનાં ભાણેજ બાઇ કુંવરબાઇ રતનજી દોરાબજી રૂ. ૫૧, મરહુમનાં ભાણેજ બાઇ આઇમાય રૂસ્તમજી દોરાબજી રૂ. ૫૧, મરહુમનાં સગા મરહુમ શેઠ દોરાબજી દીનશાજીનાં છોકરાંઓ રૂ. ૫૧ અને મરહુમનાં સગા બાઇ આવાંબાઇ બેજનજી કાપડીઆ રૂ. ૫. એ રૂપયા કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(વ) મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ રૂસ્તમજી ધનજીભાઇ પટેલનાં પુન માટે કુલે રૂ. ૨૭૨૪ ધરમખાતે આપયા હતા, તેમાં મરહુમના બાવાએ રૂ. ૭૧૦ એમાંથી રૂ ૫૦૦ ભરૂચની શેઠ હોરમસજી બહેરામજી વખારીયાની દરેહમહેર અને જમશેદ બાગનાં ફંડમાં આપયા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી તેનું વયાજ વખારીઆ દરેહમેહરના ખરચમાં વાપરવું, રૂ ૫૦ અશો રૂવાંનોને અવલમનજલ પોંહોચાડવાના ફંડમાં, રૂ ૫૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, રૂ ૫૦ નવા દોખમાના ફંડમાં, રૂ ૨૫ છોકરીઓની સ્કુલના ફંડમાં, રૂ ૨૫ પાંજરાંપોળના ફંડમાં અને રૂ ૧૦ કાળી તળાવડીના કુવે ઢોરોને પાણી પીવાના હેરો ભરવાનાં ફંડમાં, મરહુમના માતાજી બાઇ ભીખાઇજીએ રૂ ૧૦૦ તેમાંથી રૂ ૫૦ વખારીઆ દરેહમહેરના બાજ આફ્રરગાનાન ફંડમાં અને રૂ ૫૦ નવા દખમાના ફંડમાં, મરહુમના ભાઇ શેઠ બમનશાએ રૂ ૨૫ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, શેઠો દીનશાજી ફરદુનજી એનડ બ્રધરસે રૂ ૨૫ હમાવાળાની અગીઆરીના ફંડમાં, મરનારના કાકા શેઠ ધનજીશા હોરમજી વખારીઆએ રૂ ૫૦ એમાંથી રૂ ૨૫ માંજરાપોરમાં ઢોરોને ઘાસ તથા દાણો પુરો પાડવાના ફંડમાં, રૂ ૨૦ જમશેદ બાગ

ના બોઅદેવાના ફંડમાં અને રૂ ૫ શેઠ જમશેદજીના ધમબાર ફંડમાં, શેઠ સોરાબજી હોરમશજી વખારીયાએ રૂ ૫૦ એમાંથી રૂ ૨૫ જમશેદ બાગના ફંડમાં, રૂ ૧૫ શેઠ સોરાબજી હોરમસજી વખારીઆ સ્કોલરશીપમાં અને રૂ ૧૦ શેઠ જમશેદજી હોરમસજી વખારીઆના ધમબારના ફંડમાં, શેઠ ડોશાભાઇ ખરશેદજી ગાંધીએ રૂ ૨૫ પરચુટણ ફંડોમાં, મરનારના ભાઇ શેઠ જહાંગીરશા રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઇ શેઠ પીરોજશા રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઇ શેઠ જમશેદજી રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઇ શેઠ દારાશા રૂ ૧૦૦, મરનારના માશા શેઠ નશરવાનજી ગુસ્તાદજી મીજાના રૂ ૫૧, મરનારના મામા શેઠ દીનશાજી રૂશતમજી લાકડાંવાળા રૂ ૧૫, મરનારના માસી બાઇ સુનાબાઇ લાકડાંવાળા રૂ ૧૦ અને મરનારના ભોજાઇ બાઇ જરબાનું જમશેદજી વખારીયા રૂ ૨૫ મલી રૂ ૫૦૧ ભરાયા હતા, એમાં શેઠ પીરોજશાહે બીજા રૂ. ૨૦૦ નો વધારો કરી રૂ. ૭૦૧ ભરૂચની પારસી પંચાયતને સવાધીન કરયા હતા કે એના વચાજમાંથી પીટીટ કનચાશાલાના ઉપલા વરગમાં ગરીબ છોકરીઓને ફી તથા ચોપડીઓ આપવી, મરહુમના સસરા શેઠ ધનજીભાઇ કાવશજી પટેલ તથા છોકરાઓએ રૂ ૫૦૧ સુરત જીલ્લાના ગામ ઇચ્છાપોર મધે મરહુમના પુનને માટે હવે પછી નક્કી કીધેલા ફંડમાં વાપરવામાં આવશે, મરહુમના સસરા શેઠ ધનજીભાઇએ રૂ ૫૧ ભરૂચના ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, મરહુમના ખાવીંદ શેઠ રૂસ્તમજીએ રૂ ૨૦૨ એમાંથી રૂ ૧૦૧ વખારીઆની દરેમેહેરના ફંડમાં, રૂ ૫૧ ભરૂચના ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, રૂ ૨૫ ભરૂચના અશો રૂવાનને અવલમંજલ પોહચાડવાના ફંડમાં અને રૂ ૨૫ ભરૂચના નવા દખમાના ફંડમાં, શેઠ બરજોરજી કાવશજી વેસુગરા તથા ઇજનેરે રૂ ૫૧ ભરૂચ મધેના જરથોસ્તીના જનરલ ફંડમાં અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સગાઓએ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા.

(શ) મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ દીનશાહ ખંબાતાના પુણ માટે મરહુમના બેટાઓ શેઠો અસપંદીયારજી, માણેકજી અને દાદાભાઇએ તથા સગાંવહાલાઓએ મલી કુલે રૂ. ૧૫૦૦ આપયા હતા. એ રૂપયા કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(સ) મરહુમ બાઈ આવાબાઈ માણેકજી દીવેચાના પુણ માટે રૂ ૨૩૭૫ ધરમ ખાતે આપયા હતા તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ ૧૩૦૦ નાં બોંડ ટકા ૪ ના વચાજના અનજુમનનાં આતશબેહેરામ સાહેબના ત્રસટીઓને સવાધીન કરવા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એના વચાજમાંથી દર માસે અફરગાન બાજની ક્રીયા કરાવવી તથા દર વારસીક દીવસે શીઆવ સાથે અફરગાન બાજ ફરોખશી સતુમ ઇજશની સાથની ક્રીયા કરાવવી, તથા માચી એક ચહડાવવી, મરનારની પુંજીમાંથી રૂ ૫૦૦ ના બોંડ ટકા ૪ ના વચાજના પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટી સાહેબોને સવાધીન કરવા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનું વચાજ આંધળાં પાગળાં લાચાર જરથોસતીઓની પરવરસી કરવા તથા પગાર આપવાના ફંડમાં વાપરવું, શેઠ હોરમસજી તથા અરદેશર ફરામજી દીવેચાએ રૂ. ૧૦૨ પારસી ફીવર આશપીટલના ફંડમાં, શેઠ રૂસતમજી ફરામજી દીવેચાએ રૂ. ૨૫ પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં, શેઠ જહાંગીરજી રૂસતમજી દીવેચાએ રૂ. ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં અને રૂ. ૨૫ ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ ફંડમાં, બાઇ મીઠીબાઇ જહાંગીરજી દીવેચાએ રૂ. ૨૫ શેઠ ન૦ માણે૦ પીટીટ દીવાનશાળાના ફંડમાં, શેઠ પેસતનજી રૂશતનજી દીવેચાએ, રૂ. ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલ ફંડમાં અને રૂ. ૨૫ શેઠ ન૦ માણે૦ પીટીટ દીવાનશાળાના ફંડમાં, બાઈ કુંવરબાઇ પેસતનજી દીવેચાએ રૂ ૨૫ ગરીબ જરથોસતી વીધવાઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, મરહુમ શેઠ અરદેશર રૂશતમજી દીવેચાની પુંજીમાંથી એવણના છોકરાઓએ રૂ૨૫ દેવલાલીની બાધુરજી સેનેટેરીયમનાં ફંડમાં અને રૂ૨૫ પારસી ફીવર આસપીટલ ફંડમાં, બાઈ કુકીબાઈ તે શેઠ અરદેશર રૂસતમજી દીવેચાના વીધવાએ રૂ ૩૦ પરચુટણ ફંડોમાં, શેઠ જીજીભાઇ અરદેશર દીવેચાએ રૂ ૩૦ પરચુટણ ફંડોમાં, શેઠ કેકોબાદ સોરાબજી દીવેચાએ રૂ૨૫ પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં, બાઈઓ ખરશેદબાઈ, મેરબાઈ તથા ગુલબાઇ સોરાબજી દીવેચાએ રૂ ૩૦ ગરીબ જરથોસતીઓની છોકરીઓને પરણાવાના ફંડમા, શેઠ નાનાભાઈ દીનશાહજી દીવેચાએ રૂ ૨૫ પારસી ફીવર આસપીટલનાં ફંડમાં, શેઠ જહાંગીરજીના સસરા શેઠ દોરાબજી ડોસાભાઈ દોતીવાળાએ રૂ ૨૫ વીધવા આશ્રમ ફંડમાં તથા રૂ ૨૫ લાચાર જરથોસતીઓને પગાર આપવાના ફંડમાં અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સગાઓએ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ પેસતનજી રૂસ્તમજી થરાફ રોજ ૧૯ મો, માહા ૮ મો સને ૧૨૭૨ ને દીને હક થયા તથા મરહુમ શેઠ બેરામજી રૂસ્તમજી થરાફ રોજ ૩૦ મો, સાહા ૯ મો સને ૧૨૭૩ ને દીને હક થયા, એઓના પુણને સારૂ મરનારના બાવા શેઠ રૂસ્તમજી તથા માતાજી બાઇ હીરાંબાઇએ આ વરશે મરનારની પુંજીમાંથી રૂ ૨૦૦૦ ની સરકારી લોન ટકા ૩॥ ના વચાજની અનજુમનના આતશબેહરાના ત્રસ્ટીઓને સ્વાધીન કરી છે કે એના વચાજમાથી ઉપર જણાવેલા બંને મરહુમ ગ્રહસ્થોની દર વરસ દહાડાની બાજને દીને અફરગાન, બાજ, ફરોખશી, સતુમ ઇજશની અને શીયાવ સાથની ક્રીયા કરાવવી તથા એ દીને માચી એક ચહડાવવી તથા આતશબેહેરામમાં અનજુમનના મુકતાદ માંડવામાં આવે તેની સાથે ઉપલા બંને મરહુમ ગ્રહસ્થોના બહેડાં મંડાવવાનો ખરચ કરવો.

કલકતાના જાણીતા વેપારી શેઠ ફરામજી મનચેરજીએ તથા એવણના ધણીઆણી બાઇ જરબાનુંએ પોતાના મરહુમ વહુ બાઇ શીરીનબાઇના પુણ માટે કલકતાની જરથોસ્તી અનજુમનના ફંડના ત્રસ્ટીઓને રૂ ૫૦૦ આપયા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનું વચાજ તયાના નવા નશીસાલારના ફંડમાં વાપરવું અને બીજા રૂ ૫૦૦ વેશુ ગામના ૭ દેશીના રૂવાનોને અવલ મંનજલ પુગા

ડવાના ફંડમાં આપયા હતા કે એ રૂપયા અનામત રાખી એનું વયાજ વાપરવું. વળી એવોએ મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇની યાદમાં રૂ ૫૦ દમણના લાચાર જરથોસ્તીઓને વેહેચી આપવા મુકતાદ ટાકણે મોકલાવી આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી એદલજી મેહેતા રોજ ૨૭ મો માહા ૭ મો ૧૨૭૫ ને દીને બેહેસતનશીન થયા તેવણના વારશીક રોજગારને દીને તેવણની પુંજીમાંથી રૂ ૧૨૦૦ ની સરકારી લોન અનજુમનના આતશબેહેરામના ટ્રસ્ટીઓને આપવામાં આવી છે કે તેના વયાજમાંથી મરહુમનું કીયાકામ કરવું. તે ઉપરાંત પારસીઓના સંકટનીવારણ ફંડમાં રૂ ૫૦, પારસી એસોસીએશન બીલડીંગ ગેરેંટી ફંડમાં રૂ ૫૦, દસ્તુરજી સાહેબ કેખશરૂ જામાસ્પજી દસ્તુરના દરજજાના નીભાવ ફંડમાં રૂ ૭૫, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટના ગરીબ દીવાના જરથોસ્તીઓના ફંડમાં રૂ ૪૫, બાઇ શીરીનબાઇ મનચેરજી કામાના વાંદરેવાળા કોનવેલેસંટ હોમ ફંડમાં રૂ ૪૦ અને પારસી કોમની ગુપચુપ શેવા બજાવતી પરોપકારી પારસી બેહેનોના ધરમાદા ફંડમાં રૂ ૪૦ મળી રૂ ૧૫૦૦ આ વરસે આપવામાં આવયા હતા.

મરહુમ શેઠ દારાબજી રતનજી તાતા રોજ ૨૫ મો માહ ૧૧ મો સને ૧૨૭૨ ને દીને હક થયા હતા તેવણના પુણને શારૂ શેઠો મનચેરજી શાપુરજી તાતા તથા રતનજી શાપુરજી તાતાએ રૂ. ૨૫૦૦ ના પોરટ ટરસ્ટ બોનડ ટકા આરના વયાજના બીલીમોરાના ધરમખાતાંમાં આપયા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એના વયાજમાંથી બીલીમોરાના અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી સ્કુલોના ગરીબ જરથોસ્તીઓના છોકરા તથા છોકરીઓનો પગાર અને ચોપડીઓ અપાવવી.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી હોરમશજી મેગુસી જેવણ બીલીમોરા ખાતે રોજ ૫ મો, માહા ૨ જો સને ૧૨૪૬ ને દીને બેહેસ્તનશીન થયા હતા, એવણના પુન માટે એવણના છોકરાઓ શેઠો બરજોરજી અને પીરોઝશાહે રૂ ૫૦૦ રોજ ૨૬ મો, માહા ૧ લો સને ૧૨૭૬ ને દીને બીલીમોરાની જરથોસ્તી અનજુમનને આપયા હતા કે એનું વયાજ બીલીમોરાની સર જમશેદજી જીજીભાઇની ગુજરાતી નીશાળમાં જંદ અવસ્તાની કેળવણી આપવાના કામમાં વરસોવરસ ખરચવું. તેમજ એજ દીને બીલીમોરાના આદરીયાનમાં મરહુમનું અને મરહુમના ધણીયાણી બાઇ વીરબાઇજીનું જાથુકનું મુકતાદનું બહેડું માંડવા માટે રૂ ૬૦૦ બ્યાજ વાપરવાની સરતે અને મુકતાદની કીયામાં બેઉ રૂવાનોના નામ દેવા આપયા હતા.

મરહુમ બાઇ કુવરબાઇ તે મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી માણેકજી હજારી તથા લાકડાંવાળાંના વીધવા રોજ ૧૫ મો, માહા ૭ મો સને ૧૨૭૫ ને દીને હક થયાં હતાં, તેવણનાં પુનને સારૂ રૂ ૪૨૧ ધરમ ખાતે આ વરશે આપયા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ ૨૦૧, મરનારનાં છોકરા શેઠ અરદેશર રૂ ૧૦૧ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા એશીઓએ ભરયા હતા. એ રૂપયામાંથી પારસી ફીવર આસ્પીટલના ફંડમાં રૂ ૧૦૧, બીલીમોરાની અનજુમનના ફંડમાં ૧૦૧, મજગામની નવી દરેહમેહેરના ફંડમાં રૂ ૭૫, જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવી આપવાના ફંડનાં રૂ ૫૧ અને બાકીના પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા. એ ઉપરાંત મરનારની વરસીને દીને મરહુમના દીકરા શેઠ અરદેશરે રૂ ૧૦૧ પારસી ફીવર આસ્પીટલ ફંડમાં આપયા હતા.

શેઠ ડોશાભાઇ રૂશતમજી ઉમરીગરે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી બાઇ માણેકબાઇની વરસીની યાદમાં રૂ ૧૦૦૦ આ વરશે સોલાપુરની જરથોસ્તી અનજુમનની દરેહમેહરનાં ફંડમાં આપયા હતા.

સુરતના શેહેનશાહી આતશબેહેરામ સહેબમાં અંજુમન તરફથી થતાં બાજ આફરગાન અને ઉજશનીના ફંડમાં મરહુમ શેઠ દોરબજી રતનજી પટેલના પુન માટે તેમની પુંજીમાંથી મરનારના વીધવા બાઇ બચુબાઇએ વયાજ વાપરવાની શરતે રૂ ૫૦૦ આપયા હતા.

મરહુમ બાઇ વીરબાઇજી તે શેઠ દારાબજી જીવનજી વાડયાના ધણીયાણી રોજ ૧૯ મો મહા ૫ મો સને ૧૨૭૦ ને દીને હક થયા હતાં તેવણના પુનને સારૂ એવણના છોકરાઓએ બીલીમોરાની અગીયારીમાં મુકતાદ માંડવા માટે બેડું એક તથા રૂ. ૩૦૦ બીલીમોરાના ધરમખાતાંમાં એવી સરતે આપયા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી, એનું વયાજ મુકતાદના ફંડમાં વાપરવું તથા એની કીયાંમાં બાઇ વીરબાઇનું નામ દેવું.

મરહુમ બાઇ દીનબાઇ તે શેઠ નશરવાનજી શાપુરજી વઇઆના ધણીઆણી રોજ ૧૦ મો માહ ૯ મો સને ૧૨૬૯ ને દીને હક થયાં હતાં તેવણના પુનને સારૂ એવણના છોકરા શેઠ દાદાભાઇ નશરવાનજી વઇઆએ બીલીમોરાની અગીઆરીમાં મુકતાદ માંડવા માટે બેડું એક તથા રૂ. ૩૦૦, બીલીમોરાના ધરમખાતામાં એવી સરતે આપયા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનું વયાજ મુકતાદના ફંડમાં વાપરવું તથા એની કીયામાં બાઇ દીનબાઇનું નામ દેવું.

બાઇ હમાબાઇ તે નવસારીના મરહુમ વડા દસ્તુરજી દારાબજી મહીયારજીના બેટીએ પોતાના મરહુમ માતાજી બાઇ ધનબાઇજીની વરસીની યાદમાં નવસારીના નોશીરવાન અદલ ફંડમાં આ વરસે ૪૦ બંદુશો ગરીબ જરથોસ્તીઓને વેંહચી આપવા આપયાં હતાં.

બાઇ કુંવરબાઇ તે મરહુમ શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી ચીતલવાળાના છોકરીએ પોતાના માતાજી બાઇ ધનબાઇ તથા બાવા શેઠ નશરવાનજીના પુન માટે આ વરસે રૂ ૩૦૦ વયાજ વાપરવાની સરતે સુરતના શેહેનશાહી આતશબેહેરામને લગતા બાજ અફરગાન અને ઉજશનીના ફંડમાં આપયા હત

એક જરથોસ્તી બાનુએ પોતાની બેટીની એક ગરીબ ઘરડી દાયા નામે ડોશીબાઇ પીરોજશાહ ભરૂચા આ વરસમાં મરણ પામવાથી તેની યાદમાં રૂ ૧૩૫ જુદાં જુદાં ફંડોમાં આપયા હતા.

શેઠ બહેરામજી સોરાબજી જોશફશેઠનાએ પોતાના ફરજંદોની યાદમાં શોલાપુરની અવલમંજલ પોંહચાડવાની જગયા ઉપર કુવો બાંધવા સારૂ રૂ ૫૦૦ આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી મેરવાનજી કુકાના પુનને માટે તેઓના પુત્રો શેઠો અરદેશર તથા રૂસતમજીએ સુરતની પંચાયત હસતક વયાજ વાપરવાની સરતે સર જ૦ જી૦ ની સુરતની અંગ્રેજી સ્કુલના ફંડમાં રૂ ૪૦૦, સુરતને લગતાં ગામોનાં આંધળાંપાંગળાંનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦, અને જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦ મળી રૂ ૬૦૦ આ વરસે ધરમ ખાતે આપયા હતા.

શેઠ કેખશરૂ કાવસજી કેમેસરીએટવાળાએ પોતાનાં બહેનની યાદમાં રૂ ૨૫ ધરમ ખાતે આપયા હતા.

મરહુમ બાઇ સુનામાય મેરવાનજી મીનીસની પહેલા મહીનાની બાજની યાદમાં ખેસીઓએ આ વરસે જુદાં જુદાં ફંડોમાં રૂ ૭૫ આપયા હતા, તેમજ બાઇ ભીખાઇજી રૂસતમજી ફોનોગ્રાફવાળાએબી પરચુટણ ફંડોમાં રૂ ૧૫ આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ કાવશાહ સોરાબજી ડાકટરની વરસીની યાદમાં રોજ ૩ જો, માહા ૪ થો ૧૨૭૬ ને દીને મરહુમનાં માતાજી બાઇ રતનબાઇએ રૂ ૧૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમજ મરહુમના મામા શેઠ દીનશાહજી, વીધવા બાઇ શીરીનબાઇ અને સાલી બાઇ બચુબાઇએ મળી રૂ ૩૦ ડુંગરવાડીનાં ભણતરનાં ફંડમાં આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી માણેકજી ગજદર રોજ ૯ મો, માહા ૯ મો સને ૧૨૭૩ ને દીને હક થયા હતા, તેવણના પુન માટે મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ ૧૦૫ અને મરહુમના બાવા શેઠ નશરવાનજીએ રૂ ૧૩ મળી કુલે રૂ ૧૧૮ નો અમરીતસર પાટી રેલવેનો શેર એક વયાજ વાપરવાની સરતે ગણદેવીના લાચારબેચાર જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં આપયો હતો.

મરહુમ બાઇ આઇમાય તે શેઠ બેજનજી ટેમુલજી લીંબુવાળાનાં ધણીઆણીના માસીસાની યાદમાં રોજ ૨૩ મો, માહા ૭ મો ૧૨૭૬ ને દીને રૂ ૫૭ જુદાં જુદાં ફંડોમાં આપવામાં આવયા હતા.

મરહુમ શેઠ સોરાબજી રતનજી તુરંબેવાલા રોજ ૬ ઠો, માહા ૬ ઠો ૧૨૭૫ ને દીને હક થયા હતા, એવણના પુણ માટે મરહુમની પુંજીમાંથી જુદાં જુદાં ફંડોમાં રૂ ૫૦ આ વરસે આપવામાં આવયા હતા.

ઉદવાડેવાળા શેઠ પેસતનજી જીણાભાઇએ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ બેરામશાહના પુન માટે આ વરસે રૂ ૧૫ નારગોલના જરથોસ્તીઓને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં આપયા હતા.

બાઇ ખરશેદબાઇ તે મરહુમ શેઠ રૂસતમજી કાવસજી કાવીનાના વીધવાએ શેઠ કાલીભાઇ પાલનજીની નઇએતે દર વરસે રૂ. ૨૧ એવી સરતે આપવા ઠરાવયું છે કે મુદલ રકમ કાયમ રાખી એનું વયાજ ઉપજે તે અંકલેશ્વરના નશેસાલાર, ખાંધીયા ફંડમાં વાપરવું.

કલીકટવાલા દસ્તુર જાહાંગીર ખુરશેદજીએ પોતાની મરહુમ બેટી બાઇ બમનબાઇના પુણ માટે રૂ ૧૦ કલીકટના ફંડમાં આપયા હતા.

શેઠ નોશીરવાન બરજોરજી બેરામજી જેવણ રોજ ૫ મો, માહા ૧૧ મો ૧૨૭૫ ને દીને મુંબઇમાં હક થયા હતા, તેવણનાં મુંબઇમાં થયલાં ઉઠમણા વખતે ભરાયલા રૂ ૧૫૦૦૦ માંથી પારસી જનરલ આસપીટલ ફંડમાં રૂ ૫૦૦૦, દેવલાલીનાં બહાદુરજી સેનેટેરીયમમાં લાઇબ્રેરી તથા વીશ્રામગ્રહ માટે રૂ ૫૦૦૦, રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦૦, ઇરાન દેશના જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારવાનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦૦, પારસી ફીવર આસપીટલ ફંડમાં રૂ ૫૦૦, પારસીઓનાં સંકટનીવારણ ફંડમાં રૂ ૫૦૦, પારસી સુવાવડખાનાનાં ફંડમાં રૂ ૫૦૦, કોટના ધરમના દવાખાનાના ફંડમાં રૂ ૫૦૦, રાહનુમાય માજદયસનાન સભાના ફંડમાં રૂ ૫૦૦, મુલ્લાંફીરોજ મદરેસાનાં ફંડમાં રૂ ૩૦૦ અને વહાડયાજીના આતશબેહરામનાં ફંડમાં રૂ ૨૦૦ આપવામાં આવયા હતા. વળી મરહુમનાં સુરત ખાતે થયલાં ઉઠમણા વખતે ભરાયલા રૂ ૧૫૦૦ વયાજ વાપરવાની સરતે સુરતની સર જમશેદજી જીજીભાઇ અંગ્રેજી શાળામાં ઉઘાડવામાં આવનારા નવા કમરશીયલ વરગમાં લાભ લેતા ગરીબ પારસી વીદયારથીઓને એ કેળવણી લેવામાં ઉતેજન મળે તેથી સુરતની પારસી પંચાયતના ધરમ ફંડોના મેનેજરોને આપયા હતા, અને વધુ એવી સરત કરવામાં આવી હતી કે, જો કદાચ કેળવણી આપવાની યોજના પાર ન પડે યા તે શરૂ કરવા પછી બંધ કરવી પડે તો તે મુદલ રકમના વયાજમાંથી એ શાળાના જે વીદયારથી ચઢતા વરગમાં પસાર થાય તેને વધુ અભયાસ હાઇ સ્કુલમાં દાખલ થઇ જારી રાખવાનાં કામમાં મરહુમ નોશરવાનજીને નામે સ્કોલરશીપ આપવાનાં કામમાં લેવા અગર તેમ મુનાસેબ ન લાગે તો મેનેજરોને યોગય લાગે તે રીતે એ શાળાના લાભ માટે તે વાપરવાને જણાવવામાં આવયું હતું.

ભરૂચના રહીશ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી બમનજી મહેતા જેવણ આશરે ત્રણ વરસ ઉપર મરણ પામયા હતા, એવણના પુન માટે મરહુમના થયલાં ઉઠમણા વખતે બીજા પરચુટણ રૂપયા

ઉપરાંત રૂ ૭૦૦૦ ની રકમ જાહેર કરવામાં આવી હતી, કે મરહુમે પોતાના વીલમાં જણાવયા પ્રમાણે એ રકમ એવણના છોકરાઓએ પોતાની પાસે રાખી તેનું જે વયાજ ઉપજે તે પોતાની નજરમાં આવે તેવા ધરમના કામમાં વાપરવું. તે રકમના ટકા ૪ ના વયાજવાળાં મુંબઇનાં પોર્ટ ત્રસ્ટ બોનડ ગયા એપ્રીલ માસમાં મરહુમના બેટાઓએ ભરૂચની પારસી પંચાયતને મરનારને નામનું ધર મદા ખાતું સ્થાપીને સપુરદ કીધા છે. એ સાત હજાર રૂપયાના વયાજમાંથી હાડવઇદને દર રવીવારે પગાર ગાડીભાડા વગેરેના મળી રૂ ૬ આપવામાં આવશે. એ હાડવઇદ નયાતજાતનો કાંઇપણ તફાવત રાખયા વગર દરેકની સારવાર અઠવાડયામાં એકવાર મફત કરશે. હાડવઇદના મેળાપ માટે જ મશેદબાગનું મકાન નકી કરવામાં આવેલું છે.

મરહુમ સેઠ ભીખાજી કાવશાહ મામા રોજ ૧૫ મો, માહ ૪ થો કદીમ સને ૧૨૭૫ ને દીવસે બેહેશતનશીન થયા હતા તેવણનાં ઉઠમણામાં તેવણની પુંજીમાંથી સરકારી ત્રણ ટકાની રૂ ૧૦૦૦ ની એક નોટ મરહુમનાં પુનને માટે આપવામાં આવી હતી. તેના કુલે રૂપયા ૮૮૮ા– ઉપજયા જે નીચલા ધરમખાતાંઓમાં આપવામાં આવયા હતા:—આંધળાંપાંગળાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરસી કરવા માટે પગાર આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, મુંબઇ તથા દેશાવરોની જરથોસ્તી ઝંદ અવસ્તાની નીશાળોનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, મુકતાદને ટાંકણે દેશાવરો ખાતેનાં આંધળાપાંગળાં તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓને વહેંચી આપવા સારૂ રૂપયા વાળવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, મુકતાદને ટાંકણે કોઇપણ ઠેકાણેનાં આંધળાંપાંગળાં તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓને વહેંચી આપવા સારૂ રૂપયા વાળવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, સર જમશેદજી જીજીભાઇ પહેલા બારોનેટની યાદગારીને સારૂં ઉભી કીધેલી જરથોસ્તી મદરેસાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, આંધળાંપાગળાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓને રાખીને પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, તંગદસત હાલતમાં આવેલાં જથોસ્તીઓને આશારો આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, લાચાર જરથોસ્તીઓનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા તથા ધરમની કીયા વગેરેનાં દીન ૪ નો ખરચ કરવાનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, જરથોસતી મા બાપોને પેટે જનમેલાં બાળકોને સુદરેહ પહેરાવવાના ફંડમાં રૂ ૨૫, પારસી પંચાયતના વખતો વખતનાં ત્રસટીઓએ પોતાની નજરમાં આવે એવાં જરથોસ્તીઓના ફાયદાને માટે ચુંટી કહાડેલાં સખાવતી કામ યા કામોમાં વાપરવા માટેનાં ફંડમાં રૂ૫૦, દેશાવરોના પારસીઓ માટેનાં દુકાળ ફંડમાં રૂ ૫૧, લાચાર જરથોસ્તીઓની છોકરીઓને પરણાવી આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૩૫, મુંબઇના ગરીબ જરથોસતીઓને મોઘવારીમાં સસતો અનાજ આપવા માટેનાં ફંડમાં રૂ ૫૧, કોલાબાની દીવાનશાળા મધે રહેલાં ગરીબ લાચાર જરથોસતીઓની પરવરસીને લગતો ખરચ પંચાયતના જનરલ ફંડ ખાતેથી આપવામાં આવે છે તેમાં રૂ ૨૫, મરહુમ હાડવઇદ ભીમજીભાઇ જીવનજી રાંદેલીયાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, ગાંઠીયા તાવના ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી બીમારોને આસપીટલમાં રાખી તેમની માવજત કરવાના ફંડમાં રૂ ૨૫, ગાંઠીયા તાવના બીમારોથી તનદરોસ્ત માણસોને જુદા રાખવા માટેનાં મકાનોનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, પારસી સંકટનીવારણ ફંડમાં રૂ ૫૦, મુલાંફીરોઝ મદરેસાના ફંડમાં રૂ ૨૫, કદમીનાં ઘમબારના ફંડમાં રૂ ૫૦, કોટની બનાજીની અગીયારીના દરૂનબાજનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, ગરીબ લાચાર ઇરાનીઓની પરવરસી કરવાના ફંડમાં રૂ ૩૧, દેવલાલી ખાતેનાં દોખમાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, મીસીસ એડમસ વાઇલી આસપીટલનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, ધી વીકટોરીયા મેમોરીયલ સ્કુલના ફંડમાં રૂ ૨૫, ડુંગર ઉપરની સગડીમાં ભણતર ચાલુ રાખવાના ફંડમાં રૂ ૨૦ અને લાચાર જરથોસ્તી વીધવાઓને આશારો આપવાના ફંડમાં રૂ ૨૫.

મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ હોરમસજી નાણાવટી જેઓ મુંબઇ મધે તા૦ ૨૬ મી મે ૧૯૦૫ ના રોજે હક થયલા, તેવણનાં ઉઠમણાની કીયા વેળા ભરાયલાં ફંડમાંથી મરહુમના બેટાઓ શેઠો જાહાંગીર, ફરામરોજ અને એરચશાહે જરથોસ્તી રવાનને અવલમંજલ પહોંચાડવા સારૂ રૂ ૪૩૩ ની કીમતની એક લોખંડની ગાડી ગોધરાની પારસી અનજુમનને મરહુમની યાદમાં રોજ ૮ મો, માહ ૧૦ મો ૧૨૭૬ ને દીને અરપણ કીધી હતી.

મરહુમ શેઠ કાવસજી જમશેદજી બાનોલીવાળાના ભુશાવલ ખાતે થયલા ઉઠામણાંમાં ભરાયલા રૂપયામાંથી મરહુમના બેટાઓ તરફથી ત્યાંનાં દોખમા અને સગડીને ફરતી તારની વાડ બરી બેસાડવામા આવી હતી.

ખંબાતવાળા શેઠ કાવસજી રતનજી ખંબાતાએ પોતાનાં માતાજી બાઇ સુનાબાઇ જેવણ ગયે સાલ હક થયાં હતાં, તેમના પુન માટે પોતે તથા સગાઓએ મળી રૂ ૧૦૮૫ ભરયા હતા, તેમાંથી રૂ ૫૧ ખંબાતના ખાંધયાના ફંડમાં આપયા હતા.

મરહુમ બાઇ ખરશેદબાઇ પેસતનજી ગોકળનાં ઈડોર ખાતે ગયે વરસે થયલાં ઉઠમણામાં મરહુમનાં પુન માટે ખેશીઓએ રૂ ૧૭૭ ધરમ ખાતે આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ પીરોશાહ રૂસતમજી એદીબામનાં થયલાં ઉઠમણામાં મરહુમનાં પુન માટે રૂ ૩૫ ધરમ ખાતે આપયા હતા.

ધરમનાં મકાનો.

અજમેરની જરથોસ્તી આરામગાહની જગા આગળ પહાડ ઉપર જવા માટે પાકી સડક નહી હોવાથી રવાનોને ડુંગરવાડી ઉપર લઇ જવાને ઘણીજ હાડમારી પડતી હતી તેથી જેપોરવાળા શેઠ રૂસ્તમજી નસરવાનજી રૂસ્તમફરામનાએ એક પાકી સડક પોતાને ખરચે બંધાવી આપી હતી. એ સડક તઇયાર થવાથી રોજ ૩ જો માહા ૧ લાને દીને જશનની ક્રીયા કરી ખોલ્લી મુકવામાં આવી હતી. એ પછી શેઠ રૂસ્તમજીએ એક અંજુમન પત્ર વાંચતાં જણાવયુ હતું કે એ સડક જરથોસ્તીઓના વપરાસ માટે અજમેરની જરથોસ્તી અંજુમનને સ્વાધીન કરવામાં આવી છે તેમજ એના નીભાવ અને વારસીક મરામત માટે રૂ. ૫૦૦ ની લોન આપવા એવણે કબુલ્યું હતું. અંજુમન તરફથી ઉપકાર માની શેઠ રૂસ્તમજીને એક સાલ તથા ચાંદીના દાબડામાં માનપત્ર આપવામાં આવયું હતું. એ દીને અજમેરની દરેમેહર ઉપર રાતે રોશની કરવામાં આવી હતી અને શેઠ રૂસ્તમજી તરફથી સઘળા જરથોસ્તીઓને ખાણું આપયું હતું.

સર જમશેદજી જીજીભાઇ આસ્પીટલના કમપાઉંડમાં આવેલી સર કાવસજી જહાંગીર આંખની આસ્પીટલનાં નવાં વધારેલા મકાનનો પાયો નાંખવાની ક્રીયા રોજ ૧૨ મો, માહા ૧ લાને દીને યાને તા૦ ૨૫ મી જાનેવારીએ નામદાર ગવરનર લોર્ડ લેમીંગટને એક મોટા મેળાવડા સનમુખ કરી હતી. એ વખતે આંખની આસ્પીટલના વડા તબીબ મેજર હરબરટે આસ્પીટલનાં નવાં મકાન માટેની હકીકત કહી જણાવી કે સને ૧૯૦૦ થી દરદીઓની સંખયા વધવાથી તેમની સારવાર કરવાનું કામ ઘણું વધી પડયું તેથી એ આસ્પીટલ મરહુમ સર કાવસજી જહાંગીરે બંધાવેલી હોવાથી મેં આ કામમાં મદદ કરવા હાલના સર કાવસજી જહાંગીરને અરજ કીધી હતી એઓ સાહેબે ચોકસ શરતે રૂપયા ત્રીસ હજાર આપવા કબુલ્યા હતા. એથી એવણની ઉદારતાનેજ મુંબઇમાં આંખનાં કામની સુધરનારી સ્થીતી આભારી રહેશે. એ નવી ઇમારતનો નીચલો ભાગ બહારના દરદીઓને માટેના જુદા જુદા વીભાગો અને ઓપરેશનો માટે રાખવામાં આવશે. તેમજ આસ્પીટલમાં હમણા દશ બીછાનાં છે તેમાં બીજાં ત્રીસનો વધારો થશે. એ પછી સર જહાંગીર કાવસજીએ ભાષણ કરતાં જણાવયું કે આસ્પીટલમાં ઘણી અગવડ પડવા વીષે મારૂં ધયાન ખેંચવામાં આવયાથી મેં ખુશીથી મદદ આપવા જણાવી હતી, કારણકે મારા મરહુમ માનવંત પીતાએ સ્થાપેલાં સઘળાં ખાતાંઓ ખીલતાં જાય અને સારૂં કામ બજાવે તેને મદદ આપવાને હું હમેશાં ઇચછા રાખું છું. એમાં પારસી કોમ માટે જુદો વીભાગ રાખવા માટે નામદાર સરકારનો ઉપકાર માનું છું. વળી વધારાની ઇમારત તઇયાર થવે હમણા આ આસ્પીટલ જે ભલું કામ બજાવે છે તે કરતાં વધુ પ્રમાણમાં બજાવતી રહેશે એવી આશા છે. એ પછી નામદાર ગવરનર પાયો નાખવાની જગાએ ગયા હતા ત્યાં કપી વડે પથર નાખી પાયો નંખાયલો જાહેર કીધો હતો. નામદાર ગવરનરે સર જહાંગીરે કરેલી સખાવત માટે ઉપકાર માનતાં જણાવયું કે આ ખાતાં તરફથી હજારો માણુસોના મોતીયા કાઢવામાં આવયા છે તથા લગભગ એકસો માણુસની એવી સરસ સારવાર કરવામાં આવી હતી કે જેથી તેઓને અંધાપો આવતો અટકાવી શકાયો હતો. સેવટે નામદાર ગવરનરનો ઉપકાર માનવા પછી લેડી ધનબાઇ જહાંગીર કાવસજીએ નામદાર ગવરનરને આ પ્રસંગની યાદગારી માટે એક સુંદર ચાંદીનું વાઝ ભેટ આપયું હતું. જે સ્વીકારી નામદાર ગવરનરે લેડી તથા સર જહાંગીરનો ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

દેવલાલી ખાતે નવા દોખમાનો તાણો પુરાવવાની ક્રીયા રોજ ૧ લો માહા ૨ જાને દીને સવારના દશ વાગાને સુમારે દખણના માનવંત દસ્તુરજી સાહેબ સમસુલ ઓલમા હોશંગજી જામાસ્પની આગેવાની હેઠળ અને નાયબ દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદની મદદથી કરવામાં આવી હતી. એ માટે મુંબઇથી જનારા જરથોસ્તીઓ સારૂ ૬ સ્પેશીયલ ત્રેનો આગળથી ગોઠવણ કરી દોડાવવામાં આવી હતી. તાણાવાળી જગયા આગળ એક મોટો મંડપ ઉભો કરવામાં આવયો હતો જે લગભગ પાંચ હજાર જરથોસ્તીઓથી ચીકાર ભરાઇ ગયો હતો. તાણાની ક્રીયા પુરી થવા બાદ હાજર રહેલાઓએ ખાડામાં રૂપયા નોટ વગેરે

નાખયું હતુ. જે પછી દેવલાલી અનજુમન તરફથી નેમાયલી કારોબાર મંડળીના સરનશીન શેઠ જહાંગીર બેહેરામજી મરઝબાને દોખમાને લગતી તવારીખ આપતાં જણાવયું કે સને ૧૮૭૯ માં અત્રેના એક જરથોસ્તી કનત્રાકટર શેઠ બેહેરામજી નાનાભાઇ ભાઠેનાનો એકપુરો પુત્ર ગુજરી જવાથી તેમણે આ ટેકરીની જગા સતાવાળાઓ પાસેથી મેળવીને ત્યાં પોતાના પુત્રને ભુમીદા કરવા પછી એની આજુબાજુ દોખમાનાં જેવી એક ફરતી દીવાલ ભરી લેવા માં આવી હતી. પણ તેમાં દોખમા જેવું કાંઇ હતું નહી કારણકે અંદર પાવી, ચોતરો યા તો ભંડારયા જેવું કશું નથી. હાલમાં દેવલાલીમાં જરથોસ્તી વસ્તી ઘણી વધી જવાને સ બબે અગાઉ જયારે વરસમાં એક રવાન થતું હતુ તેને બદલે હાલમાં મહીનામાં એક યા વધુ થાય છે તેથીજ નવું દોખમું બાંધવાનો વીચાર કરવામાં આવયો હતો. આ નવું દોખમું અસલ મથકપરનીજ બાજુની જગાપર બાંધવાની શેઠ બેહેરામજી નાનાભાઇ ભાઠેનાના વારેસો એ બહાલી આપી પોતા હસ્તકનાં ખતપત્રો સોંપી દીધાં છે, તેમજ જુની જગા ઉપર ઘટ તા લેખ સાથની તખતી મારવામાં આવશે. આ નવું દોખમું માનવંત દસ્તુરજી હોશંગજી ના હોકમ મુજબ દીનની રાહરસમ મુજબ બાંધવામાં આવશે. દોખમાની વીરૂધતા વીશે કાંઇ બોલાતું હોય તો તે માટે આજની આવી મોટી સંખયાની હાજરી ઉપરથી માલમ પડે છે કે દોખમાની કેટલી જરૂર છે. વંદીદાદ વગેરે ધરમ પુસ્તકોમાં જણાવવામાં આવયું છે કે આતશ તેમજ પાણીને નસાથી દુર રાખવું અને જમીનમાં કોઇને ગાળીને તેને અસ્વચછ બનાવવી નહી. દેવલાલી ખાતે દોખમું બાંધવામાં આવનાર છે એમ જાહેર થતાં બાઇ રતન બાઇ એદલજી બામજીએ રૂ ૭૦૦૦, શેઠ ડોસાભાઇ સોરાબજી બાટલીવાળાએ રૂ ૧૦૦૦, શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ રૂ ૫૦૦ અને શેઠ જમશેદજી પેસતનજી દસ્તુરે રૂ ૫૦૦ ભરયા હતા, અને બીજા શેઠોના મળી આ દોખમાનું કુલે ફંડ રૂપયા અઢાર હજાર થવા ગયું છે. એમાંથી રૂ ૭૦૦૦ દોખમું બાંધવામાં ખરચાશે અને બાકીના રૂપયાના વયાજમાંથી ચાલુ ખરચ કરવામાં આવશે. એ ઉપરાંત મહાબળેશ્વરનું બાંધવા ધારેલું દોખમું અટકી પડવા શી તેના ત્રસ્ટીઓએ પોતે બાંધવા ધારેલાં દોખમાનો સઘળો સામાન વાસણો સુધાં શેઠ ન શરવાનજી ડોસાભાઇ ભરૂચા મારફતે ભેટ મોકલાવયાં છે અને બાઇ દીનબાઇ જામાસ્પજી બોગાએ આતશદાદગાહનું આફરગાન તથા વાસણો આપયાં છે તથા શેઠ રતનજી જમશે દજી દુબાશે કુસ્તી પાદીયાબની સગવડ કરવા માટે એક ટાંકુ બાંધી આપવા સારૂ રૂ ૮૦૦ અને શેઠ હોરમસજી સોરાબજી લેલીનવાળાએ દોખમા તરફ જવાનો પાકો રસ્તો બાંધી આપવા રૂ ૫૦૦ આપવાને કબુલ્યુ છે. વળી મરહુમ શેઠ સોરાબજી ડોસાભાઇ ફરામરોજના વારેસોએ દોખમા આગળની જુની સઘડી સમારી તે ઉપર તખતી મારી આપવાને મરજી બતાવી છે. દસ્તુરજી હોશંગજીએ તાણાના ખાડામાં રૂપાદાન વગેરેની પડેલી પડતનો પઇસો પોતે લેવા નો સરેસતો છતાં તે પોતે નહી લેતાં દોખમાના ફંડમાં આપી દીધો છે. જે પાછળથી ગણતાં રૂ. ૨૦૮૦ ની રકમ થવા ગઇ હતી. એ માટે દસ્તુરજીનો આભાર માનવામાં આવયો હતો. દોખમાની આસપાસ એક પાકી દેવાલ ઉભી કરવાની ઘણી જરૂર છે કે જેથી કોઇ પણ તે માં પ્રવેશ કરી શકે નહી. આ કામ માટે રૂ. ૩૦૦૦ ની રકમ ક્રીયામાં હાજર થયલા શેઠ નશરવાનજી પેસતનજી વાઘલા ઉરફે કુપરે આપવા મરજી બતાવી છે. શેઠ રતનજી ધનજીભા ઇ સરવેયર તથા તેમના ફરજંદોએ આ દોખમાના બાંધકામના સંબંધમાં તથા શેઠ શાપુ રજી ખરશેદજી કનત્રાકટરે પોતાની કીમતી વખતનો ભોગ આપી જે મદદો કરી છે તે મા ટે આ તકે હું તેમનો આભાર માનું છું. વળી દસ્તુરજી સાહેબ હોશંગજી પોતાની નાતવા ન તબીયત છતાં આજની ક્રીયાની આગેવાની લેવાને પધારયા છે તે માટે દેવલાલીની અન જુમન તેમની ઘણી આભારી છે અને તેમની એ સેવાની પીછાનમાં દસ્તુરજીને તાલીઓ ના અવાજો વચે એક શાલ ઓઢાડવામાં આવી હતી. એ પછી દસ્તુર કેકોબાદ આદરબા દે ભાષણ કરતાં જણાવયું કે જ્યારે આપણે તે હોરમજદની સઘળી પેદાયશનો રૂડો ઉપયોગ કરયે ત્યારેજ આપણે દાદાર હોરમજદને ખુશાલ કરતા કહેવાઇએ. જેઓ હોરમજદના ફરમાન થી ઉલટા ચાલી રવાનને જમીનમાં ગાળે છે તેઓ અનીવારય ગુનાહ કરે છે. દરેક કાલબુ તને આતશમાં બાળવા માટે પણ આપણે અનીવારય ગુનેહગાર ઠરયે છીએ. અસલ ગુજરે લાઓને દફન કરવામાં આવતાં હતાં પણ તે રૂઢી આપણને નહી પસંદ પડવાથી આપણે

દોખમાઓ ઉભાં કીધાં. આપણી લાશને દોખમામાંજ દફનાવવાને અશો જરથોસ્ત સાહેબે આપણી ઉપર ફરજ નાખી છે. દોખમા બોલની ઉતપતી “ દહન ” શબ્દ ઉપરથી છે. આગળ ઇનશાનો પોતાની લાશોને બાળતા હતા અને તેઓ “ દઝેહ ” કરતાં હતાં. તે પછી તેઓને દાટવાનું પસંદ પડયું. પણ એ બંને રીતીઓ પયગમબર જરથોસ્તને ઠીક લાગી નહી, અને તેથી તેઓએ આવા પ્રકારનું દોખમું સ્થાપવાનું ફરમાન કહાડયું કે જે દોખમામાં સુરયનો રોશની અને જાનવરોથી લાશનો નાશ થાય. વળી બાળવાના શબદને ગાળવાના શબદ સાથે કેવી રીતે ભેળી નાંખવામાં આવયો છે. ગ્રીક, રોમન, જરમની વગેરે પ્રજાઓ સપર પહેલા પોતાની લાશોને બાળતી હતી. પણ સારબાદ તેઓમાં દાટવાનો રીવાજ ચાલુ થયો અને તેથી કરીને “ દઝેહ ” શબદ સાધારણ રીતે દહન શબદમાં પણ ફેરવાઇ ગયો. દાદાર હોરમજદને ખુશનુદ કરવા માટે આપણે જે કરવું છે તે એ છે જે પાણીને નશાથી દુર રાખવું તથા જમીનને આબાદ કરવી. આપણુ જરથોસ્તી બીરાદરો દોખમાં તરફ કેટલો બધો ભાવ ધરાવયે છીયે તે દરેક નાના ગામડાં અને શેહેરોમાં આરામગાહની જગાની કરવામાં આવતી ગોઠવણો ઉપરથી તે જણાઇ આવે છે. આપણાં દરેક ગામડાં અને શેહેરોમાં જ્યાં જરથોસ્તીઓની વસ્તી સેહેજ પણ હોય છે ત્યાં આપણા દીનચાસીદાર જરથોસ્તીઓ વાડીઓ અથવા તો કલબો સ્થાપવાને બદલે પેહેલાં દોખમાની હાજત તરફ વધુ ધયાન પુગાડે છે. એ પછી દસ્તુરજી હોશગજીએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે તેમજ એ દખમાનું કામ પાર પાડવા માટે સરવેનો આભાર માનવા પછી હાજર રહેલા સરવે લોકો ઉભા કીધેલા મંડપમાં ગયા હતા જ્યાં ખાઇ પી વળતી સ્પેશીયલ ત્રેનમાં પાછા સરવે પોતપોતાને મુકામે ગયા હતા. એ વેળાએ આવેલા લોકો માટે ખાવા પીવાની, તેમજ દોખમાની જગાથી તે સ્ટેશન સુધી ગાડી વગેરેની સરવે ગોઠવણો કમીટીના મેમબરો તરફથી ઘણી મનમાનતી રીતે કરવામાં આવી હતી. જે માટે લાગતાવળગતાઓને સાબાસી ઘટે છે. આ મેળાવડો હશીખુશીથી ખતમ થયો હતો. ઉપલું દખમું બંધાઇ તઇયાર થવાથી હવે થોડાક માસમાં તે ઇજાવાની ક્રીયા થનાર છે.

અલાહબાદની શેઠો જે. શાપુરજીની કુંપનાવાળા શેઠ ટેમુરસ્પ જમશેદજી શાપુરજીના ધણીયાણી બાઇ જાઇજી રોજ ૧ લો માહ ૩ જો સને ૧૨૭૪ ને દીને મુંબઇમાં બેહસતનશીન થયાં હતાં, તેમની યાદગારી કાયમ રાખવા માટે અલાહબાદના જરથોસ્તીઓએ પોતપોતામાં એક ફંડ ઉઘાડયું હતું, તેમાં લગભગ રૂ. ૧૧૫૦ ભરાયા હતા. એ રૂપયામાંથી રૂવાનોને અવલ મંજલ પહોંચાડવાને માટે રૂ. ૬૮૫ ની એક ગાડી ખરીદવામાં આવી હતી અને એ ગાડી રાખવા માટે ત્યાંની આરામગાહની જગાપર એક મકાન રૂ. ૮૫૦ ને સુમારેનું બાંધવામાં આવયું હતું. એ મકાન બાંધવા માટે ફંડમાં નાણું ઘટવાથી બાકીના આસરે રૂ. ૪૦૦ શેઠો જે. શાપુરજીની કુંપનીએ આપયા હતા. એ ગાડી તથા એને લગતું મકાન મરહુમ બાઇની બીજા વરસની બાજને દીને યાને રોજ ૧ લો માહા ૩ જાને દીને જશનની ક્રીયા કરી ખુલા મેલવામાં આવયાં હતાં.

સરોડા ગામમાં દરેમેહર ક્રીયાકામ કરવાનું માત્ર એક અમથું મકાન હતું તેમાં આતશ આદરાન પરથવાની જરૂર હોવાથી મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇનાં ધરમખાતાં હસતકથી ચાલતી ઉમરા ગામમાંની દરેહમેહર જે વસ્તીનાં ઘટાડાથી નકામી જેવી થઇ પડી હતી તેના આદરાનને સરોડે લઇ જઇ રોજ ૨૦ મો માહ ૩ જાને દીને તખતનશીન કરવામાં આવયા હતા. એને માટે ઉદવાડેથી પગ રસ્તે આવેલા ૬ બરસનુમવાળા મોબેદો એ સુરતમાં જ્યાં ઉમરા ગામવાળો આતશનો કેબલો રાખેલો હતો, ત્યાં ઘટતી ક્રીયા કરી ખાસ બનાવી લાવેલા આફરગાનીયામાં આતશનો કેબલો મેલીને પાછા પગ રસ્તે સુરતથી સરોડે લાવયા હતા. એને લગતી ક્રીયાનો ખરચ કેટલાક સાહેબોએ આપયો હતો. ઉપલે દીને સહવારના ઉદવાડાવાળા દસ્તુરજી ખુરશેદજી મીનોચેરજી અને બીજા મોબેદોની આગેવાની હેઠળ સરોડાની દરેહમેહરના પંથકી પેસતનજીએ પેલા લાવવામાં આવેલા આતશને ગુમબજમાં લઇ જઇને તખતનશીન કરી આતશની નયાસ કીધી હતી. એ પછી બે જશનો કરવામાં આવયાં હતાં. જશનની ક્રીયા ખલાસ થવા બાદ દસ્તુરજી સાહેબે એ નુરી કેબલાની આબાદીની શુક્રગુજદી કરી જણાવયું કે અતરે દરેહમેહર જેવું કશું સાધન નહી હોવાથી લોકોને ધરમક્રીયા

કરાવવા સારૂ ઉદવાડે આવવું પડતું હતું તે હાડમારી હવે મટી ગઇ છે. ત્યાર બાદ દરેહ મેહેરના પંથકી એરવડ પેસતનજીએ અનજુમન તરફનું માનપત્ર વાંચી સંભળાવયું હતું અને આ કામ પાર પાડવા જે સાહેબોએ તેમજ મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇના ધરમ ખાતાંના ત્રસ્ટી સાહેબોએ જે કીમતી મદદ આપી હતી તેઓનો ઉપકાર માનયો હતો. એ પછી મરહુમ શેઠ જીજીભાઇના ધરમ ખાતાંના સેક્રેટરી શેઠ કેખશરૂ અરદેશર એંટીએ લંબાણુ ખોલાસો કરી જણાવયું કે અસલ મુંબઇવાસી મરહુમ શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખે આ જુનું મકાન બાંધવાનું કામ તમારાજ ગામવાસી શેઠ ભીમજીભાઇ શાપુરજી સરોડેવાળાને સોંપી તેને માટે રૂ. ૫૫૦૦ આપેલા પણ એટલા રૂપીઆમાં આ મકાન પુરૂં નહી થવાથી શેઠ ભીમજીભાઇ તથા તેઓના બેટા શેઠ માણેકજીએ બીજા રૂ. ૪૭૦૦ ઉમેરી પુરૂં કરી તમારી અંજુમનને જરથોસ્તી ટોળાના વપરાસ માટે સને ૧૨૫૧ યઝદેજરદીમાં સવાધીન કરયું હતું. તેમાં આદરાન સ્થાપવાની જરૂર હોવાથી અને મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇનાં ધરમ ખાતાંના ત્રસ્ટીઓએ ઉમરાગામની દરેહમેહરને ખસેડી કોઇ વધારે લાયક જગયામાં મુકવાનો ઇરાદો રાખતા હોવાથી તમારી અનજુમનના કેટલાક સાહેબોએ ત્રસ્ટી સાહેબોની મુલાકાત લઇ એ દરેહમેહેરના આદરાન સાહેબને આ ગામમાં લાવી મુકવાની અરજ કરવાથી તે યોગય શરતો પછી મંજુર રાખવામાં આવી છે. આ નુરી કેબલાને પ્રથમ ઉમરા ગામમાં પરથયાને આજ નેવું વરસની લાંબી મુદત પસાર થઇ ગઇ છે. એ કેબલાને પહેલવહેલાં ઇસવી સન ૧૮૧૬ ના સાલમાં સુરતથી ત્રણ માઇલ દુર તાપી નદીને કીનારે આવેલાં ઉમરા ગામમાં મરહુમ શેઠ બમનજી સોરાબજી કપાવાળાએ પરથયા હતા. તે વેળા ત્યાં જરથોસ્તીઓની સારી જેવી વસતી હતી. ઇસવી સન ૧૮૪૪ ના સાલમાં મરહુમ શેઠ ફરામરોજ નાનાભાઇ ઉમરીગર જેઓ શેઠ બમનજીના ખેશી થતા હતા, તેઓએ ધરમ ખાતાનાં સથાપક શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇને નાણાની ચોકસ રકમ સવાધીન કરી એવણુને હસ્તક એ દરેહમેહરનો વહીવટ સોંપયો હતો. જેનો ૬૨ વરસ થયાં અમારૂં ધરમ ખાતું વહીવટ કરતું આવયું છે. ઇ૦ સ૦ ૧૮૯૬ માં ઉમરા ગામમાંથી જરથોસ્તીઓની વસતી બીલકુલ નાબુદ થવાથી આ આદરાનને સુરત શેહેરમાં ખસેડી એક મોબેદ હસતક રાખવામાં આવેલા પરંતુ કેટલાક ચોકસ સંજોગોને લીધે તેને તે જગયાપરથી ખસેડવાની ત્રસટી સાહેબો આજ પાંચ વરસની મુદત થઇ પેરવી કરતા હતા અને તે કોશેશ હાલ પાર પડેલી તમે જુઓ છો. આ આદરીયાન સાહેબને માટે મુંબઇવાસી એક સખી બાઇએ અને ગ્રહસથે વરસ દીવસની બે બતીના રૂપીઆ આપયા છે. બીજાં બાઇએ તેમજ શેઠ તારાચંદે કેટલીક ખપજોગી ચીજો મોકલી આપી છે. આ દરેહમેહરમાં જ્યાંસુધી આ ઉમરા ગામના આદરાન સાહેબ કાયમ રહે ત્યાંસુધી જાથુકના બે દીવાને માટે એક બાઇએ રૂપીઆ એક હજારનું ચાર ટકાનું પોરટ ત્રસ્ટનુ બાંડ આપયું છે. મુંબઇવાસી શેઠ મેરવાનજી રૂસ્તમજી ફરેજરે ચાંદીની ચમચ આદરાનના ઉપયોગ સારૂ ભેટ આપી છે. નુરી કેબલા માટેનું જરમન સીલવરનું આફરગાનીઉ તથા તેની નીચેની આરસપહાણુની બેઠક તથા તાજ તેમજ ખુમચી ચમચ વગેરે જોઇતી ચીજો શેઠો સોરાબજી તથા ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગરે મરહુમ બાઇ માણેકબાઇ સોરાબજીનાં પુન માટે ભેટ આપી છે. છેવટે શેઠ કેખશરૂએ આ કામમાં મદદ કરનારાઓનો ઉપકાર માનવા પછી હાજર રહેલાઓએ ચાશની કરી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એ દરેહમેહેરમાં મુકવા શેઠ ફરામજી મનચેરજી ઘડીયાલીએ એક ઘડીયાલ ભેટ આપયું હતું.

વલસાડ ખાતે મરહુમ શેઠ ધનજીભાઇ ધનજુરાને નામનું નવું દોખમું બાંધવાની શરૂઆતની કોડાળી મારવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મો માહા ૨ જાને દીને એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. સવારના ૬ વાગે મોબેદ દાદાભાઇએ બાજ ઇજવાનું કામ શરૂ કીધું હતું તે પછી ૯ વાગે જશનની ક્રીયા કરવા બાદ અગયાર વાગે બાજ ઇજનાર મોબેદે કોડાળી મારવાની ક્રીયા કીધી હતી. જે પછી એરવદ એદલજી કેરસાસ્પજી આંટીયાએ દોખમાને લગતી જગો વીશે એવો જાણવાજોગ ખુલાસો કરી જણાવયું કે, જમીનનો સરદાર જે અસપનદાદ અમસાસ્પંદ છે તેને આ કામમાં મદદ માટે બોલાવવાની હું દાદાર અહુરમજદની બંદગી કરૂં છું. પછી ઝંદ અવસ્તાના કેટલાક ફકરાઓ ભણી જણાવયું કે જમીન, પાંચ સારા ભાગમાં અને પાંચ ખરાબ ભાગમાં વહેંચી નાખી છે. પહેલી સરસ જમી

ન જેમાં આતશબેહેરામ, આદરીઆન અને આતશદાદગાહનાં મકાનો આવેલાં છે તેને ગણુ
વામાં આવે છે, બીજી જેમાં અશો નર નારીઓનાં મકાનો જેઓ બાળ બચાંઓ સાથે રહી
ચુક્ષાઓ રાખતાં હોય તેને ગણુવામાં આવી છે, ત્રીજી જેમાં બાગ, વાડીઓ અને ખેતીઓ
કરવામાં આવી હોય તેને ગણુવામાં આવી છે, ચોથી જેમાં ગાય ઢોરો રહેતાં હોય અને
તયાં વયાતાં હોય તેને ગણુવામાં આવી છે અને પાંચમી જેમાં ઘોડાઓ અને ઢોરોનાં મ
કાનો બાંધયાં હોય તેને ગણુવામાં આવી છે. પહેલી ખરાબ જગા જયાં દેવો અને જાદુગ
રો રહેતા હોય તેને, બીજી જયાં મુડદાં બાળવામાં તથા દાટવામાં આવતાં હોય,
ત્રીજી જયાં મુડદાં દાટી ઉપર ચણુતરકામ કરવામાં આવતાં હોય, ચોથી જયાં
વાઘ, વીછુ વગેરે નુકસાન કરનારાં જનાવરો રહેતાં હોય, તેમ જણુાવી કહયું કે જે જગ
યાએ આપણે દોખમું બાંધયે છીએ તે જગયા કદાચ આપણાં મુવેલાં શરીર મુકયાથી ખ
રાબ થાય તેને માટે આ ક્રીયાઓ કરવાની આપણુને મોટી જરૂર છે. એ પછી કેટલાક સા
હેબોએ એને લગતુ ટુંક વીવેચન કરવા બાદ શેઠ કાવસજી ધનજીભાઇ ધનભુરાએ હાજર
રહેલાઓનો ઉપકાર માનવા પછી સઘળાઓ ચાસની કરી વીદાય થયા હતા. એ પછી ઉપ
લાં દોખમાનો તાણુો પુરવાની ક્રીયા રોજ ૧૮ મો માહા ૪ થાને દીને કરવામાં આવી હ
તી, એને લગતી સરવે ગોઠવણુ વલસાડવાળા મરહુમ શેઠ ધનજીભાઇ ભુરાભાઇનાં વસીયત
નામામાં ફરમાવયા મુજબ મરહુમના સાહેબજાદાઓ શેઠો માણેકજી અને કાવસજી તથા મર
હુમ શેઠ પેસતનજી ધનજીભાઇના સાહેબજાદાઓ શેઠો અરદેશર અને જાલભાઇ તરફથી કર
વામાં આવી હતી. એમાં વલસાડના આગેવાનોએ મદદ કીધી હતી. હાલ વલસાડમાં જુનાં
બે દોખમા છે, જેમાંનાં પહેલાંને લગભગ ૧૫૦ વરસ થયાં છે અને તે ઘણી બીસમાર
હાલતમાં છે અને બીજાં દોખમાને લગભગ ૬૦ વરસ થયાં છે. તેમજ ત્યાં વસ્તીનો ઘણો
વધારો થતો ચાલતો હોવાથી નવાં દોખમાની જરૂર વીચારી મરહુમ શેઠ ધનજીભાઇ ભુરા
ભાઇના સાહેબજાદાઓએ નવું દોખમું બાંધવા માટે હાલના દોખમાવાળા કમપાઉંડમાં જ
ગા મુકરર કરી આપવાની માગણીનો એક પત્ર વલસાડની અનજુમનના ત્રસ્ટીઓ ઉપર
લખયો હતો અને તેઓએ અનજુમનની સભા બોલાવી તે માગણી બહાલ રાખી હતી.
શેઠો ધનભુરાવાળાઓએ દોખમું બંધાઇ રહયા પછી કશો પણુ હક રાખવા વગર તે અન
જુમનને સ્વાધીન કરવાને કબુલ્યું હતું. એ તાણુો પુરવાની ક્રીયાને દીને જુદા જુદા દેશાવ
રોથી આવનારા સઘળા જરથોસ્તીઓ માટે શેઠ ધનભુરાનાં કુટુંબીઓએ અગાઉથી રેલવે
સતાવાળાઓ સાથે સસ્તા દરની ટીકીટો તેમજ સ્પેશીયલ ત્રેનો દોડાવવાની ગોઠવણુ કીધી
હતી. એ મુજબ મુંબઇથી ત્રણુ તેમજ સુરતથી બે સ્પેશીયલ ત્રેનો દોડી હતી. તાણુાની જગા
આગળ લગભગ રૂપયા ત્રણુ હજારને ખરચે એક મોટો મંડપ ઉભો કરવામાં આવગો હતો.
એ ક્રીયા જોવા આવનારાઓની દશ બાર હજારની મોટી સંખયાથી નાંખેલો મંડપ ચી
ક્કાર ભરાઇ જવાથી ઘણુાંક લોકોને જગા મળવી મુશકેલ થઇ પડયું હતું. તાણુાની ક્રીયા
આશરે સાડાનવ વાગા પછી ઉદવાડાના વડા દસ્તુરજી ખુરશેદજી મીનોચેરજીની આગેવાની
હેઠળ શરૂ કરવામાં આવી હતી. જે વેળાએ ક્રીયાકામ ઉપર ઉદવાડાના મોબેદ રૂસ્તમજી
ફરામજી કટેલા દેખરેખ રાખતા હતા અને તે ક્રીયા બપોરે પુરી થતાંજ હાજર રહેલાઓ
એ પોતપોતાની ગુંજાશ મુજબ દોખમાના ભંડારયામાં સોંના રૂપાં, ત્રાંબા વીગેરેની પડત
નાખી હતી. એ વખતે પુણુાવાળા નાયબ દસતુર કેકોબાદ આદરબાદે દોખમાની ફીલસુફી
વીશે એક વાઅઝ કરતાં જણુાવયું કે આપણી મજદયશની દીનમાં સાફ ફરમાવેલું છે કે
આપણું કાલબુદ સેવટની વખતે જીવથી જયારે નીરાળું થાય ત્યારે તેને ભુમીદાહ યા અગની
દાહ ન કરતાં તેને એક ઉંચી ટેકરીવાળી જગાએ ખુલ્લું મુકવું કે જેથી પક્ષીઓ તેનો
ભક્ષ કરી શકે અને હાડકાં સચવાયલાં રહે. જેઓ કાલબુદને જમીનમાં ગારે છે તેઓ માટે
અવસ્તામાં જણુાવયું છે કે જમીનમાં દેવોનું રહેઠાણુ હોવાથી આપણે તેઓની સામે થવું
જોઇયે. વળી કાલબુદને ભુમીદાહ કરવાથી સુખશાંતીમાં બગાડો થાય છે અને તેમાંથી બદ
બો નીકળવાથી જીવતાંઓની તંદરૂસ્તીને નુકસાન કરે છે. દરેક બસ્તેકુસતીઆન જરથોસ્તી
ની ફરજ છે કે આપણા વડવાઓને પગલે ચાલવું. આપણી લાસને ઠેકાણે પાડવાની રૂઢી
થી મુવા પછી ગમે એવા માલેતુજાર તેમજ એક ગરીબ એકસરખા ગણુાય છે, જ્યારે કબ

રવાસ કરવાની રૂઢીથી આ મતલબ સચવાતી નથી. ત્યાં બાદશાહો તેમજ શ્રીમંતોની કબરો જળવાઇ રહે છે જ્યારે ગરીબોનું કાંઇ નામ નીશાન જણાતું નથી. સેવટે એવણે શેઠ ધનભુરા કુટુંબનો ઉપકાર માનવા પછી શેઠ બમનજી શાપુરજી ચોથયાએ શેઠો માણેકજી ધનજીભાઇ, કાવસજી ધનજીભાઇ તથા અરદેશર પેસતનજીને એકેકી શાલો ઓઢાડી હતી. એ બાદ ધનભુરા કુટુંબ તરફથી શેઠ કાવસજી ધનજીભાઇ ધનભુરાએ સરવેનો ઉપકાર માનતાં જણાવ્યું કે, તમોએ સેકડો અને હજારો માઇલ ઉપરથી આવીને આ ધનભુરા દોખમાના તાણાની ગંભીર ક્રીયામાં સામેલ થવાની જે જરથોસ્તી મઝહબને અનુસરતી ભલી લાગણી બતાવી છે તેથી અમો તમારો મોટો આભાર માનીએ છીએ. વળી અમારા મરહુમ મુરબીજી ધનજીભાઇની એવી ઉમેદ હતી કે અમારી વલસાડની અનજુમનને તથા પારસી કોમને લગતા ઉપયોગી કામો કરવા અને તે વખતે એવણે એવું ધારયું હતું કે મોડેવહેલે પારસીઓ માટે એક આરામગાહની જરૂર પડશે તેથી એવોએ પહેલા રૂ૯૦૦૦ અને ત્યાર બાદ બીજા રૂ૨૦૦૦ મળી રૂ૧૧૦૦૦ એજ કામને માટે અલાહેદા કહાડી અમોને ફરમાવી ગયા હતા કે તે વયાજે વધવા દેવા અને જ્યારે એક દોખમાની હાજત જણાય કે તુરત તે બંધાવી આપવું. તે મુજબ આવતે વરસે આ દોખમું અમારા મુરબી ધનજીભાઇને નામનું બંધાવીને વલસાડની અનજુમનને સોંપી આપશું અને અતરે જુની સઘડી બીસમાર થવાથી એક નવી સઘડી બંધાવી આપવાનો અમારો વીચાર છે. એ પછી શેઠ અરદેશર પેસતનજી ધનભુરાએ આ કામમાં જે ગ્રહસ્થોએ મદદ કીધી હતી તેઓનો, તથા શેઠ જેહાંગીરજી ટેહમુરસ્પ અંકલેસરયાએ નવા દખમાનો પલાન કરી આપયો અને મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોથયાના કુટુંબીઓએ મંડપ માટે જગા વાપરવા આપી તેમજ શેઠ ફરામજી રતનજી સરવેએ કીમતી સલાહ આપી હતી તે માટે એ સરવે સાહેબોનો શેઠ ધનભુરા કુટુંબીઓ તરફથી ઉપકાર માનવા બાદ શેઠ ધનભુરા ખાનદાનના નબીરાઓ તરફથી ઉદવાડેવાળા દસતુરજી ખુરશેદજી મીનોચેરજી, પુણાવાળા નાયબ દસતુર કેકોબાદ, સમસુલ ઓલમાં એરવદ જીવણજી જમશેદજી મોદી, એરવદ એદલજી કેરસાસ્પજી આંટયા, ઉદવાડાના નાયબ દસતુર પેશોતન બરજોરજી તથા દોખમાને લગતા પલાન બનાવનારા એનજીનીયર શેઠ જેહાંગીર ટેહેમુરસ્પ અંકલેસરીયાને એકેકી શાલોની ભેટ કરવામાં આવી હતી. સેવટે ક્રીયા ખલાસ થવા બાદ ઉભા કરવામાં આવેલા માંડવામાં બહારગામથી આવેલા લોકોએ બપોરનું ખાણું લીધા પછી વળતી સ્પેશીયલ ટ્રેનોમાં સરવે પોતપોતાને મુકામે ગયા હતા.

મુંબઇવાળા મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇના ધરમખાતાંના ફંડના ટ્રસ્ટીઓને દમણવાસીઓએ અરજી કરવાથી એઓ સાહેબો તરફથી ત્યાંનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓના બાળકોને આપણા પુરાણા ધરમના પાક કલામોનું શરૂઆતનું પ્રાથમીક શીક્ષણ આપવા સારૂ રોજ ૨૦ મો માહા ૪ થાને દીને યાને તા૦ ૧ લી જાનેવારીથી એક ઝંદ અવસતાની નીશાળ ઉઘાડવામાં આવી છે.

નાગપોર ખાતે શેઠો બીલીમોરીયા ભાઇઓએ બંધાવેલી ધરમશાળા ખોલ્લી મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૫ મો માહા ૪ થાને દીને સાંજે ખા૦ બા૦ બેજનજી દાદાભાઇ મેહેતાએ એક મોટા મેળાવડા સનમુખ કીધી હતી. શરૂઆતમાં ખા૦ બા૦ બેજનજીએ શેઠો બીલીમોરીયા બીરાદરોની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી શેઠ હોરમસજી બીલીમોરીયાએ અનજુમન પત્ર વાંચી ધરમશાળા અનજુમનને ભેટ કીધી હતી. તેમ કરતાં એવો શેઠે જણાવયું હતું કે બીજા રોકડા રૂ. ૫૦૧ તથા તે દીવસે જે રોકડ લગભગ રૂપયા એક હજારની ભેટ સોગાદ મળી હતી તે અને નોકરો વગેરેનાં રહેવાનાં મકાનો બાંધવાનો ખરચ રૂ. ૭૦૦ જે અનજુમનના ફંડમાંથી કરવામાં આવયો હતો, એ બધું અનજુમનને આપી દેવાની એવો શેઠોની ખાહેશ છે. એ પછી અનજુમન તરફનું માનપત્ર રૂપાના કાસકેટમાં મેલી શેઠો બીલીમોરીયાભાઇઓને એનાયત કરવામાં આવયું હતું. તેમજ એઓ સાહેબને અનજુમન તરફથી શાલો ઓઢાડવામાં આવી હતી. વળી એક બીજું માનપત્ર તથા કાસકેટ દોસ્ત આશનાઓ તથા વખાણનારાઓએ શેઠો બીલીમોરીયા ભાઇઓને એનાયત કરી એઓને શાલો ઓઢાડી હતી. એ ઉપરાંત બીજા કેટલાક સાહેબોએ પોતા તરફથી જુદી જુદી શાલો એઓ શેઠોને ઓઢાડી હતી. સેવટે શેઠો બીલીમોરીયાભાઇઓએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે હાજર રહેલાઓનો ઉપકાર માનયો હતો. એજ ઠેકાણે રાતે આખી અન

જુમનને ખાણું આપવામાં આવયું હતુ. તે પછી બાયોસકોપની ગમત તથા ગીતો વગેરે ની મજાહ ચાખી હાજર રહેલાઓ મોડી રાતે વીખેરાઇ ગયા હતા. એ ધરમશાળા પાકી બાંધણીની અને એમાં મુસાફરો માટે બે ઓરડા રાખેલા છે તથા વચમાં મોટો હોલ જમણુવારમાં કામ લાગે તેવો છે. એ ઉપરાંત મુસાફરોની સગવડ માટે ઢોલ્યા, બીછાનાં તથા રાંધવા સીધવાનાં વાસણો વગેરેની સરવે ચીજોની સગવડ છે. એ પાછળ શેઠો બીલીમોરી યા ભાઇઓને લગભગ રૂપયા પંદર હજારનો ખરચ થવા ગયો છે. તેમજ એનું નીભાવ ફંડબી રૂપયા દશ હજાર સુધીનું થવા ગયું છે.

મજગામ ખાતે બે જુની દરેહમેહર છતાં એક નવી જરથોસ્તી અનજુમનની દરેહમેહેરનું મકાન બંધાઇ તઇયાર થવાથી તેમાં આતશ આદરાનને તખતનશીન કરવાની ક્રીયા રોજ ૯ મો માહા ૫ માને દીને બાનુઓ અને ગ્રહસ્થોના એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા દસ્તુરજી કેખશરૂ જામાસ્પજી જામાસ્પઆશાના તથા એ દરેહમેહેરના પંથકી મોબેદ બેજનજી કાવસજી મીનોચેહેર હોમજીનાની દેખરેખ હેઠળ કરવામાં આવી હતી. એ પછી એ દરેહમેહેરના ત્રસ્ટીઓની અરજથી મોબેદ પીરોજજી એદલજી દાદાચાનજીએ અનજુમન પત્ર વાંચયું તેમાં જણાવયું હતું કે આ દરેહમેહેરનું નવું મકાન તઇયાર થયાથી એમાં દીનયાઇના કાયદા મુજબ આતશ આદરાનને તખતનશીન કરી સરવેના વપરાસ માટે ખુલ્લું મેલવામાં આવયું છે. એ દરેહમેહેરની અંદર મુખય કરીને મીનોચેહેરહોમજી સાથના મોબેદો ક્રીયાકામો કરશે તથા આતશ આદરાનને બોય દેશે તેમજ સરવે જરથોસ્તીઓને બંદગી કરવા અને પોતાના મોબેદો પાસ ક્રીયાકામો કરાવવા દેવામાં આવશે. મજગામના શેહેનશાહી જરથોસ્તીઓને લગતાં ક્રીયાકામો બીજી દરેહમેહેરમાં થતાં હતાં પણ વસ્તી વધવાથી અડચણ પડવાને લીધે એક દરેહમેહેર બાંધવાનો વીચાર કરવા સારૂ રોજ ૨૫ મો, માહા ૫ મો, ૧૨૭૫ ને દીને મજગામવાસી જરથોસ્તીઓએ એક સભા બોલાવી તેમાં ત્રસ્ટીઓ નેમી પોતપોતામાં એક ફંડ ઉભું કરી એમાં બીજા જરથોસ્તીઓ પાસે નાણાં ભરાવવામાં આવયાં હતાં. એ દરેહમેહેરનું નવું મકાન બાંધવાના ફંડમાં સુમારે રૂ. ૧૨૦૦૦ અને એના જાથુકના નીભાવ ફંડમાં લગભગ રૂ. ૧૧૦૦૦ ભરાયા છે. આ દરેહમેહેરના પંથકી તરીકે મોબેદ બેજનજી કાવસજી મીનોચેહેરહોમજીનાને નેમવામાં આવયા છે. એને લગતું ત્રસ્ટડીડનું કામ શેઠ ખરશેદજી ધનજીભાઇ શરાફ સોલીસીટરને સોંપવામાં આવેલું છે અને હવે પછી નાણાં ભરનારાઓની સભા બોલાવી તેમાં જાથુકના ત્રસ્ટીઓની નેમણુક તથા હમેશનો વહીવટ વગેરેની ગોઠવણનું પાકું ખત કરવામાં આવશે. આ મકાન બાંધવાના કામમાં મદદ કરવા માટે શેઠ મનચેરશાહ પાલનજી કંત્રાક્ટર એલ. સી. ઇ. નો તેમજ આ કામમાં મદદ કરવા માટે મરહુમ મોબેદ કાવસજી નવરોજજી મીનોચેહેરહોમજીના કુટુંબીઓનો અને બીજા ગ્રહસ્થોનો ઉપકાર માનવામાં આવે છે. સેવટે મોબેદ બેજનજીને સર જમશેદજી જીજીભાઇએ શાલ ઓઢાડયા બાદ ચાશની કરી સરવે વીખેરાઇ ગયા હતા.

પંચમહાલ જીલામાં આવેલા હાલોલ તાલુકાના રૂસતમપુરા ગામના માલેક ખા૦ સા૦ બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના રૂસતમપુરા ગામમાં પોતાના મરહુમ માતાજી બાઇ ગુલબાઇના પુનઅરથે એક મોટું સ્કુલનું મકાન બંધાવી તે મકાનને તેજ જીલાના રેવાકાંઠાના પોલીટીકલ એજંટ મી૦ બ્રાઉનનું નામ આપી ધી બ્રાઉન વરનેકયુલર સ્કુલ રાખવામાં આવયું છે. એ મકાન ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મો માહા ૫ માને દીને મીસીસ બ્રાઉને એક મેળાવડા સનમુખ કીધી હતી, એ વખતે અમલદારો ઉપરાંત ગામના ઘણા લોકો હાજર થયા હતા. શરૂઆતમાં સ્કુલ માસ્તરે વીદયારથીઓ પાસે ગીતો ગવાડયાં હતાં તથા ડાકટર પ્રભાશંકરે ખા૦ સા૦ દલાલ પોતાના ગામમાં પોતાને ખરચે ધરમાદા દવાખાનું કાઢી, આ સ્કુલ બંધાવી તથા તેવાંજ બીજાં પરોપકારનાં કામો કરી પોતાનાં નાનાં સરખાં ગામડાંની પ્રજાને એક શેહેરી પ્રજાને મળતા લાભો આપવાની જે માયાભરી કાળજી બતાવે છે તે બાબદ વખાણ કીધાં હતાં. બાદ વીદયારથીઓને ઇનામો આપી પાનસોપારી લઇ સભા વીસરજન થઇ હતી.

મદરાસના જાણીતા રહીશ શેઠ ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાળાએ પોતાના મરહુમ પીતાજી શેઠ મનચેરજી તથા માતાજી બાઇ કોલીબાઇના પુન માટે દેવલાલીના ડાકટર બહાદુરજી સેનીટરીયમમાં એક બલોક રૂ. ૬૫૦૦ ને ખરચે બંધાવી આપયો છે. તે ખુલ્લો મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૯ મો, માહા ૫ માને દીને યાને શેઠ પીરોજશાહના બેટાની વરસીને દીવસે કરી જાહેર વપરાસ સારૂં ખોલ્લો મુકવામાં આવયો હતો.

વલી શેઠ ફીરોઝે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જાલ જેવણુ રોજ ૨૯ મો માહા ૫ મો ૧૨૭૫ ને દીને મદરાસ ખાતે હક થયા હતા તેવણુની યાદગારીમાં પારસી કોમના વપરાસ માટે ઉતાકામનડ ખાતે બંધાવી આપેલા જાલ ફીરોઝ હોલ ખુલ્લો મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧ લો માહા ૬ઠાને દીને એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા કરવા પછી ત્યાંની અનજુમના અકાબર શેઠ નશરવાનજી ફરામજી કયાનીએ શેઠ કલબવાળાએ કરેલો સખાવત માટે ઉપકાર માનતાં જણાવયું કે નીલગીરીમાં વસ્તી વધતી જવાથી પારસી કોમને એ હોલ ઘણોજ ઉપયોગી થઇ પડશે તેમજ એવણે આજે જે ધરમનું કામ કીધું છે તેવાજ કામો કરી આપણુ દાદાર અહુરમજદને અને મરનારોના રૂહને ખુશનુદ કરી શકીયે છીએ. એ પછી શેઠ કલબવાળા ઉપર મદરાસ ખાતે મોકલાવવા એક શીયાલ એવણુના પંથકી એરવદ ડોશાભાઇ પાવરીને સોંપવામાં આવી હતી. હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. શેઠ કલબવાળાએ લગભગ રૂ. ૬૦૦૦ ખરચીને એ હોલ બંધાવી આપયો છે તેમજ એમાં કેટલુંક ફરનીચર, અશો જરથોસ્તની અને મરહુમ શેઠ જાલની સબીઓબી મુકવા ભેટ આપી છે. એવોજ હોલ મદરાસ ખાતેબી શેઠ કલબવાલા પોતાના મરહુમ બેટાની યાદમાં બંધાવી આપનાર છે તેથી મરહુમની વરસીને દીને મદરાસ ખાતે તે હોલનો પાયો નાંખવાની ક્રીયા જશન કરીને કરવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત શેઠ કલબવાળાએ મદરાસમાં એક અગીયારી સ્થાપવા માટે પોતાનો મોટો બંગલો આપવા જણાવયો હતો.

મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વાડીયાનાં સખાવત ખાતાંના ત્રસ્ટીઓ તરફથી નાના પાયા ઉપર આંખનું દવાખાનું અને આંખની હોસ્પીટલ પારસીઓ માટે રોજ ૨૪ મો માહા ૬ ઠાને દીને ધોબીતળાવ આગળ અંજુમનનાં આતશબેહેરામની જોડે ખોલવામાં આવયાં હતાં. તેના તબીબ તરીકે વેલાયતની આંખની મુર ફીલ્ડ આસપીટલ અને રોયલ વેસ્ટમીનીસટર ઓપથાલમીક આસ્પીટલમાં આંખના દરદોનો ખાસ અભીયાસ કરી આવેલા ડાકટર ખરશેદજી નશરવાનજી કરંજીઆ નેમાયા છે, જેઓએ યુરોપની એફ. આર. સી. એસ. અને એમ. આર. સી. એસ. ની સનદ મેળવી છે યાને તેઓએ આંખના દરદોની સારવારની ચઢતી પરીક્ષા પસાર કીધી છે. આસ્પીટલમાં બાહેરના દરદીઓની સારવાર કરીને તેમને દવાઇ આપવામાં આવે છે અને બહુ જરૂરી વહાડકાપ માટેના દરદીઓને આસ્પીટલમાં રાખીને તેમની સારવાર કરવામાં આવે છે. આસ્પીટલમાં બીજા મજલાપર ત્રણ બીછાંણા રાખવામાં અ વયાં છે, પણ જરૂર જણાતાં તેમાં વધારો કરવામાં આવે છે પેહેલે મજલે ડીસપેનસરી રાખેલી છે. ડાકટર કરંજીઆ વીલાયતમાં ઓફથેલમોલોજી યાને આંખનાં દરદોની વીદયાના પાંચ વરસ અભયાસ કરી આવયા છે, અને આટલી મુદતનો આવો અભયાસ કરનારા પેહેલાજ પારસી સરજયન જણાય છે. વીલાયતની મોટી બે આસ્પીટલોમાં એમણે ઘણાક જાણીતા સરજયનોના કલીનીકલ એસીસ્ટંટ દાખલ કામ કરેલું છે; તથા રોયલ વીકટોરીયા આસ્પીટલ અને સાઉથેમટનની આંખની આસ્પીટલમાં એઓ કામચલાઉ (આંખના) સરજયન નેમાયા હતા. ૧૮૯૭ માં ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાંથી સ્કોલરસીપો સાથે પસાર થઇ, વીલાયત જઇને ૧૯૦૩ માં વધુ ડીગ્રીઓ લીધી, તે બાદ જુદી જુદી આંખની આસ્પીટલોમાં મદદનીશ તથા કામચલાઉ સરજીઅન તરીકે કામ કરયું હતું અને સેવટે "ઓનરસ" સાથે એફ. આર. ડી. એસ. ની ડીગ્રી મેળવી હતી. ઉપલા ખાતાનાં રીપોર્ટ પરથી માલમ પડે છે કે ગયા મારચ મહીનાથી તે ઓગસ્ટ સુધી ૬ મહીનામાં ૧૮૧૮ મરદો તથા ૨૨૭૮ બઇરાં છોકરાંઓ મલી કુલે ૪૦૯૬ જણાઓ એનો લાભ લઇ ગયા હતા. એ મુદત દરમીયાન ૧૪૩ આંખને લગતાં ઓપરેશનો ફતેહમંદીથી કરવામાં આવ્યા હતા જેમાનાં ઘણાખરા કેશો મોતીયા અને નજલાને લગતાં હતાં.

બાઇ દીનબાઇ પેસતનજી શાપુરજી ગઝદરનું અરધ ધરમનું યાને સસતે ભાવે દવા
આપવાનું દવાખાનું એવોનાં નબીરા શેઠ શાપુરજી નવરોજી ગઝદરે રોજ ૫ મો માહા
૭ મો યાને તા૦ ૧૭ મી મારચ ૧૯૦૭ ને દીને એવોની બુચી ખુરશેદની વરસગાંઠને દીવસે
કોટ હોરનબી રોડપર બુબાખાના આગલ ચાલુ કીધું હતું. દવાઇની ફી બે તથા એક આ
નાની રાખી છે, તેમાંથી જે ઉપજ થાય છે તે દવાખાનાના ચાલુ ખરચમાં લઇ બાકીની ઘટ
શેઠ ગઝદર પોતાની ગીરોથી આપે છે. દરદીઓને ઉતમ પ્રકારની સહલા મલે એવા વીચારથી
એક બાહોશ ગ્રેજયુએટ ડા૦ નશરવાન કાવશજી અરજાની બી. એ., એલ. એમ. એંડ
એસ. ને રોકવામાં આવયા છે. કોટ મધે ગરીબ પારસીઓની મોટી વસ્તી હોયાને લીધે
ત્યાં એવાં એક દવાખાનાની ઘણી જરૂર જણાઇ હતી. ગરીબ પણ આબરૂદાર જરથોસ્તી
ઓ એવા છે કે જેવો એકદમ કોઇબી ધરમખાતાંનો મુફત લાભ લેવાને અચકાય છે, તેવો
થોડા મધયમ પઇસા આપી એવાં ખાતાંનો લાભ લેવા ખુશીથી જાય છે. આવાં દવાખા
નાની કોટમાં જરૂર હતી તે એટલા ઉપરથી સાબેત થાય છે કે તા૦ ૧૭ મી મારચથી તે
તા૦ ૧૭ મી આગસ્ત ૧૯૦૭ સુધીનાં પાંચ મહીનામાં ૫૯૯૦ આસામીઓ લાભ લઇ ગ
યા છે. જે આંકડા જોતાં માલમ પડે છે કે શરૂઆતમાંજ મહીનાની સરાસરી રાસ ૧૨૦૦
ની આવી છે. બીજું એ કે પસાર થયલા ડાકટરોને ઘરે બોલાવાની ફી ઓછામાં ઓછી
રૂ. ૨ હોય છે જે આપવાને ગરીબ માણુસોની બીલકુલ શકતી હોતી નથી. તેવાઓને આ
રૂ. ૧ ની ફી રાખયાથી ઘણી સવલતા મલી છે અને તેનો સારો લાભ લેવાય છે. બીજી
કોમવાળાઓ ઘણો નજીવો લાભ લેય છે.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળી હસ્તક ગરીબ જરથોસ્તીઓને સસ્તાં
ભાડાંના મકાનો પુરાં પાડવા માટે સ્થાપવામાં આવેલી ઝોરાસ્ત્રીઅન બીલડીંગ સોસાએટી
તરફથી બાઇ ડોસીબાઇ કાવસજી જસાવાળાના ત્રસ્ટની તારદેવ આવેલી મોટા વીસ્તારની
જગા ખરીદવામાં આવી છે. એ જગા ઉપર બે ચાલીઓનો પાયો નાખવાની ક્રીયા જમ
શેદી નવરોજે યાને રોજ ૯ મો માહા ૭ માને દીને સર જમશેદજી જીજીભાઇએ એક મે
ળાવડા સનમુખ કરી હતી. શરૂઆતમાં શેઠ જેહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલે જણાવયું કે
ઝોરાસ્ત્રીઅન બીલડીંગ સોસાયટીના બે લાખ રૂપયાના શેરો ભરાયા ઉપરાંત મરહુમ શેઠ
હોરમસજી શાપુરજી ચોથીઆના એકઝીકયુટરો તરફથી રૂપયા વીસ હજાર અને શેઠ ફરામજી
પાંડે તરફથી રૂપયા સાત હજાર તથા બીજા પરચુટણ મળી લગભગ રૂપયા ત્રીસ હજાર બ
ખશેશ તરીકે મળયા હતા. તેમજ બાઇ ડોસીબાઇ કાવસજી જસાવાળાને જમીનના બધા રૂ
પયા પગાર કરવાની સોસાએટી પાસે સગવડ નહી હોવાથી એવોએ બાકીના રૂપયા સારૂ
આપણુને સગવડ કરી આપી છે. એ પછી પાયો નાખવાની ક્રીયા સર જમશેદજીએ પોતાને
હાથે કીધી હતી તેમાં મરહુમ શેઠ ચોથીઆનાં તેમજ પાંડેનાં કુટુંબનાં બાનુઓએ પણ મ
દદ કીધી હતી. આ બે ક્રીયાકામ ખલાસ થવા બાદ શેઠ સોરાબજી એદલજી વારડને સર
જમશેદજીએ લીધેલી તસ્દી માટે તેમજ સેક્રેટેરીઓ ડા૦ જેહાંગીર ખરશેદજી દાજી ને
ડા૦ દીનશાહ બમનજી માસ્તરની અથાગ મેહેનત માટે કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી સર
જમશેદજીએ જણાવયું કે આજે જે શુભ કામ આપણે આરભયું છે તેનાં મીઠાં ફળો પાર
સી કોમ ભવીશયમાં ચાખશે. જે શેઠોએ નાદર રકમો ભેટ આપી છે તેઓનો ઉપકાર મા
નયે છીએ અને એ મુજબ બીજા સખી શેઠોબી મદદ કરશે જેથી આ કામ જલદીથી
પાર પડશે. આ બે ચાલીમાં ૨૦ કુટુંબ રહી શકશે અને દરેક કુટુંબને બે ઓરડા ઉપ
રાંત એક રાંધણી મળશે.

નવસારીના મોબેદોને નાહાન લેવાની જગા મરહુમ દેશાઇજી ખુરશેદજી ટેમુલજીએ
ત્યાંની ખોરશેદ વાડીમાં વરસો થયાં અલાયદી કાઢી આપી હતી અને એ જગાને ઝાડી–કાં
ટાના વાડથી ઘેરી લેવામાં આવી હતી. પણ એ વાડ ભાગી જવાથી અને લોકોએ ત્યાં ગ
લીચી કરવાને સબબે તેનો કબજો કરી લેવા વડા દસતુરજી ફરામજી કેકોબાદજીનાં કહેવાથી
મરહુમ દેશાઇજીના નબીરા શેઠ મેરવાનજી આદરજી દેશાઇએ રૂપ્યા ૨૦૦ ને ખરચે એ જગાની
આજુબાજુ તારની વાડ ભરી દરવાજો મુકાવી આપયો છે. એ તઇયાર થવાથી શેઠ મેરવા
નજીના બાવાની દશમી બાજ રોજ ૫ મો માહા ૯ માને દીને હોવાથી એ દીને કમપાઉં
ડમાં જશનની ક્રીયા કરી તે ખુલ્લાં મેલવામાં આવયાં હતાં.

મધરાસના જાણીતા રહીશ શેઠ ફીરોઝ મંચેરજી કલબવાળાએ પોતાના બેહેસ્તનશીન બેટા શેઠ જાલના પુન માટે દમણથી ૪ માઇલ દુર આવેલાં વાંકડ ગામમાં ઢેડ કોમ માટે એક કુવો દમણવાલા શેઠ અરદેશર સોરાબજી પોસ્ટવાળાના કહેવાથી બંધાવી આપયો હતો. એ કુવો શેઠ પોસ્ટવાળાની દેખરેખ હેઠળ તઇયાર થવાથી તે ખુલ્લો મુકવાની ક્રીયા રોજ ૨૯ મો માહા ૯ માને દીને અરવદ હોરમસજી જમશેદજી ઉનવાળાની આગેવાની હેઠળ એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. એ દીને શેઠ કલબવાળા તરફથી ઢેડ લોકોને ભોજન તેમજ કપડાં વહેંચવામાં આવયાં હતાં. એ કુવો બંધાવી આપવા માટે દમણના કામચલાઉ ગવરનર કેપટન ફેરદે મીનઝે ઠરાવ બહાર પાડી શેઠ કલબવાળાની સ્તુતી કીધી હતી. [એને લગતી વધુ વીગત આ કેલેંડરમાં આગળ છપાયલી દમણની વીગતમાં જોવામાં આવશે.]

અંદેરી મધે મરઝબાનાબાદમાં શેઠ ફીરોજશાહ અરદેશર ભીખાજી પટેલની દરેહમેહેરનો પાયો નાંખવાની ક્રીયા રોજ ૧૧ મો માહા ૧૦ માને દીને એક મેળાવડા સનમુખ શેઠ શાપુરજી બેરામજી કાતરકે કરી હતી. તે વેળાએ તેઓએ જણાવયું કે અંદેરી મધે એક દરેહમેહેર બાંધવાનો વીચાર આજ લાંબો વખત થયાં ચરવાયા કરતો હતો તે આજે પાર પડયો છે. શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ ફીરોઝને નામની દરેહમેહેર બાંધવા માટે રૂ૨૫૦૦૦ ની રકમ આપી છે અને શેઠ હોરમસજી દોરાબજી ગઝદરે મરઝબાનાબાદ મધે પોતાની જગાનો ૫૦૦૦ વાર ટુકડો એ કામ માટે બક્ષેશ આપવા ઉપરાંત એક કુવો બંધાવી આપવા કહયું છે. એ મકાન ઉપર દેખરેખ રાખવાને શેઠ હોરમસજી કાવશજી પસ્તાકયા આરકીટેકટે કબુલ કીધું છે. સેવટે શેઠ અરદેશર પટેલનો ઉપકાર માનવા પછી હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એ દરેહમહેર બાંધવા માટે કુલે રૂ ૩૪૫૦૪ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ ફીરોઝશાહની નઇઅતે અગયારીનું મકાન તથા અગયારીનું મકાન બાંધવા માટે આગળની એક જમીનનો કટકો ખરીદ કરવા માટે રૂ ૧૫૦૦૦, અને શેઠ અરદેશરે એના નીભાવ ફંડ માટે બીજા વધુ રૂ ૧૦૦૦૦, શેઠ હોરમસજી દોરાબજી ગઝદરે પોતાના પીતાજી મરહુમ શેઠ દોરાબજીની નઇઅતે રૂ ૫૦૦૧, શેઠ ખરસેદજી ભીખાજી પટેલ રૂ ૨૦૦૧, ખાનબહાદુર મનચેરજી કાવસજી મરઝબાન, સી૦ આઇ૦ ઇ૦ રૂ ૧૦૦૧, શેઠ શાપુરજી બેહેરામજી કાતરકે પોતાનાં ધણીઆણી મરહુમ બાઇ જરબાઇના પુન માટે રૂ ૫૦૧, શેઠ ફકીરજી દીનશાહ રૂ ૫૦૦, શેઠ શાપુરજી ટેમુલજી પટેલે પોતાના બપાઇ બાઇ બાઇઆઇનાં પુન માટે રૂ ૩૦૦ તથા શેઠ દાદાભાઇ ટેમુલજી પટેલે પોતાનાં મરહુમ બાવા શેઠ ટેમુલજીનાં પુન માટે રૂ ૨૦૦ મળી રૂ ૫૦૦૦ એ ઉપરાંત બાઇ ગુલબાઇ મનચેરજી કાવસજી મરઝબાને દરેહમહેરમાં મુકવા માટે એક અફરગાનીયું તથા તેની સરવે સામગ્રી પોતાને ખરચે આપવાને કબુલયું છે.

નવસારીની વડી જુની દરેહમેહર માટે ગોંડળવાળા શેઠ કાવશજી એરચજી દેશાઇએ લગભગ રૂપયા સાત હજારને ખરચે નવું બંધાવી આપેલું મકાન તથા તેની અંદર પરથેલો આતશ દાદગાહનો કેબલો ખુલ્લો મેલવાની ક્રીયા એક મોટા મેલાવડા સનમુખ રોજ ૧૭ મો માહા ૧૨ માને દીને કરવામાં આવી હતી. એ મકાન ખુલ્લું મુકવા પેહલા ત્રણ દીવસ સુધી તેના દસ હીંઢોળા ઇજશને વંદીદાદની ક્રીયાઓ કરી ઇજવામાં આવયા હતા. એ મકાન ખુલ્લું મુકતાં શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા કરવા બાદ વડા દસ્તુરજી ફરામજીએ અનજુમન તરફનું માનપત્ર વાંચી શેઠ દેશાઇને એનાયત કરી અનજુમન તરફથી એક શીયાલ ઓઢાડી હતી. એ માનપત્રમાં જણાવવામાં આવયું હતું કે આપણી ભગરસાથ અનજુમનની આ વડી દરેમેહેર જે યઝદેજરદી ૫૫૧ નાં સાલમાં અત્રે જરથોસ્તીઓએ આ વયા પછી પરઠી હતી, અને તયાર બાદ મરહુમ બાઇ સાહેબ માહલણબાઇ બેહેદીન બેહેરામજીએ પોતાનું એક ઘર આપી તેમાં વધારો કરયો હતો, પણ વસ્તીના વધવા સાથે તે બંને મકાન નાનાં પડવાથી, પાછળથી સંવત ૧૮૫૧ માં મરહુમ તમારા વડીલ દેશાઇજી સાહેબ મીનોચેહેરજી ખુરશેદજીએ તેમાં મોટો વધારો કીધો હતો, અને તે જુનાં મકાનોની સાથે પોતાના ખરચથી નવું મકાન ઉભું કર્યું હતું. તે મકાનો આજે નબલી હાલતમાં

આવવાથી તમો સાહેબે ફરીથી આ સુંદર મકાન બંધાવી આપયાં છે. વળી તમારાં ધણી આણી બઇ મોટીબાઇએ એ દરેમેહેરમાં દાદગાહ જાથુક રોશન રાખી તેના ઉપર પાંચે ગેહેમાં નીયાએશ કરાવવાને ખાતર રૂ. ૪૦૦૦ ની રકમ આપી આ દરેમેહેરના મહતવમાં જે વધારો કીધો છે, તેથી અમોને બેહદ ખુશી ઉપજી છે. એ પછી બીજી શાલ દસ્તુર ફરામજીએ પોતાના બપાવા મરહુમ વડા દસ્તુરજી રૂસતમજી નસરવાનજી તે શેઠ કાવસજી દેશાઇના મમાવાના ઘર તરફથી શેઠ કાવશજીને ઓઢાડી હતી. તેમજ બીલીમોરાવાલા દસ્તુર સોરાબજી કોલાભાઇએ પોતા તરફથી તથા વડા દેશાઇ પેસતનજીભાઇએ પણ આખાં દેશાઇ કુટુંબ તરફથી દેશાઇ કાવશજીને શયાલ ઓઢાડી હતી. દેશાઇ કાવશજીએ આતશબેહેરામવાળાં મકાનમાં પોતાની સબી મુકાવવા અંજુમને વડા દસ્તુરજી ફરામજી મારફતે બતાવેલી ખાહેશ કબુલ રાખી હતી. એ પછી દેશાઇ કાવશજીએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે સરવેનો ઉપકાર માની એવણે એક શાલ તથા રૂપયાનું પડીકું વડા દસ્તુરજી કેકોબાદ દારાબજીને આપવા દસ્તુર ફરામજીને સોંપયું હતું. હાજર રહેલાઓમાં શેઠ કાવસજી તરફથી રૂપાનાણું વેહેંચવામાં આવયા બાદ મીજલસ બરખાસત થઇ હતી. એ દરેહમેહરમાં વાપરવા માટે કલકતાવાળા એરવદ સો. મા. દસ્તુર મેહેરજીરાણાએ આફરીનગાન તેમજ બીજી ક્રીયાને બરના રૂપાં તેમજ જરમન સીલવરના વાસણો તથા બાઇ હીરાબાઇ રૂસતમજી શરાફે ભણવાનાં કેટલાંક દફતરો તેમજ એ દરેહેમેરના મુકતાદ, બાજ વીગેરેનાં ફંડમાં બાઇ હીરાંબાઇ બરજોરજી વાછા ગાંધીએ રૂ ૨૫૦ ભેટ આપયાં હતાં. વળી એ દીને ત્યાંની પારસી શાળાઓ બંધ રાખવામાં આવી હતી.

સુધારો—યજદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના કાલેનડરમાં ધરમના મકાનમાં નવસારીના મેહતા કલબ માટે જગા વેચાતી લઇ તેપર નવું મકાન શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહતાએ બંધાવી આપ્યું છે એમ છપાયું છે તેને બદલે શેઠ મેરવાનજીએ નવું મકાન રૂ ૩૦૦૦ ને ખરચે બંધાવી આપેલું છે જયારે એ મકાનની જગા તો કલબના ફંડમાંથી ખરીદવામાં આવેલી છે એમ વાંચયું.

ખેતાબો.

નામદાર શેહેનશાહ એડવરડની ૬૬ મી સાલગ્રેહ જે તા૦ ૨૮ મી જુનને દીને પાળવામાં આવી હતી, તેની ખુશાલીમાં નામદાર સરકાર તરફથી આપવામાં આવેલા ખેતાબોમાં શેઠ રૂસતમજી જાંગીરજી વકીલ (અમદાવાદવાલા) ને ખાન બહાદુરનો અને મુંબઇની રોયલ ઇનડીયન મરીન ગોદીના વડા કનસ્ત્રકટરનાં ખાતાંની યારડના ફોરમેન શેઠ બમનજી સોરાબજી વાહાડયાને ખાન સાહેબનો ખેતાબ બક્ષવામાં આવયો હતો.

ઓધા—નેમણુક—વગેરે.

ખા૦ બા૦ માણેકજી ખરશેદજી નરીમાનને મેહેસુલી અને નાણાં ખાતાંના સરકારના અંડરસેક્રેટરી નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસતમ બમનશાહ વકીલને મુંબઇ સરકારના મેહેસુલી અને નાણાં ખાતાંના મદદનીશ સેક્રેટરી નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસતમજી દોરાબજી દીનશાહને એડન ખાતાના કામચલાઉ પોરટુગીઝ કાનસલ નેમવામાં આવયા હતા.

ઇરાનના શાહ સોદાગર અરબાબ જમસીદને ઇરાનની પારલામેનટના સભાસદ ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

નવાબ બરજોરજંગ બહાદુરને અઉરંગાબાદ જીલાના અને નવાબ ફરામરોઝજંગ બહાદુરને મેડાક જીલાના સુબેદાર નામદાર નીઝામ સરકારે નેમયા હતા.

સર જહાંગીર કાવસજી જાહાંગીરને પ્રીનસ ઓફ વેલસ મયુઝીયમ ઓફ વેસટરન ઇંડીયાની કમીટીના મેમબર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસ્તમજી મેરવાનજી પટેલ ત્રીબ્યુનલ ઓફ અપીલ કોરટના પ્રમુખ નેમાયા હતા.

શેઠ પી. આર. કાપડયા લેંડ રેકોરડસના ડીરેકટરના અંગત મદદનીશ નેમયા હતા.

શેઠ નવરોજી જાંગીરજી ગામડયાને અતરેની મયુનીસીપાલ કોરપોરેશન તરફથી સીટી ઇમપરૂવમેંટ ત્રસ્ટના મેમબર ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસતમજી ફરદુનજી જમશેદજીને બીરારના કમીશનર અને શેઠ ધનજીશાહ દીનશાહ મેહતાને અજમેરના એકસ્ત્રા એસીસટંટ કમીશનર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરામરોજ ધનજીશાહ લાલકાકાને મુંબઇના કસટમના ઓહદા મદદનીશ કલેકટર, શેઠ રૂસતમજી પેસતનજી જાંગીરને શોલાપુર તથા બીજાપુર જીલ્લાઓના એકસાઇઝ મદદનીશ કલેકટર, શેઠ જાંહાંગીર ડોશાભાઇ ફરામજી કરાકાને સીટી ઇમપરૂવમેંટ ત્રસ્ટના સંબંધમાં લેંડ એકવીઝીશન એકટની રૂએ જમીન હાથ કરવા માટે સ્પેસીયલ કલેકટર, શેઠ એ. કે. કામાને ઝવારના પોલીટીકલ એજંટ અને થાણાના કલેકટર અને શેઠ જમશેદજી બેજનજી વાચ્છાને થાણા જીલ્લાના ડેપયુટી કલેકટર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવર બેરીસ્ટર આ વરસમાં મુંબઇની હાઇ કોરટના પેહલવેહેલા પારસી જડજ તરીકે નેમવામાં આવયા છે. વલી એવણને મુંબઇની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના જડજ અને સરકારી લૉ સ્કુલના વીઝીટરોની બોરડના એક મેમબર પણ નેમવામાં આવયા છે.

સીવીલયન જડજ શેઠ મનચેરજી પેસતનજી ખરેગાટને મુંબઇની હાઇ કોર્ટના કામચલાઉ જડજ તરીકે નેમવામાં આવયા હતા.

મુંબઇની સ્મોલ કોઝ કોરટના કામચલાઉ ત્રીજા જડજ તરીકે શેઠ જીજીભાઇ એદલજી મોદીને અને કામચલાઉ પાંચમા જડજ તરીકે શેઠ સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીયાને નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ સોરાબજી પદમજી પેસ્તનજીને અમદાવાદના કામચલાઉ સેશન જડજ, શેઠ પી૦ કેરસાસપને મધરાસ ઇલાકાના ક્રીશણા જીલ્લાના ડીસ્ત્રીકટ જડજ અને શેઠ બરજોરજી જમશેદજી દલાલને અલાહબાદના ડીસ્ત્રીકટ અને સેશન જડજ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રતનજી મંચેરજી જલગામવાલાને પુણાના સબોરડીનેટ જડજ, શેઠ કાવશાહ ખરશેદજી સુનાવાલાને માળવાના સબોરડીનેટ જડજ, શેઠ બેરામજી નવરોજી સંજાણાને એલપાડના સબોરડીનેટ જડજ અને બલસારના જોડયા સબોરડીનેટ જડજ, શેઠ જાંગીર એદલજી મોદીને સુરતના સબોરડીનેટ જડજ નેમવામાં આવયા હતા.

ખાં૦ સાં૦ રતનજી ડોશાભાઇને પાટણ મહાલના નયાયાધીશ અને ખાં૦ સાં૦ નાનાભાઇ પેસતનજી મેહતાને કઠોર મહાલના નયાયાધીશ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ આર. ડી. શેઠનાને હાઇ કોરટમાં ઓફીશીયલ એસાઇનીનો કામચલાઉ ઓધો, શેઠ સોરાબજી એદલજી દારૂવાલાને એ કોરટના એકટીંગ ચીફ ત્રાનસલેટર, શેઠ હીરજી હોરમજી વહાડયાને એ કોરટની પ્રોથોનોટરીના ડેપયુટી રેજીસ્ત્રાર અને શેઠ ફીરોઝ બેહરામજી મલબારીને એ કોરટની એપેલેટ સાઇડના ડેપયુટી રેજીસ્ત્રાર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ જમશેદજી પેસતનજી ડાકટરને મુંબઇની સ્મોલ કોઝ કોરટના બીજા એસીસટંટ રેજીસ્ત્રાર અને શેઠ દોરાબજી મનચેરજી દારૂવાલાને એજ કોરટના પાંચમાં જજના જુડીશીયલ કલારક નેમવામાં આવયા હતા.

ઉમરાતી બીરારમાં પ્રેકટીસ કરતા વકીલો શેઠો પીરોજશા એદલજી સંજાના તથા જમશેદજી કાંગાને મધ્યય પ્રાંત અને બીરારના જુડીશીયલ કમીશનરની કોરટના એડવોકેટ બનાવવામાં આવયા હતા.

શેઠ જાંગીર કુંવરજી સબાવાલા સુરતની ડીસ્ત્રીકટ જડજ કોરટના નાજર અને શેઠ દારાશાહ દીનશાહ ગાંધી ત્યાંની દીવાની કોરટના નાજર નેમાયા હતા.

શેઠો બેરામજી નવરોજી ગામડયા, હોરમજી મનચેરજી કામા, કેખશરૂ માણેકજી બરજોરજી મીનોચેરહોમજી અને રૂસતમ ડી. એન. વાડયાને આ વરસમાં નવા સુલેહના અમલદારો નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ જમશેદજી મેરવાનજી મોરીનસને વડોદરા દરબારના પહેલા પારસી માનકરીની પદવી મલી હતી.

ખા૦ સા૦ કાવસજી ખરશેદજી થાણેવાલાને નવસારીના વહીવટદાર નેમવામાં આવયા હતા.

પબલીક વરકસ એકાઉનટંટસના એકઝામીનરની હાફીસના એકાઉનટંટ શેઠ દીનશાહ મા ણેકજી સુતરીયાને મદદનીશ એકઝામીનરનો ઓનરરી ઓધો આપવામાં આવયો હતો.

મદદનીશ સરજ્યન કે. પી. મુલ્લાંને મુંબઇ ઇલાકાના મરકી ખાતાના સુપ્રીનટેનડંટના હાથ હેઠળ મરકીને લગતાં કામ ઉપર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફીરોઝશાહ રતનજી કાપડયાને જમીનની નોંધણીના ડીરેકટરના અંગત મદદનીશ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી ગાંધી એલ. એમ. ઇ., એમ. આઇ. એમ. ઇ. ને મુંબઇ ની વીકટોરીયા જુબીલી ટેકનીકલ ઇનસટીટયુટના મીકેનીકલ એનજીનીયરીંગની વીદયાના મા સ્તરના વડા મદદનીશ તરીકે નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ પેસતનજી બરજોરજી બેહરામજી બી. એ., બી. એસ. સી., એલ. સી. ઇ. ને ભાવનગર સ્ટેટના એનજીનીયર નેમવામાં આવયા હતા.

જાણીતા ક્રીકેટર શેઠ ધનજીભાઇ એફ. દુબાશને જંગબારની સરકારના વેટરીનરી આ ફીસર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ કેખશરૂ હોરમજી વાહાડયા જુનાગઢ સ્ટેટના દીવાનના સેક્રેટરી નેમાયા હતા.

શેઠ ખરશેદજી ડોશાભાઇને જામનગરમાં બીલડીંગ સુપ્રીનટેનડનટ નેમવામાં આવયા હતા.

જાણીતા ક્રીકેટર શેઠ અરદેશર હોરમજી મેહતા કાશમીરના પોલીસ ઇનસ્પેકટર નેમાયા હતા.

વડોદરાની ઇલેકત્રીક લાઇટ વરકસના ફોરમેન શેઠ બેહેરામજી એદલજીની મીકેનીકલ એનજીનીયર તરીકે નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

શેઠ ડોશાભાઇ માણેકજી કોઠાવાલાને ભરૂચના કલેકટરના ચીટનીસ નેમવામાં આવયા હતા.

એકઝીકયુટીવ એનજીનીયર શેઠ કે. એસ. ફરામજી બી. એ., એલ. સી. ઇ. ને પુના ન સુપ્રીનટેનડંટ એનજીનીયરના પરસનલ આસીસટંટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી મુનશીને વરાછાના પાણીના બાંધકામ ખાતાના એનજીનીયર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ દાદાભાઇ અરદેશર પારખને સુરત વીભાગના પોસટલ સુપ્રીનટેનડંટ અને શેઠ રતન શાહ દાદાભાઇ કાલાપેસીને કાઠીયાવાડ વીભાગના પોસ્ટલ સુપ્રીનટેનડંટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ એરચશાહ જાંગીરશાહ અરદેશર તાલયારખાન બી. એ. ને સચીન સ્ટેટના દી વાન અને શેઠ હોરમજી જમશેદજી આંટીઆને રાજકોટ સ્ટેટના દીવાન નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠો ખુશરોભાઇ નશરવાનજી ખાનસાહેબ, બમનજી એદલજી મોદી અને જાંગીર અરદેશર તાલીયારખાનને સુરતની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટો અને લેફ્ટનંટ કરનલ ખરશેદજી અરદેશર દલાલને ભરૂચના ડેલીગેટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરદુનજી બરજોરજીને સુરત અને ભરૂચ જીલાના ઓવરસીયર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રતનશાહ સી. ચોધરીને રાજકોટ શહેરના પોલીસ ફોજદાર અને ઇનસપેકટર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરામરોજ જમશેદજી કાંગાને થાણા જીલ્લાના ઓવરસીયર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ જાંગીર રૂશતમજી બનાને નવસારીના પબલીક પ્રોસીકયુટર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરામરોજ રૂશતમજી ઉનવાળા થાણા જીલ્લાના મદદનીશ એનજીનીયરનું નેમયા હતા.

શેઠ કેખશરૂ મનચેરજી કલબવાલાને કરાંચીની તુરંગના સુપ્રીનટેનડનટ, શેઠ નશરવાન જી રૂશતમજી વાછાને અમદાવાદની સેનટરલ જેલના જેલર અને શેઠ બેરામ ડી. જેલરને જાલનાના જેલર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ જહાંગીર ખરશેદજી મીસ્ત્રીને આખા હીંદુસ્તાનની સ્કોટીશ ફ્રીમેશનરીના કામચ લાઉ ગ્રાંડ સેક્રેટરી નેમવામાં આવયા હતા.

દસ્તુરજી ફરામજી કેકોબાદજીને નવસારીના વડા કામચલાઉ દસ્તુર અને ત્યાંની પાર સી પંચાયતના પ્રમુખ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ દીનશાહ મનચેરજી પંથકીને જરથોસ્તી અંજુમનના આતશબેહેરામની કારોબાર મંડળીના નાયબ સરનશીન નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી ખાન હાંગકાંગની જરથોસ્તી અનજુમનના ત્રસ્ટી નેમાયા હતા.

શેઠ શાપુરજી ઉકરજી વકીલને હેદરાબાદની લોકલ ફંડના એકટીંગ ચેરમેન નેમવામાં આવયા હતા.

ડા૦ કેખશરૂ જીવણજી પેસ્તનજી મેહેરજીને નામદાર નીઝામ સરકારે હેદરાબાદના કોરોનર નેમયા હતા.

ડા૦ દારાશાહ પે૦ પારખની લાસુર પલેગ કેંપના સીનીયર મેડીકલ આફીસર તરીકે કામચલાઉ નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

ડા૦ એદલજી રૂસ્તમજી દાદાચાનજી નવસારીની આસ્પીટલના વડા તબીબ નેમાયા હતા.

અમદાવાદ ખાતેની ધી બેહેરામજી જીજીભાઇ મેડીકલ સ્કુલની છેવટની પરીક્ષામાં પ સાર થયલા આસ્પીટલ એસીસ્ટંટો શેઠો બમનજી પી૦ દારૂવાળા અને ફરામરોઝ હોરમ સજી અંકલેસરીયાને અમદાવાદ ખાતેની સીવીલ આસ્પીટલમાં જનરલ ડયુટી ઉપર અને શેઠ હોરમસજી મા૦ લીંબુવાળાને મઉ કાંપમાં નેમવામાં આવયા હતા.

મીસ માણેકબાઇ નશરવાનજી બ્રીડજ ઇનસ્પેકટરને અમદાવાદની જયુબીલી ફીમેલ ડીસ્પેનસરીના ડાકટર નેમવામાં આવયા હતા.

ડા૦ મીસ શીરીન હોરમજશાહ કેમેસરીયટવાળાને એડન પાસેના પેરીમ ટાપુ ઉપર ના મદાર સરકાર તરફથી પલેગ ઇનસ્પેકશન અને લેડી ડાકટર તરીકે નેમવામાં આવયાં હતાં.

ડા૦ રૂસ્તમજી બમનજી બીલીમોરીયા બી. એ. ને ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાં બેકટીરી આલોજીના વીષયમાં ટયુટર અને ડા૦ માણેકશાહ જમશેદજી મેહેરવાનજી આંટયા બી૦ એસ૦ સી૦ ને એજ કોલેજના કેમીસ્ત્રીના શીક્ષક નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી કંત્રાકટર બી. એ. ને અમદાવાદ હાઇસ્કુલના હેડમાસ્ત ર, શેઠ બી. બી. કોટવાળને સુરતની સર જમશેદજી જીજીભાઇ હાઇસ્કુલના હેડમાસ્તર, શેઠ દાદાભાઇ ડી. નારીયલવાળાને ઇંદોરની ડેલી કોલેજમાં ડરોઇંગ માસ્તર, શેઠ જહાંગીર દુબા શને ઇંદોરની ડેલી કોલેજના વીદયારથીઓને ક્રીકેટની તાલીમ આપનારા શીક્ષક અને શેઠ જ હાંગીર જમશેદજી દુબાશને વડોદરાના પ્રીનસના ક્રીકેટ ટયુટર તરીકે નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ સોરાબજી હોરમસજી લાહેવાળાને થાણા ડીસ્ત્રીકટના માહીમના રેંજ ફોરેસ્ટ આફીસર, શેઠ અરદેશર નશરવાનજી માસ્તરને દક્ષીણ સરકલના સબ ડીવીઝનલ ફોરેસ્ટ આફીસર, શેઠ નોશીરવાન ગુસતાસ્પને નોરધર્ન સરકલમાં ડીવીઝનલ ફોરેસ્ટ આફીસર અ ને શેઠ પેસતનજી રૂસતમજી મેહેતાને ગુજરાતના એકટીંગ તાલુકદારી સેટલમેંટ આફીસર નેમવામાં આવયા હતા.

મુંબઇ માટે ચાલુ સાલના નીચલા ઓનરરી માજીસ્ત્રેટો નેમાયા હતા:—સર દીનશાહ માણેક જી પીટીટ બારોનેટ, શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટ, શેઠ ફરદુનજી જમશેદજી પારખ, શેઠ ફર દુનજી મેહેરવાનજી બનાજી, શેઠ ફરામજી દોરાબજી ફરામજી પાંડે, શેઠ ફરામરોજ રૂસ્તમજી જોશી, ડા૦ હોરમસજી લીમજી બાટલીવાળા, સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ, શેઠ જમ શેદજી ખરશેદજી જમશેદજી, શેઠ જમશેદજી માણેકજી એફ. પટેલ, શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટ, શેઠ જહાંગીર એદલજી દાવર, શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશ, શેઠ ખરશેદજી રૂસ્ત મજી કામા, ડા૦ મેહેરજીભાઇ રૂસ્તમજી શેઠના, ડા૦ નાનાભાઇ નવરોજજી કાતરક, ખા૦ બા૦ બમનજી બેહેરામજી પટેલ, ખા૦ બા૦ દારાશાહ રતનજી ચીજગર, શેઠ ન વરોજજી જેહાંગીર ગામડયા, શેઠ નવરોજજી એ. વહાડયા, શેઠ નવરોજજી સોરાબજી બં ગાળી, શેઠ પીરોજશાહ બમનજી જીજીભાઇ, શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી વહાડયા, શેઠ ફીરો ઝ ખરશેદજી શેઠના, શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતા, શેઠ રૂસ્તમજી સોરાબજી પાઉંવાળા, શે ઠ રૂસ્તમજી બેહેરામજી જીજીભાઇ, શેઠ રૂસ્તમજી જમશેદજી જીજીભાઇ, શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા અને શેઠ શાવક રતનજી બહમનજી.

શેઠ રતનજી એદલજી કાંગાને ભરૂચ જીલ્લાના, શેઠ બમનજી અરદેશર દલાલને પંચ મહાલ જીલ્લાના, ખા૦ બા૦ ડોસાભાઇ પેસતનજી, તથા શેઠ બમનજી એદલજી મોદીને સુરત

જીલ્લાના, શેઠ વીકાજી મેહેરજીભાઈ તારાપોરવાળાને થાણા જીલ્લાના, શેઠ એરચશાહ ફરામજી શેઠનાને શોલાપુર જીલ્લાના ઓનરરી મેજીસ્ટ્રેટો તથા શેઠ કુવરજી દારાબશાહ દલાલને બીજા વરગના મેજીસ્ટ્રેટની સતા અને નડીયાદના આનરરી મેજીસ્ટ્રેટ. શેઠ જમશેદજી શેહેરીઆરજી કાપડયાને પશ્ચીમ ખાનદેશ જીલ્લાના ત્રીજા વરગના મેજીસ્ટ્રેટની સતા અને ધુલીઆના આનરરી મેજીસ્ટ્રેટ, ખા૦ સા૦ દોરાબજી દાદાભાઈ બુટીને પુણા જીલ્લાના પહેલા વરગના મેજીસ્ટ્રેટની સતા અને શેઠ કેકોબાદ આદરબાદ દસ્તુરને પુણા જીલ્લાના બીજા વરગના મેજીસ્ટ્રેટની સતા તેમજ એઓ બંનેને પુણાના આનરરી મેજીસ્ટ્રેટો, શેઠ ધનજીશાહ બમનજી કુપરને સતારા જીલ્લાના ત્રીજા વરગના મેજીસ્ટ્રેટની સતા અને સતારાના આનરરી મેજીસ્ટ્રેટ, અને શેઠો અરદેશર નવરોજી અને જાંહગીર નવરોજી આંટીયાને બેલગામ જીલ્લાના બીજા વરગના મેજીસ્ટ્રેટની સતા તેમજ એઓ બંનેને બેલગામના આનરરી મેજીસ્ટ્રેટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ડોશાભાઈ ધનજીભાઈ બીલીમોરીયાને કાલોલના પહેલા વરગના રેસીડંટ મેજીસ્ટ્રેટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ બમનજી પેસતનજીને જંબુસર તાલુકાના મામલતદાર અને શેઠ જહાંગીર દાદાભાઈ નાણાવટીને કાલોલના મામલતદાર નેમવામાં આવયા હતા.

ખા૦ બા૦ દોરાબજી ટેમુલજી પાવરી એલ. સી. ઈ. ને કામરેજ વીભાગના નાયબ સુબા, ખા૦ બા૦ રૂસતમજી રતનજી કોઠાવાળાને પેટલાદ વીભાગના નાયબ સુબા અને ખા૦ બા૦ બેજનજી નવરોજી કુતારને પાટણ વીભાગના નાયબ સુબા નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂશતમજી બેહરામજી દસ્તુર અઉરંગાબાદના કામ ચલાઉ ફરસટ તાલુકદાર નેમાયા હતા.

ડા૦ નશરવાનજી ફકીરજી સરવેયર, એમ૦ ડી૦ને અત્રેની ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના બેકટીરીઓજીના પ્રોફેસર, શેઠ વીકાજી એદલજી વખારીયાને વેટરીનરી કોલેજના બોવાઈન પેથોલોજીના પ્રોફેસર, શેઠ પીરોશાહ બેજનજી વાછા, એમ૦ એ૦ને એલફીનસ્ટન કોલેજમાં ઈંગલીશ લીટરેચરના પ્રોફેસર, શેઠ નશરવાનજી નવરોજી અંકલેસરીયા, બી૦ એ૦, બેરીસ્ટરને કરાંચીની ડી૦ જે૦ સીંધ આર્ટ કોલેજના પ્રોફેસર, શેઠ દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાંને મુંબઈની સરકારી લો સ્કુલના પ્રીનસીપલ અને જુરીસ પરૂડનસના પેરી પ્રોફેસર તથા શેઠ ફરામજી રૂસતમજી વીકાજીને એ સ્કુલના કાયદાના કામચલાઉ પ્રોફેસર અને શેઠ બેહેરામજી કા૦ વોચમેકર એમ૦ એ૦ને જબલપોર કોલેજમાં હીસતરી અને ઈંગ્રેજી સાહીતયના પ્રોફેસર નેમવામાં આવયા હતા.

પ્રોફેસર ફરામજી એમ૦ દાદીના કાશમીરની જમુ કોલેજના પ્રીનસીપલ નેમાયા હતા.

યુનીવરસીટીની કાયદાની ફેકલટીના સીનડીક તરીકે ઓનરેબલ સર ફીરોઝશાહ મેરવાજી મેહતાને, વઈદાની ફેકલટીના સીનડીક તરીકે ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને અને આરટસના સીનડીક તરીકે ડા૦ નશરવાનજી ફકીરજી સરવેયરને ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરામજી રૂસતમજી વીકાજી બેરીસ્ટરને કાયદાની ફેકલટી તરફથી યુનીવરસીટીના ઓરડીનરી ફેલો, શેઠ અરદેશર કુવરજી કનત્રાકટર, એમ૦ એ૦ને દખણ કોલેજના ફેલો, ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના નવા ફેલોઝ તરીકે ડા૦ જમશેદજી ન૦ ડગનને સર કાવસજી જહાંગીર આસ્પીટલમાં આંખના દરદોના અને ડા૦ બામબોટને બાઈ મોટલીબાઈ આસ્પીટલમાં સુવાવડખાનાના તેમજ વીકટોરીયા જુબીલી ટેકનીકલ ઇનસ્ટીટયુટના મીકેનીકલ એનજીનીયરીંગની ફેકલટી માટે શેઠો જમશેદજી અ૦ અંકલેસરીઆ અને ફરામરોજ ધનજીશાહ મેહેતાને તથા ઇલેકત્રીકલ એનજીનીયરીંગની ફેકલટી માટે શેઠ નશરવાનજી બેહેરામજી પટેલને ફેલોઝ તરીકે ચુંટી કહાડવામાં આવયા હતા.

સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બીજા બારોનેટ એડીનબરો ખાતેના એડીનબરો પારસી યુનીયનના પેટરન થયા હતા.

ડા૦ માણેક પીરોજશાહ કેરાંવાળાને ઈંગલંડ ખાતેના બ્રાઇટન મધે આવેલાં સ્ત્રીઓ માટેના હોલ નામના સુવાવડખાનાના હાઉસ સરજન નેમવામાં આવયા હતા.

પ્રોફેસર સોરાબ રૂ૦ દાવરને બરમીંગહામની ઇનસ્ટીટયુટના ફેલો ઉપરાંત ઈંગલીશ કાઉનસીલના સભાસદ અને હીંદુસ્તાનના વાઇસ પ્રેસીડંટ નેમવામાં આવયા હતા તેમજ એવણ અત્રેની પ્રાંતીક ટેક્ષ્ટ બુકસ કમીટીના મેમબર પણ નેમાયા હતા.

શેઠ પેશોતન ડી૦ પટેલને ઈંગલંડની હારબીક સોસાએટીના કારોબારી કમીટીના સભાસદ, ડા૦ નશરવાનજી હોરમસજી ચોકસીને અમેરીકા ખાતેની અમેરીકન સોસાયટી ઓફ ટ્રોપીકલ મેડસીનના મેમબર અને વીયાનાની ઇમપરીયલ એનડ રોયલ સોસાએટી ઓફ ફીઝીશયનની મંડળીના કોરેસપોનડીંગ મેમબર અને ડા૦ ઇ૦ જે૦ ત્રેઝરીવાળાને લંડનની બ્રીટીશ ઇલેકટ્રો થેરેપેનટીક સોસાએટીના મેમબર ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

શેઠ પેસતનજી ખરશેદજી તારાપોર, એમ. આર. એ. એસ. ને વીલાયતની રોયલ જ્યોગ્રાફીકલ સોસાયતીના ફેલો, શેઠ બરજોરજી કાવશજી કંત્રાકટરને લંડનની રોયલ સટેટસટીકલ સોસાયટીના ફેલો, ડા૦ હીરજી જાંગીર દાદીશેઠને ધી રોયલ સોસાયટી ઓફ મેડીસનના ફેલો અને ડા૦ માણેકશાહ પીરોશાહ જીવણજી કેરાંવાળા એમ. ડી. ને લંડનની ઓબસ્ટેટીકલ સોસાયટીના ફેલો ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂશતમજી પેશતનજી મસાનીને અતરેની મયુનીસીપાલીટીના કામચલાઉ સેકરેટરી, શેઠ માણેકશાહ કાવશાહ તાલયારખાનને એજ મયુનીસીપાલીટીના કામચલાઉ વડા એકાઉનટંટ અને શેઠ હોરમજી પટેલને એજ મયુનીસીપાલીટીના પાણી ખાતાંના કામચલાઉ ચીફ ઇનસપેકટર નેમવામાં આવયા હતા. તેમજ શેઠ એદલજી હોરમસજી પારડીવાળાને સુરત મયુનીસીપાલીટીના ઇજનેર, શેઠ બમનજી માણેકજી કાટપીટીયાને એજ મયુનીસીપાલીટીના સ્ટીમ ફાયર એનજીનીયર તથા શેઠ નશરવાનજી રતનજી પેસતનજામાસ્પને એજ મયુનીસીપાલીટીના સેનેટરી સુપ્રીંટેનડંટ અને શેઠ અરદેશર ટેમુલજી મીરઝાંને જામનગરના મ્યુનીસીપલ આફીસર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ હોરમજી કાવશજી એડનવાલાને એડનની મયુનીસીપાલીટીના મેમબર અને એડનના પોરટ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી નેમવામાં આવયા હતા, એવણુની ગેરહાજરી દરમયાન એવણુની જગાએ શેઠ કેકોબાદ કાવશજી દીનશાહની નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

ડા૦ નવરોઝ એમ. તારાચંદને ઈંગલંડની મેનસફીલ્ડ મયુનીસીપલ કાઉનસીલના સભાસદ અને શેઠ નવરોજી દાદાભાઇ આલબલેસને ઈંગલંડની મીડલસેક્ષ કાઉંટી કાઉનસીલના સભાસદ ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

શેઠ સોરાબશાહ હોરમજીને સુરત ડીસ્ટ્રીકટના ઓલપાડ, માંડવી અને બારડોલી તાલુકા લોકલ બોરડના પ્રમુખ તરીકે, શેઠ એ. કે. કામાને થાણાની લોકલ બોરડના પ્રમુખ તરીકે, ડા૦ બરજોરજી સોરાબજી મુનસફને ભરૂચ મયુનીસીપાલીટીના ઉપપ્રમુખ તરીકે અને ડા૦ દીનશાહ જીવાજી એદલબેહરામને સુરત મયુનીસીપાલીટીના ઉપપ્રમુખ તરીકે નેમવામાં આવયા હતા.

જુદી જુદી મયુનીસીપાલીટીના સભાસદો તરીકે અલીબાગમાં શેઠ જમશેદજી બમનજીની, ઉરનમાં ખા૦ બા૦ હોરમસજી માણેકજી બીમરડીવાળાની, સુરત જીલ્લાના માંડવી ગામમાં શેઠ માણેકજી કાવશજીની, અહમદનગરમાં શેઠ દારાબશાહ એદલજી નગરવાલાની, વડોદરામાં શેઠ પેસતનજી ફરામજી કંત્રાકટરની, ભરૂચમાં શેઠો પીરોજશાહ રૂસતમજી વખારીયા, રૂસતમજી ફરદુનજી જીનવાળા, પેસતનજી ફરદુનજી જીનવાલા, ફરદુનશાહ પેસતનજી બરૂના, હોરમસજી નવરોજી ડુંગાજી અને ડા૦ સોરાબજી ફરામજી કાપડયાની, થાણામાં ડા૦ એફ. એ. મુસ, શેઠો મેરવાનજી નવરોજી આંટીયા, નવરોજી જમશેદજી આંટીયા અને કાવશજી બેહેરામજી દીવેચાની, અમદાવાદમાં ખા૦ બા૦ નવરોજી કાવશજી કલયાણીવાળા, શેઠો રૂસતમજી જહાંગીર વકીલ, અરદેશર કાવશજી કારંજાવાળા, પીરોજશાહ કાવશજી કારંજાવાળા, નરીમાન રતનજી કોઠાવાળા અને ખા૦ સા૦ ડા૦ નાનાભાઇ કુવરજી મોદીની, સુરતમાં શેઠો જમશેદજી માણેકજી આંટીયા, બેજનજી માણેકજી જંબુસરીયા, ડા૦ દીનશાહ જીવાજી એદલબેહરામ, ખા૦ બા૦ નશરવાનજી વકીલ, ખા૦ બા૦ ડાકટર ડોશાભાઇ પેસતનજી અને આદરજી જીવણજી ડેપયુટીની, કલયાણીમાં દસ્તુર દારાશાહ રૂસતમજી સંજાનાની, કુરલામાં શેઠ આર. એમ. દારૂવાળાની, દાહોદમાં શેઠ માણેકજી ફરદુનજીની અને વસાઇમાં શેઠ જે. એ. કોહીયારની નેમણુંક કરવામાં આવી હતી.

સુરત જીલ્લાની ચોરીયાશી તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠો હોરમજી શાપુરજી અને જીવણજી જમશેદજીની, વલસાડ તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠ શાપુરજી ફરા

મજીની, પારડી તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠ જમશેદજી હોરમજીની, ઓલપાડ તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠ ડોશાભાઇ માણેકજીની, માંડવી તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠ હોરમજી જમશેદજીની, આમોદ તાલુકા બોરડમાં શેઠ બમનજી પેસતનજીની, બેલગામની લોકલ બોરડમાં શેઠ અરદેશર નવરોજીની, થાણાની ડીસ્ટ્રીકટ લોકલ બોરડમાં ખા૦ બા૦ અરદેશર દોરાબજી દવીચરવાલાની, સાલસેટની તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠો નશરવાનજી ધનજીભાઇ અને રતનજી ડોશાભાઇ કરાંણીની, માહીમ તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠો વીકાજી મેહેરજીભાઇ તારાપોરવાલા અને બેરામજી જાહાંગીરજીની, અહમદનગરની ડીસ્ટ્રીકટ લોકલ બોરડમાં શેઠ નવરોજી ફરામજી અને ખા૦ સા૦ બેહેરામજી સોરાબજી કારડમાસ્તરની, પેનની લોકલ બોરડમાં શેઠ કાવશજી ફરદુનજી કલીયાનીવાલાની, કારવારની તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠ દાદાભાઇ રતનજી બલસારાની, ડાહાણુ તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠો દાદાભાઇ રતનજી બલસારા, મનચેરશાહ માણેકજી, જીવણજી નવરોજી ભીલાડવાલા તથા ખરશેદજી ફરામજીની અને જંબુસર તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠ બમનજી પેસતનજીની નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

શેઠ હોરમજી જાહાંગીર ભાભાને માઇસોરના માહારાજાએ પોતાના રાજ્યમાં સ્થાપેલી નવી ધારાસભાના મેમબર નેમયા હતા.

ડા૦ ધનજીભાઇ હોરમજી મેહતા પાટણની હાસપીટાલના સીવીલ સરજન નેમાયા હતા.

ખા૦ બા૦ દારાશાહ રતનજી ચીચગરને પ્રાથમીક કેલવણીનો ફેલાવો કરવા સારૂ તપાસ ચલાવવા નેમાયલી કમીટીના મેમબર તથા ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને યુનીવરસીટીના સુધારેલા કાયદાની રૂએ તબીબપણાની નવી સનદ શું આપવા વગેરેની ગોઠવણ કરવા સારૂ નેમાયલી કમીટીના મેમબર નામદાર સરકાર તરફથી નેમવામાં આવ્યા હતા. તેમજ શેઠ પેસતનજી દીનશાહ ખાનને કોલંબોના બારાંની મેહસુલ સંબધી સવાલોપર તપાસ કરી રીપોરટ કરવાને નેમાયલા કમીશનમાં એક અધીકારી નેમવામાં આવ્યા હતા.

કેળવણી-પરીક્ષા-સ્કાલરશીપો વગેરે.

સરજ્યન કેપટન બેરામજી બરજોરજી પેમાસ્તરે હીંદુસ્તાની ભાષાની હાયર સ્ટેનડરડ પરીક્ષા પસાર કરી રૂ. ૧૨૦૦ નું ઇનામ મેળવયું હતું.

લેફટનંટ કરનલ માણેકશાહ જમશેદજી કેરાંવાળાએ અરેબીક ભાષાની પરીક્ષા પસાર કરી સોનાનાં ચાંદો ઉપરાંત રૂ. ૨૦૦૦ નું ઇનામ મેળવયું હતું.

સક્કર ખાતેના ડીવીઝનલ ફોરેસ્ટ આફીસર મી૦ જે. એચ. ઇરાનીએ સીંધી ભાષાની ઉંચા સ્ટાનડર્ડની પરીક્ષા પશાર કીધી હતી.

ડીવીઝનલ ફોરેસ્ટ આફીસર ડા૦ એન. ગુસ્તાસ્પે, નાસકની સબોરડીનેટ જજ કોરટના કલારક મી૦ દીનશાહ માણેકજી મેહેતાએ, મુંબઇની હાઇકોર્ટના રેજીસ્ટ્રારની આફીસના કલારક મી૦ નશરવાનજી સોરાબજી સેક્રેટરીએ અને મુંબઇની સ્મોલકોઝ કોર્ટના દુભાશીયા મી૦ શાવકશાહ સોરાબજી પંથકીએ મરાઠી ભાષાની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

વેલાતની જુનીયર ઓપટીમસમાં મી૦ એ. એ. એનજીનીયર કાયદાની ત્રાઇપોઝમાં ભાગ ૧ લો—વરગ ૩ જામાં મેસરસ જે. કે. આર. બમનજી અને જે. એ. ડી. નવરોજજી, કેમબ્રીડજની નેચરલ સાયનસ ત્રાઇપોઝમાં પહેલા વરગમાં મેસરસ અરદેશર રૂસ્તમજી દલાલ અને ડી. ડી. નાણાવટી તથા બીજા વરગમાં મી૦ રૂસ્તમજી સોરાબજી પાટક અને એડીનબરો તથા ગલાસગોની ચઢતી વઇદાંની પરીક્ષામાં મી૦ બેરામજી શાવકશાહ તારાપોરવાળા પસાર થયા હતા.

ઇનડીયન મેડીકલ સરવીસની પરીક્ષામાં ડા૦ શાવકશાહ બેહેરામજી મેહતા, એફ. આર. સી. એસ., મી૦ ફીરોઝ ખરશેદજી તારાપોરવાળા, એમ. આર. સી. એસ., એલ. આર. સી. પી., અને મી૦ સોરાબજી જામાસ્પજી ભાઠેના, એલ. આર. સી. પી. એસ., એલ. એફ. પી. એસ. અને એલ. એમ. આર. સી. પી. પસાર થયા હતા.

મી૦ જમશેદજી જીવણજી મોદીએ લંડનની ડેનટલ સરજરીની એલ. ડી. એસ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી અને આ પરીક્ષા પસાર કરનાર એવણજ પેહલવહેલા પારસી છે.
ડા૦ મેરવાનજી દીનશાહ પ્રીંટરે એડીનબરોની એલ. આર. સી. પી. અને એલ. આર. સી. એસ. તથા ગલાસગોની એલ. એફ. પી. એનડ એસ. તેમજ ડબલીનની એલ. એમ. આર. સી. પી. આઇ. ની પરીક્ષાઓ પસાર કીધી હતી. એવણે ડબલીનની રોટંડા આ સપીટાલમાં ઓનરરી ફીઝીશન તરીકે કામ કરી સુવાવડનાં તેમજ સ્ત્રીઓનાં દરદોનો અનુભવ મેળવી તે માટેની સરટીફીકેટ મેલવી હતી.

મી૦ મનચેરસાહ બેહરામજી ઇરાનીએ એડીનબરોની એલ. આર. સી. પી. ની, મી૦ કેખશરૂ ફેરશાસપજી રૂસતમજીએ એમ. આર. સી. એસ. ની તથા એલ. આર. સી. પી. ની, ડા૦ સોરાબજી શાપુરજી વજીફદારે લંડનની એલ. આર. સી. એસ. અને એલ. આર. સી. પી. ની, મીસ ધનબાઇ માણેકજી કામાએ એલ. આર. સી. પી. ની, મી૦ એદલજી ફી રોઝશાહ મેહરજીએ એલ. આર. સી. પી. ની અને ડા૦ દીનશાહ માણેકજી માસીનાએ લંડનની એલ. આર. સી. પી. તથા ઈંગલંડની એફ. આર. સી. એસ. ની પરીક્ષાઓ પસાર કીધી હતી.

એલ. એમ. એનડ એસ. યાને ડોકટરની સેવટની પરીક્ષા જે વરસમાં બે વાર લેવા માં આવે છે તેમાં નીચલા પારશીઓ પસાર થયા હતા:—બાઇ પીરોજા જમશેદજી બાહાદુર જી તથા મેસરસ દીનશાહ દારાશાહ બારયા, ફરદુનજી જીવાજી દામકેવાલા, ફીરોઝ એચ. ડી. ગાંધી, હીરજી ડી. ગીમી, નવરોજી બેજનજી કાપડયા, રૂસ્તમ ડી. કાપડયા, સોરાબ રૂ સ્તમજી મસાલાવાલા, કેકોબાદ બમનજી રબાડીના, સોરાબજી બમનજી સુરતી, નવરોજી જ મશેદજી વજીફદાર, દોરાબજી દીનશાહ કુપર, ફીરોઝ અરદેશર દલાલ, ફરામરોજ ખરશેદજી દેશાઇ, નશરવાનજી માણેકજી કાલાપેસી, એદલજી એરચજી માદન, દારાશાહ માનેકજી મેહે તા, ધનજીશાહ દોરાબજી મોગલ, રૂસતમજી બમનજી બીલીમોરીયા, ફીરોઝ બેરામજી ભરૂચા, કેખશરૂ કુવરજી બાલીવાલા, દીનશાહ સોરાબજી ડાકટર અને ફરામરોઝ જમશેદજી પોંચા. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ દીનશાહ દારાશાહ બારયાને લોર્ડ સેંડહરસ્ટવાલો સોનાનો ચાંદ, મી૦ હોમી ડી. કાંગાને બાલક્રીશણા સુદરજીવાલું ઇનામ, મીસ હીરાંબાઇ અ રદેશર કંત્રાકટરને કવીન એમપ્રેસવાલો રૂપાંનો ચાંદ, સને ૧૮૮૩ નાં સાલની મેડીકલ વીમે ન ફોર ઈંડયા ફંડવાલી સ્કોલરશીપ, ધી લેડી રેવાલો રૂપાનો ચાંદ અને બાઇ હીરાંબાઇ પી. એસ. કામાવાલો સોનાનો ચાંદ તથા મી૦ ધનજીશાહ નશરવાનજી ભરૂચાને જે. સી. લીસબોવાલો સોનાનો ચાંદ મળ્યો હતો.

મુંબઇ યુનીવરસીટીની વઇદાંની પ્રીલીમીનરી સાયનટીફીક યાને એમ. બી., બી. એ સ. ની પેહેલી પરીક્ષામાં મી૦ ડોસાભાઇ દોરાબજી વાછા પસાર થયા હતા. વઇદાંની પેહે લી પરીક્ષામાં બધા મળી ૨૦૪ વીદયારથીઓ હાજર થયા હતા જેમાંથી બધા મળી પસાર થયલા ૧૪૫ વીદયારથીઓમાં ૩૭ પારસી વીદયારથીઓ અને ૩ બાનુઓ હતી. એ પરી ક્ષામાં પસાર થયલા બાઇ પીરોજબાઇ સોરાબજી કેપટનને સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ મેડીકલ સ્કોલરશીપ અને બાઇ ધનબાઇ નાનાભાઇ મોદીને મીસીસ સતયવંતી લલુભાઇ સા મળદાસ સ્કોલરશીપ મળી હતી; વઇદાંની બીજી પરીક્ષામાં બધા મળી ૧૫૪ વીદયારથીઓ હાજર થયા હતા જેમાંથી બધા મળી પસાર થયલા ૯૧ વીદયારથીઓમાં ૩૩ પારસી વી દયારથીઓ અને ૧ બાનુ હતાં.

ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના ચોથા વરસના વીદયારથીઓને સ્કોલરશીપો આપવામાં આવી હતી તેમાં પારસીઓમાં માસીક રૂ ૨૫ ની એક વરસની મુદતની કરનાક સ્કોલરશીપ તેમ જ માસીક રૂ ૨૫ ની એક વરસની મુદતની એનદરસન સ્કોલરશીપ મી૦ પી. ઇ. ઘડી આળીને અને માસીક રૂ ૨૫ ની એક વરસની મુદતની ફેરીસ સ્કોલરશીપ તેમજ સર કા વસજી જહાંગીરવાળું રૂ ૫૦ નું ઇનામ મી૦ સી. ખરશેદજીને મલયાં હતાં.

અમદાવાદ ખાતેની ધી બેહેરામજી જીજીભાઇ મેડીકલ સ્કુલની પરીક્ષામાં બીજા વર સમાં બધા મળી ૩૫ વીદયારથીઓ હાજર થયા હતા એમાંથી ૨૯ વીદયારથીઓ પાસ થ યા હતા, તેમાં પારસીઓમાં મી૦ રતનશાહ બેહેરામજી હતા; ત્રીજા વરસમાં ૩૦ માંથી

૨૫ પાસ થયા હતા તેમાં મેસરસ બમનજી પી. દારૂવાળા, ફરામરોજ એચ. અંકલેસરી યા અને હોરમસજી એમ. લીંબુવાળા હતા. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ રતનશા હ બેહેરામજીને રૂ ૫ નાં ગાયકવાડ પ્રાઇઝનાં પુસ્તકો અને મી૦ બમનજી પી. દારૂવાળા ને રૂ ૪૦ નું મારથીલોમયુઝ પ્રાઇઝ, શેઠ જમશેદજી ડી. ખંબાતાનું રૂ ૧૫ નું ઇનામ અને રૂ ૧૫ નાં ગાયકવાડ પ્રાઇઝનાં પુસ્તકો મલયાં હતાં.

જી. બી. વી. સી. યાને વેટેનરી ગ્રેડયુએટોની ડીપલોમાની પરીક્ષામાં મેસરસ સો રાબજી ખરશેદજી ભાયા અને બમનજી રતનજી મેહેતા પસાર થયા હતા.

સેકંડરી ટરેનીંગ કોલેજના ડીપલોમાની પરીક્ષામાં બધા મળીને પસાર થયલા ૨૮ ઉમેદવારોમાં પારસીઓમાં મી૦ કાવશજી હોરમસજી ઉમરીગર બી. એ. પસાર થયા હતા.

મુંબઇની સેનીટરી એસોસીએશન તરફથી ચાલતી એલીમેનટરી સેનેટરી કલાસના વી દયારથીઓની લેખીત તેમજ મોઢેની પરીક્ષા લેવામાં આવી હતી તેમાં બધા મળીને પસા ર થયલા ૧૦ ઉમેદવારોમાં પારસીઓમાં મી૦ દોરાબજી એચ. ગોરા પસાર થયા હતા.

બેરીસ્ટરની પરીક્ષામાં મેસરસ પેશોતન ધનજીશાહ એસ. પટેલ, શયાવક્ષ આદરજી ગોગાવાલા અને કેકોબાદ એદલજી જમશેદજી સંજાના પસાર થયા હતા.

મી૦ પેસતનજી સોરાબજી બાટલીવાળાએ લંડનમાં સોલીસીટરની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

કલકતા યુનીવરસીટીની વકીલની પરીક્ષામાં મેસરસ એરચશાહ કુવરજી દગોર અને જાલ ધનજીભાઇ કાપડયા પસાર થયા હતા.

પેહલી એલ. એલ. બી. ની પરીક્ષા જે ગયા નવેમબર માસમાં લેવામાં આવી હ તી તેમાં હાજર થયલા ૨૫૨ ઉમેદવારોમાંથી ૧૮૮ પસાર થયા હતા તેમાં ૨૯ પારસી હતા. એજ પરીક્ષા ગયા એપ્રીલ માસમાં લેવામાં આવી હતી તેમાં ૧૦૦ ઉમેદવારોમાં થી ૪૩ પસાર થયા હતા તેમાં ૮ પારસીઓ હતા.

બીજી એલ. એલ. બી. ની યાને વકીલની સેવટની પરીક્ષા જે ગયા નવેમબર માસ માં લેવામાં આવી હતી તેમાં ૨૪૯ ઉમેદવારોમાંથી ૧૧૪ જાણા પસાર થયા હતા તેમાં નીચલા પારસીઓ હતા:—પહેલા વરગમાં મેશરસ મીનોચેહેર પાલનજી દાદાચાનજી અને હોરમજી બેહેરામજી પટેલ; બીજા વરગમાં મેશરસ બેરામજી રૂસ્તમજી ભાયા, કુંવરજી રત નજી બીલીમોરીયા, કાવસજી પેસ્તનજી દલાલ, બમનજી ફરામજી દસ્તુર, એદલજી જહાંગીર દાવર, કેખશરૂ નવરોજી ધાલા, દોરાબ આદરજી ઘાસવાળા, ફરામરોજ એરચશાહ કરંજા વાળા, મતલ રતનજી લાલકાકા, ધનજીશાહ મેહેરજીભાઇ માદન, બરજોરજી ફરામજી મેહેતા, રૂસ્તમજી કાવશજી મેહેતા, હોરમજી પીરોશાહ મોદી, અરદેશર જમશેદજી પોહચા, બમનજી માણેકજી ઉનવાળા અને દારાશા જીવાજી વકીલ, ઉપલા ઉમેદવારોમાંથી મી૦ ધનજીશાહ મે હેરજીભાઇ માદનને આરનોલ્ડ સ્કોલરશીપ અને મી૦ મીનોચેહેર પાલનજી દાદાચાનજીને શેઠ મંચેરજી નવરોજી બનાજી સ્કોલરશીપ મળી હતી. ઉપલી પરીક્ષા જે ગયા એપ્રીલ મા સમાં લેવામાં આવી હતી તેમાં ૮૬ માંથી ૩૮ પસાર થયા હતા તેમાં નીચલા પારસીઓ હતા:—મેશરસ ફરદુનજી ફરામજી છાપગર, બેજન કેરશાસપજી દાદાચાનજી, ખરશેદજી દીન શાહ ઘાસવાળા, નાનાભાઇ તેમુલજી જંગલવાળા અને કેખશરૂ માણેકશાહ તાલયારખાન.

એમ. એ. ની પરીક્ષામાં બધા મલી ૬૮ ઉમેદવારો હાજર થયા હતા તેમાંથી બધા મલી ૨૫ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા તેમાં નીચલા પારસીઓ હતા:—બીજા વરગમાં મી૦ સોરાબજી નવરોજી ગામડયા; પાસ વરગમાં મેશરસ એદલજી કાવશજી પાલીયા, અરદેસર સોરાબજી એન. વહાડયા અને દારબશાહ નોસરવાનજી વહાડયા. એ ઉપરાંત જુદી જુદી ભાશાઓની અંદર પસાર થયલાઓમાં ફારસીમાં બીજા વરગમાં મી૦ શાપુર નશરવાનજી જમ શેદજી રતનાગર; અવસ્તા પહેલવીમાં બીજા વરગમાં મી૦ માણેકશા નવરોજજી દસ્તુર; ફ્રેનચ માં પાસ વરગમાં મેશરસ જેહાંગીર સોરાબશા કમીસરીયટવાલા અને રૂસતમજી ડી. લામ, અને અવસ્તા પેહલવીમાં પાસ વરગમાં મેશરસ બેહેરામજી દીનશાહ અસલી અને અરદેશર દારાબજી દસ્તુર. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ બેરામજી દીનશાહ અસલીને શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ સ્કોલરશીપ મલી હતી.

રંગુનવાળા મીસ ફ્રેની નશરવાનજી પારખે કલકતા યુનીવરસીટીની એમ. એ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

બી. એ. ની પરીક્ષામાં બધા મળી ૪૭૮ ઉમેદવારો હાજર થયા હતા તેમાં થી બધા મળી ૩૨૫ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા તેમાં નીચલા ૫૭ પારસીઓ હતા:— પહેલા વરગમાં મી૦ અદી કુંવરજી કંત્રાકટર; બીજા વરગમાં બાઇઓ હમાબાઇ રતનજી કોલાહ, મેહેરબાઇ જહાંગીર વહાડયા અને જરબાનુ બમનજી એનજીનીયર તથા મેસરસ રૂસ્તમજી અરદેશર બનાજી, કેખશરૂ શાવકશાહ છાપગર, બેજનજી ખરશેદજી દેશાઇ, ખરશેદજી નશરવાનજી મુનશી, નાનાભાઇ દીનશાહ શેઠના, નશરવાનજી હોરમસજી શેઠના, બરજોર બેરામશાહ આઇબારા, નાદીર આદરજી મસાણી, જહાંગીર હોરમજી મેહેતા, નવરોજી પેસ્તનજી પાવરી, હોરમજી ખરશેદજી સહીયાર, દોરાબજી અરદેશર બીલીમોરીયા, શીયાવક્ષ રૂસ્તમજી કોઠાવાળા, દીનશાહ શાપુરજી મસાણી, કેખશરૂ બરજોરજી મજગામવાળા, સોરાબજી ધનજીભાઇ રતનાગર, કેખશરૂ કાવસજી ઉનવાળા, શાપુરજી એદલજી બામજી, પાલી મનચેરજી કલબવાળા, રૂસ્તમ પાલનજી ધીવાળા, રૂસ્તમજી બરજોરજી મજગામવાળા, ખરશેદજી ફરામજી નરીમાન અને રૂસ્તમજી એદલજી પાપા; પાસ વરગમાં બાઇ સુનાબાઇ દીનશાહ વકીલ તથા મેસરસ હોરમસજી જમશેદજી બીલીમોરીયા, જહાંગીર હોરમજી કામા, દારાશાહ ફરદુનજી દલાલ, જમશેદજી નશરવાનજી દસ્તુર, પેસ્તનજી ફકીરજી દસ્તુર, દોરાબ નશરવાનજી ફોરબસ, શાવકશાહ હોરમજી ઝાબવાળા, પેસ્તનજી બાપુજી ખરાસ, મેરવાનજી હોરમજી કોરબાઉ, દારબશાહ પેસ્તનજી શેઠના, રતનજી પાલનજી ઉમરીગર, કેખશરૂ અરદેશર વકીલ, જમશેદ એમ. એન. વહાડયા, દીનશાહ રતનજી દાણુ, દીનશાહ ફરામજી દસ્તુર, પીરોજશાહ રતનજી મીસ્રી, સોરાબ રતનજી વહાડયા, હોરમજી રતનજી દલાલ, પી. એચ. દસ્તુર, જમશેદ કાવસજી મલબારી, દીનશાહ આદરજી મસાની, જાલેજર પીરોજશાહ મુલાં, ફરામરોજ રૂસ્તમજી દુબાશ, કાવસજી બાપુજી ગાંધી, એરચ દાદાભાઇ નાણાવટી, એરચશાહ બમનજી ગીમી, બાપુજી માણેકજી વજીફદાર, રૂશતમજી સોરાબજી બીલીમોરીયા અને બમનજી નશરવાનજી મુલ્લાં. ઉપલા ફતેહમંદ ઉમેદવારોમાંથી બાઇ મેહેરબાઇ જહાંગીર વહાડયાએ એલીસ સ્કોલરશીપ, મી૦ અદી કુંવરજી કંત્રાકટરે જેમસ ટેલર પ્રાઇઝ અને વર્ડઝવર્થ સ્કોલરશીપ, મી૦ શયાવક્ષ રૂસ્તમજી કોઠાવાળાએ નારાયણ વાસુદેવવાળી સ્કોલરશીપ તથા મી૦ બેજનજી ખરશેદજી દેશાઇએ શેઠ પીરોજશાહ મેરવાનજી જીજીભાઇવાળી સ્કોલરશીપ મેળવી હતી.

મુંબાઇ યુનીવરસીટી આરટ ડરોઈંગની પરીક્ષામાં બધા મળીને હાજર થયલા ૩૫ ઉમેદવારોમાંથી ૩૦ પસાર થયા હતા, તેમાં નીચલા ૫ પારસીઓ હતા :—મેસરસ પીરોજશાહ કાવશજી દસ્તુર, સોરાબ ધનજીભાઇ ગીલડર, કેખશરૂ નવરોજી કાતરક, મેહેરજીભાઇ ખરશેદજી વરીઆવા અને નાદીરશાહ રૂસતમજી વજીફદાર.

ઇનટરમીડીએટ સાયનસની પરીક્ષામાં બધા મળીને હાજર થયલા ૩૯ ઉમેદવારોમાંથી ૧૫ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા, તેમાં નીચલા ૨ પારસીઓ હતા :—મેસરસ ફીરોઝ મેરવાન ખરેગાટ અને અરદેસર નસરવાનજી પેસતનજામાસ્પ.

બી. એસ. સી. યાને બેચેલર ઓફ સાયનસની પરીક્ષામાં હાજર થયલા ૧૨ ઉમેદવારોમાંથી ૧૦ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા, તેમાં નીચલા ૩ પારસીઓ હતા :—બીજા વરગમાં મી૦ અરદેશર એન. પેસતનજામાસ તથા પાસ વરગમાં મેસરસ બરજોરજી હીરજીભાઇ બીલપુડીવાળા અને હોરમસજી જહાંગીરજી કાંગા.

ઇનટરમીડએટ આર્ટસની પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયલા કુલે ૬૩૨ ઉમેદવારોમાંથી બધા મળી કુલે ૩૯૮ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા એમાં ૭૪ પારસીઓ પણ ફતેહમંદ થયા હતા. એની અંદર પસાર થયલી ૫ બાનુઓમાં નીચલી પારસી બાનુઓ હતી:— બાઇઓ ખુરશેદબાનુ ધનજીશાહ અંકલેસરીઆ, ખુરશેદ સોરાબજી દાજી અને ધનબાઇ દાદાભાઇ કટેલી. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મેસરસ માણેકશાહ નશરવાનજી દસ્તુર અને પીરોશાહ શાપુરજી મસાનીને સરખે અરધે ભાગે શેઠ ફરામજી સોરાબજી ભાવનગરી સ્કોલરશીપ આપવામાં આવી હતી.

પ્રીવીયસની પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયલા કુલે ૧૨૨૫ માંથી બધા મળી કુલે ૬૧૬ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા એમાં ૧૦૩ પારસીઓબી ફતેહમંદ થયા હતા. એની અંદર પસાર થયલી ૧૧ બાનુઓમાં નીચલી પારસી બાનુઓ હતી:-બીજા વરગમાં બાઇ રોશન અરદેશર કરંજાવાળા; પાસ વરગમાં બાઇઓ મેહેરબાનુ તેમુલજી મીસ્ત્રી, પીરોજા બરજોરજી પારખ, શીરીન રતનજી સીંગારા, કુવરબાઇ દીનશાહ વકીલ અને હીરાંબાઇ હોરમજી કાંગા. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ માણેકજી બેજનજી પીઠાવાળાને બાઇ આઇમાય ખરશેદજી રૂસતમજી કામા સ્કોલરશીપ મળી હતી.

સ્કુલ ફાઇનલની પરીક્ષામાં ૨૦૬ ઉમેદવારો ફતેહમંદ નીવડયા હતા, જેમાં નીચલા પારસી જવાનો હતા:-મેશરસ કેખશરૂ માણેકજી બામજી, શાવકશાહ દાદાભાઇ હાંસોટીયા, પેસતનજી હોરમજી ખંબાતા, બેરામજી પેસતનજી મીસ્ત્રી અને ફકીરજી મેરવાનજી ભગવાગર.

મેત્રીકયુલેશનની પરીક્ષામાં બધા મળી કુલે ૪૦૦૯ ઉમેદવારો હાજર થયા હતા તે માંથી ૧૮૮૮ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા, એમાં ૨૧૭ પારસીઓ હતા. બધી મળી ૫૧ બાનુઓ પસાર થઇ હતી તેમા નીચલી ૧૬ પારસી બાનુઓ હતી:-બાઇઓ ધનબાઇ બેહરામજી ભરૂચા, પીરોજા રતનજી દાદીના, આવાંબાઇ દોરાબજી કાંગા, સરોશબાનુ જીજીભાઇ ખરેગાટ, મેહેરબાઇ ધનજીભાઇ મેહેતા, પીરોજા હોરમસજી મેહેતા, જરબાનુ જહાંગીર મીસ્ત્રી, શીરીન બાપુજી પટેલ, પીરોજા જમશેદજી પાંઉવાલા, જરબાઇ સોરાબજી શેઠના, દીનબાઇ હોરમસજી વાહડીયા, માણેકબાઇ ફરામજી વાહડીયા, આઇમાય રૂસ્તમજી કાટપીટયા, ફરેની કુંવરજી કંત્રાકટર, હીરાંબાઇ ટેમુલજી જંગલવાળા અને નવાજબાઇ કાવસજી મરચંટ. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ શાવકશા સોરાબજી બેંકરને બેરામજી નશરવાનજી કોયાજી સ્કોલરશીપ તથા રૂપાનો ચાંદ મળયાં હતાં.

અલાહબાદ યુનીવરસીટીની એનત્રનસ પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:-બીજા વરગમાં મેસરસ રૂસતમજી નવરોજી ભાજીવાળા અને સી. રૂસતમ મેહેતા; ત્રીજા વરગમાં મેસરસ મીનોચેર દાદાભાઇ પાવરી, કયખશરૂ ગુસતાદજી ભરૂચા અને મનચેરશાહ માણેકજી જાલ.

કલકતા યુનીવરસીટીની એનત્રનસની પરીક્ષામાં પહેલા વીભાગમાં મી૦ એસ. ડી. બામજી પસાર થયા હતા.

સીવીલ એનજીનીયરની પેહેલી પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયલા ૫૩ માંથી બધા મળી પસાર થયલા ૪૧ ઉમેદવારોમાં ૫ પારસીઓ હતા. તેમજ બીજી સીવીલ એનજીનીયરની પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયલા ૫૫ માંથી પસાર થયલા ૩૭ ઉમેદવારોમાં ૬ પારસીઓ હતા. એ પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ મેહેરવાન સોરાબજી કાપડીયાને શેઠ નસરવાનજી જહાંગીર વહાડયા સાકોલરશીપ મળી હતી.

એલ. સી. ઇ. યાને લાઇસેનસીયેટ આફ સીવીલ એનજીનીયરીંગની પરીક્ષામાં હાજર થયલા ૬૧ ઉમેદવારોમાંથી ૪૪ ફતેહમંદ ઉતરયા હતા તેમાં નીચલા ૧૧ પારસીઓ હતા:-પેહેલા વરગમાં મેસરસ કેકોબાદ સોરાબજી સંજાણા, સોરાબ કેખસરૂ ભેદવાર અને દોરાબજી નવરોજી બારીઆ; બીજા વરગમાં મેસરસ ફરામરોઝ જમશેદજી કાંગા, જહાંગીર દીનશાહ બેલગામવાળા, જહાંગીર નસરવાનજી શેઠના, અરદેશર સોરાબજી મોદી, ફરામજી એદલજી દુબાશ, નશરવાનજી અરદેશર કાસદ, નાદીરશાહ પેસતનજી મેસમેન અને ફરામરોઝ કેખસરૂ કામા. એ પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ કેકોબાદ સોરાબજી સંજાણાને શેઠ જમશેદજી દોરાબજી નાયગામવાળું ઇનામ મળયું હતું.

મુંબઇની ટેકનીકલ કોલેજના ચેલાઓની જુદા જુદા વીશયોમાં લેવાયલી પરીક્ષામાં ફતેહમંદ નીવડેલા વીદયારથીઓમાં નીચલાં પારસીઓ પસાર થયા હતા:-કોટન સપીનીંગમાં મી૦ નાદીરશાહ બી. પટેલ; ઇલેકત્રીકટ લાઇટ અને પાવરમાં મેશરસ પેસતનજી એમ. ગઝદર, એદલજી આર. કોલંબોવાળા અને અરદેશર આર. શેઠના.

મીકેનીકલ ઇજનેરની પરીક્ષા જે વરસમાં જુદી જુદી વખત લેવામાં આવે છે, તેમાં નીચલા પારસી જવાનો પસાર થયા હતા:-પેહલા વરગમાં મેસરસ બાપુજી એદલજી રાંદેરીયા, ખરશેદજી ધનજીભાઇ મુનસી, દીનશા મેરવાનજી બરડી, નસરવાનજી ભીખાજી પટેલ,

રૂસ્તમજી એદલજી અડાજનીઆ, બમનજી મનચેરજી ચાંદાભાઇ, ફરામરોઝ પેસતનજી મસા
ની, હોરમજી દીનશાજી વરીઆવા, જમશેદજી નવરોજી રબાડીના, કેખશરૂ રૂશતમજી જમુમ
નીના, એદલજી હોરમસજી સગડીવાળા, બરજોરજી શાપુરજી મીસ્ત્રી, બમનજી હોરમજી ચીઠી
વાળા, ગુસતાદજી ખરશેદજી નાયગામવાળા, જમશેદજી હીરજીભાઇ વોરડન,
રતનજી હોરમજી સુરતી, મંચેરજી હોરમસજી દારૂવાળા, બરજોરજી હીરજીભાઇ
તાડીવાળા, ભીમજીભાઇ ફકીરજી એલાવયા અને શાપુરજી હોરમસજી બાટલીવાળા;
બીજા વરગમાં મેસરસ નવરોજી દારાશાહ મામલતદાર, માણેકશાહ કોલાભાઇ બલસાડા, ના
દીરશાહ બમનજી આકોલાવાલા, હોરમસજી બરજોરજી ભરૂચા, કાવસશાહ પીરોજશાહ કરાકા,
પીરોજશાહ રૂસ્તમજી એનજીનીયર, કેખશરૂ સોરાબજી ગજદર, માણેકશાહ હીરાજી બાના,
જમશેદજી નસરવાનજી મહેતા, ધનજીશાહ નશરવાનજી કરંજીઆ, સોરાબજી પેસતનજી, જે
હાંગીરજી મંચેરજી દાદીશેઠ, ફરદુનજી જમશેદજી ભાઠેના, માણેકજી જેહાંગીરજી ગજદર, અ
રદેશર સોરાબજી ખરશેદજી, દાદાભાઇ પાલનજી હીલુવાળા, પીરોજશાહ દીનશાહજી બરડી,
રૂસતમજી મેરવાનજી હવાલદાર, સોરાબજી રતનજી મહેતા, પીરોજશા નશરવાનજી પાંડે, પી
રોજશાહ ફકીરજી ઇલાવીઆ, નશરવાનજી જીજીભાઇ લાકડાવાળા, સોરાબજી હોરમજી બંગા
લી, રતનજી સોરાબજી દસ્તુર, જમશેદજી નવરોજી તાતા, હોરમજી ધનજીભાઇ પટેલ, મા
ણેકશા શાપુરજી બીલીમોરીયા, દીનશાહજી હીરજીભાઇ તાડીવાળા, દારાબશા સોરાબજી પેમા
સતર, જેહાંગીર ફરામજી દારૂવાળા, ધનજીભાઇ બેરામજી જોશફશેઠના, આદરજી અરદેશર
દમણીઆ, મનચેરજી એદલજી એનજીનીયર, હોરમસજી એમ. દેશાઇ, કાવશા સી. પટેલ,
હોરમસજી એસ. ભપુ, હીરાજી હોરમસજી એનજીનીયર, પીરોશાહ ખરશેદજી તલાટી, ફરામ
રોજ નવરોજી ગજદર, બમનજી પાલનજી પટેલ, રૂસતમજી બમનજી પાવરી, જમશેદજી પી.
અંકલેસરીઆ, બમનજી એમ. કાટપીટીઆ, બરજોરજી કાવશજી મુકાદમ, પીરોજશાહ એદ
લજી ચીચગર, જહાંગીર એફ. નાનજી, અરદેશર નવરોજજી દુબાશ, ડોસાભાઇ સોરાબજી
ગઝદર, નવરોજી કાવસજી આયરતન, મહેરનોશજી રૂસતમજી વજીફદાર, માણેકશા ફરદુનજી
મુલ્લાં, નવરોજી બેરામજી કાતરક, જેહાંગીર ટેમુલજી ગોળવાળા, ભીખાજી દાદાભાઇ તાડીવા
ળા, શાપુરજી સોરાબજી બામજી, એરચશાહ માણેકજી પાલખીવાળા, જેહાંગીર હોરમસજી
દાદીબરજોર, મંચેરશા પેસતનજી ફીટર, નાદીરશાહ મેરવાનજી, બેરામજી એદલજી મીસ્ત્રી,
નશરવાનજી ધનજીશા દસ્તુર, કેખશરૂ મનચેરજી કરાકા, જહાંગીરજી મેરવાનજી ભાઠેના, રૂસ
તમજી કેકાસજી એનજીનીયર, શાપુરજી કાવસજી અંકલેસરયા, રૂસતમજી એદલજી વાછા, શા
વકશાહ ધનજીભાઇ અનજીરબાગ, માણેકજી પેસતનજી દમણીઆ, મનચેરશાહ સોરાબજી બલસાડા
અને કેખશરૂ શાપુરજી પટેલ; ત્રીજા વરગમાં મેસરસ હીરાજી હોરમસજી એનજીનીયર, અરદેશર
હોરમસજી લીલાંઉવાળા, નશરવાનજી નવરોજી એનજીનીયર, જહાંગીરજી મેરવાનજી ભાઠેના, નશ
રવાનજી દાદાભાઇ જંગલવાળા, અરદેશર દાદાભાઇ જંગલવાળા, જમશેદજી ખરશેદજી, બેરામજી
આદરજી, રાણાજી પેસતનજી વજીફદાર, હોરમસજી સોરાબજી પરભુ, કેખશરૂ નશરવાનજી ગારડ,
જમશેદજી ધનજીભાઇ કુપર, બમનજી ખરશેદજી બાટલીવાળા, નવરોજી બરજોરજી મીસ્ત્રી,
બરજોરજી દાદાભાઇ મીસ્ત્રી, જમશેદજી ધનજીભાઇ, નાનાભાઇ નસરવાનજી મીસ્ત્રી, દાદાભાઇ
બેરામજી તવરીઆ, બરજોરજી પેસતનજી ભરૂચા, બેરામજી પેસતનજી કલબવાળા, મનચેરશા
હ સોરાબજી દારૂવાળા, દીનશાજી બેરામજી બોગા, બેરામજી સોરાબજી દેશાઇ, હોરમસજી
દોરાબજી પટેલ, મેરવાનજી ભીખાજી વાડીવાળા, કાવસજી રૂસતમજી મીરઝા, બમનજી માણે
કજી કાટપીટીઆ, નવરોજી દોરાજી રબાડીના, દીનશાહ રૂસતમજી વહાડયા, જેહાંગીર હોરમ
સજી ચીઠીવાળા, મનચેરશા એદલજી એનજીનીયર, જેહાંગીર ધનજીભાઇ કાટપીટીઆ, જમ
શેદજી કુંવરજી ફીટર, નશરવાનજી જમશેદજી મીસ્ત્રી, રતનશા જમશેદજી કંત્રાકટર, બમન
જી પાલનજી પટેલ, પીરોજશાહ જમશેદજી નશીરાબાદવાળા, ધનજીશા દીનશાહ તાડીવાળા,
નશરવાનજી એચ. ઉમરીગર, પીરોશાહ દોરાબજી શેઠના, ખરશેદજી રૂસતમજી જે. વાડયા,
જહાંગીર માણેકજી તાડીવાળા, નાદરશાહ બેરામજી, ખરશેદજી મેરવાનજી કુપર, દારાશાહ
ધનજીભાઇ પાજનીગરા, બરજોરજી એન. સીગનપોરીયા, મનચેરશાહ આર. ભવાનીશંકર,
ધનજીભાઇ ખુશાલભાઇ પટેલ, સોરાબજી જમશેદજી ગીમી, માણેકજી નશરવાનજી ભમગરા,

બરજોરજી નશરવાનજી તાડીવાળા, માણેકજી કાવશજી તાડીવાળા, નવરોજી દોરાબજી કુપર, દીનશાહ પેસતનજી ફીટર, ફકીરજી શાપુરજી એલાવયા, પેસતનજી હોરમસજી સુરતી, બાપુજી દાદાભાઇ આરયા, ખરશેદજી કુવરજી ભાઇસાબ, રતનશા કુવરજી કંત્રાકટર, બેજનજી હોર મસજી જમુલા, દારાશાહ નવરોજી દેશાઇ, ફરામજી નશરવાનજી ખંબાતા અને ડોશાભાઇ ધ નજીભાઇ ભરૂચા.

એડનમાં શેઠો કાવશજી દીનશાહની પેઢીપર પારસી જવાનયાઓએ આપેલી ત્રીજા વરગના એનજીનીઅરની પરીક્ષામાં મેસરસ રૂસતમજી પેસતનજી અદાજણીઆ તથા તાડીવાલા અને રૂસતમજી જમશેદજી કરવા પસાર થયા હતા.

સર જમશેદજી આરટ સ્કુલની સરકારી વારસીક પરીક્ષાના જુદા જુદા વીભાગોમાં ની ચલા પારસી ઉમેદવારો ફતેહમંદ ઉતરયા હતા:—પેહલા યાને સઉથી નીચલા ગ્રેડમાં—મેસરસ મેર વાનજી કાવસજી દમણીઆ, નવરોજી કુવરજી નાગપોરવાળા, દાદી જીવણજી બાટલીવાળા, સી. એસ. સુરતી, દોરાબશા એચ. ગઝદર, અરદેશર જે. મીસ્ત્રી અને બમનશા કે. દારૂવાલા; બીજા ગ્રેડમાં મેસરસ કેખશરૂ જહાંગીર એસ. મેહેતા, બેજનજી ફરામજી મેહેતા, નરીમાન સોરાબજી બલસાડા (સરટીફીકેટ અને ઇનામ), દાદી જીવણજી બાટલીવાળા, રૂસ્તમજી પેસ તનજી મોદી, મીસ આવાંબાઇ જહાંગીર અરદેશર દોઢી અને મીસ દીનબાઇ નશરવાનજી પેસતનજામાસ્પ; ત્રીજા યાને ઉપલા ગ્રેડમાં મેસરસ નાનાભાઇ એન. પટેલ અને પેસતનજી ધનજીશાહ માસતર; આરકીટેકચર પહેલા વરસના—મેસરસ સોરાબશાહ ફરામજી બેંડોરાવા ળા, રૂસતમજી હીરજીભાઇ બાક્ષટર, નવરોજી સોરાબજી શેઠના અને કેખશરૂ એદલજી જો શી; ડરાફટસમેનની સરટીફીકેટ—મી૦ બરજોરજી પેસતનજી સેક્રેટરી; સીક્ષકની પરીક્ષામાં મે સરસ હોરમજી રૂસતમજી સુતરીયા, અરદેશર દીનશાહજી તવરીયા, સોરાબજી ખરશેદજી આર સીવાળા, અરદેશર નવરોજી ગીલડર અને ફરામરોજ નવરોજી ગીલડર; પેનટીંગ કલાસમાં મી૦ અરદેશર દીનશાહજી તવડીયાને ડીઝાઇન માટેનું પહેલું ઇનામ રૂ ૪૫, મી૦ રૂસતમ જી ડી. સીઓડીયાને ગ્રીફીથસ પ્રાઇઝ રૂ ૨૭, મી૦ આર. જે. મીસ્ત્રીને પેન એંડ ઈંક રૂ ૧૦ અને મી૦ હોરમસજી રૂસતમજી સુતરીયાને કલર ડીઝાઇન માટે રૂ ૧૫ નું ઇનામ મલયાં હતાં.

કરાંચીની પારસી વીરબાઇજી સ્કુલમાં શીખતી છોકરીઓની ડરોઈંગની પરીક્ષા લેવામાં આવી હતી તેમાં પહેલા ગ્રેડમાં બાઇઓ બપાઇ આદરજી દુબાશ, રતનબાઇ હીરાજી શેઠ ના, પુતલીબાઇ ફરામજી મેહેતા તથા મેહેરબાઇ મનચેરજી રબાડી અને બીજા ગ્રેડમાં મી૦ દારબશાહ શરાફ પસાર થયા હતા.

લંડનની ત્રીનીટી કોલેજ ઓફ મયુઝીકવાળા ડોકટર કરેસર તા૦ ૨૪ મી સપટેમબરે કરાંચી ખાતે પરીક્ષા લેવા ગયા હતા એમાં મીસ બાનુ વીરજી વાયોલીનની ઇનટરમીજીએટ માં, મીસ ભીખાઇજી બીલીમોરીઆ પીઆનોની જુનીઅરમાં, મીસ ખોરશેદ કેખશરૂ સ્પેન સર પીઆનોની જુનીઅરમાં અને મીસ બચુબાઇ કેખશરૂ સ્પેનસર પીઆનોની જુનીઅર પરીક્ષામાં પસાર થયાં હતાં. ઉપલી ત્રીનીટી કોલેજના સંબંધની પ્રેકટીકલ મયુઝીકની વાર સીક પરીક્ષા અત્રેના ટાઉન હોલમાં લેવામાં આવી હતી, તેમાં પાસ વરગમાં બાઇઓ ગુલબાઇ ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી ૭૭, મેહેરબાનુ એન. કુપર ૭૬, એમીલી ખરશે દજી માણેકજી ખરશેદજી ૭૦, હીલુ એચ. વહાડયા ૮૦, બેપસી જાંગીર કાવસજી ૮૮, તેહેમીના આર. એડનવાળા ૮૪, મીસીસ હમાબાઇ ધનજીભાઇ પીટીટ વોકેલીસટ મારકશ ૬૯, બાઇઓ મીની ફરામજી ૬૪, આલાંમાય ખરશેદજી ધનજીભાઇ શરાફ ૬૩, જાલાંમાય દીનશાહ જીજીભાઇ વકીલ ૮૩, આલાંમાય એ. ડાકટર, નાજાંમાય દીનશાહ જીજીભાઇ વકીલ ૭૦, દીનબાઇ સી. જે. મોદી ૭૦ અને હીરાંબાઇ પેસ્તનજી પીટીટ ૬૯ મારક મેળવી પસાર થયાં હતાં.

મી૦ શાપુરજી જીવણજી રાંદેરીયાને નેટલની સરકારી બોરડ તરફથી લેવાયલી પરીક્ષામાં ગુજરાતી ભાશાની ઇનટરપ્રેટરની સરટીફીકેટ મલી હતી.

મી૦ ચાંદાભાઇ નશરવાનજી ચાંદાભાઇએ લંડન ખાતે તેલર એન્ડ કટર સ્કુલ આવ આરટ એન્ડ કટીંગ એકેડેમીની પરીક્ષા પસાર કરી ડીપલોમાં મેલબ્યો હતો.

મી૰ જમશેદજી રૂસ્તમજી બાટલીબોઈએ સોસાયટી ઓફ એકાઉનટંટસ અને ઓડીટર ની ફાઇનલ પરીક્ષા ઓનરસ સાથ પસાર કીધી હતી.

મેસરસ અરદેશર દાદાભાઇ ચોથીઆએ અને ફરામરોઝ મોટાભાઈએ ઈંગલંડમાં સોસાયટી ઓફ આરટસની તેમજ લેનકેશીયર એનડ ચેશીયર ઇનસ્ટીટયુટની બુક કીપીંગની અને કમ રશીયલ લોની પરીક્ષાઓ પસાર કીધી હતી. મી૰ ચોઠીયાએ લેનકેશીયર ઇનસટીટયુટની પ રીક્ષા પસાર કરી સોનાનો ચાંદ મેળવયો હતો.

મી૰ સોરાબજી આદરજી દલાલે લંડન ખાતે બેચલર ઓફ કોમરસની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

મી૰ નશરવાનજી જે. કરવાએ પીટમેનસ શોર્ટ હેંડની—મીનીટમાં સો શબદો લખવા ની, મી૰ શાપુરજી સોરાબજી મીસ્ત્રીએ શોર્ટ હેંડની થીયરીની અને મી૰ પીરોશાહ મનચે રજી મેહતાએ ઈંગલંડની સ્લોન ડપ—લારયન શોર્ટ હેંડ સોસાયટીની ટુંકા અક્ષરી પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

લંડનની પીટમેનની એકાઉંટનસીની પરીક્ષા જે ગયા એપ્રેલ માસમાં મુંબાઇ યુનીવરસી ટીના રેજીસ્ત્રાર પ્રોફેસર ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર એમ. એ. ની દેખરેખ હેઠળ લેવામાં આવી હતી તેનું પરીણામ એ પરીક્ષાના હીંદુસ્તાનના સ્થાનીક સેક્રેટરી શેઠ શાપુરજી બમ નજી બીલીમોરીયાને મલયું હતું, તેમાં પારસીઓમાં પેહેલા વરગમાં માન સાથે મેસરસ જહાં ગીર શાપુરજી દારૂવાળા અને કાવસજી પેસતનજી ભરૂચા; બીજા વરગમાં મેસરસ મેરવાનજી રતનજી બાટલીબોઇ, દોરાબજી દીનશાહ ખંબાતા અને રૂશતમ બરજોરજી ભેસાનયા; પાસ વરગમાં મેસરસ હોરમસજી જહાંગીર કરાણી, નાદીરશાહ જમશેદજી શરાફ અને રૂસતમજી બેહેરામજી દ્રાઇવર.

લંડનની કલારકસ સીવીલ સરવીસ કોલેજની હીસાબી પરીક્ષા જે ગયા મારચ માસ માં મુંબઇની યુનીવરસીટીના રેજીસ્ત્રાર પ્રોફેસર ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર એમ. એ. નાં ઉપરીપણાં હેઠળ લેવામાં આવી હતી, તેમાં પારસીઓમાં પહેલા વરગમાં માન સાથે મેસ રસ હોરમસજી જહાંગીર કરાણી અને અરદેશર પેસતનજી દલાલ; બીજા વરગમાં મેસરસ જેહાંગીર શાપુરજી દારૂવાળા, રૂસ્તમજી બેહેરામજી દ્રાઇવર, જહાંગીર રૂસતીમ ડાકટર, બી. એ., હોરમસજી નાનાભાઇ નાલાશેઠ બી. એ., કાવસજી પેસતનજી ભરૂચા, રૂસતીમ બર જોરજી ભેસાનયા અને દોરાબજી દીનશાહ ખંબાતા; પાસ વરગમાં મેસરસ મેરવાનજી રત નજી બાટલીબોઇ, બેજનજી જમશેદજી દાવર, નાદીરશાહ જમશેદજી શરાફ, કેખશરૂ રૂસ તીમ ઇરાની અને શયાવક્ષ હોરમસજી શરાફ.

બેહેરામજી જીજીભાઇ કોલેજ ઓફ કોમરસના વીદયારથીઓની પરીક્ષાઓ જે ગયા મે ૧૯૦૬ માં ધી લંડન ચેમબર ઓફ કોમરસ તરફથી મુંબઇની એલફીનસ્ટન હાઇ સ્કુ લમાં શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટીનાં ઉપરીપણાં નીચે લેવાઇ હતી, તેની બુક કીપીંગમાં મેસરસ ડોસાભાઇ મેરવાનજી બનાજી, માણેકજી દાદાભાઇ બાટલીવાળા, અરદેશર બમનજી શરાફ અને રૂસતમજી દાદાભાઇ ઉનવાળા; મેથડસ એંડ મશીનરી ઓફ બીઝનેસમાં મેસર સ માણેકજી દાદાભાઇ બાટલીવાળા, એદલજી જીવનજી ભોમીશા, કાવસજી જહાંગીર મરો લીઆ, નવરોજજી કાવસજી મીસ્ત્રી, અરદેશર બમનજી શરાફ (માન સાથે) અને હોરમસ જી દાદાભાઇ મુલ્લાં (માન સાથે તથા ટીચરસ ડીપલોમાં મેળવયો છે); કમરશીયલ એંડ ઈંડસ્ત્રીયલ લોમાં તથા બેંકીંગ એંડ કરનસીમાં મી૰ અરદેશર બમનજી શરાફ (માન સાથે); ટાઇપ રાઇટરમાં મી૰ માણેકશાહ બેરામજી સંજાના પસાર થયા હતા.

અત્રેની પ્રો૰ દાવરની વેપારી કોલેજમાં ગયા મારચ માસમાં લેવાયલી મીડલેનડ કાઉનટીઝ યુનીઅન ઓફ એજયુકેશનલ ઇનસ્ટીટયુશનની પરીક્ષામાં નીચલા ઉમેદવારો પસાર થયા હતા:—બુક કીપીંગ—પહેલા વરગમાં મેસરસ ફરામરોઝ દી. જાલનેવાળા, ફરામરોઝ એ. દાવર, જમશેદ દાવર, ખરશેદજી ફ. શરાફ, માણેકશાહ ખેરઆમવાળા, પીરોજશા દાવર, એસ. બી. બલસારા અને દાદાભાઇ આલબલેસ; બીજા વરગમાં મીસ ગુલબાઇ જે. વકીલ અને મી૰ નવરોજી હો. મેજર; વેપારી પત્રવહેવાર અને બીઝનેસ

રૂટીનમાં પેહલા વરગમાં મીસ ગુલબાઈ જે. વકીલ અને મેસરસ જમશેદ દાવર, ખરશેદજી એફ. શરાફ, માણેકશાહ એરગામવાળા તથા ફરામરોઝ દાવર; બીજા વરગમાં મી૦ ફરોમરોઝ ડી. જાલનેવાળા.

પારસી એમબયુલંસ બ્રીગેડ ડીવીઝન તથા સેંટ જોન એમબયુલંસ એસોસીએશન નામનું ખાતું જે ઈંગલંડમાં જાણીતા ગ્રહસ્થોની દેખરેખ હેઠળ ચલાવવામાં આવે છે તેની નેમ અકસ્માત વેળા અથવા એકાએક લાગુ પડેલી બીમારી વેળા ઇજા પામેલાં અથવા બીમારોને ડાકટર આવી પોંહોંચે તે આગમજ તુરતાતુરત મદદ કેમ આપી શકાય તેને લગતું શીક્ષણ આપવાની છે. એ શીક્ષણ એટલું બધું તો ઉપયોગી છે કે કોલેજયનો, ધંધાદારીઓ વગેરે તેનો લાભ લે છે, એટલુંજ નહી પણ તબીબી કોલેજના વીદયારથીઓ પણ મોટી સંખયામાં એ શીક્ષણને લગતા વરગોમાં જોડાય છે. હાલમાં ક્રીકેટ, ફુટબોલ, હોકી વગેરે મરદાનગીભરેલી રમતો પાછળ પણ નીશાળો અને કોલેજોના અધીકારીઓ પુરતું ધયાન આપતા હોવાથી એ રમતો વેળા અકસમાત થતાં પોતાની નીશાળના વીદયારથીઓ પણ તાબડતોબ પોતાના ભાઇબંધોને પ્રાથમીક મદદ કરી શકે તે માટે તેઓએ એ શીક્ષણ પોતાની નીશાળોમાં દાખલ કરવું ઇછવાજોગ છે અને જાણીને ખુશી ઉપજે છે કે ગયે સાલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ પારસી બેનેવોલંટ ઈંસ્ટીટયુશન તથા ટયુટોરીયલ હાઇ સ્કુલે એ શીક્ષણ પોતાની નીશાળોમાં દાખલ કરવાની શુભ શરૂઆત કરી છે. એ શીક્ષણ માટેના વરગો માટે કશો લવાજમ લેવામાં આવતો નથી એટલે ગમે તેવી સ્થીતીનાં માણસ માટે પણ તે મેળવવું મુશકેલી ભરેલું નથી. સર જમશેદજીની કોટની સ્કુલના ૪૭ વીદયારથીઓએ તથા ટયુટોરીઅલ હાઇ સ્કુલના ૧૦ વીદયારથીઓએ પરીક્ષા પસાર કરી સરટીફીકેટો મેળવી છે. એ ઉપરાંત ગયે સાલ નીચલા પારસી ગ્રહસ્થોએ એ એસોસીએશનને લગતી જુદી જુદી પરીક્ષાઓ પસાર કરી ચાંદો તથા સરટીફીકેટ મેળવી છે.

ચાંદ મેળવનારા ગ્રહસ્થો:—મેશરસ દારબશાહ નશરવાનજી મારકર, ડોસાભાઈ ફરામજી પંથકી, નવરોજી રૂસ્તમજી પારખ, જમશેદજી દાદાભાઇ જીલા, ગુસ્તાદજી નશરવાનજી ગઝદર, સોરાબ કાવસજી મીસ્રી, નશરવાનજી બરજોરજી પટેલ, પીરોશા મેરવાનજી જસાવાળા, બેરામજી મેરવાનજી ઇછાપોરીઆ, ડોસાભાઇ હોરમસજી કંત્રાકટર, ટેમુરસ્પ પેસ્તનજી દાવર, શયાવક્ષ સોરાબજી માદન અને નવરોજી અ૦ શેઠના.

"ફરસ્ટ એડ"ની સરટીફીકેટ મેળવનારા:—મેશરસ ફરામજી ડોસાભાઇ બાના, મંચેરજી હોરમસજી ભાભા, શાપુરજી નશરવાનજી બુચીઆ, શાપુરજી મેરવાનજી કુપર, ફરામરોઝ જમશેદજી દાવર, એદલજી ફરામજી ખંબાતા, નવરોજજી નશરવાનજી લામ, મનચેરશાહ સોરાબજી માસ્તર, પીરોજશાહ બરજોરજી મીસ્રી, પીરોશાહ અરદેશર મોંગરેલયા, જહાંગીર દાદાભાઇ પસ્તાકીયા, રૂસ્તમજી પેસ્તનજી થાણેવાળા, એરચ હોરમસજી આશાવઇદ, શયાવક્ષ જમશેદજી બેંકર ધનજીશાહ સોરાબજી ભરૂચા, રતનશાહ શાપુરજી ભરૂચા, ફરેદુન ખરશેદજી બરડી, યઝદેઝરદ માણેકજી વલસાડા, મીનોચેહેર હોરમસજી કામા, નરીમાન હોરમસજી કલ્લબવાલા, રૂસ્તમજી એદલજી કુપર, પેશોતન સોરાબજી ડોકટર, ડોસાભાઇ પેસ્તનજી દુબાસ, અરદાવીરાફ દીનશાહ એદલબેહેરામ, હોરમજશાહ અરદેશર એડીબામ, નવરોજી ફરામજી જીલા, બરજોરજી અરદેશર કાપડયા, હોમી નશરવાનજી ખરાસ, જહાંગીર આદરજી માસ્તર, જહાંગીર નશરવાનજી મેહતા, નશરવાનજી પેસતનજી મેહતા, ફરામજી અરદેશર મીસ્રી, માણેકશાહ ફરદુનજી મુલાં, ધનજીશાહ સોરાબજી નાઝર, કેખસરૂ સોરાબજી પટેલ, ગુસ્તાસ્પ મંચેરજી પ્રીંટર, દારબશાહ હોરમસજી સુખેસવાળા, ખરશેદજી નશરવાનજી કામા, રતનશાહ માણેકજી એનજીનીયર, સોરાબજી નશરવાનજી મામા, સોરાબજી હોરમસજી પોસ્ટવાળા, પેસતનજી સોરાબજી શેઠના, કેખશરૂ દીનશા અસલી, નશરવાનજી પેસતનજી વલસાડા, બહમનજી કાવસજી ચાચા, દીનશાહજી શેહેરયારજી એલાવયા, જહાંગીર ધનજીભાઈ ફોજદાર, ફરામરોઝ કે૦ ઇરાની, બહમનજી રૂસતમજી કાપડયા, ફરામરોજ જહાંગીર મીઠુજી અને એમ૦ આર૦ સ્ટેશનમાસ્તર.

"હોમ નરસીંગ"ની સરટીફીકેટ:—મેશરસ સોરાબ રૂસ્તમજી બામજી, ફરામજી ડોસાભાઇ બાના, મંચેરશાહ હોરમજી ભાભા, રૂસતમજી કાવસજી દારૂવાળા, રૂસતમ જમશેદજી દસ્તુર

૨, ફરામરોઝ જમશેદજી દાવર, રતનજી ફરદુનજી ગોળવાળા એમ○ એ○, અદલજી ફરામજી ખંબાતા, નવરોજી નસરવાનજી લામ, દીનશાહ રતનજી લેંટીન, ફીરોઝશાહ શાપુરજી મસાની, ફીરોઝશાહ અરદેશર મોંગરેલયા, ફરેદુન નસરવાનજી મોતીશાહ, કેખસરૂ બેજનજી પાવરી, ફરામરોઝ જમશેદજી સ્પેનસર, રૂસતમજી પેસતનજી થાણેવાળા અને બરજોરજી કાવસજી ઉનવાળા.

"હોમ હાઈજીન"ની સરટીફીકેટ:—મેશરસ ફીરોઝશાહ શાપુરજી મસાની, સોરાબજી ખરશેદજી ભાયા, પેસ્તનજી પાલનજી આરસીવાલા, રૂસ્તમજી કાવસજી દારૂવાળા, સોરાબજી બીમજીભાઇ ધીવાળા, રતનજી ફરદુનજી ગોળવાળા એમ○ એ○, રૂસ્તમજી માણેકજી ગોટલા, બેરામજી મેરવાનજી ઇછાપોરીયા, ફીરોજશાહ મેરવાનજી જસાવાળા, સોરાબ માણેકજી ખંબાતા, ફરામરોઝ નવરોજી કોટવાલ, જહાંગીર મેરવાનજી મોદી, નવરોજજી રૂસ્તમજી પારખ અને કેખશરૂ બેજનજી પાવરી.

પારસી એમબ્યુલંસ બ્રીગેડ ડીવીઝન—આ પરોપકારીખાતાંની નેમ સેંટ જોન એમબ્યુલંસ એસોસીએશન તરફથી લેવામાં આવતી પરીક્ષાઓમાંથી ઓછામાં ઓછી "ફરસ્ટ એડ" ની પરીક્ષા પસાર કરનારા અઢાર અથવા તેથી પણ વધુ ઉમરના જરથોસ્તીઓને "એમબ્યુલંસ" એટલે દરદીઓને કાંઇ પણ હરકત વગર લાવલઇજા કરવા તથા "નરસીંગ પ્રેકટીસ" સારૂ ભેગા મલી જાહેર પ્રજાનાં ભલાં માટે એ કામોમાં કોશેશ ચાલુ રાખવાની તક આપવાની છે. ગુઝસ્તે સાલમાં એ બ્રીગેડ તરફથી ફુટબોલ, મેચ, જીમખાના સ્પોરટસ, હોકી ટુરનામેંટ, એથલેટીક સ્પોરટસ, મોટોર કારનીવલ વગેરે જાહેર અખાડામાં હાજરી આપી નાના મોટા તથા કેટલાક ગંભીર અકસમાતો વેળા તાતકાળીક મદદ આપી હતી. એ ઉપરાંત હીંદના લોકરક્ષી મહાન નર શેઠ દાદાભાઇ નવરોજીની મુંબઇ ખાતેની પધરામણી વેળા પણ જુદે જુદે મથકે હાજરી આપી હતી. વળી કેટલાક બીમારોને વીકટોરયા ટરમીનસ સ્ટેશનેથી એપોલો બંદર પર સ્ત્રેચરપર મેલી તેમને સેહેજ પણ ઇજા વગર લઇ જવામાં આવયા હતા. દાદીશેઠ અગીયારી લેનવાલી છેલી હોનારત વેળા મદદ માટે હાજરી આપી હતી, પણ સતાવાલાઓ તરફથી તેમની મદદ સ્વીકારવામાં આવી નહતી, જે દલગીરી ભરયું છે. વળી સભાસદો જખમોની સારવાર કરવા માટે તેમજ પાટા બાંધવાનું વહેવારૂ જ્ઞાન મેળવવા માટે ધી એડમસ વાઇલી ઓસપીટાલમાં તથા કોલાબા સ્ટેશન ઓસ્પીટાલમાં તાલીમ લે છે, અને તયાં તેઓ ઉમંગથી કામ કરે છે, જે માટે પેહેલી ઓસપીટાલના લાગતાવલગતાઓ તરફથી તેમના છેલા રીપોરટમાં સારી નોંધ લઇ પ્રસંસા જાહેર કરવામાં આવી છે. એ બ્રીગેડના સભાસદો નયાત જાતનો તફાવત રાખયા વગર હમેશ બીન હાંસલે કામ કરવાને તતપર રહે છે, જે ખુશી થવાજોગ છે. એવાં પરોપકારીખાતાં માટે નાણાંની મદદની ઘણી જરૂર છે અને એક ઉતમ નેમથી બરપા કીધેલું અને નયાત જાતનો કાંઇ પણ તફાવત નહી સ્વીકારતું ખાતું નાણાંની ગેરહાજરીમાં પોતાનો રસ્તો આગલ લેવાને સામરથવાન નહી થાય તે બનવાજોગ છે, માટે સખી પારસીઓ તેમજ શેહેરીઓએ એવાં ખાતાંને નાણાંની મદદ કરી અવશય ઉતેજન આપવું ઘટે છે. હાલમાં એ ખાતાંના નીભાવ સામગ્રી વગેરે માટે એક ફંડ ઉઘાડવામાં આવયું છે. ભરાયલી રકમો આગલ આ ઈતેખાબમાં સખાવતના બાબમાં જોવામાં આવશે.

પરચુટણ બનાવો.

શેહેનશાહી પારસીઓનાં નવાં વરસને દીને ઘણી કલબો—મંડળીઓ તરફથી જાતજાતનાં મેળાવડા-ખાનીપીની કરવામાં આવે છે તે મુજબ અતરેની ગાયન ઉત્તેજક મંડળીના મેમબરોનાં બચાંઓનો એક મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. શરૂઆતમાં શેઠ ફીરોઝ રૂસ્તમજી બાટલીવાળાએ મુબારકબાદીનું ગાયન ગાઇ સંભળાવયા પછી મેમબરોના બાળકોને ગાયન શીખવવાને ઉઘાડવામાં આવેલા નવા વરગના કેટલાંક બાળકો પાસે ગીતો ગવડાવવામાં આવયાં હતાં. તે પછી કેટલીક રમતગમતમાં બાકીનો વખત પસાર કરી રાત્રે ખાણું લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

વડોદરા ખાતે ત્યાંના દીવાન ખા૦ બા૦ કેરસાસ્પજી રૂસ્તમજી દાદાચાનજી અને એવોના કુટુંબનાં બાનુઓએ બાનુઓ અને ગ્રહસ્થોનો એક મેળાવડો ત્યાંના હીરાબાગના મકાનમાં પારસી નવાં વરસને દીને એકઠો કીધો હતો. એ વખતે બાનુઓ વીરૂધ ગ્રહસ્થોની એક ક્રીકેટ મેચ રમવામાં આવી હતી, જેમાં બાનુઓએ ૨૮ રન અને ગ્રહસ્થોએ ૩૦ રન કીધા હતા. એ પછી કેટલીક બાનુઓએ ગીતો ગાયા બાદ હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેનટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

રાયચોર ખાતે ત્યાંના નવાબ ફરામરોઝજંગ બહાદુરના મકાનમાં નવા વરસને દીને જરથોસ્તીઓના ભેગા મળેલા મેળાવડા સનમુખ જશનની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. તેમજ સાંજે એક એટ–હોમનો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો, જેમાં સઘળી વરણની બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થો હાજર થયા હતા. શરૂઆતમાં ટેનીસની રમત રમવામાં આવયા બાદ કેટલાક છોકરાઓએ અંગબલની કસરત કરી હતી. છેવટે ગીત રંગ ગાઈ મેળાવડો વીખેરાઈ ગયો હતો.

નાગપોર ખાતેની એમપ્રેસ મીલમાં નવા વરસની ખુશાલીનાં થયલા પારસી મેળાવડામાં મીસીસ માણેકજી દાદાભાઈ બેરીસ્ટરે બાળકોને ઇનામો વેંહચી આપયા પછી હાથ ચાલાકીના ખેલો તથા ગીતો ગાવામાં આવયા હતા. છેવટે હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેનટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એ માટે ત્યાંના પારસી ભાઈઓએ પોતપોતામાં એક ફંડ ઉભું કરી સઘળો ખરચ કીધો હતો.

કલકતા ખાતે નવરોઝને દીવસે ત્યાંની શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદનની થીયેટરમાં પારસી બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોનો એક મેળાવડો ત્યાંની અનજુમનના ત્રસ્ટી શેઠ કાવસજી માણેકજી રૂ૦ બનાજીના પ્રમુખપણા હેઠળ થયો હતો. શરૂઆતમાં કેટલાક સાહેબોએ જુદી જુદી બાબત ઉપર વાયજો કરી મોનાજાતો ગાઈ સંભળાવી હતી. તે વેળાએ એરવદ એરચશાહ બ૦ દસ્તુર કુમાનાને પપેત પશેમાની ઉપર વાયજ કરવા માટે એક રૂપાનું ઘડીઆળ અને છેડો, બાઈ શીરીનબાઈ મેરવાનજી ઇરાનીને રૂપાનું ઘડીઆળ અને રૂ૦ ૧૫ નું ઇનામ, શેઠો નસરવાનજી ર. સરકારીને રૂપાનું ઘડીઆળ, પેસી મ૦ ઉનવાળાને રૂ૦ ૫૧ નું, ફરામરોજ રૂ૦ ઇરાનીને રૂ૦ ૨૫ નું, શાપુર સી૦ ભરૂચાને રૂ૦ ૧૧ નું અને ખોદાબક્ષ પે૦ ઇરાનીને રૂ૦ ૧૦ નું ઇનામ ઘણી સરસ મોનાજાતો ગાવા માટે આપવામાં આવયાં હતાં. એ પછી હાજર રહેલાઓ રીફ્રેશમેનટ લઈ વીદાય થયા હતા.

લનડન જેવાં દુર શેહેરમાં વસ્તા સઘળા પારસીઓએ પોતાનાં નવાં વરસનો દીવસ લંડનના ક્રીટેરીયન રેસટોરામાં શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ એકઠા મલીને હસી ખુરમીમાં ગાલયો હતો. યુરોપના ઝોરાસ્ત્રીયન ફંડના આનરરી સેક્રેટરી શેઠ નશરવાનજી જામાસપજી મુલાંની દેખરેખ હેઠળ એ દીનનાં ખાણાની સઘળી ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી, ખાણાં ઉપર શરૂઆતમાં શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીએ નામદાર શેહેનશાહ અને બાદશાહી કુટુંબની સલામતી લેવાડયા પછી પારસી કોમની સલામતી લેવાડતાં જણાવયું કે પારસી કોમ નાની છતાં જે દરજજો અને સ્થીતી ભોગવે છે તે ઘણો જાણવાજોગ છે. એક હજાર વરસ થયાં આપણે હીંદુસ્તાનમાં વસ્યે છીએ તે દરમીયાન સઘળી કોમ તરફથી મોટું માન અને આબરૂ મલતી રહી છે. જોકે આપણે સંખયામાં થોડા છઇએ તોબી આખી દુનયામાં જાણીતા થયલા છીએ, તેનું કારણ એકે આપણને આપણા વડવાઓથી સખાવતનો ઉમદા ગુણ મળેલો છે. એ પછી સર મનચેરજી મેરવાનજી બુજરગ શેઠ દાદાભાઈનો ઉપકાર માની બોલયા કે આપણી કોમ હીંદુસ્તાનમાં પારકા આસામીઓ તરીકે ઓળખાવા છતાં હીંદુસ્તાનની બધી કોમોમાં આપણે આગેવાન દરજજો મેળવવાને ભાગયશાળી થયા છઇએ, તેનો સબબ એ કે આપણને ઇરાની વડવાઓ તરફથી બહાદુરી, સચાઇ વગેરેના ગુણો મળેલા છે, અને આપણી કોમ જયાંબી જાય છે તયાં ભાઇબંધીની લાગણી હમેસાં દેખાડે છે. એ પછી હાજર રહેલાઓની અરસપરસ સલામતી લેવાયા બાદ મેળાવડો વીખેરાઇ ગયો હતો.

એજ મુજબ એડીનબરો ખાતે વસતા એડીનબરો પારસી યુનીયનના સભાસદો પપેતીને દીવસે પ્રમુખ શેઠ આર૦ એચ૦ અપુની આગેવાની હેઠળ સહવારથી નોરથ બેરીક ખા

તે પીકનીકે ગયા હતા. જ્યાં સઘળાઓએ ફરી હરી રાતે ખાણું લઇ ગાયન વગેરેની મજાહ ચાખી મોડેથી વીખેરાઇ ગયા હતા.

અમેરીકામાં વસ્તા સઘળા પારસીઓએ શેઠ રૂસ્તમજી બેરામજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ પપેતીનો દીવસ હોટલ મારતીનીમાં હસી ખુશીમાં ગુજારી બધાઓએ સાથે ખાણું લીધું હતું. ખાણાં ઉપર અરસપરસ એક બીજાની સલામતી લેવામાં આવી હતી અને દર વરસે આવા મેળાવડા થયા કરે એમ ઇચછવામાં આવયું હતું. એ દીનને અનુસરતુ એક ટુંક ભાષણ એરવદ માણેકજી નશરવાનજી ઘાલાએ કરયું હતું. હાજર રહેલાઓ ગાયન વગેરેની મજા ચાખી મોડી રાતે વીખેરાઇ ગયા હતા. વળી ખોરદાદશાલને દીવસે શેઠ નશરવાનજી ફરામજી ભમગરાએ નયુયોરકના સરવે જરથોસ્તીઓને ખાણું આપયું હતું. ખાણા ઉપર પ્રોફેસર જેકસનબી હાજર થયા હતા. જયાં અરસપરશ એકબીજાની સલામતીઓ લેવાયા પછી પ્રોફેસર જેકસને તથા એરવદ ઘાલાએ ટુક વાયજો કીધી હતી. પ્રોફેસર જેકસને પોતે તઇયાર કીધેલી "ઇરાન હાલનું અને આગલું" નામની ચોપડીની એક નકલ શેઠ ભમગરા મારફતે નયુયોરકની પારસી અનજુમનને ભેટ કીધી હતી. ગાયન વગેરેની મજાહ ચાખી મોડી રાતે સઘળાઓ છુટા પડયા હતા.

મોદીખ વાલી શેઠ માણેકજી હોરમજી મેંટીવાલી જીમનેશીયમના પારસી સભાસદોએ પોત પોતામાં એક ફંડ ઉભુ કરી ખોરદાદશાલનો દીવસ ખુશી ખુરમીમાં પસાર કરવા એક મેળાવડો કરયો હતો. એ વખતે સઘળા મેમબરો હાજર થયા હતા અને તેઓએ જુદી જુદી કસરતો કરી બતાવી હતી. એ પછી શેઠ દામોદરદાસ ગોરધનદાસ સુખડવાળાએ એકઠાં થયલાં ફંડમાંથી દોડવામાં સઉથી સરસ ઉતરનારને ઇનામો વેહચી આપયાં બાદ સઘળાઓ વીખેરાઇ ગયા હતા.

અમદાવાદ ખાતે ખોરદાદશાલને દીવસે તયાંનાં પારસી જીમખાનામાં એક રમત ગમતનો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. જુદી જુદી રમતોમાં પેહેલે નંબરે આવનાર બાનુઓને ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજીનાં બેટી બાઇ દીનબાઇએ ૪૦ ઇનામો વેંહેંચી આપયાં હતાં. એ ઇનામો જીતનારાઓમાં બાઇઓ શીરીનબાઇ ફરદુનજી તારાપોરવાલા, જરબાનુ સોરાબજી કામા, મેહરબાનુ હોશંગજી વકીલ, ગુલબાનુ ફરદુનજી તારાપોરવાલા, મીસ શીરીના અને મીસ કારંજાવાલા હતા. હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

કલકતા ખાતે ગયા ડીસેમબર માસમાં ભરવામાં આવેલી હીંદી નેશનલ કોનગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે બુઝરોગ હીંદના દાદા શેઠ દાદાભાઇ નવરોજીને નેમવામાં આવેલા હોવાથી એવણુને અત્રે આવતી વખતે તા૦ ૨૮ મી નવેમબરને દીને લંડનની નેશનલ દેમોકેટીક લીંગ તરફથી સર જોન જારડીનના પ્રમુખપણા હેઠળ એક ખાણું આપવામાં આવયું હતું. એ વખતે શેઠ દાદાભાઇની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવામાં આવયું હતું. વળી તા૦ ૨૪ મી નવેમબરે લેમબેથ પરગણાની લીબરલ અને રેડીકલ કલબના સભાસદ તરફથી બીજું ખાણું આપવામાં આવયું હતું. શેઠ દાદાભાઇ તા૦ ૨૮ મીએ લંડનથી વીકટોરીયા સ્ટેશન પરથી ઉપડયા ત્યારે હાજર રહેલા સઘળાઓ તરફથી ઘણો સરસ આદરભાવ આપવામાં આવયો હતો. એ હીંદના દાદા જયારે મુંબઇના કીનારે તા૦ ૧૪ મી ડીસેમબરને દીને આવી પુગયા તે વખતે એવણુને બાદશાહી આવકાર આપવામાં આવયો હતો. મુંબઇની પંચરંગી પ્રજાએ દીલોજાની ભરયો આવકાર આપી એવણુને ઘણું માન આપયું હતું. શેઠ દાદાભાઇની મોટર જે જે રસ્તાઓ પરથી પસાર થવાની હતી ત્યાં ઘેરેઘેર, હારીસેહારીસ, આવકાર દેનારા આરકાંઓ મુદ્રાલેખો, તેમજ બધા રસ્તાઓ ફુલપાન, તોરણુથી ઘણી સરસ રીતે શણગારવામાં આવયા હતા. જાણીતા ગ્રહસ્થોનું એક ડેપયુટેશન શેઠ દાદાભાઇને સ્ટીમર ઉપરથી કીનારે લાવવાને ગયું હતું. કીનારા ઉપર સર ફીરોઝશાહ તેમજ જાણીતા આસામીઓએ ઘણો હરખભરયો આવકાર આપી ગજરા તોરા પેહરાવયા હતા. તઇયાર રાખેલી મોટોરમાં શેઠ દાદાભાઇ, સર ફીરોઝશાહ, શેઠ દીનશા વાછા અને સર ભાલચંદ્ર કીષણા બેસી બંગલે જવા નીકળયા હતા. તે પાછળ સંખયાબંધ ગાડીઓનું દબદબાભરેલું સરગસ ચાલયું હતું. શેઠ દાદાભાઇની મોટોરકારને જગેજગ થોભાવવામા

આવી હતી અને ઘણાક દુકાનદારો તેમજ સઘળી વરણના જુદા જુદા લોકો તરફથી હાર તોરા વગેરે પેહરાવવામાં આવયા હતા. તેમજ ઘણાંક બઈરાંઓએ ઓવારણાં લઇ આશીર વાદ દીધા હતા. વળી કેટલાક ઝવેરીઓએ પોતપોતાની દુકાન આગળ આવતાં સોનાં રૂપાના ફુલથી તેમજ ખરાં મોતીથી એવણને વધાવી લીધા હતા. એ ઉપરાંત શેઠ દાદાભાઇ ને જરીવાળા મી૦ ગોકળદાસ તરફથી સોનેરી ભરતકામનો એક દુપેટો, ઝવેરી દેવજી માલજીએ રૂપાની ફ્રેમ, જેમસ કુંપનીવાળા શેઠ હોરમજી મેહતાએ ચાંદીનો કાસકેટ, શેઠ ભમગરાની કંપનીએ સુંદર ટેબલકલોથ અને કેટલાક વેપારીઓએ શીયાલો વગેરે એનાયત કીધું હતું, જુદી જુદી મંડળીના આગેવાનોએ માનપત્રોબી આપયાં હતાં તથા આવકાર દેનારા તારના સંદેશાઓ જુદે જુદે ગામોથી જાણીતા ગ્રહસ્થો તરફથી મળયા હતા. બીજે દીને યાને તા૦ ૧૫ મીએ શેઠ દાદાભાઇ પોતાના કુટુંબને મળવા વેસાવે ગયા ત્યારે એવણને દરેક સ્ટેશન ઉપર હાજર રહેલાઓએ ઘણુંજ માન આપી હાર તોરા પેહરાવયા હતા. તેમજ વાંદરા સ્ટેશન ઉપર એક મેળાવડો કરી વાંદરાની પારસી અનજુમન તરફથી એક માનપત્ર રૂપાના દાબડામાં મુકી એનાયત કરવામાં આવયું હતું તથા બાઇ શીરાન બાઇ કાબરાએ એક શીયાલ ઓઢાડી હતી. એ પછી અંદેરી સ્ટેશન ઉપર આવતાં હાજર રહેલાઓએ હારતોરા પેહરાવયા હતા. તા૦ ૧૭ મીએ મુબઇ આવી પાછલા પોહોરે હોરનબી રોડ પર આવેલી ટાઇમસ બીલડીંગમાં બોમબે સ્વદેશી કોઓપરેટીવ સ્ટોરસ કંપની લીમીટેડનો એક નવો સ્વદેશી સ્ટોર ખુલો મેલવાની ક્રીયા એક મોટા મેળાવડા સનમુખ શેઠ દાદાભાઇએ કીધી હતી. શરૂઆતમાં એ સ્ટોર કંપનીના પ્રમુખ મી૦ ગોરધનદાસ ખટાઉ મકનજીએ પ્રસંગને અનુસરતું ભાષણ કીધું, જે પછી શેઠ દાદાભાઇએ ટુક ભાષણ કરી સ્ટોર ખુલો મેલવાની ક્રીયા કીધી, તે પછી કંપની તરફથી શેઠ દાદાભાઇને એક ગરમ તાકો, અને રૂપાની ગુલાબદાની ભેટ આપી હારતોરા પેહરાવયા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. શેઠ દાદાભાઇ કલકતા ખાતેની તા૦ ૨૬ મી ડીસેમબરે મળનારી હીંદી કોનગ્રેસના પ્રમુખસ્થાને બીરાજવાને મુંબઇથી તા૦ ૨૨ મીને દીને એક સ્પેસીયલ ત્રેનમાં બીજા ડેલીગેટોની સાથે હીંદી આલમની ભલી દુવાઓ અને મોટાં માન સહીત કલકતા ખાતે ઉ પડી ગયા હતા. તે વખતે તેવણને વલાવાને બોરીબંદર સ્ટેશન ઉપર સઘળી વરણના પુષ્ક ળ લોકો હાજર થયા હતા. તેઓ તરફથી શેઠ દાદાભાઇ ઉપર ફુલોનો વરસાદ વરસાવવામાં આવયો હતો. હાજર રહેલાં કેટલાંક બઇરાંઓએ એવણને ઓવરના લીધાં હતાં. એ ત્રેનને શેઠ હો રમજી દુબાશ તરફથી ફુલપાનથી ઘણી સરસ રીતે સણગારવામાં આવી હતી. શેઠ દાદાભાઇ વાલી સ્પેસીયલ ત્રેનને બોરીબંદરથી ઉપડયા પછી કલીયાણી, ઇગતપુરા, નાશક, ભુસાવલ, આકોલા વગેરે ઘણાંક સ્ટેશનો ઉપર થોભાવી ઘણા લોકોએ એ હીંદના દાદાને હાર, તોરા પેહરાવી પોતાની ખુશાલી જાહેર કીધી હતી. તેમજ મનમારના સ્ટેશન ઉપર મનમારના તથા યેવલા ના રહીશોનું માનપત્ર સુખડના દાબરામાં અને ચાલીશગામના સ્ટેશન ઉપર પારસી, હીંદુ મુસલમાન રહીશોનું માનપત્ર રૂપાના દાબરામાં એનાયત કરવામાં આવયાં હતાં. પાચોરા અને રાયગામનાં સ્ટેશનો ઉપર હીંદુ, મુસલમાનો તરફથી માનપત્રો આપયાં હતાં, તેમજ નાગપુરના સ્ટેશન ઉપર નાગપોર કામતીના પારસી રહીશોનુ માનપત્ર રૂપાના દાબરામાં નાગપુરના દસ્તુરે ભેટ આપયું હતું. રાયપુરના સ્ટેશન ઉપર તયાંની જાણીતી મેસરસ બેરામજી કંપની તરફથી શેઠ દાદાભાઇને તેમજ આખી પારટીને ચા પારટી આપવામાં આવી હતી. બધા સ્ટેશનોને ફુલપાન, વાવતા, તોરન, વાજીંતરોથી દીપાવવામાં આવયાં હતાં, ત થા આતશબાજી છોડવામાં આવી હતી. સઘળી જાતના લોકોનું આદરમાન અને આવકાર પામી છેવ્લે સ્પેસીયલ ત્રેન કલકતાના હાઉરા સ્ટેશન ઉપર સોમવાર તા૦ ૨૪ મીએ સવા રના આઠ વાગે જઇ પુગી તયારે દરભંગાના નામદાર મહારાજાએ શેઠ દાદાભાઇના ડબામાં દાખલ થઇ એવણને હરખભરયો આવકાર આપયા પછી મી૦ સુરેનદરનાથે કલકતાની જા હેર પ્રજા તરફથી આવકાર આપયો હતો. શેઠ દાદાભાઇ પલેટફોરમ ઉપર ઉતરયા કે ફુલો નો વરસાદ વરસયો હતો. તેમજ એક હીંદુ ગ્રહસ્થે ચાંદીનું સુંદર કપ ભેટ આપયું હતું. એ ઉપરાંત હયાંબી કેટલાક ઝવેરીઓએ મોતી માણેકથી વધાવી લીધા હતા, અને ઝવેરાત થી મઢેલો એક હાર એવણને પેહરાવયો હતો. શેઠ દાદાભાઇને ચાર ઘોડાની ગાડીમાં એક

સરઘસના આકારમાં દરભંગાના નામદાર મહારાજાના મેહલમાં લઇ ગયા હતા. સ્ટેશન આગળથી ઘોડાની ગાડી ઉપડતાં કેટલાક વોલનટરોએ ગાડીના ઘોડા છોડી પોતાને હાથે ગાડી ઘસડી જવાનો આગ્રહ કીધો હતો પણ શેઠ દાદાભાઇએ નાપાડી હતી. મારગમાં શેઠ દાદાભાઇવાલી ગાડી બનાજીની દરેહમેહેર આગળ આવતાં એ દરેહમેહેરના પંથકીઓએ દસ્તુર કુકાની આગેવાની હેઠળ હરખભરયો આવકાર આપી હાર તોરા પેહેરાવયા હતા. જે જે રસ્તાઓપરથી શેઠ દાદાભાઇની ગાડી પસાર થઇ તયાંના રસ્તા ઉપર પુશકલ લેખો મારવામાં આવયા હતા તેમજ કેટલેક ઠેકાણે ખુશાલી જાહેર કરવા મોટા ફટાકડા ફોડવામાં આવયા હતા. તા૦ ૨૫ મીને દીને શેઠ દાદાભાઇએ પ્રદરશનની મુલાકાત લીધી હતી. જયાં કમીટીએ ઘણું માન આપયું હતું અને તેમાંના દુકાનદારોએ હુનરમંદીના કવચીત મળે એવા નમુનાઓ ભેટ આપયા હતા. તા૦ ૨૬ મીને દીને બપોરના કોનગ્રેસની પેહલા દીવસની બેઠક મલી હતી. એ વખતે ૧૫૦૦ ડેલીગેટોથી તેમજ ૬૦૦૦ વીઝીટરોથી આખો મંડપ ચીકાર ભરાઇ ગયો હતો. કોનગ્રેસનું કામ બપોરના બે વાગે શરૂ કરવામાં આવયું તેની થોડોવાર અગાઉ શેઠ દાદાભાઇ મંડપમાં આવી પુગા તારે હાજર રહેલાઓએ તાળીના અવાજો અને ખુશાલીના પોકારો કરી એવણને ભારે આવકાર આપયો હતો. શેઠ દાદાભાઇએ મંડપમાં બેઠક લીધા પછી રીસેપશન કમીટીના પ્રમુખ ઓનરેબલ ડાકટર રાયબીહારી ઘોસે ડેલીગેટોને આવકાર આપનારૂં ભાષણ કીધા બાદ રાજા પીઆરીમોહન મુકરજીએ પ્રમુખની ખુરસી શેઠ દાદાભાઇને આપવાની દરખાસ્ત મુકતાં એવણના ભારે વખાણ કીધા હતા. તે પછી મદ્રાસવાળા નવાબ સઇયદ મહમદે દરખાસ્તને ટેકો આપતાં જણાવયું કે શેઠ દાદાભાઇને પ્રમુખ તરીકે આખા હીંદુસ્તાને આવકાર દીધો છે, અને આ મોટા મેળાવડાએ ગરજનાથી તે સ્વીકારયું છે. આખા હીંદુસ્તાનના સરવથી મહાન હઇયાત નરને આપણે આ પ્રમુખપદ આપયે છાએ. એ પછી તાળીઓના અવાજ અને ફુલોના વરસાદ વચે શેઠ દાદાભાઇ ટેબલ ઉપર ભાષણ આપવા ઉભા થયા હતા. શેઠ દાદાભાઇએ પોતાને મળેલાં માન માટે આભાર માનવા પછી એવણે પોતાના ભાષણ માહેલાં થોડાંક વાકયો વાંચયા હતા અને એવણનું બાકીનું આખું ભાષણ ઓનરેબલ મી૦ ગોખલેએ વાંચી સંભળાવયું હતું. કોનગ્રેસનું કામ ત્રણ દીવસ ચાલયા પછી ચોથે દીવસે યાને કોનગ્રેસની છેલી બેઠક વેળાએ સઘળું કામ પુરૂં થવાથી મી૦ લાલમોહન ઘોસે કોનગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે શેઠ દાદાભાઇએ બજાવેલી કીમતી સેવા માટે એમનો આભાર માનવાની દરખાસ્ત મેલતાં જણાવયું કે એમની યોગયતા વીષે કાંઇપણ મતભેદ જેવું છેજ નહી, અને એવણ પ્રજાકીય પારલીયામેન્ટનું પ્રમુખપદ લેવાને છેક ઈંગલંડ વેરથી લાંબી મુસાફરીની રંજ એંચીને આવયા છે. એવોએ પોતાની ફરજો મજબુતીથી, ફતેહ અને વીનયથી પાર ઉતારી સ્વદેશીઅભીમાનનો બેમીશાલ નમુનો આટલી વરૂધ વયે પણ એવણ આપણને પુરો પાડે છે. આ દરખાસ્ત સરવાનુમતે હરષના જબરા પોકારો વચે પસાર કરવામાં આવી હતી. તે પછી બનારસવાસીઓનું ઉરદુ ભાષાનું માનપત્ર શેઠ દાદાભાઇને એનાયત કીધા બાદ હાજર રહેલી બાનુઓએ પુષપોની વરૂષટી કરી પોતાને હાથે હારતોરા પેહરાવયા હતા, તેમજ મી૦ સુરેનદ્રનાથે સ્વદેશી બનાવટની છત્રી ભેટ આપી હતી. સેવટે શેઠ દાદાભાઇએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે હાજર રહેલાઓનો આભાર માનતાં જણાવયું કે પચાસ વરસ થયાં હું જે લડતો ચલાવતો રહયો છું તે ફોકટ ગઇ નથી તે જાણી મને ઘણોજ સંતોષ ઉપજયો છે. તેમજ સઘળે ઠેકાણે જે ભારે આવકાર મને આપવામાં આવયો છે તે માટે આભાર માનું છું. એ બાદ આવતી કોનગ્રેસ નાગપોર ખાતે બોલાવવાનું નકી કરવામાં આવયા પછી નામદાર શેહેનશાહ એડવરડ વગેરે માટે ખુશાલીના પોકારો કરાવયા પછી શેઠ દાદાભાઇએ કોનગ્રેસ બરખાસ્ત થયલી જાહેર કીધી હતી. એ દીને સાંજે કલકતાની પારસી અનજુમન તરફથી શેઠ દાદાભાઇને માનપત્ર તેમજ ખાણું આપવાનો એક મેળાવડો રાજા રાજેનદર મલીકના મેહેલમાં કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે શેઠ કાવસજી બનાજીએ એક માનપત્ર વાંચી સંભળાવયું હતું જે સુંદર ચાંદીના કાસકેટમાં મુકી શેઠ દાદાભાઇને એનાયત કરવામાં આવયું હતું. એના જવાબમાં શેઠ દાદાભાઇએ જણાવયું કે મારા કામની કદર મારા પારસી બીરાદરો બુજી પસંદ કરે છે તેથી મને ખાસ ઉતેજન મળે છે. ખાણા ઉપર શેઠ દાદાભાઇની કારકીરદીની

વખાણ કરી એવણની તેમજ અરસપરસ એકબીજાઓની સલામતી લેવાયા બાદ મોડી રાત્રે ખુશાલીના પોકારો વચ્ચે મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. તા૦ ૩૦ મીએ બપોરના શેઠ દાદાભાઇના માનમાં મી૦ કાવસજી ખટાઉની નાટક કંપનીએ નાટક કીધા હતા, તે વખતે તખતા ઉપર મુકેલી શેઠ દાદાભાઇની તસવીર આગળ સઘળા એકટરોએ એવણની તારીફમાં ગીત ગાઇ સંભળાવી શેઠ દાદાભાઇને હારતોરા પેહરાવયામાં આવયા હતા. એ વખતે મી૦ કાવસજીએ રૂ ૫૦૦ કોનગ્રેસ ફંડમાં આપવાનું જાહેર કીધું હતું. તા૦ ૩૧ મીને દીને સાંજે દરભંગાના નામદાર મહારાજા તરફથી શેઠ દાદાભાઇના માનમાં એક ગારડન પારટીનો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. એમાં મોટા મોટા અમલદારો, મહા રાજાઓ, જજો તથા કોનગ્રેસના ડેલીગેટો વગેરે ઘણા પરોણાઓ હાજર થયા હતા. તા૦ ૧ લી જાનેવારીને દીને બપોરના કલકતાની પારસી બાનુઓએ શેઠ દાદાભાઇના માનમાં મારબલ પેલેસમાં ટી પારટીનો મેળાવડો કીધો હતો. એ વખતે મીસ પીરોજબાઇ માણેક જી બનાજીએ શેઠ દાદાભાઇને આવકાર દેનારૂં માનપત્ર અને સુંદર ટી સેટ એવણને ભેટ આપયો હતો. એના જવાબમાં શેઠ દાદાભાઇ બોલયા કે હું સ્ત્રી કેળવણીનો પાયોનીયર હોવાથી અને મારા તે કામના ફળ જોવાથી મને આનંદ થયો છે. હાજર રહેલાઓ રીફ્રેશ મેનટ લઇ વીસરજન થયા હતા. તા૦ ૩ જીને દીને બંગાળી બાનુઓએ પ્રદરશનના બાનુઓના વીભાગમાં શેઠ દાદાભાઇને એક રૂપાની ત્રે અને બોક્ષ ભેટ આપયા હતા. તા૦ ૪ થીએ શેઠ દાદાભાઇ કલકતેથી મુંબઇ આવવા ઉપડયા તે વખતેબી સ્ટેશન ઉપર ઘણા આગેવાન શેહરીઓ ઉપરાંત પુષકળ લોક હાજર થયું હતું. શેઠ દાદાભાઇ દરભંગા ના નામદાર મહારાજા સાથે મોટરકારમાં બેસી સ્ટેશન ઉપર આવયા તયારે હાજર રહેલા ઓએ હાર તોરા પેહરાવી સારો આવકાર આપયો હતો. શેઠ દાદાભાઇને કલકતે જતી વખતે સ્ટેશનો ઉપર જેવું માન મળયું હતું તેવુંજ માન મુંબઇ પાછા આવતી વખતેબી સ્ટેશનો ઉપર મળયું હતું. કલકતાના હાઉરા સ્ટેશનથી ઉપડેલી ત્રેન મારગમાં ખરગપોર, ડુંગરગઢ, સીંધી, વરધા વગેરે સ્ટેશન ઉપર ઉભી રહી હતી. અહીંયાં હાજર રહેલા પારસી, હીંદુ વગેરે લોકોએ શેઠ દાદાભાઇને હારતોરા પેહરાવી સારૂં આદરમાન આપયું હતું. તેમજ રાયપુરના સ્ટેશન ઉપર મેસરસ બીલીમોરીઆની કંપનીએ શેઠ દાદાભાઇને તેમજ બીજા બધા પારસીઓને ચાહપાણી આપી હતી. શેઠ દાદાભાઇવાળી એ ત્રેન તા૦ ૬ ઠીને દીને બપોર ના બોરીબંદરના સ્ટેશન ઉપર આવી પુગતાંજ હાજર રહેલા મુંબઇવાસીઓએ ખુશાલીના પોકારો કરી એમને વધાવી લીધા હતા. તા૦ ૧૪ મીને દીને અત્રેની જ્ઞાન પ્રસારક મંડળી તરફથી ફરામજી કાવસજી ઇનસ્ટીટયુટમાં શેઠ દાદાભાઇનાં માનમાં મેળાવડો કીધો હતો. તે વખતે બાઇ મોતીબાઇ એદલજી બાટલીવાલાએ સ્ત્રીઓના સદગુણ અને તેમની ફરજો એ બાબદ ઉપર ભાષાણ કીધા પછે શેઠ દાદાભાઇની હીંદની મોલાકાતનો લાભ લઇ એવોએ સ્થાપેલી જ્ઞાન પ્રસારક મંડળી, સ્તુડંટસ લીટરરી સોસાયટી, રાહનુમાય સભા, જરથોસ્તી છોકરીઓ ની નીશાળ મંડળી, રાસ્ત ગોફ્તાર વગેરે જેવોએ પોતાની પચાસ વરસની હઇયાતી પુરી કરી છે, અને જેના શરૂઆતના સ્થાપક અને સુકાની તરીકે શેઠ દાદાભાઇએ કામ કરયું હતું, તેવોએ એવણને મુબારકબાદી ચાહી હતી. નામદાર જજ ચંડાવરકર પ્રમુખસ્થાને બીરાજયા હતા. શરૂઆતમાં બાઇ મોટીબાઇએ ભાષણ કરવા પછી શેઠ દાદાભાઇએ સ્ત્રી કેળવણીની કેમ શરૂઆત કીધી હતી તે ઉપર વીવેચન કીધા બાદ જુદા જુદા ગ્રહસ્થોએ પોતાની મંડળી વગેરે તરફથી મુબારકબાદીનાં ભાષણો કીધાં હતાં. તે પછી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ મંડળીની કેટલીક છોકરીઓએ તથા હાજર રહેલી કેટલીક બાનુઓએ શેઠ દાદાભાઇની સ્તુ તીમાં ગાયણ ગાઇ સંભળાવયા બાદ એવણને હાર તોરા પેહરાવયા પછી મેળાવડો વીસરજ ન થયો હતો. તા૦ ૧૪ મીને દીને રાતે અત્રે પારસી બાનુઓ અને ગ્રહસ્થો તરફથી સ્થાપ વામાં આવેલી એશીયન કલબ તરફથી શેઠ દાદાભાઇના માનમાં એક મેજબાનીનો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. ખાણાં ઉપર પ્રમુખ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટે શેઠ દાદાભાઇની સલામતી લેવાડયા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. તા૦ ૧૫ મીને દીને મુંબઇના નામદાર ગવરનર લોર્ડ લેમીંગટને શેઠ દાદાભાઇને સરકારી મેહેલમાં લંચપર નોત રી મોટું માન આપયું હતું. તા૦ ૧૬ મીને દીને સાંજે શેઠ દાદાભાઇના માનમાં સ્વદેશી વસ્તુ પ્રચારણી સભાએ એક કોનવરસાઝીઓનનો મેળાવડો ગીરગામ ખાતેના શેઠ ત્રીભોવન

દાસ મંગળદાસ નથુભાઇનાં બંગલામાં કરયો હતો. એ સભાના મેમબરોના ડેપ્યુટેશને શેઠ દાદાભાઇને આવકાર આપયા બાદ એના પ્રમુખ ડાકટર દેશમુખે શેઠ દાદાભાઇની મુલાકાતથી સભાને ફાયદો થશે વગેરે જણાવી એ સભા સ્થાપવાના મુળ હેતું વીશે કેટલુક વીવેચન કીધું હતું. શેઠ દાદાભાઇએ પોતાનો સંતોશ બતાવી સભાને ફતેહ ઇછી હતી. હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એજ દીને રાતે રીપન કલબ તરફથી એપોલો બંદર ઉપર આવેલાં એ કલબનાં મકાનમાં શેઠ દાદાભાઇને એક ખાણું આપવાનો દબદબા ભરેલો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. કલબના પ્રમુખ સર જમશેદજી જીજીભાઇએ શેઠ દાદાભાઇની સલામતી લેવાડતાં એવણુની સીફતમાં કેટલુક વીવેચન કરવા પછી લેફ્ટેનંટ કરનલ કીરતીકરે શેઠ દાદાભાઇનો આતમભોગ અને બીજા ગુણોની ભારે સ્તુતી કરનારૂ અંગ્રેજીમાં ગીત ગાઇ સંભળાવયું હતું. તા૦ ૧૭ મીને દીને સાંજે ટાઉન હાલમાં શેઠ દાદાભાઇને પાછા ઈંગલંડ જતાં સફલ સફર ઇછવાને તથા વીદાયગીરીનું માન આપવાને મુંબઇની જુદી જુદી કોમો તરફથી એક ફંડ ઉભુ કરી તેમાંથી ભેગી જયાફત આપવાનો દબદબા ભરેલો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો, તેમાં પારસી, હીંદુ, યુરોપીયન, મોહોમેદન વગેરે સઘળી કોમોના બાનુઓ અને ગ્રહસ્થોની એક મોટી ઠઠ એકઠી મલી હતી. ટાઉન હોલને ફુલપાન લાઇટ વગેરેથી ઘણો સરસ સણુગારવામાં આવયો હતો. પરોણાઓને રીજવવા માટે નામદાર ગવરનરનું બેંડ હાજર હતું તેમજ પ્રોફેસર મણીલાલે હાથચાલાકીના ખેલો ભજી બતાવયા હતા. શેઠ દાદાભાઇ આવી પુગતાં તથા વીદાય થતાં હાજર રહેલાઓએ હરષનાદના જબરા મોટા પોકારોથી ટાઉનહોલ ગજાવી મુકયો હતો. એ વેળાએ યંગ લેડીઝ હાઇ સ્કુલની અને ગોકળદાસ તેજપાલ કનયાશાળાની છોકરીઓએ આવકાર દેનારાં ગીતો ગાઇ સંભળાવયા હતા. શેઠ દાદાભાઇએ સ્ટેજ ઉપર ગોઠવવામાં આવેલી સોનેરી ખુરશી ઉપર બેઠક લીધા પછી સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટે એવણુને મુંબઇની જાહેર પ્રજા તરફથી સફળ સફર ઇછતાં એવણુની સલામતી લેવાડી કેટલુક વીવેચન કીધું હતું. એનો શેઠ દાદાભાઇએ ઘટતા શબદોમાં જવાબ આપયા બાદ મી૦ અમરચંદ પી૦ પરમારે શેઠ દાદાભાઇની તારીફમાં જોડેલું રમુજી ગીત ગાઇ એવણુને આવરના લીધા હતાં. હાજર રહેલાઓ રીફ્રેસમેંટ લઇ વીખેરાઇ ગયા હતા. તા૦ ૧૮ મીને દીને રાતે નામદાર વડા જડજ સર લોરેંસ જેનકીનસે શેઠ દાદાભાઇને ખાણું આપયું હતું. તે વખતે સર લોરેન્સ જેનકીનસે શેઠ દાદાભાઇની સલામતી લેતાં એવણુ એક વાર પાછા પારલામેંટના મેમબર થાય એમ ઇછયું હતું. તા૦ ૧૯ મીને દીને બપોરના મુંબઇથી શેઠ દાદાભાઇ પાછા વેલાત સ્ટીમર કેલીડોનયા મારફતે ઉપડી ગયા હતા. શેઠ દાદાભાઇ કોટના તાતાના પેલેસમાંથી મી૦ અને મીસીસ રતન ડી૦ તાતા તથા શેઠ દીનશાહ એદલજી વાછા સાથે મોટોરમાં બેસી બેલારડ પીયર ઉપર ગયા હતા. મારગમાં ફોરટ અને પ્રોપ્રાયટરી સ્કુલના છોકરાઓએ મોટોર થોબાવી હાર તોરા પેહેરાવયા હતા. તેમજ આખે રસ્તે જગે જગ એ હીંદના દાદાનાં દરશન કરવાને પુસકલ લોક ઉભું હતું. બેલાર્ડ પીયર ઉપર એવણુને ભેટવા માટે જુદી જુદી કોમોના આશામીઓનો એક મોટો પંચરંગી મેળાવડો ભેગો મલયો હતો. મોટોર આવી પુગતા સરવેએ ખુશાલીના જંગી પોકારો કરી વધાવી લીધા હતા. શેઠ દાદાભાઇને વેટીંગ રૂમમાં લેઇ જઇને બેસાડવામાં આવયા હતા જયાં ભાટીયા મીત્રમંડળ તથા મુંબઇના બીજા ઘણાક મંડળો, તેમજ શેઠ દાદાભાઇના સંખયાબંધ મીત્રો તથા ખેશીઓ અને જુદી જુદી કોમોના મુંબઇના સંખયાબંધ આગેવાન શેહેરીઓ તરફથી ઢગલાબંધ હારો પેહરાવી તોરા ભેટ આપી ફુલોનો ગોયા વરસાદ વરસાવવામાં આવયો હતો. એ પછી શેઠ દાદાભાઇએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે સરવેનો ઉપકાર માની પોતાના કુટુંબીઓ તથા મીત્રોને મલી સેકહેંડ કરી સરવેના હરખના મોટા પોકારો વચે મેલ સ્ટીમર ઉપર જવા માટે સ્ટીમલાંચ ગાયકવાડપર સ્વાર થઇ ગયા હતા. એ લાંચ સ્ટીમર આગલ જઇ પુગે તયાં સુધી સરવેએ હુરરેના પોકારો ચાલુ રાખયા હતા. જે પછી ભેગા મળેલા લોકો વીખેરાઇ ગયા હતા. શેઠ દાદાભાઇને એડન ખાતે અતરેથી જતી તેમજ આવતી વખતે સ્ટીમર ઉપર શેઠ કેકોબાદ કાવસજી એડનવાળાએ તેમજ બીજા કેટલાક સાહેબોએ જઇ ખબરઅંતર પુછી હાર તોરા પેહરાવયા હતા. એવણુને એડન શેહરમાં લાવી માન આપવાની ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી પણ સ્ટીમર

બારાંમાં ઝાઝો વખત નહી થોભવાથી એમ બની નહી શક્યું હતું. શેઠ દાદાભાઇ તા૦ ૩ જીએ લનડન જઇ પુગા હતા. તયારે ચેરીંગ ક્રોસના સ્ટેશન ઉપર આવકાર આપવાને ઘણા બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થો હાજર થયા હતા. શેઠ ધનજીભાઇ બમનજીએ હાર તોરા પેહરાવયા બાદ શેઠ દાદાભાઇ એવણુની ગાડીમાં પોતાના નેશનલ લીબરલ કલબવાલા મકાનમાં હું કારી ગયા હતા. એ મુજબ શેઠ દાદાભાઇએ બાવીસમી હીંદી પ્રજાકીય કોનગ્રેસના પ્રમુખ સ્થાને બીરાજી પોતાને સોંપવામાં આવેલું કામ સંપુરણ રીતે અને સઘળાઓની પસંદગી મેળવી પાર પાડયું હતુ. એવણુ શેઠ અતરે પધારયા તયારથીજ તે એમની રવાનગી દરમ યાન હીંદુસ્તાનમાં સઘળે ઠેકાણેથી એકસરખું અસાધારણ માન મેળવવાને એવણુ ભાગય શાલી થયા હતા. એ મુજબ શેઠ દાદાભાઇને હીંદના સરવે જ્ઞાતીના લોકો તરફથી હરખ ભરયો અને ખરા દીલનો આવકાર આપવામાં આવયો હતો. એવો દીલોજાની ભરેલો ગં જાવર બાદશાહી આવકાર બીજા કોઇ શેહેરીને કદાચજ મલયો હશે જે માટે એવણુને ખરે ખર મુબારકબાદી ઘટે છે.

શેઠ દાદાભાઇની સાલગરેહ બે રોજની ગણત્રીથી ગણાય છે, તે એમ કે એવોનો જ નમ થવાનો અંગ્રેજી દીવસ સપટેમબરની ૪ થી તારીખનો છે, તયારે પારસી રોજની ગ ણત્રી મુજબ રોજ ૭ મો માહા ૧૨ મોને દીને શેઆલગરી ગણાય છે, હવે એ તાંકણે એ ટલે ૮૩ મે વરસની સાલગ્રેહના વખતે શેઠ દાદાભાઇ ગયા આગસ્ટ માસમાં લનડન ખાતે ઘણા બેહાલ જેવા આજારી પડી ગયા હતા અને એ પારસી રોજની સાલગ્રેહના બે ત્રણ દીવસ આગમજ તો કોઇ તરફથી એવોનાં ગુજર પામવાની તદન ખોટી અફવા ફેલાવામાં આવી હતી જેથી લોકોમાં એટલીબધી ગમગીની અને ઈંતેજારી ફેલાઇ ગઇ હતી કે બોલ વાની વાત નહી, અને મુંબઇમાં આખાં ગામમાં જાહેર શોગ પાલવાની તઇયારી કરીને જાહે ર મકાનો, બજારો બંધ કરવાની હીલચાલ થતી હતી, પણ તેટલાં તો ખબર મલી કે એ અફવા તદન ખોટી હતી, અને તેથી સઘળુ શાંત થયું હતું. પણ એ બનાવ ઉપરથી શેઠ દાદાભાઇ તરફ લોકોની ફીદાગીરી કેટલીબધી છે તે શપસટ જણાઇ ગયું હતું. કેમકે સઘ ળી વરણનાં સેંકડો અને હજારો લોકો દુવા અને આશીરવાદો જેમ મુંબઇમાં તેમ દેશાવ રોમાં દેવા લાગા હતા, જાહેર જશનો–ભજનો થયાં હતાં. પાછલથી એવો સાહેબની તન દરૂસ્તીમાં કેટલોક સુધારો થવાના સુભ સમાચાર ફરી વળવાથી સંઘે સારો સંતોશ ફેલાયો હતો. તા૦ ૪ થી સપટેમબરની સાલગ્રેહનો દીવસ તો આખાં હીંદમાં બીજા વખત કર તાં આ વખતે વધુ આનંદ અને જોસથી પાલવામાં આવયો હતો, અને આખાં હીંદ દેશ માં ઠારેઠાર મેળાવડા જમાવીને આ હીંદના એક માહાન નરને માટે ત્રીસ કરોડની ગણ્ તી ભારતભુમીએ ખુબ વધાવી લીધા હતા. આપણુ ઇછીશું કે હવે એવણુ સાહેબ તદન સાજા થઇને હજુરબી ઘણાં વરસ વેર પોતાની ભાઇબંધ પ્રજાની સેવામાં બનતુ કરવાને સા મરથવાન થશે. એ આશા ઇશ્વર કરૂપાથી પરીપુરણ થાવો. એ દીને બોંબે નેશનલ યુનીયનની એક જાહેર સભા રાતે માધવબાગમાં ઓ૦ મી૦ દાજી આબાજી ખરેના પ્રમુખપણા હેઠળ મલી હતી. એ વખતે જુદા જુદા ગૃહસ્થોએ શેઠ દાદાભાઇની સીફતમાં ભાષાણો કીધા બા દ એવણુ ઉપર એવણુની લાંબી જીંદગી ઇછનારો તારનો સંદેહશો મોકલવાનો ઠરાવ કરવા માં આવયો હતો. વળી લુહાના મહાજનવાડીમાં ઓ૦ મી૦ ગોકલદાસ કહાનદાસ પારેખ ના પ્રમુખપણા હેઠલ બોંમબે કનત્રી તોબેકો ત્રેડ એસોસીએશનની સભા એવણુની વરસગાંઠ ઉજવી એવણુના માનમાં જયંતી કરવા મલી હતી. વલી સેનચરી કલબ તરફથી એક મેલાવડો કરી શેઠ દાદાભાઇની સબી ખુલ્લી મેલવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત નવસારી, અમદાવાદ, ન ડયાદ, મદ્રાસ, પોરબંદર વગેરે ઘણાક શેહેરોમાં જાહેર સભાઓ મલી હતી, એવો તરફથી તેમજ કેટલાક દેશી રાજવંશીઓ, આગેવાન રાજદુવારી દેશી નરો તથા પારસી, યુરોપયન, હીંદુ વગેરે ઘણાક કુટંબીઓ તરફથી શેઠ દાદાભાઇ ઉપર મુબારકબાદીના સંખયાબંધ તારો મોકલવામાં આવયા હતા.

જરથોસ્તીઓના પાક પેગમબર સાહેબ અશો જરથોસ્તનો દીસો યાને ગુજર પામવા નો દીવસ રોજ ૧૧ મો માહા ૧૦ માને દીને હોવાથી એ બનાવની ગંભીર અને પવીત્ર યાદમાં અનજુમનના આતશબેહેરામમાં જરથોસ્તી છોકરા–છોકરીઓનો એક મેળાવડો સહવાર ના કરવામાં આવયો હતો, તાં આ પ્રસંગને લગતી વાયજો કરવામાં આવી હતી. તેમજ

આ આતશબેહેરામમાં સાંજેબી જશનની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. એ પછી શેઠ ખ૦ રૂ૦ ક.માની દરખાસ્તથી સભામાં એવો ઠરાવ કરવામાં આવયો હતો કે અશો જરથોસ્તની પવીત્ર યાદ તાજી રાખવા આ દીવસ જરથોસ્તીઓએ લાયક રીતે પાલવો અને એક જાહેર તહેવાર તરીકે ગણવો. એની એક નકલ પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીઓ ઉપર તથા લાભ સાચવનારી મંડળી ઉપર મોકલાવી હતી કે એ ઠરાવ અમલમાં મુકવા તેઓએ ઘટતા પગલા લેવા. એ પછી કેટલાક સાહેબોએ આ પ્રસંગને લગતી જુદી જુદી બાબતો ઉપર વાયજો કીધી હતી. શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહેરામમાં સહવારે તેમજ સાંજે અનજુમનનાં જશન કરવામાં આવયાં હતાં. વળી મુંબઇમાં જુદી જુદી અગીયારીઓમાં તેમજ ધરમના મકાનોમાં જશનો વગેરેની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત ભરૂચ, નારગોલ, રાજકોટ, પુના, નવસારી વગેરે ઘણા દેશાવરો ખાતેબી જાહેર જશનો થયાં હતાં. તેમજ સુરત ખાતે નયાતનું જમણબી કરવામાં આવયું હતું. એ દીને લનડનમાં મુંબઇના જાણીતા વેપારી શેઠ દીનશાહ મેરવાન ઇરાનીએ ત્રોકેડેરો રેસટોરામાં ત્યાંના પારસીઓને એક ખાણું આપયું હતું.

કાબુલનાં નામદાર અમીરના મુંબઇના રહેવાશ દરમયાન આપના સતાવાળાઓ તરફથી શેઠ હોરમસજી અ૦ દુબાશ ફલોરીસટને આખા બંગલા વગેરેને ફુલપાનથી સંગારવાનું કામ સોંપવામાં આવયું હતું. શેઠ દુબાશે અમીરની રવાનગી વખતે ફુલનો શોભીતો તુરો, હાર અને ફુલની શીયાલ તે નામદારને ભેટ કીધાં હતાં જેથી તે નામદાર ઘણા ખુશી થયા હતા અને શેઠ હોરમસજીના ભાઇ રૂસતમજી અ૦ દુબાશને નામદાર અમીર પોતાના બાગબાન તરીકે ચોકસ સરતોએ કાબુલ લઇ ગયા હતા.

ઇરાનના શાહ સોદાગર અરબાબ જમશીદને નામદાર શાહે પોતાની પારલામેંટના સભાસદ તરીકે ચુંટી કાઢવાથી લનડનથી સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગીરીએ તા૦ ૧૦ મી અકટોબરે એવણને મુબારકબાદી આપનારો તારનો સંદેશો મોકલાવતાં જણાવયું હતું કે નામદાર શાહ પોતાની ઇરાની રઇયત તરફ જે મમતા દેખાડે છે તેની આ એક સાબેતી છે અને તેમના લાભ વધારવાનું કામ તમારા હાથમાં છે. નામદાર શાહે જે ઉતમ નેગાહદ્રશતી પોહોંચાડી આ અખતરો શરૂ કરયો છે તે ભવીશયમાં ફતેહમંદીથી પાર પડો. તેમજ એક બીજો તાર નામદાર શાહ ઉપર મોકલાવી એ નામદારનો ઉપકાર માનયો હતો જે માટે નામદાર શાહાએ એવણનો આભાર માનનારો વલતો સંદેશો મોકલાવયો હતો.

ઇરાનના નવા શાહ તરફથી એલચી મુસીર ઉલ મુલક શહેનશાહ એડવરડને પોતાના શાહ તખતનશીન થયાનો પેગામ પુગાડવા ગયા જુન માસમાં લનડન ગયા હતા. એ તકનો લાભ લઇ ત્યાંની જરથોસ્તી અનજુમને તા૦ ૨૬ મી જુને ત્યાના ક્રીટેરીયન રેસટોરાંમાં એવણના માનમાં માનપત્ર આપવાનો એક મેળાવડો કરયો હતો. શરૂઆતમાં ત્યાંની અનજુમનનું માનપત્ર સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરીએ વાંચયા પછી સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બીજા બારોનેટ જેવણ ઇરાનના જરથોસ્તીઓના લાભ સાચવનારી મંડળીના પ્રમુખ છે તેવણે પણ મુંબઇની મંડળી તરફથી એક બીજું માનપત્ર વાંચી સંભાળાવયું હતું. એ બેઉ માનપત્રોનો જવાબ આપતાં નામદાર એલચીએ સરવેનો ઉપકાર માની ખાત્રી આપી કે ઇરાનમાં વસ્તા જરથોસ્તીઓને હવે ભવીશમાં કાંઇબી ફરીયાદ કરવાનું કારણ મળશે નહી તેમજ તેવોની માલ મીલકત અને તેઓના જાનની ખુવારી વીશે કશી ધાસ્તી રાખવી નહીં. હાજર રહેલાઓ સાથ સર મનચેરજી ઓળખાણ કરાવતા હતા ત્યારે શેઠો દીનશાહ મેરવાન ઇરાની અને મેરવાન ઇરાની સાથેબી ઓળખાન કરાવી હતી. હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેનટ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. વલી ઇરાનના નામદાર શાહ મુઝરઉદદીનનાં મરણ માટે દલગીરી બતાવવાને અને નવા શાહ મહમદઅલી મીરઝાં ગાડીએ આવયા તે માટે તેવણને મુબારકબાદી આપવાને મુંબઇમાં ઇરાની જરથોશતીઓની એક સભા મળી હતી.

આ વરસે પારસીઓએ વેપાર ધંધામાં સારો દેખાવ કીધો છે. અતરેના જાણીતા સાહસીક વેપારીઓ શેઠો દોરાબજી અને રતનજી જમશેદજી તથા રતનજી દાદાભાઈ તાતા બીરાડરો તરફથી ત્રણ મહાન યોજનાઓ જે મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતાએ પોતાની હઇયાતી દરમયાન રચેલી તે લગભગ પાર પાડવામાં આવેલી છે. તાતા શોધનશાળા બેંગલોર ખાતે બંધાય છે. હીંદુસ્થાનમાં લોખંડ અને પોલાદ બનાવવાનું કારખાનું કહાડવા સારૂ રૂ. ૧ાા કરોડની થાપણ

સાથની ધી તાતા આયરન એંડ સ્ટીલ કંપની રજીસટાર થઇ છે. લાનોલી ખાતેથી પાણીના ધોધની મદદથી મુંબઈમાં વીજલીક પ્રવાહ પુરો પાડવાની યોજના શેવટની નકી થવા આવી છે, જેની થાપણ થોડુંકમાં ઉભી કરવામાં આવશે.

વળી સાંગબમ જીલ્લામાં ગોઇલકોનડા મધે આવેલી સાનજાઈ નદી આગળ મેસરસ તાતા એંડ સનસ એક રેઝરવોયર બાંધનાર છે તેની યોજના બંગાળની સરકારે બહાલ રાખી છે.

શેઠ માણેકજી કાવશજી પીટીટે બળદોને બહુ મહેનત ન પડે તેવી જાતનો માલ ભરવાનો ખટારો બનાવ્યો છે. એ ગાડું કોઇબી બાજુએ ઢળી જતું નથી તેથી બળદની ગરદન ઉપર ભાર પડતો બંધ થાય છે. વળી એને બ્રેક રાખેલી હોવાથી ઢોળાવ ઉપરથી ઉતરતાં ગાડું ઘસડાઇ આવી બળદ ઉપર ભાર નહીં વધારતાં ગાડાંના ચાક બ્રેકથી બંધ થઇ જાય છે. એની બનાવટ માટે જાનવરો ઉપર ગુજરતું ઘાટકીપણું અટકાવનારી મંડળીએ તેમજ પોલીસ કમીશનર અને ટેકનીકલ સ્કુલના પ્રીનસીપલે પોતાની ખુશાલી જાહેર કીધી હતી.

મુંબઈ મધે હારમસ્ટન સરકસના ખેલ વખતે તા૦ ૧ લી મારચે શેઠ બેજનજી પેસતનજી દારૂવાલા એ વાઘ અને એક રીંછનાં પિંજરાંમાં બેસવાની હીમત કરી તેઓએ વાઘો તથા રીંછને પાઉં કેળાં ખવાડી પોતે પણ ખાધું હતું.

રંગુનવાળા જાણીતા પારસી બેરીસ્ટર શેઠ બી૦ કાવસજીને એક બરમીશ ઓરતને કાઢી લઇ જવાનો મુકદમો ચલાવતાં ખામી કરવાના વાંકસર ધારાના હીમાયતી તરીકેની સનદ લઇ લેવાના રંગુનની વડી અદાલતે હુકમ કરેલો તેની સામે પ્રીવીકાઉનસીલમાં શેઠ કાવસજીએ અપીલ કરવાથી તેમની તરફેણમાં ચુકાદો આપતાં એવું ઠરાવયું હતું કે શેઠ કાવસજીની સનદ જે દીવસે લઇ લેવામાં આવી હતી તે દીવસથી યાને તા૦ ૨૧ મી મારચથીજ તેવણને પાછા ધારાના હીમાયતી તરીકે ગણવા.

નામદાર શેહેનશાહ અને શેહેનશાહ બાનુએ તા૦ ૧૨ મી જુનને દીને રાતે પોતાના બકીંગહામપેલેસમાં ડેનમારકના નામદાર રાજા અને રાણીના માનમાં એક સ્ટેટ બોલનો મેળાવડો કરયો હતો. તેમાં બીરાજવાનું માન બીકાનેરના મહારાજાના પ્રાઇવેટ સેક્રેટરી શેઠ આર૦ ડી૦ કુપર તથા શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટને મળયું હતુ. વળી નામદાર શેહેનશાહે તા૦ ૨૫ મી જુનને દીને ઈંગલંડના સેંટ જેમસીસ પેલેસમાં લેવી ભરી હતી તેમાં શેઠ ફરદુનજી ફરામજી કરાકા, એ૦ એમ૦ મસાની અને ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટ હાજર થયા હતા અને તા૦ ૧૪ મી ફેબરવારીને દીને ભરાયલી લેવીમાં શેઠ કેકોબાદ એદલજી જમશેદજી સંજાના હતા.

અત્રેના જાણીતા વેપારી શેઠ ફરદુનજી ફરામજી કરાકા અને એવણના ધણીયાણી બાઇ ભીખાઇજી ગયા મે મહીનામાં ઇટલી દેશમાં ફરવા ગયા હતા. તે વખતે રોમ શેહેરની મુલાકાત લેતાં શેઠ ફરદુનજીને તથા એવણના ધણીયાણીને નામદાર પોપની મુલાકાત લેવાનું માન મળયું હતું. જે વેળાએ નામદાર પોપે આ પારસી જોડાંને સારી દુવા અને આશીશ દીધા હતા. તેમજ શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટ પોતાનાં ધણીઆણી સાથે યુરોપની મુસાફરીએ નીકળેલા રોમ શહેરમાં ગયા જુન માસમાં ફરવા ગયા હતા તે વખતે શેઠ ધનજીભાઇની તથા એવણના ધણીયાણીની નામદાર પોપ સાથ મુલાકાત કરાવવામાં આવી હતી.

નવસારીના વડા દસ્તુરજી કેકોબાદજી દારાબજી મહેરજીરાણા જેમની નહાની વયને લીધે દેવલાલી ખાતે શેઠ તલાટીએ ઉઘાડેલી બોરડીંગ સ્કુલમાં વધુ અભયાસ કરવા નવસારીની અનજુમને મોકલયા છે, તેઓ નવસારીથી ઉપડયા તયારે તેમને ઘણું માન સ્ટેશન ઉપર આપવામાં આવયું હતું તેમજ મારગમાં બીલીમોરા વગેરે સ્ટેશન ઉપરથી હાજર રહેલા લોકોએ હાર તોરા પહેરાવી માન આપયું હતું. મુંબઇ પધારતાં અત્રે વસ્તા નવસારીના ભગરસાથ ટોળાના ઘણા સાહેબો સ્ટેશન ઉપર લેવા ગયા હતા, તેઓએ દસ્તુરજીને હારતોરા પહેરાવયા હતા. દસ્તુરજી કેકોબાદજી મુંબઇ થોડા દીવસ રહયા તે દરમયાન એવણ સાહેબ પોતાના કાકા દસ્તુરજી ફરામજી તથા એરવદ એદલજી કેરસાસ્પજી આંટયા સાથે અતરેના ચારો આતશબેહેરામ સાહેબને સેજડો કરવા ગયા હતા. તે તકનો લાભ લઇ અનજુમનના આતશ

બેહેરામના મોબેદ સાહેબો તરફથી એરવડ ફરેદુન રતનજી કાંગાએ દસ્તુરજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા બાદ એવણુને હારતોરા પહેરાવવામાં આવયા હતા.

દખણુના નાયબ દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ પોતાના કુટુંબ સાથે માઇસોર જતાં મારગમાં તા૦ ૧૦ મી જુલાઇને દીને બેલગામ ખાતે થોભયા હતા. એવણુને સ્ટેશન ઉપર સારો આવકાર આપી હારતોરા પહેરાવયા હતા. તા૦ ૧૧ મીએ ત્યાંની બોઇસની અગીયારીમાં જશનની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. જે પછી દસ્તુરજીએ પહરેજગાર જીંદગી કેમ ગુજારવી તેપર વાયજ કીધા પછી એવણુને અનજુમન તરફથી શાલ ઓઢાડવામાં આવી હતી. અહીંયાથી એવણુ માઇસોર ખાતે શેઠો પીરોશાહ બાલણજી, ફરામજી કાવસજી અને જાંગીર માણેકજીનાં છોકરાઓની નવજોત કરવા ગયા હતા. તયાં પણ સ્ટેશન ઉપર એવણુના દરજજાને છાજતું માન હાજર રહેલાઓએ આપયું હતું. દસ્તુરજી માઇસોરમાં રહયા તેટલો વખત મહારાજાનાં સુંદર ગાડીઘોડા એવણુના વપરાસ સારૂ આપવામાં આવયાં હતાં. વળી ત્યાંના રહીશ શેઠ કેખશરૂ દારાશાહ તાલીયારખાને દસ્તુરજીને તેમજ એવણુનાં ધણીયાણીને શાલો પહેરાવી હતી. તા૦ ૧૭ મીએ દસ્તુરજી કેકોબાદ હુબલી ખાતે ગયા હતા તયારે તયાંના મયુનાસીપાલ હોલમાં અશો ઉપર વાયજ કીધી હતી, તયાં પણ એવણુને અનજુમન તરફથી એક શાલ તથા પરસ એનાયત કરવામાં આવયાં હતાં. માઇસોરથી વળતી મુસાફરીએ પુણે આવતાં પણ એવણુને બધે એવુંજ માનઅકરામ મળયું હતું.

વડોદરાના નામદાર મહારાજા સર સયાજીરાય ગાયકવાડના રાજ્ય અમલને ૨૫ વરસ પુરાં થવાથી તેમની સીલવર જુબીલીની ધામધુમ તા૦ ૫ મી મારચને દીને અને તે પછી વડોદરામાં તથા આખાં રાજ્યમાં બધેબધ ઘણા મોટા પાયા ઉપર કરવામાં આવી હતી. એ દીને નામદાર મહારાજાની સ્વારી સવારના ફરવા નીકળી હતી ત્યારે મારગમાં ખા૦ બા૦ મનચેરજી પેસ્તનજીએ માહારાજાને હારતોરા પહેરાવી માન આપયું હતું. તેમજ સાંજે નામદાર ગાયકવાડ તરફથી લક્ષમીવીલાસ મહેલમાં એક દરબાર ભરવામાં આવી હતી, એ વખતે જુબીલીની ખુશાલીમાં માનચાંદની જે નવાજેસો કેટલાક સાહેબોને કરવામાં આવી હતી તેમાં શેઠ રતનજી દાદાભાઇ તાતાને 'દાતાર મંડળ, ઉંચપદ, સુવરણુ' નો સોનાનો ચાંદ આપવામાં આવયો હતો. એ દીને વડોદરાની અગીયારીમાં પારસી અનજુમન સનમુખ વડોદરાના સ્ટેટ કંત્રાકટરો શેઠો દારાશાહ અને કેખશરૂ કુવરજી રતનજી તરફથી જુબીલીની શુકરગુજારીનું જશન કરવામાં આવયું હતું તેમજ એઓ શેઠો તરફથી ભલી દુવાઓ સાથનું એક માનપત્ર ચાંદીના સુંદર કાસકેટમાં નામદાર મહારાજાને એનાયત કરવામાં આવયું હતું, જે નામદાર ગાયકવાડે ખુશી સાથ કબુલ રાખયું હતું. વળી ઓનરેબલ સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મેહતાએ મુંબઇમાં વસતી એમની પ્રજા અને વખાણુનારાઓ તરફથી એક મુબારકબાદીનો તારનો સંદેશો નામદાર માહારાજા ઉપર મોકલાવયો હતો. એના જવાબમાં નામદાર મહારાજાએ ઉપકાર માનનારો તારનો સંદેશો મોકલાવયો હતો, તેમજ બીજા ઘણા તારના સંદેશાઓ જુદે જુદે ઠેકાણેથી પારસીઓ તરફથી મોકલવામાં આવયા હતા. એ ઉપરાંત નવસારી ખાતેબી દેશાઇ પેસ્તનજી ખરશેદજીની આગેવાની હેઠળ દેશાઇ ખાનદાન તરફથી આતશબેહેરામમાં એક જશન કરી મુબારકબાદીનો સંદેશો મોકલાવવામાં આવયો હતો. વળી નવસારીની પારસી અનજુમન તરફથી એક મોટા મેળાવડા સનમુખ જાહેર જશન શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુની આગેવાની હેઠળ કરવામાં આવયું હતું, અને આતશબેહેરામ, અગીઆરીઓ વગેરે મથકો ઉપર રોશની કરવામાં આવી હતી. નવસારી ખાતેબી દરબાર ભરવામાં આવી હતી ત્યાં દેશાઇ પેસ્તનજી ખરશેદજી તેમજ અનજુમન તરફથી નામદાર મહારાજાની સબી આગળ હાર તોરા મુકવામાં આવયા હતા. તા૦ ૬ ઠીને દીને નવસારી ખાતે સઘળી સ્કુલોનો મેળાવડો કરી છોકરાંઓને મીઠાઇ આપવામાં આવી હતી. એ વખતે મરહુમ દેશાઇજી મનચેરજી બરજોરજીની યાદમાં શેઠ દીનશાહ મેરવાન ઇરાની તરફથી મંગાવેલા રેસાલા માટે સઉથી સરસ લખનાર મી૦ રૂસ્તમજી મનચેરજી એરચજી દેશાઇને જુબીલી સીલવર કપ સુબા સાહેબના હાથે આપવામાં આવયું હતું. શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુએ આપેલા રૂપીઆ ૨૦૦ માંથી તા૦ ૯ મીને દીને નીશાળના છોકરાઓને સુબાસાહેબે એક મેળાવડા સનમુખ મીઠાઇ વેહેંચી આપી હતી, તથા એજ શેઠે આપેલા રૂપીઆ પચીસમાંથી ગરીબ છોકરાંઓને કપડાં આપયાં

હતાં. શેઠો માણેકજી અને ફરામજીએ પોતાના ચેલાઓ સાથે જુબીલીની ખુશાલીમાં પોતાની કસરતશાળામાં તમાસગીરો સનમુખ જુદી જુદી જાતની ઘણી સરસ કસરતો કરી બતાવી હતી.

નામદાર માહારાજા ગાયકવાડ જેઓ ઈંગલંડનો લાંબો પ્રવાસ કરી મુંબઈ પાછા પધારયા તેવણને મુબારકબાદી ઇછી માનપત્ર આપવાનો એક મેળાવડો તા૦ ૧૮ મી નવેમબરને દીને નવસારી કસ્બાના મુંબઇમાં વસતા પારસીઓ તરફથી કરવામાં આવયો હતો. એ માનપત્ર સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટે વાંચી સંભળાવયું હતું, જેમાં નામદાર ગાયકવાડની સ્તુતી કરવામાં આવી હતી. એ પછી સર કાવસજી જહાંગીર મદરેસા જુબીલી ફંડના ડેપયુટેશનની મુલાકાત નામદાર ગાયકવાડે લીધી હતી. એ વખતે ડેપયુટેશનના ગ્રહસ્થો એ નામદાર મહારાજાને લાંબો પ્રવાસ કરી પાછા સહીસલામત ફરવા માટે મુબારકબાદી ઇછી હતી, જેઓનો નામદાર ગાયકવાડે ઉપકાર માનવા પછી હાજર રહેલાઓ વીખેરાઇ ગયા હતા.

નવસારીની સર કાવસજી જહાંગીર જરથોસ્તી મદરેસાની ૫૦ વરસની જુબીલીનો દીવસ તા૦ ૬ ઠી અકટોબરે પડેલો હોવાથી એ દીને નવસારી ખાતે ઘણી ધામધુમ શેઠો સોરાબજી મનચેરજી દેશાઇ તથા રતનજી ફરામજી દાબુની આગેવાની હેઠળ કરવામાં આવી હતી. એ દીને એ મદરેસાના તેમજ બાઇ નવાજબાઇ તાતાની અને શેઠ દાદાભાઇ તાતાની સ્કુલના સઘળા વીદયારથીઓને એકઠા કરી ગીત રંગની મજાહ ચખાડી મીઠાઇઓ આપવામાં આવી હતી. વળી રાત્રે એ સ્કુલનાં મકાનો ઉપર તથા આતશબેહેરામ વગેરે જાહેર મકાનો ઉપર રોશની કરવામાં આવી હતી અને જશનો તથા જાહેર ખાણાં પણ કરવામાં આવયાં હતાં. મરહુમ સર કાવસજી જહાંગીર રેડીમનીએ તથા મરહુમ શેઠ ખરશેદજી નસરવાનજી કામાએ નવસારીમાં કરેલા ઉપકારોની યાદમાં એ બેઉ મરહુમનાં નામો જાહેર જશનોમાં તેમજ ધુપ નીરગમાં દેવાનું નકી કરેલું હોવાથી એ દીને થયલાં જશનોમાં એ બેઉ મરહુમોના નામો દેવાયાં હતાં. આ જુબીલીની તક હાથ ધરીને હાઇ સ્કુલના કમપાઉંડમાં મરહુમ ડાકટર દામલાના નામથી એરવદ રૂસ્તમજી બેજનજી રાનજી તરફથી ધારમીક રેસાલા લખાવવામાં આવે છે તે તથા શેઠ દીનશાહ મેરવાન ઇરાની તરફથી બાનુઓ તથા નીશાળના છોકરા–છોકરી પાસે ધરમ સંબંધી રેસાલા લખાવામાં આવે છે તે લખનારા મધેના સારા લખનારાઓને ઇનામો આપવાનો એક મેળાવડો વડા દેશાઇજી પેસ્તનજી ખુરશેદજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ કરવામાં આવયો હતો. શરૂઆતમાં શેઠ સોરાબજી મનચેરજી દેશાઇએ વાંચેલા રીપોર્ટ ઉપરથી માલમ પડે છે કે, એરવદ રૂસ્તમજીવાળો ડાં૦ દામલા મેડલ તથા દેશાઇ ખુરશેદજી તેમુલજી પ્રાઇઝ એરવડ રૂસ્તમજી મેરવાનજી કકલયાને, અને શેઠ દીનશાહ મેરવાન ઇરાનીવાળું પહેલું ઇનામ તરીકે સર જમશેદજીની યાદગારીનું રૂપાનું વાઝ મી૦ દીનશાહ નવરોજી મીનોચેહેરહોમજીને અને બીજું ઇનામ દેશાઇ મનચેરજી બરજોરજીની યાદગારીનું રૂપાનું વાઝ બાઇ દીનબાઇ એ૦ લાકડાંવાળાને મળયું હતું. તે સાથે જુદાં જુદાં ઇનામો તરીકે આપવાની જુદી જુદી ચીજો મોકલનારાઓમાં શેઠ શાપુરજી સોરાબજી ગોટલાનું ચાંગાશાં માંગાશાં પ્રાઇઝ, શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુના જરમન સીલવરનાં વાસણો, બાઇ રતનબાઇ એદલજી બામજીના રૂ ૫૦ તથા કલકતાવાળા બાઇ જરબાનુ ફરામજી મનચેરજીના રૂ ૨૦ અને જુદા જુદા આશામીઓ તરફથી મળેલી ચોપડીઓ તેમજ શેઠ દીનશાહ ઇરાનીવાળા બઝમના જુદા જુદા પ્રાઇઝો વીગેરે હતાં. એ બધું એકઠું કરીને ઉતેજન અરથે તમામ ઉમેદવારી કરનારાઓને ચહડઉતર નાનાં મોટાં મળી કુલે ૧૩૦ ઇનામો જુદા જુદા આશામીઓને વહેંચી આપવામાં આવયાં હતાં. સેવટે દેશાઇ પેસ્તનજીએ સરવેએ લીધેલી જુદી જુદી તસ્દી માટે ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

મુંબઇના લોકપ્રીય ગવરનર નામદાર લોર્ડ લેમીંગટન પોતાનાં મોહરદાર લેડી લેમીંગટનની માંદગીને લીધે પોતાના ઓધાની મુદત પુરી થાય તે અગાઉ પોતાનો ઓધો છોડી ગયા જુલાઇ માસમાં અતરેથી ઉપડી ગયલા હોવાથી અને એ નામદારે પોતાના અમલમાં ઘણો સારો કારોબાર ચલાવવાથી જતી વખતે એ નામદારને ઘણા ખાણાંઓ અને માનપાન આપવામાં આવયાં હતાં. એ મુજબ પુણા ખાતે તા૦ ૨૩ મી જુલાઇએ લેડી અને સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીરે પોતાના રેડીમની વીલામાં નામદાર ગવરનરના માનમાં એટહોમ

નો મેળાવડો કરયો હતો. સર જહાંગીરે નામદાર ગવરનરની સલામતી અસરકારક ભાષામાં લેવાડી હતી. જે પછી નામદાર ગવરનરે લેડી અને સર જહાંગીરનો તેવાંજ સરસ ભાષાણુમાં ઉપકાર માનયો હતો. એ વખતે સર જહાંગીરે નામદાર ગવરનર જે ધરમખાતું પસંદ કરે તેમાં એક લાખ રૂપીઆ આપવાની ખાહેસ જણાવી હતી. જે રૂપયા જુદાં જુદાં ફંડોમાં આપવામાં આવયા હતા. તા૦ ૨૪ મીને દીને પુણા ખાતે ઓનરેબલ સરદાર નવરોજી પદમજીએ પણ એ નામદારના માનમાં એક મેળાવડો કરી ઇવનીંગ પારટી આપી હતી. જયાં સરદાર નવરોજીએ નામદાર ગવરનરના ફતેહમંદ રાજકારોબાર વીશે કેટલુંક વીવેચન કીધું હતું. તા૦ ૨૨ મીએ નામદાર ગવરનરે પુણાની દખણ કલબની મુલાકાત લીધી હતી, તયારે ખા૦ બા૦ કેપટન દીનશાહ ડોશાભાઇ ખંબાતાએ એ નામદારને આવકાર આપી બધેબધ ફેરવયા હતા. તેમજ નામદાર ગવરનર દખણના વડા દસ્તુરજી સરદાર હોશંગ જામાસ્પની છેલી મુલાકાત લેવાને દસ્તુરજીને બંગલે ગયા હતા. નામદાર ગવરનર મુંબઇથી બંદર ઉપર પધારયા તયારે મારગમાં વાહાડીયાજીના આતશબેહેરામ આગળ સમસુલ ઓલમા દસ્તુર દારાબજી પેસોતન સનજાણાની મુલાકાત લઇ એવણના આશીરવાદ સાંભળી પાન ગોલાબ લઇ વીદાય થયા હતા.

નામદાર વાઇસરોયના કવેતાના પ્રવાસ દરમયાન કાઉનટેસ મીંટોએ રીસેપશનનો મેળાવડો કરયો હતો તે વખતે ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઈ. ના મોહરદાર તથા દીકરીઓ સાથે લેડી મીંટોએ કેટલોક વખત વાતચીત કરી ખા૦ બા૦ પટેલની સખાવત તથા લોક ઉપયોગી કામોના વખાણ કરયાં હતાં.

પુણા ખાતે વેલેનટાઇન લોજમાં ફાઇનેનસ આફીસને લગતા સરકારી પારસી, હીંદુ, યુરોપીઅન અમલદારો તથા કલારકોનો વારસીક મેલાવડો તા૦ ૬ ઠી એપ્રીલને દીને થયો હતો. એ વખતે શેઠ તેમુલજી બેરામજી રાજા પેનશન ઉપર રીટાયર્ડ થવાથી એવણને એ ઓફીસના સ્ટાફ તરફથી એક સોનાની વીંટી તથા સોનાનો ચસ્મો ભેટ આપવામાં આવયો હતો. એ પછી એવણની વખાણમાં કેટલાકોએ વીવેચન કરવા બાદ હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેનટ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

અત્રેની બોંબે આઇસ મેનયુફેકચરીંગ કંપનીના ચીફ એનજીનીયર શેઠ કેકોબાદ રૂસ્તમજી કુતાર બીજા ઓધા ઉપર બહારગામ જતા હોવાથી તેવણના માનમાં એ ખાતાંના સ્ટાફ અને લાગતાવળગતાઓ તરફથી એક મેળાવડો તા૦ ૨૭ મી જુલાઇએ કરવામાં આવયો હતો, અને એવણના મળતાવડા સ્વભાવ અને સાલેસાઇ માટે સરવેએ સંતોષ જાહેર કરીને એક સોનાના બટનનો સટ અને ઘડીઆળ ભેટ આપયાં હતાં. જેનો વળતો જવાબ શેઠ કુતારે યોગય શબદોમાં આપવા બાદ રીફ્રેશમેનટ લઇ મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

મોમબાસા ખાતેના ત્રેઝરીખાતાંના વડા કલારક શેઠ પેસ્તનજી જમશેદજી મહેતા પોતાની લાંબી અને વફાદારીભરેલી નોકરી બજાવી પેનશન ઉપર રીટાયર્ડ થઇ મુંબઇ ખાતે આવેલાં હોવાથી એવણને વીદાયગીરીનું માન આપવાને મોમબાસાની ત્રેઝરી ઓફીસમાં એક મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે વડા ત્રેઝરરે તથા બીજા ઓફીસરોએ શેઠ પેસતનજીની પ્રમાણીક સેવાની સ્તુતી કરનારાં ભાષણો કીધા બાદ એવણના મદદનીશો તરફથી સોનાની દાબડી શેઠ પેસ્તનજીને વડા ત્રેઝરરે ભેટ આપી હતી. શેઠ પેસ્તનજીએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે સઘળાનો ઉપકાર માનયા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

શેઠ બહેરામજી નશરવાનજી સીરવઇ જેવણ ૧૮૬૪ થી કારડીંગ કોનત્રાકટર તરીકે વડોદરા રેલવે કંપની સાથે સંબંધ ધરાવે છે, તેવણને ગયા મે મહીનામાં કંપની તરફથી કમપનીની લાઇન ઉપર હમેશ મુફત મુસાફરી કરવા માટે એક રૂપાંની પાસ ભેટ આપવામાં આવી હતી.

અમદાવાદવાળા ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસ્તનજી વકીલ સી૦ આઇ૦ ઇ૦ એ વડોદરા રેલવેનાં ઘણાં સ્ટેશનો અને બીજાં બાંધકામો કરેલાં છે તેની પીછાનમાં એવણને પણ કંપની તરફથી રેલવે લાઇન ઉપર મુફત મુસાફરી કરવાની એક રૂપાની પાસ ભેટ આપવામાં આવી હતી.

અમદાવાદવાળા શેઠ બહેરામજી ફરામજી વકીલ બરોડા રેલવેનું ૩૦ વરસ થયાં કામ કરે છે, તેમજ દીહલી દરબાર અને દુકાળ વખતે કીમતી મદદ આપી હતી તેથી એવણુને રેલવે કમપની તરફથી રેલવે લાઇન ઉપર મુફત મુસાફરી કરવાની એક રૂપાની પાસ ભેટ આપવામાં આવી હતી.

વડોદરાવાળા ખાં૰ બા૰ જમશેદજી અરદેસર દલાલના રીટાયર થયા પછી એમને માટે ઉભા કીધેલા દલાલ મેમોરીયલ ફંડમાં કુલે રૂપયા ૧૯૬૫ ભેગા થયા હતા તેમાંથી ઇવનીંગ પારટી વગેરેના ખરચના બાદ જતાં રૂ. ૧૫૦૦ ની લોન લઇ તેના વયાજમાંથી દર વરસે રૂપયા તેરનાં બે ઇનામ નવસારી સ૰ ગુ૰ કનયાશાળાઓ અને મલેસરની એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલમાં તથા બાકીના રૂપીયામાંથી ચાર ઇનામો અથવા ચાંદો વડોદરાની મેલ ત્રેનીંગ સ્કુલ, ફીમેલ ત્રેનીંગ સ્કુલ, કળાભવન, તથા ગાયનશાળામાં એક એક આપવા ઠરાવયું છે અને તેની વયવસ્થા ખાં૰ બા૰ વીદયાધીકારીને સોંપવાનો ઠરાવ થયો હતો.

ડા૰ માણેકશાહ જમશેદજી મેરવાનજી આંટીયા જેવણુ અતરે તબીબી ધંધો કરે છે તેવણુ અતરેની યુનીવરસીટીની સીનડીકેટ તરફથી ગયે વરસે માંગવામાં આવેલો મુવાવડની બાબત ઉપર રેસાલો લખી મોકલાવયો હતો તે પરીક્ષકોને પસંદ પડવાથી ડા૰ માણેકશાહને શેઠ ડોસાભાઇ હોરમસજી કામા પ્રાઇઝ જે રૂ ૫૦૦ ની કીમતની ચોપડીનું ઇનામ છે તે મળ્યું હતું.

કરાંચીની શેઠ એન૰ જે૰ હાઇ સ્કુલનો તરવાનો રમતગમતનો અખાડો તયાંના પારસી જીમખાનાને લગતા કાતરક સ્વીમીંગ બાથમાં તા૰ ૨૮ મી અકટોબરને દીને એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવયો હતો. એ રમતોના ઇનામો આપવા માટે પારસી ગ્રહસ્થોમાં ઉઘરાણું કરવામાં આવયું હતું અને શેઠ સોરાબજી ખાને એક રૂપાનું કપ જે છોકરો એક માઇલ રેશમાં પહેલો આવે તેને માટે બક્ષેશ આપયું હતું. એ સરતમાં મી૰ નરીમાન મનચેરજી મેહેતા એક માઇલ ૪૩ મીનીટ અને ૧૨ સેંકડમાં તરી જઇ પેહેલો આવવાથી કપ જીતી ગયો હતો. એ વતરોગે પરચુટન રમત કરવામાં આવી હતી. મીસીસ ફ્રામરોજ પંથકીએ ઇનામો વેહેંચી આપવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

સીંધ હેદરાબાદ ખાતે તા૰ ૧૫ મી જુલાઇને દીને સીંધના કમીશનરે એક દરબાર ભરીને હેદરાબાદની કચેરીની બીલડીંગમાં લાગેલી મોટી આગમાં મદદ કરવા માટે શેઠો ફ્રામજી મેરવાનજી ઇરાનીને અને એદલજી મેરવાનજી ગોળવાલાને આફરીનનામાં કમીશનરે ભેટ આપયાં હતાં.

સીબી ખાતે તા૰ ૧૬ મી ફેબરવારીએ શાહી જીરગા દરબાર ભરવામાં આવી હતી, તે વખતે શેઠ કેકોબાદ પાલનજી કેકોબાદને રૂપાનું એક ઘડીઆળ ગવરનર જનરલના તયાંના એજંટે ભેટ આપયું હતું. શેઠ કેકોબાદની સેવાની આ સુધાં નામદાર સરકારે ત્રીજી વખત પીછાન કીધી હતી.

રાજપીપળા સટેટના તબીબ ડા૰ દારાશાહ દીનશાહ ખંબાતાની કીમતી સેવાઓની પીછાનમાં મહારાજા છત્ર સીંહજીએ સારો સરપાવ આપયો હતો તથા દરબારી ગેઝેટમાં કદરસનાસીની નોંધ લીધી હતી.

જામનગર રાજયના દીવાન શેઠ મેરવાનજી પેસતનજીએ મહારાજા સાહેબ તખતનશીન થયા તયારે જે જબરી મહેનત કીધી હતી તેની પીછાનમાં મહારાજાએ શેઠ મેરવાનજીને રોકડા રૂપીઆ એક હજાર અને કીમતી પોસાક તા૰ ૧૨ મી જુલાઇને દીને યાને હાલારી હીંદુઓના નવા વરસની કચેરીમાં ભેટ આપયો હતો.

એરવદ હોરમજી રૂસ્તમજી મીનોચેરહોમજી ધરમપુર વાંસદા તરફ મુસાફરી કરવા નીકળયા હતા તયાં મારગમાં વાંસદાના રાજાનાં આમંત્રણથી તેઓને દરબારમાં બહુ માનથી પધરાવવામાં આવયા હતા, જયાં એરવદ સાહેબે અવસ્તા અને સંસકરૂતના આશીરવાદો રાજાને દઇ રૂપાનાણું ઓવારણું કીધાથી રાજાએ ખુશ થઇ સુંદર કીમતી શાલ વગેરેનો સરપાવ એરવદ હોરમજીને આપયો હતો.

અતરેના કાપડના વેપારી શેઠો મહેતા બ્રધરસને વીદાય થતા નામદાર ગવરનર લોર્ડ લેમીંગટને ગયા જુલાઇ માસમાં પોતાના ખાસ ટેલરસ અને આઉટફીટરસ નેમી માન આપયું હતું.

પારસી પ્રેસીડનસી મેચો જે ગયા આગસ્ટ માસમાં પહેલા હીંદુઓ સાથ અને બીજી વખત યુરોપ્યન સાથ રમવામાં આવી હતી. એ બેઉ મેચોમાં પારસીઓએ ઘણી સરસ જીત મેળવી હતી. એમાં બેટીંગમાં સારો દેખાવ કરવા માટે શેઠ રૂસ્તમ મહેરહોમજીને એક સુંદર બેટ અત્રેના સરકારી સોલીસીટર મી૦ ઇ૦ એફ૦ નીકલસન તરફથી ભેટ આપવામાં આવયું હતું. વળી શેઠ માણેકશાહ બલસારાએ એ મેચોમાં એક સુનંદા બોલર તરીકે બજાવેલી સેવાની પીછાનમાં મરીન લીબરલ કલબ તરફથી તા૦ ૩૧ મી આગસ્ટે એક મેળાવડો કરી શેઠ માણેકશાહને ચાંદીનું વાઝ ભેટ આપવામાં આવયું હતુ, વળી સઘળા પારસી ખેલાડીઓને અત્રેની એલફીનસ્ટન કલબ તરફથી સમાલકોઝ કોરટના માજી વડા જડજ શેઠ રૂસતમજી મેરવાનજી પટેલના પ્રમુખ પણા હેઠળ એક મોટુ ખાણુ તા૦ ૪ થી સપટેમબરને દીને આપવામાં આવયું હતું.

લીબરલ ક્રીકેટ કલબના એક સભાસદ મી૦ માણેકશાહ ફરદુનજી મુલાંએ બેરોનેટ ક્રીકેટ કલબ તરફથી એસપલેનેડ ક્રીકેટ કલબ સામે ૧૦૫ રન કરી પોતાનો સારો ફાળો આપવાથી લીબરલ ક્રીકેટ કલબના સભાસદોએ મી૦ માણેકશાહને ક્રીકેટ તરફનાં ઉતેજન દાખલ રૂ૨૫ ની કીમતની સોનાની વીટી તા૦ ૨૬ મી જાનેવારીને દીને ભેટ આપી હતી.

એલફીનસટન ક્રીકેટ કલબ વીરૂધ બેરોનેટ ક્રીકેટ કલબ વચે તા૦ ૩૦ મી સપટેમબરે રમાયલી મેચમાં એલફીનસ્ટન કલબ તરફથી મી૦ જે૦ એચ૦ એલચીદાણાએ પોતા તરફથી ૧૦૧ રનનો સારો ફાળો આપયો હતો. જેથી હાજર રહેલાઓએ તેજ વખતે પોતપોતામાં એક રકમ એકઠી કરી મી૦ એલચીદાણાને રૂ૫૦ નું ઇનામ આપયું હતું.

વડોદરા હાઈ સ્કુલ ટીમ અને ગોધરા જીમખાના વચે તા૦ ૮ મી અને ૯ મી સપટેમબર ૧૯૦૭ ને દીને રમાયલી મેચમાં હાઈ સ્કુલ તરફથી મી૦ બરજોરજી મોરીનસે સુંદર રમત બતાવવાથી એવણને છોટા ઉદેપુરના માહારાજા સાહેબે રૂ. ૧૮ ની કીમતનું બેટ ભેટ આપ્યું હતું.

કરાંચી ખાતેના પારસી ઇનસટીટયુટના પ્રેસીડંટ શેઠ નસરવાનજી આર૦ મેહતાને સીંધના કમીશનરે એઓની ક્રીકેટ કાળજીની પીછાન કરી એક કપ ભેટ આપયું હતું.

દખણના વડા દસ્તુર સમસ-ઉલ-ઓલમા સરદાર ખાનબહાદુર દસ્તુરજી હોશંગજી જામાસ્પજીને નામદાર સરકારે ગયે વરસે સી૦ આઇ૦ ઇ૦ નો નામીચો ખેતાબ બક્ષયો હતો, તેની ખુશાલીમાં ગયે વરસે મુંબઇ વગેરે ઠેકાણે થયલા મેળાવડા ઉપરાંત તા૦ ૧૭ મી સપટેમબરને દીને પુણા ખાતે ખંડવાની મેશનનાં મકાનમાં એક દબદબાભરેલો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે મેળાવડામાં સઘળી કોમના પુષકલ લોકો હાજર થયા હતા. નામદાર સર જમશેદજીએ દસ્તુરજીની કારકીરદીનું વીવેચન કરતાં જણાવયું હતું કે, કેળવણીને લગતી બાબતોમાં દસ્તુરજી જે મોટી ઉલટ લે છે તે માટે એમને સમસ-ઉલ-ઉલમાનો ખેતાબ બક્ષવામાં આવયો હતો અને હાલમાં નામદાર સરકારે એવણને સી૦ આઇ૦ ઇ૦ નો એલકાબ આપી નવાજયા તેથી સરવે કોમમાં ખુશાલી પંથરાઇ છે. દસ્તુરજીએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એવો જ એક બીજો મેળાવડો પુણા ખાતે દસ્તુર હોલમાં પુણાની બઝમે રૂઝે બહેરામ તરફથી નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ ખોરદાદ શાલને દીવસે કરવામાં આવયો હતો. શરૂઆતમાં નામદાર સર જમશેદજીએ દસ્તુરજી સાહેબની લાયકાત તથા ખુબીઓ અને આપણી મહજબના ઉંડા જ્ઞાન વીશે લંબાણથી વીવેચન કીધા બાદ બઝમના સેક્રેટરી શેઠ બરજોરજી પીરોશાહે માનપત્ર વાંચી સંભળાવયું હતું. એ પછી પ્રમુખે માનપત્ર સુંદર ચાંદીના દાબડામાં મેલી દસ્તુરજીને એનાયત કરી એક શાલ ઓઢાડી હતી. દસ્તુરજીએ ઘટતા શબદોમાં સરવેનો ઉપકાર માનવા પછી દસ્તુરજી સાહેબના પંથકો દખણ હેદરાબાદ, શોલાપુર, નીમચ, ઇંડોર, બેલગામ, સતારા, મહાબલેશ્વર, ખંડવા, જાલના, અઉરંગાબાદ, ઇગતપુરા વગેરે ઠેકાણેથી આવેલાં માનપત્રો તથા કાસકેટો દસ્તુરજી હોશંગજીને એનાયત કરવામાં આવ્યાં હતાં. એ પછી બઝમના સભાસદ શેઠ ફીરોઝ કાવસજી તંબુવાળાએ પોતે ચીતારેલી દસ્તુરજીની તસ્વીર ભેટ આપી હતી, તે સરનશીને ખુલ્લી મેલવા બાદ હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. વળી દસ્તુર હોશંગજી ઉપર દખણ હેદરાબાદ તથા સીકંદરાબાદના જરથોસ્તીઓ તરફથી એક માનપત્ર સુંદર ચાંદીના દાબડા સાથ ગયા અકટોબર માસમાં મોકલાવી આપવામાં આવયું હતું. જેનો જવાબ દસ્તુરજીએ નવાબ ક

રેદુનજંગ બહાદુર મારફતે મોકલાવી આપતાં પોતાના યજમાનોને ભલી દુવાઓ ચાહી ઉપકાર માનયો હતો. એ ઉપરાંત દસ્તુર હોશંગજીને મઉની જરથોસ્તી અનજુમન તરફથી આવેલું માનપત્ર નવા અનજુમનના આતશબેહેરામની સાલગરેહને દીને એકઠા મળેલા મેળાવડા સનમુખ જેમાં દસ્તુરજી સાહેબ પણુ બીરાજેલા હતા તેમને શેઠ રૂસ્તમજી ડોસાભાઇ શેઠનાએ ચાંદીના દાબડામાં મેલી એનાયત કીધું હતું. એ વખતે શેઠ રૂસ્તમજીએ દસ્તુરજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવયું હતું કે૰ દસ્તુરજીને અત્યારસુધીમાં ત્રેવીસ માનપત્રો મળયાં હતાં તેમાં મઉનું ઉમેરાવાથી ચોવીસ થયાં છે. અથોરનાન ટોળો જે આગળ વધેલો છે તે માટે ભાગે એમને આભારી છે. એ પછી દસ્તુરજીએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે કેટલુક વીવેચન કરી સરવેનો ઉપકાર માનયો હતો.

એલફીનસ્ટન હાઇ સ્કુલના કામચલાઉ પ્રીનસીપલ શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટી પેનશન ઉપર રીટાયર થયા તેવણુના સંબંધમાં નામદાર સરકાર તરફથી બહાર પાડવામાં આવેલા ઠરાવમાં જણાવવામાં આવયું હતું કે, એવણુની ૩૫ વરસની લાંબી અને વફાદાર સેવાઓની નામદાર સરકાર નોંધ લે છે. હાઇ સ્કુલોના હેડ માસતર તરીકેની પોતાની આખી કારકીરદી દરમયાન મી૰ તલાટીએ એ સ્કુલોની ઉંચી સ્થીતી અને પ્રીયતા જાળવી રાખવા ઉપરાંત પોતાના સ્ટાફ અને વીદયારથીઓમાં એક ઘણો સરસ દાખલો પોતાની ખરાં અંતકરણુની મહેનતથી બેસાડયો હતો અને જે પણુ ખાતાંઓ તેવણુના હાથ નીચે મુકવામાં આવયાં હતાં તેઓને જાહેર સેવા સાથ સંબંધમાં લાવવાને હમેશાં કોશેશ કરી હતી. વળી શેઠ એદલજીને એલફીનસ્ટન હાઇ સ્કુલના વીદયારથીઓએ તા૰ ૨૬ મી સપટેમબરને દીને એ સ્કુલના હોલમાં એકઠા થઇને એક માનપત્ર એનાયત કીધું હતું. એ વખતે મી૰ જમનાદસ દુવારકાંદાસ ધરમસીએ શેઠ તલાટીની તારીફમાં જણાવયું હતું કે, એવણે જુદી જુદી સરકારી શાળાઓમાં હેડ માસ્તર અને પ્રીનસીપાલ તરીકે ઘણી બાહોશીથી પોતાનો ઓધો પરમાણીકપણે ચલાવી કાંઇપણુ બદલાની આસા વગર કામ કરતા હતા તેથી નામદાર સરકારે એવણુની સેવાઓની પીછાનમાં કયસરે હીંદના સોનાના ચાંદની નવાજેશ કીધી હતી. એ પછી એવણુને એક માનપત્ર એનાયત કરી હારતોરા પહેરાવવામાં આવયા હતા. જેનો શેઠ તલાટીએ પ્રસંગોપાત જવાબ આપયા પછી સરવે વીખેરાઇ ગયા હતી.

શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટીએ દેવલાલી ખાતે પારસી વીદયારથીઓને માટે એક બોરડીગ સ્કુલ સ્થાપી હતી તે ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા એક મેળાવડા સનમુખ રોજ ૨૧ મો માહ ૯ માને દીને કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા કરવા પછી નવસારીવાલા દસ્તુરજી કેકોબાદ દારાબજી મહેરજીરાણા જેવણુ એજ સ્કુલમાંજ કેળવણી લેવા રહેલા છે તેવણે શેઠ તલાટીએ આ શુભ કામ ઉપાડી લઇ જરથોસ્તી વીદયારથીઓને કેળવણી આપવા ઉપરાંત સારી રીતભાત અને ભલી ચાલચલણુ શીખવવાનું માથે લીધું છે તેમાં એવણુ ફતેહ પામે એમ દુવા ગુજારી હતી. એ પછી શેઠ તલાટીએ આ કામમાં ઉતેજન આપનારાઓનો અને નાણાની મદદ કરનારા ગ્રહસ્થોનો ઉપકાર માનતાં પોતાને સોંપવામાં આવેલા વીદયારથીઓ માટે બનતું કરશે એમ જણાવયું હતું. એ સ્કુલ માટે ડા૰ પેસ્તનજી નારીઅલવાળાએ વગર લવાજમે મેડીકલ એટેનડંટ તરીકે કામ કરવા કબુલ્યું છે, અને એના વપરાસ માટે શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી ઢોંડીના ચાર બંગલાઓ ભાડે રાખેલા છે, જેમાં વીદયારથીઓ માટે દરેક રીતની સગવડની ગોઠવણુ કીધેલી છે.

ઉટાકામંદની અનજુમનના એક ત્રસતી તથા અકાબર શેઠ નશરવાનજી ફરામજી કયાની પોતાના કુટુંબ સાથ સ્વીતઝરલેંડ જતા હોવાથી એવણુના માનમાં ઉટાકામંદ ખાતે જાલ ફીરોઝ હોલમાં તા૰ ૨૪ મી ફેબરવારીએ એક મેળાવડો કરી તેવણુને એક માનપત્ર તથા એક રૂપાનું ફુલાવરવાઝ શેઠ કા. રૂ. કામાએ અનજુમન તરફથી ભેટ આપયું હતું. શેઠ કયાનીએ ઘટતા શબદોમાં આભાર માનતાં જણાવયું કે મેં મારી એક જરથોસ્તી તરીકે ફરજ સીવાય વધુ કાંઇ કીધું નથી. તે પછી રીફ્રેશમેંટ લઇ સઘળાઓ વીદાય થયા હતા.

સર જમશેદજી જીજીભાઇ આસ્પીટલના ઓનરરી ફીઝીશયન ડા૰ નશરવાનજી ફકીરજી સરવેયર, એમ. એ., એમ. ડી., બી. એસ. સી. (મુંબઇ), એમ. આર. સી. પી. (લંડન) અને ડી. પી. એચ. (કેમબ્રીજ) ની નામદાર મુંબઇ સરકારે ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજ

ના જંતુવીદયાના પ્રોફેસર તરીકે નેમણુક કરવાથી તેવણુને તા૦ ૭ મી મારચે એ કોલેજ ના વીદયારથીઓ તરફથી એક માનપત્ર એનાયત કરવામાં આવયું હતું. એ વેળા પીટીટ લેબોરેટરીમાં એ કોલેજના પ્રોફેસર મેજર ચાઇલડનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક મોટો મેળાવડો ભેગો મળ્યો હતો. મી૦ એચ. સી. ખરશેદજીએ માનપત્ર વાંચયું હતું તેમાં ડા૦ સરવેયર ને મુબારકબાદી ઇછી જણાવવામાં આવયું હતું કે, બેકટીરીયોલોજીને લગતી તમારી ઉંચી કુ શળતાના સબબે તમોને બેકટીરીયોલોજીના પ્રોફેસર તરીકે નેમવાનું મોટું માન નામદાર સ રકારે આપયું છે કે જેવા પ્રકારનું માન હજીસુધી કોઇ દેશીને મલયું નથી. એ માન પત્ર ચાંદીના કાસકેટમાં મેલી પ્રમુખે ડા૦ સરવેયરને એનાયત કરતાં તેવણુની લાયકાત તેમ જ નમરતાના ઘટતાં વખાણ કરતાં જણાવયું કે મેં ઘણો લાંબો વખત સુધી ડા૦ સરવેયર સાથ કામ કીધું છે અને એવણુ પોતાની ફરજ ઉપર સરવથી પહેલા ધયાન આપતા રહયા છે. એ પછી ડા૦ સરવેયરે વળતો જવાબ આપતાં સઘળાઓનો આભાર માની જણાવયું કે તમારી ભલી દુવાઓથી મારૂં ભવીશયનું કામકાજ ઘણેક દરજજે સહેલ થઇ પડશે અને તે ફતેહ મંદી સાથ બજાવવાને હું શકતીવાન થઇશ એવી આશા રાખું છું. સેવટે કોલેજના પ્રીનસીપલ લેફ ટનંટ કરનલ ડીમકે ડા૦ સરવેયરની બાહોશી તથા લાયકાતની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરયું હતું.

લોડજ રાઇઝીંગ સતાર ઓફ વેસતરન ઇંડીઆના રાઇટ વરશીપફુલ બ્રધર ખરશેદજી રૂસ્તમજી કામાને ગઇ તા૦ ૨૪ મી આગસટ ૧૯૦૪ ના દીને પડેલી ૫૦ વરસની એમની મેસોનીક જુબીલીની યાદમાં માનપત્ર એનાયત કરવાનો તથા વરશીપફુલ બ્રધર જીવ ણજી જમશેદજી મોદી તરફથી રચવામાં આવેલા મેસોનીક જુબીલી વોલયુમ ભેટ કરવાનો મેળાવડો તા૦ ૧૨ મી મારચને દીને ફ્રીમેશન હોલમાં કરવામાં આવયો હતો. આ વેળા નામદાર ગવરનર લોરડ લેમીંગટન પણ હાજર થયા હતા. શુરૂઆતમાં રાઇઝીંગ સ્તાર લોડજના માસ્તર ડા૦ ખરશેદજી ડોસાભાઇ શેઠનાએ શેઠ કામાની મેસોનીક કારકીરદીની ટુંક વીગત આપતાં જણાવયું કે આ લોડજ સ્થાપયા પ છી દસ વરસ રહીને પુજય બીરાદર ખરશેદજી કામાને ફ્રીમેશન પંથમાં દાખલ કરવામાં આવયા. ૧૮૬૦ માં તેવણુને જુનીયર વોરડન અને ૧૮૬૧ માં સીનીયર વોરડન તરીકે ને મવામાં આવયા અને ૧૮૬૨ નાં સાલમાં તેવણુને માસ્તર તરીકે ગાદીનશીન કરવામાં આ વયા. પોતાના ઓધાની ફરજો જે સરસ રીતે તેવણે બજાવી તે ઉપરથી તેવણુને તે પછીના વરસના માસ્તર તરીકે પણ ચુંટી કાઢવામાં આવયા. ઇસ્તરન ચેરમાંથી રીટાયર થવાના દી વસે તેવણે પ્રોફેસર વેસ્તરગારડ તરફથી રચવામાં આવેલું પવીત્ર ઝંદ અવસ્તાનું મોટું ફોલ્યો વોલ્યુમ આ લોજને ભેટ કીધું જે છેલાં ત્રેપન વરસ થયાં આપણે વાપરયે છે. ગ્રાં ડ લોડજ સાથનો બીરાદર કામાનો સંબંધ ૧૮૬૩ ના જુન માસથી ચાલુ છે, કે જે વેળા એ તેવણુને પ્રોવીનશીયલ ગ્રાંડ લોડજના પ્રોવીનશીયલ ગ્રાંડ સ્તુઅરડ તરીકે નેમવામાં આ વયા હતા. ૧૮૬૪ માં તેવણુને ગ્રાંડ સેકરેટરી તરીકે નેમવામાં આવયા હતા. તેવણુના એ ઓધાની નીશાની તેવણુને એનાયત કરતાં તે વેળાના પ્રોવીનશીયલ ગ્રાંડ માસ્તર રાઇટ વ રશીપફુલ બ્રધર બારટને તેવણુની ઘણી વખાણ કીધી હતી. ગ્રાંડ લોડજને લગતી કમીટીના તેવણ એક આગેવાન સભાસદ છે. આ પછીની કારકીરદીનું લંબાણથી વરણન આપી જણા વયું કે મી૦ કામા મેસોનીક પંથના સરવેથી જુના હીંદી સભાસદ છે, અને તેઓએ સરવે થી ઉંચામાં ઉંચા માન ભોગવયાં છે, આ પછી તેમને એનાયત કરવાનું માનપત્ર ડા૦ શે ઠનાએ વાંચી સંભલાવયા બાદ એરવડ જીવનજી જમશેદજી મોદીએ મેસોનીક જુબીલી વો લયુમના સંબંધમાં ટુંક હકીકત રજુ કીધી હતી. જે પછી નામદાર ગવરનર આગલ શેઠ કા માને રાઇટ વરશીપફુલ બ્રધર દારાશાહ રતનજી ચીચગરે હાજર કરતાં જણાવયું કે હું એ પુ સ્તકમાં એક રેસાલો લખનાર હતો પણ તેમાં સામેલ નહી થઇ શકયાથી જુદો રેસાલો લખયો છે તેબી આપવો. નામદાર ગવરનરે શેઠ કામા સાથે સેકેહેંડ કરી તેમને માનપત્ર અને મે સોનીક જુબીલી વોલયુમ અને શેઠ ચીજગરનો રેશાલો એનાયત કરતાં ઘટતા શબદોમાં મુ બારકબાદી ઇછી હતી. પોતાને આપવામાં આવેલાં માનપત્ર માટે શેઠ કામાએ મેશન બ્રધર સનો અને નામદાર ગવરનરનો ઉપકાર માનયો હતો, અને ફ્રીમેશન સંબંધી પોતે બજાવે લી ફરજો સબંધી કેટલોક ખુલાસો કરી ફ્રીમેશન પંથની આબાદી ઇછી હતી. છેવટે નામદા ર ગવરનરનો ઉપકાર માની મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મેહતા સુરત ખાતે ગયા મારચ માસમાં ભરાયલી પ્રાંતીક કોન ફરનસમાં ભાગ લેવા સુરત ગયા હતા તે તકનો લાભ લઇને તા૦ ૩૧મી માર્ચને દીને જઇન જ્ઞાનવરધક તરફના એક ડેપયુટેશને સર ફીરોઝશાહના બંગલામાં તેવણુની મુલાકાત લઇ માનપત્ર આપયું હતું. સેક્રેટરીએ માનપત્ર વાંચી સંભળાવી તે સુખડના કાસકેટમાં મુકી સર ફીરોઝશાહને એનાયત કરવામાં આવયું હતું. આ માટે દમણ, બીલીમોરા વગેરે ઠેકાણેથી જઇન છોકરાઓ ખાસ આવયા હતા. તેઓએ ઘણી છતાથી સર ફીરોઝશાહની તારીફમાં ભાશણ કરી ખાસ જોડેલાં ગીતો ગાયાં હતાં. સર ફીરોઝશાહે જવાનયાઓના છટાદાર ભાશણો સાંભળી પોતાનાં કામોની આવા જ વાનયાઓ પણ કદર બુજે છે, તે માટે સંતોશ બતાવયો હતો. બાદ ડેપયુટેશન વીદાય થ યું હતું.

બાઇ સાહેબ આવાંબાઇ ફરામજી પીટીટ, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ તથા એવણનાં ધણીયાણી બાઇ સાહેબ ગુલબાઇ અને કુટુંબ વેલાતથી સહીસલામત હસીખુશી સહીત પાછા ફરયાં તેથી ઉડવાડાના ઇરાનશાહ આતશબેહેરામમાં ગયા તીર મહીનામાં પગે પડવા ગયાં હ તાં. તે વખતે ઉડવાડાના સ્ટેશન ઉપર ગામવાસી ઘણાં લોકોએ હાજર થઇને એવોને ઘણું માન આપયું હતું. એ પછી એવો સાહેબો આતશબેહેરામમાં પગે પડવા ગયા હતા તયારે ગામનાં લોકોમાં રૂપાં નાણાંનું સારૂં વેહચાણ કરયું હતું. ઉડવાડેથી બધા સાહેબો જાંહુબોરડી ખાતે ગયાં હતાં તયારે તયાંનાં જરથોસ્તીઓએ સ્ટેશન ઉપર એકઠા થઇને સારો આવકાર આપ યો હતો. તેમજ તયાંની જરથોસ્તી અનજુમન તરફથી ચાંદીની એક સુંદર કાસકેટમાં એક માનપત્ર એનાયત કરવામાં આવયુ હતું. એ વખતે બાઇ સાહેબ આવાંબાઇએ ગોળવડ અ ને બોરડી વચે એક પુલ બાંધી આપવાને જણાવયું હતું. એઓ બધાંઓ વલસાડ ફરવા ગયાં હતાં તયારે ગામવાસીઓએ એકઠા થઇ હાર તોરા પેહરાવી ઘણું સારૂં આદરમાન આપયું હતું.

બાઇ સાહેબ આવાંબાઇ ફરામજી પીટીટ ઘણી ભયભીત માંદગીને બીછાને પડયાં હતાં તેમાંથી એવણ જલદી સાજાં થાય તે માટે એક શુકરગુજારીનું જશન ગયા આગસ્ત માસ માં સોલાપોર તથા હુબલી ખાતેના જરથોસ્તી રહીશોએ કાધું હતું. બીજાંબી જશનો થયાં હતાં.

શેઠ પીરોશાહ પેસતનજી કાપડયા તે ભરૂચની ખા૦ બા૦ દલાલ હાઇ સ્કુલના આસી સ્ટંટ માસ્તર ગયા જુલાઇ માસથી પેનશન ઉપર રીટાયર થવાથી એવણની એ સ્કુલ સાથની ૩૨ વરસની લાંબી નોકરીની કદર બુજી એવણના માનમાં એવણના હાથ હેઠળ ભણેલા અ ને ભણતા વીદયારથીઓ તરફથી એક ફંડ ઉભુ કરી ઇવનીંગ પારટીનો એક મેળાવડો તયાં ની પીટીટ કનયાશાળાના મકાનમાં તા૦ ૩૦ મી જુનને દીને કરવામાં આવયો હતો. શરૂઆ તમાં એ સ્કુલના માસ્તર મી૦ જેચંદ કુબેરદાસે પોતાની સ્કુલના માસતરો તથા ચેલાઓ તર ફથી આવકાર આપનારૂં ભાષણ કરતાં શેઠ પીરોશાહે માસ્તર તરીકે બજાવેલી લાંબી નોકરીની સ્તુતી કીધી હતી, એ પછી એવણને આપવામાં આવેલું માનપત્ર મી૦ જાંગીર ખરશેદજી દારૂવાલાએ વાંચી સંભલાવયા બાદ ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલે તથા બીજા કેટ લાક સાહેબોએ એવણની એ સ્કુલ સાથના લાંબા વખતની કારકીરદીની તારીફમાં કેટલુક વી વેચન કરવા પછી હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઇ મેળાવડો વીશરજન થયો હતો.

નવસારી હાઇ સ્કુલના મદદનીશ શીક્ષક શેઠ બમનજી હોરમજી દેશાઇ, બી૦ એ૦, એલ એલ૦ બી૦ બીજી નોકરીએ જતા હોવાથી એવણને વીદાયગીરીનું માન આપવાનો મેળાવડો ચેલાઓ તરફથી હેડ માસ્તર શેઠ ધનજીશાહ પટેલના પ્રમુખપણા હેઠળ તા૦ ૧૨ મી જાનેવારીને દીને કરવામાં આવયો હતો. માનપત્ર એક વીદયારથીએ વાંચવા બાદ શેઠ પટેલે અને બીજાઓએ શેઠ બમનજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કીધું હતું. શેઠ બમનજી એ વલતો જવાબ આપવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

શેઠ નશરવાનજી રૂસતમજી પોસ્ટવાળા તે બરોડા રેલવેના મેલ સરવીસના હેડ રેકરડ કલારક પેનશન ઉપર રીટાયર થયા, તેમના માનમાં એક મેળાવડો સુરત ખાતે ગયા જુન માસમાં સુપ્રીનટેનડંટ શેઠ આર૦ ડી૦ કાલાપેશીના પ્રમુખપણા હેઠળ કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે શેઠ નસરવાનજીને એનાયત કરવામાં આવેલાં માનપત્ર સાથ સોનાની વીટી તથા ફલાવરવાઝ ભેટ આપયાં હતાં. તેમજ શેઠ પોસ્ટવાળાની તારીફમાં એ પ્રસંગને લગતું કેટ લુંક વીવેચન કરવા પછી પાન ગોલાબ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

નાગપોર ડીવીઝનના પોસ્ટલ સુપ્રીનટેનડંટ શેઠ દોરાબજી મનચેરજી લાલકાકા પોતાની લાંબી નોકરીથી રીટાયર થઇ પોતાને મુકામે સોલાપુર જતા હોવાથી નાગપોર તેમજ કામતી ના જરથોસ્તી મીત્રો તરફથી તા૦ ૨ જી જુલાઇને દીને એવણુને એક માનપત્ર તથા ખાણું તયાંની શેઠો બીલીમોરીયા બ્રધરસની ધરમશાળામાં ખા૦ બા૦ બેજનજી દાદાભાઇ મેહતાના પ્રમુખપણાં હેઠળ આપવામાં આવયું હતું, ખા૦ બા૦ બેજનજીએ શેઠ લાલકાકાની તારીફ માં કેટલુક વીવેચન કરી માનપત્ર ચાંદીના કાસકેટ સાથ એનાયત કરી એક સોનાનું ઘડીયાળ તથા છેડો ભેટ આપયાં હતાં. જે માટે શેઠ લાલકાકાએ ઘટતા શબદોમાં સરવેનો આભાર માનયો હતો. એ પછી રાતે સરવે જણાઓએ ખાણું લીધા બાદ શેઠ બાલીવાલાની નાટક કંપનીના છોકરાઓએ ગીતો ગાઇ સંભળાવયા પછી મેળાવડો વીશરજન થયો હતો.

બદનેરાની બીરાર મીલના કારડીંગ અને સ્પીનીંગ માસ્તર શેઠ સોરાબજી પેસ્તનજી રાણા એ મીલની નોકરી છોડી મુંબઇની મીલમાં ચઢતા ઓધા ઉપર જવાથી એવણુને વીદાયગીરીનું માન આપવા તા૦ ૩૦ મી નવેમબરે મીલના માસ્તરો તથા કામદારોનો એક ભેગો મેળાવડો થયો હતો. એ વખતે મી૦ રાણાની સ્તુતીમાં કેટલુંક વીવેચન કરવામાં આવયું હતું અને તેવણુનાં ખાતાંના માણસો તરફથી એક ગ્રામોફોન યાદગારી તરીકે તેવણુને ભેટ આપયો હતો. મી૦ રાણાએ પોતાને મળેલાં માન માટે ઘટતા શબદોમાં આભાર માનયા બાદ મેળાવડો વીખેરાયો હતો.

શેઠ બમનજી નશરવાનજી મહેતાએ કુરલા મીલમાં વીવીંગ માસ્તર તરીકે આઠ વરસ વેર નોકરી બજાવી એ મીલ સાથનો પોતાનો સંબંધ છોડી પોતાના પીતા સાથે કાપડના ધંધામાં જોડાવા ગયલા હોવાથી એ મીલના કાપડખાતાંના કામદારોએ તા૦ ૩૧ મી મેને દીને શેઠ નવરોજી એદલજી સ્કરૂવાળાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ માનપત્ર તથા યાદદાસ્ત તરીકે એક ચીજ ભેટ આપવાનો મેળાવડો કરયો હતો, જે વખતે શેઠ બમનજીની સેવાની સ્તુતી કરનારૂં કેટલુંક વીવેચન કરવામાં આવયું હતું, જેનો શેઠ બમનજીએ ઘટતા શબદોમાં ઉપકાર માનયા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

અમદાવાદની ગુજરાત કોટન સ્પીનીંગ અને મેનયુફેકચરીંગ કંપનીના મેનેજર શેઠ રતનજી એમ૦ પટેલ એ મીલ સાથનો સંબંધ છોડી જતા હોવાથી એ મીલના માણસોએ તા૦ ૩૦ મી મેને દીને તેમના માનમાં મેળાવડો કરી કોતરકામવાળું રૂપાનું કપ તથા ૨ કાબી માનપત્ર સાથે ભેટ આપયાં હતાં. પોતાને મળેલાં માન માટે શેઠ રતનજીએ સઘળાનો આભાર માની પોતા તરફથી મીલમજુરોને રૂ.૫ બક્ષીશ આપયા હતા: જે પછી રીફ્રેશમેંટ લઇ મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

ધી અમદાવાદ કેલીકો પ્રીંટીંગ એંડ મેનયુફેકચરીંગ કંપનીના એનજીનયર શેઠ ફરામજી દોરાબજી કાપડયા ઉપલી મીલમાંથી ગયા જુલાઇ માસમાં રીટાયર થવાથી એઓના ખાતાંના સ્ટાફ તરફથી મીલના મેનેજર મી૦ જી૦ કીયેરટન તથા તેમનાં બાનુના હાથથી શેઠ ફરામજીને માનપત્ર તથા સોનાનું ઘડીઆળ અમદાવાદ ખાતે એનાયત કરવામાં આવયું હતું તથા સરવેનો ફોટો પાડવામાં આવયો હતો.

શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવર બેરીસ્ટરની મુંબઇની હાઇ કોરટના પહેલવહેલા એક પારસી જડજ તરીકે નામદાર સરકારે નેમણુંક કરવાથી એ બનાવની ખુશાહાલીમાં શેઠ દાવરને મુબારકબાદી આપવાને એલફીનસ્ટન કલબ તરફથી તા૦ ૨૭ મી અકટોબરને દીને રાત્રે એ કલબના મકાનમાં શેઠ હોરમજી દાદાભાઇ જડજનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક ખાણાનો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે પ્રમુખ શેઠ હોરમજીએ શેઠ દાવરની સલામતી લેવાડતાં જણાવયું કે શેઠ દાવર પોતાની ઉંચી બાહોશી અને જાતી લાયકાતથી ધીમે ધીમે આગળ વધી હાઇ કોરટના જડજના માનવંત ઓધા ઉપર આવયા છે. નામદાર સરકારે શેઠ દાવરની નેમણુક કરવાથી આખી પારસી કોમને માન મળયું છે, અને એવણુ ઘણુા મીલનસાર હોવાથી મીત્રમંડળમાં તેમજ ધારામંડળમાં ઘણા માનીતા થઇ પડયા છે. શેઠ દાવરે ઉપકાર માનતાં જણાવયું કે મને મળેલા ઓધા માટે પારસી કોમ પોતાને માન મળેલું સમજે છે, એમ સાંભળી હું ઘણો ખુશી થયો છું. સરકારે મને જે માન આપયું છે, તેને લાયક નીવડવાને મારાથી બનતું કરીશ. એ પછી મેળાવડો મોડેથી વીસરજન થયો હતો. એ ઉપરાંત

અત્રેના પારસી, હીંદુ, યુરોપીઅન સોલીસીટરોએ તા૦ ૫ મી નવેમબરે રાત્રે તાજમહાલ હોટેલમાં જસ્ટીસ દાવરના માનમાં એક ખાણાનો મેળાવડો કરયો હતો, અને તા૦ ૨૯ મી જુને દેશી બારીસ્ટરોએ રીપન કલબમાં ટી પારટી આપી હતી. વળી લંડનની પારસી અનજુમન અને એડીનબરોના પારસી યુનયન તરફથી ગયા અકટોબર માસમાં મુબારકબાદીના તારના સંદેશા મોકલાવવામાં આવયા હતા; તેમજ ગયા નવેમબરમાં મુંબઇ ઇલાકાની નેશનલ મેહોમેદન એસોસીએશનના સરનશીને પણ મુબારકબાદીનો સંદેશો મોકલાવયો હતો.

મુંબઇની સ્મોલ કોઝ કોરટના વડા જડજ શેઠ રૂસ્તમજી મેરવાનજી પટેલ પોતાના ઓધા ઉપરથી રીટાયરડ થવાથી એવણને વીદાયગીરીનું માન આપવાને તા૦ ૨૬ મી મારચને દીને સ્મોલ કોઝ કોરટના ધારામંડળના સભાસદોનો એક મેળાવડો ભેગો મળયો હતો. શરૂઆતમાં વકીલમંડળ તરફથી શેઠ ફરામજી કેખશરૂ પાટકે જણાવયું કે પ્રજાનાં પુરતાં માન અને વીશ્વાસ વચે તમોએ આ ઓધો મોટી કીરતી સાથ ભોગવયો છે, તેમજ તમો નામદારે ધારામંડળ તરફ જે માયાળુ ઉમદા ખવાસ અને અતીશય સભયતાભરી વરતણુક બતાવી છે, તે સહેલાઇથી ભુલાય એમ નથી. બાર તેમજ બેનચ ઉપરનો તમો નામદારનો લાંબો અનુભવ, વેપારી બાબદોને લગતું ઉંડું જ્ઞાન અને દરેક મુકદમાઓ ઝડપથી અને ખુલી રીતે સમજી જઇ તેનો ઝડપથી ફેસલો કરવાની કુનેહ તમો નામદારના મુખય ગુણો હતા, અને તમો આ કોરટમાં પહેલા બીરાજયા તે વેળા તમારે માટે જે ઉંચી આશા અને ઉમેદો બાંધવામાં આવી હતી તેને પુરેપુરા તમે લાયક નીવડયા છો, એમ જણાવતાં ખુશહાલી ઉપજે છે. એ પછી મી૦ એકવર્થ સોલીસીટરે યુરોપીઅન તેમજ દેશી સોલીસીટરો તરફથી આ કોરટમાં આવતા નવા વકીલો સાથે સભયતાથી વરતી તેઓનું બોલવું તમો ધીરજ અને દીલસોજીથી સમજતા હતા. તમો નામદારને તમારી ભવીષયની કારકીરદીમાં દરેક ફતેહ ઇચછી અમે એવી દુવા ગુજારયે છીએ કે, હવે પછીની કારકીરદીમાં પણ તમો એવો સંપુરણ જશ મેળવો. એનો વળતો જવાબ આપતાં શેઠ રૂસ્તમજીએ જણાવયું કે તમોએ જે મોટું માન મને આજે આપયું છે તેથી અને તમો સઘળાઓએ બતાવેલી માયાળુ વરણુકની હું સંપુરણ કદર પીછાનું છું. ૩૩ વરસ પછી આ કોરટ સાથનો મારો સંબંધ હું છુટો કરૂં છું કે, જેમાંનાં ૨૦ વરસ મેં તમો સાથે બારમાં પસાર કરયાં હતાં. આ કોરટના માનવંત વડા જડજો મી૦ હારટ, મી૦ સ્પેનસર અને મી૦ ચીટી જેઓએ આ કોરટનો દરજજો જે ઉંચી રીતે જાળવી રાખયો હતો, તેજ મુજબ મેં પણ ઉંચો દરજજો જાળવી રાખવામાં ફતેહ મેળવી છે. સેવટે નામદાર જડજ શેઠ રૂસ્તમજીના સ્ટાફ તરફથી રેજીસ્ત્રાર મી૦ સ્પેનસરે જણાવયું કે, તમો નામદારે આ કોરટ સાથના લાંબા સંબંધ દરમયાન સરવેને એકસરખો સંતોષ આપયો છે. તમોને નામદાર સરકારે ત્રીબયુનલ ઓફ અપીલ કોરટના પ્રમુખના મોટા ઓધા ઉપર નેમયા છે તે માટે મુબારકબાદી આપી દુવા ગુજારયે છીએ કે, તમોને ભવીષયમાં દરેક ફતેહ મળે. પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે તે નામદારે સ્ટાફનો ઉપકાર માનતાં તેઓએ આપેલી મદદની પોતે પુરતી કદર પીછાને છે એમ તેવણે જણાવયું હતું. બાદ તે નામદારને વકીલમંડળ, સ્ટાફ તથા બીજાઓએ હારતુરા પહેરાવયા હતા, જે પછી હાજર રહેલાઓ વીદાય થયા હતા. વળી શેઠ રૂસતમજીના માનમાં વકીલમંડળ તરફથી અત્રેના મેસોનીક હોલમાં તા૦ ૧૨ મી એપ્રેલે એક મેળાવડો કરી શેઠ ફરામજી કેખશરૂ પાટક વકીલનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એવણને એક ખાણું આપવામાં આવયું હતું.

કવેટાના કેમીરીસરીયટવાલા ખા૦બા૦ દીનશા ડોશાભાઇ ગોલવાલાના માનમાં એ ખાતાના કલારકો અને લાગતાવળગતાઓએ તા૦ ૧૪ મીને દીને એક ગારડન પારટીનો મેળાવડો કરયો હતો. તેમજ તયાંની પારસી અનજુમને એજ દીને રાતે એક ખાણું આપયું હતું. એ વખતે એવણની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી અંજુમન તરફથી એક ચાંદીનો ટીસેટ ભેટ આપવામાં આવયો હતો.

શેઠ દીનશાહ મેરવાન ઇરાની યુરોપ સેહેલગાહે જતા હોવાથી એવણના માનમાં અત્રેની આપાબ.ગ કલબ તરફથી તા૦ ૧૭ મી મારચને દીને નાયબ દસ્તુરજી મીનોચેહર જામાજીસ્પનાં સરનશીનપણાં હેઠળ ખાણાનો એક મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. ખાણાં ઉપર

અરસપરસ એકબીજાની સલામતી લેવાડતાં શેઠ દીનશાહની તારીફમાં કેટલાક સાહેબોએ વી વેચન કરવા બાદ દસ્તુરજી મીનોચેહરજીએ ભલી દુવાઓ સાથ કલબ તરફથી એક શાલ એવણુને ભેટ આપી હારતોરા પહેરાવયા હતા, જે પછી મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો. વળી પુણા ખાતે તા૦ ૧૬ મીને દીને ત્યાંના પારસી જીમખાના તરફથી શેઠ દીનશાહને ખા૦ બા૦ મેહેર હોશંગ દસ્તુરનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક ખાણું આપવામાં આવયું હતું. પ્રમુખે શેઠ દીનશાહની સલામતી લેતાં જણાવયું કે, એવણુ ઉદયોગ, ભારે મેહેનત અને ખોદા તરફના સાબેત એકીનથી ચડતી સ્થીતીએ ચહડયા છે, તેમજ ગરીબોને મદદ કરવા અને જરથોસ્તી દીનના ફરમાનોનો ફેલાવો કરવામાં હમેશાં તતપર રહે છે. શેઠ દીનશાહે પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે ઉપકાર માનતાં ત્યાંના ગરીબ જરથોસ્તી છોકરાઓની કેળવણીમાં નાણાંની રકમ આપવાની ખાહેસ જણાવી હતી, જે પછી મેળાવડો મોડી રાતે વીસરજન થયો હતો. એ ઉપરાંત તા૦ ૧૯ મી મારચને દીને શેઠ દીનશાહના મુંબઇના દોસ્ત આસનાવો અને વખાણનારાઓ તરફથી એવણુને સફળસફર ઇછનારૂં માનપત્ર એનાયત કરવાનો મેળાવડો આલબલેસ બાગમાં દસ્તુરજી કેખશરૂ જામાસ્પજી જામાસ્પઆશાનાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ કરવામાં આવયો હતો. શરૂઆતમાં દસ્તુરજી કેખશરૂએ શેઠ દીનશાહની તારીફમાં કેટલુક વીવેચન કરવા પછી નાયબ દસ્તુર મીનોચેહરજીએ માનપત્ર વાંચયું જેમાં જણાવયું હતું કે, તમારી જીંદગીની કારકીરદી ઉધરતા જવાનીઆઓને કીમતી ધડો શીખવે છે. એક જરથોસ્તી પઇસા અને કાંઇબી સાધનો વગર ભલી મનશની અને ખંતથી પોતાના જાતભાઇઓનું કેટલું ભલું કરે અને તેઓની કેવી સેવા બજાવે તે તમારાં કામોથી તમોએ શીધ કીધું છે. તમોએ બઝમે જશનની મંડળી સ્થાપીને તથા કેળવણીના અને ધરમના કામમાં તેમજ નીતીના પુસતકો ફેલાવવામાં તથા એવાંજ જાહેર કામોમાં દીલસોજી દેખાડીને મદદ કીધી છે. એ સરવે કામો તમોને માનભરેલાં છે જેથી જરથોસ્તી કોમ તમારી આભારી છે. એ માનપત્ર દસ્તુરજી કેખશરૂએ ચાંદીના કાસકેટમાં મેલી શેઠ દીનશાહને ભેટ આપયું હતું. જેનો શેઠ દીનશાહે ઘટતા શબદોમાં ઉપકાર માનયા પછી શેઠ રૂસ્તમજી બરજોરજી પેમાસ્તરે તથા શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોસે અને ડા૦ ફરામજી શાપુરજી બરડીએ શેઠ દીનશાહે કોમની બજાવેલી કીમતી સેવા માટે ઘટતી સ્તુતી કરી હતી. એ પછી રાતે હાજર રહેલાઓ ખાણું લઇ વીખેરાઇ ગયા હતા.

કરાંચીવાળા પ્રોફેસર ફરામ એમ૦ દાદીના એમ૦ એ૦, બેરીસ્ટરને કાશમીરની જમું કોલેજના પ્રીનસીપલ નેમવામાં આવયાથી તયાંની ડી૦ જે૦ કોલેજના બી૦ એ૦ વરગના વીદયારથીઓ તરફથી કરાંચી ખાતે તા૦ ૩ જી જુલાઇને દીને પ્રોફેસર દાદીનાના માનમાં ઇવનીંગ પારટીનો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો, જે વખતે હાજર રહેલાઓનો ભેગો ફોટો પાડવામાં આવયો હતો. એ દીને સાંજે પ્રોફેસર દાદીના કાશમીર જવા કરાંચીથી ઉપડયા તયારે એવણુને સ્ટેશન ઉપર મુસાફરી સફળ ઇછવાને એવણુના મીત્રો તથા વીદયારથીઓની મોટી સંખયા હાજર થઇ હતી. જેઓએ પ્રોફેસર દાદીનાને હારતોરા પહેરાવી માન આપયું હતું.

વીકટોરીયા સ્વીમીંગ બાથના માલેકો શેઠો દાદી અને ફરામરોજ સી૦ ગોલવાળાએ નામદાર પ્રીનસની પધરામણીને ટાંકણે તા૦ ૧૨ મી નવેમબર ૧૯૦૫ ને દીને દશ કલાક સુધી ચાલુ તરવાના કરેલા રેકોરડની પીછાનમાં એઓને ચાંદો એનાયત કરવાનો એક વગવાળો મેળાવડો એ બાથના આગલા તથા હાલના સભાસદો તરફથી બીજે વરસે એટલે તા૦ ૧૪ મી નવેમબર ૧૯૦૬ ને દીને સાંજે આલબલેસબાગમાં નામદાર જડજ શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવરનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ કરવામાં આવયો હતો. શરૂઆતમાં શેઠ જીજીભાઇ એદલજી મોદીએ મેળાવડો કરવાની મતલબ કહી સભલાવતાં જણાવયું કે બાદશાહી જોડાંની હીંદની મુલાકાતની યાદમાં મેસરસ ગોલવાલા બીરાદરોએ કાંઇબી ખોરાક લીધા વગર લાગત દશ કલાકના લાંબા વખત વેર તરવાનો અખતરો કરી બતાવયો હતો. જેઓએ આ અખતરો જોયો હશે તેઓએ આ બંને ભાઇઓની આવી સહનશકતી માટે અજાયબ થઇ તારીફ કીધી હતી. એ બનાવની યાદમાં પોતાના ઉસતાદોને કોઇ રીતની નવાજેશ કરવાનો બાથના સભાસદોએ ઠરાવ કીધો હતો અને આપણે આશા રાખીશું કે એ ગોલવાલા બીરાડરોનો બાથ ઘણાં વરસો સુધી ઉપયોગી કામ બજાવતું રહે. એ પછી પ્રમુખ નામદાર જડજ દીનશાહ

ધનજીભાઇ દાવરે ભાષણ કરતાં જણાવયુ કે મને જયારે પ્રમુખપદ સ્વીકારવા માટે કહેવામાં આવયું તયારે મેં તરવાના હુનરની પીછાન ખાતર તે માંગણી સ્વીકારી હતી. સઘળી કસરતોમાં તરવાનો હુનર ઘણો શ્રેષ્ટ અને નાદર છે. શેઠો ગોલવાલા બીરાદરોએ આ બાથની શરૂઆત કોલાબા ખાતે કરી બેકબે ખાતેના એઓના આ સાહાસ માટે રૂ૫૦ હજારની નાદર રકમનો ખરચ કીધેલો છે. એ બાથની હસ્તી દરમયાન ૬૦૦૦ ચેલાઓ તાલીમ લેવા પામયા છે. ગયે વરસે એઓએ કરેલા અખતરા વખતે પાણીમાં ૮૦ હજાર વખત હાથો મારયા હતા, અને જેઓને શારીરીક સહનશકતીનો ખયાલ અને અનુભવ નહી હોય તેઓ તો આ હેરત ઉપજાવનારા ખેલથી અચંબો પામયા હતા. મેસરસ ગોલવાલા બીરાદરો આ હુનર ઉપરનો પુખત કાબુ ધરાવે છે તેથી તેઓ એકવાર વેલાતની અંગ્રેજી ખાડી ઓળંગી જવાની હામ ભીડવા માગે છે અને તે અખતરો કોશેશ રૂપે કરી જોનાર છે. આવા સંજોગો વચે આજે જે ભેટો હું શેઠો ગોલવાલા બીરાદરોને કરીશ તે પોતાના ચેલાઓ પ્રતયે બતાવેલી લાગણીની વકી રાખેલી ગવાહી મીસાલ દેખાશે. એ પછી પ્રમુખે શેઠો દાદી તથા ફરામરોજને સોનાના હીરાજડીત ચાંદો તાલીઓના અવાજ વચે એનાયત કીધા હતા. જે બાદ શેઠ દાદી ગોલવાલાએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે સરવેનો ઉપકાર માનતાં જણાવયું કે આજનો દીવસ અમારી જીંદગીમાના સરવેથી મગરૂરી ભરેલા દીવસ તરીકે ગણશું અને અમારા ચેલાઓની કદરશનાશી તથા ચાહની નીશાનીઓથી જે આ કીમતી ભેટ અમોને આપવામાં આવી છે તે અમો જાવેદાન સુધી જાલવી રાખશું. અમારા કરેલા પ્રયોગની પીછાન માટે તમો તરફથી મળેલાં માયાળું ઉતેજનથી અમોને ઘણો બદલો મળયો છે. આ તરવાના ઉમદા હુનરના ચાહ તથા અમારી કોમ તરફની ફરજને ખાતર અમો મહેનત કરીયે છીએ. અમો સંતોષ સાથ જણાવીએ છીએ કે આ બાથના ઘણાક મેમબરોએ તરવાના હુનર ઉપર એટલોબધો કાબુ અને કુશળતા મેળવી છે કે યુરોપના તરવાના મંડળોમાં પણ તેઓ કાંઇક સારો દેખાવ કરી શકશે. સેવટે શેઠો ગોલવાલા ભાઇઓએ શેઠ દાવરને હારતોરા પહેરાવયા બાદ મેળાવડાનું કામ પુરૂ થવા પછી હાજર રહેલાઓ રાતે એક સુફરે ખાણું લેવા બાદ મેળાવડો મોડી રાતે વીસરજન થયો હતો.

નડીઆદ તાલુકાના મેજીસ્ટ્રેટ શેઠ ડોસાભાઇ ધનજીભાઇ બીલીમોરીઆની બોરસદના રેસીડંટ મેજીસ્ટ્રેટ તરીકે બદલી થવાથી એઓના માનમાં તા૦ ૩૧ મી જાનેવારીને દીને ટેનીસ કલબ તરફથી એક ટી-પારટીનો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. તેમજ તા૦ ૧ લી ફેબરવારીને દીને શેઠ સોરાબજી ન૦ વકીલે પોતાના મકાનમાં મેળાવડો કરી ખાણું આપયું હતું. તા૦ ૪ થીને દીને વીદાય થતી વખતે એવણને સ્ટેશન ઉપર દોસ્તઆશનાઓએ હાજર થઇ હારતોરા પહેરાવયા હતા.

ચરચગેટ સ્ટેશનના માજી લોકપ્રીય સ્ટેશન માસ્તર શેઠ ખરશેદજી આદરજીને ઉતારૂ વરગ તરફથી ઉભા કીધેલાં ફંડમાંથી પરસ એનાયત કરવા એક મેળાવડો શેઠ ત્રીભોવનદાસ મંગળદાસ નથુભાઇના બંગલામાં તા૦ ૨ જી ડીસેમબરને દીને ખા૦ બા૦ મનચેરજી કાવસજી મરજબાનનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે એ ફંડના સેક્રેટરી શેઠ રૂસ્તમજી એન૦ વાછાગાંધીએ રીપોર્ટ વાંચતાં જણાવયું હતું કે, શેઠ ખરશેદજીએ ૪૦ વરસ સુધી રેલવેની નોકરી બજાવી હતી, એમાંના છેલા ૩૪ વરસ વેર એટલે એવણ રીટાયર થયા ત્યાંસુધી ચરચગેટના સ્ટેશન માસ્તર તરીકે રહયા હતા. એવણની ઉતારૂઓ તરફની સભયતા અને કાળજીની કદર માટે ઉભા કરવામાં આવેલાં ફંડમાં કુલે રૂ ૪૯૪૨ ભરાયા ઉપરાંત કેટલાક ફલાવરવાઝોબી ભેટ મળયા હતા. વળી રેલવે કંપનીએબી છ મહીનાના પગારના ગ્રેચયુઇટી આપી છે. એ પછી પ્રમુખે પરસ અને ફલાવરવાઝે ભેટ આપતાં શેઠ ખરશેદજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવયું કે, મુસાફરી કરતા સરવે વરણના લોકોએ પોતાની તરફની તમારી પીછાનમાં કદર બુઝી છે જે જોઇ મને ઘણી ખુશાલી ઉપજે છે. બાદ બરોડા રેલેવેના જનરલ ત્રાફીક મેનેજર મી૦ ક્રામેલીને એવણની સેવા માટે તારીફ કરી મુબારકબાદી આપી હતી. સેવટે શેઠ ખરશેદજીએ પોતાને આપવામાં આવેલી ભેટો માટે સઘળાનો ઉપકાર માનવા પછી હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેનટ લઇ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. વળી તા૦ ૨૭ મી જાનેવારીને દીને આપાબાગમાં બરોડા રેલવેના જુદા જુદા સ્ટેશનોના સ્ટાફ તરફથી શેઠ ખરશેદજીને એક ખાણું આપવામા આવયું હતું.

અતરેના જાણીતા વેપારી શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી યુરોપની મુસાફરીએ ગયા મારચ માસમાં ગયા હતા તયારે લંડનમાં એવણને કેટલાક દોસ્તોએ હાઉસ ઓફ કોમનસના ડાઇનીંગ હોલમાં ડીનરપર નોતરી માન આપયું હતું, જે વખતે પારલામેનટના ઘણાક મેમબરો હાજર થયા હતા. ખાણું પુરૂં થવા પછી એવણને ગેલેરીપર જગા આપવામાં આવી હતી, જ્યાંથી એવણે આમમાં ચાલતી તકરાર બે કલાક સુધી સાંભળી હતી. તા૦ ૨૦ મી મારચે ઇનસ્ટીટયુટ ઓફ આરકીટેકટના દર વરસે થતા મોટા ડીનરપર એવણને ખાસ તેડવામાં આવયા હતા. વળી શેઠ ધનજીભાઇએ પોતાની સાલગ્રેહને દીને એક મોટા સ્કેલપર તયાંના જાણીતા આશામીઓને ખાણું આપયું હતું. તે મેળાવડામાંની સઘળી બાનુઓને અકેકી સોનાની બાંગડી ભેટ આપી હતી. તેમજ એ શેઠે તયાંના જરથોસ્તી ફંડમાં સારી જેવી નાણાંની રકમ ભરી તેના લાઇફ મેમબરખી થયા હતા. નામદાર શેહેનશાહના જમાઇ ડયુક ઓફ આરગાઇલે શેઠ ધનજીભાઇની મુલાકાત તા૦ ૧૨ મી જુલાઇએ કેનસીંગટન પેલેસમાં લઇ એવણ સાથ કલાક એક સુધી વાતચીત કીધી હતી.

સુરતના જાણીતા કસરતબાજ શેઠ કાવશાહ એમ. દારૂવાળા વેપારને અરથે ટીબેટ જતા હોવાથી એમના માનમાં શેઠો શોભાગચંદ નગીનચંદ ઝવેરી તથા ફકીરચંદની કંપની તરફથી તા૦ ૨૨ મી એપ્રીલે ટી-પારટીનો એક મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે કેટલાક ઝવેરીઓએ શેઠ કાવશાહની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરી એવણને સફળ સફર ઇચછી હતી. તેનો શેઠ કાવશાહે પ્રસંગોપાત જવાબ આપવા પછી હાજર રહેલાઓ રીફ્રેશમેનટ લઇ વીદાય થયા હતા.

શેઠ જાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ તથા મીસ મોટીબાઇ એદલજી બાટલીવાળા ગયા મે માસમાં કરાંચી વગેરે ઠેકાણે ભાષણો કરવા ગયાં હતાં તયારે કરાંચીના જાણીતા રહીશ શેઠ નશરવાનજી રૂસ્તમજી મહેતાએ તયાંની ઝોરાસ્ત્રીયન કલબમાં તા૦ ૨ જી મેને દીને એક મેળાવડો કરી શેઠ વીમાદલાલને એક જાહેર ખાણું આપયું હતું. એ વખતે શેઠ વીમાદલાલની સલામતી લેવાડતાં શેઠ ફરામરોજ એ૦ પંથકીએ જણાવયું કે થીઓસોફીસ્ટ ભાઇઓમાં જે દીલસોજી અને મીઠો સ્વભાવ જોઇએ તે ઉમદા ગુણ શેઠ વીમાદલાલ ધરાવે છે. શેઠ વીમાદલાલે પ્રસંગોપાત જવાબ આપયા પછી હાજર રહેલાઓએ ગાયન વગેરેની મજાહ ચાખી મેળાવડો મોડેથી વીખેરાઇ ગયો હતો. વળી તા૦ ૫ મીને દીને શેઠ ફરામરોજ એદલજી પંથકીએ પોતાના બંગલામાં શેઠ વીમાદલાલના માનમાં એક ટી-પારટીનો મેળાવડો કરયો હતો. એજ દીને રાતના શેઠ એદલજી દીનશાહની ચાલીપરનાં બાનુઓ અને ગ્રહસ્થોઓએ એક મોટો મેળાવડો શેઠ વીમાદલાલ અને મીસ મોટીબાઇ બાટલીવાળાના માનમાં કરયો હતો. જ્યાં હાજર રહેલી નાંની બાળકીઓએ આવકારનાં ગીતો ગાયા પછી શેઠ શેહેરીયાર કોનત્રાકટરે એઓ બંનેની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા બાદ હાજર રહેલાઓ રીફ્રેસમેનટ લઇ વીખેરાઇ ગયા હતા. તેમજ તા૦ ૧૩ મીને દીને તયાંની પારસી ઇનસ્ટીટયુટમાં પારસી કોમનો એક જાહેર મેળાવડો એઓ બંનેના માનમાં કરવામાં આવયો હતો. આ વખતે અમેરીકા ખાતે અભયાસ કરતા એરવદ ધાલાનાં ફંડમાં રૂ. ૪૭૫ ભરાયા હતા.

શેઠ મેહરજીભાઇ બેરામજી દોટીવાળાની અજમેરથી અત્રેની બરોડા રેલવેની ઓફીસમાં બદલી થવાથી એવણના માનમાં તા૦ ૨૮ મી જુલાઇએ તયાંની રીક્રીએશન કલબે પોતાના મકાનમાં ખાણાનો એક મેળાવડો કરયો હતો. તેમજ એવણ તયાંની આરયસમાજ સ્કુલ કમીટીના વાઇસ પ્રેસીડનટ હોવાથી એવણને એ સ્કુલના મેમબરો તરફથી એક પારટી આપવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત તયાંની જરથોસ્તી અનજુમને તા૦ ૨ જી આગસ્ટે ટી-પારટીનો એક મેળાવડો કરયો હતો, જયાં એવણના કામોની તથા મદદની સ્તુતી કરનારા ભાષણો કરવામાં આવયાં હતાં.

રાયચોરના તાલુકદાર નવાબ ફરામરજ જંગ બહાદુરની બદલી સુબા સાહેબ તરીકે થવાથી સાં વસ્તા પારસી શેઠો તરફથી તાલુકદાર સાહેબને ગયા આગસ્ટ માસમાં એક મોટો મેળાવડો કરી ડીનર તથા નાચ પારટી આપી હતી. ખાણું પુરૂં થયા પછી એક ભાષણ મી૦ દસ્તુરે આપયું હતું જેમાં પારસી કોમ સરકારી સેવા કેમ ઇમાનદારીથી બજાવે છે ને તેનું ફળ તથા માન મરતબો સરકારથી પારસી કોમને કેમ અને કેવી રીતે મળે છે તે

દેખાડી આપયું હતું. એનો જવાબ વાળતાં નવાબ ફરામરજ જંગ બહાદુરે પોતાને આપ વામાં આવેલાં માન માટે તેમનો આભાર માનયો હતો. એ પછી નાચ પારટી ગાનું થ યા બાદ પારસી સાહેબોએ નવાબ સાહેબને હાર તુરો ને એક કીમતી શાલ તથા બીજી કી મતી ચીજોની ભેટ કીધી હતી. જે પછી મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

શેઠ દાદાભાઇ કા૦ વોચમેકર એમ૦ એ૦ ઓરીયનટલ ત્રાનસલેટરની ઓફીસમાં મોટા પગારે જવાથી અને શેઠ બેરામજી કાવસજી વોચમેકર જબલપોર કોલેજમાં હીસ્ટરી અને ઈંગ્રેજી સાહીત્યના પ્રોફેસર તરીકે જવાથી એઓના માનમાં પુણા જીમખાના તરફથી તા૦ ૧૫ મી જુનની રાતે એક ખાણું ખા૦ બા૦ મેહર હોશંગ દસ્તુરના પ્રમુખપણાં હેઠળ આપવામાં આવયું હતું. પ્રમુખે એ બેઉ ભાઇઓની સલામતી લેવાડતાં એઓની ફતેહ ઇચછી હતી. એ પછી હાજર રહેલાઓએ ગાયન વગેરેની મજાહ ચાખી મોડેથી વીસરજન થયા હતા.

શેઠ બી૦ જે૦ વહાડયા તે લંડનની પારસી સોશીયલ યુનીયનની કમીટીના એક સ ભાસદને વીદાયગીરીનું એક ખાણું યુનીયન તરફથી તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબરને દીને શેઠ બી૦ જે૦ દલાલના સરનશીનપણાં હેઠળ આપવામાં આવયું હતું. ખાણાં ઉપર શેઠ વહા ડયાની સલામતી લેવાડતાં એવણે એ યુનીયન હસ્તીમાં આવયું ત્યારથીજ ઉલટભરયો ભાગ લઇ જે કીમતી સેવા બજાવી હતી તેની સ્તુતી કરવામાં આવી હતી. શેઠ વહાડયાએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

શેઠ નશરવાનજી બરજોરજી પાવરી જી૦ આઇ૦ પી૦ રેલવેની નોકરી છોડી બદનેરા થી જાથુકના મુંબઇ ધંધાઅરથે આવેલા હોવાથી એવણના માનમાં તા૦ ૧ લી જાનેવારી ને દીને બદનેરા ખાતે શેઠ એદલજી દાદાભાઇ મરચનટના પ્રમુખપણાં હેઠળ એક ખાણું આપવામાં આવયું હતું. ખાણા ઉપર શેઠ નશરવાનજીની તારીફ કરી પ્રમુખે જણાવયું કે કામ પડવે સરવેને મદદ કરવામાં તેમજ સરવેના દુ:ખસુખમાં ભાગ લેવામાં એવણ આપ ણા ગામમાં ઘણા ઉપયોગી થઇ પડતા હતા. એનો શેઠ નશરવાનજીએ પ્રસંગોપાત જ વાબ આપવા પછી ગાનતાનની મજાહ ભોગવી મેળાવડો અસુરેથી બરખાસ્ત થયો હતો.

ભરૂચ જીલાના કલેકટરના ચીટનીસ શેઠ એરચશાહ જેહાંગીરજી તાલેયારખાનની સચી ન સ્ટેટના દીવાન તરીકેની નેમણુક થવાથી એવણના માનમાં ભરૂચ કલબના મેમબરો તરફ થી એજ કલબના મકાનમાં તા૦ ૯ મી જાનેવારીને દીને એક ખાણું આપવામાં આવયું હતું. જે વખતે શેઠ તાલેયારખાનને આ મળેલા ઓધા માટે ખુશાલી જાહેર કરી એવણને એથી પણ વધુ ચઢયાતા ઓધા મળે એવું ઇચછી અરસપરસ સલામતી લઇ મોડી રાત્રે મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

રાજકુમાર કોલેજવાળા શેઠ ખરશેદજી ડોસાભાઇ માસ્તર જામનગર ખાતે મોટા ઓધા ઉપર જવાથી તા૦ ૪ થી જુલાઇને દીને એવણના માનમાં એક ટીપારટીનો મેળા વડો કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે કોલેજના પ્રીનસીપલ મી૦ મેઇને શેઠ ખરશેદજીની નોકરીની લાયક શબદોમાં વખાણ કરી મુબારકબાદી આપતાં જણાવયું કે એવણની મદદથી મારૂ કામ ઘણી સરસ રીતે ચલાવી શકયો હતો અને એવણની બાવીસ વરસની નોકરી આગલા તેમજ હાલના રાજકુમારોને તથા ઓફીસરોને ઘણી ઉપયોગી તથા લોકપ્રીય થઇ પડી હતી. એ પછી કેટલાક રાજકુંવરોએ એવણની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી શેઠ ખરશેદજીએ સરવેનો ઉપકાર માનવા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એજ દીને રાતે કોલેજના માસ્તરો તરફથી જુદું ખાણું શેઠ ખરશેદજીને આપવામાં આવયું હતું. તેમજ તા૦ ૫ મીને દીને બપોરના કોલેજના મેહોમેદન રાજકુમારોએ ટીપારટીનો મેળા વડો કરી એવણને માન આપયું હતું.

શેઠ ખરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાળા પોતાની નાટકી ટોળી લઇને હમેશ મુજબ ગા મેગામ નાટકો કરવા જાય છે તેમ ગયા મારચ માસમાં અમદાવાદ ખાતે કેટલાક નાટકો ભજી બતાવયા હતા. તેથી તા૦ ૪ થી મારચને દીને ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઇ. ઇ. એ ત્યાંની પારસી કલબમાં એ કંપનીના સઘળા ખેલાડીઓને એક મેજબા ની આપી હતી. એ વખતે ખા૦ બા૦ નવરોજીએ ટુંક વીવેચન કરી શેઠ ખરશેદજીને પો

તા તરફથી રૂપાનો વાઝ ભેટ આપયો હતો. વળી શેઠ બાલીવાલાની ટોળીએ નાગપોર ખા તે કેટલાક ખેલો કરી ત્યાંના રહીશોનું સારૂ ધયાન ખેચયું હતું તેમજ શેઠ ખરશેદજીએ બે ત્રણ ખેલો કરી તેની અરધી આવક ત્યાંના ધરમદા ફંડોમાં ભેટ આપી હતી—તા૦ ૩૧ મી આગસ્ટે સોલાપોર ખાતે એ કંપનીએ ગામરેની ગોરીનો ખેલ કીધો ત્યારે એકસાઇસ કલેકટર શેઠ રૂસતમ પેસતનજી જાહાંગીરના ધણીઆણીએ ત્યાંના પારસીઓ તરફની એક પરસ શેઠ ખરશેદજીને એનાયત કીધી હતી. એ ઉપરાંત શેઠ ખરશેદજીએ પુણા ખાતે નવી બંધાવેલી બાલી વાલા થીયેટરમાં તા૦ ૭ મી સપટેમબરે તેમાં અલાદીનનો ખેલ કીધો હતો, એ વખતે નામદાર ગવરનર મી૦ મ્યુર મેકેનઝીએ દોરીથી ડરેપશીન ફિંચકી થીએટર ખોલ્લી મેલાયલી જાહેર કરી પ્રસંગને અનુસરતું ભાષાન કીધા બાદ ખેલ શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

શેઠ એચ૦ ડી૦ માસતર પોતાના ધંધાને સર વેસટરન ઓસ્ટ્રેલીયામાં આવેલા લીઓ નારા શેહેરમાં ગયા હતા, એવણને મુંબઇમાં પાછા ફરતી વખતે વીદયાગીરીનું માન આપ વાનો એક મેળાવડો ત્યાંના મેથોડીસટ ચરચમાં તા૦ ૨ જી નવેમબરને દીને કરવામાં આ વયો હતો. જ્યાં રેવરંડ જેમસે શેઠ માસ્તરે ચરચ માટે બજાવેલી કીમતી સેવાની સ્તુતી ક રવા પછી રાતે સરવે સાથે ખાણું લીધું હતું. એ વખતે શેઠ માસતરે પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

શેઠ પીરોશાહ પેસતનજી મેહતા જેવણ અમદાવાદની મી૦ મનસુખભાઇની મીલમાં તેર વરસ સુધી વીવીંગ માસ્તર તરીકે હતા તેવણને મી૦ મનસુખલાલની મુંબઇની રે મી લમાં ચઢતે પગારે બદલી થવાથી ગયા જુલાઇ મહીનામાં અમદાવાદ ખાતે એવણના દો સ્ત આશનાઓ તેમજ પારસી કોમ તરફથી એવણના માનમાં જુદા જુદા ખાણાના મેળાવ ડા કરવામાં આવયા હતા. એવણને અપાયલી જાહેર જીયાફત વખતે ખા૦ બા૦ રૂસ્તમજી જહાંગીર અને શેઠ પીરોશાહ મેહતાએ તથા બીજા ગ્રહસ્થોએ મીલ તેમજ લોડજ સલામમાં એવણે ચલાવેલી સરવે સાથની લાયકીની તથા આપેલી કીમતી સેવાની સ્તુતી કર નારાં ભાશણો કીધાં હતાં.

શોલાપોરની શેઠ નરસીંગ ગીરજી મહારાજની મીલના વીવીંગ માસ્તર શેઠ એદલજી બેહેરામજી દોરડી અમદાવાદની મીલમાં ચઢતા ઓધા ઉપર જતા હોવાથી શોલાપોર મીલના કામદારો તરફથી એક મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. પ્રમુખપદે મીલના એજંટ રા૦ બા૦ વારડ સાહેબ બીરાજયા હતા. તેવણે શેઠ એદલજીની સેવાઓની સતુતી કરનારૂં વીવેચન ક રયા પછી મીલ તરફથી રૂ૧૫૦ ની રકમ એવણને ભેટ આપી હતી. એ ઉપરાંત શેઠ દોરડી ના મીત્રો તરફથી તેવણને એક પારટી પણ આપવામાં આવી હતી.

રાજકોટવાલા પોસ્ટલ ઇનસ્પેકટર શેઠ કેકી કાવસજી લાલકાકાની બદલી ભરૂચ ખાતે ગ યા આગસ્ટ માસમાં થવાથી એવણનાં માનમાં શેઠ હોરમજી જે૦ આંટયાએ એક પારટી આપી હતી. તેમજ મીસીસ સોરાબજી જમશેદજી લાલકાકાએ પણ ટી પારટીનો મેળાવડો ક રયો હતો. જે વખતે શેઠ લાલકાકા માટે કેટલુંક વીવેચન કરવામાં આવયું હતું.

વડોદરાના ડેપયુટી સ્ટેશન માસ્તર શેઠ હોરમજી ડોશાભાઇ પેમાસ્તરની બદલી ગ્રાંટરોડ નાં સ્ટેશનના ડેપયુટી સ્ટેશન માસ્તર તરીકે થવાથી એવણને વીદાયગીરીનું માન આપવાને રેલવેના સ્ટાફ તરફથી એક મેળાવડો વડોદરાના ગાર્ડ રૂમમાં તા૦ ૨૨ મી આગસ્ટે કરવા માં આવયો હતો. આ વખતે શેઠ હોરમજીની નોકરીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પ છી એવણને સોનાનાં બટનનો એક સટ ભેટ આપવામાં આવયો હતો. સેવટે હાજર રહેલા ઓએ ખાણું લીધા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

ડાકટર જાલ સોરાબજી વકીલ લંડનની એફ. આર. સી. એસ. ની પરીક્ષા આપ વાને અને શેઠ જહાંગીર બમનબેહેરામ પોતાની તનદરોસતીના સુધારા અરથે યુરોપની મુસાફરી એ ગયા તેમને સફળ સફર ઇચ્છવાને તા૦ ૧૬ મી ફેબ્રરવારીને દીને ગ્રાંટરોડની શેઠ દુબાશની વાડીમાં તેમના મીત્રો અને વખાણનારાઓનો મેળાવડો થયો હતો અને રાતના ખાણું આપવામાં આવયું હતું.

જાણીતા ક્રીકેટર ડાકટર હોમી કાંગા, એમ૦ ડી૦ની પરીક્ષા પસાર કરવા માટે વેલાત જતા હોવાથી પારસી જીમખાનાએ તેઓને તા૦ ૨૩ મી ફેબ્રરવારીને દીને રાત્રે ખાણું આ પયું હતું. જે વેળાએ લગભગ સઘળા સભાસદો તેઓને સફળ સફર ઇચછવા હાજર રહયા હતા.

શેઠ માણેકજી બમનજી મોટાફરામ ચઢતી તબીબી અભયાસ માટે વેલાત જતા હોવાથી એવણને સફળ સફર તથા અભયાસમાં ફતેહ ઇછવા અતરેની પરશીયન કલબ તરફથી તાજમહાલ હોટલમાં તા૦ ૨૭ મી ફેબ્રરવારીને દીને ખાણું આપવામાં આવયું હતું.

એલફીનસ્ટન કોલેજના પ્રોફેસર જહાંગીરશાહ કોયાજી પોલીટીકલ ઇકોનોમી સાયનટીફીક રીસરચ વીગેરેના ચઢતા અભયાસ માટે ઇંગલંડ ગયલા હોવાથી તેવણના માનમાં કોલેજના પ્રીનસીપલ મી૦ શારપે તાજમહાલ હોટેલમાં એક ખાણાનો મેલાવડો કરી સફળ સફર ઇચ્છી હતી. વળી એલફીનસટોનીઅન મીત્રોએ પણ તેવણને તા૦ ૧૪ મી સપટેમબર ૧૯૦૭ ને દીને મોનજીનીસ રેસટોરામાં વીદાયગીરીનું ખાણું આપયું હતું.

મુંબઇના જરથોસ્તીઓના મરણ વખતના અરસપરસના લાભના ફંડનો સને ૧૨૭૫ ના સાલના ૧૭ માં વરસના રીપોરટપરથી માલમ પડે છે કે એ સાલમાં ફંડની હાલત સુધરતી ચાલુ રહી છે અને મરનારના નોમીનીઓને પુરેપુરી રકમ આપવા બાદ ફંડમાં રૂપીઆ ૨૪૦૦૦ નો વધારો થયો છે. જે દીવસથી નવું ધોરણ દાખલ કરવામાં આવયું તયાર પછી એ ફંડમાં રૂપીઆ ૧૨૮૪૮૩ જેટલી રકમ બાકી રહી હતી અને તેમાં છેલ્લા અઢી માસમાં બીજા રૂ. ૫૦૮૯ નો વધારો થતાં એ રકમ વધીને રૂ. ૧૩૩૫૭૨ જેટલી થઇ હતી. નવું ધોરણ દાખલ કરવા પછી ૪૩૮ મરણ નીપજ્યાં હતાં. જેમના નોમીનીઓને રૂ. ૩૩૨૧૦૦ જેટલી રકમ આપી હતી. રીપોરટવાળા સાલમાં સભાસદોમાં ૫૦ મરણ નીપજ્યાં હતાં અને ૫૩ નવા સભાસદો ફંડમાં દાખલ થયા હતા, જે આગલા સાલની ૨૧ ની સંખયા જોતાં ૫૩ ની સંખયા ઘણી સંતોશકારક હતી.

ગુજરાતના જરથોસ્તીઓનાં મરણ વખતનાં અરસપરસનાં લાભનાં ફંડના પંદરમાં સાલના રીપોરટ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ સાલમાં કુલે ૬૩ મરણ અને ફકત ૭ ડીફોલટર થયા હતા. તુરતની મદદ માટે ૨૨ નોમીનીઓને રૂ૨૯૫૦ ની રકમ આપવામાં આવી હતી. આખર થતાં સાલમાં કુલે ૧૬૧૪ સભાસદો હતા. ફંડની કુલે થાપણ રૂ૧૫૭૪૯૪ ની હતી.

બોમબે બરોડા તથા રજપુતાણા માળવા રેલવે ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનના સને ૧૯૦૬ ના ૧૮ માં સાલના રીપોરટ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ સાલમાં ફકત ૩ મરણ થયાં હતાં અને કુલે મેમબરોની સંખયા ૨૭૭ ની હતી. એ વરસમાં રૂ. ૧૩૦૦૦ ના ડીબેનચરો લઇ મુંબઇ બેંકમાં અનામત મુકવામાં આવયાં હતાં. એ એસોસીએશનના ત્રસ્ટીઓએ એ રેલવેના એજંટ મેજર એ૦ દી૦ જી૦ શેલીને અરજ કરી મેમબરોનું લવાજમ દર માસે પગારપત્રક મારફતે કાપી લેવાની માગણી કરી હતી. તે એ અમલદારે ખુશીથી કબુલ કીધી હતી. એ ફંડમાં ૧૯૦૫ માં ૬ ડીફોલટરો થયેલાંઓએ નવા ઠેરાવ મુજબ પોતાનું બધું લવાજમ પાછું ભરી પાછા સભાસદો થયા હતા. ૧૯૦૬ માં ગુજરેલા મેમબરોએ પોતે કુલે ભરેલાં નાણાં કરતાં તેઓને મલેલી બેનીફીટની રકમ લગભગ બેવડીથી વધુ હતી. મંડળીની સરૂઆતથી આ વરસની આખેરી સુધીમાં ગુજરી ગયલા ૧૨૪ મેમબરોની બેનીફીટના રૂ૧૧૪૭૦ પગાર કરવામાં આવયા હતા. ૧૯૦૫ નું વરસ પુરૂં થતાં મંડળીની નકી થાપણ રૂ૪૫૪૨૧ ની હતી, જયારે આ વરસ પુરૂ થતાં રૂ૫૦૪૨૪ થવા ગઇ હતી. જે દેખાડે છે કે મંડળીનું કામ ઘણું મનમાનતી રીતે ચાલે છે.

જી૦ આઇ૦ પી૦ રેલવેના જરથોસ્તીઓના ડેથ બેનીફીટ ફંડના ૧૯ માં વરસના રીપોરટ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ સાલમાં ૮ નવા સભાસદોનો વધારો થયો હતો અને પાંચ સભાસદોનાં મરણ થયાં હતાં. ફંડની શરૂઆતથી તે આજ સુધી ૫૦ મરણ પામેલા સભાસદોમાં નોમીનીઓને રૂ૨૨૫૦૦ આપવામાં આવયા હતા. એ વરસમાં બધા મલી કુલ ૨૪૬ સભાસદો હતા અને એની કુલે થાપણ વરસની આખરીએ રૂ૨૯૨૯૬ ની હતી.

શેઠ એદલજી દીનશાહ, સી. આઇ. ઇ. એ સ્થાપેલાં કરાંચીના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડનો, મરહુમ બાઇ બચુબાઇ નીરાશ્રીત તથા ધમબાર ફંડનો અને મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ ચેરીટેબલ ફંડના તા૦ ૧ લી મે ૧૯૦૬ થી તે તા૦ ૩૦ મી એપ્રીલ ૧૯૦૭ સુધીના એક વરસના હીસાબ ઉપરથી માલમ પડે છે કે, કરાંચીના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડની થાપણનાં વયાજમાંથી હમેશ મુજબ એક મોબે

૬, નસેસાલરો અને ખાધીઆ રાખવા ઉપરાંત દીવો, લાકડાં, સુખડ વગેરેનો સરવે ખરચ કરવામાં આવયો હતો. એ સાલમાં કુલે રૂ. ૩૧૪ ભેટ મળયા હતા. તેમજ ૨૪ નાના અને ૩૨ મોટાં મળી ૫૬ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવામાં આવયાં હતાં. છેલા ૧૯ વરસમાં ૪૩૭ નાના અને ૩૩૭ મોટા રવાનો મલી ૭૭૪ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવામાં આ વયાં હતાં. મરહુમ બાઇ બચુબાઇ નીરાશ્રીત ફંડમાંથી આ સાલ રૂ. ૩૩૯ ગરીબોમાં આપ વામાં આવયા હતા. આ ફંડમાં શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઇ. ઇ.એ રૂ. ૬૦ ભેટ આ પયા હતા કે ગરીબ જરથોસ્તીના છોકરાંની સ્કુલ ફી આપવી. બાઇ બચુબાઇ ધમબાર ફં ડમાંથી હમેશ મુજબ ચોથો ધંમબાર કરવામાં આવયો હતો અને મરહુમ બાઇની બાજને દીને બાનુઓનું ખાણું કરવામાં આવયું હતું. બાઇ સુનાબાઇ ચેરીટેબલ ફંડમાંથી કુલ જ રથોસ્તી ગ્રહસ્થોના પાંચ ધમબાર કરવામાં આવયા હતા, અને મરહુમ બાઇની બાજને દી ને જરથોસ્તી બાનુઓને ખાણુ આપવાને બદલે ગરીબ લોકોમાં રોકડ નાણું તથા મલમલ વહેંચવામાં આવી હતી. ઉપલાં ચાર ફંડોની વરસની આખરીએ કુલે પુંજી રૂ. ૧૨૦૧૮૭ ની હતી.

ઇનડોરની જરથોસ્તી અનજુમનના અકાબર મરહુમ શેઠ હોરમજી માણેકજી ભમગરા જેવણ રોજ ૩૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૭૬ ને દીને હક થયા હતા. તેવણની યાદગારી કાયમ રાખવા માટે ઇનડોરની અનજુમન તરફથી મરહુમ શેઠની એક લાઇફ સાઇઝ સબી ખુ લી મેલવાની ક્રીયા મરહુમ શેઠે બંધાવેલી દરેહમેહેરના મકાનમાં રોજ ૩૦ મો માહા ૯ મા ને દીને મઉના વડા દસ્તુરજી ખુરશેદજી જમશેદજી જામાસ્પઆશાનાએ કીધી હતી, એ વખતે દરેહમેહેરનું મકાન બાનુ તથા ગ્રહસ્થોથી ચીકાર ભરાઇ ગયું હતું. દસ્તુરજીએ જ શનની ક્રીયા કરવા બાદ ભાશણ કરતાં મરહુમનાં સારાં કામોની સ્તુતી કરી સબી ઉપરનો પરદો ખસેડી સબી ખુલી મેલેલી જાહેર કીધી હતી. હાજર રહેલાઓએ ચાશણી કરી વી ખેરાઇ ગયા હતા.

કરાંચીના જાણીતા કમીસરીએટ એજંટ મરહુમ ખાનસાહેબ હોરમસજી ખરશેદજી મામા ની એક સબી તયાંની કેપની અગીયારીમાં રોજ ૧૨ મો માહા ૧૦ મા ને દીને ખુલી મુક વમાં આવી હતી. જે વખતે મરહુમના બેટાઓ તરફથી અગીયારીમાં જશન કરવામાં આ વયું હતું. વળી મરહુમની બીજી સબી તયાંની જરથોસ્તી કલબમાં મરહુમની યાદગારી જા ળવી રાખવા માટે રોજ ૯ મો માહા ૧૨ માને દીને જશનની ક્રીયા કરી એ કલબના પ્રમુ ખ શેઠ નશરવાનજી રૂસ્તમજી મેહતાએ મરહુમ શેઠ મામાની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરી ખુલી મુકી હતી. એ પછી શેઠ કાવસજી એદલજી અંકલેસરીયાએ અનુસરતું ભાશણ કીધા બાદ મેળાવડો વીખેરાઇ ગયો હતો.

બદનેરાના જાણીતા રહીશ શેઠ નવરોજી પે૦ કનત્રાકટર નાયગામવાળાએ ત્યાંના ધર મના ફંડોમાં લગભગ આઠ હજાર રૂપયાની સખાવત કરેલી હોવાથી એ ધરમખાતાં સાથે એમની યાદગારી જાળવી રાખવા માટે શેઠ નવરોજીની મોટા કદની એક સબી બદનેરાની અગીયારીમાં ઉમરાવતીના જડજ શેઠ અરદેશર ચીનાઇએ એક મેળાવડા સનમુખ એ અગી આરીની સાલગ્રેહને દીને યાને રોજ ૬ ઠો માહ ૪ થાને દીને ખુલી મેલવાની ક્રીયા કરી હતી. એ વખતે જુદા જુદા ગ્રહસ્થોએ એવણે કરેલી સખાવતની તારીફમાં કેટલુંક વીવે ચન કરવા બાદ શેઠ નવરોજીને અનજુમન તરફથી એક શાલ ઓઢાડવામાં આવી હતી. એ પછી રાતે ખાણું લઇ સરવે છુટા પડયા હતા.

અતરેની એલફીનસટન ક્રીકેટ કલબના મરહુમ સભાસદ શેઠ શાપુરજી બી૦ સપેનસર ની આખા કદની ઓઇલ પેનટીંગ તસવીર ખોલી મેલવાની ક્રીયા તા૦ ૧૧ મી મારચને દીને એલફીનસટન ક્રીકેટ કલબની ઇમારતમાં એક મેળાવડા સનમુખ સરનશીન ડા૦ બરજો રજી એચ૦ દાંતરાએ કરી હતી. ડા૦ બરજોરજીએ સબી ખુલી મેલતાં મરહુમ શેઠ સપેન સરને એક ક્રીકેટર, ટેનીસપલેયર અને બીલીયરડ રમનાર તરીકે આગેવાન સપોરટસમેન લે ખી એઓના મળતાવડા ગુણોની સ્તુતી કરી, એવા એક ભલા સભાસદની યાદગારી કલબમાં જળવાઇ રહેશે એવું કેટલુંક વીવેચન કરયા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. મરહુમ શેઠ સ્પેનસરની યાદગારીમાં ઉપલી એલફીનસટન ક્રીકેટ કલબની આગેવાની હેઠલ એક રૂપા

નું સપેનસર શીલ્ડ રૂપયા ૮૦૦ ની કીમતનું તઇયાર કરવામાં આવયું છે અને એ અતરેની લોકલ પારસી કલબો વચે ચેમપીયનશીપની મેચો ખેલાવી એક એક વરસ માટે ચેમપીયન ઠરનારી કલબોને એનાયત કરવાનો વીચાર રાખવામાં આવયો છે.

મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી ડોશાભાઇ શેઠના જેવણુ શેઠ દાદાભાઇ હોરમજી દુબાસની કલબના સરનશીન હતા તેવણુની સબી એ કલબમાં રોજ ૧ લો માહા ૭ માને દીને શેઠ બેહેરામજી જીજીભાઇએ એક મેળાવડા સનમુખ ખુલી મેલી હતી. જે પ્રસંગે શેઠ રૂસ્તમજી ફરામજી વહાડીયાએ મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજીની સાલેસાઇ અને જરથોસ્તી ધરમ ઉપરની મજબુત એકીનની તારીફ કરી કેટલુંક વીવેચન કીધું હતું.

અતરેના જાણીતા શેહરી શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટે લંડનની ગરમ દેશોના રોગોના અભીયાસ માટેની શાળાનાં ફંડમાં એક લાખ રૂપીઆની નાદર બક્ષેશ આગળ કીધી હતી તેની પીછાનમાં શેઠ બમનજીની મોટી ઓઇલ પેંટીંગ તસ્વીર એ સ્કુલનાં મકાનમાં ગયા જુલાઇ માસમાં એક મોટા મેળાવડા સનમુખ ખુલી મુકવામાં આવી હતી. આ ક્રીયા સ્કુલ કમીટીના સરનશીન મી૦ નેરને કરી હતી. મી૦ નેરને શેઠ બમનજીએ કરેલી સખાવતની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવયું કે એવણુ શેઠની એ બક્ષેશથી આ સ્કુલનું કામ ચાલુ કરી શકાયું હતું તેમજ એ સ્કુલે પોતાની ટુંક હઇયાતી દરમયાન અગણીત લાભો આપયા છે. ૭૦૦ તબીબોને ગરમ દેશના રોગોની તાલીમ આપીને એ સ્કુલે તેઓને દુનીયાના જુદા જુદા ભાગોમાં મોકલાવયા છે. એ પછી સર પેટરીક મેનસને જણાવયું કે શેઠ બમનજીની સખાવત ઉતમ પ્રકારની છે અને જો મદદ નહી મલતે તો કદાચ સ્કુલ બંધ કરવી પડતે. સેવટે શેઠ બમનજીના પુત્ર શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટ જેવો વેલાતની મુસાફરીએ સીધારેલા આ મેળાવડામાં હાજર હતા તેઓએ વલતો જવાબ આપતાં જણાવયું કે મારા પીતા હીંદુસ્તાનના કે બીજા કોઇબી દેશના લાયક કામમાં હમેશ ઉલટ લે છે અને આ સ્કુલ જે સારૂં કામ બજાવે છે તેથી એ લાખ રૂપીઆ ઘણા સારે મારગે ખરચાયલા માલમ પડે છે. એ પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

ભરૂચની પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટી મરહુમ શેઠ દીનશાહ ફરદુનજી જીનવાળાની ઓઇલ પેનટીંગ તસ્વીર જે ભરૂચની પારસી અનજુમનના ખરચે તઇયાર થઇ હતી તે ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૮ મો માહ ૧૧ માને દીને ત્યાંની હમાવાળાની અગીયારીમાં એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા કરયા પછી ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલે મરહુમના સારા ગુણોની તારીફ કરી મરહુમે એ દરેહમેહેર બાંધવામાં જે મોટો હીસ્સો આપયો હતો તે માટે કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી શેઠ રતનજી જીવણજી હોમાવાળાએ તસ્વીર ખુલી મેલી હતી, તે પછી હાજર રહેલાઓએ ચાશની કરી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. વળી એજ દીને સાંજે ભરૂચની રાયચંદ દીપચંદ લાયબ્રેરીમાં મરહુમે એ લાયબ્રેરીના એક આનરરી સેક્રેટરી તરીકે જે કીમતી સેવા બજાવી હતી તેની પીછાનમાં એક ફંડ ઉભું કરીને મરહુમની એક તસ્વીર શેસનસ જડજ મી૦ ગોવીંદ દીનાનાથ મદગાવકરના પ્રમુખપણા હેઠળ એક મેળાવડા સનમુખ ખુલી મેલવામાં આવી હતી. તે વખતે મરહુમે લાયબ્રેરીના સેક્રેટરી તરીકે બજાવેલી સેવાની સ્તુતી કરનારૂ વીવેચન પ્રમુખ ઉપરાંત બીજા કેટલાક સાહેબોએ કરવા બાદ મેળાવડો વીખેરાઇ ગયો હતો. એ ફંડમાં લગભગ રૂ ૨૬૦૦ ભરાયા હતા.

રાંદેરની અગીઆરીના સ્થાપક મરહુમ શેઠ દારાબશાહ દોરાબજીના વારસો તરફથી મરહુમ શેઠ જાંગીરજી દારબશાહની અને અશો જરથોસ્તની આપવામાં આવેલી સબીઓ ખુલી મેલવાની ક્રીયા એ અગીયારીના દસ્તુરજી રૂસ્તમજી હોરમજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ રોજ ૧૬ મો માહ ૭ માને દીને કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં અનજુમન તરફથી જશનની ક્રીયા કરવામાં આવયા બાદ દસ્તુરજી રૂસ્તમજીએ તથા બીજા સાહેબોએ પ્રસંગને અનુસરતું ભાષણ કીધા બાદ હાજર રહેલાઓએ ચાશની કરી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

અંકલેશ્વરના જાણીતા મરહુમ ડા૦ પીરોશાહ દીનશાહ કુપરની પેંટીંગ સબી જે જાહેર ઉઘરાતથી એકઠા કીધેલા રૂ ૨૧૦ ના ખરચે તઇયાર કરવામાં આવી હતી તે તયાંની દેહમેહેરમાં ખુલી મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૫ મો માહ ૧૨ માને દીને યાને મરહુમની વરસી

ની બાજને દીને એક મેળાવડા સનમુખ ખાં૦ બાં૦ આદરજી મનચેરજી દલાલનાં પ્રમુખ
પણા હેઠળ કરવામાં આવી હતી. ખાં૦ બાં૦ આદરજીએ મરહુમની તસવીર ખુલી મેલતાં
મરહુમના સદગુણો તથા એવણુની ગરીબો માટેની કાલજી વીશે કેટલુક વીવેચન કરવા બાદ
મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

ગોંડલના માજી દીવાન શેઠ બેજનજી મેરવાનજીએ ધોરાજી પાંજરાપોળને ઘણી કીમતી મદદ
એવણુ ત્યાંના દીવાન હતા ત્યારે આપી હતી તેથી એવણુની સેવાની પીછાણમાં ધોરાજીના માહાજન
તરફથી તૈયાર કરવામાં આવેલી ઓઇલ પેનટીંગ તસવીર ત્યાંની ધોરાજી પાંજરાપોલ મોટરી ઓફી-
સમાં ખુલી મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૪ મો માહ ૧૨ માને દીને એક મેલાવડા સનમુખ ગોંડલના
કુમાર શ્રી ભોજરાજજી સાહેબે કીધી હતી. એ વખતે શેઠ બેજનજીની તારીફમાં કેટલાક સાહે-
બોએ વીવેચન કરવા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

બાજ રોજગારનાં ત્રસ્ટને લગતો એક મુકદમો આ વરસે નોંધ લેવા જોગ નીવડયો
છે તે એમ કે આગલા હેવા કેટલાક મુકદમામાં અંગ્રેજી કાયદાની રૂહે કોમના સામાનય લા
ભનાં હેવાં ત્રસ્ટો નહી ગણાવાથી ત્રસ્ટો રદ કરીને વારસોને વેંહેંચી આપવાના ચુકાદા થ
યલા છે. પણુ હવડાં મંડાયલા એક મુકદમામાં જેમાં મી૦ જમશેદજી ખરશેદજી તારાચંદ
બારીસ્ટરે મરહુમ બાઇ દીનબાઇ જે૦ તારાચંદે સને ૧૮૭૧ માં કરેલું રૂ૧૫૦૦૦ નું ત્રસ્ત
રદ કરવાને મરહુમ બાઇ દીનબાઇનાં વહુ સુનાબાઇ અને બીજા દશ જણાઓ સામે ફરીયા
દી માંડી છે. પણુ તેનો ચુકાદો આગલા ચુકાદાઓની રૂહે નહી કરતાં નામદાર જડજ મી૦
દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવરે જબાનીમાં ઉતરી બીજી રીતે ફડચો થતો હોય યાને ત્રસ્ત બાહા
લ રહેતું હોય તો તેમ કરવા જણાવયું છે. એ બનાવ પારસી કોમને જાણવાજોગ ગણાયો છે.

મુંબાઇ શેહેરમાં ઘેર પડવાની હોનારતનો અને તેમાં સાત કાજગરા પારસી જીવો સા
મટા જવાનો હેબતનાક બનાવ તા૦ ૩૧ મી જુલાઇને દીને બનવાથી તેને માટે પારસી કો
મમાં મોટો હોકાર પડી રહયો હતો. બાહરકોટ દાદીશેઠના આતશબેહેરામની સામે આવેલાં
એકસોથી વધુ વરસની મુદતનાં પુરાણાં બે ઘરો ઉપલે દીને સાંજે તેમાંનાં ભાડુતો તેજ વ
ખતે ખાલી કરી જાય તેટલાંમાં પડી જવાથી બે કુટુંબનાં સાત જણાં દબાઇ મુવાં હતાં.
અને તેમની સાથે બીજાં ૧૯ જણાં ડટાઇ કચડાઇ ગયલાં હાસ્પીટાલમાંથી સાજાં થઇ જીવ
તાં બાહાર પડયાં હતાં. બાપલાં જે સાત જણાં કચડાઇ મુવાં હતાં તે માત્ર બે કુટુંબનાંજ
હતાં જેમાં એક શેઠ નવરોજી કાવસજી વાડીવાળાના ત્રણ બેટાઓ નામે બમનજી ઉમર વર
સ ૧૭ ની, હોરમજી ઉમર ૯ ની, રૂસ્તમજી ઉમર વરસ ૨૭ ની; બીજાં કુટુંબની બાઇ
રતનબાઇ રૂસ્તમજી મશાની ઉમર વરસ ૪૮ ની, પીરોજશાહ રૂસ્તમજી મશાની ઉમર વર
સ ૨૭, બચુબાઇ માણેકજી મશાની ઉમર વરસ ૪૨, અને પીરોજબાઇ માણે
કજી મશાની ઉમર વરસ ૯ ની મલીને આખી રાત કાટમાં ગુગળાઇ ગયલાં અને
તે બીચારાંઓ તરાસદાયક રીતે રીબીને અંતે મરણ પામવા પછે છેક
બીજે દીવસે તેમનાં રૂવાંન બાહાર કાઢવામાં આવેલાં અને સાતે રૂવાંનોને તે ઘેરની
સાંમેના દાદીશેઠવાળાં આતશબેહેરામનાં મકાનના ઓટલાપર મુકી સાતે રૂવાંનોની ઘેહેસાર
ણાંની ક્રીયા સાથેજ કરીને જયારે સાતે રૂવાંનોની પાયદસ્ત સામટી નીકળી તયારે તે વખ
તનો દેખાવ બહુ દુખદાયક થઇ લાગો હતો, અને તેથીજ એ બનાવ પારસી કોમમાં તેમ
બીજા લોકોમાં પણુ માહા આફતકારક યાદગારી રહી જાય તેવો નીવડયો હતો. એ સઘળા
મરહુમોની અશો યાદમાં એવોના પહેલા મહીનાની બાજને દીને ધોબીતળાવના જરથોસ્તી
જીમનેશીયમના ચેલાઓ તરફથી શેઠ સોડાવાટરવાળાની અગીઆરીમાં જશનની ક્રીયા કરવા
માં આવી હતી તથા શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ ઇનસ્ટીટયુટના કેટલાક ચેલાઓ તરફથીબી
બાહારકોટ ખાતે જશન કરવામાં આવયું હતું. તેમજ અનફળ શાખના જશનવાળા મેળા
વડામાં શેઠ જાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલની આગેવાની હેઠળ બધા મીજલશીઓએ ઉ
ભા થઇને લાગટ બે મીનીટવેર મરહુમોના રૂહને શાંતી મળે એવી દુવા એકચીતે ગુજારી હતી.

નવસારીની અનજુમનના એક આગલા અકાબર મરહુમ દેશાઇજી મનચેરજી ખુરશેદ
જીની ૯૬ માં વરસની બાજ રોજ ૨૪ મો માહા ૨ જાને દીને હોવાથી રાખેતા મુજબ મ
રહુમના નબીરાઓ તરફથી નયાતનું ખાણું કરવામાં આવયું હતું. આ નયાતના ખરચ મા

ટે તયાંની ખરશેદવાડી નામનો વજીફો ધરમ ખાતે આપેલો છે તેની ઉપજમાંથી ખરચ ક
રવામાં આવે છે. એ નયાતમાં ઘી પીરસવામાં આવવાથી સાધારણ રીતે ઘીની નયાતના ના
મથી ઓળખાય છે.

મરહુમ દેશાઈજી ખરશેદજી ટેમુલજીની ૧૨૮ માં વરસની બાજ રોજ ૧૨ મો માહ ૫ મા
ને દીને હોવાથી મરહુમ દેશાઈજીના નબીરાઓ તરફથી જશન કરવામાં આવયું હતું. તેમજ
ભગર સાથના મોબેદોએ વડા દસ્તુરજી સાહેબ દારાબજી મહીયારજીની આગેવાની હેઠળ એક
દીવસ આગલથી ઉગરાતનું જમણ કીધું હતું. એ દીને દેશાઈજીના નબીરાઓ તરફથી હ
મેશના રીવાજ મુજબ પરેજીનું ખાણું આપવામાં આવયું હતું. મરહુમના વખાણનારાઓ
તરફથીબી મુંબઈમાં એ દીને બાજ અફરગાનની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. તેમજ રાતે
ખાણુંબી થયું હતું.

નવસારીના મરહુમ પહેલા દસ્તુર મેહરજીરાણાની ૩૧૬ મા વરસની લાંબી મુદતની
બાજ રોજ ૮ મો માહ ૧૨ માને દીને હોવાથી એ દીને મરહુમના નામથી બાજ જશન
કરવાને ઉભાં કીધેલાં ફંડમાંથી હમેશ મુજબ તયાંની વડી દરેહમેહરમાં વડા દસ્તુરજી ફરા
મજી કેકોબાદજીની આગેવાની હેઠળ જશન કરવામાં આવયું હતું અને રાતે અનજુમનનું
ખાણું થયુ હતું. એ મુજબ અતરેબી કામાબાગમાં મરહુમની યાદમાં જશન તથા ખાણું
દસ્તુરો, મોબેદો અને બેહેદીનો તરફથી કરવામાં આવયું હતું.

શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ પારસી ચેરીટેબલ ઈનસ્ટીટયુશનના માજી પ્રીનસીપલ મરહુમ
શેઠ ફરામજી કાવસજી બનાજી એમ૦ એ૦ ની આઠમા વરસની બાજ રોજ ૧ લો માહા
૧૦ માને દીને હોવાથી તેની નેક યાદમાં એ દીવસે સાંજના સાડાચાર કલાકે એ ખાતાંના
આગલા તથા હાલના વીદયારથીઓ તથા શીક્ષકો તરફથી બાજ તથા જશનની ક્રીયા અત્રેના
અનજુમનના આતશબેહેરામમાં નાયબ દસ્તુર મીનોચેહેર જામાસ્પજી જામાસ્પઆશાનાની
આગેવાની હેઠળ કરવામાં આવી હતી. જશનની ક્રીયા પુરી થવા પછી સોલીસીટર શેઠ જ
હાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ એમ૦ એ૦, એલ૦ એલ૦ બી૦ એ ગુજરેલાંઓ તરફની
આપણી ફરજ એ વીશય ઉપર એક જાહેર ભાષણ આપયું હતું.

શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ પારસી ચેરીટેબલ ઈનસટીટયુશનના મરહુમ માનવંત સથાપક
ઓનરેબલ શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઇ. ની ૧૭ માં વરસની બાજ ગાથા પહેલો
અહુનવદ ને દીને હોવાથી એ મરહુમ નરની યાદમાં બાજ અને જશનની ક્રીયા એ દીને સાંજના
આલબલેસ બાગમાં બેરામજી જીજીભાઈ સટુડંટસ એસોસીએશનની આગેવાની હેઠલ એ ખાતાંના
શીક્ષકો તથા આગલા અને હાલના વીદયારથીઓ તરફથી કરવામાં આવી હતી. ક્રીયા પુરી થવા પછી
શમશુલ ઉલમા એરવદ જીવનજી જમશેદજી મોદીએ કુશતીનો કમરબંદ ઉપર જાહેર ભાશણ
આપ્યું હતું.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી કામાના ધરમખાતાંની સ્કુલના સ્થાપક શેઠ નશર
વાનજી મનચેરજી કામાની ૫૧ મી બાજ રોજ ૨૦ મો માહ ૩ જાને દીને હોવાથી એ મ
રહુમ શેઠની યાદગારી તેમજ પુનને માટે એ ખાતાંની નીશાળના સઘળા વીદયારથીઓને
એ દીને મરહુમ શેઠ માણેકજી શેઠની વાડીમાં બપોરના જમાડવામાં આવયા હતા. વળી
એજ દીવસે ચોપાટી ખાતેની ધરમશાળામાં રહેતાં આંધળાં, લુલાં તેમજ ગરીબ ઈરાંનીઓ
ને પણ બપોરનું ખાણું આપી આશીર્વાદ આપવામાં આવી હતી.

મરહુમ ડા૦ કેખશરૂ નશરવાનજી બાહાદુરજીની નવમા વરસની બાજ રોજ ૫ મો
માહા ૧૨ માને દીને હોવાથી મરહુમની યાદમાં એક મેળાવડા સનમુખ દસ્તુરજી સાહેબ
કેખશરૂ તથા નાયબ દસ્તુરજી મીનોચેહેરજી અને બીજા મોબેદોએ જશનની ક્રીયા કરવા બાદ
ગરીબ માબાપનાં એક છોકરા અને એક છોકરીની નવજોત કરવામાં આવી હતી. એ પ્રસંગને
અનુસરતું વીવેચન સભાના સરનશીન શેઠ શાપુરજી બેરામજી કાતરકે તથા શેઠ ધનજીભાઈ
નવરોજી પટેલે કીધા બાદ રાતે ખાણું લઈ મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો. ઉપલો
મેળાવડો અતરેના જાણીતા ફ્લોરીસ્ત શેઠ હોરમજી અરદેશર દુબાશની આગેવાની હેઠળ હમેશ
મુજબ કરવામાં આવયો હતો.

શેઠ એમ૦ એફ૦ પીઠાવાલાને "મારી માતાના" ચીત્ર માટે મુંબઇની આરટ સોસાયટીનો સોનાનો ચાંદ અને એજ ચીત્ર માટે શેઠ પીરોજશા બમનજી પીટીટનું રૂ ૧૦૦ નું ઇનામ મલ્યા હતા.

શેઠ શાવકશાહ હોરમજી કંત્રાકટરને ફોટોગ્રાફી તથા કાચ ઉપરના કોતરકામ માટે કાનાનોર તથા વીઝાગાપટમના પ્રદરશનમાંથી સોનાનો ચાંદ તથા પેહેલા વરગની સરટીફીકેટ, મધરાસની ફાઇન આરટ સોસાયટીનો સોનાનો ચાંદ, લંડનની સાયનસ સોસાયટીના એકઝીબીશનમાંથી એક રૂપાનો તથા એક બ્રોનઝનો ચાંદ મલયા હતા.

કલીકટના જાણીતા વેપારી શેઠ ધનજીભાઇ માણેકજી મુગાશેઠને પોતાનાં કારખાનામાં બનાવેલાં જમીનપર જડવાનાં ટાઇલસ, ફલાવર પોટસ, નલીયાં, લાદીઓ, કુજા માટે કાનાનોર ખાતે ભરાયલાં એકજીબીશનમાંથી રૂપાંનો ચાંદ મલયો હતો.

શેઠ આર૦ ડી૦ સીઓડયાને પારસી મોબેદના પીકચર માટે સીમલા ખાતે ભરાયલાં ચીતરોનાં પ્રદરશનમાંથી રૂ. ૪૦ નું ઇનામ મલયું હતું.

શેઠો એચ૦ પી૦ શેઠનાની કુંપનીને મીલાન ખાતે ભરાયલાં પ્રદરશનમાંથી જેલી, કરી પાઉડર ચા, માટે ડીપલોમા ઓફ ઓનર મલયો હતો.

કલકતા ખાતે કોનગ્રેસને લગતું જે ઇનિડસ્ત્રીયલ એકઝીબીશન ગયા ડીસેમબર માસમાં ભરવામાં આવયું હતું તેમાં શેઠ એમ૦ એફ૦ પીઠાવાળાને પોરટરેટો માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ શયાવક્ષ હોરમજી કનત્રાકટરને કાચ ઉપરનાં કોતરકામ માટે સોનાનો ચાંદ અને ફોટોગ્રાફી માટેબી સોનાનો ચાંદ, માણેકજી પીટીટ મીલને સારો દેખાવ કરવા માટે, સીવવાના દોરા માટે, સરટીગસ, ચેક વગેરે માટે અને મોજા માટે મલી ચાર સુનાના ચાંદો, પુણાની દખણ પેપર મીલને છાપવાના કાગલો માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠો સોરાબશા રૂસતમજીની કંપનીને મખમલ ઉપર સોનેરી રૂપેરી કસબના ભરતકામ માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ કુંવરજી ડી. મીસ્ત્રીને ટેબલ હારમોનીયમ માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ એન. કે. જસાવાલાને અચાર અને ચટણી માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ પેસતનજી બમનજીને પોરત્રેટો અને સબજેકટોના સરવથી સરસ સંગ્રહ માટે તેમજ એક સુંદર ચીત્ર માટે બે સોનાના ચાંદ, તથા પેસતલ વરક માટે રૂપાંનો ચાંદ, અને શેઠ પટેલને આલપાઇન રેલવેના બાંધકામ માટે સોનાનો ચાંદ, બીલીમોરાવાળા શેઠ સોરાબજી જામાસજી વરકીંગબોક્ષવાલાને હાથીદાંત અને સુખડમાં કીધેલાં કોતરકામના નમુના માટે રૂપાંનો ચાંદ, શેઠ બમનજી એદલજી આમરાને જાત જાતનાં સરબતો માટે રૂપાંનો ચાંદ, શેઠો બેહરામ બ્રધરસને મસાલા, ચટણી વગેરે માટે રૂપાંનો ચાંદ, શીગામવાળા શેઠો આર. એમ. દારૂવાળા એંડ સનસને ચટણી, અચાર માટે રૂપાનો ચાંદ, વડોદરાવાલા શેઠો રૂશતમ બ્રધરસને બલુ બલેક ઇંક માટે રૂપાનો ચાંદ, શેઠ એફ. પી. ભમગરાને લાકડકામના સુંદર ફરનીચર માટે રૂપાંનો ચાંદ, ધી છોઇ સીલ્ક મીલ્સ કંપનીને રેશમ માટે રૂપાંનો ચાંદ, શેઠ એચ. પી. શેઠનાને અચાર અને ચટણી માટે રૂપાંનો ચાંદ, અને બાઇ ગુલબાઇ ડી. ઉમરીગરને અચાર માટે રૂપાંનો ચાંદ; કલકતાવાલા શેઠ જે. સોરાબજીને માખણ માટે પેહલા વરગની સરટીફીકેટ, નવસારીવાલા શેઠો આર. એચ. બાનાની કુંપનીને પરફ્યુમરી માટે પેહલા વરગની સરટીફીકેટ અને બાઇ ધનબાઇ દોરાબજીને હોઝીયરી અને મશીન નીટીંગ માટે બીજા વરગની સરટીફીકટ મલી હતી.

સુરત ખાતે ગયા મારચ માસમાં ચઉદમી પ્રાંતીક કોનફરનસને લગતું હુનર ઉદયોગનું પ્રદરશન ભરવામાં આવયું હતું તેમાં શેઠ હોરમજી અરદેશર દુબાશને ફુલો માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ પેસ્તનજી બી૦ પ્રેસને ગાડીના ડીઝાઇન તથા ફીનીસ માટે સોનાનો ચાંદ અને ગાડીના ફીટીંગઝ તથા ફરનીચર માટેબી સોનાનો ચાંદ તેમજ આયાત કરેલી ગાડીઓની બાંધણી માટે વપરાતા સામાનના નમુના માટે પહેલા વરગનો ડીપલોમાં અને મેરીટની સરટીફીકેટ, શેઠ જહાંગીરજી જામાસ્પજી અઠુગરને સોના તથા રબરમાં બેસાડેલા દાંતનાં ચોકઠાં તથા પુરેલા દાંતના નમુના માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠો કે૦ એન૦ જશાવાલાની કંપનીને જેલી અને ચટણીના નમુના માટે સોનાનો ચાંદ, ડાકટર એદલજી માણેકજી મોદીને પોતાનાં તરેહવાર ડીસાઇનફેકટ તથા મીલોમાંની ચીજોની સરસ બનાવટને માટે ચાર સોનાના ચાંદો, શેઠ શાવકશાહ હોરમજી કંત્રાકટરને ફોટોગ્રાફી તથા કાચ ઉપરના કોતરકામ માટે એક સોનાનો તથા બે રૂપાના ચાંદો, મીસ હીરાંબાઇ ડોસાભાઇ કુપરને બાનુ સેકસનમાં સારી ચીજ રજુ કરવા માટે રૂપાંનો ચાંદ, શેઠ સોરાબજી જામાસ્પજી વરકીંગબોક્ષવાલાને હાથીદાંત અ

ને મુખડમાં કીધેલાં કોતરકામના નમુના માટે રૂપાંનો ચાંદ, શેઠ બમનજી એદલજી આમરા ને સરબતો માટે રૂપાંનો ચાંદ, શીગામવાળા શેઠો આર. એમ. દારૂવાળા એંડ સનસને અટણી, કરી પાઉડર અને અચાર માટે રૂપાનો ચાંદ, શેઠ રૂસ્તમજી હોરમજી બનાને અતર વગેરે માટે રૂપાંનો અને કોલનવાટર માટે બીજો રૂપાંનો ચાંદ અને ઉડવાડાની ધી ગુજરાત હેંડ વીવીંગ એંડ મેનયુફેક્ચરીંગ કમપની નામની પારસી કંપનીને રંગ બેરંગી સેત્રંજીઓ માટે રૂપાંનો ચાંદ મલયો હતો. નવસારીના રહીસ શેઠ નશરવાનજી નવરોજી મુનશીએ સુક્ષ્મ મદરશક યંત્રની મદદ વગર ખુલી આંખે મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતાની જીંદગીનો હેવાલ એક દોઢયાંવાળા પોસ્ટ કારડ ઉપર ૧૪૪ લાઈન, ૩૩૮૧ શબદો અને ૯૪૩૫ અક્ષરો સમાવેસ કરી લખયો હતો તે માટે એવણને પેહલા વરગની સરટીફીકેટ ઓફ મેરીટ મલી હતી.

પેટંટ—શેઠ ખરશેદજી સોરાબજી જસાવાલાએ નદીઓના ઝરાઓમાંથી પાણીનું બળ મેળવવા અને નહેર તથા બીજાં કામો માટે જોઈએ એટલી ઉંચાઈએ પાણી ચહડાવવા સારૂ એક જાતનું તરતું યંત્ર શોધી કહાડવા માટે, સુરતના રહીશ શેઠ દીનશાહ પેસ્તનજી બડીયાળીએ બીજળીક પ્રવાહ લઈ જનારા તાર પડવાથી જાનમાલને થતા અકસમાત અટકાવવાને લગતી શોધ માટે, શેઠ માણેકજી કાવસજી પીટીટે બે જનાવર ખેંચે એવાં બે ચાકનાં ગાડાંને જરૂરની વખતે પોતાની મેળે લાગુ થાય તેવી બ્રેક માટે પેટંટ મેળવવા અરજ કીધી હતી.

ખા૦ બા૦ ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદોરે તાંગા અને બીજી ગાડીઓને ખાસ એમબયુલંસના કામકાજને માટે વાપરી શકાય એવી બનાવનારા સુધારાઓ માટેનું પેટંટ તા૦ ૫ મી જુલાઈ ૧૯૦૭ થી તા૦ ૫ મી જુલાઈ ૧૯૦૮ સુધીની મુદત માટે મેળવયું હતું.

નામદાર ગાયકવાડ સરકાર તરફથી મી૦ ફરામરોજ રૂસ્તમજી બાના બી૦ એ૦ એલ૦ એલ૦ બી૦ ને સકોલરશીપ આપી ચામડાંને લગતું કામ શીખવા ઈંગલંડ મોકલવામાં આવનાર હતા.

જાણીતા જરથોસ્તીઓના મરણો.

શેઠ રૂશતમજી ફ્રામજી ભાઠેના એલ. સી. ઈ., આર. આઈ. ઇ. ૩૪ વરસની વયે સકકર ખાતે રોજ ૪ થે માહા ૧ લાને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. એવણ ૧૮૯૪ માં પુણાની સાયનસ કોલેજમાંથી એલ. સી. ઈ. થઈ શેઠ જમશેદજી તાતાએ સ્થાપેલી સ્કોલરશીપ મેળવી વધુ અભ્યાસ અરથે ઈંગલાંડ ગયા હતા. ત્યાં કુપરસ હીલ કોલેજમાં અભ્યાસ કરી આર. આઈ. ઈ. ની પરીક્ષા ફતેહમંદીથી પસાર કીધી હતી. સને ૧૮૯૭ માં હીંદ ખાતે આવી મુંબઈ સરકારના જાહેર બાંધકામ ખાતામાં નેહેરોની શાખામાં ત્રીજા ગ્રેડના મદદનીશ એનજીનીયર તરીકે સીંધની જામરાવ કનાલની પહેલી ડીસ્ત્રીકટનો ચારજ લીધો હતો. સને ૧૯૦૦ માં એવણે મરાઠી ભાષાની પરીક્ષા પસાર કરી હતી. વળી મરહુમે તે પછી ખાનદેશ તથા નાશકનાં જાહેર ખાતાંમાં કેટલીક મુદત સુધી નોકરી બજાવી હતી. ૧૯૦૨ ના આગસ્ટ માસમાં એવણે પ્રોફેશનલ એકઝામીનેશન પસાર કરવા પછી એજ મહીનામાં બીજી ગ્રેડમાં ચઢાવવામાં આવ્યા હતા. સને ૧૯૦૪ માં લારખાનાની ઘાર કનાલ એવણના હવાલામાં આપવામાં આવી હતી. મરહુમ પોતાના ધંધામાં ઘણાં કાબેલ હતા અને એવણ રૂ. ૮૦૦ ના દરમાયા ઉપરથી ગયા ડીસમબર માસમાં રૂ. ૧૨૦૦ ના દરમાયા ઉપર કારોબારી એનજીનીયરની પંકતીએ ચઢનાર હતા તેવામાં એમનું મરણ અરથુચ સક્કર ખાતે નીપજ્યું હતું.

એરવડ બીખાજી રતનજી નરીમાન ૯૦ વરસની બુઝરોગ વયે રોજ ૭ મો માહા ૧ લાને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. એવો અત્રેના પારસી સુવાવડખાનાના વડા તબીબ ડાકટર ટેમુલજીના પીતા થતા હતા. એવણ નવસારીના ભગરસાથ ટોળાના કાકાબાલણની પોળના એક નબીશ હતા. આશરે ૭૦ વરસની વાત ઉપર મરહુમ એરવડ બીખાજી મુંબઈ આવ્યા હતા અને ઠક્કર માવજી મેઘજી નામના કાપડના મોટા વેપારી સાથે "માવજી બીખાજી" ને નામે

કાપડનો વેપાર કરવા માંડયો હતો. સને ૧૮૯૫ ની તા૦ ૧૦ મી ફેબરવારીથી પોતાનો ભાગ છુટો કરી છેલ્લા દશ વરસ સુધી પોતે સ્વતંત્ર ધંધો ચલાવ્યો હતો. નવસારી મધે સર કાવશજી જેહાંગીર મધરેસા ઉભી કરવામાં મરહુમે આગેવાની ભર્યો ભાગ લીધો હતો. એ મધરેસા સ્થાપયા પછી તેમાં મુંબઈ તથા બહાર ગામના જેબી વીદ્યારથીઓ કેળવણી લેવાને આવે તેમની ખોરાકી તથા બીજી રીતની મદારત કરવાને એવણુની મારફતે નવસારી ખાતે એરવડ ફરામજી નવરોજી કાતરકે માથે લીધું હતું. મરહુમ ઘણા ધરમ ચુસ્ત હતા.

ઈનિકમટેક્ષ કલેકટર શેઠ હોરમજી ખરશેદજી કુરલેવાલા ૫૧ વરસની વયે રોજ ૨૧ મો માહા ૧ લાને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. મરહુમ તા૦ ૧ લી આગષ્ટ ૧૮૭૭ ને દીને સરકારી નોકરીમાં દાખલ થયા હતા અને ૧૮૮૯ સુધી આબકારી અને ઈનિકમટેક્ષ ખાતાંમાં એવોએ જુદા જુદા ઓધાઓ ભોગવ્યા હતા. મુંબઈના મદદનીશ ઇનકમટેક્ષ કલેકટર તરીકે તેમની નેમણુંક તા૦ ૧ લી એપ્રેલ ૧૮૮૯ ને દીને થઈ હતી. તે પછી એવણે અનેકવાર ઇનકમકેક્ષ કલેકટરનો કામચલાઉ ઓધો ફતેહમંદી સાથે ભોગવ્યો હતો અને તા૦ ૪ થી ફેબરવારી ૧૮૯૭ ને દીને એવણુ મુંબઈના ઈનિકમટેક્ષ કલેકટર તરીકે જાથુકના મુકરર થયા હતા. નામદાર સરકારે ઈનકમટેક્ષના કલેકટરનો રૂ. ૮૦૦ નો પગાર હમેશનો નક્કી કીધો હતો પણ મરહુમની લાયક સેવાની પીછાનમાં છેલ્લા ત્રણ વરસ થયાં એવણના કામની કદર બુજી રૂ. ૧૦૦૦ નો પગાર કીધો હતો. એવણુ જશતીશ ઓફ ધી પીસ હોવા ઉપરાંત કેટલાંક વરસો સુધી કોરપોરેશનના મેમબર હતા. મરહુમ જોકે મોટા ઓધા ઉપર હતા પણુ સાદા નમાના અને લાયકીવાલા ગ્રહસ્થ હતા. મરણની એક દીવસ અગાઉ મરહુમે માંદગીને સબબે લાંબી રજા લીધી હતી પણુ મરણને દીવસે સવારના એવણુ એક બોટમાં એપોલો બંદર પરથી ઉરન તરફ દરીયામાં ફરવા ગયા હતા. જયાં મરહુમે સીરપ ઓફ કલોરલ હાઈડરેડ નામની દવા પીઈ બોટમાંથી દરીયામાં પડી આપઘાત કીધો હતો.

શેઠ દીનશાહ અરદેશર તાલયારખાન ૬૫ વરસની વયે રોજ ૨૬ મો માહા ૧ લાને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમ સુરતના વતની હતા અને એ તરફના રહીશોઓના લાભ સંભાળવા પહેલ વહેલા લેખક તરીકે એવણુ બહાર પડયા હતા. ૧૮૬૧ ના નવેમબર માસમાં સુરતમાં એવણે કેટલાકો સાથે એક એમેચ્યુઅર નાટક મંડળી ઉભી કરી ત્રણુ વરસ સુધી કેટલાક નાટકો કરી બતાવ્યા હતા. ૧૮૬૨ ના સપટેમબરમાં એવણે સુરતમાં સેરે દેલહા નામનું માસીક ચોપાન્યુ પ્રગટ કીધું હતું. મે ૧૮૬૨ માં એવણુ સુરતની મ્યુનીસીપાલીટીના સેકરેટરી નેમાયા હતા, જે ઓધો મરહુમે દોઢ વરસ સુધી ભોગવ્યો હતો. એ પછી એવોએ સુરત મીત્ર નામનું એક અઠવાડીક વરતમાન પત્ર પ્રગટ કીધું હતું. જેનું નામ તા૦ ૧૧ મી સપટેમબર ૧૮૬૪ થી ફેરવી ગુજરાત મીત્ર રાખ્યું હતું. એના માલેક તથા અધીપતી પણુ શેઠ દીનશાહજીએ ૧૮૭૦ ની જુનની તા૦ ૨૪ મીએ છોડીયું હતું અને એ પત્ર ઘણી ચાલાકી સાથે ચલાવ્યું હતું. ૧૮૬૪ થી ૬૬ સુધી એવણુ સુરતની જરથોસ્તી ફારસી મદરેસાના આનરરી સેકરેટરી હતા. મુંબઈના સુરયોદય પત્રમાં અંગ્રેજી આરટીકલો સુરતથી ૧૮૬૪ માં આખા વરસ સુધી એવણે લખી મોકલાવી હતી. ૧૮૬૬ તથા ૬૯ માં એવણે સુરતની એનડરૂઝ લાયબરેરીમાં બે જુદી જુદી બાબદો ઉપર અંગ્રેજીમાં ભાષણો આપ્યાં હતાં. ૧૮૭૦ માં મુંબઇમાં પારસી વેશીઆઓને નાત બહાર કાઢવા માટે ઉઠેલી જીકર ઉપરથી ૧૮૭૦ ની પારસીઓની સંસારી જીકરની તપાસ એવે નામનું એક અંગ્રેજી ચોપાન્યું પ્રગટ કીધું હતું. ૧૮૭૧ માં એવણે દક્ષીણુ હીંદુસ્તાનમાં કરેલી મુસાફરીના હેવાલની ચોપડી પ્રગટ કીધી હતી. એજ સાલમાં એવણે ઈલાકાના કરો બાબે ૧૮૭૧ માં ઉઠેલી ભાંજગડની તપાસ નામનું ચોપાનયું તેમજ ૧૮૭૧ ના વડોદરાના રાજ મામલાની તપાસ નામનું ચોપાનયું અને ૧૮૭૪માં ત્રુ હીસટરી અને ફીલોસોફી ઓફ ધી રયત નામના ચોપાન્યાં પ્રગટ કીધાં હતાં. ૧૮૭૨ માં એવણુ કાઠયાવાડના દેશી રાજાઓની એકસંપી રાજસ્થાન સભાના સેકરેટરી નેમાઈ તે ઓધો ત્રણુ વરસ સુધી ભોગવ્યો હતો. આગષ્ટ ૧૮૭૫ માં એવણને નામદાર ગાયકવાડ સરકારે વડોદરાના મ્યુનીસીપલ કમીશનર તરીકે નેમ્યા હતા, જે ઓધો એવણે ૨૪ વરસ સુધી ચલાવી ૧૮૯૯ના મે માસમાં રૂ ૧૭૫ના પેનશન ઉપર છોડયો હતો. એવણના અમલમાં વડોદરાના શહેર સુધરાઈખાતાંમાં ઘણો સુધારો તથા ફેરફારો થયા હતા. ૧૮૮૫ ના ફેબરવારીમાં એવણે વડોદરા મધે

હીંદુઓમાં પુનરવીવાહ ચાલુ કરવા અને બાળલગન બંધ પાડવા વીશેની સુચનાઓની એક યાદીનું ચોપાનીઉ, ૧૮૮૯માં હીંદી શેહેનશાહત વીશેના પોતાના ઈંગ્રેજી ચુંટી કહાડેલાં લખાણોના સંગ્રહનું એક પુસ્તક, ૧૮૯૦ માં સાપના ઝેર તથા કોલેરાના ઉપાયોનું ઈંગરેજીમાં એક ચોપાનીઉ તથા ૧૮૯૧ માં વડોદરા શેહેરની ગટરના સવાલો વીશેનું બીજું ચોપાનીઉ છપાવી પ્રગટ કીધાં હતાં. ૧૮૯૩ માં નામદાર ગાયકવાડે પોતાના રાજમાં વેપાર ઉદયોગ વધારવા માટે શું ઉપાયો લેવા તે બાબેનો રીપોરટ કરવાને એવણના પ્રમુખપણા હેઠળ એક કમીશન નેમયું હતું. ૧૮૯૬ માં તુરકી લોકો અને ખ્રીસતીઓ વચેનો સુલેહનો સવાલ તથા ૧૮૯૮ માં હીંદુસ્તાનમાં મરકીના વહેવારૂ ઉપાયો લેવા બાબેની સુચનાઓના ઈંગ્રેજીમાં ચોપાનીઆં છપાવી પ્રગટ કીધાં હતાં. એ રીતે ૩૫ વરસના અરસામાં આ અથંગ લખનારે તરેહવાર સવાલો વીશે આરટીકલો, ચરચાપત્રો અને ચોપાનીઆંઓથી લખાણો કીધાં હતાં.

શેઠ એદલજી રતનજી મોદી ૬૩ વરસની વયે રોજ ૨૭ મો મહા ૧ લાને દીને હક થયા હતા. મરહુમ આગલા એલફીનસટોનીયનોમાના એક હતા. ૧૮૬૮ માં જ્યારે મી૦ જેમસ બરજીસ સર જમશેદજી સ્કુલના પ્રીનસીપલ હતા ત્યારે એવણે બીજા આસીસ્ટંટ ટીચર તરીકે કેટલોક વખત કામ કીધું હતું. તે પછી કેટલુંક થયું મેસરસ વીહીલર અને વીલસનની કંપનીમાં હેડ કલારક હતા. મરણને દીવસે સવારના નોકરીએ જતા રસતામાં એવણનું હરૂદય બંધ થવાથી એકાએક મરણ નીપજ્યું હતું.

ગુજરાત ડીવીજનના સુરત વીભાગના પોસ્ટલ સુપ્રીંટેનડંટ શેઠ એરચશાહ કાવશજી કરંજાવાલા ૪૫ વરસની વયે રોજ ૮ મો માહા ૨ જાને દીને સુરત ખાતે મરકીથી મરણ પામયા હતા. મરહુમ શેઠ એરચશાહ અમદાવાદના રહીશ હતા અને સારી કેળવણી સંપાદન કરવા પછી પોસ્ટખાતામાં જોડાયા હતા. એવણ પોતાની બાહોશીથી પોસ્ટલ સુપ્રીનટેનડન્ટના મોટા ઓધ્ધા ઉપર થોડાં વરસ થયાં આવ્યાથી રૂ. ૩૫૦નો પગાર મલતો હતો. મરહુમને સુરતનાં પોસટલ ઈનસપેકટરના ઓધા ઉપરથી કાઠયાવાડના પોસટલ સુપ્રીનટેનડન્ટ તે પછી અમદાવાદના અને પાછળથી સુરત વીભાગના સુપ્રીનટેનડનટ નેમવામા આવ્યા હતા. મરહુમે ઘણાક ગરીબ છોકરાઓને પોસ્ટખાતાંમાં દાખલ કીધા હતા. એવણ ઘણા મીલનસાર હોવાથી પાયદસ્તની ક્રીયા વખતે સારી મીજલશ એકઠી મલી હતી.

શેઠ સોરાબજી હોરમજી મોદી ૪૦ વરસની વયે પુણાખાતે મરકીથી રોજ ૧૩ મો માહ ૨ જાને દીને મરણ પામયા હતા. શેઠ મોદી પુણાના કલેકટરની હાફીસમાં એક જુના અને અનુભવી મદદનીશ હતા. લગભગ સોલ વરસ થયાં પુણાની વાલંટીયર કોરમાં એક મેમબર હતા. મરહુમ સ્વભાવે રાંક અને મીલનસાર હોવાથી સરવેનો ચાહ જીતી લીધો હતો.

આ૦ રૂસતમજી ડોસાભાઈ શેઠના ૭૫ વરસની વયે રોજ ૧૪ મો માહા ૨ જાને દીને બેહેસ્તનશીન થયા હતા. મરનાર ઘણા ધરમચુસ્ત હતા અને પોતે એક ભગરીયા હોવાથી અનજુમનના આતશબેહેરામની સ્થાપનામાં બીજાઓ ભેગો આગેવાની ભરીયો ભાગ લઇ તેના ત્રસ્ટી તેમજ નાયબ સરનશીન નેમાયા હતા. અથોરનાન ટોળાના માનમરતબા માટે એવણ ખંતી રહેતા હતા તેથી એવણને પુણાના દસ્તુર હોશંગજીને આપવામાં આવેલા માનપત્રના મેલાવડા વખતે સરનશીનનું માન આપવામાં આવ્યું હતું. વળી મરનારે બીજા ઘણાક ધરમનાં કામોમાં આગેવાની ભરીયો ભાગ લીધો હતો. ગરીબોના છોકરાંઓને કેળવણી આપાવામાં ખાનગી મદદ કરવા ઉપરાંત ગરીબોને ઘણી છુપી નાણાંની મદદોબી આપી હતી. મરહુમ શેઠ રૂશતમજીએ વરસો સુધી આગલા મેકફરલેન સોલીસીટરોની ઓફીસમાં મેનેજીંગ કલારક તરીકે કામ કીધું હતું, એવણ ધારા મંડલમાં ઘણાં જાણીતા હોવાથી અને કાયદા સંબંધી સારૂ ગ્નાન મેલવેલું હોવાથી મેમણ, આરબ વગેરેની સારી ઘરાકી ધરાવતા હતાં. વલી ઘણાક ઈસલામી કુલોનો એટલો બધો ભરોસો મેલવ્યો હતો કે તેવોની મીલકત તથા ધરમખાતાનાં મરહુમને ત્રસ્ટીબી નેમવામાં આવ્યા હતા. એ ઉપરાત મરહુમને ઘણાક મુકદમાઓની લવાદી પણ સોંપવામાં આવી હતી. એવણ 'રૂસતમજી મેકફરલેન' ને નામે સરવે કોમમાં ઓલખાતા હતા, અને વલી એવણ સાલેસ ને નમાના હોવાથી સઘલી કોમમાં માંનીતા અને જાણીતા થયા હતા.

શેઠ શોરાબજી દોરાબજી પાદશાહ તે મુંબઈ ઇલાકાના સરજયન જનરલની આરીસના હેડ કલારક ૫૯ વરસની ઉમરે રોજ ૧૧ મો માહા ૩ જાને દીને હક થયા હતા. મરહુમ પોતાની

આખી ઉમર સરજ્યન જનરલનાં ખાતાંમાં કહાડી છેલ્લે વડા કલારકની પદવીએ પુગા હતા અને થોડાંક વરસ થયાંજ પેનશન લઈ રીટાયર થયા હતા.

નવસારીવાલા શેઠ નવરોજી ફરામજી તંબોલી ૪૫ વરસનીવયે રોજ ૩૦ મો માહા ૩ જાને દીને મુંબઇમાં લકવાની બીમારીથી મરણ પામ્યા હતા. શેઠો આર. એસ. ઉનવાલાની કંપનીના મેનેજર તરીકે ચીનમાં મરહુમે ઘણાં વરસો સુધી કામ કરવા બાદ નવસારીમાં પોતાને હીસાબે વેપાર ચલાવવા માંડયો હતો. તેમજ શેઠો તાતા કંપનીના તથા જુદા જુદા ધણીઓના જીનો વગેરેના નવસારીના એવણ એજન્ટ હતા. નવસારીમાં પારસીઓમાં પહેલ વહેલી મરકી દાખલ થઈ ત્યારે પાસીઓ માટે આસપીટલ ઉઘાડવામાં મરનારે મુખ્ય ભાગ લીધો હતો અને એના આનરરી સેક્રેટરીબી હતા.

શેઠ નવરોજી અરદેશર વકીલ ૬૬ વરસની વયે મુંબઈમાં રોજ ૬ ઠો માહા ૪ થાને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ભરૂચના જાણીતા રહીશ હતા અને મરણની થોડા દીવસ અગાઉ એવણને પથરી થઈ હતી તે કઢાવવા મુંબઈ આવ્યા હતા. મરહુમે પહેલ વહેલા ભરૂચની પોલીસમાં જોડાઈ ફોજદારનો ઓધો મેલવ્યો હતો. એ પછી મીકેનીકલ ઈજનેરની લાઈનમાં પડી જુદે જુદે ઠેકાણે જીનો બાંધ્યાં હતાં. મરહુમે ૧૮૭૯ માં પલીડરની પરીક્ષા પસાર કરી ભરૂચમાં વકીલનો ધંધો કીધો હતો. મરનાર અંગરેજીમાં ઘણા બાહોશ હોવાથી ત્યાંની સેસનમાં ચાલતા ઘણા ફોજદારી મુકદમાઓમાં એવણને રોકવામાં આવતા હતા. મરહુમ ગરીબોને ઘણી સારી મદદ કરતા હતા તેમજ ગરીબોના કેશો વગર દામે લડતા હતા. મરહુમ ત્યાની મ્યુનીસીપાલીટીના દશ વરસ થયાં એક મેમબર હતા. એવણ ઘણા લાયકીવાળા હોવાથી પોતાના ધંધાની રૂએ વકીલો ઉપરાંત અમલદાર વરગમાં સારૂ માન મેળવ્યું હતું. મરહુમના મરણની ખબર સાંભળી ત્યાંના સેસન જડજ મી૦ પામરે પોતાની દલગીરી જાહેર કરી પોતાની કોરટ બંધ કીધી હતી. તથા મુનસફ કોરટ પણ બંધ રાખવામાં આવી હતી.

શેઠ માણેકજી હોરમજી કાંગા તે પુણાની સરકારી અંગરેજી સ્કુલના હેડ માસતર પુણા ખાતે ૫૮ વરસની વયે રોજ ૧૧ મો માહા ૪ થાને દીને હક થયા હતા. મરહુમે મુંબઈ, સુરત, અમદાવાદ, ભરૂચ, પુણા વગેરે ઘણે ઠેકાણે ૩૬ વરસ સુધી સરકારની નીમકહલાલીથી નોકરી બજાવી હતી. તેમાં છેલ્લા દશ વરસ થયાં એવણ પુણાની સ્કુલમાં હેડ માસ્તર તરીકે હતા. મરહુમ બે વરસ સુધી મુંબઈની એલફીનસ્ટન મીડલ સ્કુલના એકટીંગ હેડ માસ્તરબી થયા હતા.

સુરતનાં જાણીતા અને પારસી કોમના વડા સરદાર દાવર એદલજી ખરશેદજી મોદી સુરત ખાતે ૭૧ વરસની બુઝરોગ વયે રોજ ૧૮ મો માહા ૪ થાને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. મરહુમના વડા ભાઈ મોદી રૂસતમજીના તા૦ ૩ જી એપ્રીલ ૧૮૯૪ ને દીને થયલાં ઉઠમણામાં દાવર એદલજીને સુરતના પારસીઓના વડા અકાબર ઠેડવી શાલ ઓઢાડી હતી. એવણ ઘણા બાહોસ તથા ફારસી ભાષામાં સારી રીતે માહીતગાર હતા અને આખી જીંદગી જાહેર કામોમાં કાઢેલી હોવાથી ઘણાજ કઢેલ અને અનુભવી ગ્રહસ્થ હતા. સને ૧૮૫૦ માં એનડરૂસ લાઇબરેરી ઉઘાડવાની ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી તેમાં મરહુમે બીજાઓ સાથે આગેવાની ભરીઓ ભાગ લીધો હતો. સને ૧૮૫૫ માં રસીયા સાથની લડાઇમાં મારીયા ગયલાઓની વીધવાઓને આશરો આપવા નામદાર મહારાણીના મુરબીપણા હેઠળ ઉભાં થયલાં પેત્રીઓટીક ફંડ માટે સુરત ખાતે એક કમીટી નેમાઈ હતી તેમાં મરહુમબી એક હતા—એમાં એવણે મુખ્ય ભાગ લીધો હતો. ૧૮૫૯ માં સુરતમાં જરથોસ્તી છોકરાઓને ફારસી, પહેલવી વગેરેનું શીક્ષણ આપવાને ફારસી મદરેસા ઉઘાડવામાં આવી તેના મરહુમ શરૂઆતથીજ પ્રમુખ હતા. સુરતમાં મ્યુનીસીપાલીટીની સ્થાપના થઈ ત્યારથી તે સને ૧૮૬૪ સુધી મરનાર તેના મેમબર હતા. તેમજ ૧૮૭૧ માં એવણને સુરતની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના એક ડેલીગેટ નેમવામાં આવ્યા હતા. એજ શાલમાં ઈરાન મધે પડેલા ભંયકર દુકાળ વખતે મરહુમ દાવર મોદીએ સુરતના પારસીઓમાં એક ફંડ ઉભું કરી રૂ. ૨૪૦૦ નો અનાજ ત્યાના ગરીબોમાં વહેંચવા મુંબઇ સરકાર મારફતે ઈરાનના એલચીખાતા ઉપર મોકલાવ્યો હતો. એ મુજબ વારેવાર જાહેર કામોની આગેવાની લેતાં હતા. સને ૧૮૯૫ ના સપટેમબર માસમાં નામદાર સરકારે એવણને પેહલા વરગના સરદાર નેમી માન આપ્યું હતું. સુરત ખાતે મુલાકાતે

આવી જતા નામદાર ગવરનરો અને વાઇસરાયો પોતાની મુલાકાતનું માન સરદાર દાવર એદલજીને આપતા હતા તેમજ વળતી મુલાકાતો લેતા હતા. એ ઉપરાંત નવા કલેકટરોબી મરહુમની મુલાકાત લેતા રહયા હતા. મરહુમના મરણ વખતે સ્કુલો અને પારસી દુકાનદારોએ તથા બીજાઓએ પોતાની દુકાનો બંધ રાખી હતી. મરહુમની પાયદસ્ત તેમજ ઉઠામણાની ક્રીયા વેલા જુદા જુદા ગામોમાંથી જરથોસ્તીઓ મોટી સંખ્યામાં હાજર થયા હતા. ઉઠામણાની ક્રીયામાં દસ્તુરજી કાવસજી નશરવાનજીએ દાવર એદલજીની અનજુમન પ્રત્યેની સેવાની સ્તુતીમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા બાદ એવણનું નામ ધરમ ક્રીયામાં લેવા જણાવ્યું હતું. એ પછી એવણના વડા બેટા શેઠ કેખશરૂની દાવરના ઓધા ઉપર અનજુમન તરફથી નેમણુંક કરવામાં આવી હતી અને અનજુમન તરફથી શીયાલ આપવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત દસ્તુરો, બીજા જાણીતા પારસી ગ્રહસ્થો તેમજ હીંદુ અને મુસલમાન કોમ તરફથી બધી મલી ૨૭ શીયાલો અને નાણાંની કેટલીક પરસોબી ભેટ આપવામાં આવી હતી. છેવટે દાવર કેખશરૂએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે સરવેનો ઉપકાર માનવા પછી મીજલસ બરખાસ્ત થઈ હતી. મરહુમ દાવર એદલજીના ઉઠામણાની ક્રીયા જુદે જુદે દેશાવરોખાતેબી કરવામાં આવી હતી. મરહુમના મરણની દલગીરી દેખાડનારા દીલાસા પત્રો સર જમશેદજી જીજીભાઇ, સર જેહાંગીર કાવસજી જેહાંગીર વગેરે ઘણા જાનીતા ગ્રહસ્થોએ તથા નામદાર ગવરનરની એકઝીક્યુટીવ કાઉનસીલના જ્યુડીસીયલ કાઉનસીલર ઓનરેબલ મી૦ ફુલટને, ગવરનરના સુરત ખાતેના પોલીટીકલ એજન્ટ મી૦ વેસ્ટ્રોપ કલેકટર વગેરે અમદારોએ લખ્યાં હતાં. મરહુમ દાવર એદલજીના મરણથી જે દલગીરી ભરી ખોટ શેહેરને ગઈ હતી તે માટે સઘલી કોમના લોકોની દીલસોજી જાહેર કરવા માટે સુરતના મ્યુનીસીપલ હોલમાં એક જાહેર સભા તા. ૧૦ મી જાનેવારીને દીને ત્યાંના કલેકટર મી૦ વેસ્ટ્રોપના પ્રમુખપણા હેઠલ મલી હતી. એ વેલા જુદી જુદી કોમોના આગેવાનો તરફથી મરહુમ દાવરની સ્તુતી કરનારાં ભાષાણો કરવામાં આવ્યાં હતાં. એવણના મરણ માટે દલગીરીનો તેમજ તેવણના કુંટબ ઉપર દીલાસા પત્ર મોકલવાનો ઠરાવ કરી સભા બરખાસ્ત થઈ હતી. વલી મરહુમના બાબમાં જાણવાજેગ એ છે જે મરહુમ દાવર એદલજી ૧૯૦૬ નાં ડીસેમબરમાં મરણ પામયા હતા અને એવણના પીતા સને ૧૭૬૯ માં જનમયા હતા એટલે બાપ દીકરા મલી બંને જણે ૧૩૮ વરસ કહાડયાં હતાં. એ નામાકીત દાવર બાપ દીકરાઓ હીંદુસ્તાનમાં થઈ ગયલા ૨૬ વાઇસરાયો—વોરન હેસટીંગસથી હાલના લોરડ મીંટોના અમલદરયાન હઇયાત હતા. પહેલા દાવર જ્યારે પાંચ વરસના હતા ત્યારે પ્રખ્યાત લોરડ કલાઇવ મરણ પામયો હતો.

શેઠ કેખશરૂ મેહેરબાન ઇરાની ૭૭ વરસની વયે રોજ ૨૦ મો માહા ૪ ઠાને દીને મરણ પામયા હતા. એવણ ઈરાનના યઝદ શેહરના રહેવાશી હતા. અને ત્યાં પોતાના બાવા સાથે વેપાર ચલાવતા હતા. ૧૮૫૬ માં મરહુમ પહેલ વહેલા મુંબઈ મધે એવણના બાવાના રૂપયા પાંચ હજાર કોઈ વેપારી ખાઇ જવાથી તે વસુલ કરવા આવ્યા હતા. તે પછી અતરે પોતાના નામની વેપારી પેહેડી કાઢી હતી. મરહુમ શેઠ કેખશરૂ ઈરાનના ગરીબ જરથોસ્તીઓનું ભલું કરવામાં આગેવાની ભરીયો ભાગ લેતા હતા. સને ૧૮૭૧ માં ઈરાનમાં પડેલા સખત દુકાલ વેલાએ એવણે યઝદનાં ગરીબોમાં નાંણાં વેહેંચવામાં મોટી મદદ કીધી હતી. ઈરાન દેશમાં રહેનારા ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનારી અતરેની કારોબાર મંડલીના એવણને એક અધીકારી નેમવામાં આવયા હતા. ઇરાન મધે પોતાના નામનું એક મકતબખાનું સ્થાપવા એવણે ઉપલી મંડલીને રૂ.૫૦૦૦ તેમજ રૂ. ૧૦૦૦૦ નું મોટું ઘેર ભેટ આપયું હતું. જેમાં ૧૮૮૮ ના મારચથી કેખશરૂ મેહેરબાન મકતબ ખાનાનામે એક સ્કુલ ઉગાડવામાં આવી હતી તે હજી સુધી ચાલુ છે. યઝદ મધે એવણે પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ ખોશરવની પુંજીમાંથી સાત વરસ થયા એક દોખમું બંધાવી આપયું હતું.

કલકતાના જાણીતા વેપારી શેઠ ધનજીભાઈ બેરામજી મેહતા રોજ ૨૭ મો માહ ૪ ઠાને દીને કલકતા ખાતે ૮૧ વરસની વયે મરણ પામયા હતા. મરહુમ ૪૫ વરસની વાત ઉપર પહેલ વહેલા કલકતા ખાતે વેપાર અરથે ગયા હતા. અને ત્યા ૧૮૬૨ માં શેઠો બેરામજી હોરમજી કામાની કંપનીનો વહીવટ ચલાવયો હતો. પણ પાછલથી એ પેઢી ભાગી પડવાથી મરહુમે પોતે ૧૮૬૮ માં ચીન સાથે વેપાર શરૂ કરી પોતાની કુનેહથી વેપારી ધંધામાં ઘણા આગલ વધી સારી નામના મેલવી હતી. કલકતાથી ૧૨ માઇલ દુર સીરામપોર ખાતે ધી એમપ્રેસ

ઓફ ઇનડીયા કોટન મીલ મરહુમે ૧૮૭૭ નાં સાલમાં ઉભી કીધી હતી. અને તેમાં ઘણાક જરથોસ્તી જવાનોને નોકરીએ લગાડી રોજીનું સાધન મેલવતા કીધા હતા. મરહુમ ઘણા ધરમ ચુસત હોવાથી કલકતા ખાતે એક શેહેનશાહી અગીયારી સ્થાપી તે પોતાને ખરચે નીભાવતા હતા. એવણ પોતે ઘણા રહેમી, સખી દીલના તથા ખુશ મીજાજી હોવાથી કલકતાના સરવે જરથોસ્તીઓમાં માનીતા થઈ પડયા હતા. ૧૮૬૪ માં એવણને કલતાની જરથોસ્તી અનજુમનના ફંડના ટ્રસ્ટી નેમવામાં આવયા હતા. પણ એ ઓધો કેટલોક વખત ચલાવી છોડી દીધો હતો.

શેઠ જમશેદજી હોરમજી નવરોજી લોરડ ૨૭ વરસની જુવાન વયે રોજ ૨૯ મો માહ ૪ ઠાને દીને મરણ પામયા હતા. મરહુમ મધયમ કેલવણી લઈ શરૂઆતમાં જામે જમશેદના સ્ટાફમાં રીપોટર તરીકે જોડાયા હતા. એઓ રીપોટર તરીકે જામે જમશેદની ઘણી સારી સેવા બજાવતા હતા જેથી પોતાના ઉપરીઓના ઘણા માનીતા થઈ પડયા હતા.

કરાંચીના જાણીતા રહીશ ખાન સાહેબ હોરમસજી ખરશેદજી મામા ૮૨ વરસની વયે કરાંચી ખાતે રોજ ૯ મો માહ ૫ માને દીને બેહેસતનશીન થયા હતા. મરનાર સરકારી કમીસરીયેટ ખાતાંમાં કેટલાંક વરસ નોકરી બજાવયા પછી પેનશન ઉપર રીટાયર થયા હતા. મરનાર એક અછા સપોરટસમેન અને ઘણા ખુશમીજાજી હતા. તેવણ ક્રીકેટની રમતમાં ઘણી ઉલટ લેતા હતા અને પોતાના બુઢાપામાં પણ બીલીયરડની રમત અચછી રીતે રમી શકતા હતા. સરકારી નોકરી વખતની તેવણની સેવાઓની પીછાનમાં નામદાર સરકારે તેવણને ખાન સાહેબનો ખેતાબ એનાયત કરયો હતો. મરનારની પાયદસત ક્રીયામાં કરાંચીના પારસીઓ મોટી સંખયામાં હાજર થયા હતા.

શેઠ ફ્રરામજી દોરાબજી ભરૂચા, સોલીસીટર તે મેસરસ પેન અને કુંપનીની સોલીસીટરોની પેહેડીના ભાગયા, ૪૫ વરસની વયે રોજ ૧૦ મો માહા ૫ માને દીને મરણ પામયા હતા. ૧૮૮૪ માં મરહુમે બી. એ. ની પરીક્ષા પસાર કરી મેસરસ પેન અને ગીલબરટ વકીલોની આફીસમાં આરટીકલ કલારક રહયા હતા. તેજ વખતથી આગા વીગરેનાં ઘરાકોની મોટી સંખયા ભેગી કરી હતી. સોલીસીટરની પરીક્ષા સને ૧૮૯૧ માં પસાર કરી તેઓએ પોતા સાથ શેઠ ફ્રરામરોજ એદલજી દીનશાહને દાખલ કરી મેસરસ ફ્રરામજી દીનશાહને નામે વકીલનો ધંધો ચલાવાવા માંડયો હતો. થોડોક વખત પછી આ પહેડી મેસરસ પેન ગીલબરટની પેહડી સાથ જોડાઈ ગઈ હતી અને મેસરસ પેન અને કંપનીને નામે હજુર ધંધો કરે છે. આગાઓ સાથ બોહલા સમાગમમાં આવતાં મરનાર અહસથને ઘોડાઓનો શોખ ઉતપન થયો હતો, જે શોખને અનુસરી તેઓ સરતોમાં ઘોડાઓ દોડાવતા હતા. તેઓ બે ત્રણ વાર તબીયતના સુધારા અરથે વેલાતની મુસાફ્રરી કરી આવયા હતા. ગયે સાલની પોતાની શરૂઆતની વેલાતની મુસાફ્રરીથી તેઓ માંદા પડી પાછા ફ્રરયા હતા, જેમાંથી થોડાક સાજા થવા પછી તેઓની તે માંદગી જીવલેણ નીવડી હતી.

કરાંચીના જાણીતા રહીશ શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી રોજ ૧૨ મો માહા ૫ માને દીને કરાંચી ખાતે હરદયનો ધબકારો બંધ પડી જવાથી એકાએક મરણ પામયા હતા. મરનાર ફ્રારસી અને અરબીક સારૂ જાણતા હતા. મેસરસ મેકીવર મેકેનજીની કંપની તથા મેસરસ ફીનલે મયુરની કંપનીમાં મરનારે ઘણાં વરસો સુધી નોકરી કીધી હતી. થોડાંક વરસ ઉપર પોતાના પીતાનાં નીપજેલાં મરણ પછી મરનાર રીટાયર થયા હતા. મરનારની પાયદસત કહાડવામાં આવી તે વખતે પારસીઓની એક મોટી મીજલસ ભેગી મળી હતી. તેમજ કેટલાક યુરોપીયનો તથા બીજી કોમોના અહસથો પણ એ વેળા હાજર થયા હતા.

નવસારીના વડા દસ્તુરજી સાહેબ દારાબજી મહીયારજી મેહરજીરાણા નવસારી ખાતે ૫૦ વરસની વયે રોજ ૧૫ મો માહા ૫ માને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. મરહુમ દસ્તુરજી નવસારીના દસ્તુર મેહરજીરાણાથી ૧૪ મી પેહેડીએ ઉતરી આવેલા હતા કે જે ગાદી ૩૨૮ વરસની પુરાતન છે. સને ૧૮૭૩ ની તા૦ ૧૦ મી નવેમબરે એવણના બાવાના થયલાં ઉઠમણા વખતે મરહુમ દસતુર દારાબજીને ૧૭ વરસની વયે નવસારીના વડા દસતુર ઠેરાવવામાં આવયા હતા. એ વખતે એવણને ૨૯ શીયાલો જુદા જુદા દસ્તુરો, મોબેદો વગેરે તરફથી ઓઢાડવામાં આવી હતી. તા૦ ૧૧ મી નવેમબરે ત્યાંની વડી દરેહમેહરમાં અનજુમને એવો ઠરાવ કરીઓ હતો કે મરહુમ નાની ઉમરના છે તેથી એવણે પોતાના કાકા દસ્તુરજી રૂસ્તમજી

કેકોબાદજીની સલાહથી દરેક કામો કરવાં તે પછી પાંચ છ મહીનામાં બીલીમોરાનું નવું દોખમું ઈજાયું તેની ક્રીયામાં એવણે ભાગ લીધો હતો. જ્યારે ત્યાંની અનજુમને એવણને શીયાલ ઓઢાડી હતી. તા૦ ૨૯ મી મે ૧૮૭૫ ને દીને શેઠ હોરમજી બરજોરજી કપટાને નવસારીના દોખમાપર જવાના રસ્તા ઉપર એક પાકો પુલ બાંધેયો હતો તે ખોલ્લો મેલવાની ક્રીયા એવણે કીધી હતી. ૧૮૭૭ ને દીને નામદાર માહારાણીએ કયસરે હીંદનો ખેતાબ લીધો તેની મુબારક બાદીના નવસારી ખાતે થયલા મેલાવડાના એવણ પ્રમુખ હતા. એજ વરસમાં એવણના ઉપરી પણા હેઠલ નવસારીમાં શેઠ તાતાવાલા દખમાની તાણાની કીરીયા તેમજ તા૦ ૮ મી મારચ ૧૮૭૮ ને દીને એ દખમું ઈજાયુ તેની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. એ દખમું ઈજાવાની ૪ દીવસ આગમજ મુંબઈનો નામદાર ગવરનર સર રીચરડ ટેમપલ નવસારી ગયો હતો. એ નામદારને મરહુમે નવસારીની અનજુમન તરફથી આવકાર આપયો હતો. તા૦ ૨૮ મી ડીસેમબર ૧૮૮૧ ને દીને વડોદરાના હાલના મહારાજા સીયાજીરાવને તખતનશીન કીધા, તેની ખુશાલીમાં નવસારીના સુબાએ ભરેલી દરબારમાં એવણે પારસીઓ તરફનું મહારાજાને આપવાનું મુબારકબાદીનું માનપત્ર વાંચી સંભળાવયું હતું. ૧૮૮૩ માં મહારાજાને તયાં પાટવી કુંવરનો જનમ થયો, તેની ખુશાલીમાં નવસારીના પારસીઓ તરફથી એવણે તા૦ ૪ થી આગસટ ૧૮૮૩ ને દીને મુબારકબાદીનો તારનો સંદેશો મોકલાવયો હતો. ૧૮૮૯ મા મુંબઇના વહાડયાજીવાળા આતશબેહેરામને લગતા મોબેદો માટે એ આતશબેહેરામના ત્રસટીઓએ નવસારી મધે એક દરેહમેહેર બંધાવી હતી. એ દરેહમેહેર બંધાયાથી પોતાના હકોને નુકશાન થયલું જણાવી નવસારીની ભગરસાથ અંજુમને એવણની આગેવાની હેઠળ નુકસાનીના બદલામાં રૂ ૨૫૦૦ નો આંક બરી તે મેળવવા તથા એ દરેહમેહેર નવસારીથી ઉંચકી લઈ જવાનો દાવો તયાંના મુનસફની કોરટમાં નોંધાવયો હતો, તે દાવામાં એવણ તથા એવણની અંજુમન ફતેહ પામયા હતાં, અને એ દરેહમેહેર નવસારીથી ઉચકી લઈ જવાનો ચુકાદો ૧૮૯૩ મ મળયો હતો, જેથી તે દરેહમેહેરના આતશ સુરત ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ૧૮૯૫ ના સપટેમબર માસમાં એવણ સખત માંદગીએ પડયા તે વેળાએ એમને તનદરોસ્તી ચાહવા માટે તથા સાજા થયા તે વેળાએ શુકરગુજારીનાં જશનો નવસારી તથા મુંબઈ મધે કરવામાં આવ્યાં હતાં. એવણ પહેલ વહેલા તા૦ ૮ મી નવેમબર ૧૯૦૨ ને દીને મુંબઈ આવ્યા ત્યારે સારો આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો. મુંબઇમાં વસતા ભગરસાથ મોબેદો તરફથી અંજુમનના આતશબેહેરામમાં એવણને એક મોટા મેળાવડાની હજુરમાં માનપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું, અને કદમી તેમજ મીનોચેહેરેજી હોમજીના સાથવાલા મોબેદોએ પણ માનપત્રો આપયાં હતાં. તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૦૩ ને દીને નામદાર શેહેનશાહ એડવરડ ૭ માની તાજપોશીની દીલહી ખાતે બરાયલી દરબારની ખુશાલીમાં નામદાર વાઈસરાય તરફથી એવણને એક 'સરટીફીકેટ ઓફ મેરીટ' બક્ષવામાં આવી હતી. ઈ૦ સ૦ ૧૯૦૩ ની દીવાળીની દરબારમાં તા૦ ૨૧ મી અકટોબર ૧૯૦૩ ને દીને નામદાર ગાયકવાડ સરકારે એવણને છત્રી મસાલની આસામી એનાયત કીધી હતી, અને તેની સનંદ મકરશકરાંતીની તા૦ ૯ મી મારચ ૧૯૦૪ ને દીને બરાયલી દરબારમાં નામદાર ગાયકવાડ મહારાજાએ દસતુરજીને રૂબરૂમાં બોલાવી આપી હતી. એ વેળાએ નવસારી, વડોદરા અને મુંબઈના પારસીઓએ સભાઓ ભરી દસતુરજીને મુબારકબાદીઓ આપી હતી. છેલ્લું ગયા સાલની તા૦ ૭ મી એપ્રેલે એઓનો એકપુરો બેટો કેકોબાદજી નાવર થયો તે દીને પણ નવસારી તથા દેશાવરના પારસીઓએ એવણને મુબારકબાદી તથા શીયાલો ઓધાડી હતી. એ રીતે મરહુમ દસતુરજીએ પોતાની શક્તી પ્રમાણે નવસારીના પારસીઓ ઉપર વડપણ ચલાવ્યું હતું. મરહુમની પાંયદસ્તની ક્રીયા વખતે પુષકળ લોક હાજર થયું હતું. તેમજ સરકારી અમલદારો, હીંદુ, મુસલમાંનો વગેરેનીબી સારી સંખયા હાજર થઈ હતી. વલી પારસી, હીંદુ દુકાનદારોએ પોતાની દુકાનો અને મહેરજીરાણા તથા હામીદયા લાઈબરેરીઓ પણ બંધ કવામાં આવી હતી. મરહુમનાં નવસારીમાં થયલાં ઉઠમણાની ક્રીયા વખતેબી સારી જેવી મીજલસ મલી હતી. એ વખતે જુદે જુદે ગામોની અનજુમન તરફથીબી ઘણા લોકો આવેલાં હતાં. ઉઠમણાની ક્રીયા પુરી થયા પછી મરહુમના બેટા દસતુર કેકોબાદજીને વડા દેશાઈજી પેસતનજી ખુરશેદજીએ રીવાજ મુજબ પોતાના હાથે પીછોડી ઓઢાડી વડા દસ્તુર થયલા જાહેર કીધા હતા. અને બીજી શીયાલ અનજુ-

મન તરફથી ઓઢાડવામાં આવી હતી. એને માટે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાં નવસારીના જરથોસ્તીઓ તરફથી રૂ. ૧૧૧૩ ભરાયાં હતા. તે ઉપરાંત નવા દસ્તુરજીને જુદા જુદા દેશાવરોની અનજુમન તથા શેઠીઆઓ તરફથી મલીને લગભગ ૬૨ શીયાલો ઓઢાડવામાં આવી હતી. મરહુમ દસ્તુરજીનાં ઉઠમણાની ક્રીયાઓ મુંબઈ, વડોદરા, સુરત, સીકનદરાબાદ વગેરે ઠેકાણેથી કરવામાં આવી હતી અને મરહુમનું નામ અશો રવાનની નામની ટીપમાં લેવાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો. મરહુમના મરણ માટે નવા દસ્તુરજી ઉપર ગામેગામથી સંખ્યા બંધ દીલાશાના તારો અને કાગળો આવ્યા હતા તેમાં નામદાર માહારાજા ગાયકવાડ, સર જમશેદજી જીજીભાઈ, પુણાવાલા દસ્તુરજી વગેરેનાં હતાં.

નવસારીવાળા શેઠ જમશેદજી પીરોજશાહ દેશાઈ નવસારી ખાતે ૬૧ વરસની વયે રોજ ૧૫ મો માહ ૫ માને દીને મરણ પામયા હતા. મરહુમ અપંગ હતા પણ ઘણીક મીલકતોનો વહીવટ સારી રીતે ચલાવતા હતા. મરહુમે અગાઉ સ્કુલ માસ્તર તરીકે ચાકરી કીધી હતી. મરહુમના એક પુરા બેટા શેઠ રૂસતમજીઓ આની શેઠો તાતા એંગલો વરનેકલર સ્કુલના હેડ માસ્તર છે.

નવશારીવાલા શેઠ ડોશાભાઇ બરજોરજી દેશાઈ ૫૯ વરસની વયે રોજ ૧૯ મો માહા ૫ માને દીને નવસારી ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ જુની ગાયકવાડમાં મ્યુનીશીપાલ કામદાર હતા. અને ગોપાલરાવ માલદાર અને રાણી મહાલસાબાઇનો વહીવટ ચલાવતા હતા. મરહુમ મલતાવડા સવભાવના અને માયાળુ હતા.

શેઠ પીરોજશાહ હોરમસજી દેશાઈ ૮૩ વરસની વયે રોજ ૯ મો માહા ૬ ઠાને દીને નવસારી ખાતે મરણ પામયા હતા. એ ખાનદાનમાં એમના બુઝરગોથી એવો વહીવટ ચાલતો આવેલો છે કે મોટે ફલીએના પારસીવાડમાં મોટું મરણ થયું હોય તો એ દેશાઈ કુટુંબનો એક પણ માણુસ તે મરનારની ત્રણ દીવસની ક્રીરયા વખતે તેને આંગણે જવો જોઇએ, જેમ કરવા માટે એક લાયક દેશાઈને તેમના કુટુંબીઓ નેમી મુકે છે. આ મરહુમ દેશાઈજી પીરોજશાહ પણ એવીજ રીતે નેમાઈને પોતાના મરણની થોડા મહીના આગમજ સુધી લોકોને "આંગણે-ઓટલે" જઈને બુઝરગ દેશાઈ તરીકે સારૂ માનપાન મેલવતા હતા. મરહુમ ઘણા નમાણા, ભલા ખવાશના હોવાથી દરેકનો ચહા મેળવ્યો હતો. એવણ ઉસ્તાદી ગાંયનોના ખરા પરીક્ષક અને ખાં હતા.

શેઠ ફરદુનજી બેહેરામજી સીરવઈ દાંતના ડાકટર ૭૧ વરસની વયે રોજ ૧૮ મો માહા ૬ ઠાને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. મરહુમ ૧૮૫૫ માં અત્રેની એલફીનસટન કોલેજમાંથી વેસટ સકોલરની તથા ૧૮૫૬ માં નોરમલ સકોલરની બીજી પદવી મેળવી ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાં જોડાયા હતા અને ત્યાંથી દર સાલ સકોલરશીપો મેળવી હતી. ૧૮૬૧ માં એઓએ તબીબ પણાની સેવટની પરીક્ષા પસાર કરી સર જમશેદજી જીજીભાઈ ગોલ્ડ મેડલ મેળવ્યો હતો. એ બાદ સરકારી તબીબી નોકરીમાં રહી એક વરસમાં તે છોડી દઇ તે પછી તબીબ તરીકેનો ધંધો ચલાવવા માંડયો હતો. દંત વીદ્યામાં એઓ ઘણા કુશળ હોવાથી તે લગભગ ૩૦ વરસ થયાં સારા પાયાપર ચલાવતા હતા. છેલ્લાં ત્રણ ચાર વરસ થયાં એઓની તબીયત બીમાર ચાલવાથી પોતાનું કામ એક દીકરાને સોંપી એકાંત જીંદગી ગુજારતા હતા.

શેઠ અરદેશર નસરવાનજી પલીડર થોડા વખતની લીવરની બીમારી ભોગવી ૪૦ વરસની વયે રોજ ૩ જો માહા ૭ માને દીને મરણ પામયા હતા. શેઠ અરદેશરે સેંટ ઝેવીઅર કોલેજમાંથી ૧૮૮૫ નાં સાલમાં બી. એ. ની પરીક્ષા પસાર કરી હતી. ૧૮૮૯ નાં સાલમાં એલ. એલ. બી. ની પરીક્ષા પસાર કરી એવણે વકીલાતનો ધંધો શરૂ કરયો હતો. ફ્રેનડલી યુનીયન ૧૮૮૨ ના સાલમાં સ્થાપયું તેના મરનાર એક મેમબર હતા તથા એક ચુસત ફ્રીમેસન હતા. મરનારે પોતાના ખુશ સભાવથી મોટું મીત્ર મંડળ ઉભું કીધું હતું. મરહુમના મરણ માટે તા૦ ૧૯ મી માર્ચને દીને સમોલ કોઝ કોરટના બીજા જડજ મી૦ એ. કે. ડોનાલ્ડે નયાશન ઉપર બેઠક લીધા પછી હાજર રહેલા ધારાના હીમાયતીઓ તરફથી શેઠ સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીયા વકીલે જણાવયું કે અમારા માહેલા એક મી૦ અરદેશર નશરાવનજી પલીડરનાં મરણની ખબર આપતાં મોટી દલગીરી ઉપજે છે. મરનારે સર્વેનો સારો ચાહા મેળવેલો હતો. એના જવાબમાં નામદાર જડજે જણાવયું કે, મરનાર મી૦ અરદેશર પોતાનાં કુલોના મુકદમા ચાલાકીથી અને વાજબી રીતે ચલાવતા હતા. તેમનાં મરણની ખબર સાંભળી હું ખરેખર દલગીર છું. પાંચમાં જડજ મી૦ હેવેરીએ

પોતાની કોરટમાં હાજર થયલા ધારાના હીમાયતીઓ આગલ જણાવયું કે મી૦ અરદેશરનાં મર ણથી જે ખોટ તમને ખમવી પડી છે તે માટે હું મારી દલગીરી જાહેર કરૂં છું. તેમનાં મરણથી મને પોતાને પણ ખોટ ગઈ છે. આ કોરટમાં મારી ટુંક મુદત દરમયાન મરનારે જેવી ચાલાકીથી પોતાનાં કુલોના મુકદમા ચલાવયા હતા તેથી હું ઘણોજ સંતોષ પામયો હતો. કોરટ તરફથી દલગી રીની જે લાગણી જાહેર કરવામાં આવી હતી તેમાં ધારામંડળ સામેલ થાય છે એવું મી૦ બીલીમો રયાએ જણાવયું હતું.

જાણીતા પારસી શીક્ષાગુર શેઠ માણેકશાહ બેરામજી માસતર ૭૫ વરસની વયે રોજ ૬ ઠો માહા ૭ માને દીને હક થયા હતા. શરૂઆતમાં એવણે અત્રેની એલફીનસ્ટન ઈનસટીટયુશનમાં પ્રોફેસર દાદાભાઈ નવરોજી જેવા ઉસ્તાદના હાથ હેઠળ કેળવણી લઈ ૧૮૫૧ માં એ ઈનસટીટયુટ માંથી વેસટ સકોલરની પદવી મેલવી ૧૮૫૨ માં સરકારી કેળવણી ખાતાંની તે વેળાની મુંબાદેવી બ્રાનચ સ્કુલમાં શીક્ષક તરીકે જોડાયા હતા. હયાથી એવણની બદલી એલફીનસ્ટન હાઇ સ્કુલમાં એસીસટંટ શીક્ષક તરીકે અને એ પછી તેવણની બદલી ૧૮૬૭ માં ફોરટ બ્રાનચ સ્કુલમાં હેડ મા સતર તરીકે થઈ હતી. એવી રીતે લગભગ ૩૫ વરસ સુધી સરકારી કેળવણી ખાતાંમાં નોકરી બ જાવવા પછી એવણ ૧૮૮૮ થી પેનશન ઉપર રીટાયર થયા હતા. કેળવણી ખાતાંના વડાઓએ તેવણ માટે વારંવાર સારા અભીપ્રાય દરશાવયા હતા. તેવણ સરકારી કેળવણી ખાતામાં નોકરી હતા તે દરમયાન ઘણા જાણીતા આસામીઓ મરહુમ શેઠ માણેકશાહના હાથ હેઠળ તાલીમ લઇ ગયા હતા. તેવણ સરકારી નોકરીમાંથી ફારેગ થયા તે વેળા તેમને તેમના આગલા વીદયારથીઓ તરફથી એક મોટી રકમની પરસ ભેટ આપવામાં આવી હતી. રીટાયર થવા પછી એવણને ગોકલદાસ તેજપાલ એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલના હેડ માસ્તર નેમવામાં આવયા હતા જે ઓધો તેવણે પોતાનાં મરણની છેલી ઘડી સુધી ભોગવયો હતો. એ શાળાને તેની હાલની ચઢતી હાલત ઉપર લાવવાને મરનારે પોતાથી બનતું કરયું હતું. આવી રીતે મરહુમે એક શીક્ષાગુર તરીકે લગભગ ૬૦ વરસ જેટલી લાંબી કારકીરદી પસાર કરી હતી.

શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ મુલ્લાં ૪૯ વરસની વયે રોજ ૯ મો માહા ૭ માને દીને હક થયા હતા. મરહુમ શરૂઆતમાં મી૦ મેકફરલેન સોલીસીટરની ઓફીસમાં જોડાયા હતા. જે પછી તેવણ મીલ લાઇનમાં પોતાની જાતી ચાલાકી તથા બાહોશીથી આગળ વધી કેટલીક મીલોના મેનેજર થયા હતા. પોતાની લથડતી તબીયતને લીધે એ કામમાંથી ફારેગ થઈ તેવણ સાંજ વરત માન પત્રમાં મદદનીશ તરીકે જોડાયા હતા અને પોતાનાં મરણ સુધી એ પત્રની સારી સેવા બજાવી હતી. મરનાર ઘણા મળતાવડા સ્વભાવના હોવાથી પોતાની આસપાસ એક મોટું મીત્ર મંડળ ભેગું કરયું હતું.

અત્રેના કાપડના વેપારી શેઠ બમનજી શાપુરજી ચોથીઆ ૬૫ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહા ૭ માને દીને હક થયા હતા. મરહુમ વલસાડના વતની હતા અને તેવણે શરૂઆ- તમાં પોતાના પીતાની સાથેજ વલસાડમાં ધંધો કરયો હતો. એ પછી તેવણ મુંબઈ આવ્યા અને કેટલાંક કંત્રાકટનાં કામોમાં સારૂં નાણું પેદા કરયું હતું. એ પછી તેવણે કાપડની દુકાન ઉઘાડી અને પોતાની કુનેહથી મોટા પાયા ઉપર કાપડનો વેપાર ચલાવ્યો હતો. મુંબ- ઈમાં વસવાટ કરવા છતાં તેવણ પોતાના બાપીકાં વતન–વલસાડ કસ્બા–ને ભુલ્યા ન હતા. ત્યાંનાં દરેક સારવજનીક કામોમાં તેવણ આગેવાની ભરયો ભાગ લઈ, વારંવાર નાણાની મદદો કરતા હતા. સને ૧૮૯૬ માં એવણનાં એક બેટીના હક થવાથી, મરહુમ શેઠ બમનજીએ તેણીનાં નામથી વલસાડ ખાતે "બાઈ આવાંબાઈ લાઇબ્રેરી" નામનું એક મોટું પુસ્તક- ખાનું સ્થાપ્યું હતું, તેમજ પોતાનાં એ મરહુમ બેટીના નામથી સને ૧૯૦૩ માં આવાં- બાઈ હાઇ સ્કુલ ઉઘાડી હતી. વલસાડમાં મરકીએ પ્રવેશ કરયો તે વેળાએ પણ તેવણે ત્યાંના પારસીઓને નાણાં સંબંધી મદદ કીધી હતી. મરહુમના મરણથી વલસાડના રહીશોને જે ખોટ ગઈ હતી તેને માટે વલસાડના રહીશોની એક જાહેર સભા તા૦૭ મી એપ્રેલને દીને ત્યાની ધરમશાળાના કમપાઉન્ડમાં વકીલ મી૦ દુલભજી રણછોડજી દેશાઇના પ્રમુખપણા હેઠલ મલી હતી. તે વખતે મરહુમના મરણથી ગયલી ખોટ માટે ઘણા સાહેબોએ વીવેચન કરવા પછી મરહુમના મરણનો દીલગીરીનો ઠરાવ પસાર કરી મરહુમના કુંટુંબ ઉપર દીલાસા પત્ર મોક- લવાનું નક્કી થયું હતું. તેમજ મરહુમની એક સબી ત્યાંની બાઈ આવાંબાઈ હાઈ સ્કુલમાં મુકવાનો ઠરાવ થયો હતો.

જાણીતા એમચ્યુર નાટકી શેઠ ફીરોજશાહ કાવસજી દાજી ૪૮ વરસની વયે રોજ ૧૫ મો માહા ૭ માને દીને મરકીથી મરણ પામયા હતા. એવણ અસાધારણ કુદરતી ગળાંની શક્તીથી જુદા જુદા ૧૪ અવાજો કાઢતા હતા. મરહુમે ઘણાક એમચ્યુર નાટકોમાં ફતેહમંદ ભાગ ભજવી બતાવ્યો હતો અને એવણને તખતા ઉપર જોનારાઓ એમજ સમજતા હતા કે એવણ એક પાકટ અનુભવી એકટર હતા.

ખા. બા. કુંવરજી કાવશજી સબાવાલા ૮૫ વરસની વયે સુરત ખાતે રોજ ૨૧ મો માહા ૭ માને દીને મરણ પામયા હતા. ૧૮૪૦ માં મરહુમે સુરતની પોસટ આફીસમાં નોકરી કરવા પછી સુરતના કલેકટરની આફીસમાં કલારક તરીકે દાખલ થઇ કલેકટરના હેડ કલારક નેમાયા હતા. સર કારી ગીરાસખાતાંના અધીકાર ઉપર મરનાર નેમાયા પછી ગીરાસ ખાનારાઓમાં કાપકુપો કરી નામદાર સરકારની તીજોરીમાં ઘણો ફાયદો કરી આપયો હતો. ૧૮૬૧ થી હજુર ડેપયુટી કલેકટર અને ફરસટ કલાસ મેજીસ્ત્રેટ તરીકે એવણે ખેડા, ભરુચ, થાણા, અમદાવાદ શેહેરોમાં કામ કરયું હતું. મરનારને વડોદરાના વડા મેજીસ્ત્રેટ નેમાવામાં આવયા હતા. પણ ૧૮૭૭ માં પાછા સરકારી નોકરીમાં અમદાવાડના હજુર ડેપયુટી કલેકટરના પોતાના ઓધા ઉપર નેમાયા હતા અને થોડા દીવસ સુધી એ જીલ્લાના કામચલાઉ કલેકટરનોબી ઓધો ભોગવયો હતો. છેલ્લા થાણાના હજુર ડેપયુટી કલેકટર અને મેજીસ્ત્રેટ હતા, ત્યાંથી તા૦ ૨ જી જુન ૧૮૮૬થી પેનશન ઉપર રીટાયર થયા હતા. મરનારને સારી નોકરીના ખાસ વધારાના રૂ ૧૦૦ સાથે દર માસે રૂ ૪૦૦ પેનશન મળતું હતું, જે મરહુમે આશરે ૨૧ વરસ સુલી કુલે રૂ ૧ લાખથી પણ વધુ રકમનું મેલવયું હતું. સને ૧૮૮૭ માં મહારાણી વીકટોરયાની જુબીલીની ખુશાલીમાં મરહુમને ખાન બહાદુરનો ખેતાબ મલયો હતો. મરહુમ સુરતની પારસી પંચાયના એક અકાબર હતા તેમજ તેઓ સુરત સીટી મયુનીસીપાલીટીમાં સરકાર તરફના કાઉનસીલર અને અનરરી ફરસટ કલાસ મેજીસ્ત્રેટ તથા ત્યાંની મેટરીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટ પણ હતા.

સરસ્વતી મીલના કારડીંગ મારતર શેઠ નશરવાનજી હોરમજી મેહેતા ટુંક બીમારી ભોગવી ૫૬ વરસની વયે રોજ ૩ જો માહા ૮ માને દીને હક થયા હતા. મરનાર નાની વયથીજ મીલની લાઇનમાં જોડાયા હતા અને પોતાની બાહોશી તથા જાતી મેહેનતથી આગળ વધી એક બાહોશ કારડીંગ અને સ્પીનીંગ માસ્તર તરીકે પુરતી રીતે જાણીતા થયા હતા. તેવણ મળતાવડા સ્વભાવના હતા.

શેઠ દોરાબજી પેસતનજી મેવાવાળા ૬૭ વરસની ઉમરે રોજ ૫ મો માહા ૮ માને દીને હક થયા હતા. તેઓ બાપ દાદેથી પસતાફીઆનો ધંધો ઘણા વરસો સુધી કરતા હતા. મુંબઇના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાની ફંડની નસેસાલાર ખાંધીયાઓ ઉપર દેખરેખ રાખનારી કમીટીના મરહુમ લાંબા વખતથી એક અધીકારી હતા અને બીજાં જાહેર કામોની પણ કેટલીક આગેવાની કરતા હતા.

શેઠ રૂશતમ જાંગીરજી બેરામજી મરઝબાન રોજ ૭ મો માહા ૮ માને દીને ૨૮ વરસની જવાન વયે મરણ પામયા હતા. મરહુમ છેલ્લા થોડો વખત થયાં અંતરગલની બીમારી ભોગવતા હોવાથી ડાકટર મારીનાની આસપીટાલમાં ઓપરેશન કરવામાં આવયું હતું, જે આખરે જીવલેણ નીવડયું હતું. મરહુમ શેઠ રૂશતમ અતરેના જાણીતા શેહેરી અને જામે જમશેદ છાપાખાનાં તથા પત્રના માલેક શેઠ જાંગીરજી બેરામજી મરઝબાનના બેટા થતા હતા. મરહુમે નયુ હાઇ સ્કુલમાંથી મેત્રીક થઇને એલફીનસટન કોલેજમાં ઇનટરમીડીયેટ સુધીનો અભયાસ કરવા પછી ૧૯૦૧ માં પોતીકા બાપીકાં ધંધામાં જોડાઇ તેનો સઘલો કારોબાર પોતાની જાતી અક્કલ, હુશીયારી અને બાહોશીથી ચલાવી ભવીશયની ઘણી સારી આશા બતાવી રહયા હતા. એવો જામે જમશેદ સ્ટીમ પ્રીટીંગ વરકસના મેનેજર હોવા ઉપરાંત એક અછા લખનાર હતાં જેની સાબેતી એમના અધી પતી પણા હેઠલ નીકળતાં પખવાડીક ચોપાનયા ગપ–સપ પરથી માલમ પડે છે. આ ચોપાનયાં ને મરહુમે ટુંક મુદતમાં ઘણું વધારી સારી પંકતીએ મેલયું હતું. મરહુમના પીતા શેઠ જાંગીરજી મરઝબાન બે વરસની વાત ઉપર યુરોપની મુશાફરીએ ગયા હતા ત્યારે મરહુમ શેઠ રૂશતમે પોતાના ભાઇ શેઠ ફીરોઝની સાથે છાપાખાનાનો તેમજ જામે જમશેદનો સઘલો કારોબાર ઘણોજ બાહોશીથી ચલાવયો હતો. એવણ ઘણા મળતાવડા અને સાલેસ હોવાસાથ અકકલ હોશીઆરી ધરાવનારા ઘણા ચંચળ જવાન હતા અને પોતાના મીલનસાર સ્વભાવથી એક મોટું મીત્ર મંડળ

એવણે પોતાની આસપાસ ભેગું કરયું હતું. આવા એક સારી આશા આપનારા સપુતના મરણ થી શેઠ જાંગીર મરઝબાન અને તેમના કુટુંબ ઉપર જે આફત આવી પડી હતી તે માટે શરવેની દીલસોજી ખેંચાઈ હતી. મરહુમના મરણની દલગીરી દેખાડનારા જુદે જુદે ઠેકાણેથી ઘણા સંદેશાહો મળ્યા હતા.

અત્રેના જાણીતા અને માનપામેલા શેહેરી શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાલા ૭૪ વરસની ઉમરે રોજ ૧૧ મો માહા ૮ માને દીને મરણ પામયા હતા. મરહુમ લાનોલી ખાતે હવા ફેરબદલ કરવા ગયા હતા ત્યાં વૃધ વયેને લીધે હુરદયના ધબકારા બંધ પડવાથી મરણ નીપજયું હતું. ત્યાંથી એવણના રવાનને મુંબઇ ખાતે લાવી અવલમંજલ પહોંચાડવામાં આવ્યું હતું. જે વેલા એવણને સેવટનું માન આપવાને એક મોટી મીજલશ એકઠી મલી હતી. ૧૮૩૯ માં એડન અંગ્રેજ સરકારે લીધા પછી થોડા વરસે મરહુમ શેઠ દોરાબજી એડન ખાતે પી. એ. કંપનીના મદદનીશ તરીકે ગયા હતા અને પોતાની જાતી મેહેનત તથા ચંચલાઇથી એ કંપનીનો આગબોટોનો વેહવાર ઘણો વધારી મેલયો હતો. એ પછી થોડા વરસ રહીને મરહુમ શેઠે પોતાના પ્રખયાત ભાઇ મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશાહ એડન વાલા સી. આઇ. ઈ. સાથ સને ૧૮૫૦ થી એડનમાં વેપાર કરવા માંડયો હતો. એવો પોતાની ચાલાકી તથા પરમાણીકપણાથી ઘણા મોટા વીસતારમાં વેપાર કરવા લાગા હતા. અને એવોની પેહેડી શેઠો કાવસજી દીનશાહ પેઢીને નામે યુરોપ અને આખા હીંન્દમાં પ્રસીધ છે. પાછળથી એ પેઢીએ સરકારી મોટા કનટરાકો લેવા માડયાં હતાં અને મોટી સ્ટીમર કંપનીની એડનમાં એજનસીઓ પણ મેલવી હતી. એ ઉપરાંત સોમાલી લેંડ, જંગબાર, મુંબઈ વગેરે ઠેકાણે મોટા પાયા ઉપર વેપાર ચલાવતા હતા. એડન મધે મરહુમ શેઠ દોરાબજી પણ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ કાવશજીની માફક લાંબો વખત રહ્યા હતા અને ત્યાં આવતા જતા સરવે જણાઓ સાથ ઘણીજ મીલનસારીથી વરતતા હતા. કેટલાક વરસ થયા એઓએ પોતાનું આંખોનું તુર ગુમાવ્યું હતું તોપણ હમેશા પોતાની પેઢીપર ફેરો મારી દરેક કામકાજની જાતી તપાસ રાખતા હતા. એજ સ્થીતીમાં એઓ એક વાર પાછા એડન પણ જઈ આવ્યા હતા. ૩૦ વરસ થયા એવણ એડન મધે પોરટુગલ તથા સપેનના કોનસલ તરીકેના ઓધા ઉપર હતા. હાલના શેહેનશાહ એડવરડનો વડો દીકરો શાહજાદો આલબરટ વીકટર હીંદુસ્તાન ફરવાને આવ્યો, તે તા૦ ૪ થી નવેંમબર ૧૮૮૯ ને દીને એડન પહેલ વહેલો આવી પુગવાથી તેને ત્યાંના વેપારીઓના વડા તરીકે એવણ શેઠે પોતાના ભાઇ શેઠ કાવસજીની ગેરહાજરીમાં ત્યાંની રઇયત તરફનું માનપત્ર સટીમરપર જઈ એનાયત કીધું હતું. પોરટુગલની સરકારે એડન ખાતેનાં પોતાનાં કોનસલ તરીકેની સેવાની પીછાનમાં ૧૮૯૨ ના મે માસમાં એવણને નાઇટ કમાનડર ઓફ ધી રોયલ મીલીટરી ઓરડર ઓફ અવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીલા વીશોઝાનો ખેતાબ તથા તેને લગતો ચાંદ બક્ષયો હતો. જંગબાર મધે ૧૮૯૫ માં એઓએ પારસીઓના વપરાસ માટે એક દરેહમેહેર બંધાવી પરથાવી હતી. એ દરેહમેહેર ૧૯૦૫ માં એવણેજ ફરી કુશાદે બંધાવી હતી. પુનાની મરહુમ શેઠ સોરાબજી રતનજી પટેલવાળી દરેહમેહેરમાં એવણે પોતાનાં ધણીઆણી મરહુમ બાઈ ડોસીબાઇની યાદમાં સને ૧૯૮૨ ના આગસટ માસમાં મુકતાદ વગેરેનાં કારણસર 'ફ્રવરદેગાન હોલ' બંધાવી આપયો હતો. ૧૯૦૩ માં લાનોલી મધે અંજુમનના ઉધરાતથી બંધાયલાં દોખમાની સામે એવણે પોતાને ખરચે એક સઘડી બંધાવી પરથાવી હતી. મરહુમે એડન મધે ૫૦ વરસનો વસવાટ પુરો કરવાથી મરહુમ શેઠની જયુબીલી ત્યાં થોડા વરસની વાતપર ઘણી ધામધુમ સહીત પાળવામાં આવી હતી. પોતાના એડન ખાતેનાં લાંબા રહેવાસ દરમયાન એડનની જરથોસ્તી અંજુમન તથા દેશી કોમના અકાબર તરીકે એમણે કીમતી સેવા બજાવી હતી અને ત્યાંની જરથોસતી કોમના લાભ અરથે પોતાથી બનતી દરેક મદદ આપતા રહયા હતા. પોતાના મહજબ ઉપર એ શેઠ પોતાના વડા ભાઈની માફક ઘણા ચુસત તથા યકીનદાર હતા.

અમદનગરના જાણીતા રહીશ શેઠ દોરાબજી રૂશતમજી ભરૂચા ૯૧ વરસની વયે રોજ ૨૫ મો માહા ૮ માને દીને અહમદનગર ખાતે મરણ પામયા હતા. મરહુમનો જનમ્ભો અહમદનગર ખાતેજ થયો હતો અને લગભગ ૬૩ વરસ થયા મરહુમે ત્યાં વેલાતી દારની દુકાન કાઢી હતી. મરહુમે કેટલોક વખત થયા આંખનું તુર ખોયું હતું અને તે પછી આખો દીવશ તે સાહેબની યાદમાં

જપ કરવામાં ગુજારતા હતા. મરહુમ ઘણા ધરમ ચુસ્ત હતા. તેમજ મરહુમ આની પારસી પંચાયતના એક અકાબર હતા.

શેઠ હોરમજી એદલજી દાવર ૭૪ વરસની વયે રોજ ૧૩ મો માહા ૯ માને દીને બેહસતનશીન થયા હતા. મરહુમ આગલા એલફીનસટોનીયનોમાના એક હતા. તા૦ ૩૧ મી જાનેવારી ૧૮૫૦ ને દીને હીંદુસ્તાનના ગવરનર જનરલ મારકવીસ ઓફ ડેલાઉઝીને પોતાને હાથે એવણને કલેર સકોલરની પદવી એનાયત કીધી હતી. એ પછી ૧૮૫૧ માં વેસટ સકોલર અને ૧૮૫૩માં નોરમલ સકોલરની ઉંચી પદવી એવણને મલી હતી. સટુંડંટસ લીટરરી એંડ સાયનટીફીક સોસાયટીના એવણ ઓનરરી સેક્રેટરી હતા. એ મંડલીના સંબંધમાં ઈંગ્રેજી ભાષામાં ૧૮૫૦ માં ટયુટર વંશના રાજાઓના વખતમાં ઈંગ્રેજ લોકની હાલત, ૧૮૫૧ માં દરીયાઈ વીમા વીષે અને ૧૮૫૨ માં મુંબઈના પારસીઓની વરતણુંક વીષે ત્રણ નીબંધો વાંચયા હતા. ૧૮૫૪ માં એવણ એલફીનસટન ઈનસટીટયુટના શીક્ષક નેમાયા હતા. થોડા મહીના પછી એવણ મેશરશ કામાની કુંપનીમાં જોડાઈ કલકતે અને તે પછી ચીન ગયા હતા. ૧૮૫૮ માં જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ મંડલી ઉભી થઈ તેની બાહાર કોટની સાખાના એવણ આનરરી ઉપરી હતા. ૧૮૬૭ માં એવણે પોતાના ભાઈ શેઠ ફરામજી એદલજીની પેહડીમાં જોડાઈ કેટલાક વરસ સુધી સાથે વેપાર ચલાવયો હતો. તે પછી છેલા શેઠો તાતાની કંપનીને લગતા દરેક ખાતાંઓના એવણ ઓડીટર હતા.

શેઠ ડોશાભાઈ નશરવાનજી કાંગા, વકીલ નવસારી ખાતે રોજ ૧૫ મો માહા ૯ માંને દીને બેહસતનસીન થયા હતા. મરહુમે નવસારીની સર કાવસજી જહાંગીર મદરેસામાં કેલવણી લઈ મેકટરીકની પરીક્ષા પસાર કરી વકીલનો અભીયાસ કરવાનો ચાલુ રાખી વડોદરાની વરીસટ કોરટમાં નોકરી મેળવી હતી. મરહુમે ડીસ્ત્રીકટ પલીડરની પરીક્ષા પસાર કરવા પછી થોડા વરસ રહીને એવણને નવસારીના પોલીસ પ્રોસીકયુટર નેમવામાં આવ્યા હતા. મરહુમે પોતાની નોકરી દરમયાન ટુક વખતમાં પોતાની હુશીયારી તેમજ માયાકુલ સ્વભાવથી એવણે વકીલ તરીકે ઘણી ખાનગી ઘરાકી મેલવી હતી. પણ મરહુમને ખહીની ભયંકર બીમારી લાગુ પડવાથી પોતાનો ધંધો છોડી દીધો હતો. એનેજ લીધે ટુંક મુદતમાં મરહુમનું મરણ નીપજયું હતું.

શેઠ ધનજીભાઈ ખરશેદજી રતનાગર ૭૫ વરસની બુઝરગ વયે રોજ ૨ જો માહા ૧૦ માને દીને બેહેસ્તનશીન થયા હતા. મરહુમ શેઠ આગલા વખતના એક જાણીતા વેપારી હતા અને પહેલ વહેલા કામાવાલાઓની પેહેડી તરફથી ચીન ખાતે વેપારના કામસર ગયા હતા. એ પછી સને ૧૮૬૧ ના મે મહીનામાં લંડન મધેની શેઠો કામાની કંપનીના મેનેજર તરીકે મરહુમને નેમવામાં આવ્યા હતા. એજ વરસમાં લંડનમાં સ્થાપાયલાં જરથોસતીઓના ધરમના ફંડની કારોબારી મંડળીના એવણને એક અધીકારી નેમવામાં આવ્યા હતા. એ ઓધો એવણે ૧૮૬૪ સુધી ભોગવ્યો હતો. એ પછી એવણે મુંબઈ, સીંગાપોર અને પીનાંગમાં જુદી જુદી કંમપનીને નામે પોતાનો જુદો વેપાર ચલાવવા માંડયો હતો, જેનો વહીવટ સને ૧૮૮૫ ના દીસેમબરથી બંધ કરયો હતો. મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ વેપારના કામમાં ઘણા કુશળ હોવાથી પોતાની પેઢી બંધ થવા પછીબી એવણે જુદી જુદી વેપારી પેહેડીઓમાં નોકરી કીધી હતી.

શેઠ દોરાબજી શાપુરજી તારાપોરવાલા રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ માને દીને તારાપોર ખાતે લાંબા વખતની માદગી ભોગવી મરણ પામયા હતા. મરહુમ ઘણા એકમારગી ખવાસના અને રાંક હતા. એવણે પોતાની જીંદગીનો મોટો ભાગ દેહણુ તાલુકાના કાંસા તથા વરોની ગામોમાં ખેતીવાડીના કામમાં ગાળયો હતો. એવણને દેશી વઇદાનો અનુભવ હોવાથી ગરીબ ગુરબાને પોતાની ગીરેથી મુફત દવા દારૂ આપતા હતા. તારાપોર કસબામાં એવણનું ખાનદાન જાણીતું હોવાથી એવણ દોરાબજી શેઠને નામે ઓળખાતા હતા.

શેઠ પીરોજશાહ કાવસજી પોંહોચા ૭૩ વરસની વયે રોજ ૮ મો માહા ૧૧ માને દીને મરણ પામયા હતા. એવણે ૧૮૫૪ માં અત્રેની એલફીનસતન ઈનસટીટયુટ મધેથી કલેર સકોલરની પદવી મેળવીયા બાદ શેઠો કામાની કંપની તરફથી ઈંગલંડ ગયા હતા. ૧૮૯૮ માં એવણે યુનીવરસલ કેલકયુલેટર નામનું ગણત્રીઓને લગતું એક પુસતક પ્રગટ કરી તે શેઠ દાદાભાઈ નવરોજજીને અરપણ કીધું હતું. એ પુસતક વેપારી મંડળોમાં ઘણું વખણાયું હતું.

શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી ઉમરીગર ભાવનગર ખાતે ફેફસાની બીમારીથી ૨૯ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહા ૧૧ માને દીને મરણ પામયા હતા. મરહુમ ઘણા મીલનસાર સવભાવના હતા અને એવણ ત્યાંના દરબારી ધાસ ખાતાના ઉપરી હતા. મરહુમે ૧૯૦૪ માં જમશીદ વીલાસવાણી નામની ચોપડી પ્રગટ કીધી હતી. એવણ ગુજરાતી સાહીત્યના એક ઉમંગી અભીયાસી હતા તેમજ કાવય શકતી પણ ધરાવતા. મરહુમની તબીયત ભયકર જણાવવાથી મુંબઈથી ડાકટર સરવેયરને મોટા ખરચે બોલાવવામાં આવ્યા હતા પણ અંતે એવણનું મરણ નીપજ્યું હતું.

શેઠ એદલજી રૂશતમજી રીપોરટર જેવા એક ઘણા જાણીતા અને માણીતા થયલા બુજરોગ ગૃહસ્થનું મરણ લખતાં ખરેખર દલગીરી ઉપજે છે. એવો જાતે ઘણાં પરમારથી હતા અને રશતે ચાલતાં કોઈનુંબી કામ કરી આપે તેવા પરદુખ ભંજન હતા. એવણની આખી જીંદગી જાહેર કામોમાં આગેવાંની લેવામાંજ ગુજરેલી હોવાથી લોકોમાં જગ જાંણીતા અને ભલમણશાઇ ભરેલા થઈ લાગા હતા. એવોનો જનમ તા૦ ૧૭ મી ડીસેમબર ૧૮૨૮ને દીને થયલો હતો અને મરણ હેદરા બાદ ખાતે તા૦ ૬ ઠી આગશટ ૧૯૦૭ એટલે રોજ ૨૭ મો માહા ૧૧ માને દીને માત્ર બે ચાર દીવશની શેહજ નબલાઈની બીમારી ભોગવીને ૭૯ વરશની વરૂધ વયે હરૂદય બંધ પડવાથી રાતના બીછાંનાં ઉપરજ હક થયા હતા, યાને મરહુમ જેમ ખરા ઇમાનદાર શરવેનું એક શરખું ભલું ઈચ્છનારા જાતે ભલા ખવાશના હતા, તેમ તેમનું મરણ પણ ખાલેશ રીતેજ નીપજયું હતું. શેઠ એદલજીનો જનમ સુરત જીલ્લાના અમરોલી શેહેરમાં થયો હતો, જયાથી મુંબઇ આવી એલફીનસતન ઈનસટીટયુશનમાં કેળવણી લઇ નોરમલ સકોલર તરીકે બહાર પડયા હતા. તે વેળાએ કેળવણી ખાતાંના પ્રીનસીપાલના ઓધા ઉપર પ્રખયાત ડા૦ જોન હારકનેસ હતા. મરહુમ ૧૮૫૧ માં કેલવણી ખાતાંની મુંબાદેવીની શાખામાં શીક્ષક તરીકે નેમાયા હતા જે પછી તેવણ માત્ર એકજ વરસમાં બોંબે ગેઝેટના સટાફમાં રીપોરટર તરીકે જોડાયા હતા. તે વેળા એ પત્રના માલેક અને અધીપતી મી૦ જોન કોનન, એમ. એ. હતા, જેવણને મરહુમે રીપોરટર તરીકેની તેમજ બીજી વીશવાસુ ફરજો બજાવવામાં એટલો બધો સંતોષ આપયો હતો કે તેવણને એ પારસી રીપોરટર માટે ઘણુંજ ઉંચુ મત હતું. મી૦ જોન કોનને એ મરહુમ રીપોરટરને આપેલી એક ઉંચી સરટીફી કેટમાં જણાવયું હતું કે "એદલજી અસાધારણ સરસ ઇંગ્રેજી લખી શકે છે, બલકે અત્રેના વરત માન પત્રોમાંના ઈગ્રેજો કરતાં પણ વધારે સારૂં ઈંગ્રેજી લખી શકે છે," ૧૮૫૭ માં ગેઝેટ છોડી ગયા હતા જે વેળા કામચલાઉ અધીપતી મી૦ જાન મોસને એવોનો સંબંધ ગેઝેટથી છુટો થવા માટે દલગીરી બતાવી તેવણની ભવીશયની કારકીરદીને ફતેહ ઈચ્છી હતી. એ પછી એવો સરકારી નોકરીમાં દાખલ થયા હતા. સુરત અને ભરૂચ ખાતે ઇનામી જમીનના સંબંધમાં ખાસ કામ ઉપર નેમાયલા મી૦ ઈ. ડબલ્યુ. રેવનસક્રાફતના ખાતાંમાં મદદનીશના ઓધા ઉપર નેમાયા હતા, જે પછી ૧૮૬૦ માં તેવણ સુરત શહેરના ઈનકમટેક્ષ એસેસર થયા હતા અને તે ફરજો ઘણીજ ઉતમ રીતે બજાવી સરકારની સતુતી મેળવી હતી. ૧૮૬૮માં એવણ પાછા મુંબઈ આવયા હતા અને મુંબઈ મયુનીસીપાલીટીમાં વીહીલ ટેક્ષના કલેકતરના ઓધા ઉપર નેમાયા હતા. તે વેળા મયુનીસીપલ કમીશનર મી૦ આરથર કરાફરડ હતા તે વખતે એવોએ ગાડાંવાલાઓની કેટલીક ઠગાઈ પકડી કહાડી હતી. તે પછી ૧૮૮૧ માં એસીસતંત એસેસરના ઓધા ઉપર મોટા દરમાએ નેમાયા હતા. તેવારે એ ઓધાની ફરજો ઘણી સંતોશકારક રીતે બજાવી હતી અને તેવણ મયુનીસીપાલીટીને ઘણા ઉપયોગી થઈ પડયા હતા. કેટલીક મોટી ઠગાઈઓ એવણે પકડી આપી હતી અને તે માટે તેવણનો તે વેળાના કમીશનરે આભાર માનયો હતા. મી૦ ચારલસ ઓલીવંતના વખતમાં મરહુમ મયુનીસીપાલ નોકરી માંથી પેનશન ઉપર રીટાયર થયા હતા. અને તયાર પછી મીલોના સુતરના વેપારમાં પડયા હતા. મરહુમનું અંગરેજી ભાશાનું ગ્નાન ઘણું શરશ હતું, અને અંગરેજી પત્રોનાં રીપોરટ લખવા ઉપ રાંત કોનટરીબ્યુટર તરીકેનાં ઘણા અછાં ઈંગરેજી લખાંણો કરતા હતા, તેમ કેટલાંક ભાશણો પણ ઉંચી ઈંગરેજીમાં કરેલાં હોવાથી ઘણાં વખણાયાં હતાં. એવણ વલી હીમતેબી પુર હતા. જેનાં દાખ લામાં એક વેલા સુરતના એક જડજે પારસી જોડા ઉતરાવવા માગયા તેમાં એવણ પોતાના ધરમની રૂહે ઘણાં બલતવારીથી સામે થયા હતા. વલી એવો પોતાની જુવાનીમાં એક વાનલટીયર પણ થયા હતા. મરહુમ એક સુલેહના અમલદારનું અને પારશી મેટરીમોનીયલ કોરટનાં ડેલીગેટનું માનપણુ નામદાર શરકારથી મેલવવા પાંમયા હતા. પોતાનાં ઉંચા અંગરેજી ગ્નાનની બરખતથી સરકાર દર

બારમાં અરજીઓ કરવા વીગેરેના પારશીઓને લગતાં જાહેર કામોમાં ઘણો અછો ભાગ બજાવયો હતો. કેટલીક કંપનીઓના શેક્રેટરી વીગેરેના કેટલાક ઓધાપર પણ તેમાંથી હતા. છેલ્લા આશરે ૭ વરસ થયાં સીકંદરાબાદ ખાતે પોતાના એક ભલા બેટા લેફ્તનંત કરનલ માણેકજી એદલજી રીપોરટર જેવણુ રીટાયર થયલા છે તેવણુની સાથ રહેતા હતા, ત્યાંજ મરણ પામયા હતા.

પુણાનાં જાણીતા ડાકટર જમશેદજી ફ્રામજી કોલાપુરવાળાના માતાજી બાઈ રતનબાઇ ૯૦ વરસની બુઝરગ ઉમરે રોજ ૧૫ મો માહા ૧૨ માને દીને પુણા ખાતે મરણ પામયાં હતાં. તેવણુની પાયદસ તની ક્રીયા વખતે મોટી મીજ્લસ ભેગી મળી હતી. મરનાર બાઈએ પોતાની જીંદગી દરમયાન ઘણાંક ધરમનાં કામો કરયાં હતાં. તેમાં રૂ ૧૦ હજારની નાદર રકમ મુંબઇવાળી રાહનુંમાએ સભાને તેવણુનાં ધણી મરહુમ શેઠ ફ્રામજીએ એ બાઇની ખાસ ફરમાસથી કરી હતી.

આપણું શેહેરના એક બુઝરગ જાણીતા વેપારી શેઠ જીજીભાઈ જહાંગીર લામ ૭૩ વરસની વયે રોજ ૨૬ મો માહા ૧૨ માને દીને દેવલાલી ખાતે હક થયા હતા. શરૂઆતથી તેવણુ વેપારમાં પડયા હતા. કલકતા ખાતે પણ તેવણે પોતાની ઓફીસ ઉઘાડી હતી, જે પાછળથી બંધ કરીને તેવણુ મુંબઈમાંજ વેપાર ચલાવતા હતા. આશરે પાંચ વરસની વાતપર તેવણે શેઠ જાંગીર નામનો પોતાનો એક પુરો બેટો ગુમાવયો હતો કે જે શેઠ જીજીભાઇના જમણા હાથ મીસાલ હતો. એ બેટાનાં મરણ પછી તેવણુ ધીમે ધીમે પોતાનાં કામકાજમાંથી રીટાયર થવા લાગયા હતા. મરનારની તબીયત લથડતી ચાલવાથી તેવણુ દેવલાલી ગયા હતા, જયાં તેવણુ હક થયા હતા. તેવણુના રવાનને મુંબઇ લાવી અવલમંજલ પહોંચાડવામાં આવયું હતું. મરનાર ઘણા મળતાવડા સ્વભાવના હોવાથી તેવણે પોતાની આસપાસ એક મોટું મીત્ર મંડળ ભેગું કરયું હતું.

જાહેર ખબરો.

માહ ૧ લો ફરવરદીન શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નામ શાથે	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોસ્તીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૨ જો અરદીબેહશત કદમી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઈ૰ તા૰ ૧૪ મી સપટેમબરથી ૧૩ મી અકટોબર ૧૯૦૭ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૩ના ભાદરવા સુદ ૭ ને વાર શનીથી તે આશો સુદ ૬ ને વાર રવી સુધી.
૧—અહુરમજદ	શની	૧૪	૭	શેહેનશાહી "નોરોજ" (પપેતી.) જરથોસ્તીઓનું યજદેજરદી
				[ગવરી પુંજવાનો દીવસ. સને ૧૨૭૭નું નવું વરસ.
૨—બેહમન...	રવી.	૧૫	૮	ગવરી વીસરજન કરવાનો દહાડો.
૩—અરદીબેસ્ત	શોમ.	૧૬	૯	હમકારો, શે૰ રપીથવન છજવાનો દીવસ—કદમી અરદીબે-
૪—શેહરેવર...	ભોમ	૧૭	૧૦	[સત અમસાસપંદનું જશન.
				[પોરટુગીસોએ રાજા ચાર્લસને મું૰રીતમાં આપ્યું, ૧૬૬૨.
૫—સપંદારમદ	બુધ.	૧૮	૧૧	શેઠ નવરોજી પરદુ૰ શી. આઇ. ઇ. ગુજર્યા. ૧૨૫૫
૬—ખુરદાદ ...	ગુરૂ.	૧૯	૧૨	શેનશાહીઓનો ખોરદાદશાલ,(ખાશ લોકોનો નોરોજ,)પેગંબર
૭—અમરદાદ..	શુકર	૨૦	૧૪	શે૰ અમરદાદસાલ (વળાવો). [જરથોસ્તનો જન્મ દીવસ.
૮—દેપાદર....	શની	૨૧	૧૫	
૯—આદર.....	રવી.	૨૨	૧	હમકારો. કોલાબામાં ઓરસ.
૧૦—આવાં.....	સોમ	૨૩	૨	ઇસ્ટ ઇંડીયા કંપની સ્થાપી, ૧૬૦૦. [મોટી રેલ આવી.
૧૧—ખુરશીદ....	ભોમ	૨૪	૩	કદમીઓનાં "મેદીઓજરેમ" ધંમબાર.૧૮૭૫માં અમદાવાદમાં
૧૨—મોહોર.....	બુધ.	૨૫	૪	સંકટચોથ. ૧૮૫૭ માં જનરલ હેવલાકે લખનોર છોડવ્યું.
				આરટશ" એકઝીબીશન ઉઘડયું. ૧૮૭૨.
૧૩—તીર.......	ગુરૂ..	૨૬	૫	નાશ થયો, ૧૮૮૩. શીમલાનું "પાઇન
૧૪—ગોશ	શુકર	૨૭	૬	જાવામાં જવાલામુખી પરવત પાટાથી એક લાખ માણસોનો
૧૫—દેપમેહર ...	શની	૨૮	૭	પત્રોનો પોરટેજ અરધો આનો થયો. ૧૮૭૧.
૧૬—મેહર......	રવી.	૨૯	૮	તાર ઉઘડયો. હીંદુસ્થાનનાં વર્તમાન
				બંધ થયો. ૧૮૫૯ માં રાતા સમુદ્રનો
૧૭—સરોસ.....	સોમ	૩૦	૮	હમકારો. ઇસ્વી સને ૧૮૬૫ નો ૨૮ મો કાયદો ૧૮૬૭ માં
૧૮—રશને......	ભોમ	૧	૯	અકટોબર માસ. લંડનની યુનીવરસીટી ઉઘડી ૧૮૨૮.
૧૯—ફરવરદીન.	બુધ.	૨	૧૦	શેહેનશાહી ફરવરદીઆંનનું જશન. પુણામાં શેઠ હો૰
				શે૰ તાડીવાલાની ધરમશાલાને વરશ ૩૯ મું. મુંબઇમાંનાં
				મોદી હીરજી વાંછાગાંધીનાં દુખમાંને ૨૩૯ મું. માં૰
				ન૰ શેઠનાવાલાંને ૧૫૩ મું, ગંદેવીમાંનાં અનજુમનનાં
				દખમાંને ૧૮૪ મું. નવશારીની મલેશેરની અનજુમનની
				દરેમેહરને ૧૧૧ મું બેઠું.
૨૦—બેહરાંમ....	ગુરૂ.	૩	૧૧	હમકારો. એડનવાલી શેઠ કા૰ દી૰ની દરેમેહરને વરસ ૨૫મું. સુ-
				[રતવાલા ખાનશાહેબ બે૰ પા૰ કોટવાલ ગુજરયા, ય૰ ૧૨૨૦.
૨૧—રાંમ.......	શુકર	૪	૧૨	૧૮૬૪ માં કલકતામાં મોટું તોફાન થયું. ૧૮૦૫ માં લોરડ
				[કોરનવેલીસ મરણ પાંમયો.
૨૨—ગુવાદ......	શની	૫	૧૩	
૨૩—દેપદીન....	રવી.	૬	૧૪	ફસલી-આજુરમાસ,નવું વર્ષ સને ૧૩૧૭મું. [મુંબઇ ગાસલાઇટ થઇ,
				[૧૮૬૫ ગંગા નદીપર ધરતી કંપથી ૩ લાખ માણસ મુઆં,૧૭૩૭.
૨૪—દીન......	સોમ	૭	૩૦	[૧૮૭૪.
૨૫—અરશીશવંગ	ભોમ	૮	૧	આસો માસ, ચાંદરાત, નોરતાં બેઠાં, નીઝાંમ સ્ટેટ રેલવે ઉઘડી,
૨૬—આસતાદ..	બુધ	૯	૨	રમજાન માસ. [સ્થાન આવવા ઈંગલંડથી નીકલ્યો, ૧૮૭૫.
૨૭—આસમાંન..	ગુરૂ.	૧૦	૩	૧૪૯૨ માં કોલંમબસે અમેરીકા શોધ્યું. પ્રી૰ આફ વેલ્સ હીંદુ-
૨૮—જમીઆદ.	શુકર.	૧૧	૪	કાબુલમાં અંગરેજો જાસ્તીથી દાખલ થયા, ૧૮૪૧.
૨૯—મારેસપંદ..	શની.	૧૨	૫	
૩૦—અનેરાં ...	રવી..	૧૩	૬	દીલીના શેહનશાહ અકબરનું મરણ, ૧૬૦૫.

માહા ૨ જો અરદીબેહસ્ત શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્દેજરદી.

પારસીઓના તીશે રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	અંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૩ જો ખુરદાદ શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૧૪મી અકટોબરથી તા૦ ૧૨મી નવેમબર ૧૯૦૭ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૩ ના આશો સુદ ૮ ને વાર શોમથી તે સંવત ૧૯૬૪ના કારતક સુદ ૭ ને વાર ભોમ સુધી.
૧—અહુરમજદ	સોમ	૧૪	૮	માહા ૩ જો ખુરદાદ ક. દીલીના પાદશાહ અકબરનો જનમ, ૧૫૪૨.
				{ પનેજ ઉધડી, ય૦ ૧૨૫૮.
૨—બેહમન...	ભોમ	૧૫	૯	૧૮૩૪માં પારલામેંટનું ઘર બલ્યું. { ધી જ૦ ન૦ પીટીટ આર-
				{ મુબઇનાં જરથોશતી અં૦ ન૦ આતશબેહેરાંમને વરશ ૧૧ મું.
				{ ૧૫મું વરશ બેઠું. હંમકારો-શેહેનશાહી અરદીબેસતનું જશન.
૩-અરદીબેશત	બુધ.	૧૬	૧૦	દશેરા.—નોરતાં પુરાં થયાં. પુણાની ક૦ શેહેનશાહી દરેમેહરને }
૪—શેહરેવર...	ગુરૂ.	૧૭	૧૧	કાબુલના અમીર દોસ્ત મહમદની હાર થઇ ૧૮૪૦. ૧૮૬૫માં {
૫—સપંદારમદ	સુકર	૧૮	૧૨	[લાર્ડ પામરસ્ટનનું મરણ.
૬—ખુરદાદ....	શની	૧૯	૧૩	કદમી પારસીઓનું ખોરદાદ અમસાસપંદનું જશન.
૭—અમરદાદ..	રવી.	૨૦	૧૪	માંણેકથારી પુનેમ.
૮—દેપાદર.....	શોમ	૨૧	૧૫	
૯—આદર.....	ભોમ	૨૨	૧	હમકારો. ૧૮૬૯ માં અરલ આપ ડરબી મરણ પાંમ્યો.
૧૦—આવાં......	બુધ.	૨૩	૨	પુણેવાલા દસ્તુરજી સાહેબ ખા૦ બા૦ સરદાર નોસરવાંનજી }
				[જામાસજી ગુજર્યા—યજદેજરદી ૧૨૫૪. }
૧૧—ખુરશીદ....	ગુરૂ..	૨૪	૩	શેહેનશાહી 'મેદીઓજરેમ' ધબાર.પ૦નસ૦ પટેલના મજગાંમ- {
૧૨—મોહોર.....	શુકર	૨૫	૪	ડા૦ કે૦નસ૦ બાહાદુરજીનો જન્મ,ય૦ ૧૨૩૦.[નાં આદ્રાનને ૬૩. {
૧૩—તીર.......	શની	૨૬	૫	
૧૪—ગોસ......	રવી.	૨૭	૬	ઝાંહાંગીર પાદશાહનું મરણ ઈ૦ સ૦ ૧૬૨૭.
૧૫—દેપમેહર ...	સોમ	૨૮	૭	{ સર જ૦ જી૦ના શુરતનાં રૂશતમપુરાનાં આદરાંનને ૫૪ મું }
૧૬—મેહેર......	ભોમ	૨૯	૮	આદરાંનને ૮૬મું.શા૦ શો૦કપાવાલાના આદરાંનને ૫૦ મું
				ને૭૮મું.મુંબઇમાંના બાહેરકોટનાં મનચેરજી બમનજી શેઠના
				શુરતના શેહેનશાહી આ૦ને૮૫મું.મું૦ના વાડીઆજીનાઆ૦
				રાંનોની સાલગરેહ,તેમાં નવસારીના આતશબેરાંમને૧૪૩ મું
૧૭—શરોશ.....	બુધ.	૩૦	૯	હમકારો. શે. જરથોસ્તીઓના ૩ આતશબેહેરાંમો તથા આદ- }
૧૮—રશને......	ગુરૂ.	૩૧	૧૦	ઇસ્ટ ઈંડીયા કુંપની શેઠેથી નામદાર માહારાંણીની સરકારે }
૧૯—ફરવરદીન..	શુકર	૧	૧૧	નવેમબર. વેપારીઓને ચોપડા લા { { હીંદુસ્થાન પોતાને સ્વા- }
				[વવાનું મુહુરત. } } ધીન લીધું ૧૮૫૮ માં. }
૨૦—બેહરાંમ ...	શની	૨	૧૨	વાઘ બારશ, હોરમસજી બ૦ વાડયાજીના ચરનીવાડીમાંનાં }
				{ આદરાંનને ૧૦૩ મું. બાઇ હીરાંબાઇ ન૦ મા૦
૨૧—રાંમ... ...	રવી	૩	૧૩	ધનતેરશ. } મુલાંવાલી નાગપોરની દરે૦ ૧૩ મું. વ૦ બેઠું. }
૨૨—ગુવાદ	શોમ	૪	૧૪	કાલીચૌદસ.—દીવાળી. આનરેબલ સર દીન૦ માણે૦ પીટીટ {
				[કલકતાની કાંઉનશીલનામેમ્બર નેમાયા, ૧૮૮૮. }
૨૩—દેપદીન....	ભોમ	૫	૩૦	ચોપડા પુજન તથા લક્ષ્મી પુજનનો દીવસ.
૨૪—દીન......	બુધ.	૬	૧	કારતક માસ. હીંદુ નવું વર્ષ—સંવત ૧૯૬૪. વેલાતમાં પેહેલ- }
				{ વેહેલું ન્યુસ લંડન ગેઝેટ નીકલ્યું, ૧૮૬૫. આકોલા મધે
				{ ખા. બા. દસ્તુરજી નોશરવાનજીની દરેમેહેરને ૩૯ મું. }
૨૫—અરશેસવંગ	ગુરૂ.	૭	૨	ચાંદરાત. { આગલ ૧૨૦૦ માણસો સુધાં ડુબી ગઇ, ૧૮૮૮. }
				{ આયો, ૧૮૭૫. સ્ટીમર વેટરના વેરાવલ કોસટા
૨૬—આસતાદ..	શુકર	૮	૩	રમજાન ઇદ. પ્રી૦ આપ વે૦ હીંદુસ્થાનની મુસાફરી માટે મુંબઇ }
				[સરાફના મુંબઇનાં કોટમાનાં આદ્રાંનને ૯૨. }
૨૭—આશમાન..	શની	૯	૪	શેનશાહ એડવરડ શાતમાનો જન્મ, ૧૮૪૧. શેઠ ખ૦ માં૦ }
૨૮—જમીઆદ.	રવી.	૧૦	૫	મરીન લાઇનની શેઠ જ૦ દા૦ આમરીયાની દરેમેહેરને ૩૪મું. }
૨૯—મારેસપંદ..	શોમ	૧૧	૬	[વરસ બેઠું. }
૩૦—અનેરાં.....	ભોમ	૧૨	૭	

માહા ૩ જો ખુરદાદ શેહેનશાહી શેન ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૪ થો તેશતર તીર શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઈં૦તા૦ ૧૩મી નવેમબરથી તે તા૦ ૧૨મી ડીશેમબર ૧૯૦૭સુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૬૪ના કારતક સુદ ૮ ને વાર બુધથી તે માગશર સુદ ૮ ને વાર ગુરૂ સુધી.
૧—અહુરમજદ	બુધ.	૧૩	૮	માહા ૪ થો કદમી. શુરતના કાંકરેઆખાડી આગલના દુખમાને [૧૪૫ મુ:
૨—બેહમન....	ગુરૂ.	૧૪	૯	રાસત ગોફ્તાર પત્ર ૧૮૫૧ માં નીકલ્યું.
૩—અરદીબેરત	શુકર	૧૫	૧૦	હમકારો. શુરતમાંના પેશતનજી કાલાભાઇ વકીલના કદમી આતશબેરાંમને ૮૫ મું, પુણામાંના સર જમશેદજી જીજીભાઇનાં આદરાંનને ૬૪ મું.
૪—શેહરેવર...	શની	૧૬	૧૨	દેવદીવાળી.
૫—સપંદારમદ	રવી.	૧૭	૧૩	૧૭૭૨ માં ભરૂચ લીધું.
૬—ખુરદાદ...	શોમ	૧૮	૧૪	શે૦ ખુરદાદ અમશાસપંદનું જશન. શેઠ નશરવાનજી માંણેકજી પીટીટ ગુજર્યા ય૦ ૧૨૬૧. શેઠ બેરામજી ન. સોરવાઇએ નવસારીના આતશબેરાંમમાંરૂ. દશ હજારનું રૂપાનું અફરગાન્યું. [ભેટ આપ્યું ઇ. સ. ૧૮૬૮.
૭—અમરદાદ.	ભોમ	૧૯	૧૫	કનકેશ્વર તથા વાલકેશ્વરની જાત્રા.
૮—દેપાદર....	બુધ.	૨૦	૧	શેઠ ખરશેદજી કાવશજી બનાજી ગુજર્યા, ય૦ સને ૧૨૧૬.
૯—આદર......	ગુરૂ.	૨૧	૨	હમકારો.
૧૦—આવાં......	શુકર	૨૨	૨	
૧૧—ખુરશીદ ...	શની	૨૩	૩	કદમી તીર મહીનાંના 'મેદીઓશહમ' ઘંબાર.
૧૨—મોહર.......	રવી.	૨૪	૪	
૧૩—તીર........	શોમ	૨૫	૫	કદમી તીરીઆંનનું જશન. નાધલે કોલાબેના મેહેરવાનબાગને [પાંડે શેનીટેરીયમને) ૪૨ મું
૧૪—ગોશ.......	ભોમ	૨૬	૬	મુંબઇથી વલસાડ શુધી વડોદરા રેલવે ચાલુ થઇ. ૧૮૬૪.
૧૫—દેપમેહર....	બુધ.	૨૭	૭	
૧૬—મેહેર......	ગુરૂ.	૨૮	૮	[૬૩ મું.
૧૭—સરોશ......	શુકર	૨૯	૯	હમકારો—કા. બે. બનાજીના મુંબઇમાંનાં કદમી આતશબેરાંમને
૧૮—રશને.......	શની	૩૦	૧૦	[શેનશાહ બાનુ એલેકજાનડરાનો જનમ, ૧૮૪૪
૧૯—ફરવરદીન..	રવી.	૧	૧૧	ડીશેમ્બર માસ. ભરૂચમાંના અંનજુમનનાં દોખમાંને ૭૫મું
૨૦—બેહરાંમ....	શોમ	૨	૧૨	હમકારો. કલકતાનું ઇનટરનેશનલ એકઝીબીશન ઉઘડયું ૧૮૮૩.
૨૧—રાંમ........	ભોમ	૩	૧૩	હીંદુસ્થાનમાં સતીની ચાલ બ્રીટીશોએ નાબુદ કીધી, ૧૮૨૯.
૨૨—ગુવાદ......	બુધ.	૪	૧૪	શેઠ પેશતનજી ખરશેદજી બાઇસની દરેહમેહરને ૧૬મું.
૨૩—દેપદીન....	ગુરૂ.	૫	૩૦	૧૭૯૧ માં માંગલોરની લડાઇ.
૨૪—દીન.......	શુકર	૬	૧	માગસર માસ—ચાંદરાત. ૮૨૪માં રંગુનની લડાઇ. બેલગામની
૨૫—અરશેસવંગ	શની	૭	૨	૧૮૫૪ માં મુંબઇમાં નાંધલો ધરતીકંપનો આચકો થયો. (પેહેલવેહલા (દેશી) શેરીફ થયા ૧૮૫૬.
૨૬—આશતાદ..	રવી.	૮	૩	(શેઠ માંણેકજી ખરશેદજી મુંબઇમાં
૨૭—આશમાન..	શોમ	૯	૪	૧૮૫૮માં દીલીના પાદશાહને કુટુંબ શાથ રંગુનમાં કેદ કીધો
૨૮—જમીઆદ.	ભોમ	૧૦	૬	૧૮૫૬ માં બુશાએરપર ઘેરો નાંખેઓ. ૧૮૨૫ માં વેપારનો [મોટો ધભરાત થયો.
૨૯—મારેશપંદ..	બુધ.	૧૧	૭	નામદાર શેહેનશાજાદીએ હીરામાં જડેલો શુનાનો ચાંદ બક્ષયો, ૧૮૪૩.
૩૦—અનેરાં.....	ગુરૂ..	૧૨	૮	મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બેરાનેટને

માહા ૪ થો તીર શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ-તેના નામ શાથે.	વાર.	ઇંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૫ મો અમરદાદ સને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઈ.તા૦ ૧૩મી ડીસેમ્બર ૧૯૦૭થી તા૦ ૧૧મી જાનેવારી ૧૯૦૮. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૬૪ ના માગસર સુદ ૯ ને વાર શુકરથી તે પોશ સુદ ૮ ને વાર શની શુધી.
૧-અહુરમજદ	શુકર	૧૩	૯	માહા ૫ મો કદમી. શેનશાબાંનુંનો ભરથાર પ્રીન્સ આલબર્ટનું [મરણ ૧૮૬૧.
૨-બેહમન ..	શની	૧૪	૧૦	યજ૦શને ૮૫માં જરથોસ્તીઓ ઇરાંનથી શનજાનમાં આવી વસ્યા.
૩-અરદીબેશત	રવી.	૧૫	૧૧	હમકારો. લુઇ નેપોલ્યનને શેનશાહ ઠીધો.
૪-શેહરેવર...	સોમ	૧૬	૧૨	ગુજર્યા ૫૦ ૧૨૬૨. ૧૮૪૮ માં
૫-સપંદારમદ	ભોમ	૧૭	૧૩	૧૮૬૯ મા શુએઝ [કેનાલ ઉઘડી. / વાલા શેઠ માં૦ ૩૦ બનાજી
૬-ખુરદાદ....	બુધ.	૧૮	૧૪	તરોનાં આદરાંનને ૩૯ મું. કલકત્તા
૭-અમરદાદ..	ગુરૂ.	૧૯	૧૫	કદમીનું અમરદાદનું જશન. એલાવમાંના જ૦ બ૦ મોસ-
૮-દેપાદર....	શુકર	૨૦	૧	૧૮૧૭ મહીદપુરમાં લડાઇ. [૧૮૩૧માં જમેકામાં બલવો થયો.
૯-આદર.....	શની	૨૧	૨	હમકારો. ૧૭૭૨ માં મરાઠા દીલીમાં દાખલ થયા.
૧૦-આવાં... ..	રવી.	૨૨	૩	
૧૧-ખુરશીદ...	શોમ	૨૩	૪	શે૦ 'મેદીઓશેમ' ધંબાર.
૧૨-મોહર.....	ભોમ	૨૪	૫	નવસારીમાં આ. માં. ન. શેઠના દખમાંને ૧૬૨. [તેહવારો.
૧૩-તીર... ...	બુધ.	૨૫	૫	શેહેનશાહીઓનું તીરઈજદનું જશન. ક્રીસ્ટમસ ડે. નાતાલના
૧૪-ગોસ......	ગુરૂ.	૨૬	૬	[છાશટી અને વશાઈ લીધું ૧૭૭૪.
૧૫-દેપમેહર ...	શુકર	૨૭	૭	ઓરંગાબાદનાં વીકાજી અને પેં૦મેહરજીનાં દુખ૦ વરશ ૬૬મું.
૧૬-મેહર......	શની	૨૮	૮	[૫૮મું, સુરત નાનપરાંમાંના બીશનીના આદ્રાં. ૭૧મું.
૧૭-શરોશ	રવી.	૨૯	૯	હમકારો. મુંબાઈ ભીંડીબજારમાંના મેવાવાલાના આદરાં.
૧૮-રશને......	શોમ	૩૦	૧૦	બંગાલ રેલવે અરલ મેઓએ ઉઘાડી, ૧૮૦૭. વશાઈમાં
૧૯-ફરવરદીન.	ભોમ	૩૧	૧૧	[શુલેહના કોલકરાર થયા, શને ૧૮૦૨.
૨૦-બેહરાંમ...	બુધ.	૧	૧૨	હમકારો. ઇંગરેજી નવું વરસ ૧૯૦૮નું. જાનેવારી. ૧૮૭૭માં નામદાર રાંણીનો કેશરેહીંદનો ખેતાબ દીલીમાં જાહેર થયો. ઇ.સ.૧૮૮૦માં મુંબઇની પ્રીન્સીસડાક ઉઘડી. પંજાબને જુદી પ્રેશીડેનશી બનાવી ૧૮૫૯. નવું બોરીબંદરનું સ્ટેશન ચાલુ થયું ૧૮૮૨. ૧૯૦૩ નામદાર શે૦ એડવર્ડ ૭ માના રાજ્ભીષેકનાં સંબંધમાં દીલીમાં દરબાર. બે૦ કા૦ બાટલીવાલાના મુંબઇના માહાલક્ષમીના આદરાંનને વરસ ૪૪ મું. સર સી. કેમબલે ફરાકાબાદ લીધું ૧૮૫૮.
૨૧-રાંમ......	ગુરૂ.	૨	૩૦	
૨૨-ગુવાદ.....	શુકર	૩	૩૧	શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇનો જનમ ય૦ સને ૧૧૩૯.
૨૩-દેપદીન...	શની.	૪	૧	પોપ માસ. કલકતામાં ત્રાંમવે ચાલુ થઇ, ૧૮૮૨. શીવાજીએ [સુરત લુટયું.૧૬૬૪
૨૪-દીન.....	રવી.	૫	૨	ચાંદરાત. ૧૮૪૮ માં હોલકરે અંગરેજ સાથે કોલકરાર કરયા.
૨૫-અરશેસવંગ	શોમ.	૬	૩	અંગરેજી લશકરને કાબુલમાંથી પાછું હઠવું પડયું ૧૮૪૨.
૨૬-આસતાદ..	ભોમ	૭	૪	૧૮૬૪માં શાહજાદો આલબરટ વીકટર જનમ્યો.
૨૭-આશમાન..	બુધ.	૮	૫	૧૮૭૩ માં નેપોલીઅન તીજો મરણ પાંમીઓ. ન૦ શે૦ ઉમરીગરના કલકતાના દખમાને ૮૭મું. કરંજગામની દરેમેહેરને ૬૩ મું. શુરતમાં મોટી આગ લાગી ય૦ ૧૧૯૧.
૨૮-જમીઆદ.	ગુરૂ..	૯	૬	૧૮૦૬ માં કેપ આફ ગુડહોપ કબજ કીધું.
૨૯-મારેસપંદ..	શુકર	૧૦	૭	
૩૦-અનેરાં	શની.	૧૧	૮	જુલુ લડાઈ થઈ ૧૮૭૯.

માહા ૫ મો અમરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

પારસીઓના તારીખ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	અંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોસતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૬ ઠો શેહેરેવર સને ૧૨૭૭ યજદેજરદી, ઈ૦ તા૦ ૧૨ મી જાનેવારીથી તા૦ ૧૦ મી ફેબરવારી ૧૯૦૮ સુધી હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૪ ના પોશ સુદ ૯ ને વાર રવીથી તે માહા સુદ ૯ ને વાર શોમ શુધી.
૧—અહુરમજદ	રવી.	૧૨	૯	માહા ૬ ઠો શેહેરેવર ક૦—શુરતનાં ભરઠાણુાના દુખમાંને ૧૮૨.
				[નવસારીની દેશાઇ મનચેરજી ખુ૦ નીદરેમેરને ૧૧૪મું.
૨—બેહમન ...	શોમ	૧૩	૧૦	નામદાર શાહજાદો ડયુક આપ્ક્લેરેનસ ૧૮૯૨માં ગુજરયા.
૩-અરદીબેશત	ભોમ	૧૪	૧૧	મકરસંક્રાંતી. મુંબઇ કોટના ગોદા૦ મોબેદોનાં આદ્રાંનને ૮૩.
				[ભરૂચની હો૦મા. દારાબની દરેમેરને ૧૫૯. હમકારો.
૪—શેહરેવર...	બુધ.	૧૫	૧૨	બકરીઇદ. ક૦ શેહેરેવર અમશ૦નું જશન.
૫—સપ્ંદારમદ.	ગુરૂ.	૧૬	૧૩	યજદેજરદી સને ૧૨૩૯માં ડાવેજર લેડી આવાંબાઈ ગુજરયાં.
૬—ખુરદાદ....	શુક્ર	૧૭	૧૪	શુરતનાં કાંકરાખાડી આગલના એ૦
				શેઠવાલાં અંજુમનનાં દોખ૦ ૮૧ મું.
૭—અમરદાદ..	શની	૧૮	૧૫	શેહેનશાહી અમરદાદ અમશાપંદ જશન, વડોદરાની ઉમરીગરની
૮—દેપાદર.....	રવી.	૧૯	૧	[દરેમેહેરને ૬૩ મું. એડનલીધું ૧૮૩૯.
૯—આદર	શોમ	૨૦	૨	હમકારો. શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી કાંમાજી ગુજરયા, ય૦ ૧૨૫૪.
૧૦—આવાં.....	ભોમ	૨૧	૩	૧૮૭૨ માં ઇંદોર રેલવે ચાલુ થઇ.
૧૧—ખુરશીદ....	બુધ.	૨૨	૪	ભેશાંનની દા૦ તથા મ૦ વાડયાની દરેમેહેરને ૬૩ મું. નામદાર
				[માહારાણી વિકટોરીયા ૮૨ વરશની ઉમરે મરણુ પામયા-૧૯૦૧.
૧૨—મોહર......	ગુરૂ.	૨૩	૫	નવશારીના વડા દેશાઇ ખ૦ ટે૦ ય૦ ૧૧૪૯ માં ગુજરયા.
૧૩—તીર.......	શુક્ર	૨૪	૬	[કલકતાની યુનીવરસીટી સ્થાપી ૧૮૫૭.
૧૪—ગોશ......	શની	૨૫	૭	કાવશજી શોરા૦ ભેદવારની નવશા૦ ધરમશરાને ૪૦ મું.
૧૫—દેપમેહર....	રવી.	૨૬	૮	મુંબઇની નવી હાઈકોરટ વપડાઇ, ૧૮૭૯. શુનઘડ વેઆરા
				[ગાંમમાના અનજુમનના દખમાંને ૪૬ મું. ઇદેખદીર,
૧૬—મેહેર......	શોમ	૨૭	૯	વેલાતની તારની લાઇન સરકારે લીધી, ૧૮૭૦. કલકતા, મદ-
				રાસ, અને મુંબઇમાં ટેલીફોન ચાલું થયું ૧૮૮૨. બાજીરાવ
				પેંસવા મરણુ પામ્યો, ૧૮૫૧. ઇદેઅજીર સીહા મુશલમાંનાની.
૧૭—સરોશ. ...	ભોમ	૨૮	૧૦	કલકતે ૧ લું અં. પત્ર "હીકીજ કલકતા જરનલ" નીકલ્યું,
				૧૭૮૦. હમકારો. મું૦ના ધનાંપટેલ ડંકનરોડપરના આ-
				દ્રાંનને ૭૫ મું. ચોપાટી વાછાગાંધીના કદમી આદરાંનને
				૫૧ મું. ઉદવારામાંની રૂશતમજી જ૦ની ધરમશાલાને ૩૯મું.
૧૮—રશને......	બુધ.	૨૯	૧૧	
૧૯—ફરવરદીન..	ગુરૂ.	૩૦	૧૨	ય૦ ૧૨૨૦માં શેઠ ૫૦ કા૦ બનાજી ગુજર્યા.
૨૦—બેહરાંમ....	શુક્ર	૩૧	૧૩	હમકારો. શીંધ રેલવે ચાલુ થઇ, ૧૮૫૯.
૨૧—રાંમ.......	શની	૧	૧૪	ફેબરવારી માસ.
૨૨—ગુવાદ......	રવી.	૨	૩૦	કલકતાની ઈસટ ઈનડીઆ રેલવે ચાલુ થઇ, ૧૮૫૯.
૨૩—દેપદીન ...	શોમ	૩	૧	માહા માશ, ચાંદરાત. નાગપોર અંગરેજોએ લીધું ૧૮૫૧.
૨૪—દીન... ...	ભોમ	૪	૨	મોહરમ માશ નવું વરશ: સને ૧૩૨૬ હીજરી. યજદેજરદી
				[સને ૧૨૦૮માં "અલાહીબાગ" બંધાઇ.
૨૫—અરશેશવંગ	બુધ.	૫	૩	અંગ્રેજો પેહેલવેહેલા હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા, ૧૬૧૩. [આદ્રાંનને ૭૯.
૨૬—આશતાદ..	ગુરૂ.	૬	૫	ક૦ શેહરેવર મહીનાના ઘંબાર. દીવ મધેના શેઠ જા૦ન૦ વાડયાના
૨૭—આશમાન..	શુક્ર	૭	૬	ગવરનર જેનરલ અરલ મેઓને આનડામાંનમાં મારી નાંખ્યો,
૨૮—જમીઆદ.	શની	૮	૭	[૧૮૭૨. સર શાલારજંગનું મરણુ, ૧૮૮૩.
૨૯—મારેસપ્ંદ..	રવી.	૯	૮	શાનશાહબાનું વીકટોરીયા ૧૮૪૦ માં પરણ્યાં.
૩૦—અનેરાં.....	સોમ	૧૦	૯	૧૮૪૮ માં સતારા લીધું.

માહા ૬ ઠો શેહેરેવર શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્દેજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	ઇંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી, માહા ૭ મો મેહેર શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઇ૦ તા૦ ૧૧ મી ફેબરવારીથી તા૦ ૧૧ મી મારચ ૧૯૦૮ શુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૪ ના માહા સુદ ૧૦ ને વાર ભોમથી તે ફાગણ સુદ ૯ ને વાર બુધ શુધી.
૧—અહુરમજદ	ભોમ	૧૧	૧૦	માહા ૭મો કદમી. મુંબઇની વસતીની ગણત્રી સને ૧૨૭૫ માં મ્યુનીશીપાલીટીએ કીધી તે કુલેવરણની—૯૭૭૮૨૨ ની થઇ, તેમાં પારશીઓની વસ્તી ૪૮૮૨૪ ની હતી. હુલડ કરયું.
૨—બેહમન....	રવી.	૧૨	૧૧	કતલની રાત. ૧૮૭૪ માં પારશીઓ સાથે મુસલમાંનોએ મુંબઇમાં
૩—અરદીબેશત	બુધ.	૧૩	૧૨	હમકારો. તાબુત ઠંડા કરશે. [માંને ૮૫. અમદાવાદ લીધું ૧૭૮૦
૪—શેહેરેવર....	ગુરૂ.	૧૪	૧૨	શે૦નું શેહેરેવર અ૦નું જશન. નવશારી હો૦મં૦કેરાંવાલાનાં દખ
૫—સફંદારમદ	શુકર	૧૫	૧૩	
૬—ખુરદાદ...	શની	૧૬	૧૪	ના૦શેહેનશાહબાંનું વીકટોયાની જુબીલી હીંદમાં થઇ. ૧૮૮૭. શેઠ દી૦મા૦ પીટીટને 'સર નાઇટ'નો ખેતાબ મલ્યો ૧૮૮૭. ૧૮૪૩માં સીંધ લીધું.
૭—અમરદાદ..	શોમ	૧૭	૧૫	[માં૦ની દરેમેરને ૭૧. ને ઓરતો ૨૦૯૮૦.
૮—દેપાદર.....	ભોમ	૧૮	૧	દમણની મેરવાંનજી ન૦ ૪૪૦૯૧ થઇ, જેમાં મરદો ૨૩૧૧૧
૯—આદર. ...	બુધ.	૧૯	૨	હમકારો. સનીથઈ, તેમાં પારસીઓની વસ્તી
				[૧૮૭૨ માં મુંબઇની કુલે વસ્તીની ગણત્રી ૬૪૫૫૭૬ માણુ-
૧૦—આવાં....	ગુરૂ.	૨૦	૩	વાંદરાની માંણેકજી જીણાની ધરમશાળા તથા દરેમેહેરને ૬૦ મું
૧૧—ખુરશીદ....	શુકર	૨૧	૪	[માંને ૩૫મું. અને ૨૨,૭૫૩ ઓરતો હતી.
૧૨—મોહર.....	શની	૨૨	૫	[મનનાં દુખ- ૪૭,૪૫૮—તેમાં ૨૪,૭૦૫ મરદો
૧૩—તીર. . . .	રવી.	૨૩	૬	ચીકલીના અનજુ- સોની ગણાઇ, જેમાં પારસી
૧૪—ગોશ. . . .	શોમ	૨૪	૭	ણની વસ્તી ૮,૨૧,૭૬૪ માણુ-
૧૫—દેપમેહર ...	ભોમ	૨૫	૮	[૧૮૯૧ માં મુંબઇની કુલે વર-
૧૬—મેહેર. . .	બુધ.	૨૬	૯	ક૦ મે૦નું જશન. મે૦૫૦ પાંડેની કરેલવાડીની ધરમશળાને ૪૩.
૧૭—શરોશ. . .	ગુરૂ.	૨૭	૧૦	હમકારો. શેઠ જી૦ દા૦ નાં કોલાબેના આદરાંનને ૭૩ મું,
૧૮—રશને. . . .	શુકર	૨૮	૧૧	શેઠ હોર૦ દાદાભાઇ શાહેરની માલક્ષમીની દરે મેહેરને ૬૩ મું. ભાઠાં ગામમાના શે૦ ૫૦ ન૦ મીસ્રીના આદરાંનને ૪૭ મું.
૧૯—ફરવરદીન.	શની	૨૯	૧૨	યજદેજરદી ૧૨૪૫માં શેઠ મે૦ ૫૦ પાંડે ગુજરેઆ. પેહેલા [શર જમશેદજી જીજીભાઇને 'નાઇટ'નો ખે૦ ૧૮૪૨.
૨૦—બેહરાંમ ...	રવી.	૧	૧૪	મ્હાશીવરાત્રી. માર્ચમાસ.મું. વસ્તીનીગંત્રી સને ૧૯૦૧, ૭૭૦૮૪૩ [માણસ થયાં. પારસી વસ્તી ૪૬૨૩૧ ની તેમાં ૨૪૨૭૭ મરદ અને [૨૧૯૫૪ ઓરતો હતી. હમકારો. શેઠ ન૦૨૦ તાતાના નવશારીના
૨૧—રાંમ.......	શોમ	૨	૩૦	[દુખમાંને ૩૧મું. શેઠ ન૦હી૦કરાંણીના મું૦કાંદાવારામોલામાંના
૨૨—ગુવાદ.....	ભોમ	૩	૧	ફાગણ માસ. આદ્રાંનને ૬૨મું, તથા શર જ૦ના નૌશા
૨૩—દેપદીન.....	બુધ.	૪	૨	ચાંદરાત. શેઠ ૫૦કા૦બ રીના આદ્રાંનને ૫૬. વાંદરાની શેઠ
૨૪—દીન.......	ગુરૂ..	૫	૩	[નાજીજન્મ, ૫૦૧૧૩૭ ન૦રતનજી તાતાની દરેમેહેરને ૨૫મું
૨૫—અરશેસંવગ	શુકર	૬	૪	
૨૬—આસતાદ..	શની	૭	૫	મુંબઈ ને કલકતા વચે રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૭૦. શેહેનશાહી શેરેવર મહીનાંના "પેતેશહમ", તથા કદમી મેહેર મહીનાના "યાથરેમ" ધંબાર. શુરતની અન૦ દુંમશની દરેમેરને ૭૧ મું. સુરતનાં પદાનયાં મોબેદોનાં નવાં દુખમાંને ૨૫મું. અજમેરના અંજુમનના દુખમાને વરશ ૧૫ મું.
૨૭—આસમાંન..	રવી.	૮	૬	તારાપોરના અનજુમનનાં દુખમાંને ૪૩ મું.
૨૮—જમીઆદ.	સોમ	૯	૭	[૧૮૭૦માં પ્રીન્સ આલફ્રેડ મું૦ આવ્યો.
૨૯—મારેસફંડ..	ભોમ	૧૦	૮	રાંદેરના અંજુ૦ દખમાને ૫૭. વલશારનાં અં૦ દો૦ ૬૨
૩૦—અનેરાં.....	બુધ.	૧૧	૯	

માહા ૭ મો મેહેર શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ–તેના નાંમ શાથે.	વાર.	ઇંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૮ મો આવાં શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઇં૦ તા૦ ૧૨ મી મારચથી તા૦ ૧૦ મી એપરેલ ૧૯૦૮ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૬૪ ના ફાગણ સુદ ૧૦ ને વાર ગુરૂથી ને ચયતર સુદ ૯ ને વાર સુકર સુધી.
૧–અહુરમજદ	ગુરૂ.	૧૨	૧૦	માહા ૮ મો કદમી. નામદાર સાહજાદો પ્રીનશ આફ વેલશ ૧૮૭૬માં
૨–બેહમન....	શુકર	૧૩	૧૧	મુંબઇથી પોતાને વતન શીધારયો. ૧૮૩૨માં જામેજ૦ પેહલે
				અજવાડયાંમાં ૧ વાર નીકલ્યું, તેપાછલથી ૧૮૫૩માં રોજી દું થયું
				[નવો પુલ ચાલુ થયો–૧૮૮૧ માં.
૩–અરદીબેશત	શની	૧૪	૧૨	હમકારો. ૧૮૭૯ માં તુલશીનું પાણી મુંબઇમાં આયુ. નર્મદાનો
૪–શેહરેવર....	રવી.	૧૫	૧૩	બાઇ જીવીબાઈ તે શર જ૦ જી૦ પેહલા બારોનેટના માતાજી
૫–શફંદારમદ	શોમ	૧૬	૧૪	શુરતનાં ઉમરાગાંમ આગલનાં અજુમનનાં [ગુજર્યાં ય૦
૬–ખુરદાદ. ..	ભોમ	૧૭	૧૫	હોળી. [(મેહેરજી પટેલવાલાં) દુખમાંને ૭૭મું. [સને ૧૧૬૮.
૭–અમરદાદ..	બુધ.	૧૮	૧૫	ધુળ પડવો. સને ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વસતીની ગણત્રી
૮–દેપાદર.....	ગુરૂ.	૧૯	૧	૭૭૩૧૯૬ માંણુસોની થઇ, તેમાં પારસીઓની સંખ્યા
				૪૮૫૯૭ ની જેમાં ૨૫૩૧૫ મર્દો, ૨૩૨૮૨ ઓરતો હતી.
૯–આદર.....	શુકર	૨૦	૨	હમકારો. થાંણાંના કા૦ ૩૦ પટેલના આદરાનને ૧૩૪મું.
૧૦–આવાં. ...	શની	૨૧	૩	જમશેદી નોરોજ. કદમી આવાં અર્દુઇશુરનું જશન. આન-
				[રેબલ શેઠ બેં૦ જી૦ના ધણીંયાંણી માણેકબાઇ ગુજર્યાં–
૧૧–ખુરશીદ....	રવી.	૨૨	૪	ય૦ ૧૨૩૮. કલકતાની ટાંઉનહાલ બંધાઇ ૧૮૧૪.
૧૨–મોહર. . ..	શોમ	૨૩	૫	ય૦ ૧૧૧૭ માં શેઠ માંણેકજી નવરોજી શેઠના ગુજરયા.
૧૩–તીર.	ભોમ	૨૪	૭	
૧૪–ગોશ.	બુધ.	૨૫	૮	[કલીયાંણીનાં શેઠ નવરોજી બાલાભાઇનાં દુ૦ ૨૨ મું.
૧૫–દેપમેહર ...	ગુરૂ.	૨૬	૯	મુંબઇનાં ગોલવાડમાંનાં મ૦ ખ૦ લંગડાના આદરાંનને ૬૧મું.
૧૬–મેહર. . . .	શુકર	૨૭	૧૦	શેહેનશાહી મેહેર ઇજદનું જશન. યજ૦ ૧૨૪૨ માં
૧૭–શરોસ. . .	શની	૨૮	૧૧	હમકારો. [દુખમા રાએટ કેશ ઉભો થયો.
૧૮–રશને. . . .	રવી.	૨૯	૧૨	
૧૯–ફરવરદીન.	શોમ.	૩૦	૧૩	થાંણાંનાં ૩૦ કા૦ પટેલના દુખમાને ૬૬, દા૦ ૩૦
				પટેલની સધડીને ૫૪. વાંદરા મધેનો પુલ સર જ૦
				એ ડાવેજર લેડી આંવાબાઇને નામે બંધાવી સને
				૧૮૪૫ માં ખુલ્લો મેલ્યો. ગનદેવીનાજ૦ ના૦ ગજદરનાં દુખ-
				માને ૯૨, હો૦ બ૦ કપલાને બાંધેલી નવી સધડીને ૩૯
૨૦–બેહરાંમ....	ભોમ	૩૧	૧૪	હમકારો. ગંદેવના અ૦નાં દુખમાંને ૪૦ [તલાવ ખુલ્યો ૧૮૯૨.
૨૧–રાંમ.. . .	બુધ.	૧	૩૦	એપ્રીલ માસ. પોસ્ટખાતાંની સેવીંગ બેંક ઉઘડી, ૧૮૮૨. તાનશા
				[**ચૈત્રમાસ, સકે ૧૮૩૦ ચાંદરાત.**
૨૨–ગુવાદ	ગુરૂ..	૨	૧	૧૨૨૮ ય૦ માં શર જ૦ જી૦ (પેહેલા) બારોનેટ હક થયા.
૨૩–દેપદીન. ..	શુકર.	૩	૨	કલકતાવાલા શેઠ ૩૦ કા૦ બનાજી ગુજર્યા, ૧૨૨૧.
				[લાઇસનસ ટેક્ષને સાર શુરતમાં હુલડ, ૧૮૭૮.
૨૪–દીન. . . .	શની.	૪	૩	ધોબીતલાવ. અ. ખ. વાડયાની ધણીના આદ્રાંનને ૪૬.
૨૫–અરશેસવંગ	રવી.	૫	૪	ય૦ ૧૨૪૦ માં શેઠ રૂશતમજી જ૦ જીજીભાઈ ગુજર્યાં
				[૧૮૭૬ માં શેઠ બેં૦ જી૦ને સ્ટાર આફ ઇ૦ નો ખેતાબ મલ્યો.
૨૬–આસતાદ..	શોમ	૬	૫	૧૮૭૪ માં મુસલમાંનોના હુલડ વીશે ૮૦૦૦ પારસીઓએ
૨૭–આસમાંન.	ભોમ	૭	૬	શભા ભરીને વેલાત અરજી કીધી તેથી મુંબઈ સરકારને
				ઠપકો મલ્યો. શે૦ મેહેર મહીનાનાં "યાથરેમ" ધંમબાર.
૨૮–જમીઆદ	બુધ.	૮	૭	બાલાપુરના વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજીનાં દુખમાંને
				[૭૦ મું. શુરતમાં મોટી આગ લાગી, યજદેજરદી ૧૨૦૬.
૨૯–મારેસફંદ.	ગુરૂ.	૯	૮	રામનવમી. તવરી ગામમાં અનજુમનના દુખમાંને ૪૫મું વરશ.
				[ખંબાતના પેશતનજી ખ૦ મોદીનાં દુખમાંને ૮૩ મું વરશ.
૩૦–અનેરાં.....	સુકર	૧૦	૯	પુણામાં અનજુમને બંધાવેલાં દુખમાંને ૭૪ મું વરશ.

માહ ૮ મો આવાં શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તા.	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૯ મો આદર સને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઈં૦ તા૦ ૧૧ મી એપરેલથી તા૦ ૧૦ મી મે એ ૧૯૦૮ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૬૪નાં ચઇતર સુદ ૧૦ને વાર શનીથી તે વઇશાખ સુદ ૯ ને વાર રવી શુધી.
૧—અહુરમજદ	શની.	૧૧	૧૦	માહા ૯મો ક૦. શુમારીનાં કુ૦માં૦ મુકાદમવાલાં આગલનાં હો૦
૨—બેહમન. ..	રવી.	૧૨	૧૧	પા૦નાં બાંધેલાં આદ્રાંનને ૨૩૮ મું. ૧૮૬૮માં એબીશીનીઆ લીધું. દીલીમાં સદરબજારમાં મોટી આગથી ૨૦૦ ઘેરનો નાશ-૧૮૮૩.
૩—અરદીબેસ્ત	શોમ	૧૩	૧૨	હમકારો. મું૦ નાં ગ્રાંટરોડપરના એ૦ શે૦ હો૦ રાનજીનાં
૪—શેહરેવર. .	બોમ	૧૪	૧૩	જાલણા મધે અનજુમનનાં દુખમાને ૩૮મું. [આદ્રાનને ૪૧મું
૫—સપંદારમદ	બુધ.	૧૫	૧૪	મુંબઇનાં ફરામજી કાવશજી બનાજીના દુખમાને ૭૭ મું.
૬—ખુરદાદ. ...	ગુરૂ.	૧૬	૧૫	ઊનાઇની જાત્રા. મુંબઇની જી. આઇ.પી. રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૫૩.
૭—અમરદાદ..	શુકર	૧૭	૧	ગુડ ફ્રાઈડે. ભાઈ જ૦બેરાના આ૦આદ્રાનને ૬૦મું.હમકારો.
૮—દેપાદર. ...	શની	૧૮	૨	હાસબરનના આદરાંનનેં૭૭. કરાંચીમાંના હીરજી-તીનના આદ્રાંનને ૬૨મું, મુંબઇ, ખેત૦ કા૦ મા૦
૯—આદર.	રવી.	૧૯	૩	ક૦ આદર ઇજદનું જશન. અમદનગરના જ૦ પે૦ પલાન-
૧૦—આવાં. . ..	શોમ	૨૦	૪	શે૦ આવાં અરદુઇશુરનું જશન.
૧૧—ખુરશીદ....	બોમ	૨૧	૫	૧૮૭૭ મા રૂશીઆએ તરકી શામે લડાઇનો ઢંઢેરો કાડયો. [ગાયકવાડ મલારરાવને પદભ્રષ્ટ કીધો, ૧૮૭૫.
૧૨—મોહર......	બુધ.	૨૨	૬	મુંબઇના કા૦એ૦ બીશનીના દુખમાને ૬૫. શેઠ ખ૦માં૦ સરાફ
૧૩—તીર........	ગુરૂ.	૨૩	૭	શુરતમાં મો.આગ ૧૮૩૭.શેક્ષપીયર જનમ્યો, ૧૫૬૪. ગુજર્યા,
૧૪—ગોશ......	શુકર	૨૪	૮	મુંબઇ મજગાંમમાના ના૦ જ૦ શપલાના યજ૦
૧૫—દેપમેહર....	શની	૨૫	૯	[આદરાંનને ૪૨. શેક્ષપીયરનું મરણ ૧૬૧૬. ૧૨૧૯.
૧૬—મેહેર.	રવી.	૨૬	૧૧	
૧૭—સરોશ. ...	શોમ	૨૭	૧૨	હમકારો.
૧૮—રશને.. ...	બોમ	૨૮	૧૩	શેનશાહબાનુંનું પુતલું મુંબઇમાં ખુલ્લું મેલ્યું,૧૮૭૨.ય૦ ૧૨૧૮ માં શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ ગુજરયા. ય૦ ૧૧૧૪માં, સુરતનાં કેટલાક પારશીઓએ કદમી તરીકો અખત્યાર કીધો.
૧૯—ફરવરદીન..	બુધ.	૨૯	૧૪	કદમી 'અશોફરોહર'નું જશન, દુખમાં નજદીક બંદગીનો દીવસ.
૨૦—બેહરાંમ. ...	ગુરૂ.	૩૦	૩૦	વપડાઇ, ૧૮૪૫. પેરીસ એકઝીબીશન ૧૮૬૭, બીજું ૧૮૮૯માં,ચીકાગોનું એકઝીબીશન ૧૮૯૩ માં ઊઘડયું.
૨૧—રાંમ..	શુકર.	૧	૧	વઇશાખ માસ. મે માસ ઈંગ્રેજી. મુંબઇની જ૦ જી૦ હાસ્પીટાલ
૨૨—ગુવાદ.	શની	૨	૨	ઇસ્ટ ઈં૦ કું૦ના લશકરમાં બેદીલી ફેલાયાથી ૧૦૦૦૦ માણશોને બરતરફ કીધાં,૧૮૫૭. વીકટોર્યા ને આલબર્ટ મ્યુઝીયમ મુંબઇમાં ઊગડયું ૧૮૭૨. **ચાંદરાત.**
૨૩—દેપદીન....	રવી.	૩	૩	સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટ ૭૯ વરશની વયે ગુજરયા, ય૦ સને ૧૨૭૦. શીરીંગાપતમ લીધું, ટીપુ શુલતાન મારયો ગયો, ૧૭૯૯.
૨૪—દીન......	શોમ.	૪	૪	
૨૫—અરશેસ્વંગ.	બુધ.	૫	૫	અમદાવાદનાં અંજુમનનાં દુખમાંને ૬૬ મું.
૨૬—આસતાદ. .	બોમ	૬	૬	કલકતાવાલા શેઠ હી૦ મા૦ બનાજી, ગુજર્યા, ય૦૧૨૭૩
૨૭—અસમાન...	ગુરૂ.	૭	૭	[અંજુમનના દુખમાંને ૧૩૮ મું.
૨૮—જમીઆદ.	શુકર	૮	૮	મું૦ ટ્રાંમવે ચાલી, ૧૮૭૪. શુરતનાં કાકરાખાડીનાં મ૦ શેઠનાં
૨૯—મારેશફંદ..	શની	૯	૯	મીરતમાં ઘોડેશવાર રીજમીટે બલવો કીધો, ૧૮૫૭. મુંબઇની હાઇ કોર્ટમાં પેહલવેહલા દેશી જડજ તરીકે મી૦ નાનાભાઇ હરીદાશ નેમાયા, ૧૮૮૪.
૩૦—અનેરાં.. ...	રવી.	૧૦	૯	દીલીમાં બલવાની કતલ ચાલી ૧૮૫૭.

માહા ૯મો આદર શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

પારશીઓના વીશ રોજ-તેના નાંમ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૦ મો દેએ શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઈંગ્રેજી તા૰ ૧૧ મી મેએથી તા૰ ૯મી જુન ૧૯૦૮ શુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૬૪ ના વઈશાખ સુદ ૧૦ ને વાર શોમથી તે જેઠ સુદ ૧૦ ને વાર ભોમ સુધી.
૧—અહુરમજદ.	સોમ.	૧૧	૧૦	માહા૧૦મો ક૦. ક૦ જ૦ મહીનો-દાદાર અહુરમજદનું ૧લું જશન
૨—બેહમન....	ભોમ	૧૨	૧૧	વેશુની શેઠ માં૦ ૨૦ પટેલની દ૦ ૧૯ મું.
૩—અરદીબેસ્ત.	બુધ.	૧૩	૧૨	સુરત ઇંગરેજોને તાબે થયું ૧૮૦૦. ન૦ કા૦ નાલીએરવાલાના
૪—શેહરેવર....	ગુરૂ.	૧૪	૧૩	દાદરપરનાં આદરાંનને ૮૭. કોટકોટની બાઇ પીરો
૫—સ્પેંદારમદ.	શુકર	૧૫	૧૪	જબાઇ તેદા૰મા૰વાછાની વીધવાની દરેમેહરને ૨૮મું.
૬—ખોરદાદ....	સની.	૧૬	૧૫	કલકતા ને મુંબઈ વચે તાર ચાલુ થયો ૧૮૫૪.
૭—અમરદાદ..	રવી.	૧૭	૧	લૉર્ડ રીપને હિન્દી પ્રજાને સ્થાનીક સ્વરાજ્યનો હક આપ્યો ૧૮૮૨. [વાલકેશવરનાં શે. ખ. કુંઠીના આદરાંન ૫૦મું.
૮—દેપાદર.....	શોમ	૧૮	૨	ક૦ નું દાદાર અહુરમજદનું બીજું જસન.
૯—આદર	ભોમ	૧૯	૪	શે૰ આદર ઇજદનું જશન. ય૦ ૯૦ માં શંજાણમધે દસ્તુર નેરીઓશંગધવલે તખ્તનશીન કીધેલાં આતશબેહેરાંમ જે ઉદવા રામાંછે તેને૧૧૮૭મું,મુંબઇ બનાજી લી૦વાલાં આદ્રાંનને૨૦૦ મું, કોટમાના માણેકજી શેઠના આદરાંનને ૧૭૬મુ. વીકાજીની તારાપોરનીને ૮૯, કરાંચીમાંની શેઠ ડો૰ મે૦ વાડીઆની ઇઆદગારી માટે બંધાયલી, અંજુમનને ખરચે ચાલતી દરેમેરને વરસ ૩૯ મું બેઠું. ભરૂચની બાઇ હીરાંબાઇ તે
૧૦—આવાં. ...	બુધ..	૨૦	૫	ન૦ કા૦ નારીએલવાલાની વીધવાની દરેમેરને ૭૮ મું.
૧૧—ખુરશેદ...	ગુરૂ..	૨૧	૬	ક૦ પેગમબરનો દીશો. ય૦સને ૧૨૪૪માં નવસારીનાં દુખમાંનો
૧૨—મોહોર. ...	સુકર.	૨૨	૭	[રશતો હો૦બ૦કાટાંને બંધાવ્યો.
૧૩—તીર.....	શની.	૨૩	૮	[શેનશાબાંનુનો જન્મ, ૧૮૧૯. શા૦વાલી અગીઆરી
૧૪—ગોશ	રવી.	૨૪	૯	શેઠ મે૦ફ૦પાંડેનો જનમ,ય૦૧૧૮૧. તથા ધરમશહરાને ૫૯.
૧૫—દેપમેહેર ...	શોમ.	૨૫	૧૦	ક૦નું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જ૦. ગાયકવાડ શીયાજીરાવ ગાદીએ બેઠા, ૧૮૭૫.
૧૬—મેહેર......	ભોમ	૨૬	૧૧	કદમી દેફ મહીનાના 'મેદીયારેમ' ગ્રંબાર. વલશાડની મોટાભાઇ
૧૭—સરોશ.....	બુધ.	૨૭	૧૨	ખેતવાડીમાંના શેઠ પા૦ ખ૦ કામાના આદરાનને ૪૦ મું.
૧૮—રશને	ગુરૂ..	૨૮	૧૩	
૧૯—ફરવરદીન...	શુકર	૨૯	૧૪	કાશમીરમાં મોટા ધરતીકંપ થયો, તેથી ૧૫૦૦ માંણશોનાં જીવની,ઇમારતો તથા જાનવરોની મોટીનુકશાંની થઇ,૧૮૮૫. શેહનશાહી ફરવરદીયાન જવાનું અશોફરોહરનું જશન. કરાંચીની જ૦ અંજુમને બાંધેલાં દુખ્મમાં તથા શગરીને ૩૪મું
૨૦—બેહરાંમ ...	શની	૩૦	૩૦	મુંબઇના કોટમાં બાઇ મોટલાંબાઇ તે જાં૦ન૦ વાડયાના આદ્રાંનને ૪૬ મું. ઉદવાડાના આતશબેરામને લગતાં સર દીનશાહજી માં૦ પીટીટ બેરાનેટે બાંધેલાં નવાં મકાંનને ૧૮મું.
૨૧—રાંમ	રવી.	૩૧	૧	જેઠ માસ—ચાંદરાત. લાડ રીપન હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા ૧૮૮૦.
૨૨—ગુવાદ ...	શોમ.	૧	૨	જુન માસ. સને ૧૮૫૨ માં અખબારે શોદાગર પત્ર નીકલ્યું.
૨૩—દેપદીન ...	ભોમ.	૨	૩	ભરૂચની મર૦શેઠ સા૦શો૰ નાળિએરવાલાની દરેમહેરને ૧૩મું.
૨૪—દીન	બુધ.	૩	૪	[ક૦ દાદાર હોરમજદનું ચોથું જશન.
૨૫—અરશીસ્વંગ	ગુરૂ..	૪	૫	
૨૬—આસતાદ...	શુકર	૫	૬	
૨૭—આશમાંન..	શની.	૬	૭	
૨૮—જમીઆદ..	રવી.	૭	૮	મુંબઇમાં સાસુન ડાક ઊઘડી, ૧૮૭૫.
૨૯—મારેસ્પંદ .	સોમ	૮	૯	જંજીબારના સુલતાંનની ઇંગલંડની મુસાફરી,૧૮૭૫. [૧૮૮૦.
૩૦—અનેરાં ...	ભોમ	૯	૧૦	બે તારા શોધી કાડનાર ખગોલવેતા ચીંતામણી રગુનાથનું મરણ, [સર દી૰માં૦પીટીટ બેરાનેટનો જનમ—યઝદેજરદી સને ૧૧૯૨.

માહા ૧૦ મો દેએ શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીથ રોજ—તેના નાંમ સાથે	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૧ મો બેહમન કદમી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઈં૦ તા૦ ૧૦ જુનથી તે તા૦ ૯ મી જુલાઇ ૧૯૦૮ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૪ ના જેઠ સુદ ૧૧ ને વાર બુધથી તે આષાઢ સુદ ૧૦ ને વાર ગુરૂ શુધી.
૧—અહુરમજદ.	બુધ.	૧૦	૧૧	માહા ૧૧ મો કદમી. શેહેનશાહી જશનનો મહીનો. એલેકજાં- }
				[ડ્રીયાનાં બલવામાં ૧૦૦ યુરોપીયન મારયાગયા,૧૮૮૨. }
૨—બેહમન ...	ગુરૂ..	૧૧	૧૨	ક૦બેહમન અમ૦ જશન. શુરતની દા૦ને પે૦ વાડયાની દરે૦ ૬૫મું.
૩—અરદીબેસત	શુકર.	૧૨	૧૩	હમકારો. ૧૮૫૭માં હીંદુસ્થાંનમાં ચાલેલા બલવાનાં હીગાંમ }
				} સરસરકારે હીંદુસથાંનનાં છાપાનાં છુટાપણાંના અ }
૪—શેહરેવર ...	શની.	૧૩	૧૪	} ટકાવનો ધારો કાડયો તે પછવાડેથી બંધ પડેઓ. }
૫—સપંદારમદ.	રવી..	૧૪	૧૫	મુંબઇમાં વાવીજોરાનું મોટું તોફાંન થયું ૧૮૩૭ માં. ય૦ }
				[૧૧૫૫ માં શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇનો જનમ. }
૬—ખુરદાદ....	શોમ.	૧૫	૧	ય૦ ૧૧૫૨ માં શર જમશેદજી જીજીભાઇ (૧ લા) બારોનેટ જનમ્ય.
૭—અમરદાદ. .	ભોમ.	૧૬	૨	
૮—દેપાદર.....	બુધ..	૧૭	૩	[શોદાગર શાથે જોડાયું. શે૦ દે મહીનાનું બીજુ જશના }
૯—આદર.....	ગુરૂ..	૧૮	૪	શને ૧૮૩૩ માં મુંબઇ ચાબુક નીકલેઉં તે ૧૮૭૨ માં અખબારે }
૧૦—આવાં.....	સુકર.	૧૯	૫	[શેનશાબાંનુ વી૦તખતે બેઠાં, ૧૮૩૭. તેની જુબીલી થઇ૧૮૮૭. }
				[તે પછે ૧૮૯૭માં ૬૦ માં વરસની "ડાયમંદ જુબીલી" થઇ. }
૧૧—ખુરશીદ....	શની.	૨૦	૭	પા૦ના પેગમબર સ્પેંતમાન "જરતોશત"ને ગુજરવનો દીવસ. }
૧૨—મોહોર.....	રવી..	૨૧	૮	ય૦૧૧૩૨ માં શેઠ ખરશેદજી માંણેકજી શરાફનો જન્મ. }
૧૩—તીર.......	સોમ.	૨૨	૯	[શેહેનશાહબાંનુનો ઢંઢેરો નીકલ્યો, ૧૮૩૭. }
૧૪—ગોશ......	ભોમ	૨૩	૧૦	[વેશ્યા નહી હોયતે સારૂં બંદોબસ્ત કરવા અનજુમન મલી હતી. }
૧૫—દેપમેહેર ...	બુધ.	૨૪	૧૧	શે૦દાદાર અહુ૦નું લોજુંજસન. ય૦ ૧૨૩૯ માં, પારશીઓમાં }
૧૬—મેહેર......	ગુરૂ..	૨૫	૧૨	શેનશાહીઓના "મેદીઆરેમ" બંબાર.
૧૭—સરોશ.....	શુકર	૨૬	૧૩	હમકારો. શે૦ એડવરડની સાલગ્રહનો દીવસ હીંદુસ્તાનમાં પાલ }
૧૮—રશને......	શની	૨૭	૧૪	[વાનું નક્કી થયું. કાંહાંનપોરમાં નાનાશાહેબે કતલ ચલાવી,૧૮૫૭ }
૧૯—ફ્રવરદીન...	રવી.	૨૮	૩૦	શેહનશાબાનુ વીકટોરીઆએ તાજ પેહેર્યું, ૧૮૩૮.
૨૦—બેહરાંમ ...	શોમ	૨૯	૧	આષાઢ માસ. હમકારો. શેઠ બનાજી લી. ૮૨ વ. ય. શને }
				[૧૧૦૩ માં ગુજર્યા. બરમીસ લડાઇનો છેડો ૧૮૫૩ }
				{ પરણી, ૧૮૬૨. હીંદુસથાનમાં એક દોહડી }
				{ આંનાલા પોશટ કાર્ડ નીકલેઆ, ૧૮૭૯. }
૨૧—રાંમ.......	ભોમ	૩૦	૨	ચાંદ્રાત. { ૧૮૨૨માં મુંબઇ સમાચાર પત્ર નીકલ્યું. }
૨૨—ગુવાદ......	બુધ.	૧	૩	જુલાઇ માસ. માહરાંણી વી૦ ની બેટી પરીનશેસ એલીસ }
૨૩—દેપદીન.....	ગુરૂ	૨	૪	૧૮૮૩ માં શુરતમાં મોટી રેલ આવ્યાથી ૨ થી ૩ લાખ રૂ૦નું }
૨૪—દીન......	શુકર	૩	૫	} નુકશાંન—દોહડ હજાર ઘેરો અને ૧૨ માંણશોનો }
				} નાશ થયો. શે૦દાદાર અ૦નું ચોથું જશન. }
૨૫—અરસેસવંગ.	શની	૪	૫	ય૦ ૧૨૪૬ માં શર જ૦ જી૦ બીજા બા૦ શી. એશ. આઇ. }
				[ગુજરેઆ. }
૨૬—આસતાદ..	રવી.	૫	૬	} દાખલ લંડનનાં ફીનશબરી ખાતેના }
૨૭—આસમાંન...	શોમ.	૬	૭	} રેહવાશીઓએ ચુંટી કાહાડયા, ૧૮૯૨. }
૨૮—જમીઆદ.	ભોમ	૭	૮	પ્રોફેસર દાદાભાઇ નવરોજીને પારલામેંટના એક મેમબર }
૨૯—મારેસફંદ...	બુધ.	૮	૯	
૩૦—અનેરાં.....	ગુરૂ..	૯	૧૦	ય૦ ૧૨૪૨ માં દુખમાકેશના પારશી છુટા.

માહા ૧૧ મો બેહેમન શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

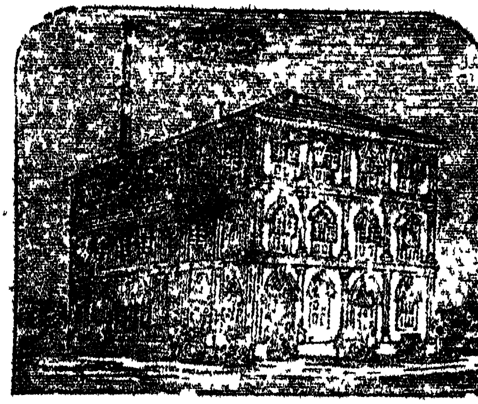
પારસીઓના તીથ રોજ—તેના નાંમ શાથે.	વાર.	ઇંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૧૨ મો. અસફંદારમદ શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી. ઇં૦ તા૦ ૧૦મી જુલાઇ થી તે તા૦ ૮મી આગશટ ૧૯૦૮ સુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૬૪ ના આષાઢ સુદ ૧૧ ને વાર શુકર થી તે શ્રાવણ સુદ ૧૧ ને વાર શની સુધી.
૧—અહુરમજદ	સુકર.	૧૦	૧૧	માહા ૧૨ મો અસફંદારમદ. કદમી. બઝમે જશને રૂઝે } ગુજરયા
				{ અહુરમઝદની મંડલીની સ્થાપના ૧૨૬૭. મુંબ } યઝજ૦
				{ ઇમાં શને૧૮૭૨માં પાંચ રૂપીઆની નોટ નીકલી. } ૧૨૪૧.
૨—બેહમન ...	સની.	૧૧	૧૨	શે૦ બહમન અમ૦ જશન. ૬૦ દારાબજી શોરાબજી કુમાના }
૩—અરદીબેહશત	રવી..	૧૨	૧૩	હમકારો. શર કા૦જાં૦રેડીમણી નાઇટ શી. એશ. આઇ ગુજરયા,
૪—શેહેરેવર. ...	સોમ.	૧૩	૧૫	કલકતાનાં ધરતીકંપથી ડારજીલીંગ ને શીરાજગંજમાં } યઝદેજરદી
				[મોટી ખરાબી, ૧૮૮૫.—બીજી વાર ૧૮૯૭. } ૧૨૪૭.
૫—અસ્પંદારમદ.	ભોમ	૧૪	૧	નાના સાહેબે કાહાંનપોરમાં ઇંગ્રેજ ઓરત, મરદો, તથા છોકરાંઓ }
				{ ની કતલ ચલાવી ૧૮૫૭. ૧૮૭૦મા ફ્રાંન્શ ને જરમનીની }
				{ લડાઇ. કદમીઓનું અસફંદારમદ અમશાસ્પંદનું જશન. }
૬—ખુરદાદ. ...	બુધ	૧૫	૨	સર જમશેદજી જીજીભાઇ ત્રીજા બારોનેટ હક થયા, ય૦ ૧૨૬૭.
				{ ૩૦ કલ્યાણીવાલાની દરે૦ ૧૧ મું. સરદાર ખા૦ }
૭—અમરદાદ...	ગુરૂ..	૧૬	૩	{ બા૦ પદમજી પેસતનજી ગુજરયા—ય૦ ૧૨૬૩. }
૮—દેપાદર....	સુકર.	૧૭	૪	પુણાની શે૦૨૦ પટેલવાલી દરે૦ ૮૫મું. અજમેરની શેઠ નવ૦ }
૯—આદર	શની.	૧૮	૫	હમકારો. ૧૮૬૦માં લાડ એલફીનસ્ટન મરણ પાંમેયો.
૧૦—આવાં.....	રવી..	૧૯	૬	શાહ આલમનો રોરશ—અમદાવાદમાં.
૧૧—ખોરશેદ....	સોમ.	૨૦	૭	[હીંદુસથાનમાં ઇનકમટેક્સ થયો, ૧૮૬૦. }
૧૨—મોહોરા.....	ભોમ	૨૧	૮	શેઠ શોરાબજી વાછાગાંધી યજદે૦ ૧૨૨૬માં ગુજરયા. }
૧૩—તીર	બુધ..	૨૨	૯	
૧૪—ગોસ	ગુરૂ..	૨૩	૧૦	
૧૫—દેપમેહેર ...	સુકર.	૨૪	૧૧	હીંદુસથાંનના દેશીઓ પેહેલા પેટીટ જુરીમાં બેઠા, ૧૮૨૮.
૧૬—મેહેર.....	શની.	૨૫	૧૨	બંગાળના દખણ ભાગપર ધરતીકંપ થયો, ૧૮૫૪. મલારરાવ {
૧૭—સરોશ....	રવી.	૨૬	૧૩	હમકારો. [મદરાસમાં નજરકેદ હતો તે મરણ પાંમ્યો, ૧૮૮૨. }
૧૮—રસને	સોમ.	૨૭	૧૪	દીવાસો.
૧૯—ફરવરદીન..	ભોમ	૨૮	૩૦	૧૮૪૯માં કલકતામાં પેહલવેહલી દેશી છોકરીની નીશાલ સ્થાપી.
૨૦—બેહેરાંમ ...	બુધ.	૨૯	૧	શ્રાવણ માસ. ચાંદરાત. હમકારો. પરેલમાના દા૦ પે૦ }
૨૧—રામ	ગુરૂ.	૩૦	૨	[વાડયાનાં આદરાનને ૭૫ મું. }
૨૨—ગુવાદ	શુકર.	૩૧	૩	
૨૩—દેપદીન.....	શની.	૧	૪	આગષ્ટ માસ બેઠો. ૧૮૪૯માં સમાચાર દરપણ નામનું રોજીંદુ }
				{ ગુજરાતી વરતમાન પેહેલ વેહલું પ્રગટ થયું હતું. તે ૧૮૬૮ }
				{ માં અખબારે શોદાગર શાથ જોડાયું. ફાતીઆ ઇદ. }
૨૪—દીન.	રવી.	૨	૫	નાંગ પાચમ. શર જ૦ જી૦ નાઇટને "બારોનેટ" નો વંશપરં {
૨૫—અરશીસવંગ	સોમ.	૩	૬	[પરાનો એતાબ મલેઓ ૧૮૫૭. }
૨૬—આસતાદ ..	ભોમ.	૪	૭	કદમી મુકતાદ શરૂ થયાં.
૨૭—આસમાંન...	બુધ.	૫	૮	મુંબઇમાં પેહેલવેહલી પારસી મેટ્રીમોનીયલ કોરટ બેઠી, ૧૮૬૬ }
				{ પ્રીં૦ આલબરટ ૧૮૪૪માં જનમ્યો. માંગલોરમાં મોટી રેલ, }
૨૮—જમીઆદ..	ગુરૂ.	૬	૯	{ ૧૮૭૫. શેઠ ફરાંમજી દીનશાજી પીટીટ ગુજર્યા, ૧૨૫૪. }
૨૯—મારેશપંદ...	શુકર	૭	૧૦	લારડ કાનીંગ મરણ પાંમ્યો, ૧૮૨૭. કદમી મીનો મારેસફંદનું જશન.
૩૦—અનેરાં.....	શની.	૮	૧૧	

માહા ૧૨ મો સફંદારમદ શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજદેજરદી.

શ૦ પારશીઓના તીથ રોજ—તેના નાંમ સાથે	કદમીઓના રોજ	વાર.	અંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો ગાથા ૧ લો માહા ૧૨ મો અને ૧૨૭૭ થી રોજ ૩૦ મો માહા ૧ લો ફરવરદીન શને ૧૨૭૮ યજદેજરદી. ઈંગરેજી તા૦ ૯મી આગશટ થી તા૰ ૧૨મી સપટેમબર ૧૯૦૮ હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૬૪ નાં શ્રાવણ સુદ ૧૨ ને વાર રવીથી તે ભાદરવા વદ ૨ ને વાર શની સુધી.
૧—અહુરમજદ	ગા.	રવી..	૯	૧૨	ગાથા ૧ લો ક૦, હમસપથમથેમ ગંબાર ક૬૦. ઈંગ્લાંડમાં {
					[નામદાર શેહેનશાહ એદવર્ડ ૧૯૦૨માં રાજ્યબીસેક થયો. }
૨—બહમન ...	ગા.	શોમ.	૧૦	૧૩	ગાથા ૨જો ઓશતુઅદ કદમી. મુંબઇમાં મુસ૦ હીંદુ વચે મોટું {
૩—અરદીબેહશત	ગા.	ભોમ	૧૧	૧૪	ગાથા ૩ જો સપેનતોમદ. નારીયલી પુનેમ. [હુલડ, ૧૮૯૩. }
૪—શેહેરેવર...	ગા.	બુધ .	૧૨	૧૫	ગાથા ૪થો વોહુક્ષથર,ક૦. એનેસ્ટીનું મરણ, ૧૮૭૩.
૫—સપંદારમદ.	ગા.	ગુરૂ .	૧૩	૧	ગાથા ૫ મો વહસતોઇસત કદમી. શ૦ સફં૦ નું જશન.
					{ દસ્તુરજી એ૦ દા૦ શનજાંણા ગુ૦ ૫૦, ૧૨૧૬. શેઠ
					{ ડો૦ શો૦ મુનશી ગુ૦, ૧૨૩૯. ડા. કે. નસ. બાહાદુરજી
					(ગુજર્યા ૫૦ ૧૨૬૭.
૬—ખુરદાદ ...	૧	શુક્ર.	૧૪	૩	કદમી અને ૧૨૭૮ યજદેજરદીનુ નવું વરસ. કલકતાની ઇ૰ ઇ૰ {
૭—અમરદાદ...	૨	શની.	૧૫	૪	[રેલવે ચાલી, ૧૮૫૪. }
૮—દેપાદર ...	૩	રવી..	૧૬	૫	ક૦ રાીથવન ઉજવાનો દીવસ,તથા ક૦ અરદીબેસ્ત રોજનો
૯—આદર. ...	૪	શોમ.	૧૭	૬	શેહે૦ હમકારો. { હમકારો. નોશારીનાં
૧૦—આવાં. ...	૫	ભોમ.	૧૮	૭	ગોકલ આઠમ. { વડા દશતુર મેરજીરા
૧૧—ખુરશીદ...	૬	બુધ.	૧૯	૮	કદમી ખુરદાદશાલ. (ણાં ગુજર્યા,૫૦ ૯૬૦
૧૨—મોહોર ...	૭	ગુરૂ..	૨૦	૯	કદમીઓનો અમરદાદશાલ-(વરાવો.)
૧૩—તીર	૮	શુકર.	૨૧	૧૦	
૧૪—ગોશ......	૯	શની	૨૨	૧૧	ગોવાલ્યા અગ્યારસ. કદમી આદર રોજનો હમકારો.
૧૫—દેપમેહેર ...	૧૦	રવી..	૨૩	૧૨	તુલશી તલાવ વેઆર સાથે જોડી નાખ્યો, ૧૮૭૨.
૧૬—મેહેર......	૧૧	શોમ.	૨૪	૧૩	અંગરેજો લખનોરમાં દાખલ થયા, ૧૮૫૭.
૧૭—સરોશ.....	૧૨	ભોમ	૨૫	૧૪	શેહેનશાહી હમકારો. પ્રીનશ આલબરટ જનમયો ૧૮૧૯.
૧૮—રશને......	૧૩	બુધ	૨૬	૩૦	વાલકેશ્વરની મોટી જાત્રા. } મપારીભાગલ પાસની દરે૦ને ૭૦
૧૯—ફરવરદીન..	૧૪	ગુરૂ..	૨૭	૧	ભાદ્રપદ માસ. } તલાવના આદ્રાંનને ૯૬. શુરત બેરાં
૨૦—બેહેરાંમ ...	૧૫	શુકર.	૨૮	૨	ચાંદ્રાત. શ૦ હમકારો. શુનાબાઇ હીરજી રેડીમણીનાં ગોવાલ્યા
૨૧—રાંમ.......	૧૬	શની.	૨૯	૨	
૨૨—ગુવાદ......	૧૭	રવી.	૩૦	૩	ગણેશ ચોથ. ક૦સરોશ રો૦હમકારો. બાહેરકોટ દાદીશેઠના આ
					{ તશબે. ૧૨૬મું. કોટિકોટના કદમી આદરાંનને ૧૦૫મું. કલકતા
					{ માના રૂ૦ કા૰ બનાજીના આદરાનને ૬૯ મું. ભીંડીબજારના
					{ મે૦ માં૦ પટેલના આદ્રાનને ૧૦૧ મું.૫૨૦૧૧૫૨માં મુંબ-
					{ ઇમાં કેટલાક પારશીઓએ કદમી તરીકો અખત્યાર કીધો.
					{ થયો ૧૮૬૫. મુંબઇમાં ટેકનીકલ સ્કુલ નીકલી, ૧૮૮૮.
					{ શેનશાબાંનુને સ્વાધીન થયુ. પારસી ધારો પસાર
૨૩—દેપદીન.....	૧૮	સોમ	૩૧	૪	(હીંદુસ્થાંનનું રાજ ઇસ્ટ ઇન્ડયા કું૦ શોડેથી
૨૪—દીન.. ...	૧૯	ભોમ	૧	૫	સપ્ટેમ્બર માસ. કદમી ફરવરદીઆનનું જશન. ૧૮૫૮ માં
૨૫—અરશીસવંગ.	૨૦	બુધ.	૨	૬	કદમી બેરાંમ રોજનો હમકારો.
૨૬—આસતાદ...	૨૧	ગુરૂ.	૩	૭	શેનશાહીઓના મુકતાદ શરૂ થયાં, ગવરી લાવવાનો દીવસ.
૨૭—આસમાંન..	૨૨	શુકર	૪	૮	ગવરી પુજવાનો દીવસ. [એશ. આઇ. ગુજર્યા, યજ.
૨૮—જમીઆદ...	૨૩	સની.	૫	૯	ગવરી વીસરજન. { ૧૧૯૭. શરજ૦ જી૦ એ
૨૯—મારેસફંદ ..	૨૪	રવી..	૬	૧૧	ઇલીઝાબેથ રાણી જ,૧૫૩૩.} ગહંમબરો કરવા માડયા
૩૦—અનેરાં ...	૨૫	સોમ.	૭	૧૨	[શે૦ મીનો મારે૦ જશન. } [૫. ૧૨૫૯.
૧—અહુનુઅદ .	૨૬	ભોમ	૮	૧૩	શે૦ગાથા ગંબાર શરૂ થયા. પોરતુગીઝનો ફેસતો.શેઠ બે૦જી૦થી.
૨—ઓશતુઅદ.	૨૭	બુધ.	૯	૧૪	ગાથા ૨ જો.
૩—સપેનતોમદ.	૨૮	ગુરૂ..	૧૦	૧૫	ગાથા ૩ જો.
૪—વોહુખશથર.	૨૯	શુકર.	૧૧	૧	ગાથા ૪ થો. ફરેંચોએ પોનડીચેરી લીધું, ૧૭૪૬.
૫—વહીસ્તોયસ્ત.	૩૦	શની.	૧૨	૨	ગાથા ૫મો. કાબુલની બીજી લડાઇ, ૧૮૭૯.

D. Byramjee & Co.,

BREAD and BISCUIT Manufacturers.

Confectioners and Caterers.

50, GOA STREET, MODY BAY.

It is with much pleasure that I give Mr. D. BYRAMJI this certificate as he has fully merited the confidence placed in him.

In December 1894 during the Military and Naval Tournament held in Bombay by General Gatacre, Mr. D. BYRAMJI, Bread Manufacturer and Confectioner, was entrusted with the responsible duty of supplying provisions both food and drink for the Officers' Mess, fourteen Bars and two canteens. He had the entire and absolute management of the whole concern. The indefatigable and energetic manner in which he carried out the work, the thoroughly workmanlike way in which he conducted the whole business, won for him the entire satisfaction of each and every one and proved him to be a caterer of a high order. Should he at any time be again entrusted with such or similar contract I confidently affirm that he will assuredly render the highest satisfaction.

Bombay, 2nd November 1897, (Sd.) W. F. CAHUSAC, *Major*,
DEPUTY ASSISTANT ADJUTANT GENERAL, BOMBAY DISTRICT.

I have had dealings on behalf of Government with Mr. D. BYRAMJI for the past two years and have obtained from him all the biscuits required for use on boardship.

His biscuits are sound, well baked, and when placed in tin lined cases will keep for a long period,

No complaints have ever been received during his supplies.

Bombay, 6th February 1902. (Sd.) H. ANDERSON, *Major*.
STORE-KEEPER GENERAL, SUPPLY AND TRANSPORT.

H. M. S. "RENOWN"

This is to certify that Mr. D. BYRAMJI during the ship staying at Bombay has served me with good bread and I can strongly recommend him to any other canteen Manager.

Bombay, 10th February 1906. (Sd.) ANTHONY BORDO, CANTEEN *Manager*.

This is to certify that Messrs. BYRAMJI & Co., Bread & Biscuit Manufactnrers, supplied His Majesty the Amir of Afghanistan with superfine bread and dinner rolls during his Majesty's stay in Bombay and that the quality of the Bread was excellent. The large orders that were entrusted to them were most promptly and satisfactorily carried out at a short notice.

(Sd.) MAHUMED ABDUL CADIR, Agent, M. E. C.
Bombay, 6th March 1907. *His Majesty Amir*.

ESPLANADE HOTEL, MANAGER's OFFICE,

This is to certify that Messrs. D. BYRAMJI & Co., Bread & Biscuit Manufacturers supplied to this Hotel with superfine bread, Dinner rolls, Brown Bread and French rolls and that the quality of the Bread was excellent. No complaints have ever been received from Hotel residents and Visitors during their supplies. We can strongly recommend them to any other Hotel Keeper.

Bombay, 22nd May 1907. (Sd.) JMASHEDJI SORABJEE, *Manager*.
WATSON's HOTEL.

જાહેર ખબરો.

BY APPOINTMENT TO

H. E. LORD LAMINGTON

GOVERNOR OF BOMBAY.

BOMBAY FINE ART GALLERY & HIGH CLASS

Picture frame works, ESPLANADE ROAD.

Exhibition of Pictures by Great Masters of the Royal Academy.

Photos enlarged from Carte-de-Visite to life size on canvas in oil by European artists at very Moderate charges.

BOMBAY FINE ART GALLERY.

ESPLANADE ROAD—MEADOW STREET.

D. B. DINSHAW & Co.

મુંબઈના નામદાર ગવરનર લોર્ડ નોર્થકોટના

ખાશ આશરા હેઠલ.

બોમ્બે ફાઇન આર્ટ ગેલરી એન્ડ હાઇ કલાસ

પી ક ચ ર ફ્રે મ વ ર્ક સ.

એસપ્લેનેડ રોડ.

રોયલ એકેડેમીના મહાન ઉસ્તાદોનાં પીકચરોનું એકઝીબીશન.

અંગ્રેજ કારીગરોને હાથે કારટ-ડ-વીઝીટને કેનવાસ ઉપર ઓઈલ પેનટીંગ મોટાં કદમાં ચીતારી આપે છે.

ભાવો ઘણાજ કીફાયત છે.

બોમ્બે ફાઇન આર્ટ ગેલરી.

એસપલેનેડ રોડ—મેડો સ્ટ્રીટ.

ડી. બી. દીનશાહની કુંપની.

જાહેર ખબરો.

સૌથી જુની અને જાણીતી સબી પાડવાની મોટી દુકાન.

(સ્થાપી ૧૮૬૮.)

હમારો નવો બંધાતો શો-રૂમ
૧, લી અકટોબરથી
અસલ જગાપર ખોલવામાં આવશો.

એસ. હોરમસજી
ફોટોગ્રાફર

(જે સાથ હવે જોડાયલી છે)

ધી બોમ્બે ફોટોગ્રાફીક કું૦

હાથીવાલી બીલ્ડીંગ, કાલબાદેવી રોડ.

ઠેકાણાં.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	યજ. સને	શે. કે ક.
મુંબઈ મધે.		રોજ.	માહા.	વરસ.	
૧—કરેલવાડી ...	શેઠ કાવસજી બેરાંમજી બનાજીની નેયતે	૧૭	૪	૧૨૧૫	કદમી.
૨—ચરનીવાડી ...	શેઠ હોરમજજી બમનજી વાડીઆજી...	૧૭	૨	૧૨૦૦	શેનશાહી.
૩— ,, ...	જરથોસતી અંજુમને સ્થાપેલાં	૩	૨	૧૨૬૭	,,
૪—બાહેર કોટ ...	શેઠ દાદીભાઇ નશરવાનજી દાદી શેઠ...	૧૧	૧	૧૧૫૩	કદમી.
દેશાવરોનાં.					
૫—ઉદવાડા	અવલ જરથોસતી અનજુમને શંજાણમાં સ્થાપેલાં, ને હાલ ઉદવાડામાં છે.	૯	૯	૯૦	શેનશાહી.
૬—નવસારી......	શેઠ ખુરશેદજી ટેમુલજી દેશાઇજી. (૧)	૧૭	૨	૧૧૩૫	,,
૭—સુરત........	શેઠ દાદાભાઇ નશરવાંનજી મોદી......	૧૭	૨	૧૧૯૩	,,
૮—સુરત........	શેઠ પેશતનજી કાલાભાઇ વકીલ	૩	૪	૧૧૯૩	કદમી.

મુંબઈ મધેની દરેમેહેરે અથવા આતશ આદરાંનોની ટીપ.

૧—કરેલવાડી..	કાવશજી બેરાંમજી બનાજી (આતશબેરામમાં)	૨૦- ૧	૧૨૧૪	કદમી.
૨-કાંદાવારોમોલો	નશરવાંનજી હીરજીભાઇ કરાંની	૨૦- ૬	૧૨૧૬	શેનશાહી.
૩—કોટમાં.....	ખરશેદજી માણેકજી સરાફ. (૧)*	૨૬- ૨	૧૧૮૬	,,
૪—કોટમાં.....	બનાજી લીમજી. (૨)	૯- ૯	૧૦૭૮	,,
૫—કોટમાં.....	માણેકજી નવરોજી શેઠનાં. (૩)	૯- ૯	૧૧૦૨	,,
૬—કોટમાં.....	મોટલાંબાઇ જેહાંગીર નશરવાંનજી વાડીયા...	૨૦- ૯	૧૨૩૨	,,
૭—કોટમાં.....	ગોદાવરા મોબેદો કાજે પંચાયતે બાંધેલું ...	૩- ૫	૧૧૯૫	,,
૮—કોટમાં.....	મનચેરજી ખરશેદજી લંગડાનાં (૪)	૧૫- ૭	૧૨૧૭	,,
૯—કોટેકોટ ...	અરદેશર દાદીભાઇ દાદીશેઠ...	૧૭- ૧	૧૧૭૩	કદમી.
૧૦—કોટેકોટ ...	પીરોજબાઇ તે મરહુમ દા૦ મા૦ વાછાની વી૦	૩- ૯	૧૨૫૦	શેનશાહી
૧૧—કોલાબે....	જીજીભાઇ દાદાભાઇ	૧૭- ૬	૧૨૦૫	,,
૧૨—ખેતવાડી...	કાવશજી માણેકજી હાશબરનર	૯- ૯	૧૨૦૧	કદમી.
૧૩—ખેતવાડી...	પાલણજી ખરશેદજી કામા...(કામા બાગમાં)	૧૭- ૯	૧૨૩૮	શેનશાહી.
૧૪—ગરાંટરોડ...	એરવદ સોરાબજી હોરમસજી રાંનજી... ...	૩- ૮	૧૨૩૭	,,
૧૫ગોવાલ્યાતલાવ	બાઇ શુનાબાઇ હીરજી જીવણજી રેડીમની (૫).	૨૦-૧૨	૧૨૧૧	,,
૧૬—ચરનીવાડી.	હોરમજી બમનજી વાહાડયા (આતશબેરામમાં)	૨૦- ૨	૧૧૭૫	,,
૧૭—ચોપાટી ...	મોદી સોરાબજી વાછાગાંધીના વારેસો... ...	૧૭- ૬	૧૨૨૭	કદમી.
૧૮—ડનકનરોડ..	હોરમજી ધનજીભાઇ પટેલ	૧૭- ૫	૧૨૦૩	શેનશાહી.
૧૯—ધોબીતલાવ.	આવાંબાઇ તે અ૦ ખ૦ વાડીઆજીના ધ૦(૬)	૨૪- ૭	૧૨૩૨	,,
૨૦—પરેલ......	દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાડીઆ.	૨૦-૧૧	૧૨૦૩	,,
૨૧—પરેલ......	પીટીટ આરફનેજમાં બાઈ દીનબાઈ ન૦ પીટીટે પરઠાવેલી ...	૩- ૭	૧૨૬૬	,,
૨૨—બહારકોટ ..	મનચેરજી બમનજી શેઠના (૭)	૧૭- ૨	૧૧૬૬	,,
૨૩—બહારકોટ..	શાપુરજી સોરાબજી કપાવાલા	૧૭- ૨	૧૨૨૮	,,
૨૪—બીડીબજાર.	મેરવાંનજી માણેકજી પટેલ. (૮)	૧૭-૧૨	૧૧૭૭	,,
૨૫—બીડીબજાર.	બમનજી મેરવાંનજી મેવાવાલા	૧૭- ૪	૧૨૨૦	,,
૨૬—મજગાંમ...	ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ...	૧૧- ૩	૧૨૧૫	કદમી.
૨૭—મજગાંમ...	નાનાભાઇ જમશેદજી સપલાની નઇઅતે ...	૧૪- ૮	૧૨૩૬	શેનશાહી
૨૮—મજગાંમ...	અનજુમનને ખરચે...	૯- ૫	૧૨૭૬	,,
૨૯—મરીનલાઇન	જમશેદજી દાદાભાઇ આમરીઆ...	૨૮- ૨	૧૨૪૪	,,
૩૦—મહાલક્ષમી.	બેરાંમજી કાવશજી બાટલીવાલા	૨૦- ૪	૧૨૩૪	,,
૩૧—મહાલક્ષમી.	હોરમજી દાદાભાઇ શાએર...	૧૭- ૭	૧૨૧૫	કદમી.
૩૨—વાલકેશ્વર..	શોરાબજી ખરશેદજી થુંઠીનાની નઇઅતે ...	૭- ૯	૧૨૨૮	,,
૩૩—દાદર	નવરોજી કાવશજી નાલીએરવાલા (૯)... ...	૩-૧૦	૧૧૯૧	શેનશાહી.
૩૪—વાંદરે......	નશરવાંનજી રતનજી તાતા	૨૦- ૬	૧૨૫૩	,,

☞ મુંબઈની ઉપલી ૩૪ જાહેર દરેમેહરો, આતશ આદરાંનોની ઉપરાંત બીજી કેટલીક દાદગાઓની દરેમેહરો જેવી કે (૧) બાહારકોટનો અલાઈબાગની, (૨) કોલાબેની પાંડે શેનીટેરીઅમની, (૩) ગીરગાંમનો આલબલેશ બાગમાંની, (૪) ગીરગાંમ બેક રોડપરની અશલાજીની, (૫) વાલકેશરમાં રેડીમનીની, અને (૬) એક માહીમમાં છે.

૧ આ મકાન પુરાણું થવાથી દેશાઇ કાવશજી એરચજી તે ગોંડલના કારભારીએ ફરીથી રોજ ૧ લો માહા ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૦ યજદેજરદીને દીને સમરાવી આપયું છે.

* આ સંઘલાં નંબરોવાલી દરેમેહરને લગતી વીગતો દરેમેહરોના લીસટની શેવટે જણાવેલી છે.

દેશાવરે ખાતેની દરેમેહેરો.

ઠેકાણું.	કોણે બંધાવેલી.	રોજ. માહા. વરસ.	શે૦ કે ક૦
૧—અંકલેશર...	નરશંગ ધમપાલ—ફરીથી મેર. હો. ૫ રેજરે ૧૨૧૭	...... ૯૧૯	શેનશાહી
૨—અંકલેશર...	ફરામજી દીનશાહ પીટીટના પુણ માટે	૨૭-૨ ૧૨૬૯	,,
૩—અજમેર ...	નવરોજી રૂશતમજી કલીઆણીવાલાના પુ૦ માટે	૮-૧૧ ૧૨૬૭	,,
૪—અમદનગર..	જમશેદજી પેશતનજી પલાનટી	૯- ૮ ૧૨૧૬	,,
૫—અમદાવાદ..	ખરશેદજી બેહરાંમજી નાણાવતી (૧૦)	૨૩-૧૦ ૧૨૧૫	,,
૬—અમરેલી....	હોરમજી બમનજી વાહડયા (૧૧)	૧૭- ૨ ૧૧૭૩	,,
૭—અડાજણુ ...	સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બારોનેટ.	૨૦- ૯ ૧૧૯૬	,,
૮—આલપાઇ ...	નવરોજી કાવશજી નાલીએરવાલા	....	,,
૯—ઇગતપુરા ...	અનજુમનને ખરચે	૫-૧૦ ૧૨૫૬	,,
૧૦—ઇછાપોર ...	કાવશજી ધનજીભાઇ પાલિવાલા તથા ભત્રીજા	૫- ૮ ૧૨૧૬	,,
૧૧—ઇનડોર ...	હોરમજી માણેકજી ભમગરા	૧૦- ૮ ૧૨૪૮	,,
૧૨—ઉદવાડા ...	સર દી૦મા૦પી૦બારોનેટે બંધાવેલું આતશબેહરામને લગતું મકાન	૨૦- ૯ ૧૨૬૦	,,
૧૩—ઉરન... ...	કુવરજી તથા બેરામજી એદલજી ઉમરીગર... ...	૨૩- ૨ ૧૨૭૪	,,
૧૪—એડન... ..	કાવશજી દીનશાજી એડનવાલા	૨૦- ૧ ૧૨૫૩	,,
૧૫—એલાવ......	આ૦ કાઉશ ખરશેદજી કામદીન (૧૨)	૨૦-૧૨ ૧૦૯૧	,,
૧૬—આંકોલા ...	દ૦ નશરવાનજી જામાસ્પજી જામાસ્પઆશા (૧૩)	૨૪- ૨ ૧૨૩૯	,,
૧૭—કચ્છ-ભુજ...	પેશતનજી શેરાબજી ભુજવાલા (૧૪)	૨૩- ૯ ૧૨૭૪	,,
૧૮—કરંજ	પેસ્તંજી, હીરજીભાઇ, પોરોશા હોરમજી પસ્તાકયા	૨૭- ૪ ૧૨૧૫	,,
૧૯—કરાંચી......	ડોશાભાઇ મેરવાંનજી વાહાડયા	૯- ૯ ૧૨૩૯	,,
૨૦—કરાંચી......	હીરજીભાઇ જમશેદજી બેહરાનાં (૧૫)	૯- ૮ ૧૨૧૮	,,
૨૧—કલકતા ...	ધનજીભાઈ બેહરામજી મેહતા	૯- ૯ ૧૨૫૯	,,
૨૨—કલકતા ...	રૂશતમજી કાવશજી બનાજી	૧૭- ૧ ૧૨૦૯	કદમી.
૨૩—કલ્યાણી ...	એદલજી બેરાંમજી મોદી (૧૬)	૧૭- ૨ ૧૧૫૮	શેનશાહી
૨૪—કવેતા	અનજુમનના ઉઘરાટથી (૧૭)...	૧૭- ૯ ૧૨૫૨	,,
૨૫—કુદીઆના...	મનચેરજી કુવરજી ભાહેના, હોરમજી માણેકજી	૭- ૭ ૧૨૧૯	,,
૨૬—ખજોત ...	મેહરાંમજી હીરાજી કોહલા. [કુદીઆનાવાલા.	૧૮- ૯ ૧૨૧૫	,,
૨૭—ખંબાત ...	પેસ્તનજી ખરશેદજી મોદી, ખંબાતવાલા ...	૧૭- ૪ ૧૨૧૩	,,
૨૮—ખેરગામ ...	માઈ મોતીબાઇ તે આ૦ બ૦જ૦ મુલાંની વીધવા	૫- ૯ ૧૨૫૧	,,
૨૯—ગનદેવી ...	હોરમજી ભીખાજી ચીનાઇ, વલસાડવાલા ...	૭- ૯ ૧૨૦૩	,,
૩૦—ચીકલી......	મુંબઇવાલા શેઠે દારા૦ તથા ફરાં૦ હો૦ ગજદર.	૧૭- ૬ ૧૨૪૨	,,
૩૧—જામનગર...	રૂમુલજી માહીઆરજી મીરજાં	૧- ૭ ૧૨૬૪	,,
૩૨—જંગબાર ...	દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલા ...(દાદગાં)	૧૩- ૯ ૧૨૬૪	,,
૩૩—તવરી	એદલજી બ્યાજખોરા (૧૮)	૧૪- ૬ ૧૨૩૮	,,
૩૪—તવરી	અનજુમન	૩- ૮ ૧૨૩૮	,,
૩૫—તારાપોર ...	વીકાજી મેહરજીભાઇ તારાપોરવાલા. (૧૯) ...	૯- ૯ ૧૧૮૯	,,
૩૬—થાણા	કાવશજી તથા દોરાબજી રૂશતમજી પટેલ (૨૦)	૯- ૭ ૧૧૫૦	,,
૩૭—દ૦ હેદ્રાબાદ.	વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજી	૯-૧૨ ૧૨૦૮	,,
૩૮—દ.હે.બાલાપુર	,, ,, ,, (૨૧) ...	૨૦- ૬ ૧૨૦૮	,,
૩૯—દ.હે.ચંદરઘાટ	માણેકબાઇ નશરવાનજી ચીનાઇ	૩- ૨ ૧૨૭૪	,,
૪૦—દમણુ	મેરવાંનજી નવરોજી માંણેકજી	૮- ૬ ૧૨૦૭	,,
૪૧—દમણુ	રતનબાઇ તે હોરમજી મનચેરજી કામાની વી૦(ક)	...... ૧૨૧૫	,,
૪૨—દીવ	જેહાંગીર નશરવાંનજી વાડીઆજી...	૨૬- ૫ ૧૧૯૯	,,

(ક) આ દમણુની દરેમેહરનું મકાંન ઘણું બીસમાર થઈ જવાથી તે દરેમેહર યજદેજરદી સને ૧૨૭૬ માં તયાંથી કાહાડી નાખવામાં આવેલી જણાય છે.

ઠેકાણાં.	કોણે બંધાવેલી.	રોજ.માહા.વરસ.	શે૦કે ક.
૪૩—દવીહેર ...	નવાજબાઇ તે જાંગી૦ નવ૦ ધારીઆના ધ૦	૭- ૯ ૧૨૨૪	શેનશાહી.
૪૪—ડુમસ	સુરતની અનજુમને......	૨૬- ૬ ૧૨૦૭	,,
૪૫—નવસારી ...	દેશાઇ મનચેરજી ખુરશેદજી...	૧- ૫ ૧૧૬૪	,,
૪૬—નવસારી ...	સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બારોનેટ.	૨૦- ૬ ૧૨૨૨	,,
૪૭—નવસારી ...	મલેશરની અંજુમને	૧૯- ૧ ૧૧૬૭	,,
૪૮—નવસારી ...	મીનોચેર હોરમજીવાલાઓએ બાંધેલી (૨૨) ...	.... ૧૧૫૮	,,
૪૯—નાગપોર ...	હીરાબાઇ નશરવાંનજી માંણેકજી મુલાં ..	૨૦- ૨ ૧૨૬૫	,,
૫૦—નારગોલ ...	માણે૦ રૂશ૦ નારગોલવાલા તથા ભાઇઓ (૨૩) (એનું અસલ મકાંન શેઠ દાદા. નશ. મોદીનું બંધાવેલું હતું.)	૧૧- ૧૦ ૧૨૫૧	,,
૫૧—નીમચ......	કાવસજી જીવણજી મેવાવાલાની નઇએતે...	૫- ૫ ૧૨૬૭	,,
૫૨—પારડી......	હોરમજી ગાંડાભાઇ... ... (દાદગાહ)...	૧૭- ૯ ૧૨૫૦	,,
૫૩-પુણા-નાંનાપેટ	સોરાબજી રતનજી પટેલ (૨૪)	૮ ૧૧ ૧૧૯૩	,,
૫૪—પુણા-કાંપ...	સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહલા) બારોનેટ.	૩- ૩ ૧૨૧૪	,,
૫૫—પુણા	કદમી અને શેહનશાહી અંજુમનને ખરચે...	૩ ૩ ૧૨૬૩	કદમી.
૫૬—બદનેરા ...	અંજુમનને ખરચે	૬- ૪ ૧૨૫૮	શેનશાહી.
૫૭—બારડોલી ...	નવસારીવાલા એદલજી નવરોજી મેહેતા ...	૯- ૪ ૧૨૫૫	,,
૫૮—બાલાપોર....	વીકાજી તથા પેશતનજી મેરજી	૨૦- ૬ ૧૨૦૯	,,
૫૯—બીલીમોરા...	દાદાભાઇ ધનજીભાઇ અને શોરાબજી શાપુરજીએ બાંધેલી—અનજુમનને ખરચે ચાલતી. (૨૫)	૯- ૯ ૧૨૬૮	,,
૬૦—બેલગામ ...	પેસતનજી ખરશેદજી બાઇસ	૨૪- ૩ ૧૨૬૧	,,
૬૧—ભગવાગાંમ..	જમશેદજી સોરાબજી ભગવાગર... ..	૩- ૯ ૧૨૨૮	,,
૬૨-ભરૂચ	જુની અગીઆરી	....	,,
૬૩—ભરૂચ	હોરમજી બેરાંમજી વખારીઆની નઇએતે ...	૨૭- ૬ ૧૨૫૨	,,
૬૪—ભરૂચ-કોટ ..	હોમાજી દારાબજી(હોમાવરાની દરેમેહેર)(૨૬)	૩- ૫ ૧૧૨૯	,,
૬૫— ,, ખાસવાર	હીરાંબાઇ તે નવ૦ કા૦ નારયલવાલાનીવી૦ (૨૭)	૯- ૯ ૧૨૦૦	,,
૬૬— ,, કોટ...	સોરાબજી ધનજીભાઇ ખંબાતા... ...	૨૪- ૧ ૧૨૨૭	,,
૬૭— ,, બહારકોટ.	દસતુર કાંમદીનજી ફરદુનજી	.... ૧૧૪૭	,,
૬૮— ,, ,,	રૂસતમજી માણે૦ હીરાવરાના, સુરતવાલા (૨૮)	.... ૧૦૯૬	,,
૬૯—ભાઠાં ગામ..	વીરજીભાઇ બમનજી સુરતવાલા (૨૯) ...	૧૭- ૬ ૧૧૭૩	,,
૭૦—ભાવનગર ...	દોરાબજી શાપુરજી ઉમરીગરના વારસો ...	૨૮- ૮ ૧૨૬૦	,,
૭૧—ભેશાંન	દાદાભાઇ તથા મનચે૦ પેસતનજી વાડીઆ (૩૦)	૧૧- ૫ ૧૨૧૫	,,
૭૨—મહુ	અંજુમનને ખરચે. (૩૧)	૯- ૬ ૧૨૧૫	,,
૭૩—મંદરોઇ ...	અંજુમનના ઉઘરાટથી—શેઠ માં૦ ન૦ પીટીટે..	૧૨- ૪ ૧૨૨૯	,,
૭૪—મહુવા	અંજુમનને ખરચે	૯- ૪ ૧૨૨૭	,,
૭૫—મેધોરભાત...	(ગંદેવીની પાસે) અંજુમનનાં ખરચે ...	૫- ૪ ૧૨૫૩	,,
૭૬—માંડવી......	અંજુમનને ખરચે	૩- ૯ ૧૨૪૩	,,
૭૭—રાજકોટ ...	અંજુમનનાં ખરચથી...	૩- ૯ ૧૨૪૪	,,
૭૮—રંગુન... ...	બેજનજી કાવશજી ખંબાતા (૩૨) ...	.... ૧૨૩૬	,,
૭૯—રાંદેર	દારાશાહ દોરાબજી રાંદેલીઆ (૩૩) ...	૧૭- ૯ ૧૨૦૩	,,
૮૦—લાનોલી ...	કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા...	૨૨- ૯ ૧૨૬૮	,,
૮૧—લાહોર......	અરદેસર બેહેરામજી લીંબુવાલા—કુપર ...	૧૭- ૧૧ ૧૨૬૨	,,
૮૨—વ્યારાગામ .	બાઇ દીનબાઇ નસરવાનજી પીટીટ. ...	૬- ૩ ૧૨૬૫	,,
૮૩—વરોડરા ...	ધનબાઇ તે દાદાભાઇ ભીમજી ઉમરીગરની ધ૦	૭- ૫ ૧૨૧૫	,,
૮૪—વરોડરા ...	બેરાંમજી નશરવાનજી શીરવાઇ. (દાદગાં)....	.... ૧૨૩૭	,,
૮૫—વલસાડ ...	નવરોજી પેશુતનજી કાપડીઆ (દાદગાં) ...	૨૬- ૪ ૧૨૪૯	,,
૮૬—વલસાડ ...	મોટાભાઇ શાપુરજી	૧૬- ૯ ૧૨૧૯	,,
૮૭—વલસાડ ...	હોરમજી ભીખાજી ચીનાઇ (દાદગાં) ...	.... ૧૧૮૯	,,

ઠેકાણું.	દરેમેહરો કોણે બંધાવેલી.	રોજ.માહા.વરસ.	શે૦ કે ક.
૮૮—વેશુ … …,	એડનવાલા માણેકજી રતનજી પટેલ …	૩- ૯ ૧૨૫૮	શેનશાહી.
૮૯—સરોડા……	ખ.પૂ. પારખ તથા ત્યાંનાં એક વતની મલીને (૩૪)	…… ૧૨૩૩	,,
૯૦—સીગનપોર…	નવરોજી જમશેદજી વાડીઆ (૩૫) …	૧૭- ૨ ૧૨૧૯	,,
૯૧—સુનગર વ્યારા	અનજુમનને ખરચે … … …	…… ૧૨૩૧	,,
૯૨—સુમારી ..	હોમીયાર પાહલણ (૩૬). … …	…… ૧૦૪૦	,,
૯૩—સુમારી ..	દાદાભાઇ તથા કાવસજી પાલનજી ચકના…	૨૭- ૭ ૧૨૫૬	,,
૯૪—સુરતકેલાનીવખાર	અનજુમનને ખરચે … … …	૩- ૮ ૧૨૦૮	,,
૯૫—,, ગોપીપરે	જાંગીર નશરવાંનજી વાડીઆ. (દાદગાં)…	૧- ૭ ૧૨૧૦	,,
૯૬—,, નાનપરે	એદલજી તથા રતનજી બેરાંમજી બીશની …	૧૭- ૪ ૧૨૦૭	,,
૯૭—,, ,,	આ૦ જમશેદજી માંણેકજી ઉનવાલા. (દાદગાં)	૧-૧૨ ૧૨૩૮	,,
૯૮—,, ,,	કાવસજી જમશેદજી માકીદલાલ … …	૧૭- ૯ ૧૨૧૪	કદમી
૯૯—,, ,,	માણેકજી નવરોજી વાડીઆ (૩૭). …	૧૫- ૯ ૧૨૦૬	શેનશાહી.
૧૦૦-,,માછલીપીટ	અનજુમનને ખરચે—"બાગે પારશા" …	૧૭- ૬ ૧૨૬૫	,,
૧૦૧—,, રૂસ્તમપરે	પેશતનજી નસરવાંનજી બાટલીવાલા (૩૮)…	૨૨-૧૨ ૧૨૧૯	,,
૧૦૨— ,,	સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) …	૧૭- ૨ ૧૨૨૪	,,
૧૦૩— ,,	દેશાઇ મનચેરજી ખુરશેદજી (૩૯) …	૨૦-૧૨ ૧૧૭૫	,,
૧૦૪— ,,	રૂશતમજી અસપંદીઆરજી આરીટનવાલા (૪૦)	૧૭- ૪ ૧૧૯૨	,,
૧૦૫—,, લકરકોટ.	ગોટીનાં ખાંનદાંનવાલાઓએ બાંધેલું (૪૧)	૧- ૭ ૧૧૬૫	,,
૧૦૬—,, શૈયદ પુરે	દાદા. અને મનચેરજી પેસ્તનજી વાડીઆ (૪૨)	૨-૧૦ ૧૨૧૩	,,
૧૦૭—સુરત …	મુંબઇના વાહાડીઆજીવાલાઓએ બાંધેલી (૪૩)	૯- ૪ ૧૨૫૮	,,
૧૦૮— ,,બીબીનીવાડી	અનજુમનને ખરચે. … … (૪૪)	……………	,,
૧૦૯—સતારા …	અનજુમનને ખરચે … …	……………	,,
૧૧૦—સોલાપુર …	વીકાજી તથા પેશતનજી મેહરજી (૪૫) …	૯- ૫ ૧૨૧૩	
૧૧૧—હાંસોત …	બાઈ ભીખાઈજી તે સર દીનસાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટનાં બેટીનાં પુણને માટે … … … …	૨૬- ૧૧ ૧૨૬૮	,, ,,

(૧) આ દરેમેહેર પેહલી યઝદેઝરદી સને ૧૧૬૦ માં શેઠ માણેકજી દોરાબજી સરાફે ચોપાટી મધે પોતાની વાડીમાં બંધાવેલાં હતી, તાંહાંથી યઝદેઝરદી સને ૧૧૮૬ માં તેમના બેટાએ કોટમાં લાવી પરહેલી છે. તે મકાનમી પુરાણું થવાથી એ દરેમેહેરનાં હાલનાં મુતવલીઓ શેઠ સરાફનાં વારેશોએ રોજ ૨૬ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૬૪ ને દીને યાને એ દરેમેહર ની ૭૯ માં વરશની શાલગરેહને દીને ફરીથી નવેસરથી મકાન બંધાવ્યું છે.

(૨) આ પુરાતમ દરેહેમેહરનું મકાન જુનું થવાથી શેઠ હોરમજજી રતનજી માણેકજી બનાજીની આગેવાની હેઠલ બનાજી કુટંબના કેટલાક સાહેબોએ પોત પોતામાં ફંડ ઉભું કરી નવેસરથી બંધાવીને તેમાં રોજ ૨૦ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૪ યઝદેજરદીને દીને જુના આદરાન સાહેબને પાછા તખ્તનશીન કીધા હતા.

(૩) આ દરેમેહેર પુરાંણી થવાંથી મરહુમ શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠનાના મુતવલી શેઠ જાલભાઈ અરદેશર શેઠનાએ રૂપીઆ એક લાખ ખરચી ઇરાનની અસલી ઢપવર રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો યઝદેઝરદી ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી બાંધી હતી.

(૪) આ દરેમેહેરનું મકાન પુરાણું થવાથી રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૬૪ ને દીને શેઠ પેસતનજી મેરવાંનજી ગોદીવાલાએ પોતાની મરહુમ બેટી પારોજબાઈનાં પુણ માટે નવેશરથી બાંધી આપીછે છે.

(૫) આ દરેમેહેર આગળ યઝદેજરદી સને ૧૧૮૨ માં એરવદ દોરાબજી હોરમજી રાંનજીએ બંધાવી હતી.

(૬) એ દરેમેહેરની પાસે આવેલી મરહુમ શેઠ રૂશતમજી સોરાબજી ભરૂચા તથા ઈંડાવાલાની જુની દરેમેહેરનું મકાન તેના વારશોએ એ વાહાડયાજીવાલી દરેમેહેરની સાથે જોડી નાખીને વાપરવા માટે ધરમ ખાતે આપી દીધાથી એ પુરાણું મકાન મરહુમ ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયા સી. આઈ. ઈ. એ નવેસરથી બંધાવીને રોજ ૮ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૮ ને દીને ઈજાવ્યું હતું.

(૭) એ મકાન એકસો વરસનું પુરાણું થવાથી, યઝદેજરદી સને ૧૨૬૬ ના રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો શેનશાહી—(જે દીને એ અસલ આદરીયાન પરઠીયાને બરોબર ૧૦૧ મું વરસ ઉગયું હતું તે) ને દીને એ મકાનનાં હાલના વારસોએ તે ફરીથી નવું બંધાવીને તેમાં આતશ આદરીયાન પરઠયા હતા. એ મકાન બંધાતાં સુધી તેમાનો કેબલો શેઠ હોરમજી વાહાડયાજીવાળાં આતશબેહેરામમાં એક વરસ વેર લઈ જઈ રાખયા હતો.

(૮) આ ભીંડીબજાર મધેની મરહુમ શેઠ મેરવાંનજી માણેકજી પટેલની દરેમેહેરનું મકાન પુરાણું થઈ જવાથી યઝદે-જરદી સને ૧૨૪૭ માં રોજ ૧૭ મો માહા ૯ મો શેનશાહીને દીને શેઠ નશરવાંનજી માણેકજી પીટીટે પોતાના ધણીઆણી બાઇ દીનબાઈ તે આ દરેમેહરના અસલ બંધવનાર મરહુમ શેઠ મેરવાંનજી પટેલના બેટીના બેટીને નામે રૂ ૨૫૦૦૦) ખરચીને નવા પાયાથી વધુ કુશાદે બાંધી આપીયું હતું. અને રૂ ૩૦૦૦) એ મકાનની મરાંમતને સારૂ અનામત રાખયા છે.

(૯) એ દરેમેહર પેહેલી યઝદેજરદી સને ૧૧૯૧ માં મોઠ આગળ માઉંટ રોડ ઉપર બાંધેલી હતી પણ ત્યાંથી ખરોઠી દાદર ઉપર રોજ ૧૭ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૦ ને દીને એના મુતવલીઓએ ફરીથી નવેસરથી મોટો ખરચ કરીને બંધાવી છે.

(૧૦) એ દરેમેહર સને ૧૨૪૬ થી અમદાવાદની અનજુમનને અસતકથી ચાલતી હતી. પણ તે પુરાંણી થઈ ગયાથી અમદાવાદવાળા શેઠો નવરોજી અને જાંગીરજી પેશતનજી વકીલે નવેશરથી રૂ ૨૦૯૭૫) ને ખરચે કુશાદે બાંધીને રોજ ૨૭ મો માહા ૭ મો શેહનશાહી સને ૧૨૫૩ ને દીને ફરીથી ઇજાવી હતી.

(૧૧) આ દરેમેહર અસલ શેઠ હોરમજી બમનજી વાહાડીઆજીએ બાંધેલી હતી તે પુરાણી થવાથી તેમના સાહેબજાદાઓએ રોજ ૧ લો માહા ૨ જો સને ૧૨૦૭ ને દીને નવેસરથી બાંધી હતી. તે પાછી પુરાણી થવાથી સને ૧૨૬૩ નાં રોજ ૯ મો માહા ૪ થો શેનશાહીને દીને અમરેલીવાળા શેઠ કાંનજીભાઈ દોરાબજી મીઠાઈવાળાએ ફરીથી બંધાવી છે.

(૧૨) એ દરેમેહર પેહલાં સને ૧૦૯૧ માં આ૦ કાવશજી ખરશેદજી કામદીન એરાવવાળાએ બંધાવેલી હતી તે બીજી વાર સને ૧૨૧૦ માં સુરતવાલા શેઠ મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજરે બંધાવેલી હતી, તે પાછી ત્રીજીવાર મુંબઈવાલા શેઠ જમશેદજી બરજોરજી મીસતરીએ રોજ ૭ મો માહા ૪ થો શેહેનશાહી સને ૧૨૩૯ યઝદેજરદીને દીને ફરીથી કુશાદેથી બંધાવી છે.

(૧૩) આ દરેમેહર પુરાંણી થવાથી મરહુમ દસતુરજી નોશરવાંનજી જા૦ જામાસપઆસાનાના મુતવલી દસ્તુર બેહમનજી જામાસપજી જામાસપઆસાનાએ રોજ ૨૪ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી બાંધી છે.

(૧૪) એ દરેહમેહર ખા. બા. પેસતનજી સોરાબજી ભુજવાલાએ પોતાના મરહુમ પીતાજીના પુણ માટે લગભગ અગીયાર હજાર રૂપીયા ખરચીને બંધાવી આપી હતી. એ દરેહમેહર ઈજાયા આગમચ ત્યાંના માહારાજા રાવ શ્રી ખેંગારજી શવઈ બાહાદુરને દેખાડવામાં આવી હતી. તે પછી પારસી રીત મુજબ ઈજીને પરઠવામાં આવનાર હતી—તેટલાં એ દરેહમેહરના બંધાવનાર ખા. બા. પેસતનજી ગુજરી જવાથી મરહુમના માસીસાને દીને પહેલાં પરઠવા ધારયું હતું તેથી એ અગીયારીની તખતી ઉપર રોજ ૨૩ મો માહા ૧૦ મો યઝદેજરદી સને ૧૨૭૩ લખેલા છે. પણ કાંઈક ઢીલ થવાથી એ દીને દરેહમેહર પરથાવામાં નહી આવી હતી તે પાછલથી મરહુમની વરસીને દીને યાને રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૪ ને દીને પરથીને ખુલ્લી મેલવામાં આવી હતી.

(૧૫) આ દરેમેહર અસલ રોજ ૯ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૮ માં શેઠ હીરજીભાઇ જમશેદજી બેહેરાનાએ પોતે બાંધેલી હતી પણ તે બીસમાર હાલતમાં આવેઆથી ય૦ સને ૧૨૪૪ માં તેમનાં વીધવાએ નવેસરથી બાંધી આપીછે.

(૧૬) કલીઆંણી મધે અસલ એક ઘણી પુરાંણી દરેમેહર હતી, પણ તે બીશમાર હાલતમાં આવેઆથી મુંબઈવાલા શેઠ એદલજી બેરાંમજી મોદીએ યઝદેજરદી સને ૧૧૫૮ માં તે ફરીથી બંધાવી હતી. તે દરેમેહરમાં આતશઆદરાન નહી હોવાથી કલીઆંણીવાલા શેઠો ભીખાજી જીજીભાઇ શેઠના, ડોસાભાઈ હોરમજી ભીમડીવાલા, ફરદુનજી મેરવાંનજી શરાફ અને હોરમજી માંણેકજી ભીમડીવાલાએ પોતાને ખરચે એ જુની દરેમેહરમાં ઘટતો ફેરફાર કરી રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૫૦ ને દીને આદરીઆન સાહેબ પરહાલેઆ છે, અને તેના ચાલુ ખરચ સારૂ રૂ ૭૦૦૦) હલાયદા કહાડયા છે.

(૧૭) આ કવેતાવાલી પુરાંણી અગીઆરીને માટે કેહવું છે કે એ માતર દરેહમેહરનું મકાનજ હતું પણ તે દરેહમેહર ઈજાવામાં આવેલી નહી હોવાથી છેક હવડાં યજદેજરદી સને ૧૨૭૫ માં રોજ ૨૭ મો માહા ૩ જાને દીને કવેતાવાલા જાણીતા શેઠીયા ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઈ. ને ખરચે ઈજાવીને ખુલ્લી મેલવામાં આવી છે.

(૧૮) એ દરેમેહરનું અસલ મકાન ઘણા વરસપર કોઈ સખી જરથોશતીએ બંધાવેલું કેહવાય છે તે પછી સને ૧૨૩૮માં શેઠ એદલજી રતનજી વ્યાજખોરાએ એ મકાન પાછું બંધાવી આપ્યું હતું. તે મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી જરથોશતી અનજુમનમાં જાહેર ઉગરાણું કરી આશરે રૂ૯૦૦૦ માંથી એ મકાન રોજ ૩ જો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૯ ને દીને આતશ દાદગાહ સ્થાપીને નવેશરથી બાંધવામાં આવ્યું હતું. પણ પાછલથી આદરોઆન સ્થાપવા માટે શેઠ કુવરજી કાવશજી તવરીઆએ પોતાના મરહુમ પુત્ર ડાકટર હોરમજીના પુણ માટે રૂ૧૦૦૦૦) દશ હજારની રકમ આપીને ફરીથી નવેસરથી એ મકાનમાં આદરીયાન સ્થાપીને રોજ ૯ મો માહા ૧૦ મો ૧૨૭૦ ને દીને ઈજાવીને ખુલ્લુ મેલ્યુ હતું.

(૧૯) એ મકાન પુરાણું થવાથી મુંબઈવાલા શાખીવજુદ બાઈ દીનબાઈ નસરવાંનજી પીટીટે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજી નશરવાંનજી પાટાટનાં પુણને માટે રોજ ૩ જો માહા ૧૦ મો શેહનશાહી ૧૨૬૪ ને દીને ફરીથી બંધાવી આપ્યુછે.

(૨૦) આ દરેમેહર અશલ ય૦ સને ૧૧૫૦ ની આગમચ દાદગાની બનાવેલી હતી. તયાં નવેસરથી આતશ આદરાંનની દરેમેહરે શેઠ રૂશતમજી કાવશજી પટેલે પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ કાવશજી રૂશતમજી પટેલની નઈઅતે બનાવીને રોજ ૯ મો માહા ૭ મો શેહનશાહી સને ૧૧૯૮ યઝદેજરદીને દીને પરઠાવી છે.

(૨૧) દખણ હેદરાબાદ તરફ શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજીની કેટલીક દરેમેહેરો બાંધેલી છે. તેમાંની એક આએ બાલાપોરનીબી દરેમેહર બંધાયલી હતી, પણ હાલ તે મોજુદ નથી એમ કેહવાય છે.

(૨૨) એ દરેમેહર જે નવસારીના આતશબેહરામની સામે આવેલી છે તેમાં પેહલે આતશ દાદગાં હતા પણ એ પછી રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૮ યજદેજરદીને દીને જરથોસ્તી અનજુમનના ઉગરાતથી રૂપ્યા ચોતરીશ હજારને આશરેનું ફંડ કરીને એ મકાન નવેસરથી બાંધીને તેમાં આતશ આદરાન તખતનશીન કરવામાં આવ્યા છે.

(૨૩) આ નારગોલની દરેમેહરનું અશલ મકાંન મુંબઈ વાલા શેઠ દાદાભાઈ નશરવાંનજી મોદીનું એકસો વરસ અગાઉ બંધાવેલું હતું, પણ તેનો રોજ માહા શને મલતો નથી. એમાં આતશનો કેબલો નહી હતો, પણ અમથાં ધરમનાં મકાંનમાં મોબેદો રહીને કીરયા કાંમ કરતા, તેવોનો ગુશારો શેઠ દાદાભાઈનાં બેટી બાઈ શુનાબાઇ દાદાભાઈ વાડીઆ આપે છે. તેજ મકાંનમાં પાછલથી રોજ ૧૧ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૫૧ યજદેજરદીમાં શેઠ માણેકજી રૂશતમજી અને ભાઈઓએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી માંણેકબાઈનાં પુણને માટે દાદગાં પરઠયાં છે. અને તેની બોય દેવાનો, કાઠી તેલ વીગરેનો ખરચ એજ ભાઈઓ ફંડ ઉભુ કરીને તેમાંથી પુરો પાડે છે.

(૨૪) આ દરેમેહરમાં પેહલે આતશદાદગાં હતાં, તે પછી પાછળથી રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી શને ૧૨૧૨ ને દીને આતશઆદરાન પરઠેઆ હતા, પણ તે દરેમેહર બીસમાર હાલતમાં આવવાથી પુણેવાલા મરહુમ દશતુરજી સાહેબ જામાશપજી એદલજી જામાસ્પઆશાનાના શાહેબજાદાઓએ રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શને ૧૨૪૬ ને દીને ફરીથી નવેસરથી બાંધીને સ્થાપી છે.

(૨૫) બીલીમોરામાં રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ મો યજદેજરદી સને ૧૧૯૭ યાને તા૦ ૧૮ મી જુલાઇ ૧૮૨૮ ને દીને મુંબઇવાલા શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીએ આતશ દાદગાંની એક દરેમેહેર બંધાવેલી છે. પણ બીલીમોરામાં એક આતશ આદરીયાનની જરૂર જણાવવાથી બીલીમોરાવાલા શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઇ અને સોરાબજી શાપુરજીએ રૂ. ૧૯૭૯૦નો ખરચ કરી એ જુની દરેમેહરની પાસે બીજું એક નવું મકાન બંધાવી તેમાં આતશ આદરીયાન રોજ ૯ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૬૮ ને દીને પરચ્યાં છે. એનો ચાલુ ખરચ અનજુમનને અશાતકથી થાય છે પણ તેનાં નીભાવ ખરચ સારૂ રૂ૭૦૦૦) મજકુર શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજીએ આપ્યાંછે; તેનાં વેઆજમાંથી આદરોઆંન શાહેબને બોઈ દેવાનું, શુખડ તથા બતી તથા સમારકાંમ તથા સાલગરેહને દીવશે જશન બાજ એવોની તરફથી કરવા જણાવ્યું છે. એ મુજબ મકાન બાંધવાનો, અનામત મેલેલી રકમનો તથા બીજો પરચુટણ ખરચ મલીને એ નવી દરેમેહરપર રૂ. ૩૦૦૦૦) તીશ હજારનો ખરચ કીધેલો જણાય છે. વળી અશલની પેલી દાદગાંવાલી શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીની દરેમેહરનું મકાનબી પુરાણું થવાથી તે એકવાર આગલ અનજુમને સમારયું હતું તે પાછું એજ શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શારપુરજી ગબાએ ફરથી સમારી આપીને રોજ ૨૨ મો માહા ૧૨ મો યજદેજરદી સને ૧૨૭૪ ને દીને જશન કરી ખુલ્લું મેલયું છે.

(૨૬) એ દરેમેહર પુરાણી થવાથી નવેસરથી બંધાવીને એ દરેમેહરના મુતવલીઓ શેઠો દીનશાહ ફરદુનજી અને ભાઈઓએ રોજ ૨૬ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૭ યઝદેજરદીને દીને ખુલી મેલી છે.

(૨૭) આ દરેમેહર રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને ફરીથી એજ શેઠ શાપુરજી સોરાબજી નારીએલવાલાનાં વારશોએ, મોટા ખરચે નવેસરથી બંધાવી છે.

(૨૮) એ દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થવાથી ભરૂચના જાણીતાં ડુંગાજીના ખાનદાનવાલાઓએ શેઠ પેસતનજી અસલાજી ડુંગાજીને નામે રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૭૨ ને દીને રૂ૧૫૦૦૦) ના ખરચે ફરીથી બંધાવી છે અને તેના નીભાવ ફંડને માટે બીજા રૂ૧૫૦૦૦) અલાયેદા કાઢી તરશટી નેમેઆ છે. એજ ડુંગાજી ખાનદાનવાલા આ દરેહમેહરનો ચાલું ખરચ ગયા ત્રીસ વરસ થયાં કરતા આવયા છે.

(૨૯) એ દરેમેહર અસલ ૧૧૭૩ નાં રોજ ૧૭ મો માહા ૬ ઠાને દીને શુરતવાલા શેઠ વીરજીભાઈ બમનજીએ બાંધેલી હતી તે પુરાણી થયાથી નવેસરથી ફરીને શેઠો શોરાબજી તથા નવરોજી ફરામજી મીસ્ત્રીએ ય૦ સને ૧૨૩૧ માં બાંધી છે.

(૩૦) આ દરેમેહેર ય૦ સને ૧૨૪૬ માં ફરીથી એજ વાડીઆ સાહેબોની આગેવાની સાથે બીજાં લોકોના ઉગરાંણાંથી નવેસરથી બંધાઇ છે.

(૩૧) આ દરેમેહર ફરીથી રોજ ૯ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૨૨૮ ને દીને અનજુમનનાં ઉઘરાટથી સમારી હતી પણ તે પાછી વળી તરીજીવાર સમારીને તેનું જશન રોજ ૧૯ મો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૫૨ યઝદેજરદીને દીને કરવામાં આવયું હતું

(૩૨) રંગુનની અસલ શેઠ બેજનજી કાવશજી ખંબાતાની બાંધેલી દરેમેહરનું મકાંન પુરાંણુ થવાથી તથા નાહાનું પડવાથી શેઠો શાપુરજી અને બમનજી કાવશજી કપતાંને રૂ૩૫૦૦૦) ને ખરચે નવેસરથી બાંધી આપીને રોજ ૧૧ મો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૭૩ યજદેજરદી એટલે કદીમ રોજ ખોરદાદશાલ સને ૧૨૭૪ ને દીને પરથાવેઉ છે.

(૩૩) આ દરેમેહરને ફરીથી રોજ ૨૯ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને એજ શેઠ દારાશાહના ધણીઆણી બાઇ પીરોજબાઈએ સમારીને ઇજાવી છે, અને તેના ચાલુ ખરચ માટે પણ ગોઠવણ કરી છે.

(૩૪) સરોડા ગામમાં યજદેજરદી સને ૧૨૩૩ ના સાલમાં મુંબઈવાલા શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ એક દરેહમેહરનું મકાન બંધાવી આપ્યું હતું અને ત્યાં માત્ર ધરમનું ક્રીયા કામ થતું હતું પણ દાદગાં કે આદરીયાન પરથાવેલાં નહીં હતાં, તે પછી એમ બન્યું કે–ઉમરા ગામમાં રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો યજદેજરદી સને ૧૧૮૫ માં શેઠ બમનજી શોરાબજી કપાવાલાને નામની અને તેમના ખેશી શેઠ ફરામજી નાનાભાઈ ઉમરીગરે મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઈનાં ધરમખાતાંનાં તરશટીઓને પાછલથી આપેલી એક રકમનાં ઉપજતાં વ્યાજનાં ખરચમાંથી ચાલતી એક આદરીયાનની દરેહમેહર હતી. પણ ત્યાં જરથોસ્તી વસ્તી ઘટી જવાથી તે ઉપોગમાં આવતી નહીં હતી. તેથી તે આદરીયાન ત્યાંથી ઉઠાવી લઈને સુરતમાં આછલી પીઠની વાહડયા ફલ્યાવાલી અગયારીમાં લાવી રાખવામાં આવ્યા હતાં. જેનો ચાલુ ખરચ ઉપર કહયું તેમ મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઈના ધરમખાતાંના તરસ્તીઓ તરફથી કરવામાં આવેછે. એ જગાપરબી આંદરીયાનની જરૂર નહીં જણાવાથી તરસ્તીઓ એ આદરીયાનને કોઇ લાયક જગા ઉપર ગોથવવાની તજવીજમાં હતા. તેવોને ઉપલાં સરોંડા ગામવાલાં દરેહમેહરની અમથાં મકાનની ખબર પડી કે ત્યાં એક આદરીયાનની જરૂર છે તે ઉપરથી અથોરનાનોના ગામે ગામના હદના હક ઉપરથી ઉડવાડેના અંધ્યારૂની એક જોડ શરોડાની અગીયારીમાં બોલાવીને તેવોની મારફતે રોજ ૪ થો શરેહવર માહા ૧૦ મો દેહને દીને જશન કરયું હતું તે પછે રોજ ૩૦ મો માહા ૩ જો સને ૧૨૭૬ યજદેજરદીને દીને પેલાં અસલ ઉમરા ગાંમનાં આદરાંનનાં કેબલાને નવેશરથી પરઠોને શરોડાની દરેમેહર ખુલી મેલી છે.

(૩૫) અસલ લવજી નશરવાનજી વાહડીઆએ બાંધેલી હતી.

(૩૬) એ દરેહમેહર જુની થયાથી કેટલીક મુદતે ફરીથી સુરતવાલા શેઠ જમશેદજી શોરાબજી હોડીવાલાએ બંધાવી હતી તે પછી વળી મુંબઈવાલા શેઠ કુંવરજી માણેકજી મુકાદમે રોજ ૧ લો માહા ૮ મો શને ૧૧૯૧ માં આદશાન પરઠીને બંધાવી હતી. તે રેતીમાં પુરાઇ જવાથી તેવણના વારેસ શેઠ રૂશતમજી શાપુરજી મુકાદમે સને ૧૨૩૯ માં પાછી બીજી જગાપર બાંધીને આતસ આદરાન પરઠેઆં છે.

(૩૭) એ દરેમેહર અસલમાં જમશેદજી જાઈઆ નામના એક સુરતના પારસીએ પાલીઆ ફલીઆમાં બાંધેલી હતી જેને માટે તેણે પોતાને તાહાં ફરજંદ આવે તો તે બાંધવાની માનતા કરેલી હતી તેથી તે બંધાઈ હતી. તે બીશમાર થયાથી મુંબઇવાલા શેઠ માણેકજી નવરોજી વાડીઆજીએ તથા ભાઈએ પોતાના બાવાજીના પુણને સારૂં બાંધી છે.

(૩૮) એ દરેમેહેર અસલ પાલનજી હોમાજી શેઠની બાંધેલી હતી તે સુરતની શને ૧૧૯૧ યજદેઝરદીની મોટી આગમાં બલી જવાથી ઉમરેવાલા શેઠો મેહેરજીભાઈ પટેલ તથા રતનજી છીબરાજી શુરતવાલાએ રોજ ૨૨ મો માહા ૧૨ મો શને ૧૧૯૨ માં બાંધી હતી તેબી પુરાંણી થવાથી મુંબઈવાલા શેઠ પેશતનજી નશરવાંનજી બાટલીવાલાએ બંધાવી છે.

(૩૯) નવશારી ખાતે અશલ કોઈ કોઈવાર બહારથી પીંડારાઓ નીકલી આવી દરોરો પાડતા હતા, ત્યારે તાંહાંની વશતી સુરત તરફ નીકલી જતી હતી–તેવી વખતે જરથોશતી ધરમ કીરીઆ કરવા ખાતર સુરતના રૂશતમપુરામાં નવશારીના મરહુમ દેશાઈ ખુરશેદજી ટેમુલજીએ એક જગોએ પેહલાં તો અમથા ધરમનાં કામ માટે બે તરણ હોઘોલા બાંધી લીધા હતા પણ તે પછી એ દેશાઈ ખુરશેદજીના બેટા દેશાઈ મનચેરજી ખુરશેદજીએ આ દરેમેહર બાંધી હતી. તે પુરાંણી થવાથી મુંબઈવાલા મરહુમ શેઠ એદલજી દાદાભાઈ શુખીઆના છોકરાઓએ રોજ ૭ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૩૩ ને દીને નવેશરથી બંધાવી હતી. એની સાથે વળી તેઓએ એક ધરમશાલા પણ બાંધી છે. એ મકાનનાં પાછલા ભાગપર એક ઓટલો અને તેની ઉંચી દેવાલ તયાંનાં દશતુર દારાબજી ખરશેદજી દારાબજી પાલણનાએ બાંધીછે.

(૪૦) એ દરેમેહર આગલ શેઠ શાપુરજી બચાભાઈ દોટીવાલાની બાંધેલી હતી પણ તે શને ૧૧૯૨ યજદેજરદીમાં સુરત ખાતે લાગેલી મોટી આગમાં બલી ગયાથી તેમનાં આ ખેશીએ પાછી બાંધી છે. આ દરેમેહર પાછી બીસમાર હાલતમાં આવી પડવાથી મુંબઈવાસી બાઈસાહેબ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ નશારવાંનજી માણેકજી પીટીટના વીધવાએ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજીના પુણ માટે તે નવેસરથી બંધાવી તેને ઈજવાની ક્રીયા રોજ ૩ જો માહ ૭મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૨ ને દીને કરવામાં આવી હતી.

(૪૧) આ આદરીઆન ઘણું પુરાણું છે; તેના અસલ બાંધનારનું નામ જણાતું નથી પણ તે ગોતીના આદરીઆનને નામે ઓળખાય છે. હાલ શુધી તેના મકાનની મરામત જુદા જુદા શખી ગરહશથોએ કેટલીકવાર કીધી છે.

(૪૨) એ દરેમેહરને ફરીથી શેઠ જીવણજી જામાશજી મોશતરી–શુમારીવાલાએ યજદેજરદી સને ૧૨૬૭ માં રોજ ૯ મો માહા ૯ મો ને દીને રૂ૧૫૦૦૦) ખરચીને નવેશરથી બંધાવી–વધારી આપી છે.

(૪૩) મુંબઈનાં શેઠ હોરમજી વાહાડીઆજીવાલાં આતશબેહેરામનાં મુતવલીઓને નવસારીના ભગર સાથના મોબેદો વચ્ચે મીનાકેશો થવાથી વાહાડીઆજીવાલાઓએ પોતાને લગતા નવસારીના મોબેદોની સગવડ કાજે એક નવી દરેહમેહર નવસારીમાં બાંધી હતી–પણ નવસારીનાં ભગરીઆ મોબેદોએ ગાયકવાડીમાં ફરીઆદ માંડીને તે દરેમેહર તાંહાંથી ઉઠાવી જવાનો હોકમ મેલવવાથી–વાહડીઆજીવાલાઓએ તે દરેમેહરનાં આતશને સુરત ખાતે બરશનુમવાલા મોબેદો શાથે પવીતરાઈથી લઈ જાઈને તાંહાંના શેઠ દાદાભાઈ મોદીવાલાં આતશબેહેરાંમનાં મકાંનમાં બાંધેલી એક હલાયદી દરેમેહરના ગુંબજમાં યજદેજરદી સને ૧૨૬૯ નાં જમશેદી નોરોજને દીને પરઠયા છે.

(૪૪) સુરતમાં બીબીની વાડી આગલ એટલે શેનશાહી આતશબેરાંમની નજદીક શુમારે દોઢસો વરસની પુરાણી દરેમેહર અનજુમનની બાંધેલી છે, તેનો ચોકસ દાહાડો વાર મલતો નથી. એ દરેમેહર અસલ એક મોબેદ ખુરશેદ કાવશને અશતેક હોવાથી માત્ર ખશીની અગીઆરી તરીકે ઓળખાતી હતી. વચમાં મુંબઈના કેટલાક પરમારથી જરથોશતીઓની મદદથી એક ફંડ ઉભુ કરી તેમાં રૂ. ૨૨૦૦) ભરાયા છે, તેમાંથી જેમ તેમ એનો વહીવટ હાલમાં મોબેદ દાદાભાઈ રૂશતમજી ખશીના બીજા ટરશટીઓની સાથે મલીને ચલાવે છે. હેના ફંડમાં બીજાં જોઈતાં નાણાંની મદદને સાર સખી જરથોશતીઓને અરજ કરવામાં આવે છે.

(૪૫) આ દરેમેહર અસલમાં યજદેજરદી શને ૧૨૧૩ નાં રોજ ૯ મો માહા ૫ મો શેહેનશાહીને દીને શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજી તથા અનજુમન મલીને બંધાવેલી હતી તે બીશમાર હાલતમાં આવેઆથી યજદેજરદી સને ૧૨૪૮ માં રોજ ૯ મો માહા ૧૨ મો શેહેનશાહીને દીને અનજુમનને ખરચે નવેસરથી બાંધી છે.

જરથોસ્તીઓનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનો.

		રોજ–માહા–વરસ.
મુંબઇ–	આલબલેશ બાગ–શેઠ એદલજી ફરાંમજી આલબલેશનાં વારેસો...	૨૨– ૧–૧૨૩૮
	એલાહી બાગ—સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ.........	૨૪– ૫–૧૨૦૮
	કામા બાગ–શેઠ પાલનજી ખરશેદજી કામા...	૧૭– ૯–૧૨૩૮
	ફ૦ કા૦ ઈનિશટીટયુટ–શેઠ ફ૦ કા૦ ના કે૦ ખેશી૦ ને મીત્રો મળીને...	૨– ૬–૧૨૩૧
	બાલીવાલાની વાડી—ખેતવાડી—શાપુરજી મનચેરજી બાલીવાલા...	... ...
	માણેકજી શેઠની વાડી–શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠના.........	૧૧૯૧
	બાહારકોટનું શેઠ પાલનજી દોરાબજી મેહેરજીનું મકાન.........	૧૧–૧૦–૧૨૧૪
	મેરવાંન બાગ–(પારસી સેનીટરીઅમાં) શેઠ મેર૦ ફરામજી પાંડે....	૧૩– ૩–૧૨૩૫
	હોરમજ બાગ–ખેતવાડી–શેઠ કાવશજી હોરમજી સરાફ	૨૬–૧૦–૧૨૪૧
	શેઠ હોરમજી પેશતનજી બાટલીવાલાની વાડી–ખેતવાડી	૧૯–૧૧–૧૨૩૩
	"નસરવાંનજી માણેકજી પીટીટ વીધવા આશરમ"–મોદી ખાના....	૬–૮ –૧૨૬૧
	"હમાબાઈ માણે૦ નશ૦ પીટીટ વીધવા આશરમ"–કેરેલવાડી... (બાઈ દીનબાઈ નશરવાનજી પીટીટે બાંધેલાં)	૨૭– ૪–૧૨૬૮
	"શેઠ ફરામજી દીનશાહ પીટીટ પારસી સેનેટરીયમ" મરહુમ શેઠ ફરામજી દી૦ પીટીટની પોતાની પુંજીમાંથી	૧૨– ૫–૧૨૭૧
	તારદેવ ખાતેના ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેવાના જુદાં જુદાં મકાનો....	... ...

રોજ-માહ-વરસ.

દેશાવર—અમદાવાદ—સેનેટરીયમ—શેઠ રૂશતમજી જેહાંગીરજી વકીલે પોતાના પીતા
ના પુન માટે ૨-૧૨-૧૨૭૫
આંકોલા—કુવર હાલ—શેઠ જમશેદજી પેશતનજી દસ્તુરે પોતાના મરહુમ
માતાજી બાઇ કુવરબાઇના પુણ માટે ૨૬- ૩-૧૨૫૮
ઇનિડોર—કુવર હાલ—શેઠ હોરમજી માંણેકજી ભમગરા... ... ... ૨૭-૧૧-૧૨૫૨
ઉતાકામન્ડ—જાલ ફીરોજ હોલ—શેઠ ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાલાએ
પોતાના દીકરાના પુણ માટે ૧- ૬-૧૨૭૬
ઉરન—શેનેટરીયમ—ખા. બા. હોરમજી માણેકજી ભીવંડીવાલાએ પોતાના
માતપીતાના પુણ માટે ૫- ૩-૧૨૭૧
કરાંચી—જાંહાંગીર બાગ—શેઠ જાંગીરજી જમશેદજી રાજકોટવાળાનાં વારેસો ૨૬-૧૧-૧૨૫૭
ખંડાલે—ગરીબ જરથોસ્તીઓને હવા ખાવા માટેના બંગલા—શેઠ જાંહગીર
રૂશતમજી મોદીએ પોતાનાં માતાજી બાઈ રતનબાઈનાં પુણને માટે
બંધાવેલા તથા બીજા સખી જરથોસ્તીઓનાં ઉગરાટથી શેઠ જાંગીર
એરાંમજી મરજબાંને બાંધેલાં... ... ... ૧૨૬૫
ખેરગામ—મોટીબાઈ હોલ-મોટીબાઈ તે મરહુમ શેઠ બમ૦ જમ૦ મુલ્લાંના
વીધવા ૨૦-૧૨-૧૨૬૧
જાહંબોરડી—શેઠ જમશેદજી નશ૦ પીટીટ પારસી શેનેટરીઅમ... ... ૩- ૭-૧૨૬૫
તારાપોર—મરહુમ શેઠ મેરજી૦ કુ૦ તારાપોરવાલાની યાદગારી માટે બંધાયલું
મકાન ૧૯- ૧-૧૨૭૨
દેવલાલી—મરહુમ ડા૦ ફેખશરૂ નશરવાનજી બાહાદુરજીની યાદગારી માટે
બંધાયલી શેનેટરીયમ ૫-૧૨-૧૨૭૧
,, શેઠ નશરવાનજી જમશેદજી કુપર કોનવેલેસંટ હોમ—શેઠ રતનજી
જમશેદજી દુબાશે પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ નશરવાનજીના પુણ માટે ૧૦- ૯-૧૨૭૩
નવસારી—સોરાબ બાગ—એરવદ કાવસજી સોરાબજી બેદવાર. ... ૧૪- ૫-૧૨૩૮
,, ખરશેદવારી—ખરશેદજી ટેમુલજી દેશાઇ.... ... ...
,, તેની પાસેની જમનશાળા-સર જ૦ જીજી૦ પેહેલા બારોનેટ. ... ૨૦- ૬-૧૨૨૨
,, કાઉસ બાગ—શેઠ કાવશજી માણેકજી તાતાના છોકરાઓ ... ૮- ૬-૧૨૪૬
,, જમશેદબાગ—સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બેરોનેટ. ... ૨૦- ૬-૧૨૧૯
,, નવાજબાગ—કલકતાવાલા શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહતાએ
પોતાના માતપીતાના પુણ માટે ૧૩- ૮-૧૨૬૯
પુણા—નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ હોલ... ... ... ૬- ૪-૧૨૬૧
,, ફરવરદેગાન હોલ—શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલાએ પોતાના
મરહુમ ધણીયાણી બાઇ ડોશીબાઇના પુણ માટે ૪-૧૨-૧૨૭૧
બદનેરા—શેઠ શોરાબજી નશરવાનજી કામાએ પોતાના ધણીયાણી બાઇ
ગુલબાઇના પુણ માટે બાંધેલું ધરમનું મકાન.. ... ... ૧૯-૧૧-૧૨૭૩
બેલગામ—મરહુમ શેઠ રૂશતમજી દીનશાહજી મુલાફીરોજના પુણ માટે એવ-
ણના વીધવા બાઇ નવાજબાઇએ બાંધેલું ઉતારાનું ધરમનું મકાન ૧૨૭૨
ભરૂચ—બાઇ રતનબાઇ ધનજીશાહ મેર૦ ડાકટરનું શેનેટરીઅમ...... ૨૫- ૬-૧૨૬૫
ભીમપોર—શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ શેનેટરીયમ... ... ... ૬- ૩-૧૨૬૪
મદરાસ—ફરામજી હાલ-શેઠ અરદેશર ફરાંમજી ભમગરા તથા ભાઇઓએ
પોતાના પીતાના પુણ માટે ૬-૧૨-૧૨૭૫
,, મદરાસની અનજુમને સર અવસરે વાપરવા સ્થાપેલું મકાન. ...
મોરા ગામમાં—દાદાભાઈ તથા કાવશજી પાલનજી ચઉનાનું મકાન ... ૧૨૫૬
લેનોલી—શેઠ જાંહાંગીર હોરમજી મોદીનું શેનેટરીઅમ ૧૪- ૮-૧૨૬૬
,, ડાઇનીંગ હોલ—શેઠ કાવશજી દીનશાહ એદનવાલાના સાહેબજાદાઓ ૨૨- ૯-૧૨૭૧
**લંડનના વોકીંગ ખાતે—વાહાડયા મોઝોલીયમ—ઑ. શેઠ નવરોજી નશ-
રવાનજી વાહાડયાના વારસો ૧૫-૧૦-૧૨૭૦**

ઠેકાણું.	કોણે બંધાવેલાં.	રાજ.	માહ	વરસ.	શે૦ કે ક૦
૧–મુંબઈનાં ..	મોદી હીરજીભાઇ વાછાગાંધી.	૧૯	૧	૧૦૩૯	શેનશાહી.
૨– ,, ..	માણેકજી નવરોજી શેઠના	૧૯	૧	૧૧૨૫	,,
૩– ,, ..	મુંબઇની પારસી પંચાએતે બંધાવેલું	૨૬	૭	૧૧૪૮	,,
૪– ,, ...	મનચેરજી જીવણજી રેડીમની	૩	૧૨	૧૧૫૦	,,
	(આ દોખમું પોતાનાંજ ઉપીયોગ સારૂ એઓએ બાંધ્યું હતું)				
૫– ,, ...	દાદાભાઇ નોશેરવાંન...(પોતાની વાડીમાં) ...	૧૬	૮	૧૧૬૯	કદમી.
	આ દોખમું ફક્ત દાદીશેઠનાં કુટુંબીઓને માટે છે)				
૬– ,, ..	૮રાંમજી કાવશજી બનાજી.	૫	૯	૧૨૦૧	,,
૭– ,, ..	કાવશજી એદલજી બીશની	૧૨	૮	૧૨૧૩	શેનશાહી.
દેશાવરોનાં.					
૧–અંકલેશર ...	નરસંગ ધનપાલ (હાંસોટવાલા)	...	...	...	,,
૨–અંકલેશર ...	પેશતનજી બમનજી વાડીઆ	૧૯	૬	૧૧૭૯	,,
૩–અજમેર ...	અનજુમને બંધાવેલું	૨૬	૬	૧૨૫૭	,,
૪–અણુરોડ ...	મોટાભાઇ બી૦ કંટરાકટર ને અંજુમન મલીને. .	૧	૭	૧૨૫૮	,,
૫–અમદનગર .	અમદનગરની અનજુમને બંધાવેલું	૧૮	૬	૧૧૯૬	,,
૬–અમદનગર .	જરથોસતી અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૪	૧૨૧૧	,,
૭–અમદાવાદ .	અમદાવાદની અનજુમને બંધાવેલું.... ...	૨૫	૮	૧૨૧૨	,,
૮–અમદાવાદ .	સર જમશેદજી જીજીભાઇ નાઇટ	૨૩	૮	૧૨૧૯	,,
૯–અમદાવાદ .	અનજુમને બાંધેલું.	૧૮	૬	૧૨૩૫	,,
૧૦–અગરોલી ...	અનજુમને બાંધેલું.	૩૦	૬	૧૨૨૭	,,
૧૧–આલપાઇ	નવરોજી કાવશજી નારીએલવાલા	...	...	...	,,
૧૨–આંકોલા	અનજુમને બાંધેલું.	૩	૬	૧૨૬૪	,,
૧૩–ઇગતપુરા ...	અનજુમને બાંધેલું.	૧૬	૯	૧૨૫૪	,,
૧૪–ઇંદોર	અનજુમને બાંધેલું.	૧૫	૬	૧૨૬૭	,,
૧૫–ઉદવારા ...	ઉડવારાની અનજુમને બંધાવેલું.	૨૪	૭	૧૦૬૬	,,
૧૬–ઉદવારા. ...	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી	૨૯	૭	૧૨૦૦	,,
૧૭–ઉરન	જરથોસ્તી અનજુમને બંધાવેલું.	૨૩	૪	૧૨૭૧	,,
૧૮–એડન	અનજુમને બાંધેલું	...	...	૧૨૩૫	,,
૧૯–એડન	મેરવાંનજી શોરાબજી ખરેઘાત	૭	૭	૧૨૧૬	,,
૨૦–એલાવ......	અનજુમનના ઉગરાતથી	૨૭	૭	૧૨૬૮	,,
૨૧–ઓરંગાબાદ	વીકાજી અને પેશતનજી મેરજીભાઇ	૫	૪	૧૨૧૨	,,
૨૨–કરંજ	દીનબાઇ તે પુંજીઆજી મનાજીની વીધવા ...	૨૪	૩	૧૧૯૮	,,
૨૩–કરાંચી......	હોરમજી દાદાભાઇ ઘડીઆલી	૩૦	૪	૧૨૧૭	,,
૨૪–કરાંચી......	કરાંચીની અનજુમનને ખરચે	૧૯	૯	૧૨૪૪	,,
૨૫–કલકતા ...	નવરોજજી શોરાબજી ઉમરીગર	૨૭	૪	૧૧૯૧	,,
૨૬–કલીઆણી. .	નવાજબાઇ તે નશરવાનજી મોદીની વીધવા ...	...	...	૧૧૬૦	,,
૨૭–કલીઆણી. .	નવરોજી બાલાભાઇ કલીઆણીવાલા... ...	૧૫	૭	૧૨૫૫	,,
૨૮–કુડીઆંણું. .	અનજુમનને ખરચે	૬	૩	૧૨૬૫	,,
૨૯–ખંબાત ...	હીરજી આસા	...	...	...	,,
૩૦–ખંબાત ...	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી...	૨૯	૭	૧૧૯૫	,,
૩૧–ખેરગામ ...	બાઇ મોતીબાઇ તે આ૦ બ૦ જ૦ મુલાંની વીધવા	૫	૯	૧૨૫૧	,,
૩૨–ગનદેવી ...	ગંદેવીની અનજુમને બંધાવેલું	૧૯	૧	૧૦૯૪	,,
૩૩–ગનદેવી ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૪	૭	૧૧૫૯	,,
૩૪–ગનદેવી ...	જમશેદજી નાનાભાઈ ગજ્દર–સપલાના ...	૧૯	૭	૧૧૮૬	,,
૩૫–ગનદેવી ...	ગંદેવીની અનજુમને બંધાવેલું	૨૦	૭	૧૨૩૯	,,

ઠેકાણું.	દુખમાં કોણે બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	વરસ	શે૦કે ક.
૩૬—ચીકલી. ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૧૩	૬	૧૨૪૨	શેનશાહી.
૩૭—જાલના. ..	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૪	૮	૧૨૪૦	,,
૩૮—તવરી	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૨૯	૭	૧૨૩૩	,,
૩૯—તારાપોર ..	ારાબજી પરદુનજી લશકરી.. ... ... આ દોખમું ફાટી જવાથી પડત પડયું છે	...	...	......	,,
૪૦—તારાપોર ..	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૨૭	૬	૧૨૩૫	,,
૪૧—થાંણા	ાવશજી તથા દોરાબજી રૂશતમજી પટેલ ...	...	...	૧૧૪૯	,,
૪૨—થાંણા	શતમજી કાવશજી પટેલ	૧૯	૭	૧૨૧૨	,,
૪૩-દ૦ હેદરાબા	ીકાજી તથા પેશતનજી મેરજીભાઇ	૨૦	૧	૧૨૦૯	,,
૪૪—દમણ	ાણેકબાઇ તે જમશેદજી બેરાંમજી લશ્કરીની વી૦	૧૩	૮	૧૨૦૦	,,
૪૫—દવીએર ..	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૧૩	૪	૧૨૦૮	,,
૪૬—દીવ	જંહાંગીરજી નશરવાનજી વાડીઆજી... ...	૧૧	૬	૧૨૦૨	,,
૪૭—દીશા	અનજુમનનું બાંધેલું	...	...	......	,,
૪૮—દેવલાલીભ...	[નાસક] બેરાંમજી નાનાભાઇ મીસતરી ...	...	....	૧૨૩૯	,,
૪૯—નવસારી ..	ાંણેક ચાંગા આશા	...	...	૯૦૦	,,
૫૦—નવસારી ..	ાણેકજી નવરોજી શેઠના	૧૧	૪	૧૧૧૬	,,
૫૧—નવસારી ...	હોરમજજી મનચેરજી કેરાંવાલા (ભાભા) ...	૪	૬	૧૧૯૨	,,
૫૨—નવસારી ...	નશરવાનજી રતનજી તાતા...	૨૦	૬	૧૨૪૭	,,
૫૩—નારગોળ ...	માણેકજી નવરોજી શેઠના	...		૧૧૧૫	,,
૫૪—નારગોળ ...	મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના..	...	...	૧૧૩૬	,,
૫૫—નારગોળ ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી	૧૫	૯	૧૨૫૭	,,
૫૬—પુણા	સોરાબજી રતનજી પટેલ	૨૯	૭	૧૧૯૪	,,
૫૭—પુણા	પુણાંની અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું ...	૩૦	૭	૧૨૦૪	,,
૫૮—પારડી......	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૨૦	૯	૧૨૫૦	,,
૫૯—બદનેરા ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૬	૭	૧૨૬૨	,,
૬૦—બાલાપુર ...	નીકાજી તથા પેશતનજી મેરજીભાઈ	૨૮	૭	૧૨૦૮	,,
૬૧—બીલીમોરા..	રૂશતમજી બમનજી બાટલીવાલાનાં ધણીઆંણી...	૬	૩	૧૧૭૧	,,
૬૨—બીલીમોરા..	અનજુમને બંધાવેલું	૯	૭	૧૨૪૯	,,
૬૩—ભરૂચ	પેશતનજી ભરૂચવાલા	....	...	૬૭૮	,,
૬૪—ભરૂચ	અનજુમને બંધાવેલું	...	...	૧૦૨૩	,,
૬૫—ભરૂચ	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૧૯	૩	૧૨૦૩	,,
૬૬—ભુસાવલ ...	અનજુમને બંધાવેલું	૨૯	૪	૧૨૫૮	,,
૬૭—મહુવા......	માંણેકજી જીજીનાં..	૭	૮	૧૨૦૨	,,
૬૮—મહુવા......	અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૪	૧૨૫૯	,,
૬૯—મઉ.........	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૨૧	૮	૧૨૦૯	,,
૭૦—માંડવી......	અનજુમનને ખરચે	૪	૪	૧૧૯૯	,,
૭૧—રાજકોટ ...	કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા અને અનજુ૦ મળીને	૧૨	૪	૧૨૭૦	,,
૭૨—રાંદેર	શે૦ મં૦ રેડીમની, હી૦ રેડી૦, રૂ૦ નાદ૦, મલીને	૨૨	૮	૧૧૫૬	,,
૭૩—રાંદેર	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૨૯	૬	૧૨૨૧	,,
૭૪—લાનોલી ...	અનજુમનના ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૨૦	૫	૧૨૭૨	,,
૭૫—વરોદરા ...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૭	૯	૧૨૧૧	,,
૭૬—વલશાડ ...	વઇઆરવાલાનાં ખાંનદાંનીઓએ... ...	...	...	૧૧૨	,,
૭૭—વલશાડ ...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૧૭	૪	૧૧૪૬	,,
૭૮—વલશાડ ...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૨૯	૬	૧૨૧૬	,,
૭૯—સુનધડવ્યારા	અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૫	૧૨૩૨	,,
૮૦—સુમારી ...	રતનજી માંણેકજી શેટી	૧૬	૨	૧૧૭૩	,,

ઠેકાણાં.	દુખમાં કોણે બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	વર્ષ.	શે૦ કે ક૦
૮૧–સુરત–કુદના	ભગરીઆ મોબેદોને સારૂ અનજુમને બાંધેલું	૨૬	૬	૧૨૫૩	શેનશાહી.
૮૨-સુરત-ઉમરવાડા	નાનાભાઇ પુંજીઆજી	......		૧૦૩૬	,,
૮૩–સુરત ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	......		૧૧૦૩	,,
૮૪–સુરત ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૨૮	૮	૧૧૪૦	,,
૮૫–સુરત ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૫	૫	૧૧૯૭	,,
૮૬–સુરત-ઉમરા..	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૫	૭	૧૨૦૧	,,
૮૭-સુરત-ભરથાણા	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	......		૧૦૯૫	,,
૮૮–સુરત ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૮	૩	૧૧૩૪	,,
૮૯–સુરત ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૫	૫	૧૧૯૬	,,
૯૦–સતારા ...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૨૦	૭	૧૨૧૬	,,
૯૧–સોલાપુર ...	વીકાજી અને પેશતનજી મેહરજીભાઇ ...	૭	૫	૧૨૧૨	,,

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલી ધરમશાળા.

ઠેકાણાં.	કોણે બંધાવેલી	રોજ.	માહા.	વરશ.
મુંબઇ, કરેલવાડી ...	મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડે...	૧૬	૬	૧૨૩૫
ચોપાટી (ઇરાંણીઓ સારૂ).	ખરશેદજી અરદેશર દાદીશેઠનાં ખેશીઓ ...	૧૨	૨	૧૨૨૨
,, ,,	સર કા૦ જહાંગીર નાઇટ સી. એસ. આઇ.	૨૮	૯	૧૨૪૧
,, આંધલા, લુલા જરથોસ્તી સારૂ	ફરદુનજી ફરામજી પારખના સાહેબજાદાઓ.	૧૫	૭	૧૨૧૪
મુંબઇ, ચોપાટી	ખરશેદજી કાવશજી બનાજી	......		૧૨૦૪
મુંબઇ, ભાયખલા ...	સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ ...	૧૬	૮	૧૨૧૬
મુંબઇ, ગરાંટરોડ ...	રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ ...	......		......
દેશાવર–અંક્લેશર ...	મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજર *	......		૧૨૧૮
અજમેર	મનચેરશાહ નસરવાનજી રૂશતમફરામના	૧૭	૪	૧૨૭૧
અમદનગર	ખાન બહાદુર પેશતનજી સોરાબજી... ...	૧૩	૪	૧૨૨૮
અમદાવાદ	મનચેરજી સોરાબજી કરંજવાલા	૨૩	૪	૧૨૧૮
અમદાવાદ	શોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ	૧૩	૫	૧૨૩૩
અમદાવાદ	ખાન બહાદુર નવરોજી પેશતનજી વકીલ ...	૮	૪	૧૨૬૩
અડાજણ	પુણેવાલા પેશતનજી શોરાબજી	૨૦	૮	૧૨૨૯
અલીબાગ...	હીરાજી હોરમજી બારીઆ	૨૦	૧૧	૧૨૪૨
આંકોલા	વીકાજી પેશતનજી મેહરજી †	......		૧૨૦૮
આમોદ	કાવશજી માણેકજી મોદી	......		૧૨૪૧
એડન	મેરવાનજી સોરાબજી ખરેઘાટ	૭	૭	૧૨૧૬
ઇછાપોર	પાલણજી, કાવશજી ધનજીભાઇ પાંઉવાલા ...	......		૧૨૧૭
ઇછાપોર	પીરોજબાઇ તે મરહુમ દા૦ માં૦ વાછાની વી૦	......		૧૨૪૬
ઉદવાડા	રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ	૧૭	૫	૧૨૩૯
ઉદવાડા	દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી	૨૭	૪	૧૨૭૦
ઉદવાડા-સ્ટેશન આગલ ...	જમશેદજી શોરાબજી એંટી	૮	૯	૧૨૭૦
ઓરપાડ	બાઇ ખરશેદબાઇ તે મરહુમ એરવદ માણેકજી પાલનજી હોમજી કરંજીઆનાં વીધવા ...	૨૫	૧૦	૧૨૬૪
કચ્છ ભુજ	ખા૦ બા૦ પેસતનજી શોરાબજીએ પોતાના એહેરશતનશીન પુત્ર કુવરજીની યાદગારી માટે.	૨૬	૧	૧૨૭૩
કલીકટ	હોરમશજી બમનજી વાહડીઆ	......		૧૧૯૩
કુડીઆના	સર દીનશાજી માંણેકજી પીટીટ	૨૭	૧૧	૧૨૬૫
ખંડાલા	સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ ...	......		૧૨૦૮
ખેરગાંમ	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી...	૧૧	૨	૧૨૫૫
ગંદેવી	નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ	૭	૯	૧૨૧૮

* એ ધરમશાળા અંકલેશરવાલા શેઠ પેસતનજી નસરવાંનજીની કંપનીએ સને ૧૨૪૩ માં ફરીથી બંધાવી છે.

† આ ધરમશાળા પુરાણી થવાથી અને વશતીનો જગોથી દુર પડવાથી આંકોલાના આસીસટંટ કમીશનર દશાતુરજી સાહેબ બમનજી જામાશપજી જામાશપઆશાનાએ આગેવાની કરી લોકોનાં ઉઘરાતથી ફંડ એકઠું કરીને જુની ધરમશાળાનો કાત ઉખેડી લાવી વશતીની નજદીકની જગોપર રોજ ૨૫ મો માહા ૧ લો સને ૧૨૫૦ યજદેજરદીને દીને એ ધરમશાળા નવેશરથી બાંધી છે.

ઠેકાણું.	ધરમશાળા કોણે બંધાવેલી.	રોજ.	માહા.	વર્ષ.
જાંબાબોરડી	પેશતનજી ખરશેદજી કામા	૧	૧૨	૧૨૦૦
દમણ	રતનબાઇ તે હોરમજી મનચેરજી કામાના વીધવા.	......		૧૨૧૫
દંતોરા	અરદેશર દાદાભાઇ દાદીશેઠ	......		૧૧૭૪
દેહણું	મનચેરજી તથા બમનજી માણેકજી ભંડારા	......		૧૧૯૮
નવસારી–નોસરવાનબાગ	આ૦ નશરવાંનજી ખરશેદજી કાંગા	૧૯	૮	૧૨૩૭
નવસારી	બાઇ નવાજબાઇ તે કુંવરજી હો૦ ભાભાની ધણી૦	૧	૯	૧૨૨૫
નાગપોર	બીલીમોરીયા બ્રધરસ	૨૫	૪	૧૨૭૬
પારડી	પેશતનજી બમનજી વાહડીઆજી	......		૧૧૫૮
પારડી	હોરમશજી ગાંડાભાઈ	૧૭	૯	૧૨૫૦
પાહારી	ફરામજી નશરવાંનજી પટેલ	......		૧૨૧૯
પુણાં–ભવાંની પેંટ	ખાન બહાદુર પેશતનજી શેરાબજી	૨૮	૭	૧૨૨૭
પુણા–સ્ટેશન આગળ	હોરમજી શેરાબજી તાડીવાલા	૧૯	૧	૧૨૨૯
પુણાં–કાંપ	મુંબઇવાલા નવ૦ ગીશતા તથા શાપુ૦ શુબેદાર	......		૧૧૯૪
બીલીમોરા	રૂશતમજી મેરવાંનજી બીલીમોરયા	૧૬	૧૦	૧૨૧૩
ભાગવા ગાંમ	એદલજી ફરાંમજી આલબલેશનાં શાહેબજાદા	......		......
ભરૂચ–જમશેદ બાગ	જમશેદજી હોરમજી લાકડાંવાલાના ખેશીઓ	૨૭	૬	૧૨૫૨
ભરૂચ–કોટમાં	મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજર	૧૯	૧	૧૨૧૩
ભરૂચ—કાંઠાપર	રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ	......		૧૨૩૫
ભરૂચ–બહારકોટ	મેરવાંનજી હોરમજી ફરેઝર	......		૧૧૯૨
ભાઠાં–ગાંમ	માણેકજી દોરાબજી બુચર	......		૧૨૪૯
ભેશાંણ	આવાંબાઇ તે કા૦ એજ૦ આલબલેશનાં ધ૦	૨૮	૬	૧૨૫૩
મઉ	ભીખાઇજી નવરોજી બોરીની નઇએતે..	૧૭	૨	૧૨૫૮
મહાબલેશ્વર	ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ	......		૧૨૨૮
મહાબલેશ્વર–મેહેરા ગાંમ	ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ	......		૧૨૨૮
રાંદેર	હોરમજજી માણેકજી માજુ	....		૧૨૦૮
વડોદરા કાંપ	બેરાંમજી નશરવાંનજી શીરવઇ તથા બીજાઓ	૨૦	૨	૧૨૩૭
વલસાડ	નવરોજી પેશુતનજી કાપડીઆ	૨૬	૪	૧૨૪૯
વલસાડ	મોટાભાઇ શાપુરજી	૧૬	૯	૧૨૧૯
વસાઇ	દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાહડીઆ	......		૧૨૦૫
વસાઇ	લવજી શેરાબજી લાકડાંવાલા	૧	૩	૧૧૫૮
વસાઇ–દંતોરા	અરદેશર દાદીભાઇ	......		૧૧૭૫
વસાઇ–ગોરબંદર	નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ	......		૧૧૯૮
વાંદરે	માંણેકજી જીનાભાઇ	૧૦	૬	૧૨૧૮
સંજાણ	વીકાજી મેહેરજી	......		......
શીકંદરાબાદ	એદલજી શેરાબજી ચીનાઇ	૧૬	૫	૧૨૫૮
શીગનપોર	માંણેકજી રતનજી શીગનપોરીઆ	૧	૧૨	૧૨૪૧
સુમારી–કરારી બંદર	ફરદુનજી શેરાબજી પારખ	......		૧૨૦૮
સુરત–શાએન	ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ	......		.. ...
સુરત–સ્ટેશન આગળ	ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ	૧૩	૩	૧૨૩૪
સુરત–ગોપીપુરે	જાંગીરજી નશરવાંનજી વાહડીઆ	૧	૭	૧૨૧૦
સુરત–નાનપરે	કાવશજી રૂશતમજી તમનાની નઇએતે	૨૫	૧૦	૧૧૮૮
સુરત–રૂસતમપરે	એદલજી દાદાભાઇ શુખીઆ [વારેશા ફરીથી]	.. ...		૧૨૩૩
સુરત–શયદપરે	ભીમજીભાઇ રતનજી એંટીની નઇએતે	....		૧૧૬૮
સુરત–શીંધીવાડ	આ૦ મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના	૬	૧	૧૧૩૧
સુરત–નાનપરે	મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજર	૨૪	૧૧	૧૨૧૪
સુરત–આમોદ	કાવશજી માંણેકજી મોદી	......		૧૨૪૦
સોલાપુર–કામાહાલ	હોરમજી દોરાબજી કામા–અનજુમન મલીને	૩૦	૭	૧૨૫૮

જરથોસ્તીઓને નામદાર સરકારથી મલેલા ખેતાબ.

સર—નાઇટ; બારોનેટ,—સ્ટાર ઓફ ઇન્ડીઆના કમ્પેનીઅન—શેઠ જમશેદજી જીજીભાઇને તેમની મોટી સખાવતને માટે પેહેલ વેહેલાં ઇ૦ સ૦ ૧૮૪૨ માં તા૦ ૩ જી મારચ એટલે પારસીઓનો રોજ ૬ ઠો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદીને દીને "સર નાઇટ" નો ખેતાબ મલ્યો હતો. એ ખેતાબની પાદશાહી મોહોર સાથની શનદ ઇંગલંડથી તે વેળાના મુંબઇના ગવરનર ઑનરેબલ જૉરજ વીલીઅમ એનડરશન ઉપર આવી હતી, તે સર જમશેદજીને આપવા માટે તા૦ ૨૫ મી મેએ ૧૮૪૨ ને દીને મુંબઇના પરેલના સરકારી મેહલમાં રાતે એક મેલાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. અંગ્રેજ સરકારથી જેવોને "સર નાઇટ" નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવે છે, તે ગ્રહસ્થની હઇઆતી સુધીજ હોયછે; પણ તે પછી જનાબેઆલી માહારાણી વીકટોરીઆએ સર જમશેદજીની મોટી લખો રૂપીઆની સખાવત વીગેરેની બીજી માહાબારત ખુબીની યાદગારી વંશપરંપરા ચાલુ રાખવાના શુભ હેતુથી તેમને તા૦ ૨૪ મી મેએ ૧૮૫૭ ની નામદાર માહારાણી વીકટોરીઆની શાલગરેહને દીને "બારોનેટ" નો ખેતાબ બખશયો હતો, તેની શનદ એજ વરસના રોજ ૧૬ મો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૬ યઝદેજરદી અથવા તા૦ ૬ ઠી આગસ્ત સને ૧૮૫૭ ને વાર ગરેઉને દીને વેલાતની વેસટ મીનીસટરમાંથી બાહાર પડી હતી—તેમાં જણાવ્યું હતું કે એ ખેતાબ વંશપરંપરા ચાલુ રેહશે; એટલે કે દરેક બારોનેટના વડા બેટાને "સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ" ના નામથી એ ખેતાબ વાપરવામાં આવશે. એ મુબારક ખેતાબના મોભાની જાલવણી કાજે મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહેલા) બારોનેટે રૂ ૨૫,૦૦,૦૦૦) પચીસ લાખ રૂપીઆની સરકારી લોન સરકારમાં અનામત મુકી છે કે જેનું દર સાલનું બ્યાજ સદરહુ ખેતાબ ધરાવનારાને મલે છે. સર જમશેદજી જીજીબાઈ (પેહેલા) બારોનેટ જેમનો જન્મ યઝદેજરદી સને ૧૧૫૨ માં રોજ ૬ ઠો માહ ૧૦ મો શેહેનશાહીને દીને થયો હતો, તેઓ સાહેબ ૭૬ વરસની ઉમરે, રોજ ૨૨ મો માહા ૭ મો સને ૧૨૨૮ યઝદેજરદીને દીને હક થયાથી, એ ખેતાબો તેઓના પેહેલા પુત્ર શેઠ ખરશેદજી જમશેદજીને મલ્યા હતા. જેઓ (બીજા) સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ નામે ઓલખાતા હતા. વળી એવો સાહેબને સને ૧૨૪૦ યઝદેજરદીના સાલમાં "સ્ટાર ઓફ ઈંડીઆના કમ્પેનીઅન" નો ખેતાબ નામદાર માહારાણીએ આપ્યો હતો. (બીજા) સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ સી. એસ. આઇ. નો જન્મ રોજ ૩ જો માહ ૧ લો સને ૧૧૮૧ યઝદેજરદીને દીને થયો હતો. તેઓ ૬૬ વરસની ઉમરે રોજ ૨૫ મો માહ ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૬ યઝદેજરદીને દીને ગુજરયાથી તેઓના વડા પુત્ર શેઠ માણેકજી ખરશેદજી, "સર જમશેદજી જીજીભાઇ (ત્રીજા) બારોનેટ" તરીકે ગણાયા હતા. વળી એવણને નામદાર માહારાણીની સાલગરેહની ખુશાલીમાં, સી. એસ. આઇ. યાને "સ્ટાર ઓફ ઇંડીઆના કમ્પેનીઅન" નો ખેતાબ સને ૧૨૫૩ યઝદેજરદીનાં સાલમાં તા૦ ૪ થી મે સને ૧૮૮૪ ને દીને મલ્યો હતો. એવણનો જન્મ રોજ ૮ મો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૨૦ યઝદેજરદીને દીને થયો હતો, તેઓ ૪૭॥ વરષની ઉમરે રોજ ૬ ઠો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૭ મી જુલાઇ સને ૧૮૯૮ ને દીને ગુજરવાથી, અને તેવણના એક પુરા બેટા શેઠ ખરશેદજી ૧૫ વરસની ભર જવાન વયે સને ૧૮૯૩ ના જુલાઇ માસની ૨૮ મી તારીખે ગુજરી ગયલા હોવાથી, અને ત્રીજા બારોનેટ સર જમશેદજીને પેટે બીજો કોઇ હઇયાત વારસ ન હોવાથી, તેવણના ભાઇ શેઠ કાવસજી ખરશેદજી જમશેદજી, જેઓનો જનમ રોજ ૫ મો માહ ૩ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૨ યઝદેજરદી ને દીને થયો હતો, તેવણ "સર જમશેદજી જીજીભાઇ (ચોથા) બારોનેટ" તરીકે હમણા ગણાય છે.

સર નાઇટ,—બારોનેટ,—શેઠ દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને તેમની મોટી લાખો રૂપીઆની સખાવત તથા બીજાં ખુબીવંતાં કામોને લીધે તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારી સને ૧૮૮૭ ને દીને "સર નાઇટ" નો નામીચો ખેતાબ આપણી અંગ્રેજ સરકાર તરફથી મલ્યો હતો. નામદાર શેહેનશાહબાનું વીકટોરીઆએ પોતાના તખતપર બીરાજવાને પચાસ વરસ પુરાં કીધાં તેની ખુશાલીમાં "જુબીલી" ને નામનો એક તેહવાર આખાં હીંદુસ્થાનમાં ઉપલી તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારી ૧૮૮૭ ને દીને મોટી ધામધુમથી પાલવામાં આવયો હતો. તે દીને નામદાર શેહેનશાહબાનુએ આપેલા ખેતાબનું લીસ્ટ જે કલકતાની વડી સરકારના સરકારી ગેઝેટમાં છાપી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું હતું, તેમાં સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને આ માનવંતો ખેતાબ બક્ષવાનું જાહેરનામુ પ્રગટ થયું હતું. આ બનાવથી આખી પારસી કોમમાં અને મુંબઇની તમામ વસ્તીમાં મોટી ખુશાલી પથરાઇ હતી, અને ચોમેરથી સર દીનશાજીને માન-પાન-ખાનાં-પીના અને એડરેસો આપવામાં આવ્યા હતા. એ પછી સને ૧૮૯૦ ના સાલમાં નામદાર કયસરે હીંદની તરફથી એવણુ સાહેબને "બારોનેટ" નો નામીચો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો, જેની પેહેલવેહલી ખબર મુંબઇના નામદાર ગવરનર લારડ રેએ-શાકરબાઇવાલી જનાવરોની હાસપીટલમાં જાનવરોનાં વઇદાંને લગતી શોધ ખોલ કરવાને માટેની "લેબોરેટરી," ખુલ્લી મેલતી વેલાએ તા૦ ૧૮ મી મારચ સને ૧૮૯૦ ને દીને પોતાનાં ભાષાંણુમા જાહેર કરી હતી. તે પછી ઈંગલંડથી આવેલાં આ ખેતાબનાં "લેટરસ પેટંટ" મુંબઇ સરકારના જુડીસીયલ તથા ધારા ખાતાના મદદનીશ સેક્રેટરી મી૦ મેહેરવાનજી નસરવાનજી વાહડયા તા૦ ૧૩ મી નવેંમ્બર સને ૧૮૯૦ ને દીને સર દીનશાહજીના વાલકેશ્વર ખાતેના પીટીટ હાલમાં જઇને એવો સાહેબને પોંહચાડી આવ્યા હતા. એ ખેતાબની જાલવણીને માટે એવો સાહેબે બી પચીસ લાખની મોટી રકમ સરકારમાં અનામત મેલી છે કે જેનું વ્યાજ દર "બારોનેટ" વારસને મલ્યું જશે. નામદાર સર દીનશાહજી ૭૭ વરસ ને ૧૧ માસની ઉમર ભોગવીને રોજ ૨૩ મો દેપદીન માહ ૮ મો આવાં સને ૧૨૭૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૫ મી મે ૧૯૦૧ ને રવીવારે બેહશતનશીન થયા હતા. એવણુની જગોપર એવણુની પાછલ બારોનેટશીટપર આવવાનું એવોનાં માંગવાથી નામદાર સરકારે (એમના પેહલા વડા બેટા શેઠ કાવશજી આગલથી ગુજરી ગયલા હોવાથી) એમના બીજા બેટા શેઠ ફરાંમજી દીનશાજી પીટીટને અને તેમના મરદ વારેશોને માટે કાયદામાં નકી કરી આપયું હતુ; પણુ શેઠ ફરાંમજી નામદાર સર દીનશાહજીની હઇયાતીમાંજ ગુજરી જયાથી તેમના એક પુરા બેટા શેઠ જીજીભાઇ ફરાંમજી પીટીટ જેમનો જનમ રોજ ૨૦ મો માહ ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૨ ને દીને થયો હતો તેવો હાલમાં "સર દીનશાજી માંણેકજી પીટીટ બીજા બેરોનેટ" તરીકે ગાદીએ આવ્યા છે.

સર નાઇટ—મુંબઇના સખાવતી શેઠ કાવસજી જાહાંગીરજી રેડીમની, જેવો રોજ ૩ જો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૭ યઝદેજરદીને દીને હક થયા હતા; તેવાએ પોતાનો ધરમી દશત ચોમેર લંબાવી સઘલી કોમમાં વીખીઆતી મેલવી હતી, તેવણુને ઇસવી સને ૧૮૫૯ નાં જુન માસમાં "કમપેનીઅન ઓફ ધી સટાર ઓફ ઇનડીઆ" નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો. જે પછી એ શેઠની એવી કોશેશો વધારે જારી રેહેવાથી એ શેઠને "સર નાઇટ" નો નામીચો ખેતાબ સને ૧૮૭૨ ના સાલમાં નામદાર સરકાર તરફથી આપવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઇટ—શેઠ જાહાંગીર કાવસજી જાહાંગીર રેડીમની તે આપણી ટાપુના એક મોટા મરહુમ સખી શેઠયા સર કાવસજી જાહાંગીરનાં દત પુતરે ઈંગલંડમાં ઇમપીરીયલ ઇનસ્ટીટયુટમાં એ લાખ રૂપીઆની મોટી મદદ કરી હતી તથા બીજી કેટલીક સખાવતો કરીછે. એવોને સને ૧૮૯૫ના જુન માસમાં વેલાતની સરકારથી "સર નાઇટ" ના નામીચા ખેતાબની એનાયત થઈ હતી.

સર નાઇટ—શેઠ મનચેરજી મેરવાંનજી ભાવનગરી સી. આઇ. ઇ. ને નામદાર શેહનશાહબાંનુની ડાયમંદ જુબીલીને ટાંકણે યાને તા૦ ૨૨ મી જુન ૧૮૯૭ ને દીને "નાઇટ કમાંનડર ઑફ ધી ઈંડીયન એમ્પાયર" નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—ઓનરેબલ શેઠ પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા બારીસ્ટર સી. આઈ. ઈ.—જેવો મુંબઈમાં પ્રજાનાં એક અછા આગેવાનનો હરહમેશ ભાગ બજાવતા હતા—તેઓને નામદાર બ્રીટીશ સરકારે તા૦ ૨૪ મી જુન ૧૯૦૪ ને દીને નામવર શેહેનશાહ એડવરડ સાતમાંની શાલગરેહને દીને અપાયલા ખેતાબોમાં "કે. સી. આઈ. ઈ." યાને "નાઈટ કમાંનડર ઓફ ધી ઈંડયન એમપાયર" નો માનવંતો ખેતાબ બખશયો હતો.

સી. એસ આઇ. યાને સ્ટાર ઑફ ઈંડીયાના કમ્પેનીઅન.

શેઠ ડોશાભાઈ ફ્રામજી કરાકા—(મરહુમ) ૧૮૭૬.
શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ—(મરહુમ) ૧૮૭૮.

સી. આઇ. ઇ. યાને કમ્પેનીઅન ઑફ ધી ઈંડીયન એમપાયર.

દસ્તુરજી બમનજી જામાસ્પજી પુણેવાલા—બીરારના માજી આ૦ કમીશનર, ૧૮૭૯.
ઓનરેબલ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી—(મરહુમ) ૧૮૮૧.
ખાનબાહાદુર પેસતનજી જાહાંગીર—ગુજરાતના માજી તાલુકદારી સેટલમેંટ કમીશનર, ૧૮૮૩.
શેઠ નવરોજી ફ્રરદુનજી—(મરહુમ) ૧૮૮૪.
સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—૧૮૮૬.
શેઠ પેશતનજી હોરમજી કામાજી—(મરહુમ) ૧૮૮૭.
શેઠ મેહેરજી કુંવરજી તારાપોરવાલા—કોલાપોરના માજી દીવાન (મરહુમ) ૧૮૮૮.
ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડીઆ—(મરહુમ) ૧૮૮૯.
ખાનબાહાદુર શેઠ મનચેરજી કાવસજી મરઝબાન—૧૮૯૧.
શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહડીયા—૧૮૯૩.
ઓનરેબલ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા—૧૮૯૪.
શેઠ કાવસજી દીનશાહ એડનવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૪.
ખાનબાહાદુર નવરોજી પેસતનજી વકીલ—અમદાવાદવાલા, ૧૮૯૭.
શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઈ મેહેતા—કલકતાવાલા, ૧૮૯૭.
ખાનબાહાદુર મનચેરજી રૂસતમજી ધોલુ—એડનના માજી રેજીસ્ત્રાર, ૧૮૯૭.
ખાનબાહાદુર ખરશેદજી રૂશતમજી થાણેવાલા—રતલામના દીવાન—(મરહુમ) ૧૮૯૯.
ખાનબાહાદુર ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદોર—રાવલપીંડીવાલા, ૧૮૯૯.
શેઠ એદલજી દીનશાહ—કરાંચીવાલા, ૧૮૯૯.
ખા૦ બા૦ ફ્રરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા—અમદાવાદના માજી સરકારી એકજી૦એન૦,૧૯૦૧.
શેઠ હીરજીભાઈ માણેકજી રૂસતમજી બનાજી—કલકતાના માજી શેરીફ—(મરહુમ) ૧૯૦૩.
શેઠ ફ્રરદુનજી જમશેદજી—હેદરાબાદના વડા પ્રધાનના ખાનગી સેક્રેટરી, ૧૯૦૩.
ખાનબાહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલ—કવેતાવાલા, ૧૯૦૪.
ખા૦ બા૦ સરદાર સમશુલ-ઓલમાં દસ્તુરજી હોશંગજી જા૦ જામાસ્પઆશાના-પુણાવાલા-૧૯૦૬.

સમશુલ ઓલમાઓ.

દસ્તુર પેશોતનજી બેહેરામજી સંજાણા—(મરહુમ) ૧૮૮૯.
દસ્તુર ખાનબાહાદુર હોશંગજી જામાસપજી જામાસપઆશા—૧૮૯૦.
એરવદ જીવણજી જમશેદજી મોદી—૧૮૯૩.
દસ્તુર દારાબ પેશોતન સંજાણા—૧૮૯૯.

કયસરે હિન્દનાં ચાંદ.

નામદાર મહારાણી વીકટોરીયાની સને ૧૯૦૦ ના વરસની શાલગરેહના દીવસથી એટલે તા૦ ૨૪ ની મે થી **"કયસરે હીંદ"** નામના નવા ખેતાબનાં સોના-રૂપાના ચાંદો આપતા કીધા છે—તે નીચલા જરથોસ્તીઓને મલ્યા છેઃ—

સોનાનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

શેઠ બેરામજી મેરવાનજી મલબારી—૧૯૦૦.
ખાનબાહાદુર ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદીર, સી. આઈ. ઇ.—રાવલપીંડીવાલા, ૧૯૦૧.
શેઠ મેરવાનજી કાવશજી કેપટન—રંગુનવાલા—૧૯૦૩.
શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાતી—અમદાવાદની હાઈ સ્કુલનાં માજી હેડ માસતર–૧૯૦૪.

રૂપાંનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

લેફટનંટ કરનલ કેખશરૂ સોરાબજી નરીમાન–સુરતના માજી સીવીલ સરજન, (મ.) ૧૯૦૦.
ડા૦ ડોશાભાઈ અરદેશર ચોકસી–બેંગલોરના મરકી ખાતાના માજી વડા તબીબી અમલદાર. (મરહુમ) ૧૯૦૦.
ખા૦ બા૦ ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા, સી. આઈ. ઈ.–અમદાવાદના માજી સરકારી એકઝીકયુતીવ એનજીનીઅર, ૧૯૦૦.
શેઠ બમનજી મનચેરજી–બીલાસપોરના દુકાલ નીવારણ અમલદાર–૧૯૦૦.
ખાન બહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઇ. ઇ.—કવેતાવાલા, ૧૯૦૧.
ખાન બાહાદુર અરદેશર ડોસાભાઈ મારકર–કવેતાવાલાને દીલ્હી દરબારનો ચાંદ–૧૯૦૨.
શેઠ રૂશતમજી ફરદુનજી—આંકોલાના ડેપયુટી કમીશનર, ૧૯૦૧.
ખાન બાહાદુર માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન–મુંબઇની સેક્રેટરીયટના મદદનીસ સેક્રેટરી-૧૯૦૨.
શેઠ નાદીરશાહ નવરોજી ખજુરી–પંજાબની કાંગ્રાવેલીવાલા, ૧૯૦૬.

નાઇટ આફ ધી ઓરડર ઑફ ટારીશ એન્ડ એશપાડા.

(પોરચ્યુગલ સરકાર તરફથી)

શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ (મરહુમ) ૧૮૬૪.

ધી કમાનડર ઓફ ધી રેયલ મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી.)

શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળા, (મરહુમ) ૧૮૯૨.
શેઠ હોરમજી કાવસજી એડનવાળા, ૧૮૯૨.

ધી નાઇટ ઓફ ધી મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનશેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી)

શેઠ સોરાબજી માણેકજી દમણવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૮.

શીવેલીઅર ડી આનામ નામનો ફરેંચ "નાઇટ" નો ખેતાબ.

(ફરેચ સરકાર તરફથી.)

શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદી—ચીનના વેપારી, ૧૮૯૨.

સવાલીએ ડ લોરડ રચાયાલ ડ કામેબાજ નામનો ફરેંચ "નાઇટ" નો ખેતાબ.

શેઠ જમશેદજી સોરાબજી શેઠના, ૧૮૯૮.

આફીસર ડી. એકેડમીનો ફરેંચ સરકારનો ખેતાબ.

સમસુલ ઓલમાં એરવદ જીવણજી જમશેદજી મોદી.
શેઠ મરજબાન મનચેરજી કાવસજી મરજબાન.
શેઠ જમશેદજી સોરાબજી શેઠના.
શેઠ ખરશેદજી માણેકજી શરાફ.
શેઠ એદલજી રૂશતમજી શાંઢીયાર.
શેઠ મેરવાનજી રતનશાહ પારખ.

આડર ઓફ ધી બ્રીલયંટ સ્ટાર ઓફ જંગબાર અથવા હામોડીઆનો ખેતાબ.

(જંગબારના નામદાર સુલતાન તરફથી.)

ડાક્ટર પેસતનજી બીખાજી નરીમાન—જંગબારના સરકારી તબીબ, ૧૮૯૨.
શેઠ બમનજી માણેકજી દારૂખાનાવાળા—જંગબારના જાહેર બાંધકામ ખાતાના ડારેકટર, ૧૮૮૧
શેઠ શોરાબજી માણેકજી દારૂખાનાવાળા—શેનીટરી ખાતાના ઉપરી તથા સુપરીનટેનડીંગ એનજીનીયર, ૧૮૯૨.
શેઠ ખરશેદજી કાવસજી રેજીસ્ટાર, ૧૮૯૧.

સઈવદીયાનો ખેતાબ—જંગબારના નામદાર સુલતાને આપેલો.

ડા૦ પેસતનજી બીખાજી નરીમાન–૧૯૦૫.

સેકરેટ ત્રેજર તથા **કીનકેસોનો** ખેતાબ.—જેપાનની સરકારે આપેલો.

શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતા. (મરહુમ.)

શેઠ રતનજી દાદાભાઇ તાતા.

કેવેલીયર ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ધી ક્રાઉન ઓફ ઈટાલી

(ઈટલીની સરકાર તરફથી.)

ખાન બાહાદુર ડાકટર નશરવાનજી હોરમસજી ચોકસી.

"**શીરો-ખુરશેદ**" યાને **સીંહ અને ખોરશેદ** નામનો ફારશી ખેતાબ.

(ઈરાનના નામદાર શાહ તરફથી.)

સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ, બારોનેટ—(મરહુમ.)

સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—(લનડન), ૧૯૦૦.

નવાબ બહાદુરનો ખેતાબ—નામદાર નીઝામ સરકારે આપેલો.

નવાબ ફ્રામરઝ જંગ બાહાદુર—રાયપુરના અવલ તાલુકદાર.

વડા વજીરના ખાનગી સેકરેટરી તેમજ પોલીટીકલ સેકરેટરી શેઠ ફરેદુનજી જમશેદજી વાછા, સી. આઈ. ઈ. ને નવાબ ફરેદુન જંગ બહાદુર—૧૯૦૬.

ઈનદુર ડીસટીકટના અવલ તાલુકદાર શેઠ બરજોરજી જમશેદજી વાછાને નવાબ બરજોર જંગ બહાદુર—૧૯૦૬.

મેદક ડીસટીકટના અવલ તાલુકદાર શેઠ શેરાબજી જમશેદજી ચીનાઇને નવાબ સોરાબ જંગ બહાદુર—૧૯૦૬.

તાઝીમી સરદારનો ખેતાબ—બીકાનેરના માહારાજાએ આપેલો.

શેઠ આર. ડી. કુપર-માહારાજાના પ્રાઇવેટ સેકરેટરી—૧૯૦૬.

"ખાન બાહાદુર" નો ખેતાબ મળેલા જરથોસ્તીઓ.

શેઠ અરદેશર એદલજી તાતા.

શેઠ અરદેશર ડોશાભાઇ મારકર-કવેતાના વેપારી અને આ૦ માજીસ્ત્રેટ.

શેઠ અરદેશર દીનશાહ ચીનાઇ.

શેઠ અરદેશર દોરાબજી, રજપુતાણાની સુપરીનટેનડીંગ એનજીનીઅરીંગ હારીસવાલા.

શેઠ અરદેશર દોરાબજી દવીયરવાલા-(દેહનું-ઉમરગામ.)

શેઠ આદરજી મનચેરજી દલાલ-(ભરુચ)

શેઠ એદલજી સોરાબજી ચીનાઈ-(સીકંદ્રાબાદ)

શેઠ કાવસજી જમશેદજી લાલકાકા, પોસ્ટ-ખાતાવાલા.

શેઠ જમશેદજી અરદેશર દલાલ.

શેઠ જમશેદજી રુસતમજી દેશાઈ-કેમીશરી ખાતવાલા-(પુણા.)

શેઠ ડોશાભાઈ પેસતનજી-(સુરત.)

શેઠ દાદાભાઇ દીનશાહ-(ખેડા.)

શેઠ દાદાભાઈ નશરવાંનજી નાણાવટી.

શેઠ દારાશાહ રતનજી ચીચગર.

શેઠ દીનશાહ ડોશાભાઈ ખંબાતા-મુંબઈના કમીશનર જનરલના વડા મદદનીશ.

શેઠ ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદાર સી. આઈ. ઇ.-મરી હીલવાલા વેપારી.

શેઠ ધનજીશાહ એદલજી.

ડાકટર નવરોજી કાવશજી દલીઆણીવાલા.

શેઠ નવરોજી પેસતનજી વકીલ-(અમદાવાદ.)

શેઠ નશરવાનજી શેરીઆરજી જીનવાલા-(ભરુચ.)

ડાકટર નશરવાનજી હોરમસજી ચોકશી.

ડાકટર પાલનજી હોરમસજી દદાચાનજી.

શેઠ પાલનજી આદરજી મીસતરી-(કરાંચી)

શેઠ ફરાંમજી અરદેશર અહમદનગરવાલા.

શેઠ ફરાંમજી કાવશજી-આબકારી ઈનશપેકટર

શેઠ ફરામરોજ અરદેશર ફરામજી મુસ.

શેઠ ફરામજી નશરવાનજી સંતોક—આબુના વે૦
શેઠ બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ—(સુરત.)
શેઠ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઈ.—
  કવેટાના વેપારી.
શેઠ બમનજી બેરામજી પટેલ.
શેઠ બમનજી દોરાબજી પટેલ
શેઠ બેજનજી દાદાભાઈ—નાગપોરની શેઠ તાતા-
  વાલી એમપરેસ મીલના મેનેજર.
શેઠ બેરામજી દાદાભાઇ—રીટાયરડ મુંબઈના
  રેજીસ્ત્રાર.
શેઠ મનચેરજી કાવસજી મરઝબાન સી. આઈ.
  ઈ.—માજી મીયુનીસી૦ ચીફ એકઝીકયુટીવ
  એનજીનીઅર.
શેઠ મનચેરજી રૂસતમજી ધોલુ સી. આઈ. ઈ.—
  એડનવાલા.
શેઠ માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન—મુંબઈની
  સેકરેટરીયટના મદદનીશ સેકરેટરી.
શેઠ મેહેર હોસંગ દસ્તુર—(પુણા.)
શેઠ રતનજી બેજનજી કમીસરીએટવાલા.
ડા૦ રતનજી રૂસ્તમજી દાદીના
શેઠ રૂશતમજી જાનગીરજી વકીલ—(અમદાવાદ)
શેઠ હોરમસજી આદરજી પટેલ.
શેઠ હોરમજી માણેકજી બીમરડીવાલા.
દસ્તુરજી સાહેબ હોશંગજી જા. જામાસ્પ-
  આશાના, શમશુલ ઓલમા—પુણેવાલા.

જરથોસ્તી "જસતીસ ઓફ ધી પીસ" યાને શુલેહના અમલદારો.

અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગર
અરદેશર દાદાભાઈ મોદી, ડાકટર
અરદેશર પેસતનજી કામા, ડાકટર
અરદેશર ફરામજી વકીલ
એદલજી નશરવાનજી ડાકટર
કાવશાજી એદલજી દાદાચાનજી
કાવશાજી જાંહાંગીર રેડીમની
કાવશાજી દાદાભાઈ કુબાસ
કાવશાજી નવરોજી ડાકટર
કાવશાજી પેસતનજી ડાકટર
કાવશાજી બેજનજી શેઠના
કાવશાજી હોરમશજી ડાકટર
દસ્તુર કેખશરૂ જામાસ્પજી મીનોચેરજી
  જામાસ્પ આશાના
કેખુશરો ડોશાભાઈ ફરામજી કરાકા
*કેખશરૂ માંણેકજી બરજોરજી મીનોચેર-
ખરશેદજી નવરોજી વાહાડયા [હોમજી
ખરશેદજી મનચેરજી બનાજી
ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી
ખરશેદજી રૂસતમજી કામા
જમશેદજી અરદેશર હો. વાહાડયા
જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી જીજી
સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ
જમશેદજી માણેકજી ફરામજી પટેલ
જમશેદજી રૂસતમજી દેશાઈ
જમશેદજી જીવણજી ગઝદર
જાલભાઈ અરદેશર શેઠના
જાંહાગીર એદલજી દાવર
જાંહાગીર ડોસાભાઇ ફરામજી
સર જાંહાગીર કાવશાજી રેડીમની
જાહાગીર બમનજી પીટીટ
જાંહાગીર બેરાંમજી મરઝબાંન [લમાં
જીવણજી જમશેદજી મોદી, શમસુલ ઓ
જીજીભાઈ પેસતનજી નીકલસન, ડાકટર
ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન, ડાકટર
ડોસાભાઈ કે૦ પટેલ, ડાકટર
ડોસાભાઈ નશારવાનજી વાહાડયા
દાદાભાઈ નશારવાનજી કેરાંવાલા
દાદાભાઈ મેરવાનજી દલાલ
દાદી નશારવાનજી દાદી
દસ્તુર દારાબ પેશુતનજી સંજાણા, સ.
દારાશા દોરાબજી રીપોરટર [એ.
દારાશા રતનજી ચીનગર
દીનશાહ એદલજી વાછા
દીનશાહ બમનજી માસતર, ડાકટર
દીનશાહ મનચેરજી પંથકી
સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ
દીનશાહ દોરાબજી મીસ્ત્રી (બીજા)
દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર
દોરાબ જમશેદજી તાતા
ધનજીશાહ એન. પારખ, તબીબી કરનલ
ધનજીભાઈ બમનજી પીટીટ
નવરોજી જાંહાગીર ગામડયા
નવરોજી પેશતનજી હોરમજી કામા
નવરોજી માણેકજી વાડીઆ, સી. આઈ. ઈ.
નવરોજી સોરાબજી તલાટી
નવરોજી સોરાબજી બંગાલી
નશારવાનજી મેરવાનજી પટેલ
નશારવાનજી સોરાબજી જમશેદજી જીજી.
નશારવાનજી હોરમજી ચોકસી, ડાકટર
નાનાભાઈ અરદેશર ફરામજી મુસ
નાનાભાઈ નવરોજી કાત્રક, ડાકટર
નાનાભાઇ રતનજી ચીનગર
નાનાભાઇ હોરમજી મુસ
પીરોજશાહ બમનજી જીજીભાઈ દાદાભાઇ
સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા, સી.
પેસતનજી કાવશાજી સોલીસીટર [આઈ.ઈ.
પેશાતનજી નશારવાનજી વાડીયા
ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા, સી. આઈ.
ફરદુનજી જમશેદજી પારખ [ઈ.
ફરદુનજી નશારવાનજી બીશાની, ડાકટર
ફરદુનજી ફરામજી કરાકા
ફરદુનજી મેરવાનજી બનાજી
ફરદુનજી સોરાબજી તાલીયારખાન
ફરામજી એદલજી દાવર, ડાકટર
ફરામજી દોરાબજી ફરામજી પાંડે
ફરામજી શાપુરજી, ડાકટર
ફરામરોઝ રૂશાતમજી જોશી
ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠના
બમનજી દીનશાહ પીટીટ
બમનજી બેરામજી પટેલ
બરજોરજી સોરાબજી શરાફ, ડાકટર
બેજનજી દાદાભાઈ કાપડયા, ડાકટર
બેરામજી દાદાભાઈ રેજીસટરાર
*બેરામજી નવરોજી ગામડીયા
બેરામજી નવરોજી ડાકટર
બેરામજી નશારવાંનજી શીરવઈ
બેરામજી મેરવાનજી મલબારી
ભીખાજી એદલજી ઘાસવાલા, ડાકટર
મનચેરજી કાવશાજી મરઝબાન, સી. આઈ.
મનચેરજી બેહુરામજી કોલાહ, ડાકટર [ઈ.

મનચેરજી રૂસ્તમજી ધોલુ, સી. આઈ. ઈ., એડનવાલા.
માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન
માણેકજી જમશેદજી ગંદેવીઆ
માણેકશાહ ધનજીશાહ ડોકટર.
મેરજીભાઈ રૂસતમજી શેઠના, ડાકટર
મેરવાનજી નશરવાનજી વાડીયા
મેરવાનજી પેશતનજી ખરેગાત
મેરવાનજી મનચેરજી કામા
રતનશાહ એરચશાહ કોહીઆર
રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાન, ડાકટર
રતનજી જમશેદજી તાતા
રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ

રૂસતમજી અરદેશર સ્પેનસર
રૂશતમજી ધનજીભાઈ શેઠના
રૂશતમજી નાનાભાઈ રાણીના, ડાકટર
રૂશતમજી ના૦ બે૦ જીજીભાઈ
રૂશતમજી પેશતનજી જાહાંગીર
*રૂશતમ પી૦ ડી૦ એન૦ વાડીયા
રૂસતમ બમનશા વકીલ
રૂસતમજી મેરવાંનજી પટેલ
રૂસતમજી સોરાબજી પાંડવાળા
લીમજી નવરોજી બનાજી
શાપુરજી જીવાજી વાછા
શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા
શાવકશાહ રતનજી બમનજી દુબાસ
સોરાબજી એદલજી વારડન

સોરાબજી કાવશજી હોરમજી, ડાકટર
સોરાબ ખરશેદજી નરીમાન, ડાકટર
સોરાબજી દાદાભાઈ દુબાશ
સોરાબજી ફરામજી બોલીમોરીઆ
સોરાબજી બમનજી માસ્તર
હોરમસજી અરદેશર વાહડયા
હોરમસજી એદલજી આલબલેસ
હોરમસજી દાદાભાઇ વકીલ
હોરમસજી દોરાબજી પદમજી
હોરમસજી બમનજી જીજીભાઈ
*હોરમજી મનચેરજી કામા
હોરમસજી માણેકજી માસીના, ડાકટર
હોરમસજી લીમજીભાઈ બાટલીવાલા
હોરમસજી સોરાબજી (કમુના)

* આવી નીશાનીવાલા ગયે વરસે નવાં ઠરેલા સમજવા.

મુંબઇની યુનીવરસીટીના જરથોસ્તી "ફેલો"

નામદાર સરકારે સને ૧૯૦૪ ના વરસથી નવા યુનીવરસીટી એકટ મુજબ બધી ગ્નાતનાં ૮૦) હેંસી ફેલો પોતાની તરફથી નેમેલા, તેમાંનાં પારસી ફેલોનાં નામઃ—

કાવશજી જમશેદજી સંજાણા
કાવશજી દાદાભાઇ નાયગામવાલા
સર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટ
જીવણજી જમશેદજી મોદી, સ. એ.
ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન, ડાકટર
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં

નશરવાનજી ફકીરજી સરવેયર, ડાકટર
નાનાભાઈ અરદેશર મુશ
ઓ૦ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા, કે. સી. આઇ. ઇ.
ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા
ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર

ખા૦ બા૦ મનચેરજી કાવશજી મરજબાન, સી. આઇ. ઈ.
રૂશતમજી ધનજીભાઈ શેઠના
રૂશતમજી મેરવાનજી પટેલ
સોરાબ ખરશેદજી નરીમાન, ડાકટર

ઉપલા શાથનાં બધી ગ્નાતવાલા ૮૦) ફેલોને તથા ગ્રેજ્યુએટો મલીને ચુંટી કાઢેલા બીજા ૨૦) વીસ ફેલોમાંનાં પારસી ફેલોઃ—

પરોફેશર આદરજી મેરનોશજી મસાની
કાવશજી એદલજી દાદાચાનજી

ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી
*ફરામજી રૂશતમજી વીકાજી—બેરીસ્ટર

ભીખાજી એદલજી ઘાસવાલા, ડાકટર
પરોફેશર મનચેરજી કાવશજી કાંગા
રૂશતમજી ખ૦ રૂ૦ કામાજી

જરથોસ્તી શેરીફે.

શેઠ કાવશજી હોરમજી ડાકટર, ૧૮૯૪
શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ, ૧૮૭૭ (મ.)
સર જમશેદજી જીજી૦ બારોનેટ (ચોથા), ૧૯૦૦
શેઠ ડોસાભાઈ ફરામજી કરાકા, ૧૮૭૨ (મ.)

સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ, ૧૮૮૭ (મ.)
શેઠ બમનજી હોરમજી વાહડીઆ, ૧૮૫૯ (મ.)
ખા. બા. મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન—૧૯૦૬.
શેઠ માણેકજી ખરશેદજી,૧૮૫૬ તથા ૧૮૬૩(મ)
શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી, ૧૮૮૧ (મ.)

શેઠ માણેકજી રૂશતમજી બનાજી—કલકતાના શેરીફ—૧૮૭૩ (મ.)
શેઠ રૂશતમજી ધનજીભાઈ મેહેતા—કલકતાના શેરીફ—૧૮૯૩.
શેઠ હીરજીભાઈ માણેકજી રૂશતમજી બનાજી—કલકતાના શેરીફ—૧૯૦૨. (મ.)
શેઠ કાવશજી એદલજી પાંડે—મદરાસના શેરીફ—૧૮૯૪.

જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

યાને નામદાર ગવરનરની મુંબઈની ધારા બાંધનારી સભાના કાઉનસીલરો.

આનરેબલ સર ફીરોજશાહ મેહેરવાનજી મેહેતા સી. આઈ. ઇ. (મુંબઈની મ્યુ૦ કોરપોરેશન તરફના પ્રતીનીધી); ૧૮૮૩ થી-૧૯૦૭

સરદાર નવરોજી પદમજી—૧૯૦૬

આગલ થઇ ગયલા જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

આનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (બીજા) બેરોનેટ, સી. એસ. આઈ. ૧૮૭૦, બીજીવાર ૧૮૭૨. (મ.)

" સર જમશેદજી જીજીભાઈ (તરીજા) બેરોનેટ, સી. એસ. આઈ. ૧૮૭૯, બીજીવાર ૧૮૮૧, તરીજીવાર ૧૮૮૩. (મ.)

" શેઠ ડોસાભાઈ ફરામજી, સી. એસ. આઈ, ૧૮૭૦. (મ.)

" શેઠ દાદાભાઈ નવરોજી પરોફેસર, ૧૮૮૫.

" ખા૦ બા૦ દોરાબજી પદમજી પેસતનજી ૧૮૯૩-૯૮. (મ.)

" ખા૦ બા૦ દારાબશાહ રતનજી ચીનગર-૧૯૦૪.

" ખાનબાહાદુર નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા—૧૯૦૩ થી ૧૯૦૬.

આનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાંનજી વાહડયા, સી. આઈ. ઈ; ૧૮૯૩ થી ૧૮૯૯. (મ.)

" ખાનબાહાદુર પદમજી પેશતનજી, ૧૮૮૪. (મ.)

" સર ફીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા, સી. આઈ. ઈ. ૧૮૮૭.

" શેઠ ફરામજી નશરવાનજી પટેલ, ૧૮૬૬ (મ.)

" શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ, ૧૯૦૦.

" શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. પેહલીવાર—૧૮૮૪, બીજીવાર ૧૮૮૬ (મ.)

" શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ, ૧૮૬૨ થી ૧૮૬૬. (મ.)

" શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી સી. આઈ. ઈ. ૧૮૭૮. (મ.)

કલકતાની નામદાર વાઇસરાયની કાઉનસીલના જરથોસ્તી મેમબરો.

આનરેબલ સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટ—૧૮૮૭ (મ.)

આનરેબલ સર ફીરોજશાહ મેરવાંનજી મેહેતા સી. આઈ. ઇ.—૧૮૯૪, બીજીવાર—૧૮૯૮ થી ૧૯૦૦

મુંબઇની મ્યુનીસીપાલ કારપોરેશનના જરથોસ્તી મેમબરો.

ડા૦ કાવશાજી એદલજી દાદાચાનજી—ગીરગામ વાડ (કર. ભર.)

કાવશાજી જાહાંગીર રેડીમણી—(સુ. અ.)

જમશેદજી અરદેશર વાહડીયા (સરકાર તરફથી.)

સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ (સરકાર તરફથી)

ડા૦ જાંહાંગીર જમશેદજી ખ. લીલાઉવાલા-ભુલેશ્વર (કર. ભર.)

જાંહાંગીર બમનજી પીટીટ—ગીરગામ (કર. ભર.)

ખા૦ બા૦ દારાશા રતનજી ચીનગર (સરકાર તરફથી)

દીનશાહ એદલજી વાછા—કોટ (કર. ભર.)

સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ (સુ. અ.)

નવરોજી જહાંગીર ગામડયા—કોટ (કર. ભર.)

ડાકટર નાદરશા હોરમજી સુખીઆ—કોટ (કર. ભર.)

સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા (સુ. અ.)

ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠના (સુ. અ.)

રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ (સુ. અ.)

ડા૦ શાવકશા શેરાબજી બાટલીવાલા—પરેલ (કર. ભર.)

શાપુરજી સોરાબજી મીસતરી—કોટ (કર. ભર.)

સોરાબજી ખરશેદજી ઘોંડી—ભાયખલા—(કર. ભર.)

(કર. ભર.)=કર ભરનારાઓ તરફથી ચુંટી કાઢાયલા; (સુ. અ.)=સુલેહના અમલદારો તરફથી; (યુનીવરસીટી)=યુનીવરસીટી તરફથી; (સરકાર)=નામદાર સરકારે નેમેલા.

સ્ટેનડીંગ કમીટીના જરથોસ્તી મેમબરો.

ડા૦ કાવશાજી એદલજી દાદાચાનજી.

જમશેદજી અરદેશર વાહડીયા.

મ્યુનીસીપાલીટીના સેક્રેટરી—મી૦ મેરવાનજી નશરવાનજી વાહડીઆ.

મુંબઈની પૉરટ ટ્રસ્તના જરથોસ્તી મેમબરો.

નવરોજી જાહાંગીર ગામડીયા (સરકાર તરફથી.)

મુંબઇની સીટી ઇમપ્રુવમેન્ટ ટ્રસ્ટ બોરડના જરથોસ્તી મેમબરો.

દીનશાહ એદલજી વાછા.

જાહાંગીર ડોસાભાઈ કરાકા—સ્પેસીયલ કલેકટર.

રૂસતમજી મેરવાનજી પટેલ—ટ્રીબ્યુનલ આફ અપીલના પ્રમુખ.

હાઈ કોર્ટના જરથોસ્તી વકીલો.

અરદેશર એજનજી, ૧૮૭૩
અરદેશર ફરામજી બાટલીબોઈ, ૧૮૯૧
અરદેશર શાવકશાહ દાવર, ૧૮૯૭
અરદેશર દાદાભાઈ ગાંધી, ૧૮૯૮
અરદેશર દાદાભાઇ કરાકા, ૧૯૦૩
આદરજી દીનશાહ મેહતા, ૧૮૯૭
કાવશાહ ખુરશેદજી સોનાવાલા, ૧૮૯૯
કાવસજી એજનજી શેઠના, ૧૮૮૧
કેરશાસપજી રૂસતમજી દાદાચાનજી, ૧૮૭૧
ખરશેદજી કાવસજી સંતોક, ૧૮૯૩
ખરશેદજી કાવસજી ખરાશ, ૧૮૯૬
ખરશેદજી જીવણજી મીસતરી, ૧૯૦૦
ખરશેદજી મનચેરજી મોવડાંવાલા, ૧૮૯૪
જમશેદજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા.
જમશેદજી એરામજી કાંગા, ૧૮૮૩
જમશેદજી ડોસાભાઇ વાછા, ૧૮૯૮
જીજીભાઇ જાંહાગીર ટ્રેઝરીવાળા, ૧૮૯૮
જાંહાગીર એદલજી મોદી, ૧૮૭૯
જાંહાગીરજી દીનશાહ મેહેતા, ૧૮૯૭
ટેહમુરસપ નવરોજી સંજાણા, ૧૮૮૬
ડોસાભાઇ ખરશેદજી ગાંધી, ૧૮૯૨
દીનશાહ બરજોરજી દુબાશ, ૧૮૯૬
દોરાબજી નવરોજી ખંડાલાવાલા, ૧૯૦૩
ધનજીશાહ કુંવરજી પટેલ, ૧૮૯૧
ધનજીભાઈ જાંગીરજી સુરતી, ૧૮૯૬
ધનજીશાહ ડોસાભાઇ કુપર, ૧૮૯૯
નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા, ૧૮૭૪
નવરોજી પાલનજી પાવરી, ૧૮૯૩
નવરોજી એરામજી કાકા, ૧૮૮૩
નવરોજી ભીખાજી પારડીવાલા, ૧૯૦૦
નશરવાનજી નવરોજી, ૧૮૬૯
નાદરશાહ શાપુરજી તારાપોરવાલા, ૧૮૯૯
પીરોજશાહ નશરવાનજી પ્લીડર, ૧૮૮૭
પેશતનજી કુવરજી મોતીવાલા, ૧૮૯૯
પેશતનજી કેકોબાદ ગાંધી, ૧૮૯૭
ફરામજી અરદેશર રાના, ૧૮૯૫
ફરામજી કેખશર પાટક, ૧૮૭૪
ફરામરોજ બમનજી લીમકી, ૧૮૯૯
ફીરોજશાહ એદલજી સંજાણા, ૧૮૯૨
ફીરોજશાહ જાંહાંગીરશા તાલેયારખાં, ૧૮૯૩
બમનજી ફીરોઝશાહ, ૧૮૭૫
બમનજી દીનશાહજી મેહેતા, ૧૮૯૫
બમનજી રૂશતમજી બાઇશિ, ૧૮૯૬
બરજોરજી ફરામજી દસ્તુર, ૧૮૯૮
બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૮૮૩
બેજનજી માણેકજી જંબુસરવાલા, ૧૮૮૮
બેરામજી જમશેદજી કરાઈ, ૧૮૯૯
બેરામજી હીરજીભાઈ વારડીન, ૧૮૮૯
બેરામજી રતનજી લેનટીન, ૧૮૯૮
ભીખાજી દાદાભાઇ મુલ્લાં, ૧૮૯૭
મનચેરજી ખરશેદજી વેશાવેવાળા, ૧૮૯૭
મનચેરજી ખરશેદજી વાહડયા, ૧૮૯૮
માણેકશાહ ધનજીશાહ મુનસફ, ૧૮૯૫
માણેકજી દોરાબજી કાંગા, ૧૮૮૫
માણેકજી નશરવાનજી નાણાંવટી, ૧૮૭૧
મેરખાન ફરેદુન આલમશાહ, ૧૮૯૬
મેરવાનજી પેસતનજી દારૂખાનાવાલા, ૧૮૮૭
મેરવાનજી ફરદુનજી મુલાં, ૧૯૦૩
મેરવાનજી માણેકજી કારભારી, ૧૯૦૩
રતનશાહ એરચશાહ કોહીઆર, ૧૮૭૫
રતનશાહ કેરશાસપજી દાદાચાનજી, ૧૮૯૩
રૂશતમજી કુવરજી નાઝીર, ૧૮૯૮
રૂશતમજી ધનજીભાઇ રતનાગર, ૧૮૯૯
રૂશતમજી મનચેરજી કામા, ૧૮૮૩
રૂશતમજી બમનશાહ, ૧૮૮૩
રૂશતમજી મેરવાનજી પટેલ, ૧૮૭૩
રૂશતમજી માણેકજી મેહેરવાઇદ, ૧૮૯૨
રૂશતમજી બરજોરજી પેમાસ્તર, ૧૮૯૪
શાપુરજી બરજોરજી ડાકટર, ૧૮૯૦
શાવકશાહ માણેકજી તલાતી, ૧૮૯૯
શાવકશાહ સોરાબજી પંથકી, ૧૮૯૯
સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીયા, ૧૮૮૭
સોરાબજી નશરવાનજી કોયાજી, ૧૮૯૨
સોરાબજી બમનશાહ કાપડીઆ, ૧૮૯૦

સોરાબજી બેજનજી, ૧૮૭૮
સોરાબજી બરજોરજી દાદીબરજોર, ૧૯૦૧
હીરજીભાઈ કાવસજી દલાલ, ૧૮૯૧
હોરમજદીયાર કુંવરજી કોયાજી, ૧૮૯૧
હોરમજી દાદાભાઈ, ૧૮૬૪
હોશંગજી બરજોરજી વાણીયા, ૧૮૮૩

જરથોસ્તી સોલીસીટરો.

અરદેશર ફરામજી, ૧૮૭૪*
અરદેશર ફરામજી ઉનવાલા, ૧૮૮૯
અરદેશર મેરવાનજી માડન, ૧૮૯૯
કાવસજી જમશેદજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૩*
કેખુશરો ફરદુનજી શીરવાઈ, ૧૮૯૬
કેખુશરો બી. મેહતા, ૧૮૯૭*
કેખશરો હોરમજી વકીલ, ૧૮૯૫
ખરશેદજી ધનજીભાઈ શરાફ, ૧૮૯૨*
જમશેદજી કાવસજી પટેલ, ૧૮૮૯*
જામાસ્પ ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુર જામાસ્પ આશાના, ૧૯૦૨
જેહાંગીર કેરસાસજી ૨૦ દાદાચાનજી, ૧૯૦૦
જેહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ, ૧૮૯૮
જેહાંગીર દોરાબજી નીમચવાલા, ૧૮૯૧*
જેહાંગીર પીરોજશાહ મહેતા, ૧૯૦૫
જેહાંગીર બમનજી બહમન-બેહરામ, ૧૮૯૬
જેહાંગીર રૂસતમજી મેરવાનજી પટેલ, ૧૯૦૦
જે૦ હોરમસજી, ૧૮૯૯*
જીજીભોઈ ડોશાભાઈ ખંબાતા-૧૯૦૬
જીવાજી દીનશાહજી ગાંધી, ૧૮૮૪
ડોશાભાઈ ફરાંમજી વાહડીઆ, ૧૮૯૪*
દારાશાહ બેજનજી મેહતા, ૧૮૯૨
દીનશાહ ખરશેદજી દાજી, ૧૮૯૮
દીનશાહ જીજીભાઈ ઈરાની, ૧૯૦૬
દીનશાહ જીજીભાઈ ડાકટર, ૧૮૮૬*
દીનશાહ દોરાબજી રેમર, ૧૮૯૯*
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં, ૧૮૯૫
ધનજીશાહ પાલનજી મીસ્ત્રી, ૧૮૯૫*
નશરવાનજી ફીરોજશાહ દુબાશ.
નસરવાનજી મનચેરજી હોરમજી કામા, ૧૮૯૭
નાદરશા બમનજી વકીલ, ૧૯૦૨ (લંડનમાં)
નાનાભાઈ હોરમસજી મુસ, ૧૮૯૧*
પેશતનજી કાવસજી, ૧૮૭૫*
પેશતનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૯૦*
પીરોજશા નશરવાનજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૦
ફરદુનજી કેરસાસ્પજી દાદાચાનજી, ૧૯૦૫
ફરદુનજી પાલનજી પાવરી, ૧૮૯૨*
ફરદુનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૯*
ફરામજી અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૬
ફરામજી માણેકજી વાચ્છા, ૧૯૦૩
ફરામજી રૂસતમજી વાહડીઆ, ૧૮૭૪
ફરામજી શાપુરજી મેહેતા, ૧૯૦૨
ફરામરોજ એદલજી દીનશાહ, ૧૮૯૬
ફરામરોઝ હોરમજી એન. વકીલ, ૧૯૦૬
ફીરોજશાહ નશરવાનજી પ્લીડર, ૧૮૯૧
બરજોરજી ડોશાભાઈ ડાકટર, ૧૯૦૬
મનચેરશાહ બમનજી ચોઠયા, ૧૯૦૨
મનચેરશાહ રૂશતમજી વકીલ, ૧૯૦૧
માણેકજી એન૦ પોંચખાનાવાલા, ૧૮૯૯
માણેકજી રૂશતમજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૨
માણેકજી સોરાબજી કેપટન, ૧૮૯૬
મીનોચેહર અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૭
મેરવાનજી કેખશરો આલપાઈવાલા, ૧૮૮૯*
રૂશતમજી ખરશેદજી કામાજી, ૧૮૮૪*
રૂશતમજી નવરોજી મોટાભાઈ.
રૂશતમજી પીરોજશાહ મેહેતા, ૧૮૯૭
રૂશતમજી ફરદુનજી મુલ્લાં, ૧૮૯૫
રૂસ્તીમ ફીરોઝશાહ ભરૂચા, ૧૮૯૬*
શાવકશાહ બેરામજી નરીમાન, ૧૯૦૨
સોરાબજી દાદાભાઈ બાસતાવાલા, ૧૮૯૫
સોરાબજી ફરામજી મુલ્લા, ૧૯૦૩
સોરાબજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૫*
હીરજી કાવશજી કોલાહ, ૧૮૯૧*
હોરમજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૮૮૦

*આવી નીશાનીવાલા સોલીસીટરોએ ઉપલી હાઈ કોરટોના વકીલોની પણ સનદ મેલવેલી છે.

જરથોસ્તી બારીસ્ટરો.

અરદેશર કાવશજી શેઠના, ૧૮૮૫ (અમદાવાદ)
અરદેશર કેખશરૂ કામા, ૧૮૭૭
અરદેશર બેરામજી કાપડીઆ, ૧૮૭૨ [પુર
અરદેશર ધનજીભાઇ કા૦ પટેલ, ૧૮૯૩(ફીરોજ-
ઈ૦ ખાન, ૧૯૦૩
એદલજી જમશેદજી ખોરી, ૧૮૮૩ (શીંગાપોર)
એ૦ ખાન, ૧૯૦૩
કાવશજી જમશેદજી પેટીગરા, ૧૯૦૦
કૈકોબાદ ભીખાજી દસ્તુર, ૧૯૦૩
કેખશરો આદરજી ધાસવાલા, ૧૮૯૫
કેખશરૂ એદલજી ધામત, ૧૮૯૧
કેખશરૂ ખરશેદજી દલાલ, ૧૯૦૫
કેખશરો સોરાબજી, ૧૮૯૬
ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી સરાફ, ૧૮૬૯
જમશેદજી ખરશેદજી તારાચંદ.
જમશેદજી જીવનજી ગજદર, ૧૮૭૧(ભાવનગર)
જમશેદજી ફરામજી બનાજી, ૧૯૦૬
જમશેદજી બેરામજી ભીખાજી કાંગા, ૧૯૦૪
જીજીભાઈ એદલજી મોદી, ૧૮૭૫ (મુંબઇની સ્માલકાઝ કોરટના જડજ)
જેહાંગીર કાવશજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૩
જે૦ એચ. વકીલ, ૧૯૦૩
જેહાંગીરજી ખરશેજી કામા, ૧૮૮૯(નાગપુર)
જેહાંગીર ડોસાભાઈ ફરામજી કરાકા.
જેહાંગીર દીનશાહ દાવર, ૧૯૦૦
જેહાંગીરજી પીરોજશાહ દુબાશ, ૧૮૯૧
જેહાંગીર પેસતનજી, ૧૮૯૬
જેહાંગીર રૂશતમજી વખારીયા, ૧૮૯૬
જેહાંગીર હોરમજી જાહાંગીર ભાભા.
જાહાંગીર હોરમસજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૯૦૫
ટેમુરસ ડી૦ જાલ, ૧૯૦૪
ડોસાભાઇ મેરવાનજી કરાકા, ૧૮૮૯ (રાજકોટ)
દાદાભાઇ મનચેરજી કોહલા, ૧૮૯૨
દારાશાહ શાપુરજી શેઠના, ૧૯૦૦
દાદી હોરમજી દાદાભાઈ જડજ, ૧૮૯૩
દીનશાહ ધનજીબાઈ દાવર, ૧૮૮૦
દોરાબજી નવરોજી ખંડાલેવાલા, ૧૯૦૬
દોરાબજી નસરવાનજી બાહાદુરજી, ૧૮૯૫
ધનજીશાહ અરદેશર અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
ધનજીશાહ દોરાબજી, ૧૮૯૬
એન. સી. મેહેતા, ૧૯૦૪
એન. એન. અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
નવરોજી દાદાભાઈ આલબ્લેસ, ૧૮૮૮ (યુરોપ)
નવરોજી પેસતનજી કામા, ૧૮૭૬
નવરોજી મેરવાનજી તારાચંદ, ૧૯૦૫
નવરોજી રૂસતમજી મોટાભાઈ, ૧૮૭૮ (યુરોપ)
નવરોઝ હોરમસજી નવરોજી મોદી, ૧૮૯૯
નસરવાનજી જમશેદજી દાદી, ૧૮૯૨
નસરવાનજી બેહેરામજી ગજદર, ૧૯૦૨
નસરવાનજી રૂશતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા, ૧૯૦૫
નાનાભાઈ નસરવાનજી સાહેર, ૧૮૯૫
નાનાભાઈ મેરવાનજી કાવસજી કપતાન, ૧૮૯૪
ઓન૦ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા, ૧૮૬૮
પદમ પેસતનજી જીનવાલા, ૧૮૯૯
પેસતનજી એચ૦ જે૦ રૂસ્તમજી, ૧૮૯૬
પેસતનજી જામાસ્પજી પાદશાહ, ૧૮૯૧ (કરાંચી)
પી૦ દાદાભાઈ, ૧૯૦૪
પેસતનજી સોરાબજી કોટવાલ, ૧૮૮૯(નાગપુર)
પીરોજશાહ બેરામજી મલબારી, ૧૮૯૯
ફરદુનજી પેસતનજી જાં૦ તાલેયારખાં, ૧૮૯૪
ફરદુનજી બરજોરજી મોતીવાલા, ૧૯૦૬
ફરદુનજી સોરાબજી જાં૦ તાલેયારખાં, ૧૮૯૪
ફરામજી રૂસતમજી વીકાજી, ૧૮૭૩
ફરામજી પેસતનજી ડાકટર, ૧૮૯૧ (ઝનજીબાર)
ફરામરોજ મનચેરજી દાદીના, ૧૮૯૪
ફરામરોજ રતનજી બમનજી, ૧૯૦૩
ફરામરોજ એમ૦ શેઠના, ૧૮૯૩
ફીરોઝ કેરશાસ્પજી રૂસતમજી, ૧૮૯૫
ફીરોઝ કેરસાસ્પ, ૧૯૦૬
ફીરોજશાહ રતનજી મીણવાલા, ૧૮૯૫
બી૦ બી૦ મેહેતા, ૧૯૦૪
બમનજી કાવશજી કેપટન, ૧૮૯૧
બમનજી જમશેદજી વાહાડયા, ૧૯૦૦
બમનજી રતનજી બમનજી દુબાશ, ૧૮૯૪
બરજોરજી જમશેદજી અરદેશર દલાલ, ૧૮૯૪
બાપુજી દોરાબજી વાછા, ૧૯૦૫

બેરામજી રૂસતમજી મેહેતા, ૧૮૯૯
મનચેરજી દાદાભાઈ દાદીશેઠ, ૧૮૮૩
મનચેરજી ખરશેદજી લાલકાકા, ૧૮૯૨
સર મનચેરજી મે૦ ભાવનગરી, ૧૮૮૫ (યુરોપ)
મરઝબાન મનચેરજી મરઝબાન, ૧૮૯૪
માણેકજી બે૦ દા૦ રેજીસ્ત્રાર, ૧૮૮૭(નાગપોર)
માણેકજી પેસતનજી મોદી, ૧૮૯૨ (અમદાવાદ)
માણેકજી પેસતનજી આશાવઇદ. ૧૮૯૫
માણેકજી રૂસતમજી મેહેતા, ૧૮૯૫
મેહેરવાનજી રૂશતમજી બાઇશ, ૧૮૯૯
રૂસતમજી ખરસેદજી તારાચંદ, ૧૯૦૦
રૂસતમજી ડોસાભાઈ નં૦ વાહડયા, ૧૮૯૯
રૂસતમજી ફ્રામજી બાહાદુરજી, ૧૮૯૫
રૂસતમજી બે૦ સોનાવાલા, ૧૮૯૦ (પાલનપુર)
રૂસમજી બેરાંમજી કોલાબેવાલા, ૧૮૮૮
રૂસતમજી ધનજીભાઈ શેઠના, ૧૮૮૪
રૂસતમજી નવરોજી બરજોરજી, ૧૮૯૯
રૂસતમજી મેરવાનજી પટેલ.
રૂસતમજી સોરાબજી દાંતરા, ૧૮૯૬
લવજી મેરવાનજી વાહડીઆ, ૧૮૮૭(અમદાવાદ)
લીમજી નવરોજી બનાજી, ૧૮૬૮ (પ્રોથેનોટરી હાઇ કોરટ, મુંબઈ)
વીકાજી ફ્રરદુનજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૬
શીયાવક્ષ રૂશતમજી માસ્તર, ૧૮૯૧ (હૈદ્રાબાદ)
શીયાવક્ષ સોરાબજી માસ્તર, ૧૮૯૧
હોરમજી અરદેશર વાહડીઆ, ૧૮૭૦ (રાજકોટ)
હોરમજી લશકરી, ૧૮૯૨, (ઝનજીબાર)
હીરજીભાઈ હોરમજી ડી૦ વાહડયા, ૧૮૯૯

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં પુસ્તકખાંનાં.

મુંબઇ—કોટમાં-સર દીનશાહ પીટીટ મેડીકલ યુનીયન લાઇબ્રેરી-૧૮૮૩.
,, સર દીનશાહ પીટીટ ફ્રેંચ કલબનું પુસ્તકખાનું-૧૮૮૭.
,, જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ (ફોરટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબ્રેરીવાલું) ઈનસ્ટીટયુટ.
,, મા૦ ખ૦ મેમોરીઅલ લાઈબ્રેરી-એલેકઝાંનદ્રા નેટીવ ગરલ્સ ઈંગલીશ ઈનસ્ટીટયુશનમાં.
ધોબીતલાવ-મરહુમ મા. લી. હાતરીઆનું પુસ્તકખાનું.
કોલાબા-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી-૧૮૮૬.
ખેતવાડી-ધનજીભાઈ ફ્રામજી રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી-૧૮૬૦.
ગીરગામ-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ લાઈબરેરી-૧૮૬૩.
બાહારકોટ-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ બાહારકોટ ઈમપરૂવમેંટ લાઇબિરેરી-૧૮૬૯.
,, સર દીનશાહ પીટીટ કાંદાંમોહલ્લા તથા ભરૂચા મોહલ્લા લાઇબરેરી-૧૮૭૦.
,, મુલ્લાંફીરોઝ કેતાબખાનું-દાદીશેઠના આતસબેહેરામમાં-૧૮૫૩.

દેશાવરો—અંકલેશ્વર-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ અંકલેશ્વર લાઇબરેરી-૧૮૮૬.
અમદાવાદ-શેઠ નશરવાંનજી માણેકજી પીટીટ ગુજરાત કાલેજ લાઇબરેરી-૧૮૯૦.
કલકત્તા-ધી ઓનરેબલ સર દીનશાજી મા૦ પીટીટ નાઇટ ઝોરાસ્ટીઅન લાઇબરેરી-૧૮૮૯.
કાનાનોર-શેઠ હીરજીભાઈ મનચેરજી માલેગામવાલાને નામનું લાઇબિરેરીનું મકાન-૧૮૯૫.
નવસારી-પેહલા દસતુર મેહરજીરાણા કેતાબખાનું-૧૮૭૨.
,, એનું મકાન-બાઈ માણેકબાઈ માણેકજી દસ્તુર બીલડીંગ-૧૯૦૬.
પુણાં-કાવસજી દીનશાહ લાઇબિરેરી-પુણાની ધી આલબરત એડવરદ ઈનસ્ટીટયુટ સાથ સને ૧૯૦૧ માં જોડી નાખવામાં આવી છે.
પુણા-ઉપલી લાઈબિરેરી માટે કાવશજી દીનશાહ હોલ-૧૯૦૬.
બીલીમોરા-શેઠ જાહાંગીર બ૦ પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઈબિરેરી-૧૮૮૨.
મહાબલેશ્વર-ઓનરેબલ શેઠ બમનજી પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઇબરેરી-૧૯૦૨.
વડોદરા-શેઠ નશરવાનજી મા૦ પીટીટ વડોદરા કેંપ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી-૧૮૫૦.
સુરત-દસતુર ખોરશેદ લાઈબિરેરી-રૂશતમપોરા-૧૮૬૮.
,, નાહનપુરા નેટીવ રીડીંગ રૂમ-૧૮૬૮.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં દવાખાના.

મુંબઇ—કોટમાં કાવશજી ધ૦ પાંઉવાલાનું—કોટનું ધરમનું લોકોના ઉધરાટનું દવાખાનું.
કોટમાં પારસી સુવાવડખાનું—અંજુમનને ખરચે-૧૮૯૫.
ખેતવાડી—શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું ધરમનું દવાખાનું-૧૮૬૫.
ગ્રાંટરોડ-ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રેહેઠાણવાલી જગોપરનું શેઠ ધનજીભાઈ એદલજી આલબલેશને નામનું ધરમનું દવાખાનું-૧૮૯૯.
ચોપાટી—બાઈ જરબાઈ નવરોજી નશરવાનજી વાહડયાનું પ્લેગ ઓસ્પીટાલનું મકાન-૧૯૦૬.
તારદેવ—બાઈ હીરાંબાઈ બેરામજી જીજીભાઇનું ધરમનું દવાખાનું-૧૮૯૧.
તુરંબ—એદલજી ફરામજી આલબલેશ "લેપરસ હોમ"-રગતપીતની હાસ્પીટાલ.
પરેલ—બાઈ સાકરબાઈ દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાલી જાનવરોની હાસ્પીટાલ-૧૮૮૪.
પરેલ—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ પેથોએકત્રીઓલોજીકલ લેબોરેટરી.
પરેલ—લવજી વાહડયા ડીસપેનસરી-૧૮૬૫.
મટુંગા—રગતપીતીઆઓ માટે જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ હોસપીટલ વારડ-૧૮૯૪.
માંડવી—સર દીનશાજી તથા શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટવાલું દવાખાનું.
મેદાનમાં-શેઠ પેસતનજી હો૦ કામાવાલી, ઓરત અને બચાંઓ માટેની "કામા હોસપીટાલ"
એજ ઠેકાણે—"ધી બમનજી આલબ્લેશ ઓબસતેત્રીક હોસપીટાલ (સુવાવડખાનું.)
મેહેમ—મોટલાંબાઈ જાહાંગીરજી વાહડીયાનું દવાખાનું.
ભાંયખલા—ડા૦ હોરમજી માણેકજી માસીનાની ખાનગી હોસ્પીટાલ-૧૯૦૨.
ભીંડીબજાર—જમશેદજી જીજીભાઈ હાસપીટાલ સને ૧૮૪૫ માં સ્થાપેલી.
એજ ઠેકાણે-સર કાવસજી જાહાંગીરવાલી આંખની હાસપીટાલ.
એજ ઠેકાણે—શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈવાલી કફોડાં દરદની હાસપીટાલ.
એજ ઠેકાણે—સુવાવડની મોટલાંબાઈ હાસપીટાલ.
એજ ઠેકાણે—સર દી. મા. પીટીટની બચાંઓ અને ઓરતો માટેની હાસપીટાલ.
એજ ઠેકાણે—ફરામજી દીનશાહ પીટીટ લેબોરેટરી.
એજ ઠેકાણે—બાઇ આવાંબાઈ ભાવનગરી નરસીસ હોમ.

દેસાવરે—ઉડવાડા-જરથોસ્તીઓના ઉધરાતથી ચાલતું દવાખાનું.
અમદાવાદ-ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલવાલી "આંખની હાસપીટાલ"-૧૯૦૧.
ઉમરગામ-નારગોલ-સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું ધરમનું દવાખાનું.
એડન-શેઠ કાવશજી દીનશાહજીની "બાઈ જરબાઈ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી" ૧૮૯૫.
એરાવ-શેઠ અરદેશર હોરમજી વાહડીઆજીનું દવાખાનું.
અંધેરી-મરહુમ શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીરજી વાહડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું-૧૮૯૯.
કરંજ-બાઈ મોટલાંબાઈ જાહાંગીર વાહડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું-૧૯૦૦.
કરાંચી, કેમારી-"બાઇ બચુબાઈ એદલજી દીનશાજી હાસપીટાલ."
કરાંચી, કાંપ-શેઠ એદલજી દીનશા શરાફવાલી "એદલજી દીનશાહ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી."
કરાંચી-ડફરીન હાસપીટાલ-શેઠ એદલજી દીનશાહે બંધાવેલી-૧૮૯૮.
કુરલા-શેઠ બમનજી હોરમજી વાહડીઆએ ય૦ સ૦ ૧૨૨૫ માં સ્થાપેલું દવાખાનું.
કુવેટા-ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલની હાસપીટાલ—ઓરતો માટેની-૧૮૮૮.
ખંડાલા-ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડીઆ-સી.આઈ.ઈ.નું ધરમનું દવાખાનું-[૧૮૯૬.
ખેરગામ-નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું.

ગનદેવી—સર કાવસજી જાંહાંગીર નાઈટ, સી. એસ. આઈ. વાલુ દવાખાનું.
ચીખલી—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું.
તારાપોર—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટની "સાકરબાઇ ડીસપેનસરી."
દમણ—મરહુમ શેઠ સોરાબજી માણેકજી દમણવાલાના કુટુંબે સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનું.
થાણા જીલ્લાનાં વાડા ગામમાં "ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ડીસપેનસરી."
થાણા મધે—મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી વાહડયાને નામનું દવાખાનું—૧૮૬૫.
નવસારી—સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટની "વીકટોરયા ડીસપેનસરી."
નવસારી—શેઠો બમનજી અસપંડયારજી દસ્તુરની કુંપનીએ મરકીના દરદીઓને માટે સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૦.
નાશક—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જાનવરોની હાસપીટાલ—૧૮૯૫.
નીમચ—શેઠ કાવશજી જીવણજી કંટ્રાકટરનું દવાખાનું.
પુણા—શુક્રવાર પેંટમાં—ખાન બાહદુર પેસતનજી સોરાબજીનું દવાખાનું.
પુણા—મરહુમ બાઈ મેહેરબાઈ સોરાબજી પદમજીવાલો પુણાની સાસુન હાસપીટાલમાં સુવાવડનો વારડ—૧૯૦૨.
પુણા—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પુણા કેનટોનમેંટ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરીનું મકાન—૧૮૯૪
બદનેરા—શેઠ જાંહાગીર હોરમજી મોદીનું દવાખાનું—૧૮૯૬.
ભરૂચ—શેઠ સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇવાલી મોટી હાસપીટાલ.—૧૮૭૨.
બીમરડી—બાઈ ગુલબાઇ દીનશાજી માણેકજી પીટીટ ડીસપેનસરી.
માથેરાન—શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ ટ્રસ્ટ ફંડ ખાતેથી બાંધેલું ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૨.
મુરબાદ—જીલ્લા થાણા—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું ધરમનું દવાખાનું.
મઉ—શેઠ હોરાબજી પેસતનજી પુણેવાલાનું દવાખાનું.
મેહમદાબાદ—શેઠ બેરામજી જીજીભાઈવાલી "માણેકબાઈ ડીસપેનસરી."
રતનાગીરી—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાલી રગતપીતની હાસપીટાલ.
વડોદરા—ડાક્ટર રૂશતમજી નાણાવટી ડીસપેનસરી—૧૮૮૫.
વલસાડ—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું.
વસાઈ—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું—૧૮૮૬.
વાડા—શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટનું વાડા ખાતેનું ધરમનું દવાખાનું.
વાંદરા—સર કાવશજી જહાંગીરજી રેડીમની નાઈટ, સી. એસ. આઇનું દવાખાનું.
સાદરા—શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટવાલો સાદરા હાસપીટાલનો ઓરતો માટેનો વારડ.
સાનટા ક્રૂઝ—બાઈ આવાંબાઈ નાનાભાઈ જમુજીનું ડીસપેનસરીનું મકાન—૧૯૦૬.
સીકંદરાબાદ—પીરોજબાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૮૯૨.
સીકંદરાબાદ—બાઈ મીઠીબાઈ શાપુરજી ચીનાઈ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી.
સીકંદરાબાદ—દસ્તુર એદલજી બમનજી ડેં૦ કલેકટરની યાદગારીમાં શીવીલ હાસપીટાલમાંના બે વારડો—૧૯૦૪.
સુરત—શેઠ ખરસેદજી ફરદુનજી પારખની "પારખ ડીસપેનસરી."—૧૮૬૫.
સુરત—સર કાવસજી જાંહાંગીર નાઈટ, સી. એસ. આઈ. વાલી મોટી હાસપીટાલ—૧૮૬૪.
હૈદરાબાદ—સર કાવસજી જાંહાંગીર લુનાટીકસ એસાયલમ.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં કેલવણી ખાતાં.

મુંબઈ—એલેકઝાંનડ્રા નેટીવ ગરલસ ઈંગલીશ ઇનસ્ટીટયુશન—મેદાન.
સર કાવશજી જાંહાંગીર એલફીનસટન કોલેજ બીલડીંગ.
સર કાવશજી જાંહાંગીરની ખેતવાડીની છોકરીઓની નીશાળ.

સર કાવસજી જાંહાંગીર "ઓંએ યુનીવરસીટી હોલ."
સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઇનસ્ટીટયુશન—૧૮૪૯.
સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટની યાદગારીને સારૂ ઉભી થયલી જંદ પેહલવી મદરેસા—ચંદનવાડી વાહડયાજીના આતશબેહેરાંમમાં.
સર જમશેદજી જીજીભાઇ સ્કુલ ઓફ આર્ટસ એંડ ઇનડસટ્રી-મેદાન.
શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી આરફનેજ-પરેલ-લાલબાગ-૧૮૮૮.
ધી જમશેદજી નશરવાંનજી પીટીટ કસરતશાળા—ખેતવાડી—૧૮૭૪.
જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળો-(બાઈ ભીખાઇજી શેરાબજી બંગાલીવાલી બીલડીંગ) કોટ-એજ મંડલીની ચરનીવાડીની નીશાળ.—૧૮૮૫.
મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઇવાલી જંદ અવસ્તા મદરેસા-કોટ.
મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી જંદશાળાઓ.
શેઠો દાદી અને ફરામરોજ ગોળવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું સ્વીમીંગ બાથનું મકાન.
સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ જીમનેસટીક ઇનસ્ટીટયુશન (કસરતશાળા)—મેદાન ૧૮૯૧.
સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું ધાતુ કામને લગતી કેલવણી આપવાનું ખાતું.
શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી કામાજીવાલી સ્કુલ-૧૮૫૦.
શેઠ ફરામજી નશરવાનજીવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી સ્કુલ—ખેતવાડી-૧૮૫૫.
ધી બેરામજી જીજીભાઇ ચેરીટેબલ ઇનસ્ટીટયુશન—મરીનલાઇન્સના સ્ટેશન સામે.
શેઠ મેરવાનજી માણેકજી શેઠનાની જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ—કાંદા મોહલો-૧૮૭૧.
મુલ્લાંફીરોજ મદરેસા-કોટ દાદીશેઠના આતશ આદરાંનમાં.
બાઇ રતનબાઇ ફરામજી પાંડેવાલી-ગરીબ જરથોસ્તીઓના રેહેઠાણો તરફની સ્કુલ-ફોકલંડ રોડ

દેશાવરો—અંદેરીની નીશાળનું મકાન-શેઠ દોરાબજી હેરંગજી અને તેમના ચીરંજીવી.
અમદાવાદ-પારસી જીમખાનાનું મકાન—૧૯૦૬.
અમદાવાદ-બેરામજી જીજીભાઈ અમદાવાદ મેડીકલ સ્કુલ.
ઈંદોર-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ઝોરાસ્ટ્રીયન એલીમેનટરી સ્કુલ-૧૮૯૪.
ઉડવાડા-શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇના ધરખાતામાંથી સ્થાપેલી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ-૧૯૦૬.
કચ્છ-ભુજ-ખા૦ બા૦ પેશતનજી સોરાબજી ભુજવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું કોરોનેશન સ્કુલનું મકાન-૧૯૦૩.
કરાંચી-શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરક સ્વીમીંગ બાથ-૧૯૦૫.
કરાંચી-બાઇ વીરબાઇજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.
કવેતા-ખા૦ બા૦ ખરજોરજી દોરાબજી પટેલની શાનડીમેન ગરલસ સ્કુલ.
કવેતા-ખા૦ સા૦ અરદેશર ડોશાભાઇ મારકર પારસી સ્કુલ—૧૯૦૪.
ગણદેવી-સર કાવશજી જહાંગીરજી રેડીમની ગણદેવી હાઈ સ્કુલ—૧૮૬૪.
દ૦ હેદરાબાદ-થીઓસોફીક સોસાઇટીનું મકાન—૧૯૦૬.
થાણા-ધી બેરાંમજી જીજીભાઇ થાણા હાઈ સ્કુલ—૧૮૮૦.
નવસારી-સર કાવશજી જહાંગીર નવસારી જરથોસ્તી મદરેસા—૧૮૫૬.
,, એનું મકાન-શેઠ બેરામજી નશરવાનજી શીરવાઇ બીલડીંગ—૧૮૯૭.
નવસારી-ધી દાદાભાઈ કાવશજી તાતા એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.
નવસારી-દેશાઇ ખરશેદજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.
નવસારી-બાઇ નવાજબાઈ તાતાવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ.
નવસારી-શેઠ નશરવાનજી રતનજી તાતાની જંદ પેહેલવી અને ફારસી મદરેસા.
નારગોલ-સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટની નારગોલની નીશાળ.
પુણા-સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું પારસી જીમખાના.
પુણા-સર કાવસજી જહાંગીરવાલી પુણા સીવીલ એનજીનીઅરીંગ કોલેજ બીલડીંગ.
(જે હવડાં કોલેજ ઓફ સાયન્સને નામે ઓળખાય છે.)

પુણા—સર જમશેદજી જીજીભાઈ પુણા કોલેજ બીલડીંગ.
પુણા—સરદાર દસતુર ખા૦ બા૦ નોશરવાનની યાદગારીવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૯૩.
પુણા—બેરાંમજી જીજીભાઈ મેડીકલ સ્કુલ.
ભરૂચ—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ.
ભરૂચ—ખા૦ બા૦ રૂસતમજી સોરાબજી દલાલ હાઈ સ્કુલ—૧૮૮૬.
બીમડી—શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું બીમડી સ્કુલનું મકાન.
ભીવંડી—ધી બેરામજી જીજીભાઈ ભીવંડી સ્કુલ—૧૮૭૮.
મઉ—જરથોસ્તી છોકરીઓનું સ્કુલનું મકાન—બાઇ બીખાઇજી નવરોજી માણેકજી ખોરીના પુણને માટે.
મઉ—ખા૦ બા૦ એદલજી પેસતનજી ઝોરાસ્ટ્રીયન હાઇ સ્કુલ—૧૮૬૩.
મઉ—ખા૦ બા૦ એદલજી પેસતનજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.
રૂશતમ પુરા—પંચમાહાલ જીલ્લા હાલલ તાલુકા—ધી બ્રાઉન વરનેકયુલર સ્કુલ—ખા૦ સા૦ બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના માતાજી બાઈ ગુલબાઈના પુણ માટે—૧૯૦૭.
સીકંદ્રાબાદ—બાઈ મીઠીબાઈ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ સ્કુલ—૧૮૯૫.
સુરત—શેઠ ખરશેદજી ફ્રરદુનજી પારખવાલી હુન્નરશાલા.
,, શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડયા સી. આઈ. ઈ.નું બાઈ મોટલાબાઈ વર્ક શોપનું મકાન—ઉપલી હુન્નરશાલામાં—૧૯૦૧.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં ફંડો.

ઇરાનના ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનારૂં ફંડ.
ખેતવાડીના જરથોસ્તીઓનું ફંડ.
જરથોસ્તી ધરમ અને કીરીઆ ઉપર એતેકાદ વધરાવનારી મંડળિનું ફંડ.
નવસારીના મોબેદોનું ગહંબારનું ફંડ.
નવસારીની અંજુમનનું જનરલ ફંડ.
નવસારીની ભગર સાથની અંજુમનનું મુકતાદ બાજ તથા જશનનું ફંડ.
નવસારીનાં મલેસર ફલીઆનાં બેહદીનોએ સવાબના કામો સારૂ ઉભું કીધેલું ફંડ.
નવસારીના જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાનું નોશેરવાન અદલ ફંડ.
પુણાની જરથોસ્તી અંજુમને જ૦ રૂવાંનોને અવલમંજલ પોહચાડવા માટે સ્થાપેલું ફંડ.
બાઇ દીનબાઇ તે શેઠ ન૦ મા૦ પીટીટનાં ધણીઆણીએ પોતાના મરહુમ બેટા જમશેદજીનાં પુણને માટે સ્થાપેલું ધંબારનું ફંડ.
બહારકોટ દરેમેહેરનું બાજ જશનનું ફંડ.
બહારકોટનું બચાવ ફંડ [ધિવાનું ધરમનું ખાતું
મરહુમ બાઇ મેરબાઇ તે શેઠ ફ૦ મા૦ કોહલાની વી-
મરહુમ શેઠ ખુરશેદજી નશરવાનજી કામાજીની યાદગારીનું જરથોસ્તી વીદયારથીઓને ઉતેજન આપવાનું ફંડ.
મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનું ધરમ ખાતું.
મુંબઈમાં નાવારેસ ઈરાની જરથોસ્તીઓનું ફંડ.
મુંબઈનાં કદમી જરથોસ્તીઓનું ધંબારનું ફંડ.
રાહાનુમાએ માજદીઅશનાન સભાની મારફતે ઉભું થયલું જ૦ ધરમનો ફેલાવો કરવાનું ફંડ.
રાહાનુમાએ માજદીઅશનાન સભાનું ફંડ.
સર જ૦જી૦નું સુરત તથા નવસારીનું ધરમનું ફંડ
શ્રી મુબઈના જ૦ રૂવાંનોના મુકતાદના ફંડ.
શેઠ ખરશેદજી અને મ૦ બ૦ પંથકીએ પોતાના મરહુમ બાવા બ૦ મા૦ પંથકીના પુણને સારૂ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવા ઉભું કીધેલું ફંડ.
શેઠ જેહાંગીર બ૦ પીટીટ હસતકનું પારસી જનરલ હોસપીટલ ફંડ.
શેઠ નશરવાનજી મ૦ કામાજીનું ધરમ ખાતું.
ધી નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ચેરીતી ફંડ—જેમાં 'નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ગરીબ દીવાના જરથોસ્તીઓને મદદ આપવાનું ફંડ, વગેરે છે.
પારસીઓનું સંકટ નીવારણ ફંડ.
શેઠ પેશતનજી બમનજી વાડીયાજીનું ધરમ ખાતું.
શેઠ બેરાંમજી હોરમજી કામાજીનું ધરમ ખાતું.
શેઠ મેરવાનજી ફ૦ પાંડેનું નબલી હાલતમાં આવેલાં પારસી કુટુંબને આશરો આપવાનું ફંડ.
શેઠ રૂસતમજી ધનજીશાહ કપટાનનું ધરમ ખાતું.
આનરેબલ શેઠ બે૦ જી૦ એ સ્થાપેલું "ત્રસ્ત" ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રહેઠાણોનું ફંડ.
ઈંગલંડ મધે જરથોસ્તીઓનું ધરમ ફંડ.
પારસી પસતાગીઆ અનજુમન સંકટ નીવારણ ફંડ.

શ્રી ચીનના જરથોસતી અનજુમનનાં ધરમનાં ફંડોની વીગત.

ટરસ્ટીઓ—શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદી, (પ્રમુખ), શેઠ બમનજી લીમજીભાઇ બાટલીવાલા, શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી ખાન, શેઠ નવરોજી કેરસાસ્પજી આરીઆ તથા શેઠ મેરવાનજી પાલનજી તલાટી.

હોંગકોંગનાં જરથોસ્તી જસટીસ આફ ધી પીસ—શેઠ ફરામજી હોરમજી અરજાંની અને શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદી.

ઉપલા ત્રસટી સાહેબો હસતક સને ૧૯૦૬ ના શાલની શ્રી ચીનની જરથોસતી અનજુમનનાં નીચલાં જુદાં જુદાં ધરમખાતાંનાં ફંડોની કુલે પુંજી રૂ. ૧૦૦૬૪૪)૫૯ ની છે, તેમાંથી હાંગકાંગ, કનટાન અને વાંમપુની રવાનની જગાનો તેમજ અનજુમનનાં મકાંનોનો સરવે ચાલુ ખરચ કરવામાં આવે છે. કોઈ ગરીબ જરથોસતી નાચારી હાલતમાં આવ્યો હોએ તો તેને આસરો આપવામાં આવે છે. તેમજ કોઇ લાચાર જરથોસતીનું મરણ નીપજયું હોય તો તેનો સરવે ઘટતો ખરચ કરવામાં આવે છે. લાચાર ચીનાઓને આસરો આપવા માટે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાંથી દર સાલ તેવા લાચાર ચીનાઓને મદદ આપવામાં આવે છે, અને ધહમબારના ફંડમાંથી દર સાલ ધહમબારનું જશન તથા ખાનું કરવામાં આવે છે.

૩૩૭૦૨)૫૪	શ્રી હાંગકાંગ, કનટાન અને મકાઉનાં જરથોસતીઓનાં ધરમનાં ફંડ ખાતે.
૧૬૭૧૯)૮૧	શ્રી લાચાર આંધલાં પાંગલાં ચીનાઓને આસરો આપવાનાં ફંડ ખાતે.
૧૨૧૫૦)૮૧	વીકટોરયા જુબીલી પારસી ચેરીટી ફંડ ખાતે.
૩૨૧૫)૬૦	હાંગકાંગની જરથોસતી અનજુમનનાં ધમબારનાં ફંડ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ રતનજી બેહેરાંમજી બીસનીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ નશરવાનજી નાનાભાઈ પટેલનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી ફરામજી કરાંણીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ નશરવાનજી બમનજી મોદીનાં પુણને બારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ દાદાભાઈ કાવશજી તાતાનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૦૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ ધનજીભાઈ રતનજી બીસનીની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ હાંગકાંગ, કનટાનનાં જરથોસતીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ ખરશેદજી બમનજી શેઠનાનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી નવરોજી મેહેતાંનાં પુણને સારૂ ધરમખાતે.
૨૨૭૨)૭૩	બેહેસતનશીન સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાનાં ધણીયાંણી લેડી શાકરબાઈ તે બેહેશતનશીન શેઠ ફરામજી ભીખાજી પાંડેનાં બેટીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૯૦૫)૦૯	બેહેશતનશીન શેઠ ફરામજી દીનશા પીટીટ શેહેનશાહબાનું વીકટોરીયાની જુબીલીનાં ટાંકણાસર યુરોપ, અમેરીકા તથા જાપાનની સુસાફરી કરી હાંગકાંગ સને ૧૮૮૭ ના સાલમાં આવયા હતા તેની યાદગારી રાખવા સારૂ આપેલી નોટનેખાતે.
૧૭૦૦)૬૮	કનટાનના જરથોસતીઓના ધહમબારના ફંડ ખાતે.
૫૦૦)	શેઠ અરદેશર હોરમજી ચીનાઇએ પોતાના મુરબી બાવાજી, માતાજી તથા ભાઈ કાવસજીના પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૯૦૦)૦૯	મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનાં પુણને સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી એવણના વીધવા બાઈ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ મેહેરવાનજી જીજીભાઈ મુગાનાં બેટીએ આપેલા રૂ ૨૦૦૦) નાં બોમબે પોરટ ટરસટ બાંડને ખાતે.
૨૬૭૨)૭૩	બેહેસતનશીન સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાની યાદગારી સારૂ કરેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેતનશીન શેઠ નશરવાનજી દાદાભાઇ ઓલીયાએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ મેહેરવાનજી બેહેરામજી પાલીસવાલાએ પોતાના મુરબીજી બ.વાજી બેરાંમજી તથા માતાજી કુંવરબાઈનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	મરહુમ શેઠ એદલજી માણેકજી કાપડયાએ પોતાના બેહેસતનશીન દીકરા અરદેશરજીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૦૦૦)	શેઠ બમનજી પાલનજી કરંજીયા જેવણ તા૦ ૩ જી ડીસેમબર સને ૧૮૯૮ ને દીને શ્રી મુંબઈ મધે બેહેસતનશીન થયા તેવણના પુણને માટે તેવણની પુંજીમાંથી તથા તેવણનાં ખેશીઓએ ભરેલી રકમને ખાતે.

૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ જમશેદજી જામાસજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના ૨ સુતરના દલાલે પોતાના મુરબી બાવાજી આ૦ જામાસજી રૂસતમજી ઉનવાલાનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ જમશેદજી જામાસજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના ૨ સુતરના દલાલે પોતાના મુરબી માતાજી માણેકબાઈ તે આ૦ એદલજી દોરાબજી કોટવાલના બેટીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૩૧૫૧)૫૧	એહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજજીએ પોતાની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે
૧૦૦૦)	શેઠ માણેકજી પેસતનજી તલાટીએ પોતાનાં મરહુમ વાહાલાં માતાજી બાઇ મોતીબાઈ તથા મરહુમ મુરબી પીતાજી પેસતનજી મેરવાનજી તલાટી તથા કાકાના દીકરા મરહુમ શેઠ સોરાબજી નશરવાનજી તલાટીના પુણને સારૂં કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	શેઠ બમનજી બેરામજી ધણાપટેલે પોતાની વાહાલી દીકદી બેહેસતન બાઈમાએ તે શેઠ અરદેશર કાવશજી કામાનાં ધણીઆણીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૨૫૦૦)	શેઠ દોરાબજી નવરોજીએ પોતાના ધણીઆણી બાઈ મોતીબાઈની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૭૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ બમનજી બેરામજી ધણાપટેલનાં પુણને સારૂ તેવણના વીધવા બાઈ દીનબાઇએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૧૦૦૦)	શેઠ પેસતનજી ફરામજી તલાટીએ પોતાના મરહુમ મુરબી બાવાજી ફરામજી મેરવાનજી તલાટી અને ભાઇઓ બેજનજી તથા પાલનજી ફરામજી તલાટીના પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ જમશેદજી જામાસજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના ૨ તથા સુતરના દલાલનાં પુણને સારૂ તેવણનાં ભાણેજ મરહુમ ભાઈ જાહાંગીર નવરોજી કાતરકે કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ એદલજી શાપુરજી લાહેરના પુણને સારૂ તેવણના વીધવા બાઇ શીરીનબાઇએ કીધેલાં ધરખાતે.
૫૦૦	એહેસતનશીન શેઠ જાહાંગીરજી પેસતનજી ખરાસનાં પુણને સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.
૨૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ બેહરાંમ આદર ઈરાંની કનડાહરીએ પોતાનાં તા૦ ૧ લી જુલાઈ સને ૧૯૦૧ ની તેરીખના વીલમાં ફરમાવયા મુજબ તેવણનાં અને તેવણનાં ખેશીઓનાં પુણને સારૂ તેવણનાં એકઝીકયુટર શેઠ ફરામજી હોરમજજી અરજાનીએ ઉઘાડેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજીએ પોતાના મુરબી બાવાજી દોરાબજી નવરોજજીની યાદ-ગારી કાયમ રાખવા સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૦૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજજીના પુણને સારૂ તેવણના ખેશીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ હાંગકાંગ, કંટાનનાં જરથોસ્તીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ હોરમસજી નવરોજી કરંજીયાના પુનને સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી તથા તેવણના ખેસીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ હોરમજી મેરવાનજી મેતાના પુણને સારૂ તેવણના વીધવા બાઈ કુંવરબાઇએ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીની વરસીના ટાંકણા ઉપર એવણની પવિત્ર યાદ કાજે એવણના દીકરા શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજીએ પોતાની અને પોતાના મુરબીજી માતાજી અને ખેશીઓ તરફથી કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	એહેસતનશીન શેઠ નવરોજી પાલનજી કાતરકના પુણ માટે તેવણના દીકરા મરહુમ ભાઈ જાંગીર નવરોજી કાતરકે કીધેલા ધરમખાતે.
૧૦૦૬૪૪)૫૯	

શ્રી કલકતાની જરથોસતી અંજુમનનાં ધરમનાં ફંડોની વીગત.

ટ્રસટીઓ—શેઠ કાવશજી માણેકજી રૂશતમજી, શેઠ પેસતનજી એદલજી ગજદર અને શેઠ નશરવાનજી ફ્રામજી મોવડાવાલા—એઓને અસતક નીચલાં ફંડો ચાલે છે, અને તેની બાકી રકમ સને ૧૯૦૬ ના શાલની નીચે મુજબની છેઃ—

૨૦૫૪૬)૧૨)૩ શ્રી કલકતાની જરથોસતી અનજુમનના ધરમનું ફંડ.

૫૦૦૨) ૭)૫ શ્રી કલકતાના દોખમાની આસપાસની તથા તેની બહારના બગીચાવાળી અનજુમનની આખી જગાપર પુરણી તથા મરામત કરવાનું ફંડ.

૧૭૩૦૫)૧૪)૯ મરહુમ શેઠ રૂશતમજી કાવસજી બનાજીના ગહમબારનું ફંડ.

૧૪૭૨૮) ૧)૯ બેરામજી જીજીભાઈ શ્રી કલકતાના જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનું ફંડ.

૮૫૦૦) ૦)૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટના ધરમ ખાતે.

૫૦૦૦) ૦)૦ બેહસતનશીન શેઠ કાવશજી દીનશાજીપીટીટના પુનને સારૂ તેવણના છોકરાઓ શેઠો હોરમજી, ખરસેદજી, અરદેસર તથા સોરાબજીને નામે તેઓના બપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦)૦ બેહેશતનશીન શેઠ મેરવાનજી કાવસજી દીનશાજી પીટીટના પુનને સારૂ તેવણના બપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦)૦ શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. ના ધરમખાતે.

૧૦૦૦) ૦)૦ શેઠ ફ્રામજી મનચેરજી બુમલાએ પોતાની દીકરી બહેશતનશીન બાઈ ગુલબાનુના પુનને સારૂ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦)૦ મુંબઈવાલા શેઠ કાવસજી બેજનજી કરાણીએ પોતાની દીકરી બહેશતનશીન બાઈ જીવનાઈજી તથા તેણીના દીકરા મરહુમ શેઠ બમનજી અરદેસર મોદીના પુનને સારૂ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦)૦ બહેશતનશીન શેઠ કાવશજી ધનજીભાઈ પાંઉવાલાના પુનને સારૂ તેવણના દીકરા શેઠ શેરાબજી કાવસજી પાંઉવાલાએ આપેલી નોટ.

૧૬૯૪૦)૧૪)૬ શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. એ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦)૦ શેઠો અરદેશરજી તથા જાંગીરજી નસરવાનજી મોદીએ પોતાના બેહસતનશીન મુરબીજી નસરવાનજી બમનજી મોદીના પુનને સારૂ આપેલી નોટ,

૧૦૦૦) ૦)૦ શેઠ કાવસજી બેજનજી દસતુરે આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦)૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના નબીરા બેહેસતનશીન શેઠ અરદેસર કાવસજી પીટીટના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૨૫૦૦) ૦)૦ શ્રી હાંગકાંગ કનતાંન તથા મકાઉનાં જરથોસતી અનજુમનનાં ધરમ ખાતે.

૧૦૦૦) ૦)૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના ધણીઆણી લેડી સાકરબાઈ તે બેહેશતનશીન શેઠ ફ્રામજી ભીખાજી પાંડેનાં બેટીના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૧૫૦૦) ૦)૦ શેઠ ફ્રામજી મનચેરજી બુમલાએ પોતાનાં માતાજી બાઈ રતનબાઈ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી બુમલાખાઉના વીધવાની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ કીધેલા ધરમ ખાતે.

૧૬૧૦) ૧)૧ ધી ઓનરેબલ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટ ઝોરાસ્ત્રીયન લાઈબરેરીનું ફંડ.

૧૦૧૪૭) ૪)૭ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે લાઈબરેરીના આશ્રા માટે આપેલી નોટ.

૩૫૦૦) ૦)૦ બેહેશતનશીન લેડી શાકરબાઈ દીનશાજી પીટીટ તે શેઠ ફ્રામજી ભીખાજી પાંડેનાં બેટીના પુનને સારૂ તેવણના ધણી સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે તથા છોકરાઓએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૧૦૦૦) ૦)૦ શ્રી કલકતાની જરથોસ્તી અનજુમન તરફથી લાઇબ્રેરીનાં ફંડમાં ભરાએલાં નાણાં મધેથી લીધેલી નોટ

૫૦૦) ૦)૦ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટના પુનને સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી એવણના વીધવા બાઇ દીનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મેરવાનજી જીજીભાઈ મુગાનાં બેટીએ આપેલી નોટ.

૧૫૯૨૨)૧૨)૧૧ મરહુમ શેઠ માણેકજી રૂસતમજી બનાજીની યાદગારીનું ફંડ.

૧૦૨૬) ૦)૦ બેહેસતનશીન બાઈ નવાજબાઈ તે શેઠ રતનજી પાલનજી મીસતરીનાં બેટીના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૪૨૭૮)૧૧)૦ શ્રી કલકતાના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમ જલ પહોંચાડવા વધુ માણસો બોલાવી રાખવાના અતરેની અનજુમને ઉભું કીધેલું ફંડ.

૮૦૦) ૦)૦ મરહુમ શેઠ કેખશરૂ દાદાભાઈ રૂશતમજી બનાજીનાં પુનને માટે તેવણની પુંજીમાંથી એવણના ભાઇ ફરાંમજી દાદાભાઇ બનાજી તથા બેહેનો બાઈ શીરીનબાઈ શેરાબજી ફરાંમરોજ શાતીન તથા બાઈ જરબાઈ માનેકજી રૂશતમજીએ આપેલી નોટ.

[એ અને બીજાં ફંડો જે દર વરસે આ કેલેંડરમાં છપાય છે તે મલીને કુલે. રૂ.૧૪૨૭૬૪ થાય છે.]

સંવત ૧૯૨૭ થી તે સંવત ૧૯૬૧ શુધી યાને તા૦ ૧ લી નવેમ્બર ૧૮૭૦ થી તા૦ ૩૧ મી અકટોબર ૧૯૦૫ સુધી વરશ ૩૫) માં મુંબઈ મધે જરથોશતી કોમમાં રવાંનો થયાં તેની તારીજઃ—

(મુંબઈની પારસી પંચાયતના દફતરોમાં રખાતી નોંધ મુજબ.)

સંવત.	રવાંન મોહોટાં.			રવાંન દાંનડાનાં.			રવાંન નાંખલાં.			જુમલે રવાંન.		
	મરદ.	ઓરત.	જુમલે.	છોકરા.	છોકરી.	જુમલે	છોકરા.	છોકરી.	જુમલે.	પુરૂષ.	સ્ત્રી.	જુમલે.
૧૯૨૭	૨૩૦	૧૮૮	૪૧૮	૨૨	૧૬	૩૮	૨૭૬	૨૨૭	૫૦૩	૫૨૮	૪૩૧	૯૫૯
૧૯૨૮	૨૭૭	૨૫૨	૫૨૯	૩૬	૨૪	૬૦	૩૫૧	૩૫૯	૭૧૦	૬૬૪	૬૩૫	૧૨૯૯
૧૯૨૯	૨૧૫	૨૨૨	૪૩૭	૧૨	૧૧	૨૩	૨૮૦	૨૧૩	૪૯૩	૫૦૭	૪૪૬	૯૫૩
૧૯૩૦	૨૨૬	૨૦૨	૪૨૮	૨૦	૧૭	૩૭	૨૭૧	૨૩૩	૫૦૪	૫૧૭	૪૫૨	૯૬૯
૧૯૩૧	૨૬૧	૨૨૫	૪૮૬	૨૦	૩૦	૫૦	૩૪૧	૨૮૮	૬૨૯	૬૨૨	૫૪૩	૧૧૬૫
૧૯૩૨	૨૨૯	૨૪૮	૪૭૭	૨૩	૨૪	૪૭	૩૩૧	૨૯૦	૬૨૧	૫૮૩	૫૬૨	૧૧૪૫
૧૯૩૩	૨૯૨	૨૫૮	૫૫૦	૧૬	૩૦	૪૬	૨૭૮	૨૩૩	૫૧૧	૫૮૬	૫૨૧	૧૧૦૭
૧૯૩૪	૨૬૬	૨૭૧	૫૩૭	૧૭	૨૪	૪૧	૩૧૫	૨૭૧	૫૮૬	૫૯૮	૫૬૬	૧૧૬૪
૧૯૩૫	૨૩૨	૨૧૬	૪૪૮	૧૬	૫	૨૧	૨૬૬	૨૧૫	૪૮૧	૫૧૪	૪૩૬	૯૫૦
૧૯૩૬	૨૦૪	૨૪૨	૪૪૬	૧૪	૯	૨૩	૨૯૯	૨૬૪	૫૬૩	૫૧૭	૫૧૫	૧૦૩૨
૧૯૩૭	૨૪૩	૨૮૪	૫૨૭	૧૧	૧૦	૨૧	૨૫૭	૨૪૦	૪૯૭	૫૧૧	૫૩૪	૧૦૪૫
૧૯૩૮	૨૨૯	૨૩૧	૪૬૦	૧૪	૧૮	૩૨	૨૪૨	૨૫૯	૫૦૧	૪૮૫	૫૦૮	૯૯૩
૧૯૩૯	૨૮૬	૨૭૪	૫૬૦	૧૮	૨૬	૪૪	૩૨૧	૨૮૯	૬૧૦	૬૨૫	૫૮૯	૧૨૧૪
૧૯૪૦	૨૭૩	૨૯૦	૫૬૩	૧૬	૬	૨૨	૩૦૧	૩૧૦	૬૧૧	૫૯૦	૬૦૬	૧૧૯૬
૧૯૪૧	૨૬૩	૨૬૧	૫૨૪	૧૦	૯	૧૯	૨૯૩	૨૬૫	૫૫૮	૫૬૬	૫૩૫	૧૧૦૧
૧૯૪૨	૨૯૫	૨૫૫	૫૫૦	૧૦	૧૪	૨૪	૨૯૫	૨૯૬	૫૯૧	૬૦૦	૫૬૫	૧૧૬૫
૧૯૪૩	૨૭૬	૨૬૦	૫૩૬	૫	૧૧	૧૬	૨૭૭	૨૬૧	૫૩૮	૫૫૮	૫૩૨	૧૦૯૦
૧૯૪૪	૨૯૫	૨૮૦	૫૭૫	૧૨	૧૭	૨૯	૩૧૫	૨૬૨	૫૭૭	૬૨૨	૫૫૯	૧૧૮૧
૧૯૪૫	૨૮૨	૨૯૬	૫૭૮	૧૩	૧૧	૨૪	૩૨૦	૩૨૧	૬૪૧	૬૧૫	૬૨૮	૧૨૪૩
૧૯૪૬	૨૭૯	૨૬૨	૫૪૧	૧૫	૯	૨૪	૨૯૦	૨૬૦	૫૫૦	૫૮૪	૫૩૧	૧૧૧૫
૧૯૪૭	૨૫૬	૨૯૪	૫૫૦	૧૩	૧૬	૨૯	૩૨૭	૨૮૭	૬૧૪	૫૯૬	૫૯૭	૧૧૯૩
૧૯૪૮	૨૮૨	૩૫૦	૬૩૨	૧૦	૧૪	૨૪	૩૦૨	૨૮૭	૫૮૯	૫૯૪	૬૫૧	૧૨૪૫
૧૯૪૯	૩૧૧	૩૦૦	૬૧૧	૮	૧૩	૨૧	૨૯૩	૨૩૩	૫૨૬	૬૧૨	૫૪૬	૧૧૫૮
૧૯૫૦	૨૯૩	૨૬૫	૫૫૮	૪	૧૨	૧૬	૩૨૨	૨૭૬	૫૬૫	૬૧૯	૫૨૦	૧૧૩૯
૧૯૫૧	૨૮૨	૩૩૬	૬૧૯	૧૩	૭	૨૦	૨૬૪	૨૯૦	૫૫૦	૫૬૯	૬૨૦	૧૧૮૯
૧૯૫૨	૩૬૩	૩૩૪	૬૯૭	૧૪	૧૫	૨૯	૩૧૦	૨૫૨	૬૦૦	૬૮૭	૬૩૯	૧૩૨૬
૧૯૫૩	૬૦૪	૫૯૭	૧૨૦૧	૩૭	૩૫	૭૨	૨૫૦	૨૫૮	૫૦૨	૮૯૧	૮૮૪	૧૭૭૫
૧૯૫૪	૬૨૭	૬૩૦	૧૨૫૭	૩૬	૪૮	૮૪	૨૮૨	૨૫૪	૫૪૦	૯૪૫	૯૩૬	૧૮૮૧
૧૯૫૫	૫૫૯	૫૬૬	૧૧૨૫	૨૨	૩૧	૫૩	૩૦૭	૨૫૪	૫૬૧	૮૮૮	૮૫૧	૧૭૩૯
૧૯૫૬	૫૬૮	૬૪૭	૧૨૧૫	૨૮	૩૨	૬૦	૩૪૦	૩૩૬	૬૭૬	૯૩૬	૧૦૧૫	૧૯૫૧
૧૯૫૭	૪૯૫	૪૬૬	૯૬૧	૨૮	૨૪	૫૨	૨૭૩	૨૨૮	૫૦૧	૭૯૬	૭૧૮	૧૫૧૪
૧૯૫૮	૪૫૮	૪૮૦	૯૩૮	૧૮	૩૨	૫૦	૨૮૪	૨૬૫	૫૪૯	૭૬૦	૭૭૭	૧૫૩૭
૧૯૫૯	૪૮૬	૪૪૬	૯૩૨	૨૫	૨૫	૫૦	૨૫૩	૨૬૦	૫૧૩	૭૬૪	૭૩૧	૧૪૯૫
૧૯૬૦	૪૩૪	૪૩૬	૮૭૦	૨૭	૧૮	૪૫	૨૩૬	૨૪૨	*૪૭૯	૬૯૭	૬૯૬	*૧૩૯૪
૧૯૬૧	૪૪૪	૪૧૭	૮૬૧	૩૦	૨૧	૫૧	૨૬૩	૨૫૨	*૫૧૬	૭૩૭	૬૯૦	*૧૪૨૮
	૧૧૬૧૫	૧૧૫૮૨	૨૩૧૯૭	૬૩૩	૬૬૪	૧૨૯૭	૧૦૨૩૫	૯૩૧૯	*૧૯૫૫૬	૨૨૪૮૩	૨૧૫૬૫	*૪૪૦૫૦

* આવી નીશાનીવાલાં નાંખલાં રવાન ૨) જેની જાતી મુકરર થઈ નથી તે રવાન ૨) વધુ ગણવાં.

મુંબઈ શેહેરની વસતીની ગણત્રીની જાણવાજોગ વીગતો.

મુંબઈ શેહેરની વસ્તીની ગણત્રી આપના સતાવાલાઓને અશતેક દર દસ દસ વરસને આંતરે કરવામાં આવે છે, તે મુજબ છેલી ગણત્રી સને ૧૯૦૧ માં કરવામાં આવી હતી, પણ તે પછે પાછાં પાંચજ વરસમાં નવી ગણત્રી લેવાની જરૂર જણાયાથી અતરેના મ્યુનીસીપલખાતાંને અસતેક ગઈ તા૦ ૯ મી ફેબ્રરવારી ૧૯૦૬ ને દીને મુંબઇ શેહેરની ગણત્રી લેવામાં આવી હતી—જેની કેટલીક વીગત નીચે મુજબની છે.—

મુંબઇ શેહેરનાં જુદા જુદા લતા.	ઘરોની સંખ્યા. ભરાયલાં	ખાલી.	સઘલી ગ્નાતની વસ્તી.
મોટું કોલાબા	૩૮	૬	૩૭૭૫
નાનું કોલાબા	૪૩૦	૨૨૦	૧૫૩૧૦
કોટ (દક્ષીણ)	૨૩૩	૧૦૬	૩૯૪૪
કોટ (ઉતર)	૧૦૨૦	૨૧૦	૨૮૭૭૮
મેદાન ...	૫૯૮	૧૩૫	૧૧૦૧૫
ચકલા ...	૮૧૨	૧૬૫	૨૯૩૬૨
માંડવી ...	૯૧૦	૩૪૨	૩૮૨૫૮
ઉમરખાડી...	૧૦૪૧	૧૬૨	૫૩૬૧૦
ડોંગરી ...	૫૩૫	૨૭૯	૩૨૬૬૩
મારકેટ ...	૯૦૨	૧૯૧	૬૦૩૦૫
ધોબીતળાવ.	૧૧૨૬	૧૯૩	૩૬૫૯૪
ફણસવાડી...	૮૦૨	૧૩૫	૨૯૨૪૦
ભુલેશ્વર...	૧૧૨૩	૨૦૬	૩૦૧૨૯
કુંભારવાડા..	૬૪૨	૯૬	૩૨૭૮૪
ખારાતળાવ.	૫૭૫	૧૦૫	૨૬૯૩૫
ખેતવાડી...	૧૨૫૫	૩૨૧	૩૩૦૭૯
ગીરગામ...	૧૦૨૭	૨૦૬	૨૮૪૪૯
ચોપાટી ...	૭૭૧	૩૦૬	૧૩૦૩૩
વાલકેશ્વર...	૧૩૫૪	૪૯૫	૧૨૬૮૫
મહાલક્ષમી..	૧૬૮૪	૬૧૮	૨૩૬૫૦
તારદેવ ...	૫૯૩	૨૭૫	૨૮૧૯૩
કામાટીપુરા.	૧૦૩૦	૨૩૮	૩૬૪૮૪
૧ લો નાગપાડા	૬૭	૩૯	૩૩૩૫
૨ જો ,,	૪૮૬	૫૮	૨૨૦૧૬
ભાયખલા...	૧૬૨૧	૫૦૧	૭૬૨૮૦
તારવાડી ...	૧૦૫૭	૫૬૫	૨૬૨૭૮
મજગામ ...	૧૨૧૬	૪૩૫	૩૦૮૭૨
પરેલ. ...	૧૧૮૨	૫૫૨	૪૭૯૬૦
સીવરી ...	૯૭૬	૨૬૧	૧૫૯૮૫
સાયન ...	૨૪૦૦	૯૬૯	૩૦૫૧૫
માહીમ ...	૨૬૭૭	૮૪૯	૩૧૧૭૮
વરલી ...	૩૦૭૫	૧૨૯૪	૬૯૪૮૮
બારૂં, ગોદી રેલવે ઇ૦.	......	......	૩૨૨૪૦
	૩૧૨૬૭ ×	૧૦૫૩૩	

કુલે ઘેરો. ૪૩૮૦૦

એકંદર વસતી..........૯૭૭૮૨૨

વીભાગ	૧૯૦૧ ઘરોની સંખયા. ભરાયલાં	૧૯૦૬ ઘરોની સંખયા. ભરાયલાં	૧૯૦૧ ઘરોની સંખચા. ખાલી	૧૯૦૬ ઘરોની સંખચા. ખાલી
એ.	૨૩૮૬	૨૩૧૯	૭૬૭	૬૭૭
બી.	૩૬૬૯	૩૩૦૩	૧૦૧૧	૯૪૮
સી.	૫૪૧૯	૫૧૦૦	૧૩૫૩	૯૨૬
ડી.	૪૬૯૨	૬૦૯૫	૧૭૭૬	૧૯૪૬
ઈ.	૫૭૩૩	૬૦૭૦	૧૩૩૭	૨૧૧૧
એફ.	૩૬૧૪	૪૫૫૮	૬૩૪૫	૧૭૮૨
જી.	૪૬૧૨	૫૭૫૨	૧૧૨૯	૨૧૪૩

આગળાં વરસોની વસ્તીનો મુકાબલો.

વરસ.	વસ્તી.	વરસ.	વસ્તી.
૧૬૬૭	૧૦૦૦૦	૧૮૭૨	૬૪૪૪૦૫
૧૭૧૬	૧૬૦૦૦	૧૮૮૧	૭૭૩૧૯૬
૧૮૧૪	૨૨૧૫૫૦	૧૮૯૦	૮૨૧૭૬૪
૧૮૩૩.૪	૨૩૪૦૩૨	૧૯૦૧	૭૭૬૦૦૬
૧૮૬૪	૮૧૬૫૬૨	૧૯૦૬	૯૭૭૮૨૨

મુંબઈ શેહેરનો વીસ્તાર.	એકર.
મોહું કોલાબા...	૧૪૪) ૯
નાહાનુ કોલાબા...	૨૮૩)૯૨
કોટ (દક્ષીણ)—	૧૩૧)૭૦
કોટ (ઉતર)	૧૩૪)૩૦
મેદાન	૬૬૩)૭૭
ચકલા	૫૧)૫૮
માંડવી	૧૬૪)૬૬
ઉમરખાડી	૧૦૫)૩૩
ડુંગરી	૨૮૫) ૭
મારકેટ	૮૯)૧૧
ધોબીતળાવ	૯૯)૬૯
ફણસવાડી	૧૨૫)૨૩
ભુલેશ્વર	૭૫)૭૯
કુંભારવાડા	૪૬) ૬
ખારાતળાવ	૪)૬૪
ખેતવાડી	૧૭૦)૩૦
ગીરગામ	૧૨૪)૬૦
ચોપાટી	૧૧૧)૭૭

મુંબઈ શેહેરનો વીસ્તાર.	એકર.
વાલકેશ્વર	૫૪૫)૪૩
મહાલક્ષ્મી	૬૪૨) ૧
તારદેવ	૨૨૮)૬૮
કામાટીપુરા	૬૬)૧૪
૧ લો નાગપાડા...	૨૯)૬૦
૨ જો નાગપાડા...	૩૪
ભાઈખલા	૫૧૧)૫૨
તારવાડી	૪૭૯)૬૮
મજગામ	૬૩૮) ૯
પરેલ	૫૫૨) ૫
સીવરી	૪૪૫)૭૩
સાયન	૪૨૬૧) ૮
માહીમ	૧૨૮૧)૨૩
વરલી	૧૮૧૫)૬૪
કુલે...	૧૪૩૮૫)૯=

એટલે આખાં મુંબઈનો વીસતાર.
૨૨)૪૮ ચોરસ માઈલ.

પારસી વસતીની થોડીક ઉપયોગી વીગત.

ઉપલી ગણતરીમાં મુંબઈ શેહેરની પારસી વસતી કુલે ૪૮૮૨૪ ની તેમાં મરદો ૨૫૪૭૧ અને ઓરતો ૨૩૩૫૩ ની ગણાય છે. અને તે મુંબઈનાં શાત વારડોના જુદા જુદા લતાઓમાં નીચે મુજબના ભાગોમાં વેંહચાઈને વશેલી છેઃ—

લતો	મરદો	સ્ત્રીઓ
(એ. વારડ)		
અપર કોલાબા	૬૮	૪૨
લોવર કોલાબા	૪૮૨	૩૯૨
કોટ દક્ષીણ	૭૬	૧૧
કોટ ઉતર	૫૫૧૪	૫૨૭૬
મેદાન	૨૬૪	૨૬૫
(બી. વારડ)		
ચકલા..................	૯૨	૫૩
માંડવી..................	૧૪	૧૦
ઉમરખાડી	૪૫	૧૦
ડુંગરી..................	૧૫	...

લતો	મરદો	સ્ત્રીઓ.
(સી. વારડ)		
મારકેટ	૧૦૯૭	૧૦૬૨
ધોબી તળાવ...........	૪૪૪૩	૪૧૯૮
ફનસવાડી	૯૯૮	૯૨૨
ભુલેશવર	૩૨૫	૩૦૮
કુંભારવાડા	૨૩૧	૧૭૭
ખારાતળાવ	૧૫૭	૧૨૩
(ડી. વારડ)		
ખેતવાડી	૩૨૮૧	૩૧૨૧
ગીરગામ	૨૬૧	૨૮૫
ચોપાટી	૪૦૯	૩૮૮
વાલકેશર	૫૩૪	૪૬૮
મહાલક્ષ્મી	૧૭૦૭	૧૬૧૫

લતો	મરદો	સ્ત્રીઓ
(ઇ. વરાડ)		
તારદેવ...................	૧૩૮૬	૧૪૪૯
કામાટીપુરા	૧૨૬	૭૦
૧ લો નાગપાડા.........	૪૩	૧૦
૨ જો નાગપાડા.........	૪૭	૩૬
ભાઇખલા...............	૨૯૨	૨૩૧
તારવાડી	૪૦૦	૩૪૫
મંજગામ	૭૫૮	૭૨૨

લતો	મરદો	સ્ત્રીઓ
(એફ વારડ)		
પરેલ	૯૪૧	૫૧૩
સીવરી..................	૧૨	૧૮
સાયન...................	૩૧૬	૨૭૮
(જી. વારડ)		
માહીમ	૨૮૮	૨૬૫
વરલી	૭૧૩	૬૧૮
બારં, ડાક, રેલવે; ઘરબાર વગરના મળીને	૨૮૬	૭૨
કુલ્લે......	૨૫૪૭૧	૨૩૩૫૩

ઉપલે દીને ગણુત્રીની વખતે પાંચ પારસી ઘરબાર વગરના રખડતા નોધાયા હતા. પાંચે મરદો હતા, અને સઘળા કોટ વારડમાંથી મળી આવ્યા હતા.

વડોદરા રેલવેના સટાફમાં એ દીને ૫૩ પારસી મરદો તથા ૩૧ પારસી ઓરતો નોધાયલી જોવામાં આવે છે, એજ કંપનીની ટરેનોમાં એ દીને પાસી ૬૩ મરદો અને ૨૧ પારસી સ્ત્રીઓ મુસાફરી કરતી નોંધાઇ હતી.

જી. આઈ. પી. રેલવેના સટાફમાં ૧૧ પારસી મરદો માલમ પડયા હતા, અને ૯૨ પારસી મરદો તથા ૭ પારસી ઓરતો ટરેનમાં મુસાફરી કરતાં જણાયાં હતાં.

બારાંમાં અને ગોદીમાં પારસી વસતી ૨૨ પારસી મરદો તથા ૯ પારસી ઓરતોની નોધાઇ હતી.

સઘલી જ્ઞાતની તથા પારસી વસતીનાં આગલા મુકાબલા.

ગણુતરી થવાના દીવસ.	મુંબઇની કુલે વરણની વસ્તી.	મુંબઇની પારસી વસ્તી. મરદો.	ઓરતો.	કુલે.
સને ૧૮૬૪ ના વરસમાં	૮૧૬૫૬૨	૨૮૦૯૮	૨૧૧૦૩	૪૯૨૦૧
તા૦ ૨૦ મી ફેબરવારી ૧૮૭૨	૬૪૪૫૭૬	૨૩૧૧૧	૨૦૯૮૦	૪૪૦૯૧
તા૦ ૧૮ મી મારચ ૧૮૮૧	૭૭૩૧૯૬	૨૫૩૧૫	૨૩૨૮૨	૪૮૫૯૭
તા૦ ૨૬ મી ફેબરવારી ૧૮૯૧	૮૨૧૭૬૪	૨૪૭૦૫	૨૨૭૫૩	૪૭૪૫૮
તા૦ ૧ લી મારચ ૧૯૦૧	૭૭૦૮૪૩	૨૪૨૭૭	૨૧૯૫૪	૪૬૨૩૧
તા૦ ૯ મી ફેબરવારી ૧૯૦૬	૯૭૭૮૨૨	૨૫૪૭૧	૨૩૩૫૩	૪૮૮૨૪

ઉપલા કોઠામાં શને ૧૮૬૪ ની પારશી વશતી ૪૯૨૦૧ છે ને શને ૧૮૭૨ ની વશતી ૪૪૦૯૧ ની છે તે આંકડા જોઈને કોઈ સાહેબોએ હેવું શમજવું નહી કે એ હીશાબે તો વશતી ઘટતી જાએ છે, પણ નહી; તેમ નથી-જે જોવાને એટલું સારૂં છે કે એ કોઠામાં શાથે લાગી બધી કોમનીબી વશતી વીશતારેલી છે; તે ઉપરથી માલમ પડશે કે મુંબઇની બધી કોમની વશતી જેમ ૧૮૬૪ની ૮૧૬૫૬૨ ઉપરથી ૧૮૭૨ માં ઘટીને ૬૪૪૫૭૬ ની થઈ છે, તે પરમાંણુમાં એ બીજા ડાયકામાં ઓછી ગણાયલી પારસી વશતી કંઈ ખરેખર ઘટી નથી. પણ મુંબઈનાં ઓહલાં શેહેરમાં જેમ શેંકડો અને હજારો લોકોના આવજાવ હરહમેશ થાતા રેહે છે તેમ જે જે વરશો માં બધી વરણુની વશતી વધતી ઓછી હોય છે તેમ તે વરશની પારસી વશતીબી વધુ ને ઓછી માલમ પડે છે, અને એક બીજી વાત એ છે કે સને ૧૮૬૪ નું વરસતો પેલું શેર શટાનું જાણીતું છે. કે જે વરસમાં પરદેશની વસ્તી મુંબઈમાં ઉભાઈ ગઇ હતી; તેથી તે વરસમાં જેમ બીજી ગ્નાતની વસતી મુંબઇમાં વધુ દીસે છે તેમ પારસી વસ-

તીબી વધારે ગણાઈ છે, અને તે પછીનાં બીજાં વરસમાં વધુ ઓછી થઇ હોય તેબી એજ પ્રમાણથી શમજી લેવું. જેમકે શને ૧૮૭૨ ની વસ્તી ૪૪૦૯૧ કરતાં પાછી ૧૮૮૨ માં ૪૮૫૯૭ ની થઇને ચાર હજારને આશરે વધી છે, અને તેથી પારસી વશતી ખરેખર વધેલીજ ગણાય છે.

હવે એ આંકડા તો છેલા પચાસ વરશની વશતીની ગણતરીના ચોકશ છે, અને તે ઉપ-રથી જેમ વસતી વધેલી માલમ પડે છે—તેમ એક બીજી રીતે જોતાં તો છેલાં શો વરશની એક સદીમાં પારસી વસ્તીમાં અતી ઘણો વધારો થયલો જણાય છે; તે એમ કે આપણી કોમનાં એક જાણીતા મરહુમ ગ્રહસ્થ અને વારેવાર હેવી વસતીનાં તથા જનમ મરણનાં કોઠાઓની સોધ કરીને જાહેરમાં મેલનાર શેઠ સોરાબજી રૂશતમજી બનશાહે બીજાં આગલાં પચાસ વર-શનાં એટલે સને ૧૮૧૧ નાં વરશથી ચાલુ દશ દશ વરશનાં આંકડા ઉપજાવીને હેવું શાબેત કરી આપયું હતું કે પારસી વસતી તો એ એક શદીમાં પાંચ ઘણી વધી છે. જુવો તેવણના ઉપજાવેલા આંકડા—કે જે આંકડાબી આગલી સરકારી વશતીની ગણત્રી ઉપરથીજ ઉપજાવે-લા હોય હેવું ખાનબાહાદુર બમનજી બેરાંમજી પટેલે પોતાનાં પારસી પ્રકાશમાં જુદાં જુદાં વરસોના હેવાલમાં આપેલી વીગત—તથા તે વીગતો ઉપરથી આપણી પારસી પંચાયતે પોતા-ના વારસીક પુસતકમાં લીધેલી ગણત્રી ઉપરથીબી માલમ પડે છે; તે આંકડા આ રહયા:—

શને ૧૮૧૧ માં પારશી વશતી–૧૦૦૪૨	શને ૧૮૨૭ માં પારશી વશતી–૧૦૭૩૮
શને ૧૮૧૬ માં ,, –૧૩૧૫૫	શને ૧૮૪૩ માં ,, આસરે–૨૦૦૦૦

સને ૧૮૪૯ માં મુંબઈની પારસી વસતી ૧૧૪૬૯૮ ની ગણાઈ છે, પણ તે પાછલથી સતાવાળાઓએજ ખોટી પાડેલી હોવાથી તે વરસ ગણત્રીમાં લીધુંજ નથી.

વધતીનાં ઘટાડા–વધારાનો મુકાબલો જોતાં પહેલા પચાશ વરસનાં આંકડા લેવો તો છેક ૧૮૬૪ નાં શાલથી શને ૧૯૦૬ શુધી જેમ ચાલીશ ને પચાશ હજારની વચેની શંખયા ચાલુ રહી છે; તેમ વલી તેનાં બીજા આગલાં વરસનાં શેઠ બનશાવાલા આંકડા તપાશતાં વશતી ઘણી અથવા એકદમ વધી છે

હવે એતો મુંબઇની વાત થઈ: પણ આગલ જતાં દેશાવરોનો દાખલો લેશું તો તેથી એથીબી વધુ ખુશાલી ભરેલું પરીણામ એ મલે છે કે છેલાં ત્રીશ–ચાલીશ વરશની પારસી વસતી મુંબઇ શેહેર સાથે આખા મુંબઇ ઇલાકાની વસતી ઘણી સારાં પ્રમાણમાં વધી છે.—હેમાં ૧૮૬૪ નાં આંકડા ઇલાકાના મલતા નથી પણ ૧૮૭૨ થી જોતાં તે એક સરખી દર ડાયકે વધતી ગઈ છે, તે નીચલા કોઠા ઉપરથી જોવામાં આવશે:—

સને		
૧૮૭૨–મુંબઇ શેહેર સાથે–આખા ઇલાકાની પારસી વસતી––(વરોડરાની ૭૫૧૧ ની વસતી સાથે ગણેલી–તથા મઉની બેવરી ગણાયલી–૨૮૪)ની બાદ કરતાં		૭૫૪૧૫
૧૮૮૧–વરોડરા વગર આખા મુંબઇ ઇલાકાની	...૭૪૨૦૯	
વરોડરાની વસતી સુમારે ઉમેરવાની	... ૭૭૫૦	
		૮૧૯૫૯
૧૮૯૧–આખા મુંબઇ ઇલાકાની	૭૬૭૭૪	
વરોડરા ઉમેરો—સુમારે	... ૮૦૦૦	
		૮૪૭૭૪
૧૯૦૧–મુંબઇ ઇલાકાની	૭૮૮૮૦	
વરોડરાની જુદી ગણેલી ગણતરી મુજબની ચોકસ સંખ્યા.	૮૪૦૯	
		૮૭૨૮૯

ઉપલી વીગતે કુલ પારસી વસતીનો વધારો દર દાયકે નીચે મુજબનો થયો છે:—

શને ૧૮૭૨ ની ગણત્રી પછી	૧૮૮૧ માં	૬૫૪૪
શને ૧૮૮૧ પછી	૧૮૯૧ માં	૨૮૧૫
શને ૧૮૯૧ થી	૧૯૦૧ માં	૨૫૧૫
શને ૧૯૦૧ થી	૧૯૦૬ માં	૨૫૯૩ (પાંચ વરસમાં)

શને ૧૮૭૨ થી શને ૧૯૦૬ શુધીનાં પાંત્રીસ વરસમાં

કુલે વધારો— ૧૪૪૬૭

ઉપલા આંકડા મુજબ પાંત્રીશ વરસમાં નજદીક પંદર હજારનો પારસી વસતીનો વધારો થયો છે. વલી એ આંકડા કેહેવા ચોકસ છે, તે આ ઉપરથી જણાશે કે મુંબઇ ઇલાકા-નાં વસતીની ગણત્રી કરનારા સરકારી અમલદાર મી० આર. ઈ. એનથોવન, આઇ. સી. એસ. શુપરીનટેનડેનટે બધી વરણની વસતી સેંકડે કેટલા ટકા વધી છે, તે એક કોઠામાં કાઢી બતલાવ્યા છે; તેમાં તે જણાવે છે કે પારસી વસતીમાં શને ૧૮૮૧ થી ૧૮૯૧ માં સેંકડે ૩) ત્રણ ટકાનો વધારો થયો છે. સને ૧૮૯૧ થી ૧૯૦૧ માં બે ટકાનો વધારો થયો છે; જુવો સેનસસ રીપો-ર્ટ—ભાગ ૧ લો પાંનું ૭૫ મું. એ ટકાને હીસાબે ગણતાં શને ૧૮૭૨ થી ૧૯૦૧ વેરના ત્રીસ વરસમાં ૧૧૮૭૪ નો વધારો તે સેંકડે ૧૫–૭ ટકાની એવરેજ થઈ છે. વળી એજ સંખ્યા મુંબાઇની પારસી પંચાયતના સંવત ૧૯૫૭ (તા० ૧ લી નવેમબર ૧૯૦૦ થી તા० ૩૧ અકટો-બર ૧૯૦૧ સુધી) નાં વરશના દફતરમાં પણ ઘણી મેહનતે ઉપલાં સરકારી વસતીનાં દફતરો ઉપરથી ઉપજાવીને વીગતવારે દાખલ કરેલી છે.

મુંબઇ શેહેર–મુંબઈ ઇલાકો વીગેરેની વસતીનો વીસતાર ઉપર મુજબ ટાંકી બતલાવ્યા પછે આખાં હીંદુસ્થાનની પારસી વસતી ૯૪૨૭૮ ની છે, જેમાં યુરોપ, અમેરીકા, અને આફરી-કાનો સુમારે ૫૦૦ નો વધારો ગણાય છે તે સાથે લેતાં કુલે ૯૪૭૭૮ ની પારસી વસતી આખી દુન્યાની થવા જાય છે. પણ એ મુજબનાં આગલાં વરશોનાં આખાં હીદુસ્થાનનાં આં-કડા ઉપજાવેલા નહી હોવાથી તેનો મુકાબલો થઇ શકતો નથી; પણ તે મુકાબલો કરવા જતાં-બી અથવા કોઇબી રીતે ગણતાંબી પારસી વસતી વધેલીજ જણાય છે.

ઉપલી વીગત ઉપરથી બીજું એ દીસે છે, કે કેટલાક શાહેઓનો હેવો વીચાર છે કે પારસીઓમાં મરદો કરતાં ઓરતોની વસ્તી બહુ છે; પણ તે વીચારબી ખરો લાગતો નથી, કેમકે મુકાબલામાં ટાંકયા મુજબતો ૧૮૬૪ માં ૨૮ હજાર મરદો, ત્યારે, ૨૧ હજાર ઓરતો, એટલે—નજદીક સાત હજાર ઓરતો ઓછી, ૧૮૭૨ માં ૨૩ હજાર મરદો ત્યારે ૨૦ હજાર ઓરતો એટલે, ત્રણ હજાર ઓરતો ઓછી. ૧૮૮૧ માં ૨૫ હજાર મરદો ત્યારે ૨૩ હજાર ઓરતો—એટલે બે હજાર ઓછી, ૧૮૯૧ માં, ૧૯૦૧ માં–અને ૧૯૦૬ માં પણ તેટલીજ ઓછી ઓરતોની સંખ્યા જણાય છે.

નામદાર સરકારે કાઢેલા અડસટા પ્રમાણે આખાં હીંદુસ્થાનની સઘલી વરણની ૨૯૪૩૬૨૬૭૫ માણુસોની વસતી છે. હેમાં ૧૪૯૯૫૩૭૬૫ મરદો અને ૧૪૪૪૦૮૯૧૧ ઓરતો છે. આગલી વસતીના મુકાબલા સાથે સરખાવતાં આ વખતે ૫૫૯૭૫ માણુસોનો વધારો જણાય છે.

આખાં હીંદુસ્થાનમાં મરકીથી કેટલી ખરાબી થઇ?—સને ૧૮૯૬ નાં વરસનાં આગસટ માસથી પેહલ વેહલી મુંબઈમાં મરકીની બુરી અશર જણાઇ હતી. ત્યારથી તે અત્યારવેર એ બુરા રોગથી આખાં હીંદુસ્થાંનમાં કેટલાં માણસોની ખરાબી થઇ, તેનો હીંદી સરકારે અડસટો કાઢેઆ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ દસ બાર વરસની મુદત દરમયાંન કુલે ૫૪૦૨૨૪૫ ઇઆને ચોપન લાખ બે હજાર બસો પીશતાલીશ અથવા અરધો કરોડથી ઉપરનાં મહોત આખાં હીંદુસ્થાનમાં નીપજ્યાં છે—જેમાં દર વરસનો અડસતો નીચે મુજબનો છે.—

૧૮૯૬ માં (આગસટથી ડીશેમબર માસ સુધી) ...	૧૭૦૪
૧૮૯૭ માં...	૫૬૦૫૫
૧૮૯૮ માં	૧૧૭૯૫૩
૧૮૯૯ માં	૧૩૪૭૮૮
૧૯૦૦ માં	૯૩૧૫૦
૧૯૦૧ માં	૨૭૩૫૫૯
૧૯૦૨ માં	૫૭૭૪૨૭
૧૯૦૩ માં	૮૫૧૨૬૩
૧૯૦૪ માં	૧૦૨૨૨૯૯
૧૯૦૫ માં	૯૫૦૮૬૩
૧૯૦૬ માં	૩૩૨૧૮૧
૧૯૦૭ માં (જાનેવારીથી મે સુધી)	૯૯૧૦૦૩
જુમલે...	૫૪૦૨૨૪૫

ઉપલા મરકીના ભયંકાર પરીણામને લીધે આપના નામવર શેહનશાહ એડવરડ સાતમાએ હીંદની પ્રજાની કાલજી કરીને એ માટે હીંદના વાઇસિરાય જોગ એક દીલશોજી ભરયો પત્ર બકીંગહામનાં મેહેલમાંથી ગઈ તા૦ ૧૩ મી આગસટે લખ્યો હતો; તે નોંધકારક બનાવ દાખલ અતરે ઉતારી લઇએ છીએ:—

"મારા વહાલા વાઇસરાય, છેલ્લા અગીયાર વરસ થયા હીંદ મરકીના જે ભયંકર રોગથી આટલું બધું પીડાય છે તે સમયને મેં મોતી કાળજી અને ઈંતેજારી સાથ નીહાલીયો છે, મારી હીંદી પ્રજાના ભલા માટે મને મોટી કાળજી છે અને એ બુરા રોગથી આફતમાં આવી પડેલાઓએ પોતા ઉપરનું દુખ જે ધીરજથી સહન કરયું છે તેનો વીચાર કરતાં મને ઘણું લાગી આવે છે. તમારી આગલ થઈ ગયલા વાઇસિરાયો અને તમોએ એ રોગના કારણો શોધી કાઢવાં તેમજ તેની અસરમાં ઘટાડો કરવા જે ખંતીલી કોશેશો કરી છે તેથી હું સારીપેઠે માહીતગારછું. મારી ખરી અંતકરણ પુરવક પ્રાથના અને આશા એ છે કે તમારા બાહોશ અમલદારો સાથે મલીને એ રોગને મારી હઠાવવાને તમો જે પગલાં ભરોછો તેમાં તમોને ઇશ્વિર ફતેહ બખશે. મારી હીંદી પ્રજા તરફની મારી અંતકરણ પુરવક દીલશોજી જાહેર કરવાને તમને હું એલતેમાસ કરું છું."

મુંબઇ શેહેરમાં દર વરશ પારસીઓમાં કેટલા જનમ થાયછે તેનો કોઠો.

(મયુનીશીપલ ખાતામાં રખાતી નોંધ ઉપરથી)

વરશ	છોકરા.	છોકરી	કુલે જનમ.	વરશ.	છોકરા	છોકરી	કુલે જનમ.	વરશ.	છોકરા	છોકરી.	કુલે જનમ
૧૮૬૫	૩૪૫	૨૫૨	૫૯૭*	૧૮૭૯	૬૩૬	૫૪૦	૧૧૭૬	૧૮૯૩	૭૨૦	૬૪૯	૧૩૬૯
૧૮૬૬	૨૭૫	૨૩૧	૫૦૬	૧૮૮૦	૭૬૮	૬૪૩	૧૪૧૧	૧૮૯૪	૬૮૯	૬૩૭	૧૩૨૬
૧૮૬૭	૪૩૫	૪૧૪	૮૪૯	૧૮૮૧	૬૫૪	૬૭૧	૧૩૨૫	૧૮૯૫	૭૦૪	૬૬૯	૧૩૭૩
૧૮૬૮	૨૭૧	૨૦૪	૪૭૫	૧૮૮૨	૭૪૫	૭૨૦	૧૪૬૫	૧૮૯૬	૬૩૭	૬૧૯	૧૨૫૬
૧૮૬૯	૧૮૭	૧૬૯	૩૫૬	૧૮૮૩	૭૦૧	૬૭૨	૧૩૭૩	૧૮૯૭	૫૧૫	૪૮૭	૧૦૦૨
૧૮૭૦	૨૦૭	૧૪૭	૩૫૪	૧૮૮૪	૬૪૭	૬૫૦	૧૨૯૭	૧૮૯૮	૫૪૭	૫૩૯	૧૦૮૬
૧૮૭૧	૨૬૨	૨૬૩	૫૨૫	૧૮૮૫	૬૯૯	૬૮૩	૧૩૮૨	૧૮૯૯	૫૦૮	૪૭૦	૯૭૮
૧૮૭૨	૬૫૯	૫૭૫	૧૨૩૪	૧૮૮૬	૭૦૬	૬૧૭	૧૩૨૩	૧૯૦૦	૫૦૯	૫૧૭	૧૦૨૬
૧૮૭૩	૬૪૦	૫૫૩	૧૧૯૩	૧૮૮૭	૬૭૦	૬૪૫	૧૩૧૫	૧૯૦૧	૫૯૨	૫૪૮	૧૧૪૦
૧૮૭૪	૫૬૮	૫૪૯	૧૧૧૭	૧૮૮૮	૭૩૩	૭૬૮	૧૫૦૧	૧૯૦૨	૫૫૬	૫૭૯	૧૧૩૫
૧૮૭૫	૫૯૯	૫૩૩	૧૧૩૨	૧૮૮૯	૬૭૫	૬૦૪	૧૨૭૯	૧૯૦૩	૫૬૬	૬૦૨	૧૧૬૮
૧૮૭૬	૬૧૮	૫૮૦	૧૧૯૮	૧૮૯૦	૭૨૯	૬૭૯	૧૪૦૮	૧૯૦૪	૬૭૪	૬૧૭	૧૨૯૧
૧૮૭૭	૬૩૦	૬૩૫	૧૨૬૫	૧૮૯૧	૬૬૭	૬૭૭	૧૩૪૪	૧૯૦૫	૭૦૫	૬૨૮	૧૩૩૩
૧૮૭૮	૬૦૧	૫૨૮	૧૧૨૯	૧૮૯૨	૬૬૨	૬૧૮	૧૨૮૦	૧૯૦૬	૬૧૮	૬૮૦	૧૨૯૮

* સને ૧૮૬૫ થી તે ૧૮૭૧ શુધીના જનમોની સંખેઆ ઘણી આેાછી છે, તેનું કારણ કે તે વરશોમાં જનમોની નોંધ બરાબર આેકસ રીતે નોંધાયલી લાગતી નથી.

[નવસારીવાલા એરવદ ખુરશેદજી એરચજીએ કીધેલી વાયજ.]

આતશનો જાહેર કિબ્લો અને તે ઉપરથી મળતી નસીહત.

અવસ્તા—અત તોઈ આતરેમ અહુરા અઓજોંઘહવંતેમ અષા ઉસેમહી.
અસિશ્તેમ એમવંતેમ સ્તોઇ રપેન્તેમ ચિથ્રા અવંઘહેમ.
અંત મજદા દઇબિષ્યંતે જ઼રસ્તાઈ સ્તાઇશ દેરેસ્તા અએનંઘહેમ.

ભાવાર્થ—"ઓ અહુરમજદ! અમો તારા આતશને રાસ્ત રાહે ચાહીએ છીએ, કે જે ઘણો જોરાવર, તેજી, સેતાબીવાળો, પેહેલવાન સરીખા દબદબા ભરેલા દેખાવનો અને જે કોઇએક જાણે પ્યાર અને મોહબ્બતથી વરત્તું હોય તેમ ઘટતી રીતે કામ લે છે. તેને તે તરેહવાર મદદો અને ફાયદાઓ કરે છે. પણ જે કોઇ તેની સાથ તેથી ઉલટી ગોયા એક દુશ્મનને છાજે તેવી અઘટીત ચાલ ચલાવે છે તો જેમ કોઇ હથિઆરોથી ઈજા કરે તેમ તેને ગોયા સજા તરીકે તેની કરણી પ્રમાણે તે ઇજા અને નુકસાનોબી કરે છે."

ઉપલા અવસ્તા ગાથાના મોતેબર કલામો છે. એમાં જેવું કારણ તેવું પરિણામ, એ કુદ્રતી નિયમ દર્શાવવામાં આવ્યો છે. તેમાં પ્રથમ આતશની શક્તિ ગાવામાં આવી છે, અને ત્યાર પછી સઘળા સવાબકારોને તેઓની નેકીના બદલામાં ફાયદા હાંસેલ થતા દર્શાવ્યા છે, તેમજ ગુનાહકારોને તેઓની બદીની સજા હાંસેલ થતી જણાવી છે.

આપણા ધર્મને લગતી સઘળી મોતેબર ક્રિયાઓમાં આતશ ઘણો અગત્યનો ભાગ બજાવે છે, યોજદાથ્રેગર મોબેદોથી દરેમેહેરોમાં થતી પાવ મેહેલને લગતી સૌથી મોતેબર ક્રિયાઓમાં રોશન આતશની હાજરી અવશ્ય જોઈએ છે. અને એજ કારણથી આજની આપણી જશનની મોતેબર ક્રિયામાં રોશન આતશ આપણી સન્મુખ રાખવામાં આવ્યો છે. આતશને સન્મુખ રાખવાના કામને આતશનો કિબ્લો કહેછે. આતશનો કિબ્લો કરવાનું પુરાતન જમાનાથી જણાય છે. આતશનો કિબ્લો જરથોસ્તીઓજ નહીં પણ બીજી પુરાતન પ્રજાઓમાંબી જોવામાં આવે છે. એટલુંજ નહીં પણ ખુદ પેગમબર સાહેબ જરથોસ્તે જ્યારે આતશનો કિબ્લો કરવાની ખુલ્લી શાહદત મળે છે ત્યારે તેમાં ઘણું વજુદ સમાયલું હોવું જોઇએ. યજશ્નના ૯ મા હામાં જરથોસ્ત સાહેબને આતશનો કિબ્લો કરતા જણાવવામાં આવે છે કે—

"હાવનીમ આ રતુમ આ હઓમો ઉપાઇત જ઼રથુસ્ત્રેમ
આતરેમ પૈરિ-યઓજ઼દથેંતેમ ગાથાઓસ્ચ સ્રાવયંતેમ.

એટલે, હાવન ગાહમાં, આતશને આસપાસ પવિત્રાઈ આપતા (રોશન કરતા) અને ગાથા ગાતા **જરથોસ્ત** નજદીક **હોમ** ગયો. (૫૦ ૧). આ શાહદત આતશના કિબ્લાનું મહત્વ જાહેર કરે છે અને જરથોસ્ત સાહેબને આતશ જેવાં પવિત્ર તત્વ તરફ આટલું મોટું માન ધરાવવા અને તેનો કિબ્લો કરવાનાં કુદ્રતી કારણો આપણે જોઇ શકીશું.

આતશની અપાર શક્તિ.

આતશની ખુબી અપાર છે, તે કુદ્રતની એક અમુલ્ય બક્ષેષ છે. તે આકાશ અને પાતાળમાં ઘણો અગત્યનો ભાગ બજાવે છે. આતશથીજ જાનદારો પોતાની હૈયાતી ટકાવી રાખે છે. આપણો

ભિત્તરમાંબી રોશન આતશની હાજરી છે, જેથી આપણે હીલચાલ કરી શકીએ છીએ, ખાણી પીણી લઇએ છીએ અને ખોરાક પચાવી શકીએ છીએ. જાનદારોનો ભિત્તરનો આતશ (ગરમી) જ્યારે બુજાઇ જાય છે ત્યારે જીંદગી ખતમ થાય છે.

જગતનો ઘણો કારોબાર આતશથી ચાલે છે. આપણી ફુંફાડા મારતી આગગાડીઓ, ચીચીઆરા પાડતી આગબોટો, અને ગડબડ ઘોંઘાટ કરતાં કારખાનાંઓ આતશના વરાળ યંત્રથી ચાલે છે. એ રીતે વેપાર વણજ, હુનર ઉદ્યોગ અને મુસાફરી સેહેલી કરવામાં આતશ ઘણો ઉપયોગી છે. આતશથી આપણું દરરોજનું ખાણું પકાવી ખાઇએ છીએ, ઠંડીથી શરિરનું રક્ષણ મેળવીએ છીએ, અને સરદીથી ઉપન્ન થતાં દુઃખ દરદો ઓછાં કરીએ છીએ. જાહેર આતશથીજ જાહેર અગણિત ફાયદા આપણે મેળવતા નથી પણ બાતેનનો આતશ એ કરતાં વધારે મહાભારત કામો બજાવતો જણાયો છે. જાનદારોજ નહીં પણ પાણી, ઝાડપાનો વગેરે વસ્તુઓના ઉધરભાવમાં, તેઓને ખિલવવામાં અને તેઓને ગતી આપવામાં આતશનો હિસ્સો છે. તેમજ આકાશ અને પાતાળમાં આતશની હાજરી જોવામાં આવે છે. આકાશમાં થતા વીજળીના ચમકારા, વાદળાંની દોડ અને તેની ભારે ગર્જના, પવનનું જોશબંધ ફુંકવું, વરસાદનું ધોધબંધ વરસવું વગેરે બનાવો બીજી શિક્તઓ ભેગા આતશને ઘણે ભાગે આભારી છે. જમીનનાં ભિતરમાંથી મળી આવતા ખનીજ પદાર્થોને તાવી તેને રૂપ આપવામાં, અને જમીનના પેટામાં વધારે જથામાં અગ્ની ઉપન્ન કરી જવાળામુખી પર્વતોનું ફાટવું અને ધર્તીકંપનું ઉત્પન્ન થવું એ સઘળી આતશનીજ ક્રિયાઓ છે. આપણી પૃથ્વીનું કઠણ પડ જેની ઉપર આપણે વસીએ છીએ તે પોતે બળતણથી બળીને તાઢો થયલો એક પોપડો છે એવું વિદ્વાનો સમજાવે છે. ઝાડપાન, જાનવર વગેરે જાનદારો અને વસ્તુઓમાંબી રસાયણી બળતણ હવાઈ રૂપે ચાલુજ રહે છે, એટલે દુનિયામાં જેજે ચીજો આકાર પકડે છે અથવા નાશ પામે છે તેબી એજ ક્રિયા મુજબ બળતણની ગરમીથી બળીને ખાક થાય છે અને ખાક થયલી વસ્તુઓ પોતાના અસલ તત્વોમાં મળી જઈ નવું રૂપ લે છે. એ અને એવાજ બીજા લાખો અને કરોડો બનાવોમાં આતશ પોતાનો થોડો કે ઘણો હિસ્સો આપે છે. જેથી આતશ જેવી અપાર ખુબી ધરાવનારી ખુદાઈ બક્ષેષના મહત્વથી વાકેફ થઈ તેનો કિબ્લો કરવાનું જરથોસ્ત સાહેબે વાજબી જોયું છે.

નુરમંદ આતશ દુનિયાની આબાદી, સુખશાંતિ અને વૃદ્ધિનું ગોયા મુળ છે. આતશ પોતાની ગરમી અને રોશનીના પ્રતાપે જગતને અગણિત ફાયદા આપે છે જેથી તે પોતાની ખાસ ખુબીઓને લીધે આપણાં માનને લાયક ઠરે છે. અને તેથીજ ખુદાના અખુટ નુરમાના આ બુલંદ નુરને નજરે નજર જોઇ તેનો કિબ્લો કરવા અને તેની સેતાયશ કરવામાં આપણે ખોટા ગણાવા નહી જોઇએ. બલકે આતશ તરફથી મળતા અગણિત ફાયદાઓને લીધે તેને સન્મુખ રાખી તેની લાયક વખાણ ગાવામાં ધર્મ ફરજથીજ નહીં પણ માણસાઇ ફરજથીબી બંધાયલા છીએ.

નુરાંની કિબ્લાઓ.

આતશ, ખુરશેદ, માહાબખ્તાર, વગેરેનો આપણે કિબ્લો કર્યે છીએ. કારણકે એ વસ્તુઓ ખુદ ખુદાની પેદા કીધેલી છે. તે જગતને સામાન્ય ફાયદા આપનારી છે અને એ વસ્તુઓ વગર જગત જીવી શકે નહીં. તે બિહદ પ્રકાશવાલી છે અને તેથી તે અતિ સુંદર દેખાય છે. તેઓની સુંદરતા અને કારીગરીનો પુરેપુરો ખેઆલ આવી શકતો નથી. એ કિબ્લાઓ સન્મુખ ઉભાં રહી આપણે જે બંદગી કર્યે છીએ તે પેલી નુરમંદ વસ્તુઓની કરતાં નથી, પણ જેણે તેઓને એવી ખુબીવાળી બનાવી છે તે એકજ ખુદા અહુરમજદની કર્યે છીએ. કારણ કે અહુરમજદ મીનોઆંન મીનો એટલે ગેબીઓમાં ગેબી છે તેથી તે સાહેબની બનાવેલી મોંહો પમાડનારી વસ્તુઓ ને આપણે મોંઢાં સન્મુખ રાખીએ છીએ. તે નુરાંની વસ્તુઓને બનાવવામાં અહુરમજદે જે

કારીગરી વાપરી છે, તેને સામે રાખી બંદગી કરવાથી તે સાહેબની કારીગરીનો મોટો ખેઆલ આપણા મનમાં આવે છે. આએ ઉંચી કારીગરીનાનમુનાઓને રૂબરૂ રાખવાથી તેઓ તરફજ આપણું ચિત્ત રોકાય છે અને એક ચિત્તે બંદગી થાય છે. આતશ અને બીજા નુરમંદ ફરેસ્તાઓની સામે ઉભાં રહી આપણે તેઓની આરાધના અને સેતાયશ કર્યે છીએ પણ સેતાયશ તે બંદગી, પરસ્તેશ કે પ્રાર્થના નથી. સેતાયશ અથવા આરાધનાનો અર્થ સ્તુતિ અથવા વખાણ થાય છે, પણ બંદગીનો અર્થ તાબેદારી અથવા સેવા થાય છે. પરસ્તેશનો અર્થ પુજા થાય છે અને પ્રાર્થનાનો અર્થ અરજ ગુજારવાનો અથવા મુરાદો માગવાનો થાય છે. જેમ ફરેસ્તાઓની સેતાયશ થાય છે તેમજ ખુદાનીબી સેતાયશ થઇ શકે છે પણ ફરેસ્તાઓની બંદગી થતી નથી. બંદગી કે સેવા, પરસ્તેશ કે પુજા અથવા પ્રાર્થના કે અરજ ગુજારી તો એકલા જગત કર્ત્તા અહુરમજદની કરવી ઘટેછે. કિબ્લા સન્મુખ ઉભાં રહી નુરમંદ વસ્તુઓને બનાવવામાં અહુરમજદે જે કારીગરી વાપરી છે તેની સેતાયશ કરવી તેમાં તે વસ્તુઓ સાથે તે સાહેબનીજ સેતાયશો થાય છે. જેમકે કોઇ કારીગરે એક સારી ચીજ બનાવી હોય અને તે વસ્તુઓને જોઇને આપણે તેની કારીગરીની વખાણ કર્યે તો તેમાં પેલી વસ્તુની સાથે સાથે તેના કારીગરનીબી વખાણ થાય છે. એક કારીગરે બનાવેલી વસ્તુની હુનરમંદીની આપણે તારીફ કર્યે તો તે તારીફ ભેગી પેલા કારીગરનીબી તારીફ થાય છે. એજ મુજબ આતશ વગેરે નુરમંદ નમુનાઓ બનાવવામાં ખોદાએ જે કારીગરી વાપરી છે, તે સૌથી ઉત્તમ નમુનાઓ આપણી આંખ આગળ રાખી તેની સેતાયશ કરવામાં પેલા મોટા કારીગર એકલા અહુરમજ દનીજ સેતાયશ અને બંદગી થાય છે. આતશ વગેરે નુરમંદ અને અપાર ખુબી ધરાવનારી વસ્તુઓને સન્મુખ રાખી તેઓની સેતાયશ કરવાથી આપણે આતશ પરસ્ત કે સુર્ય પુજક ઠરતાં નથી, પણ તેઓની સેતાયશ કરવામાં તેઓની શક્તિની આપણે પિછાણ કર્યે છીએ, કે જે પિછાણમાં તેના મહાન કર્ત્તાની પુરતી પિછાણ સમાયલી છે. માણસના હાથનાં બનાવેલાં પુતળાં કે પથ્થરની મુર્તી સામે ઉભાં રહી પરમેશ્વરની પુજા કરવામાં ઉતરતી પંકતીના માણસોનું લક્ષ જ્યારે પરમેશ્વર તરફજ ખેંચવાનો સબબ સમજાવવામાં આવે છે. ત્યારે આ માણસ જાતથી નહીં બની શકે એવા કુદ્રતના કારીગરીના ઉત્તમ નમુનાઓ સામે ધ્યાન ધરી બંદગી કરવાથી કિર્ત્તારના ઉંચી કરામતનો બુલંદ ખેઆલ આપણા હૈડાંમાં સેહેજે ઉતરે છે, અને તેનાં સર્વ શકિતવાનપણાંનો સંપુર્ણ ખેઆલ મનપર લાવવાને શકિતવાન થઇએ છીએ. એ રીતે કિબ્લાનો આ જરથોસ્તી તરીકો કુદ્રત ઉપરથી કુદ્રતના મહાન કારીગરની લાયક પિછાણ કરાવે છે.

આપણા આતશ બેહેરાંમો અને આતશ આદરાંનો જાહેર કિબ્લાઓ છે. પારસી હકુમતમાં ધર્મ અને રાજ્ય એકેકના જોડયાં ગણાતાં હતાં. એક પારસી પાદશાહ રાજ્યના સારા બંદોબસ્ત માટે પોતાને જેટલો જવાબદાર સમજતો હતો તેટલીજ ધર્મની જાળવણી કરવા માટે પોતાની જવાબદારીની પાક ફરજ તે સમજતો હતો. એ વેળા આ કિબ્લાઓને ધર્મ અને રાજ્યની ઐકયતાની પવિત્ર ઇંધાણી ગણવામાં આવતી હતી. જેનો એક દાખલો તવારીખમાં નોંધાયલો મળે છે. ગ્રીસ દેશના રાજા સીકંદરે હખામની પારસી પાદશાહ છેલ્લા દારાબના હાથમાંથી ઈરાંનનુ રાજ્ય જીતવાપછી ઘણાં વર્ષો સુધી એ રાજ્ય જુદા જુદા પ્રાંતો અને પરગણાંઓમાં સ્વતંત્ર સુબાઓના હાથમાં વેંહેંચાઇ ગયું હતું. આખરે ઈરાની બુનીઆદથી ઉતરી આવેલા અર્દશીર બાબકાંન નામના એક શુરવીર પારસીએ ઇરાંનમાં ફરી એકવાર પારસી રાજ્યની ધજા ઉડારી. શાહ અર્દશીરે ઠરીઠામ થવા પછી રાજ્ય અને ધર્મમાં ઘણા સુધારા કીધા હતા, અને ધર્મની ઘણી મોટી સેવા બજાવી હતી. તેણે પોતાની વેંહેંચાઇ ગયલી ઇરાંની સલતનતને એકત્ર કીધી અને નવેસરથી પારસી શેહેનશાહત સ્થાપી અને આ [illegible]

સલતનત કરવાના મહાન બનાવની યાદગારીમાં આતશ બેહેરાંમ બરપા કીધા હતા. એવા દશ આતશ બેહેરાંમો અર્દશીરે પોતાની ફત્તેહ અને બીજા બનાવોની ખુશહાલીમાં તખ્તનશીન કીધેલા પેહેલવી પુસ્તકોમાં જણાવવામાં આવ્યા છે.

આતશ ઉપરથી મળતો ધડો.

યજશ્ન નામનાં નામીચાં ભણતરમાં આતશ તરફથી મળતાં શિક્ષણ માટે કહે છે કે,—

"વીસ્પએઇબ્યો સસ્તીમ બરઇતિ આતશ મજંદાઓ અહુરહે."

એટલે, અહુરમજદનો આતશ સઘળાંઓને માટે શિખામણ લઇ જાય છે યાને ઉત્તમ નસીહતો દે છે. હવે શું આતશ ખરેખર બોધ દે છે? અગર તે દેતોજ હોય તો તે શોછે તે આપણે જોવું અને જાણવું અગત્યનું છે. આતશ ઉપરથી તેની સેતાયશ કરનારાંઓએ કેવા કેવા ધડા શિખવાના છે, આતશ અને એવીજ બીજી કુદ્રત ઉપરથી માણસ જાતે શુંશું શિક્ષણ લેવાનું છે તે આપણે જોઇશું.

આતશ કદેહોમાં આપણા ધર્મગુરૂઓ આતશ ઉપર જે ખુશબોએદાર બળતણ રાતોદીન જારી રાખે છે તે એવો બોધ દે છે, કે જેમ એ ચીજો જોકે બળીને ખાક થાય છે તોપણ તેની વાસના તે પાછળ કેટલોક વખત સુધી રહે છે તેમજ આતશ કદેહોમાં સુખડ વગેરેનો પવિત્ર હદીઓ લઇ જનાર એક દીનદાર જરથોસ્તીએ પોતાની હૈયાતીમાં નેક કામો કરી આ ફાણી દુનિયામાં પોતાની નેકીનો ખમરાટ ચોમેર પાંથરવો કે જેથી તેનાં ભલાં કામોની ભલી યાદ તેની પાછળ લાંબો વખત સુધી જળવાઈ રહે છે.

આતશ ઉપર ખુશબોએદાર ચીજો બળવાથી એક હાથપર જ્યારે તે મગજને તાજેગી બક્ષે છે ત્યારે બીજા હાથ ઉપર ખરાબ વસ્તુ બળવાથી મગજને નુકશાંન થાય એવી દુર્ગંધ મળે છે. આ સારી યા નઠારી ચીજ બાળનાર યા તો કોઇ શાહ હોય યા ફકીર, પણ તેઓ જેવી ચીજ બાળસે તેવોજ તેનો સોડમ મેળવશે. આતશની આ ખાસીહત ઉત્તમ ધડો શિખવે છે કે આ દુનિયામાં નેકીના કરનાર પેલી જેહાંનમાં સુખી જીંદગી ભોગવશે, પણ બદીમાં ગીરફતાર થયલાં બદબખ્તો દોજખમાં દુઃખી જીંદગી ભોગવતાં થશે. જેવું કારણ તેવુંજ તેનું પરિણામ—એ કુદ્રતી નિયમ મથાળે ટાંકેલા ગાથાના કલામોમાં આતશની એક ખાસ ખાસીહત તરીકે આપણે જોઈ છે.

આતશ ઉપર જ્યારે બળતણ મુકવામાં આવે છે ત્યારે તેનો ધુઓ અને સોલો હમેશે ઉપરજ જાય છે, જે એક જરથોસ્તીને, આ દુનિયામાં કીધેલાં કર્ત્તુકોનો હિસાબ મરણ પછી મીનોઈ દુનિયામાં આપવાની યાદ આપે છે. વળી આતશની એ ખાસીયત તેના ભાવીકોની અરજો અને મુરાદો ગોયા વસીલા તરીકે તે દાદારની દરગાહમાં પોંહોંચાડે છે.

આતશ પોતે નિર્મળ અને ખાલેસ છે અને તેની ઉપર ખરાબ વસ્તુ બાળવી નહીં. અને જો બાળવામાં આવશે તો તેને તે પાછી ફેંકી દે છે અને પોતાની અસલ ખાલેસી જાળવી રાખે છે. તેમજ આપણો આત્મા જે અસલ ખાલેસ છે તે ઉપર બદીનો ડાઘ પડવા દેવો નહીં, પણ જો ભુલથી પડયો હોય તો આપણી કરણીને પાક કરતાં રહી તેને અર્દીબેહેસ્તનાં રોશન બળતણથી બાળી નાંખવો અને આત્માને સદા પાક રાખવો, જેથી તે પોતાની અસલ ખાલેસ અને ઉંચી હાલતમાં મુકાય છે યાને બેહેસ્નો બેહેરો મેળવવાને લાયક થાય છે.

આતશ કદેહોમાં આપણા ધર્મગુરૂઓ આતશના કિબ્લાઓને રાતોદીન બળતણ પુરૂં પાડી તેને સદા રોશન રાખવાની સઘળી કાળજી ખપાવે છે અને તેઓને જેમ બુજાવા દેતા નથી તેમજ આતશનો કિબ્લો કરનારે બોધ લેવાનો છે કે કવખતે આપઘાત કરી પોતાની હૈયાતી ખતમ કરી જિસ્તરના આતશને બુજાવી નાખવાને તકસીરવાર થવું નહીં. પણ ઠરાવેલે

વખતે હૈયાતી ખતમ થાય ત્યાં સુધી જીંદગીનો આતશ રોશન રાખવો. જેઓ ખુદાતાલાના ઠરાવેલા વખત અગાઉ આપઘાત કરી જીંદગીની દોરી વચ્ચેથી તોડી નાંખે છે અને તેની જીવતી જાગતી જોતને અધુરે બુઝાવી દે છે તેઓ ધર્મની રૂએ મોટાં ગુનેહગાર થાય છે. આપઘાત કરનાર કુદ્રતનો કાયદોજ તોડતાં નથી પણ કુદ્રતના સાહેબનો મોટો અનાદર કરે છે. તેઓ જીવની કીંમત પિછાણતાં નથી. જીવ જેવી અમુલ્ય ખુદાઈ બક્ષેપનો તેઓને ખરો ખેઆલ હોતો નથી. આએ કુદ્રતની મોટી નવાજેશનો જેઓ ગેરઉપયોગ કરે છે તેઓનો આત્મા પાધરો સ્વર્ગે જતો નથી. મરણ પછી એવાં માણસનાં રવાંનની હાલત ઘણી દયાજનક થઈ પડે છે. હમણા થોડો વખત થયો જરથોસ્તીઓમાં, મુખ્ય કરી જવાંન વર્ગમાં આપઘાત નો ગોયા "મૅન્યા" લાગો છે. એ કાંઈજ નહીં પણ ઉઘરતાં બાળકોને ધર્મનીતિનું જ્ઞાન નહીં આપવાનું, બચગીથી તેઓમાં સહન શક્તિનો સદ્ગુણ નહી ખિલવવાનું, પ્રજાની મનની નબળાઇનું, મનની નબળાઇને હીચકારાપણાથી વશ થવાનું અને તેઓમાં ધર્મનો ધાક નહી બેસાડવાનું આ દુઃખદાયક પરિણામ છે.

આતશ જેમ પૃથ્વીમાંથી મળી આવતા સઘળા ખનીજ પદાર્થોને તાવી નાંખી સાફ અને સ્વચ્છ કરે છે અને તેનું અસલ રૂપ જાહેર કરે છે તેમ જરથોસ્તીઓએ, ખાસ કરી આતશની જાળવણી કરનારા અથોરનાન વર્ગે આ આતશની સ્વચ્છતા કરવાની નેક ખાસીહત ધારણ કરવી ઘટે છે અને તે કિર્તારની એબાદતગાહમાં તેનીજ યાદમાં એક સ્વચ્છ આતશી બળતી જોતની મિસાલ ખાલેસ મને દાખલ થવું ઘટે છે. આપણા દેમાગમાં બળતો આતશ જે આપણો આત્મા છે તેને રોશન રાખી દીલ અને મનમાંની સઘળી બદી યાને મનવિકારોને હાંકી કાઢવાની ચાલુ કોશેશ કરવી જોઈએ. શરિરના ભિત્તરની આતશી ગરમી, અંદરના ગંધીલા પદાર્થોને જેમ હવાઈ રૂપે બાહાર કાઢી આપે છે અને ભિત્તરના અવયવોને તાજા અને ખુશહાલ રાખે છે તેમજ એક બંદગીખોર જરથોસ્તીએ મનવિકારોને હાંકી કાઢી રવાંન અને મન—અંતઃકરણને નિર્મળ રાખવાને કોશેશ કરવી જોઈએ. 'જે હવા આપણે પલેપલ દમમાં લઈએ છીએ જેથી જીવન ક્રિયા ચાલુ રહે છે. અને આ ક્રિયા હરદમ અહુરમજદ ખુદાનું પાક નામ જબાન ઉપર ધરવાની માણસ માત્રને પોતાની પાક ફરજ શિખવે છે. વળી એ તેજદાર આતશરૂપી હવા આપણા દમમાં જઈને બળતણ ચાલુ કરે છે જેથી ખોરાક ચરીને કાંજી રૂપે તૈયાર થાય છે અને તેનું લોહી બનાવી આપે છે તથા તે લોહીને તેજદાર કરે છે અને ત્યાં જીવન શકિતનો સદા બળતો આતશ જારી રાખે છે. આ દમમાં ચાલતો આતશ આપણા શરીરમાં આસપાસની સખ્ત ઠંડી અથવા ગરમ હવા છતાં તે પોતાનું સમતોલપણું જાળવી રાખે છે, જેથી સરદી અને ગરમીની ભારે પીડા આપણે ભોગવી શકતાં નથી. આતશ ઉપર ચોખ્ખી અને સુકી ખુશબોએદાર કાઠીનું બળતણ બાળવાની ધર્મમાં સખ્ત તાકીદ ફરમાવી છે, કે જે એ બળતણ પોંહોંચાડનારા દીનદારોના પોતાનાજ ફાયદા માટેની છે. એટલે જેવું બળતણ આતશને મળશે તેવોજ તેનો સોડમ બળતણ પોંહોંચાડનારને મળશે. એજ મિસાલ આપણા ભિત્તરના બુલંદ આતશ ઉપર જ્યાં સુધી ચોખ્ખું સુખડ લોબાન મુકાય છે યાને તાજો અને સાદો સુતરો ખોરાક લેવાય છે ત્યાં સુધી તે માણસનું લોહી સ્વચ્છ રહે છે અને તે પવિત્ર લોહીને લીધેજ તે ધર્મી ભલાં કામો કરવાને શકિતવાન થાય છે. એથી ઉલટું ભિત્તરના આતશને ખરાબ બળતણ પુરૂં પાડવાથી એટલે, ખરાબ ખોરાક લેવાથી જે લોહી બનીને તૈયાર થાય છે તેથી આત્મા ઉપર ખરાબ બળતણનો ગોયા કાળો ધુમાડો ઉડે છે જેથી પેલો આત્મા પોતાનું કાર્ય બરાબર બજાવી શકતો નથી અને ખુદાઇ રાહ ભુલી જાય છે. એ ધુમાડા મારફતે ગોયા તેના આચાર વિચારો કાળા થઇ જાય છે અને તેના શરીરના અવયવો પોતાનું સખેતાનું કામ કરી શકતા નથી. એટલુંજ નહીં પણ બાજે વખત તેવાં માણસો અહુરમજદનાં ફરમાનથી ઉલટાં

કામો કરવાની રાહ ઉપર દોરવઇ જાય છે. આપણા અમુલ્ય જીવને જે આતશ પવિત્ર અને નિરંતર રાખે છે, જે આપણી જીંદગીનું ગોયા જીવતર છે, જે આપણને હુમત, હુખ્ત અને હવર્સ્તની નેક રાહ ઉપર ઉતારે છે તે બુલંદ આતશની જાળવણી કરવાની જેમ આપણી એન ફરજ છે તેમજ આપણું તન જે આપણા અમર આત્માનું રેહેઠાંણ છે તેને સ્વચ્છ અને નિરોગી રાખવાની તેટલીજ જરૂર છે. આપણા પવિત્ર આતશી આત્માનો ખોરાક તન, મન અને રવાંનની ખાલેસી છે. નીતિ, નેકી અને દીનદારી તેને ખાલેસી બખશનારો ખોરાક છે. સખાવત પરમાર્થ તેને ટકાવો આપનારાં કામો છે. આતશ કદેહેમાં ધર્મગુરૂઓથી થતી આતશની જાળવણી, સર્વે જાનદાર ભલી પેદાયશોની જાળવણી કરવા, તેઓને તાજી રાખવા, ખિલવવા અને તેઓની પરવરશી કરવા શિખવે છે. વળી તે ભિત્તરના આતશની ખિલવણી કરતા રેહેવાને અને તેને રોશન રાખવાનાં પુન્યવાન કામમાં હરદમ ભાગ લેવા અને કોઈબી રસ્તે તે આતશ ઝાંખો ન પડે તેની સંભાળ લેવા શિખવે છે. આતશને રોશન રાખવાનાં પુન્યવાંન કામો જે એક દીનદારે બજા લાવવાનાં છે તે હમદીનોને બાપીકા મજહબની તાલીમ આપી તેઓને ધર્મી અને નીતિમાન બનાવવાં, જેથી ગુમરાહી અને બદએકીની દુર થઇ તેઓનો આત્મીક આતશ સદા રોશન રહે. દર્દીઓના દર્દ તાળવાના ઉપાયો લેવા કે જેથી તેઓનો બુઝાતો આતશ તેજી પકડે. આંધળાં પાંગળાં અને ખરાં અશકતોને સહાય થવું કે જેથી તેઓનો કરમાઈ જતો આતશ જાગૃત રહે."*

પારસીઓ આતશ પરસ્ત નથી.

શું પારસીઓ આતશ પરસ્ત યા ખુરશેદ પરસ્ત છે? પરકોમના કેટલાક તવારીખ લખનારાઓ પારસીઓને "આતશના પુજારી" તરીકે ઓળખાવી ગયા છે તે શું વાજબી છે? આપણે તેનો સાફ ઈનકાર કર્યે છીએ. આ લખનારાઓમાંના કેટલાકો જોકે પોતાની બેખબરીથી પણ કેટલાકો દીન દુશ્મનીથી પારસીઓને આતશના પુજારી લખી ગયા છે તેમાં થોડુંબી વજુદ સમાયલું નથી. જે પ્રજાના એક મહાગુરૂએ એકજ ખુદા અહુરમજદની ખાલેસ પરસ્તેશ શિખવેલી તે પ્રજાને તત્વના પુજારીઓ તરીકે ઓળખાવવા એ તેના મહાન ગુરનાં શિક્ષણ ઉપર સુખન લઈ જવા બરાબર છે. પારસીઓને માથે આ એક કલંક છે જેનું ખંડન કેટલાક વિદ્વાનોએ ઘણી બાહોશીથી કીધું છે. પારસીઓ જો કે આતશ પરસ્ત નથી, પારસી ધર્મ જો કે તત્વ પુજા શિખવતો નથી, તે જો કે જગતકર્તા અહુરમજદનીજ પરસ્તેશ કરવા શિખવે છે, તોપણ પારસીઓ આતશને સન્મુખ રાખી તેનો કિબ્લો કરે છે તે ઉપરથી પરકોમનાઓ તેઓને આતશના પુજારીની જે ઉપમા આપે છે તેમાં તેઓ ખચીતજ ભુલાવો ખાય છે. આતશનો કિબ્લો તે તેની પુજા નથી. આતશ જેવાં નહીં વર્ણવી શકાય એવાં મહાન તત્વનો કિબ્લો કરવાનું ધર્મનું ફરમાન અને તે ફરમાન મુજબ અમલ કરનારાંઓ માટે કેટલું માન ભરેલું છે તેનો થોડોબી ખેઆલ આજની વાઅજ઼ ઉપરથી મળી શકે એમ છે. આતશ જેવાં કુદરતી તત્વનો કિબ્લો કુદરતના કારીગરની મહાન શક્તિની કેવી લાયક પિછાણ કરાવે છે અને એ શક્તિનો તે કરનારાંઓનાં અંતઃકરણ ઉપર કેવો ઉંડો અને ધાર્મિક છાપ મારે છે તેના નાકેશ પુરાવા તરીકે, આતશના પુજારી તરીકેનો આળ મુકનારાઓ આગળ આપણે આ વાઅજ઼ માનપુર્વક રજુ કરીશું. કુલ દુનિયાના દેખીતા આધાર અને જગતને જીવન શક્તિ પુરી પાડનાર તરીકે આતશ અને સુર્ય જેવી મહાન શક્તિનો કિબ્લો તે કરનારાંઓને મગરૂર રેહેવાને વાજબી કારણો આપે છે.

---

* ધર્મ નીતિ બોધ–કર્તા મે૦ બ૦ દસતુર. સુધારા તથા વધારા સાથે.

સેવટે, આતશનો કિબ્લો કરતાં તેને માટે સુખડ વગેરેનો પવિત્ર હદીઓ લઈ જનારાં દીન-દારોને મળતા આશિષ જે ધર્મમાં આતશના પોતાના બોલોમાં મળે છે તે આશિષ સર્વ બસ્તે કુસ્તીઆંન જરથોસ્તીઓને દેઉંછું તે આમીન થાઓ!

ઉપ થ્વા હક્ષોઇત ગેઉશ વાંથ્વ ઉપ વીરનાંમ પોઉરૂતાસ

ઉપ થ્વા વરેજ્વત્ચ મનો હક્ષોઇત અંધુહ ઉર્વક્ષ અંધુહ.

ગય જીગએશ તાઓ ક્ષપનો યાઓ જવાહિ.

ઈમત આફ્રો આફ્રીવનેમ.

યો અહ્માઇ અએસ્મેમ બરઇતિ હિકુશ રઓચસ-પઇરિસ્તેમ.

અશહે બેરેજ યઓજદાતાંમ.

યાને, જે માણસ અશોઇની ખાહેશથી રોશનીમાં તપાસેલી સુકી કાઠી લઇ જાય છે તેને આએ આતશ (આદર યજદ) આશિષ દે છે કે—

તારે ત્યાં ગાવ ગોસ્પંદો (પૈસા ટકા) ની વૃદ્ધિ થજો! તારે ત્યાં પુરા શુરવીરો પેદા પડજો! તમે ચાલાક મનના થજો! તારી જીંદગી ઉપયોગી નિવડજો! અને સેવટની ઘડી સુધી તમો આનંદી જીંદગી ગુજારજો!

અથ જમ્યાત યથ આફ્રીનામી!

આમીન!

[નવસારીવાલા એરવદ ખુરશેદજી એરચજીએ કીધેલી વાયજ.]

ગોમેજ અને તેનો બામદાદે થતો ઉપયોગ.

અવસ્તા—"ગઓમએજેમ અયસોઇશ જરથુસ્ત્ર."

તરજુમો—અએ જરથોસ્ત ! તુંને ગોમેજ શોધવો જોઈએ.

ઉપલા કલામ વંદીદાદ નામનાં આપણા પાક ધર્મના ધારા શાસ્ત્રનાં છે. એ કલામમાં પાક ખુદા અશો જરથોસ્તને માણસ જાતને સુખશાંતિ બખશવા ગોમેજ તૈયાર રાખવા તાકીદ કરે છે. વંદીદાદ એક ઓહોળું શાસ્ત્ર છે. જેમાં ફોજદારી, દીવાની વગેરે કાયદાઓ ઉપરાંત વૈદક વિદ્યાનો મુખ્ય સમાવેશ થયલો છે. માટે વંદીદાદ સુખશાંતી શિખવનારા શાસ્ત્ર તરીકે વધારે પુરવાર થાય છે. આ શાસ્ત્ર ઉપરથી મુખ્ય કરી આરોગ્ય વિદ્યાને લગતા ઘણા રેવાજોએ જન્મ લીધેલો જણાય છે. જેમાંનો એક આપણા આજના વિષયવાળો બામદાદે ખાબગાહથી બીદાર થતાંજ ગોમેજ લેવાનો રેવાજ છે.

બિરાદરો ! પરોઢીઆમાં ગોમેજ ચોપડવાની બાબદમાં જરથોસ્તી અભ્યાસીઓમાં મતફેર જોવામાં આવે છે. એક બાજુ તરફથી સવારના ગોમેજ ચોપડવાનું ધર્મની રૂએ જણાવવામાં આવે છે, બલકે તેને માટે ધર્મનું ખાસ ફરમાન વટીક જ્યારે ટાંકી દેખાડવામાં આવે છે, ત્યારે બીજી તરફથી સવારના પોહોરમાં ગોમેજ લેવાનું ધર્મનું ફરમાન નહીં પણ એક રેવાજ જણાવવામાં આવે છે. અને તે રેવાજ છે, તેથીજ તેને તેઓ રદ કરાવવા બહાર આવે છે. આ ઠેકાણે એક પ્રમાણિક અભ્યાસી બંને બાજુ સલામત જોઈ શકતો નથી. બિછાંનેથી બીદાર થતાંજ ગોમેજ ચોપડવાના ટેકામાં જે બાજુથી ધર્મનું ફરમાન ટાંકી દેખાડવામાં આવે છે, તે દરોબસ્ત છે, એમ ખાત્રી પુર્વક કહી શકાતું નથી. અવસ્તાના જે વાકય ઉપરથી ધર્મનું ફરમાન ટાંકી દેખાડવાની કોશેશ કરવામાં આવે છે તે આ પ્રમાણે છે. વીરતાસ્પ નુસ્કની ચોથી પરગરદના ૩૧ માં ફકરામાં એવો એશારો મળે છે કે "આઅત્ અહ્માઇ હે દધાત્ બવત્ યો હખદ્રે હનઇરે અપો નોઈત્ મઓસ્મન ગેઉશ્ જસ્ત." યાને, "એ પ્રમાણે તેને બદલો મળશે, અને જે કોઇ પાણીથી અને નહી કે ગાવના ગોમેજથી હાથ પવિત્ર કરશે તે લાયકાત સાથે જોડાશે." આ વગર સંબંધના વાકય ઉપર બાંધેલા મદારમાં કેટલું વજુદ સમાયલું છે તે આપણે તપાસીશું. ગાવના ગોમેજથી હાથ ચોખ્ખા કરવાના છે, એમ આ ફકરા ઉપરથી બેશક જણાય છે. પણ એનો સવારના પોહોરમાંજ ઉઠીને ગોમેજ લેવો એવો ચોખ્ખો ભાવાર્થ મળતો નથી. વળી ગોમેજથી હાથ પાક કરવામાં શરીરના બીજા ખુલ્લા ભાગો મોઢું અને પગ પાક કરવાની મતલબબી નીકળી શકિત નથી. માત્રં હાથની મતલબ અગર શરીરના ખુલ્લા ભાગો ધોવાની ઉઠાડીબી શકાય, તોપણ મજકુર વાકયમાં ગોમેજના સંબંધમાં **"સવારના પોહોરમાં"** એવો અગત્યનો વખત દર્શાવનારો શબ્દ અવશ્ય દાખલ થવો જોઇતો હતો, અને તેજ શબ્દની ગેરહાજરીમાં સવારમાં ગોમેજ લેવાની આ દલીલ ટકી શક્તિ નથી.

સવારમાં ગોમજથી હાથ ધોવાની આડકતરી દલીલ દર્શાવનારો એક વાકય વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદમાંથી મળી આવે છે. જ્યાં એક માણુસે બામદાદે બિછાંને પડી ન રહેતાં તુરત ખાબગાહથી બિદાર થઇ ઘરની વ્યવસ્થા કરવા અવ્વલ ફરજીઆત શું કરવું તે માટે જણાવતાં લખે છે કે, પ્રથમ એક "અષેમ વોહુ" ભણવી, અને હુમત, હુખ્ત, અને હવર્સ્ત એટલે, નેક મનશ્ની, નેક ગવશ્ની, અને નેક કુનશ્ની અખત્યાર કરવાની યાદ તાજી કરવી. તેમજ દુશ્મત, દુજુખ્ત અને દુજવર્સ્તને તર્ક કરવાનો ઠરાવ કરવો. ત્યાર બાદ શરીર ઉપર ઘટતાં કપડાં પેહેરવાં, અને ઘરનો આતશ રોશન કરવા માટે સુકાં લાકડાં તયાર કરવાં. જેમ કરવા માટે ઉપલા વાકયમાં "ફ્રા-જસ્ત સ્નયંધ્રુહ" એટલે, **"બન્ને હાથ તું ધો,"** એવા મોગમ શબ્દો આવે છે. આ ઉપરથી એટલું તો સ્પષ્ટ જણાય છે કે સવારના પોહોરમાં ઉંઘમાંથી જાગૃત થવા પછી આતશ રોશન કરવા પેહેલાં બન્ને હાથો ધોવાના છે. હવે હાથ શાથી ધોવા? પાણીથી કે ગોમેજથી, તે ત્યાં ખુલ્લું જણાવેલું નથી. ધોવા માટે આ વાકયમાં જે શબ્દ આવ્યો છે તે "ફ્રસ્ના" છે, અને એ શબ્દ અવસ્તામાં બીજે ઠેકાણે કેવે અર્થે વપરાયલો મળે છે. તે આપણે પ્રથમ તપાસીશું. વંદીદાદની ૯ મી પરગરદમાં એક રીમન માણુસને આતશ, પાણી વગેરે પવિત્ર તત્વોથી અલગ રેહેવા ફરમાવે છે. અને તે તત્વોના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં ગોમેજ, ખાક, પાંણી વગેરે સાધનોથી રીમન માણુસનું શરીર ઘણી બારીકીથી ધોવા જણાવે છે. આખું શરીર ધોવા પેહેલાં જે જરૂરની ચોકસાઈ રાખવા વંદીદાદે આગ્રહ કીધો છે તે, "જસ્ત હે પઓઇરીમ ફ્રસ્નાધયેન" એટલે, પ્રથમ તેના બન્ને હાથો ધોવડાવવાનો છે. આ ઠેકાણેથી પ્રથમ બન્ને હાથો ધોવાનું જોકે મોગમ જણાવે છે, તોપણ એ વાકયના આગલા પાછલા સંબંધ ઉપરથી ખુલ્લું જણાય છે કે તે ગોમેજ, ખાક, પાણી વગેરેથી ચોળવા અને ધોવાના છે. પ્રથમ હાથ ધોવાના વાસ્તવિક કારણો દર્શાવતાં કહે છે કે "આઅત યત હે જસ્ત નોઇત ફ્રસ્નાત" એટલે, અગર તેના બન્ને હાથો નહીં ધોવાયલા હોય તો, "આઅત વીસ્પાંમ હવાંમ તનુમ અયઓજદાત કેરેનઓઇતી" એટલે, (રીમન નાહાનાર માણુસ) પોતાના તમામ તનને અપવિત્ર કરે છે. આ વાકયો ઉપરથી જણાય છે કે પ્રથમ બન્ને હાથો એવાં સાધનોથી ધોવાનાં છે કે જે રીમની, આલુદગી વગેરે દુર કરવાનો ગુણ ધરાવતાં હોય, અને તે બીજાં કોઇજ નહીં પણ ગોમેજ, ખાક અને પાણી છે. પરગરદ ૯ મી માં મોગમ બન્ને હાથો ધોવાની તાકીદ કરવા પછી શરીરના સઘળા અવયવોને ચોકસાઈથી પાણીએ ધોવા જણાવે છે. અને એવીજ એક સરખી તરતીબથી રીમન માણુસે ગોમેજ અને ખાક ચોળવી જોઇએ, એમ એક અભ્યાસી સેહેજમાં જોઇ શકે. પાણીથી પ્રથમ હાથ પાક કરવા વગર અગર શરીર પવિત્ર થઇ શકતું ન હોય તો ગોમેજ વગેરેથી પ્રથમ હાથ મસળવા વગર શરીરની આલુદગી તદનજ દુર થઇ શકે નહીં. જે કારણે પ્રથમ પાણીથી બન્ને હાથો ધોવાના છે, તેજ એક સરખાં કારણે ગોમેજ અને ખાકથી પ્રથમ બન્ને હાથો ચોળવા અવશ્યના છે. આતશ, પાણી વગેરે જરથોસ્તી ધર્મે પવિત્ર માનેલી વસ્તુના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં એક રીમન માણુસે પોતાના હાથો ગોમેજ, ખાક અને પાણીથી "ફ્રસ્ના" એટલે, ધોવા અને ચોળવાના છે, એમ ઉપલા વાકયનો ચોખ્ખો ભાવાર્થ છે. માટે વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદ પ્રમાણે એક જરથોસ્તીએ ઉંઘમાંથી જાગૃત થવા પછી આતશને રોશન કરવાનો છે, અને તે કરવા પેહેલાં તેના બન્ને હાથો "ફ્રસ્ના" એટલે, ધોવાના છે. અને તે વંદીદાદની ૯ મી પરગરદના આધારે ગોમેજ અને પાણીથી ધોવામાં આવે તો, તેથી વંદીદાદે શિખવેલો પાકીજગીનોજ કાનુન અમલમાં મુકાય છે. વંદીદાદની ૯ મી પરગરદના શીખવ્યા પ્રમાણે એક રીમન માણુસે **આતશના** સંબંધમાં આવવા પેહેલાં ગોમેજ વગેરેથી પેહેલાં બન્ને હાથો ચોખ્ખા કરવાના છે, અને સવારમાં ઉંઘમાથી જાગૃત થવા પછી એક જરથોસ્તીએ **ફરજીઆત આતશ રોશન** કરવાનો છે, જે

કરવા પેહેલાં બન્ને હાથો ધોવા વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદમાં તાકીદ કીધી છે, અને તે ૯ મી પરગરદના આધારે ગોમેજ અને પાણીથી ધોવામાં આવે તો, તેથી આપણે વંદીદાદની અસલ નેમથી વેગળા ગયલા ઠરીશું નહીં. આપણે પ્રમાણીકપણે માન્ય કરીશું કે આખા વંદીદાદમાં રીમનની આલુદગી પોંહોંચેલાં માણસોનેજ ગોમેજનો ઉપયોગ કરવા જોકે ફરમાવ્યું છે, તોપણ સવારમાં ઉંઘમાંથી જાગ્રત થવાની હાલત "વાસીદી" એટલે, નાના પ્રકારની ગેરસફાઇની હોવાથી, આતશ જેવા એક અતિ પવિત્ર કિબ્લાને વાસીદા હાથનો સ્પર્શ થવા પેહેલાં વંદીદાદની ૯ મી પરગરદના અસલ નીયમને અનુસરી તેને ગોમેજ અને પાણીથી પાક કરવામાં આપણાં બુજોરગોએ ઠરાવેલો સફાઈ અને સુગડાઇ જાળવવાનો આ કાનુન વંદીદાદની તલીએની મકસદજ માત્ર બર લાવે છે.

એજ પ્રમાણે આફ્રીનગાંને રપીથવંન, મેહેર યસ્ત ૫૦ ૯૧ અને વંદીદાદમાં "ફ્રસ્નોતએબ્ય. જસ્તએઇબ્ય" એવા શબ્દો આવે છે, જેનો બંને ધોયલા હાથે આરાધું, એવો મોગમ અર્થ થાય છે. એજ શબ્દો સાથે "ફ્રસ્નાતએબ્ય. હાવનએઇબ્ય" એવા શબ્દો આવે છે, અને જે બન્ને ધોયલી હાવને આરાધું, એવા મોગમ અર્થેજ વપરાયલા મળે છે. આ બે "**હાવન**" તે યોજદાથ્રેગરીના ક્રીયા કામમાં આવતાં ખાંડણી જેવાં એક ઓજારનું નામ છે, "અસ્મન હાવન" એટલે, પત્થરની હાવન, અને બીજી "અયંઘહએન હાવન" એટલે, લોઢાંની હાવન છે. હાલ ક્રીયા કામમાં છેલ્લી ધાતુનીજ હાવન ઉપયોગમાં આવે છે. હવે આ **હાથ** અને **હાવન** એ બન્ને સાથી ધોવાં, તે આપણે તપાસીશું. વંદીદાદમાં બાવરચીખાનાંને લગતાં ધાતુ અને પત્થરનાં વાસણો અગર રીમન થયલાં હોય તો તેને પોકલપણાં અને ઘટપણાના પ્રમાણમાં ગોમેજ, ખાક, અને પાણીથી "ફ્રસ્ના" એટલે, ધોવા ફરમાવેલું છે. એમાં લોઢાનાં વાસણને ત્રણવાર અને પત્થરના વાસણને છવાર ધોવા જણાવેલું છે. આ ફરમાન જો કે રીમન થયલાં અને વળી રાંધણશાળાને લગતાં વાસણો માટે આપવામાં આવેલું છે. તોપણ પાવ મેહેલને લગતી ક્રીયા કરતાં એક યોજદાથ્રેગર ક્રીયાના આલાતો ગોઠવવાના "ખાન" એટલે, પત્થરના બાજટને "ખ્શ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ" પઢતાં ત્રણવાર સીધો અને ત્રણવાર આડો મળી છવાર, અને ક્રીયાના ધાતુના આલાતોને ત્રણવાર ગોમેજ અને ખાકથી નહીં, પણ માત્ર પાણીથી "પાવ" કરે છે. પાકીજગીના તરીકાવાલી એક ચઢતી કીસમની ક્રીયા કરતાં, વંદીદાદની મુળ નેમને અનુસરી ક્રીયાના આલાતો ગોઠવવાના "ખાન" ને છ વાર અને ધાતુના આલાતને ત્રણવાર પાણીથી પાવ કરવાનો આપણા દાનેશમંદ બુજોરગોએ ઠરાવેલો કાનુન આલુદગી સંબંધી સેહેજબી શકસુબેહ દુર કરવાની અને સર્વેથી ચઢતા પ્રકારની પાકીજગી જાળવવાનીજ જણાય છે. પત્થર અથવા ધાતુના રીમન વાસણને વંદીદાદ પ્રમાણે છવાર અને ત્રણવાર ધોવાના છતાં, પવિત્ર ક્રીયા કામમાં વપરાતાં રીમની નહીં પોંહોંચેલાં પત્થર અથવા ધાતુના વાસણને માત્ર પાણીથી અમુક વખત ધોવાનું જેમ આપણા બુજોરગોએ ઠરાવેલું છે, તેમજ વંદીદાદે શિખવ્યા પ્રમાણે એક રીમન માણસે આતશના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં, જોકે ગોમેજ વગેરેથી પ્રથમ બન્ને હાથો ધોવાના છે, તોપણ રીમની નહીં પોંહોંચેલાં માણસે સવારના ઉંગમાંથી જાગ્રત થવા પછી, આતશના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં બન્ને હાથો ગોમેજ અને પાણીથી ધોવા આપણા બુજોરગોએ ઠરાવેલું છે, અને તે નાના પ્રકારની ગેરસફાઈ દુર કરવાનુંજ જણાય છે.

વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદમાં ઘરનો આતશ રોશન કરવા માટે પેહેલાં બન્ને હાથો ધોવા, એવો મોગમ અર્થ દર્શાવેલો આપણે જોયો છે, અને તેનો ખુલાસો વંદીદાદની ૯ મી પરગરદને આધારે તે ગોમેજ અને પાણીથી ધોવાનો કીધેલો આપણે જોઇ ગયા છીએ. વંદીદાદમાં ઘણે ઠેકાણે "ફ્રસ્ના" શબ્દ મોગમ અર્થે વપરાયો છે. વળી એ શબ્દ કોઈ ઠેકાણે માત્ર ગોમેજથી, તો કોઇ ઠેકાણે માત્ર પાણીથી ધોવા માટેબી વપરાયો છે. તેમજ ૯ મી પરગરદમાં અને

બીજે ઠેકાણે ગોમેજ અને પાણી એ બન્ને વસ્તુઓથી ભેગુ ધોવા માટેથી "ફ્રસ્ના" શબ્દ મળે છે. આ પ્રમાણે ધર્મમાં કયાં ગોમેજથી ધોવું, કયાં પાણીથી ધોવું, અને કયાં પાણી તથા ગોમેજથી ભેગુ ધોવું તે માટે પ્રસંગ પ્રમાણેજ વંદીદાદમાં તેનો ઉપયોગ ફરમાવેલો જોવામાં આવે છે. અને વંદીદાદના આ ધોરણ પ્રમાણે જોતાંબી ૧૮ મી પરગરદમાં સવારના પોહોરમાં બન્ને હાથો ધોવા જણાવેલું છે, અને તે ગોમેજ અને પાણીથી ધોવાનું બુજોરગોએ ઠરાવ્યું હોય તો તેમાં તેઓની નેક નેમ પાકીજગી જાળવવાનીજ જણાય છે. આતશને અડકવા પેહેલાં માત્ર બન્ને હાથો ધોવાની વંદીદાદની જોકે મુળ નેમ છે, તોપણ હાથ સાથે મોઢું અને પગ ધોવાનું બુજોરગોએ ઠરાવેલું છે. વંદીદાદના "ફ્રસ્ના" એટલે, બન્ને હાથો ધોવા એવા મોગમ શબ્દનો અર્થ કાંઇક કારણ સહીત ગોમેજ અને પાણીથી ધોવાનો બુજોરગોએ ઉઠાડેલો છે, અને તે અર્થને પેશ પાડવા માટે પાછલા જમાનામાં ગોમેજનું એક નામ તેઓએ "દસ્તશુ" એટલે, હાથ ધોવાની ચીજ એવું આપ્યું છે. પાજંદ અને ફારસી ભાષાનો આએ "દસ્તશુ" શબ્દ અવસ્તા "ફ્રસ્ના જસ્ત" ઉપરથીજ નીકળેલો છે અને તે ગોમેજથી હાથ ધોવાનો અર્થ ધરાવે છે.

રૂડા રેવાજો અને તેને માન આપવાની ફરજ.

આ બારીક તપાસ પછી એવાં અનુમાન ઉપર આપણે આવીશું કે બામદાદે ખાબગાહથી બિદાર થતાંજ ગોમેજ ચોપડવાનું પાધરૂં ફરમાન અવસ્તાના હાલ બચેલાં આખાં સાહિત્યમાંથી મળી આવતું નથી એમ એક સાચા અભ્યાસીએ ખુલ્લું કેહેવું જોઇએ. સવારમાં ગોમેજ ચોપડવાનું ધર્મનું સીધું ફરમાન નથી, પણ એક રેવાજ છે, એવી બીજી બાજુ તરફથી રજુ થતી દલીલમાં જોકે આપણે વજુદ જોઇએ છીએ, તોપણ સવારમાં ગોમેજ ચોપડવાના એક રેવાજને ખાતરજ તેને સદાનો તરક કરવાને જ્યારે તેઓ તરફથી સીફારસો બલકે આગ્રહ કરવામાં આવે છે ત્યારે તેઓની દલીલબી પાયાદાર રહી શક્તી નથી. ચાલુ રીવાજની એવી સેંકડો દલીલો રજુ કરી શકાશે, કે જેને માટે ધર્મનું ખાસ ફરમાન હોતું નથી, પણ આપણે ભલાં નિયાગાનોની કદીમ રાહોરસેશને માન આપી ચાલીએ છીએ, કોઇ રેવાજને ધર્મનો ટેકો નહોય અને એટલાજ ખાતર એક ગમે એવો રૂડો રેવાજ સદાનો તર્ક કરવાને પુરતો ગણાતો હોય તો, એક જરથોસ્તી બાળકની ધર્મમાં દાખલ થવાની પેહેલી પરીક્ષા જે "નવજોત" ને નામે ઓળખાય છે, તે વેળા અમુક રીતે બાળક ઉપર ક્રીયા કરવા, તે માટે ચોકસ ભણતર પાઠ કરાવવા, તેને સુદરેહ કુસ્તીનો સરોપાવ આપવા, તેને "ઓસ્તા" કે "બેહેદીન" નો એલકાબ આપવા, સુદરેહ સફેદ રૂનો બનાવવા, તે ઉપર કોથલી જેવો આકાર કરવા, મેંઢાના સફેદ ઉનની, બોતેર તારની, ૭ લરી અને બે લર સાથની આજની આપણી પોકલ કુસ્તી કાંતવા, વણવાં અને ઉથ લાવવા તેમજ અમુક વસ્તુનું અને અમુકજ તરતીબથી સુદરેહનું પેહેરણ અને કુસ્તીનો કમરબંધ બનાવવા ધર્મમાંથી પાધરી દલીલ મળતી નથી. વળી વિદ્યાના ઘણાં ઉંચા ધોરણ ઉપર રચાયલી "પાદીઆબ ક્રીયા," તેનું ભણતર અને તેની તરતીબ; તેમજ શાદીના પવિત્ર ગાંઠથી બંધાવાના શુભ અવસરની ક્રીયા અને તેનું ભણતર વગેરે દાખલાઓમાં ધર્મનો સીધો ટેકો નથી, પણ આપણ નિયાગાનોથી ચાલતો આવેલો કદીમ રેવાજ છે. માટે સવારમાં ગોમેજ ચોપડવાનો રેવાજ અગર તર્ક થઇ શકતો હોય તો, ધર્મમાં દાખલ થવાની નવજોત ક્રીયા, બંદગીમાં મશ્ગુલ થવાની પાદીઆબ ક્રીયા શાદીના ગાંઠથી બંધાવાની લગન ક્રીયા વગેરે વગેરે ઘણી મોતેબર ક્રીયાઓ તર્ક કરવા કેહેનારાઓબી મળી આવવા જોઇએ! અને પાદીઆબ, નવજોત કે શાદીની અગત્યની ક્રીયા તર્ક કરવા કેહેવું જેટલું અક્કલથી દુર છે, તે કરતાં વીનાં કારણે ગોમેજનો ઉપયોગ રદ કરવા કેહેવું થોડું અકકલહીણુ નથી. જંગલી કે શું સુધરેલી સઘળી પ્રજાઓમાં આ અને એવીજ કીસમની ક્રીયાઓ જાયજ છે. ખરૂં છે કે ધર્મના ફરમાન ઉપર રેવાજને સરસાઇ

આપી શકાશે નહીં. એક રેવાજ ઉપર ધર્મ ફરમાનની સત્તા જોકે સર્વોપરી ગણાય, તોપણ ઘણા સારા રેવાજો જે કાંઇ વજુદ ધરાવે છે તેને અગર ધર્મ ફરમાનની સત્તા જેટલું નહીં તોપણ ભલાં નિયાગાનોના રૂડા રેવાજોને ઘટે એટલું માન આપવાની આપણી એન ફરજ છે.

દીનદારો! કોઈબી રૂડા રેવાજોને પુરતાં માન સહીત સ્વીકાર કરવાની ફરજથી ધર્મની રૂએ જોતાંબી તમો પુરેપુરા બંધાયલા છો. તમારા ધર્મ તરફથી તમોને જુના પણ લાયક રેવાજો પાળવાની મંજુરીઆત મળી છે, એટલુંજ નહીં પણ ધર્મમાં રૂડા રેવાજોની ઘણા માન સાથ યાદ કીધી છે કે, "દરેગામ ઉપયનાંમ યજમઇદે" એટલે, લાંબા વખતથી ચાલતા આવેલા રેવાજોની અમો સ્તુતી કરીએ છીએ. ફરવરદીન યસ્તમાં આગલા મજહબને માન આપી ગયલા પોરીઓદકેશોનાં ફરોહરોની યાદ કરવા પછી એજ પોરીઓદકેશોના તરીકા અથવા રેવાજને વખાણવામાં આવ્યા છે કે "પઓઈર્યન તકએષે યજમઇદે નમાંનનાંમ્ચ વીસાંમ્ચ જંતુનાંમ્ચ દખ્યુનાંમ્ચ યોઈ હેન્તિ" એટલે, ઘરોનાં, મોહોલાઓના, કસ્બાઓના અને દેશોના આગલા અથવા ઉત્તમ રેવાજો જેઓ હાલ છે, તેઓને અમો વખાણીએ છીએ. અવસ્તામાં મજદયસ્ની ધર્મ, જરથોસ્તના કાયદા કાનુનો અને ચાલતા આવેલા રેવાજોને ભેગા યાદ કરવામાં આવ્યા છે. કેમકે,

દાતેમ વીદોયુમ યજમઇદે.
દાતેમ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે.
દરેઘાંમ ઉપયનાંમ યજમઇદે.
દએનાંમ વંગુહીમ માજદયસ્નીમ યજમઇદે.

એટલે, દેવ (ખરાબ શક્તિઓ) પૂજાનો તિરસ્કાર શિખવનાર જરથોસ્તી કાયદાને, પ્રાચિન રેવાજોને અને દીનેબેહે માજદયસ્નીને અમે માન આપીએ છીએ.

આ ઉપરથી એક રૂડા રેવાજને માન આપી ચાલવામાં આપણે ગેરવાજબી કરીશું નહીં, બલકે ખુદ ધર્મના વિચારોને માન આપી ચાલનારા વાજબી રીતે ઠરીશું. અલબત આપણે ખોટા રેવાજોની હીમાયત કરીશું નહીં. ચાલુ રેવાજથી ધર્મના ફરમાનનું ઉલંઘન થતું હોય, ધર્મને હીણું લાગતું હોય, કોમની કીર્તિને કલંગ લાગતો હોય વગેરે કોઈ ગંભીર દાખલામાં અગર સુધારો કરવામાં આવે તો તેમાં આપણે દોષીત ઠરીશું નહીં. બલકે એવા બારીક મામલા વેળા ધર્મ અને કોમની કીંમતી સેવાજ બજાવીશું.

ખરૂં છે કે બામદાદે બિછાનેથી બિદાર થતાં કે નહાવા પેહેલાં ગોમેજ ચોપડવાનો ચાલતો આવેલો એક રેવાજ છે, નહીં કે ધર્મ પુસ્તક અવસ્તાનું પાધરૂં ફરમાન. અને આ રેવાજ છે તેથીજ તેને વગર વજુદનો ગણવો ઘટતો નથી. એક રેવાજ અગર રૂડો હોય તો તેને જરથોસ્તી ધર્મનો ટેકો છે. ગોમેજ માત્ર સુગંધી ન હોવાથી તેના તરફ સુગ ધરાવી તેને છોડી દેઈ "કારબૉલીક સોપ" અને બીજી સુધંધી વસ્તુનો ઉપયોગ કરવાને કેટલાક કેળવણી પામેલા સુધરેલા વિચારવાળાઓ તરફથી ખરચાલુ ભલામણ કરવામાં આવે છે. આ સુગ કાંઈજ નહીં પણ એ વસ્તુ તરફનો અભાવ અથવા ખોટી છીત છે, જે ખોટે રસ્તે દોરવાયલા ખ્યાલી વિચારોનું પરિણામ છે. ગોમેજ ઉપયોગમાં નહીં લેવાના સંબંધમાં છીતનુંજ કારણ પુરતું હોય તો મુવેલાં કાલબુદને 'ખુરશેદ નેગેરસ્ન' એટલે, સુરજદહા કરવા જેવા ધર્મ સંબંધી ઘણા મોતેબર દાખલાઓમાં જરથોસ્તીઓનો એક નાનો વર્ગ જે છીત ધરાવે છે તે શું વાજબી ગણાશે? નાના વર્ગનો એક વિચાર તે આખા ટોળાનો હોય નહીં અને તેથીજ તે સત્તાદાર ગણાય નહીં. છીત સીવાય એવું કોઇ વાજબી કારણ આપણી પાસે નથી કે, જેથી એક રેવાજને ઘણાંજ નજેવાં કારણે છોડી દઇએ. માત્ર છીત એજ કારણ એક સારો રેવાજ સદાનો તર્ક

કરવાને પુરતું ગણાય નહી, કબુલ કરીશું કે ગોમેજ સુગંધી વસ્તુ નથી, અને માત્ર એજ એકલાં કારણથી તેને દોષ દેવા નીકળી પડનારા અને તેને રદ બાતેલ કરવા ચાહનારા ગૃહસ્થોની એક તરફી અને ફેરવાઈ ગયલી મતી તેઓને કેવી આડે રસ્તે દોરવી લઇ જાય છે તેનો મજબુત પુરાવો એ છે કે, ગોમેજ કે જેમાં ચોકસ જાતનો વાસ હોય છે, અને જે તેમાં સમાયલા "કાર-બોલીક એસીડ" ના ગુણને લીધે જોકે અવશ્યનો છે, તોપણ તેને રદ કરી "કારબોલીક સોપ" નો ઉપયોગ કરવા તેઓ જણાવે છે, કે જેમાં ગોમેજ જેવો બલકે તે કરતાં વધારે તીક્ષણ વાસ હોય છે, અને તોપણ તે વાસ એ સુગાંતરા ભાઇઓ ઘણા હોંસ હાથે લેવા તૈયાર થાય છે. ગોમેજમાં જે વાસ હોય છે તે એક ભાવીક જરથોસ્તીનું સ્વધર્મ ઉપરનું ઇમાન તપાસવાની એક કસોટી છે એવું કેટલાકોનું કેહેવું છે. આ ઉપરથી જણાશે કે ગોમેજ જેવી એક નિર્દોષ વસ્તુને નાહક વગોવવામાં આવે છે! તપાસવાનું એટલુંજ છે કે એક રેવાજ આપણને કોઇબી રીતે નુક-શાંનકારક છે કે નહીં. એક એક રેવાજ કે ધર્મનું ફરમાન જ્યાંસુધી આપણને નુકશાનકારક નથી, ત્યાંસુધી તેને વળગી રહેવામાં ખોટું કાંઇ નથી. ચાલુ સમયમાં એવી કોઇ રાહેરવેશના ફાયદા દર્શાવવા જેટલી આપણી અક્કલ પોંહોંચી શક્તિ નહોય તો તેમાં આપણી સમજ શક્તિનીજ ખામી છે. ધર્મનું ફરમાન કે રેવાજના ગુણ દોષ સુધી પોંહોંચી નહીં વળવાની આપણી પોતાની ખામી છતાં ધર્મ કે રેવાજને દોષ દેવા નીકળી પડવું સજાવાર નથીજ. પોતાનાજ પગ ઉપર ખડા રેહેવાને જ્યાંસુધી આપણે શકિતવાંન નથી ત્યાંસુધી ધર્મ કે રેવાજની કોઇબી બાબદનો ઈન્કાર કરવાના સેવટના અનુમાન ઉપર આવવું જેમ પાયાદાર ઠરે નહીં, તેમજ એવી બાબદોને વેહેમી ગણી હસી કાઢવુંબી ઘટે નહીં. ધર્મ સંબંધી બાબદો ઉપર એતેકાદ સાથે ધીરજ અને ડહાપ-ણથી વિચારો ખપાવ્યા વીના તેને એકેદમ હસી કાઢનારાઓએ ઘણી વેળા પોતાની ભુલો જોઈ છે. પેહેલી નજરે જે બાબદો તેઓને હસવા સરખી જણાઈ છે, તેજ બાબદોના ઉંડાણમાં ઉતરી યુરોપ્યન વિદ્વાનોએ અને જરથોસ્તી અભ્યાસીઓએ મનપતીજ ખુલાસાઓ કરી તેઓની ગુમરાહી દુર કીધી છે. ધર્મનું ફરમાન કે ચાલતો આવેલો એક રેવાજ સામાન્ય રીતે નુકશાંનકારક નહોય તો બીરાદરો! તમો તેને હાથ ના ધરો, કોઈ બીજા વખતને માટે રેહેવા દો, અને કોઈ સારા હાથમાં જવા દો, ત્યારેજ તેમાં સમાયલા ભેદ ભરમોનો પરદો તમે સેહેજે ખુલ્લો થયલો જોશો. તમારાજ જમાનામાં કીઆમત થવાની સમજશો નહીં. તમારી પછી ઔલાદ દર ઔલાદ પેદા પડવાની છે, તેમાંથી કોઈ એક સુભાગ્યવંતી માનો સપુત એવો પેદા પડશે કે જે બાબદો માટે હાલે આપણે શકમંદ અને ગુમરાહ હોઇએ તે બાબદોના મઆકુલ ખુલાસાઓ કરી આપણી સઘલી શકમંદી અને ગુમરાહી દુર કરશે. આજ શુમારે એક દાહેકાની મુદત ઉપર એક કેળવાયલાં અને વગવાળાં મંડલ રૂબરૂ એવાજ વિચારો તમારા અદના સેવકે પ્રગટ કીધા હતા, જે આ સંગ્રહના મારા રેસાલા બીજામાં છપાયલા મોજુદ છે, અને તેજ વિચારો આજ આ ઠેકાણે પ્રસંગોપાત હોવાથી તમો સાહેબોની સન્મુખ ફરીફરી ધરૂં છું. "આ જાણવુ થોડું અગત્યનું નથી કે નવાં સ્વરૂપની જરૂર નહીં એવી કોઈ ચાલુ વખતને નહી બંધબેસ્તી જુની પણ નુકશાંનકારક બાબદ તર્ક કરવામાં કાંઇબી દોષ નથી. તેજ વેળા આબી ભુલવું ન જોઇએ કે કેટલાક દાખલામાં ઘણો ગેરલાભ અટકાવવાને થોડાક ભોગે વધારે ફાયદા ભરેલો માર્ગ અખત્યાર કરવો ઘણો સારો છે. તોપણ આ એક ઘણું ભુલ ભરેલું પગલું છે, કે એક બાબદ હાલના જમાનાને અનુસરતી હોતી નથી, તો ચાલુ સમયને અનુકુલ આવતાં સાધનોથી તેની પુરણી કરવા વગર છોડી દેવામાં આવે છે. જેથી સેહેજ ખુબીવાલું જુનુંબી જતું રહેલું ઘણા દાખલામાં આપણે જોયું છે. સમજુઓ દેશ, કાળ, અને સ્થીતિને નહીં અનુકુલ આવતી

જુની બાબદની જગ્યા જ્યાંસુધી લાભકારક નવીન બાબદથી પુરાતી નથી ત્યાંસુધી તેને અધુરે ન મુકતાં જુનાંને સોનું કરી વળગી રહેછે. ડહાપણ ભરેલો માર્ગ એજ છે, અને ધર્મ જેવી અતિ ગંભીર બાબદમાં તો એવી ડહાપણ ભરેલી દુર અંદેશીની વિશેષ જરૂર છે."

બિરાદરો! પરોઢીઆમાં ગોમેજ મસલવાનો રેવાજ ગમે એવો રૂડો અને ગમે એટલો ગુણગારો છે તોપણ સાધારણ નજરે તપાસતાં તેમાં જો કોઈબી દેખાતી ખાંમી હોય તો તે "કાર્બોલીક એસીડ" જેવો વાસ છે. અને એજ એકલાં કારણથી થોડાકો આ વરતુને દોષ દઈ તેને નિરૂપયોગી ઠેરવે છે. પણ આ જાણવું અગત્યનું છે કે ગોમેજમાં સમાયલી "એસીડ" ના વાસને લીધે તો એ વસ્તુ પોતાના ઉપયોગીપણામાં વધારો દેખાડે છે અને પોતાનું નિર્દોષ-પણું વધારે સારી રીતે સાબેત કરી આપે છે. ગોમેજ કેટલો કીમતી છે તે આ ઉપરથી સેહેજમાં જણાય છે કે તે બર વખતે અને ગમે એવા સંજોગમાં એક સરખી સેહેલાઈથી મેળવી શકાય છે. ગોમેજ મેળવવાને પૈસાનો ખરચ પડતો નથી કે સખ્ત મેહેનતમાં ઉતરવું પડતું નથી. પણ જેટલી સેહેલાઇથી એક તવંગર માણુસ તે મેળવી શકે છે તેટલીજ સેહેલાઇથી એક મીસ્કીન માણસબી તેનો છુટથી લાભ લઇ શકે છે. અને તેથીબી ગોમેજ આપણી પસંદગીને વધારે યોગ્ય ઠરે છે. તે શેહેરમાં કે જંગલમાં અને વળી ગમે એટલા જથામાં મેળવી શકાય છે. તેમજ ગોમેજ દુખ દર્દ દુર કરવા અને માણસોને માત્ર સુખશાંતિ બક્ષવાના ઉપયોગમાંજ આવવાથી તે પોતાની કીંમતમાં બેવડો વધારો દેખાડે છે.

આ રેવાજ ધર્મ ફરમાનને આડે આવતો નથી કે તેથી કોમની કીર્તિને ઝાંખ લાગતી નથી. પણ પાકીજગી જાળવવાની આપણા પાક મજદયસ્ની જરથોસ્તી ધર્મની તાકીદની મકસદજ બર લાવે છે. માટે જરથોસ્તી અભ્યાસીઓએ એવા કોઇબી નિર્દોષ રેવાજોને વિના કારણે વખોડવા સજાવાર નથી. આ સઘળાં વાસ્તવીક કારણો નિર્મળ મને અને ખાલેસ દિલે તપાસવા પછી આપણે સેવટનાં એવાં અનુમાન ઉપર આવીશું કે બામદાદે ખાબગાહથી બિદાર થતાંજ શરિરનાં ઉઘાડા ભાગોને ગોમેજ મસળવાનો આ રેવાજ રૂડો અને ગુણગારો છે; તે સેહેલો, સસ્તો તથા સુતરો છે અને તે જાયજ રેહેવામાં અધવડ, હલાકી કે અંહેરાંનગતિ પોંહોંચતી નથી.

અથ જમ્યાત યથ આફ્રિનામિ.

આમીન !

[નવસારીવાલા એરવદ ખુરશેદજી એરચજીએ કીધેલી વાયજ.]

અશોનાં ફરોહરોની આરાધના
અને
ફરજંદ વારેસોની ફરજ.

"અશઓનાંમ૦૦૦ યજમઇદે" એટલે અશો લોકોનાં ભલાં, કીર્તિવંત અને પાક ફરોહરોની અમો આરાધના કરીએ છીએ.

દીનદાર બાનુઓ! આ ચાલુ મુબારક સપંદાર મહીનામાં આપણા સઉથી મોટા તેહવારના દિવસો છે. જે તેહેવારને આપણે નોરોજ, દોસલાં, મુકતાદ એવે જુદે જુદે નામે ઓળખીએ છીએ. એ પવિત્ર દિવસો નોરોજના તરીકે ગણાવાનું કારણ, નોરોજના સાધારણ અઢાર દહાડા ગણવામાં આવે છે, તેમાં માત્ર નોરોજ એક ખાસ દિવસ છે, જે ફરવરદીન મહીનો અને પાક હોરમજદ રોજ છે, જે ઉપરથી અઢાર દિવસો નોરોજના દહાડા તરીકે ગણાયા છે. આ દિવસોને દોસલાંના દિવસો કહેવાનો ખુલાસો મળતો નથી. આ પવિત્ર દિવસોને મુકતાદના દહાડાઓ કેહેવાનો ખુલાસો એ છે કે, મુકતાદ સંસ્કૃત શબ્દ "મુકતાત્મા" નો ટુકો આકાર થયલો છે. "મુકતાત્મા" નો અર્થ રવાનના છુટકારાના દહાડા થાય છે. જેનો ખુલાસો ધર્મની કેતાબોમાં એવો કરવામાં આવ્યો છે કે, એ પાક દહાડાઓ ઉપર બેહેસ્તી કે શું દોજખી રવાનોનું આ જહાનમાં આવવું થાય છે. અશોનાં ફરોહરોનું આએ પાક હીંગામ ઉપર આ તરફ આવવું થાય છે, એમ આપણા પાક અવસ્તામાં જણાવેલું છે. કે, "યાઓ વીસાત્ આવયેઇન્તિ હમસ્પથ્મ ઍદૅમ્ પઇતિ રતૂમ્" એટલે, અશોનાં ફરોહરો હમસપથમદેમ ગાહામ્બારના હીંગામ ઉપર આ તરફ આવે છે. આ પાક દિવસોને **ફરવરદીઆંન**ના દહાડા એવે નામેબી ઓળખવામાં આવે છે. અને એજ નામ ધર્મ પુસ્તકને આધારે આ પાક દિવસો માટે વધારે દરોબસ્ત છે. ફરવરદીઆંનનો અર્થ આપણાં વહાલાં ગુજરી ગએલાંઓના પાક ફરોહરોની ક્રીયા કરવાના દહાડા થાય છે. જે મતલબ આ પવિત્ર દિવસો માટે તદન બંધએસતી છે, માટે તમે દીનદારો હવે પછી આ પાક દહાડાઓને ફરવરદીઆંનનાજ દહાડાને નામે ઓળખશો. અને આપણી વાએજમાંબી એ પવિત્ર દિવસોને ફરવરદીઆંનનેજ નામે ઓળખીશું.

આપણ જરથોસ્તીઓ સાધારણ રીતે ફરવરદીઆંનના અઢાર દહાડા ગણીએ છીએ, જે સપંદાર મહીનાના અશીશવંગ રોજથી શરૂ થઇ ફરવરદીન મહીનાના અમરદાદ રોજે પુરા થાય છે. હમદીન બીરાદરો! ફરવરદીઆંનના અઢાર દિવસો ગણવામાં સમજફેર થયલો છે. ફરવરદીઆંનના ખરા દિવસો દશ છે, જે સપંદાર મહિનાના આશતાદ રોજે શરૂ થાય છે અને પાક હમસપથમદેમ ગાહામ્બારને દિવસે આખેર થાય છે. ધર્મમાં જણાવ્યું છે કે, તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાં ખેશાવંદોના ફરોહરોનું અત્રે પધારવું એજ પાક દશ દિવસ ઉપર થાય છે. "આઅત્ અથ્ર વીચરૅન્તી દશ પઈરિ ખ્પપનો" એટલે, આ જહાનમાં દશ દિવસ ફરોહરો ફરહર કરે છે. એ પાક દશ દિવસ સિવાયના બાકી આઠ દિવસોમાંના એક પેહેલા અશીશવંગ રોજે આફ્રીંગાંન બાજની ક્રીયા કરવામાં આવે છે. એ રોજે ક્રીયા કરવામાં ગુનાહ થાય છે એમ હું કહીશ નહીં, પણ મારે એટલુંજ દેખાડવાનું છે કે ફરવરદંગાંનના ખરા દિવસો દશ છે. બાકી રહેલા સાત દિવસો ફરવરદીન મહીનાના પાક હોરમજદ રોજથી અમરદાદ રોજ સુધીમાં,

આપણા નિયાગાંનો નોરોજની ખુશહાલીમાં ગુજારતા હતા, જેની કાંઇક ઝાંખી યાદ તે નેક નિયાગાંનોને પગલે ચાલી હાલે આપણે તાજી રાખીએ છીએ. ફરવરદીઆંનના પાક દશ દિવસોમાંના પેહેલા પાંચને ફારસી અને પેહેલવી કેતાબોમાં "પંજીએ કેહે" એટલે, નાના પાંચ દિવસો અને અહુનુઅદ ગાથાથી વહેશતોએશત ગાથા સુધીના પાંચ દિવસોને "પંજીએ મેહ" એટલે, બુજોર્ગ પાંચ દિવસો કહેલા છે.

આપણા પાક ધર્મમાં ફરવરદીઆંનના પાક દશ દિવસોને ઘણી બુજોર્ગી મળેલી છે. જે કામ માટે એ પાક દિવસો મુકરર કીધેલા છે તે કામને વળી ધર્મમાં ઘણી અગત આપેલી છે. અને તમોને રોશન છે કે, આ પાક દહાડાઓ આપણા "નબાનજ દીશતનાંમ. ફ્રવશીનાંમ" એટલે, અતલગનાં અને "પઓઇરિઓ તકએશનાંમ્ ફ્રવશીનાંમ" એટલે, દુરનાં ગુજર પામેલાં વહાલાં ખેશાવંદાના ફરોહરોની પવિત્ર યાદ કરવાના દિવસો છે, માટે તે ગમાના દિવસો છે. આ પાક દિવસોને ખુશહાલીના લેખશો નહીં, અને રંગરાગ તથા અમન ચમનમાં ગુજારશો નહીં. એ દિવસો તમારાં વહાલાં ગુજરી ગએલાંઓની યાદમાં અતિઘણી ગંભીરાઇથી ગુજારવાનાં છે. એ દિવશોની ગંભિરાઈ ઘણી મોટી છે. ગંભિરાઇ, પાકી અને પરેહેજગારી, એ દિવસો માટે અવસ્યનાં છે. વરસમાં ગફલતીથી યા બીજા કારણથી તમારાં અશોનાં ફરોહરોની આરાધના કરવામાં કસુર થઈ હોય તો વરસની આખેરીએ તેઓની સામટી આરાધના કરવા માટે સામટા દશ દિવસો ધરમમાં મુકરર કીધેલા છે, અને તેટલા માટે તે ઘણી મોતેબરી ધરાવનારા છે.

આ પાક દિવસો ઉપર જરથોસ્તીઓને વાજેબ છે કે, દુનિયાદારીના કામોથી ફારેગ થઈ, બની શકે તો અલગ થઇ, દર બામદાદે તન પાક કરી, મનની પાકી સાથે, દરેમેહેરો કે આતશખાનાંઓના પાક મુકામોમાં જઈ; તેમજ ઘરમાં એકાંત એલાહેદી જગામાં, રોશન આતશનો પવિત્ર કેબલો સામે રાખી, એક ચીત્તે ખોદાતાલાની બંદગી અને અશોનાં ફરોહરોની આરાધના કરવા-કરાવવામાં રાતોદીન મશગુલ રહેવું સજાવાર છે.

ફરવરદીઆંનના પાક દિવસો ઉપર આપણાં વહાલાંઓના અશોનાં ફરોહરોની નઇયતે કરવાની ખાસ આરાધના કહી છે, તે ઉપર તમો દીનદારોનું હું ખાસ ધ્યાન ખેંચું છું. આફ્રીંગાન, સતુમ અને બાજની ક્રીયા શું અદના કે આલા એક સરખી રીતે કરે છે, અને તે વાજબી છે. એ સિવાય આ પાક દિવસો ઉપર તમો દીનદારોને **"ફ્રેરોખશી"** ભણવા-ભણાવવાને હું ખાસ ભલામણ કરૂં છું. કારણકે એ ભણતર આ પવિત્ર દિવસો માટે વધારે બંધબેસતું અને વધારે અસરકારક છે. એકલું એજ ભણતર બીજાંઓ કરતાં અશોના ફરોહરોની મહાન શક્તિ, તેઓનો બુલંદ દરજ્જો અને તેઓથી થતા, જીવતાં નેક માણસોને અગણિત લાભો વગેરેનું પુરેપુરૂં વર્ણન દર્શાવે છે. એ સિવાય શું મરદ કે ઓરત જેઓને બીજાં ભણતર આવડતાં હોય યા નહીં હોય તેઓએ આસતાદ રોજથી અનેરાંન રોજ સુધી "પંજીએ કેહે" ના દિવસો ઉપર ૧૨૦૦) "અષેમ વોહુ" અને અહુનવદ ગાથાથી વહેસ્તોએસત ગાથા સુધી "પંજીએ મેહે" ના પાંચ દિવસો ઉપર ૧૨૦૦) "યથા અહુ વઇરિયો" ભણવી ઘટે છે. એ સિવાય ગુજર પામેલાં વહાલાંઓની યાદ તાજી રાખવાનાં બીજાં સાંધનો ઘણાં છે. જેમકે, પાક અવસ્તાના તરજુમાઓ વાંચવા અને તેમાંથી મળતા ધર્મ નીતિના ધડાઓ શિખવા, સમજવા અને તે પ્રમાણે અંમલ કરવો. એવી તરજુમાની ચોપડીઓ ઘણી મળી આવશે. વળી આપણાં નીઆંગાંનોની કીરતીનાં તવારીખનાં પુસ્તકો વાંચવાં. અથવા ઘણાઓ સાથે ભેગાં થઇ કોઇ પાસે વંચાવવાં. અને આપણા નેક નીઆંગાનોની કીરતી ગાવા સાથે તેઓનાં કીરતી ભરેલાં કામોની યાદ તાજી કરી તે દિલમાં ઉતારવી. તવારીખનાં પુસ્તકો, **શાહનામું**, તવારીખે **હખામનીઆંન,** તવારીખે **શાસાનીઆંન,** વગેરે સત્તાદાર પુસ્તકો બીજાં ઘણાં છે. એ પુસ્તકો વાંચવાથી આપણાં ભલાં નીઆંગાનોની જાહોજલાલી અને કીરતી વીશે આપણે વાકેફ થઇએ છીએ. અને

એ રીતે તેઓની યાદ કરીએ છીએ. ધર્મની ભાષામાં કહું તો તેઓની એક રીતે **આરાધનાજ** થાય છે. વળી આ પાક દહાડાઓ ઉપર સરવે જરથોસ્તીઓને ઘટે છે કે પોતાની મકદુર મુજબ, નાચાર હમજાતીલાંઓ તરફ સખાવતનો ઝરો વેહેતો કરવો. આવી આવી રીતે આ પાક દહાડાઓ ઉપર આપણાં અતલગનાં અને દુરનાં ખેશીઓનાં અશોનાં ફરોહરોની પવિત્ર યાદ અને આરાધના કરવી લાયક છે.

તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાંઓ—પીઆત્રા પીદર એટલે બાપ, કે માયાળુ માદર એટલે માએ, તમારી જમણી બાજુ બીરાદર કે વહાલી બેન, તમારાં બુઝ્રોગે બપાઇ બપાવા, કે મમાઇ મમાવા, તથા તમારાં અતિ વહાલા આશાવંત ખાવિંદ કે બેટાઓ, "અવત અવો જીસ્ના ઑહગહેમનાઓ" એટલે, તમારાથી એવી ખાહેશ રાખે છે કે, "કોનો સ્તવાત" કોણ અમારી સેતાએશ કરશે? "કો યજાઇતિ" કોણ અમારી આરાધના કરશે? "કો ઉફયાત્" કોણ અમોને પોતાના ખેશાવંદ તરીકે લેખશે? "કો ફ્રીનાત્" કોણ અમારી તરફ મોહબત ધરાવશે? "કો પઈતિજનાત્ ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અશનાસ નેનઠ હ" અને કોણ હાથે જાતે ગૌદાન અને વસ્ત્રદાન કરી હમોને આદરમાન આપશે?

તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાંઓ તમારા ઉપર કેવી કેવી આશાઓ બાંધે છે? કેવી કેવી ભલી ઇચ્છાઓ તમારી રૂબરૂ રજુ કરે છે. અને કેવી કેવી વાજબી માંગણીઓ તમારી સન્મુખ ધરે છે. તેઓ તમારી પાસે બીજું કાંઈજ નહીં પણ, સેતાયશ, આરાધના, ખેશીપણું, રેહેમદીલી અને પોતાનાં જીવતાં નીરાધાર ખેશીઓની દાઝ દીલે ધરવાને આરજુ રાખે છે. તમો તમારાં વડીલોનાં ફરમાન બરદાર ફરજંદ તરીકેની તમારી પવિત્ર ફરજ દાખલ, અથવા વડીલ તરીકે તમારાં વહાલાંઓ તરફના તમારાં અતિ વહાલની પવિત્ર પિછાંન દાખલ તેઓની આશાઓ ફળદ્રૂપ કરો! તેઓની ભલી ઈચ્છાઓ તૃપ્ત કરો! તેઓની વાજબી માગણીઓ બહાલ રાખો! અને તે તમે અમલમાં મુકો. તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાંઓ ઘણી આતુરતાથી રાહ જુવે છે કે, "કહે નો ઇધ નામ આગઇરિઆત" ત્યાં અમારામાંના કોણના નામગરણુ લેવાશે. "કહે વો ઉર્વે ફ્રાયેજ્યાત" તમારામાંનાં કોણનું રવાન ઇજાશે? "કહ્માઈ નો તત દશ્રિમ દયાત્ યત્ હુ અઠ હત ખઇર્યાંન ખરેથેમ્ અજયમ્નેમ્ યવએચ યાવએતા તએચ" અને કોણ હમોને જાવેદાંન સુધી તાજા ખોરાકનો બદલો આપશે?

તમો તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાંઓની ઉપલી નેક ખાહેશો બોલેબોલ બર લાવો. તમો આફ્રીંગાન, બાજ, સતુંમ, ફરોખશી, વગેરે ક્રિયાઓ, સામે તાજો મેવો અને પકવેલો અનાજ રાખી નામગરણુ લેવાડો છો, જેથી તમારાં તે વહાલાંઓ સંતોષી થઇ, "અહ્માઇ આફ્રીનેનતિ" તમોને આશીર્વાદ દે છે કે, "બુયાત્ અહ્માં નમાને ગેઉસ્ચ વાંથ્વ વીરનાંમ્ચ," તમારાં ઘરોમાં ગાવ ગોસ્પંદો અથવા અખુટ ખજાનાની અને બહાદુર ફરજંદની વૃદ્ધિ થાઓ! "બુયાત આસુરચ અસ્પો દેરેજરસ્ચ વાખ્શો" તમો તેજી ગાડીઘોડે ફરનારાં થાઓ! "બુયાત્ ના સ્તાહ્રઓ વીઆખ્નો" અને તમારાં ઘરોમાં પ્રખ્યાત પુરૂષો પેદા પડો!

તમોને હું આગ્રહ કરૂં છું કે, અશોનાં ફરોહરોના આ ભલા આશીર્વાદ મેળવવાને યત્ન કરો. તેઓની નેક દુઆ તમોને ફળ્યા વિના રેહેનાર નથી. આપણુ સરવે ઈચ્છીશું કે, ગાવ ગોસ્પંદોની વૃદ્ધિ થવાના, ગાડીઘોડે ફરી અમનો અમાન ભોગવવાના, માલ ખજાનાનો ભંડાર ભરપુર રહેવાના અને પ્રખ્યાત નર પેદા પડવાના, અશોના ફરોહરોના આ નેક આંશીર્વાદ; સઘલાં જરથોસ્તી ઘરો મેળવવાને ભાગ્યશાલી થાય!

તમારા ખ્યાલમાં વટીક ન હશે કે, તમારાં વહાલાંઓના અશોનાં ફરોહરોનું સઘળા ભલા આશીરવાદો સાથે તમારાં ઘરોમાં પધારવું થાય, તે માટે તમો ઘણાં અધીરાં પડો છો. તમો

આતુરતાથી બોલોછો કે,—"જમ્યાંનુ઼ ઇથ્ર અશઓનાંમ્ વંહુ હીશ સુરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવશયો અશોઇશ બઓપજ હચિમ્નાઓ જેમ ક્થડહ દાનુ દ્રાજંહ્ઙ વહરે બરેજંડહ." અએ અશોના ફ્રરોહરો! સંપૂર્ણ અશોઈના એલાજો સાથે લઇને આ ઘરમાં આવો!

"ફ્રવશયો ખશનુતાઓ અયન્તુ અહ્માચ ન્માને" અએ અશો ફ્રરોહરો! તમો ખુશી સાથે હમારાં ઘરોમાં રહો! "ખ્શનુતાઓ વીચરેનતુ અહ્મીઅ ન્માને" ખુશહાલ થઇને હમારા ઘરમાં ફ્રરો હરો! "ખ્શનુતાઓ આફ્રીનંન્તુ અહ્મીઅ ન્માને વહુહીમ્ અષીમ્ ખાપરાંમ્" ખુશહાલ થઇને આએ ઘરમાં ભલી ભલાઇ અને સુખ સંપત્તિના આશીર્વાદ દો! "ખ્શનુતાઓ પારયન્તુ હચ અહ્માત્ ન્માનાત્" આએ ઘરમાંથી હસીખુશી સાથે પધારો! "રતઓમાંચ રાજરેચ બરેન્તુ દથુશો અહુરહે મજદાઓ અમેષનાંમ્ સ્પેંતનાંમ્" દાદાર હોરમજ અને અમેશાસ્પંદોની સેતાયશ માટે વસીલા તરીકે રહો! "મા ચીમ ગેરેજાનો પારયન્તુ હચ અહ્માત્ ન્માનાત્ અહ્માકેમચ મજદયસ્નનાંમ" અને કોઇબી અશોનાં ફ્રરોહરો હમો માજદીઅસ્નાંનોના આ ઘરોમાંથી વીલાપ કરતાં મા પધારો!

ઉપર મુજબ તમારાં વહાલાંઓનાં અશોનાં ફ્રરોહરોને ઇજન કરતાં હો તો તમારી આઇન ફરજ છે કે, તેઓનું અત્રે પધારવું સફળ થાએ તે માટે પુરતી કાળજી રાખો. તેઓને ઘેર બોલાવી નારાજ કરશો નહીં.

અશોનાં ફ્રરોહરોનું પધારવું ઇજન કરનારાં સઘલાંઓને ઘેર એક સરખી રીતે થતું નથી. તેઓને પોતાને ઘેર બોલાવનારાંઓ પ્રથમ પરહેજગાર હોવાં જોઇએ. જેમકે "યાઓ અવત્ પર ફ્રઓઈરિસીશતાઓ૦ ૦ ૦ અત્એસ્તો આપવ" એટલે, જે ઘરમાં પવિત્ર માણસો અશોઇ ઉપર અમલ કરનારાં હોય છે; જે ઘરમાં ઘણું માન આપનારાં, ખુશી કરનારાં, અને આજાર નહીં દેનારાં પરહેજગારો હોય છે, ત્યાં અશોનાં ફ્રરોહરો પેહેલી જોગવાઇએ પધારે છે.

આ ઉપરથી તમારૂં હું ખાસ ધ્યાન ખેંચુંછું કે, તમારાં વહાલાંઓના અશોનાં ફ્રરોહરોને ઇજન કરવા પેહેલાં તમારે તન અને મનથી પાક રહેવું જોઇએ. તન અને મન પાક રાખવા સાથે અશોનાં ફ્રરોહરોને થયલું ઇજન અને તેઓનું અત્રે પધારવું બંને આવકારદાયક ગણાએ. અશોનાં ફ્રરોહરોના અત્રે પધારવામાં જીવતાંઓના અનેક અને ખાસ લાભો સમાયલા છે. અશોનાં ફ્રરોહરોનું અત્રે પધારવું થાય છે તે "ઇસ્તે વહ્ હહ્હામ્" એટલે, પરેહેજગારોની નેક મુરાદો બર લાવવા માટે "પઇતિસ્તાતેએ આતરનાંમ" એટલે, નાપાક માણસોની સામે થવા માટે અને "ફ્રસ વખ્શીઆઇ સ્યાંમ્ય ખરેનહ્હાંમચ" એટલે, અશો માણસોના પ્રતાપ અને કીરતીના વધારાને માટે છે. અશોના ફ્રરોહરોથી તમો મુરાદો બર લાવવા ચાહતાં હોવ તો પરહેજગાર રહો. તમો નેકી અને સચાઇ અખત્યાર કરો. અને ભલાં કામોમાં ગુંથાયલાં રહો. પરહેજગારી સાથે નેક એરાદાથીજ માગેલી મુરાદ બર આવે છે. પેહેલાં કરણી નેક રાખવા પછીજ ચાહેલી ભલી ઇચ્છાઓ સફળ થાય છે. તમો ખાહેશ રાખોછો કે, "ઉજગેઉર્વયત જસ્તે અહ્માકેમ્ અવહ્હે" એટલે, ઓ અશોનાં ફ્રરોહરો, હમારી મદદને માટે તમારો દસ્ત લંબાવો. એવી તમારી ઘણીબી ખાહેશો અગર જો તમો બદકાર હશો તો તે રદ જશે.

અશોનાં ફ્રરોહરોનું અત્રે પધારવું તેની ખુશનુદી કરનારાંઓ માટે જેમ લાભકારક છે તેમજ તેઓના પધારવામાં કુલ ખલકતના ફાયદાઓ સમાયલા છે. તેઓની મુબારક પધરામણીથી જેમ આખી જગતને થતા અગણિત લાભો વિશેનું તેમજ કુદ્રતમાં બનતા સેંકડો અને હજારો બનાવોમાં અશોનાં ફ્રરોહરો જે અગતનો ભાગ બજાવે છે તે વિશેનું સુંદર વર્ણન "ફ્રરોખશી" એટલે, "**ફ્રરવરદિન યશ્ત**"માંથી મળે છે.

નેક બાનુઓ ! એક ઘણી અગતની બાબદ ઉપર હું તમારૂં ધ્યાન ખેંચુંછું, જે આશા છે કે, તમો નિર્મળ મનથી સાંભળશો. આપણા ગુજરી ગએલાં વહાલાંઓની યાદમાં થતી ભણતર અને ક્રીયાની હું હીમાયત કરીશ. પણ તે ભણતરો અને ક્રીયાઓ કેટલાંકોનાં લખલુટ ખરચોથી થતાં અટકી પડયાં છે. કોઈ ગરીબ અને મોહતાજમંદ જરથોસ્તી એક તવંગરનું જોઇને તણાય નહીં, અને કરજદાર બને નહીં, તે માટે મારે તમો નેક બાનુઓને જણાવવું જોઇએ કે, તમારો પાક ધર્મ તમોને કરજ કરીને ફરજ અદા કરવા કહેતો નથી.* જેઓ મરણ પાછળ અણગટતો ખરચ કરીને કરજદાર થયાં છે, તેઓ વલી ગુનેહગાર થયાં છે. કારણ, ધર્મમાં કરજ કરવાનો મોટો ગુનાહ કહેલો છે. મારી નજર આગળ એક એવો દાખલો છે કે એક ખાંનદાની બાઈના, પોતાના બેટા અને ખાવંદના મરણ પાછળના લખલુટ ખરચથી તેમનું ઘર ખુવાર થઇ ગયું છે. તવંગરોની ફરજ છે કે, પોતે મરણ પાછળ ઘટતો ખરચ કરી પોતાના ગરીબ હમજાતી-લાંઓને સારો દાખલો આપે. તવંગરોને ખુદાતાલાએ બખ્શેશ કીધી હોય, તો તેનો ઘટતો ઉપયોગ કરવાના બીજા રસ્તા ઘણા છે. તવંગરોએ મરણ પાછળ કીધેલા મોટા ખરચોથી તેઓના ગુજર પામેલાં વહાલાંઓ સુર્ખરૂ રહે છે, અને એક ગરીબ જરથોસ્તીએ પોતાની મકદુર મુજબ મરણ પાછળ કીધેલા થોડા ખરચથી તેઓના વહાલાંઓ મુંજાએ છે એમ કંઇજ નથી. તમારાં મરણ પામેલાં વહાલાંઓ ત્યારેજ મુંજાએ છે કે, જયારે તમો તમારી શક્તિ ઉપરાંત ખરચ કરોછો અને કરજ કરીને દરદ કરોછો. અને ત્યારેજ તેઓ તમારે ઘરથી "ગેરેજાનો પારયન્તુ" એટલે, વીલાપ કરતાં પાછાં ફરે છે. એક કરોડપતિ કોઈ ધર્મ માટે એક લાખ રૂપિઆ ખરચે અને એક ગરીબ તેજ ધર્મ માટે એક રૂપીઓ ખરચે તો કીરતારની નજરમાં બંનેનો સવાબ એક સરખોજ છે. આજે આપણુ જરથોસ્તીઓ મરણ પાછળ મીઠાઇ મેવા અને ફળ ફળાદીનો ખરચ વધારી દેવાથી, મરણ પાછળ કરવાનાં ઘણાં અગતનાં કામો અને ક્રિયા ભણતરો રાહામાલ જાય છે. જ્યારે વધારી દીધેલા મરણ પાછળના ખરચને પુરાં પડી શકાતું નથી, ત્યારે પેલો ધરમ કરવાનું પડતું નાંખવામાં આવે છે, અને કોઇ પોતાના સગાંવહાલાંઓને ઘર પાંચ રૂપીઆ મોકલી આપી કાસર પતાવવામાં આવે છે. એ સઘળું તેઓના લખલુટ ખરચનું પરિણામ છે. તેઓનાંજ હીણ ભાગ્ય કે, તેઓનીજ ભુલથી, તેઓનાં પોતાનાંજ વહાલાંઓની, પોતાની નજર આગળ પોતાનાં ઘરોમાં યાદ થતી નથી. તેઓને હું આગ્રહ કરી કહુંછું કે, અણઘટતો ખરચ કરી ગુજર પામેલાં વડીલો તરફની વફાદારીમાં અટકાવ ના નાંખો. મારી તમોને ભલામણ છે કે, ઘટતોજ ખરચ કરી તમારાં વહલાંઓની યાદ ઘરેઘર જારી રાખો. તમારા ધર્મમાં જેબી કાંઇ કરવાને તમારા ઉપર ફરજ નાંખેલી છે તે એવી છે કે, એક મુફલેસ માણસબી તે ફરજ સેહેલાઇથી અદા કરી શકે. આફ્રીંગાનમાં એક કેરૂં, ખજુરની એક પેસી, પાણીનું કુપલું, અને દાડમના ઝાડની પાતરીથી આફ્રીંગાનની ક્રીયા પુરતી રીતે થઇ શકે છે. બાજેમાં મીઠાઇ મેવા બનાવવામાં આવે છે, તે અશોનાં ફરોહરોની ક્રિયા માટે તદન નકામાં છે, અને તે પાછળ કીધેલો મોટો ખરચ બેજા છે. તમો નેક બાનુઓ તમારા મોબેદ સાહેબોને પુછીને વાકેફ થાઓ કે, તમો બાજ ઇજોછો, તેમાં કઇ કઇ વસ્તુઓનો ખપ પડે છે. તે સાહેબો કઇ કઇ ચીજો અગતની છે તે તમોને બેશક સમજાવશે. (અત્રે બીરાજેલા આ માનવંત ગૃહસ્થોને પુછો. ઇજાતી બાજ ઉપર નજર પડી હશે, તો એ સાહેબો પણ તમોને વાકેફ કરશે કે,) બાજમાં ચાર કે છ દરૂન, ખજુરની એક પેસી, ઘીઇનો કટરો, સુખડ, લોબાંન અને આતશ એ છજ વસ્તુઓ ઇજવાના કામમાં લેવામાં આવે છે, તે સિવાય મોટો ખરચ કરીને તમોએ કીધેલા મીઠાઇ મેવાના સ્વાદીષ્ટ પકવાનો બાજુએ રાખવામાં આવે છે. બાનુઓ—હું જે તમોને કહુંછું તેજ વાજબી છે.

---

* જુઓ "ગાથા-ગાહામબાર અને "જેવી શક્તી તેવી ભક્તી" એ બાબદ ઉપર મયસી વાએજ.

આ નીચલા ખોલાસાથી હું મારી પોતાની વખાણ કરૂંછું એમ સમજશો નહીં, પણ તમો બાનુઓને જાતી દાખલો આપવા અંગત ખુલાશો કરવાની ફરજ પડે છે. કેટલાક ધર્મ સમજાવનારા સાહેબો "મેંતો કેહેનેકા કુચ કરનેકા નહીં." એ જાણીતી કેહવત મુજબ પોતે સમજાવે છે જુદું અને કરે છે જુદુંજ. એ ઘણું દુ:ખદાયક છે. તમો નેક બાનુઓને હું ખાતરીથી કહુંછું કે, તમોને જે કરવા હું કહુંછું તેજ હું કરૂંછું. આફરીંગાન—બાજ પછવાડે જેટલો ઘટતો ખરચ કરવાને મેં તમો નેક બાનુઓને ભલામણ કીધી છે, તેટલોજ ઘટતો ખરચ દરૂન બાજ ઉપર હું કરૂંછું. માટે તમો સઘળી શાંણી અને સમજુ બાઇઓને હું ભલામણ કરૂંછું કે મરણ પાછળ ઘટતો ખરચ કરવામાં તમારા નેક ખાવીંદોના અને મુરબીઓના હુકમને તાબે થઇ સવાબનો હમબેરો હાંશેલ કરતાં રહેજો.

બેહેનો, પાક ફરવરદીઆંનના આ યાદગાર દિવસોની યાદ તમો તાજી રાખજો. જે અશોનાં ફરોહરો અગણિત ફાયદાઓ તમોને પહોંચાડે છે તે માટે તમારાં દીલમાં તેઓની યાદ તાજી અને તાજી રાખજો. તેઓની યાદ કરવામાં તમો બેદરકાર અને બેપરવાહ રહેશો નહીં. તમારાં વહાલાંઓના અશોનાં ફરોહરોની યાદ કરવામાં જેમ તમો તમારી એક પવિત્ર ફરજ અદા કરોછો, તેમજ તેઓથી મળતા આશીર્વાદ, અને તેઓથી મળતી મદદ મેળવવાને તમો ભાગ્યશાળી થાઓછો. તેઓ તરફની ફરજ અદા કરવામાં ગફલત કરીને તમો નગુણા અને નાફરમાન ઠરશો નહીં. વળી તેઓની નેક દુઆ અને મદદ મેલવવાથી બેનસીબ રહેશો નહીં. પુરતા એતેકાદથી તેઓની યાદ જારી રાખજો અને તે માટે શકમંદ રહેશો નહીં. તેઓની યાદ તાજી રાખવાની ફરજ ભુલી જઈ, તમારાં હૈયાત ફરજંદ વારેસોને તમારે માટે ખોટો દાખલો આપી તેઓને નાફરમાન અને અધર્મી બનાવશો નહીં. તમારાં વહાલાં ગુજરી ગએલાંઓની યાદ તાજી રાખવાને તમારા ધરમે તમોને તાકીદનું ફરમાન આપ્યું છે, તે સદા બજા લાવી સવાબકાર થજો ! ધર્મ ફરમાનનો અનાદર કરી ગુનેહગાર ઠરશો નહીં. તમારાં પોતાનાં ગુજર પાંમેલાં વહાલાંઓ તરફના તમારા પવિત્ર પ્યાર અને માનને ખાતર તેઓની યાદ દીલોજાનથી જાળવજો, અને તે તરફ જાંનફેશાંન રહેજો. !

"અથ જમ્યાત યથ આફ્રીનામી." આમીન !

દેશાવરો ખાતેની જરથોશતીઓને લગતી જાણવા જોગ વીગતો.

દખણ હેદરાબાદ તથા શીકંદરાબાદ ખાતેની જરથોશતીઓને લગતી વીગતો :—

આ નામદાર નીજામ સરકારને અશતેકનાં મથકોમાં પારસીઓની સારી વશતી છે, એટલુંજ નહી પણ ઘણાક જરથોસતીઓ મોટા માંનવંતા હોધા ભોગવવાને નામીચા અને બાયગશાલી થયા છે. તેમાં હેદરાબાદ, શીકંદરાબાદ, ત્રીમલગીરી, બોલ્લારામ, ચદરઘાત, શઈફાબાદ, ખરેતાબાદ, બાકારમ, અફઝલગંજ વીગરે વીગરે જુદાં જુદાં મથકોપર પારસીઓ વશે છે. જેમની વસતી ૧૩૦) કુટુંબોની અને મરદ સ્ત્રી તથા બાળકો મલી ૬૨૫) શવા છશે, માણુસોની ગણાય છે. એ ઉપરાંત વલી નામદાર નીજામનુ રાજ ઘણું બોહલું છે. જેવું કે ઓરંગાબાદ અતરેથી ૩૨૧ માઇલિ દુર આવેલું ત્યાં તથા જાલના, કાજીપેટ, વરંગલ, ગુલબરગા જેવાં બીજાં શેહરોમાં પણ પારસી વસતી બીજી સુમારે ૩૦૦ માણુસોની હોવી જોઇએ, હેવું ધારવામાં આવે છે. આ બધી શલતનતવાલા નામદાર નીજામનાં મુલકનો વીશતાર નેવું હજાર ચોરશ માઇલનો અને તેની તમામ વસતી નજદીક શવા કરોડની અંકાય છે. અતરેની નામદાર નીજામ સરકારની નોકરીમાં પારસીઓ મોટા હોધાઓ અને અમલો જેવાકે પરાઇવેટ સેકરેટરી, શુબેદાર, તેહશીલદાર, તાલુકદાર, વીગેરેનાં ભોગવે છે અને શેંકડોનાં પગાર મેલવે છે, તે વીગતવારે જાંણવું હોયતો દર છ માશે નામદાર નીજામ સરકારનું શીવીલ લીશટની મોટી બુક છપાઇને બાહાર પડે છે તે જોવાથી માલમ પડશે. અને નામદાર નીજામ સરકારના હાવા મોટા શટાફને કેવા મોટા પગારો મળે છે તે આટલાં ઉપરથીજ જણાશે કે એમની હકુમતનાં પાંચ પરધાંનોમાના એક પેહલા પરધાન માહારાજા સર કીશનપરશાદ બાહાદુરનેજ (૧૦) દશ હજાર રૂપીઆ પરાઇમ મીનીશટરનાં અને (૬) છ હજાર પેશકાર તરીકેના મલીને ૧૬૦૦૦) શોલ હજારનો દરમાયો મળે છે. બીજા—ત્રીજા—ચોથા પરધાનોને રૂ ૨૫૦૦) થી ૪૦૦૦ મળે છે. વલી હેવા પરધાનોને હાવા મોટા પગારો ઉપરાંત લખો રૂપીઆની જાગીરો પણ એનાયત થયલી છે તેના કાંઈ નહીતો દર વરશે નવ દશ લાખ એકેક જણને મલતા હશે. આખા મુલકમાં ચાર ઇલાકાના દરેક શુબાને રૂ. ૧૭૦૦) મલે છે. હાલમાંજ હેમાંની બે શુબેદારીની ખીદમત નવાબ બરજોરજંગ (વાછા) અને નવાબ ફરામુર્જંગ (મુનશી) ને મલી છે. પારશી હોધેદારોમાં શેઠ ફરદુનજી જમશેદજી વાછા સી. આઇ. ઈ., તે વડા વજીરના પરાઇવેટ શેકરેટરીનો રૂ. ૨૦૦૦) ના મુશારે મોહોટો હોધો ધરાવે છે—તેઓને પોલીટીકલ શેકરેટરીના મોટા નામીચા હોધેદાર પણ કીધા છે. એ ઉપરાંત પારશી નવાબ ફરામરોજ જંગ, શેઠ શોરાબજી જમશેદજી ચીનાઈ અને શેઠો બરજોરજી તથા શોરાબજી જમશેદજી વાછા, એવો અવલ તાલુકદારનાં હોધાઓપર રૂ. ૮૦૦) ના પગાર પર હતા—તેમાના શેઠ વાછાને રૂ. ૧૦૦૦) રે કનજરવેટર ઓફ ફોરેસ્ટ કીધા છે. આ જરથોસ્તી ઓધેદારો પર તેમનાં અમલનાં લોકો ઘણાં આતુર રહે છે કે તેમની બદલી નહી થાય તો સારૂં. તેવોજ એક પારશી કીરતીનો બનાવ પણ એ બનયો હતો કે શેઠ માણેકશાહ રતનજી દશતુર શીકંદરાબાદના ડીસટરીકટ જડજની બદલી આંકોલા ખાતે થતી વખતે પણ લોક એટલું ઉલટમાં આવી ગયું હતું કે તેવણને રવાનગીનું માન આપવાના મેલાવડામાં હીંદુ મુશલમાન પારશી વીગેરે ગ્નાતનાં લોકોએ તેમની ખુરશી માથે ઉચકીને હાલમાં ફેરવયા કીધા હતા અને તેમ કરવા દેવાની તેવોની ગમે તેટલી નામરજી છતાં ઘણા ફેરા એમજ કીધું હતું.—શેઠ શોરાબજી પેશતનજી કાંગાને તરાનશલેટર તરીકે

રૂ. ૫૦૦) મળે છે. હેવા રૂ. ૫૦૦) ના પગાર પર તો બીજા કેટલાક પારશી અમલદારો ટંકશાલમાં, મ્યુનીસીપાલીટીમાં, પોશટખાતામાં, વગેરે છે, જેમની વીગત હેદરાબાદના પારશી લીશટમાંથી શવીશટર મલી આવશે. વળી શેહેરની અદાલત કોરટના જડજ તરીકે શેઠ નવરોજજી રૂશતમજી ચીનાઇને રૂા. ૬૫૦) મલેછે. પાએગા ઇલાકામાં રૂા. ૮૦૦) ના પગારે શેઠ ગુશતાદજી દારાશા નરીમાંન રેવીનયુ સરવેઅર ખાતાંમાં છેઃ—શેઠો શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ અને ડોશાભાઈ નશરવાંનજી ચીનાઈ–જમશેદજી એદલજી ચીનાઈ, પીરોજશા નશરવાનજી ચીનાઈ–એ શરવે શાહેબો મોહટા પગારોપર હતા. પણ એવો સાહેબો હાલમાં પેનશંનપર રીટાયર થયા છે. જેમ હેદરાબાદ શનતલતમાં જરથોસ્તી બેહદીનો હાવા વગવશીલાવાલા અને મોટા હોધેદાર છે, તેમ પુણાનાં માંનવંત દશતુરજીનું કુટુંબબી નીજામ શનતલતમાં ઘણી સારી આબરૂ હોધા ધરાવે છે. જેમાના પુણાના મોટા વડા દસ્તુરજી શાહેબ સરદાર સમસુલ ઓલમાં હોશંગજી જામારપજીનું પંઠક અતરે ચાલેછે, અને કોઈ કારણશર તેવો સાહેબ પોતે અતરે આવેછે તો નામદાર સરકાર અને પારશીઓ તરફનું મોટું માન મેલવે છે. જે મુજબ આગલે વરશે એ દસ્તુરજી સાહેબ અતરે પધારેલા ત્યારે આ મોગલાઈ રાજના વડા વજીર નામદાર માહારાજા સર કીસનપરશાદ કે. સી. આઈ. એ ખુદ પોતાની ગાડી મોકલીને પોતાને મકાંને દસ્તુરજીને મુલાકાતનું માન આપયું હતું.—એ પંઠકને મલતાં હેદરાબાદનાં હાલનાં દસ્તુરજી ખુરશેદજી બેરામજીને દસતુર દાખલ નામદાર નીજામ સરકારથી રૂ. ૨૦૦) મનશબ મલે છે, સીકંદરાબાદ કેનટોનમેંટમાં દશતુરજી માણેકશા રૂસતમજી સીવીલ જડજ અને દસ્તુર જમશેદજી હોરમજી જાલના તરફ તથા દસ્તુર રૂશતમજી બેરાંમજી ઉસમાનબાદમાં દુયમ તાલુકદાર છે. મરહુમ દસ્તુરજી રતનજી રેવનીયુ સેકરેટરી અને એકશટરા કમીશનરના હોધાપર રૂ. ૧૭૦૦ ના પગારે હતા, તેમનાં મરણ પછી તેમનાં કુટુંબને રૂ. ૫૦૦) પેનશન હજુર મલેછે. મરહુમ દસ્તુરજી એદલજી બહમનજી રૂ. ૧૨૦૦ના પગારે બીરારનાં ડેપ્યુટી કમીશનર હતા તેમને રૂ. ૧૭૦૦ પગારે હેદરાબાદ બોલાવવાના હતા પણ તેટલાંતો તેઓ સાહેબ ગુજરી ગયા હતા. ખુજરોગ દસ્તુરજી બેહમનજી જામસપજી સી. આઈ. ઈ., આંકોલાના ડેપ્યુટી કમીશનર અને શીવીલ જડજ હતા—તેવો હોધાપરથી રીટાયર થતાં બેહદ માંન મલ્યું હતું—અને નામદાર સરકારથી સી. આઇ. ઈ., ના ખેતાબ સાથે ૫૦) પાંઉડનું પેનશન મલ્યું હતું. હાવા મોટા હોધેદારો દશતુર શાહેબો જબરૂ માંનપાંન અને આબરૂ ઇજત ધરાવનાર હતા. હવે આ એક વાત જાણવા જોગ એ છે કે આ જરથોશતી દશતુરો તથા બેહદીનો જે નીજામ સરકારમાં દાખલ થવા પાંમ્યા તેનાં શંધાં રૂડાં વાંના હેદરાબાદમાં અશલ પેહલે પાયે દાખલ થયલા શેઠો વીકાજી મેહરજી તથા પેશતનજી મેહેરજી હતા–એવો સાહેબોએ રાજમાં કેવી નામના ને વગવશીલો મેળવેલો તે વાત તો એક કેહતી મીશાલ આજ વેર યાદગાર રહેલી છે—એટલે વેર નામના મેલવેલી કે શેઠ પેશતનજી મેહરજીએ નીજામી રાજનાં બેંકરો અને બીજાં કાંમકાંજો કરતાં કરતાં એટલો વધારો કરી મેલ્યો હતો કે એ શેઠને નામના શીકા અંતરેની હદોમાં ચાલુ થયલા જગ મહશુર છે—ને તવારીખમાં નોંધ રહી ગઇ છે કે પારશી છાપના શીકા એકવાર આ રાજમાં ચાલુ હતા. જો કે જમાનાની ગીરદેશીથી આ કુટંબની તેવી અશલી જોહોજલાલી આજે રહી નથી; તોબી શાબાશ છે! નીજામી રાજને કે આ કુટંબીઓનાં વારેશોને હજુરબી કેટલાક માંનવંતા હોધા ઉપરાંત કુટંબની બાનુઓ અને જવાન્યાંઓને દર માસે કેટલીક રકમોની મનશબો મલી જાય છે. સરકારની નોકરીમાં એથીબી વધુ માંનવંત હોધા પારસીઓ ભોગવવાને કેટલા ભાયગવંત ગણાય છે તેનો એક બીજો દાખલો એ છે કે અતરેના એક મરહુમ તાલુકદાર શેઠ બેરાંમજી માંણેકજી, જેઓએ નજદીક ૩૪ વરશની લાંબી મુદત વેર ઘણી સરસ રીતે નોકરી બજાવેલી તેવણને વધતાં વધતાં છેક શુબા એટલે રેવીનીઉ કમીશનર જેવા મોટા માનવાલા અને રૂ. ૧૫૦૦ થી રૂ. ૧૮૦૦)

સુધીના મુશારાવાલી જગો આપવાની શનદ નીકલેલી પણ માહાં ભાયગે તેટલામાં તેમનું મરણ નીપજવાથી એ મોટો હોદ્દો ભોગવવાની શરજતમાંથી પારસી કોંમ બકાત રહી ગઇ છે. નીજામ સરકારમાં આ એક ઘણો સરસ રેવાજ છે કે હરેક મરહુમ અમલદારનાં મરણ પછે તેનાં કુટંબીઓને મુશારો આપવામાં આવે છે તથા ઉમરે પુંગેલા મરહુમનાં બેટાઓને પાછા નીજામી સરકારની નોકરીમાં ઠેકાંણે પાડવામાં આવે છે તે મુજબ મરહુમના એક બેટા મી૦ ખરશેદજીને મેડીકલ ખાતાનાં હોદ્ધાપર નેમવા સાથે આગલથી રૂ. ૨૦૦) નો તો વજીફો એનાયત કરેલો હતો.

દખણ હેદરાબાદની ઉપલી પારસીઓની વગ વશીલાની અને જાહોજલાલીની આગલી—હાલની વીગત જાણવા પછે અતરેનાં જરથોશતીઓનાં ધરમનાં મકાંનો અને ફંડો વીગરેની વીગતોબી જાણવા જોગ છે અશલ ધરમનાં મકાંનોબી મરહુમ વીકાજી મેહરજીનાં ખાંનદાંનથીજ શુરૂ થયલાં છે—જેમાં એક દરેમેહર દખણ હેદરાબાદમાં મરહુમ શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજીએ છેક યજદેઝરદી સને ૧૨૦૮ માં—રોજ ૯ મો માહા ૧૨ માંને દીને, એટલે લગભગ પોનોશો વરશ થયા બાંધી હતી તથા તેને બીજે વરસે એટલે યઝદેજરદી સને ૧૨૦૯ માં રોજ ૨૦ મો માહા ૧ લાને દીને હેદરાબાદની એક ઉંચી ટેકડીપર દુખમું બાંધ્યું કે તેવાં મકાંનોની જરથોશતીઓને શગવડ મલે. હેવું હેવું તો આ શેઠો અને એમનાં કુટંબની જાહોજલાલીનાં વખતનું બીજું ઘણુંબી સથાપેલું છે. આ આગલાં મકાનો પછી હવડાંના વખતનાં ધરમનાં નવાં મકાંનોમાં શીકંદરાબાદની બાઈ પીરોજબાઈ ચીનાઇની ધરમશાળા હાલ હયાંનાં જરથોશતીઓને સર અવસરે અને બાહારગાંમનાં આવતા જરથોશતીઓને ઉતારા માટે વાપડવાને ઘણાં ઉપયોગી છે—એજ ચીનાઈ કુટંબની એક મીઠીબાઈ ડીસપેનસરીબી ઘણી ઉપયોગી છે—કે જે સરવે ધરમી મકાંનો અતરેનાં શ્રીમંત અને શખી પારસી શેઠો ખાનબાહાદુર એદલજી શેરાબજી ચીનાઇ અને શેઠ શાપુરજી એદલજી ચીનાઈ તરફથી બંધાવેલાં છે, તેની સાથે ચદરઘાટની દરેમેહર બાઈ માંણેકબાઈ નશરવાંનજી ચીનાઇની હવડાંજ બંધાઈ છે—જેનો લંબાંણુ હેવાલ આએજ ઝોરાશટરીઅન કાલેંડરમાં યઝદેજરદી સને ૧૨૭૫ નાં વરસનાં અંકમાં છપાયલો જોવામાં આવશે.

ઓલપાડની જરથોસ્તીઓની વીગતો.

ઓલપાડ કસ્બામાં જરથોસ્તીઓને શારૂ મુંબઈના રહીશ બાઈ સાહેબ ખરશેદબાઇ આદરજી હોમજીના બેટીએ રૂ. ૭૦૦૦) ખરચી ધરમસાલા બંધાવી છે તથા તેમાંજ આતશ રોશન રાખવા સારૂ તથા અગીઆરીનું કામ કરવા સારૂ એક હીદોલો બાંધી આપ્યો છે. એ ધરમશાલા ય૦ ઝ૦ ૧૨૬૪ના રોજ ૨૫ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૮૯૫ માં ખુલ્લી મુકવામાં આવી છે. એ ધરમશાળા વારવા શારૂ તેમજ પાણી રાખવા પીવા શારૂ બંધાવનાર બાઈ તરફથી રોકડા રૂ. ૪૦ તથા કોટડીઓ પાંચ જે ધરમશાળાને લગતીઓ છે, તેનું ભાડું રૂ. ૩૫ મલી એકંદર રૂ. ૭૫ મોબેદ જામાશજી જમશેદજીને પગારના મલેછે—વરશ એકના.

ઓલપાડની એ અગીઆરીમાં આતશ રોશન રાખવામાં આવેલો છે તેની ક્રીયા વીગેરેના ખરચને માટે બાઈ જીવનબાઈ બમનજી પાલનજી કરંજીઆની ધણીઆણીએ પોતાના ધણીના પુનને માટે રૂ. ૨૦૦૦) ની રકમ કાહાડી ઓલપાડની અગીઆરી ખાતે આતશ રોશનના ખરચ માટે દર મહીને રૂ. ૫) વ્યાજના ઓરપાડના પથંકી જમશેદજી બેરામજી મોબેદપર આવતા હતા પણ બાઈ જીવણબાઈ હાલમો વરશ ઉપર થયાં ગુજરી જવાથી તેવણના છોકરા શેઠ નશરવાનજી બમનજી કરંજીઆ સગીરના તરફથી મરહુમ બાઈના બેહન કુમરબાઈ બમનજી પાલણજી કરંજીઆની છોકરી રૂ. ૮૪ ચોરયાશી દરવરશે મોકલી આપેછે.

ઓલપાડ કસ્બામાં સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ સાહેબની જરથોસ્તી છોકરાંને માટે ફંદ સ્કુલ આજે પાંચ છ વરશ થયા ચાલેછે જેમાં છોકરાંઓની સંખ્યા ૧૮ ની છે ને શીક્ષકનો પગાર દર વરસે સુરતની પારસી પંચાએત ઓફીશમાંથી રૂ. ૯૦ આવેછે.

બાઈ ડોશીબાઈ તે શેઠ રતનજી નવરોજી પટેલનાં ધણીયાણી રોજ ૧૦ મો માહ ૧૨ મો તા૦ ૧૯ મી આગસ્ટ સને ૧૯૦૪ ને રોજે ગુજરેલાં—તેવો ઘણાં ભલાં તથા દયાલુ હતાં જેથી ઓલપાડ તાલુકામાં દલગીરી ફેલાઈ હતી ને આજુબાજુના આવવા જવાવાલાં ગામોના પારસીઓ વીગેરેને થાણામાં આવવું પડતું હતું ને તેવોને એ મરહુમ બાઇ મહેમાનદારી કરતાં હતાં ને ઇજ્જત આબરૂ આપતા હતાં, તેવોના પુનને માટે તેવણના ખેશીઓએ રૂ. ૬૦૦) ભરેલા હતા તે રૂપીઆ બ્યાજે મુકવામાં આવ્યા છે તેના બ્યાજમાંથી મરહુમ બાઇની વરશ દહાડાની બાજ વીગરે કરંજમાં કરવામાં આવે છે.

ઓલપાડ કસ્બામાં અંગરેજી સ્કુલ એએક વરસ થયાં ચાલે છે ને છોકરાંની સંખ્યામાં ૭૫) કરતાં વધારો થયો છે ને સ્કુલને લગતું બોરડીંગ ખોલવામાં આવ્યાથી આજુબાજુના ગામોના છોકરાઓ વીગેરે શીક્ષણનો સારો લાભ લેય છે. આહવી રીતની ચહતી જોઇ કવેટાથી ખાન બહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઇ. ઇ., એ રૂ. ૧૦૦) ની સારી રકમ સ્કુલને માટે ઓલપાડના મામલેદાર સાહેબ મારફતે મોકલી આપી છે. વળી કુડીઆણાના વતની શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ હોંગકોંગના વેપારીએ પોતાના વતનમો કુડીઆણા ગામે આવી પોતાની છોકરી બાઇ આઈમાએની નવજોત તારીખ ૧૭મી અકટોબર શને ૧૯૦૬ને દીને કરી તેની ખુશ્વાલીમો પોતાના ગામમો પારસી અનજુમનમા રૂ. ૫૦૦૦) અંકે પાંચ હજાર આપ્યા છે. તથા આજુબાજુના પારસી લોકોને ઇજનથી બોલાવ્યા હતા તથા હીનદુ વીગેરે બધી કોમને મોટું ખાણું આપવામાં આવયું હતું તથા ગરીબોને કપડાં તથા વાશણો આપવામાં આવ્યાં હતાં તેમજ પોતાના સગાંઓને સારી રકમ આશરે રૂ. ૫૦૦૦ હજાર પેહરાવવામો આવયા હતા તેમજ ઓલપાડ કસબાની અંગરેજી ઇસ્કુલની આબાદી જોઈ ઇસ્કુલનો મકાન બંધાવવાના ફંડમો ૨૨૦૧ ઓલપાડ કસ્બાના પટેલ રતનજી નવરોજજીને રોકડ આપ્યા છે તથા સ્કુલમો મુકવાના બાંક નંગ ૨) બે રૂ. ૪૫ ની કીંમતના માસ્તર દલપતરામ જગાભાઈ હેડ માસ્તરને સ્કુલમાં મુકવા આપ્યા છે.—બીજું કરંજના તે હાલ મુંબઇના રહેનાર શેઠ બેરામજી નવરોજી કરંજીઆએ તથા એવણના ભાગીઆ શેઠ મેરવાનજી નવરોજી ગોળાઈ એવોએ મલી રૂ. ૫૧) ઓલપાડની અંગરેજી સ્કુલનું મકાન બંધાવવાનાં ફંડમો ઓલપાડના શેઠ રતનજી નવરોજી પટેલ ઉપર મોકલ્યા છે.

કરંજના વતની મી૦ મંચેરજી બીમજીભાઈ કરંજીઆએ અતરેની અંગરેજી સ્કુલના જોઇતાં ફરનીચર માટે રૂ. ૬૦) સ્કુલના માસ્તરને ભેટ આપયા છે ને વધુ મદદ આપવા સારૂ ખુશી બતાવી છે.

ઓલપાડના વતની મી૦ રતનજી નવરોજજી પટેલે રૂ. ૩૫) ના પાંચ બાંકો ઓરપાડની અંગરેજી સ્કુલમાં મૂકયાં છે.

સીગણપોરના વતની મી૦ હોરમશજી કાવશજી સીગનપોરયાએ ઓરપાડની અંગરેજી સ્કુલની વીઝીટ લઇ રૂ. ૧૧) ભેટ આપ્યા હતા.

સેશાંણુ ગાંમની જરથોશતીઓને લગતી વીગતો.

આએ ગામમાં પેશુ રતન નામે પહેલ વેહલા એખલા એકજ પારસી રાંદેરથી આવી વશેલા આશરે વરસ બશો–પોણી બશોની વાત ઉપર હશે. એ પેશુ રતનને ચાર છોકરા—દાદી પેશુ, મેરજી પેશુ, ભીખા પેશુ, પુજ્યા પેશુ. એ ચારને ત્યાં દાદી પેશુને—કાવશ દાદી, નવા દાદી, બેરાંમ દાદી, આંદા દાદી. ૪) મેરજી પેશુને—દોલી મેરજી, હીરજી મેરજી, રતના મેરજી. ૩) ભીખા પેશુને—માકુ

ભીખા, શોલી ભીખા, મેરજી ભીખા, એદલજી ભીખા. ૪) પુજીયા પેશુને—ધનકા પુજીયા, નશરવાન પુજીયા, દાદી પુજીયા, નાના પુજીયા. ૪) એ મુજબ પેશુ રતનની વશતી વધીને એક ઘેરપરથી આશરે પચીશ ઘેર થયાં ને હવડાં આશરે તેના ૪૦૦ ચારશો માણસનો આશરો થવા જાએ છે.

દરેમેહેર—શેઠો દાદાભાઈ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાહાડીયાની અસલ ૧૧-૫-૧૨૧૫ યઝ માં બંધાવેલી તે જુની તથા વસ્તીથી દુરવંદવાલમાં હતી તે ભાંજી નાંખી નવી અગીઆરી પારસીવાડમાં ઈ. ૧૭૭૯ ને ૬ થી જુનને દીવસે બાંધી. એને માટે વાડીયાજીને ત્યાંની ૧૫૦૦) પંદરશોની લોન સાડા ત્રણ ટકાની તેનું વીયાજ આવે છે તેમાં ઉમેરીને મોબેદોને પગાર-કાથી-દીવેલ-માટે રૂ. ૧૨૫) સવાસો આપવા પડે છે. ને ગામના ધહમબારનું તથા અગીઆરીનું ફંડ એવાં બે ખાતાં આશરે રૂ. ૨૫૦૦) પચીશોના શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેશાંનીઆની દુકાનપર પચીશો તથા બીજુ ખાતું આશરે રૂ. ૨૫૦૦) પચીશોનું શેઠ બમનજી બેરામજી હીરજીભાઇ ભેશાંનીઆની કાપડની દુકાનોમાં છે તેના વીઆજમાંથી પગારમાં ઉમેરે-અગીયારી રીપેર થાય, એક દે મહીનામાં બેરામ રોજે અનજુમનનો ધહમબાર થાય તથા વાશણ કલાઇ કરવામાં વાપડવામાં આવે છે. એ અગીયારી તથા ધરમશાલામાં તાંબાના વાશણ ઘટતાં હતાં તેથી હાલ શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી મુદવેવાલા ભેશાંનીઆએ તાંબાના વાશણો આશરે રૂ. ૬૦૦) છસો રૂપીઆના અનજુમનના વપરાસ માટે મુકયાં છે.

પાંચ વખતની બોએનો ધરમ—દહાડો તથા રાત મલી પાંચ ગેહમાં બોય દેવા સારૂ શેઠ નવરોજજી શોરાબજી કાવારાના કલકતેથી દર વરસે રૂ. ૯૦) નેવું બોયના આપે છે.

ધરમશાળા—બાઇ આવાંબાઈ કાવશજી એદલજી આલબલેશની પાસે બાંધી છે તે દર વરસે માહા ૬ ઠો શેહરેવર મહીનો ને રોજ ૨૮ મો જમીઆદ રોજે બાઇના છોકરી બાઈ જીવનબાઇની બાજ કરી ગામનું જમન એ દીને દર વરસ એઓ તરફથી થાય છે. રીપેરેશન તથા આવનાર સારૂં વાશણ વીગેરે મુકેલાં છે. એમાં ગહંબાર, લગન, નવજોત, વીગેરે દરેક શુભ કામના જમન થાય છે.

ધહમબાર—આએ ગામમાં ત્રણ ધહમબાર થાય છે. એક અનજુમનના ફંડના વીયાજમાંથી દેએ માસમાં—બીજો ધરમશાલાવાલા બાઇ સાહેબનો શેહરેવર માસમાં ને ત્રીજો દે મહીનો ને શરોશ રોજે મરહુમ બરજોરજી પેસતનજી ભેશાંનીઆની બાજને દીને તેવણનાં ફંડના વીયાજમાંથી થાય છે.

દખમાં—રાંદેરની તથા ભેશાંણની સીમમાં બે દુખમાં છે ત્યાં સાતગામ, ઓરપાડ, વરીઆવ, ભાદા, અડાજણ, ઇચ્છાપોર, રાંદેર, અને ભેશાણના રૂવાન ચઢાવે છે.

પાકી સડક—એ ગામમાં રાંદેરથી ભેસાણ બે માઇલની પાકી સડક છે. તેમાં રૂ ૪૦૦૦) રઇયત મદદના, રૂ ૭૦૦૦) સરકારના મલી અગીઆર હજારની પાકી સડક બનાવેલી છે.

કુવા—એ ગામમાં એક જુનો મીઠા પાણીનો નામીચો કુવો કોઈ ખતરી હીંદુનો બંધાવેલો છે તેમાં હેવું શરશ પાણી છે કે તેવું નામીચું પાણી આખા સુરત ડીશટરીકટ કે, ઓરપાડ તાલુકામાં હેવું કીમત મીઠું પાણી કોઇ નથી, એમ બોલાય છે—તેવોજ એક બીજો સરસ કુવો મરહુમ શેઠ કાવશજી દીનશાહજી એડનવાલા સી. આઇ. ઈ., એ ગામની નજદીક બંધાવેલો પણ તેનાં પાણી પાછલથી બગડી ગયાથી તે સુધરાવવાને એ શેઠોના વારશને લખી જણાવયું છે—તેથી સુધારવાનું કામ ચાલે તેમ છે. ત્રીજો કુવો મોરચાં પાણીનો જુનો છે.

અશો ફરોહરનું ફંડ—એ ગામમાં ચાલુ દરાન, બાજ કરવાનું ફંડ શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી ભેશાંનીઆને ત્યાં દુકાનપર ખાતુ છે તે પુરતું નથી તેના વ્યાજમાં જે ઘટ પડે છે તે હાલ શેઠ મેરવાંનજી મનચેરજી મુદવેવાલા ભેશાંનીઆએ આપવા કહી છે. એનું વરશાન રૂ. ૧૮૦) એકશો એશીનું છે તેમજ શેઠ મરવાનજી મનચેરજી મુદવેવાલા ભેશાંનીઆએ આશરે રૂ. ૩૦૦) ત્રણશો ખરચી નવા કુવાપર ગરનાલું તથા સડક સરકારી ગામ સડક સાથે જોડી કુવાપર જવા આશરે

ત્રણશે ખરચેલા છે. આ ફંડમાં આ યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬નાં ચાલુ શાલમાં રોજ ૧૦મો આવાં માહ ૮મો આવાંને દીને શેઠ ફકીરજી દીનશાજી ભેશાંનીઆ તથા ઘડીઆલી ગુજરયા તેવણનાં પુણને માટે રૂ. ૫૮) અઠાવન આપયા છે.

જંદ અવસ્તા માટે ધરમ—જરથોસ્તી છોકરા–છોકરીઓને દર રોજ સાંજના ભણાવાના દર માસે રૂ. ૫) પાંચ રૂપીઆ શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી ભેશાંનીઆ આપે છે.

મુકતાદમાં ધરમ—દર વરસ પપેતી ટાંકણે શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેશાંનીઆ રૂ. ૧૫૦) દોડશો રૂપીઆનો આશરો ગરીબ જરથોસ્તીઓમાં આપવા ઘટે તેને દર વરસ આપે છે.

મોબેદો—એ ગામમાં મોબેદ ત્રણ ભાગયા છે તે ઉપલા દરાન, બાજ, બોય, જંદ અવસ્તા ભણવાનો તથા દરેમેહેરનો પગાર વેહેંચી ગામની થોડી ઘણી આવકપર કરકસરથી રહે છે તેમાં એક મોબેદનો અરધો ભાગ બીજા બે મોબેદો બેઉ અરધા ભાગમાં ગુજારો કરે છે.

રાંદેર ખાતેની જરથોસ્તીઓની વીગત.

સખાવત–શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી હારવઇદે પોતાનાં બેન કોલીબાઈના પુન શવાબને માટે રાંદેરમાં દે મહીનાના બેરામ રોજે પાંચમાં ધંબારનું જમન જમવા શારૂ રૂ. ૨૦૦૦)ની લોણ મુંબઈની પારસી પંચાયતને શોપી છે તથા રૂ. ૧૦૦૦) સુરત ખાતે અશો જરથોસ્ત સપેંતમાન સાહેબના દીસાની નીયાતના જમનમાં આપ્યા છે. બીજા રૂ. ૧૦૦૦) પારસી પંચાતને આપ્યા છે કે તેના બ્યાજમાંથી રાંદેરને લગતાં સાત ગામનાં ગોડાવરાની શગડીમાં તેલ, કાઢી વીગેરેનો ખરચ કરવો. એજ ફંડમાં મુંબઇવાલા શેઠ બમનજી એદલજી કાસીનાથે રૂ. ૧૨૦૦) ભરયા છે.

ઉપલી આગળની અતરેની સખાવત ઉપરાંત આ ચાલુ યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ નાં સાલમાં અતરે રાંદેરમાં થયલી સખાવતની વીગત નીચે મુજબની છે :—

રોજ ૧૧ માહા ૧ શને ૧૨૭૬, તા૦ ૨૪–૯–૦૬ ને રોજે બાઈ રતુબાઈના પુણ શારૂ એવણના ધણી શેઠ ખરશેદજી કાવસજી પશતાકીયા તથા બેશીઓએ રૂ ૧૦૦) રાંદેરના અશો ફરોહરના ફંડમાં આફ્રગાનની ક્રીયામાં નામ લેવાની શરતે આપ્યા છે.

રોજ ૩૦ માહા ૧ શને ૧૨૭૬, તા૦ ૧૩–૧૦–૦૬ ને રોજે મરહુમ દશતુર હોરમજી નશરવાંનજીના પુણ શારૂ એવણના છોકરા દશતુર રૂશતમજીએ શાત ગામના ગોદાવરાના ખાંધીઆ ફંડમાં રૂ. ૨૫) ભરેઆ છે.

રોજ ૪ માહા ૩ શને ૧૨૭૬, તા૦ ૧૬–૧૧–૦૬ ને રોજે શાત ગામના ગોદાવરાના દોખમાં આગલ રોવાંનોને ઉતારવા શારૂ ચોતરો ૧ ખુલો મુકાએલો તે મરહુમ શેઠ હોરમજી મંચેરજી પટેલ ઇછાપોરીઆના પુણ શારૂ સુરતવાલા શેઠ રતનજી નશવાણજી ગેઆરા આબકારી કંત્રાકટર તરફથી બંધાયલો તે ઉપર રૂ. ૨૦૦) સુધીનો ખરચ થયો છે.

રોજ ૨૭ માહા ૭ સને ૧૨૭૬, તા૦ ૮–૪–૦૭ મરહુમ બાઈ ખરશેદબાઇના પુણને સારૂ એવણના ધણી શેઠ નવરોજી ખરશેદજી રૂવાલા તથા બેશીઓએ રૂ. ૪૬) રાંદેરના અશો ફરોહરના બાજ આફ્રગાંનનાં ફંડમાં આપ્યા છે.

ઉપલીજ તારીખે મરહુમ બાઇ આંવાબાઈ તે મરહુમ ખરશેદજી મેરવાંનજી રૂવાલાની છોકરીના પુણને સારૂ એવણના છોકરાઓ બાઇઓ હોરમજી તથા જમશેદજી માંણેકજી ખજુરીનાએ રૂ. ૨૫) સાત ગાંમના ગોદાવરાના ખાંધીઆ ફંડમાં આપયા છે.

રોજ ૧૯ મો માહ ૧૦ મો શને ૧૨૭૬, તા૦ ૨૯–૬–૦૭ ને રોજે શેઠ નશરવાંનજી ખરશેદજી હાડવઇડે પોતાના ઘરના રોવાંનોની ક્રિયા રાંદેરના આદરાંન શાહેબમાં દર મહીનાના ફરવરદેગાંનને દીવશે ઇજશને ૧. ફરોખશી ૧. આફ્રગાંન જોર મોબેદો અને બાજ વીગેરે

ક્રીયાકામ કરાવા સારૂ રૂ. ૧૦૦૦) ની સરકારી જામીનગીરીની લોન ટકા સાડાત્રણની મેહરબાન મુંબઈની પારસી પંચાએતને સવાધીન આપી છે, નોટ અનામત રાખી બ્યાજ વાપરવાની સરતે.

દરેમેહર—અતરે એક અગીઆરી છે. તેના પાક આતશ આદરાંનની તકતી નીચે મુજબની છે.

" શ્રી પાક દાદાર હોરમજદની મદદ હોજો—આએ આદરાંનની દરેમેહર મુંબઈવાલા શેઠ દારાશા દોરાબજી રાંડેલીયાએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ દોરાબજી બેહરામજી રાંડેલીયાના પુણને માટે બંધાવી–રોજ ૧૭ મો શરોશ યઝદ માહ ૯ મો આદર શેહેનશાહી સને ૧૨૦૩ યઝદેજરદીને દીને પરથાવી હતી."

તે આદરાંનની મીલકત બીશમાર હાલતમાં આવી ગયાથી એવણની પુંજીમાંથી એવણના વીધવા ધણીયાણી બાઈ પીરોજબાઇએ પાછી બંધાવી રોજ ૨૯મો મીનો મારેસ્પંદ માહ ૨જો અરદીબેહેસ્ત શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ યઝદેજરદીને દીને ફરીને ઇજાવી છે. એ પાક આતશ આદરાન સાહેબના પંથકી એ૦ રૂસતમજી હોરમજી તે હાલમાં રાંદેરની અંજુમનનાં નવા દસ્તુર સાહેબ કેહવાય છે.

દમણ ખાતેની જરથોસ્તીઓને લગતી વીગતો.

અતરે મોટી દમણની પારસી વસ્તીનું પ્રમાણ તથા ત્યાં તેથી એક આતશકદેહની હાજત અને અગત્ય પીછાણીને મુંબાઇના પ્રખ્યાત કામા કુટુંબવાળાં જાણીતાં સખીવજુદ બાઇ સાહેબ રતનબાઇ હોરમસજી મનચેરજી કામાએ મોટી ઉદરતાથી આતશ દાદગાંની એક દરેમેહેર તથા તેની સાથ પરદેશી પારસી મુસાફરોના ઉતારા માટે એક ધમશાળાનું મકાન યઝદેઝરદી સને ૧૨૧૫ માં બંધાવી આપ્યું હતું. એમ કરી ત્યાંનાં ગરીબ હમદીનોની વરસોની હાજત ટાળી સવેળાએ સવાબનો હંમેશ હાંસલ કર્યો હતો. એ દરેમેહેરમાં દમણની જરથોસ્તી અન્જુમન તરફથી રૂ ૩૬ નાં વરસાણે એક મોબેદ રાખવામાં આવતો હતો. પણ પાછળથી પારસી વસ્તીમાં ઘટાડો દર વરસે થતો જવાથી મોબેદની આવકનાં બારણાં પણ બંધ થવા માંડયાં. છતાં મોબેદીનું કામ મોટા સંતોષ સાથ પંથકી સાહેબ બજાવતા હતા. પણ આજથી ૧૨ વરસની વાતપર નાની દમણનાં દોખમા આગળની સગડીમાં પાસબાનનું કામ કરતા મોબેદે પોતાનું રાજીનામું આપેલું હોવાથી તે જગ્યાપર પોતાની બદલી કરવાની માંગણી મોટી દમણના પંથકી મોબેદ નશરવાનજી મનચેરજી ભાધાએ સમસ્ત અન્જુમનને કરી હતી જે બહાલ રહી હતી, તેથી અગ્યારીનાં બારણાં બંધ કરી તેને તાળું મારવામાં આવ્યું હતું. અને મરહુમ બાઈ સાહેબ રતનબાઇ તરફથી વપરાસને વાસ્તે મુકવામાં આવેલાં તમામ વાસણો તથા એક આતશનું પાતરૂં કારોબારીઓને સોંપવામાં આવ્યાં હતાં. જેની કાંઈ કશીએ નોંધ પંચાતના દફતરે નહી હોવાથી એ સઘળો સરંજામ કયાં પડયો છે તે વીશેની ચર્ચા દમણના જરથોસ્તીઓમાં ભારે ચાલી રહી છે. એ મકાન નધણિયાતી હાલતમાં બંધ પડી રહેવાથી ત્યાંનાં બારીબારણાંનાં ચોકઠાંની તથા બીજી તરેહવાર સામગ્રીની ચોરી ચાલુ થવા માંડી એટલુંજ નહિ પણ એ પાક મકાનના કંપાઉંડમાં દુરવંદો દાખલ થતાં હોવાથી ધમચુસ્ત જરથોસ્તીઓનાં દિલ કમકમાટ પામ્યાં. અને મકાનનાં ખંડિયેરને ઘટતો ખરચ કરી અન્જુમનને કબજે રહે એવી ઇચ્છા સઘળેથી દરશાવ્યામાં આવેથી તા૦ ૧૨ મી ફેબ્રુવારી ૧૯૦૧ ને દિને સમસ્ત અન્જુમનની એક સભા મરહુમ શેઠ સોહરાબજી દમણવાળાનાં મકાનપર મળી હતી. જેમાં સરવાનુમતે એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો કે તે મોટી દમણની દરેમેહેરનાં મકાનની મરામત માટે એક જાહેર ફંડ ખોળવું અને તે મહીં દમણના દરેક પારસીએ પોતાની ગજા પ્રમાણે નાણાં ભરી દેશાવરના સખીતબેહ બાનુ અને ગૃહસ્થો કનેથી વધુ પૈસાની મદદ માંગવી. એ ઠરાવ પ્રમાણે દમણના પારસીઓએ પોતપોતામાંથી સારી જેવી રકમ એકઠી કરી આપી નાણાનું લિસ્ટ શાવરની સખી આલમ વચ્ચે ફેરવવાને કરતા કરાવતાઓને સ્વાધીન કર્યું હતું. પણ દેશાવરવાળાઓએ

કેટલી મદદ કરી છે તે તથા દમણના પારસીઓ મળી એકઠાં થયલાં નાણાંની રકમ આજ છ છ વરસ થયાં કોણની પાસે છે તેની ખબર કે ખુલાસો કોઈ આપતું નથી. અનેક સભાઓમાં સમસ્ત અન્જુમન સમક્ષે તે સંબંધી પુછવામાં આવેલું છતાં કશો ખુલાશો મલતો નથી. તથા અગ્યારીનાં મકાનનો સરસામાન દિનપ્રતિદિન ચોરાતો જતો હોવાથી ગઈ તા૦ ૧૮ મી મેએ મળેલી અન્જુમનની એક સભામાં એ અગ્યારી વિષે વિચાર ચલાવવાને કારોબારી કમિટીના ચાર મેમબરો ઉપરાંત પ્રોફેસર અરદેશર સોહરાબજી પોસ્ટવાળા, મોબેદ નશરવાનજી મનચેરજી ભાથા તથા મી૦ દાદાભાઈ ફકીરભાઈની એક કમિટી નેમાઈ હતી. એ કમીટી એકવાર મોટી દમણની દરમેહેરનું મકાન જોવાને જાતે ગઈ હતી. એ પછે તે પાક મકાનનો સઘળો સામન તથા કાટ રૂ. ૮૧ ની નજીવી કિંમતે કમેટીના એક મેમબરને વેચી નાખવાથી દમણના પારસી ઘણા દલગીર થઇ ગયા છે. વળી એ જમીનદોસ્ત થયલાં પાક મકાનને લગતી જમીન અન્જુમનને નામે દમણની રેજીસ્ટરી ઓફીસમાં નોંધાયલી ન હોવાથી તેને માટે પણ ચકચાર ચાલે છે.

એ અગ્યારીનાં મકાનપર નીચે મુજબની તખતી મારવામાં આવેલી હતી:—

"શ્રી પાક યઝદાનની મદદથી આએ દરેમેહેર તથા એને લગતું ધરમશાળાનું મકાન શ્રી મુંબઈવાસી બાઈ રતનબાઈ તે બેહેસ્તી હોરમસજી મનચેરજી કામાજીનાં ધણીઆણીએ બંધાવીને જરથોસ્તી લોકોને વાપરવા થકી ધરમ ખાતે આપી છે. સને ૧૨૧૫ યઝદેઝરદીમેં."

પણ ઉપલી ધરમશાહરાવાળાં મકાંનનું શું થયું તે કંઇ જણાતુ નથી. પણ વપડાશ વગર પડી રેહવાથી તેબી વેચી નાંખવામાં આવ્યું હશે, એમ ધારવામાં આવેછે.

મુંબઈવાળા મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનાં ધરમ ખાતાંનાં ફંડના માનવંત ત્રસ્ટી સાહેબોની ખાસ ખાહેશથી એ ફંડના ઉમંગી સેકરેટરી મિ૦ કેખશરૂ અરદેશર એંટી, બી. એ. એ દમણની પારસી અન્જુમનના પ્રમુખ મી૦ જાલભાઈ દારાબજી ભરડા બી. એ.ને શ્રી દમણનાં જરથોસ્તીઓનાં બાળકોને બુલંદ માઝદિયસ્નાન મઝહબના પાક અવસ્તાઈ કલામોનું જરૂરજોગું શીક્ષણ આપનારી એક શાળા સ્થાપી આપવાને ઇચ્છા જણાવી હતી. જેપરથી મિ૦ ભરડાએ અન્જુમનની કારોબારી કમિટી આગળ ઉપલી આવકારદાયક માંગણી રજુ કરી તેમની મરજી પુછી હતી. પણ ધરમના પાક કલામોની કેળવણી બાળ વરગને આપવાને બદલે એક અંગ્રેજી ગુજરાતી નિશાળ ઉઘાડી આપવાની ઉપલાં ધરમ ખાતાંને અરજ કરવાનો કમિટીએ અભિપ્રાય આપ્યો હતો. હવે મિ૦ ભરડાએ સામાન્ય કોમની લાગણી જાણવાને માટે ઉપલી માંગણીથી દમણવાળા જાણીતા જરથોસ્તી પ્રોફેસર અરદેશર સોહરાબજી પોસ્ટવાળાને વાકેફ કરયા, જેઓએ એ સંબંધી ચારવણી કરવાથી એકે અવાજે ઝંદ અવસ્તાની શાળા સ્થાપવાની તરફેણમાં સરવેની લાગણી ઉભરી નીકળી હતી. જેથી પ્રો૦ પોષ્ટવાળાની આગેવાની હેઠળ ઉપલી નિશાળ ઉઘાડી આપવાનો કાગળ સમસ્ત અન્જુમનની સહી સાથનો સદરહુ ધરમ ખાતાના ત્રસ્ટી સાહેબો ઉપર મોકલવામાં આવ્યો હતો. જેનો થોડા દિવસમાં સંતોષકારક જવાબ મળવે દમણના જરથોસ્તીઓમાં ભારે ખુશાલી પંચરાઈ હતી. બાદ એ શાળા સંબંધીની ઘટતી ગોઠવણ કરવાને ગઈ તા૦ ૨૮ મી ડિસેમ્બર ૧૯૦૬ ને દિને મિ૦ એંટી દમણ પધારયા હતા અને આગમચથી થયલી ગોઠવણ મુજબ તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૦૭ થી શાળાની શરૂઆત કરવામાં આવી છે. અવસ્તાઈ શીક્ષણ આપવાનું કામ દમણના લોકપ્રીય પંથકી એરવદ હોરમસજી જમશેદજી ઉનવાળાને રૂ ૬૦ ના સાલ્યાણાં સાથ સોંપવામાં આવ્યું છે. જેઓ નાની દમણની દરેમેહેરના કંપાઉંડમાં આવેલી મરહુમ બાઈ સાહેબ રતનબાઇ હોરમસજી મનચેરજી કામાવાળી કુશાદે ધરમશાળાનાં મકાનમાં અવસ્તાઈ જ્ઞાન આપે છે. શાળાની સ્થાપણાના પેહેલા દિવસેજ ૩૦ બાળકોનાં નામ રજીષ્ટર બુકમાં નોધાયાં હતાં. એ નિશાળપર દેખરેખ રાખવાનું કામ મજકુર ધરમ ખાતાં તરફથી અન્જુમનની કારોબારી કમિટીને તથા દમણના આગેવાન પારસી એજ્યુકેશનીસ્ટ પ્રો૦ અરદેશર પોષ્ટવાળાને સોંપાયું છે.

કલકત્તાવાળાં જાણીતાં સખીવજુદ બાઈ સાહેબ જરબાનુ ફરામજી મન્ચેરજીએ ગયા જુલાઈ માસમાં મુઝફરપોર મધ્યે મરણ પામેલાં પોતાનાં વડુ મીસીસ શીરીનબાઈ રૂસ્તમજી ફરામજીની નેક નઇતે દમણના નીરાધાર ને નાવારસ ગરીબ જરથોસ્તીઓને મદદ આપવા માટે રૂ ૨૫ ની રકમ પ્રો૦ અરદેશર સોરાબજી પેષ્ટવાળાપર મોકલાવી આપી હતી. તક મળતે બાઇ સાહેબ જરબાનુ દમણનાં હાજતમંદ હમદીનોને હંમેશ યાદ કરી સવાબનો હંએરો હાંસલ કરે છે તે ઘણુંજ તારીફ લાયક છે.

સેંકડો નાત જાતનો અભાગ્યો અંતર ધરાવતી હીંદુ કોમમાં વરણાંતરના વહેમાલા વીચારોથી હલકામાં હલકી ગણાતી હીંદુ જ્ઞાતને કેવાં કષ્ટો તથા સંકટો સોસવાં પડેછે તેનો ખરેખરો ખ્યાલ એ અંતરનો અંગત અનુભવ મેળવ્યા વગર આવી શકે એમ નથી. ગુજરાતનાં ગામડાંઓમાં વસ્તી ઢેડ તથા ભંગી કોમને પોતાના એકાદ એહેલાયદા ખાસ કુવાની ગેરહાજરીમાં પીવાના પાણી જેવી દરરોજના બહોળા વપરાસમાં આવતી તથા જીંદગીને સબળ આધાર આપનારી મુખ્ય ચીજ મેળવવા માટે કેવાં સાંસાં પડે છે તેનો હુબહુ આભાસ એ સંબંધીનું મેં આગળ પડેલું સસ્તું સાધન ધરાવનારને ઝાંખો વટીક કદીપણ આવવો મહાલજ છે! એવાં ગામડાંઓમાં તો દુબળા નરડા વગેરે જાતની પાણી ભરવા જતી જુવાન અબળાઓનાં દયાળુ દીલની દાઝપરજ તેમનો સઘળો આધાર લટકી રહે છે અને બાજે વખતે તો કંઇક એરેહેમ બાયડીની કાંટાખોરી વીચીત્ર વલણની એ બાપડી હીણાતી હલકી કોમને બેહદ ટળવલ્યાં તથા હેરાનગતી ભોગવવી પડે છે. એવી હલાકી અને પરાધીનતામાંથી મોકળા થવા માટે કોઇવાર તેઓ વરસાદ રૂતુ વીત્યા બાદ નદી નાળાં આગળ અથવા તો થોડે ખોદવે ઘણું પાણી નીકળી આવે એવા સંભવવાળી જગ્યાપર એક સાધારણ ઉંડાઇનો ખાડો ખોદે છે જેને 'વેહેડી' થી ઓળખવામાં આવે છે, તેમાંથી તેઓ પોતાના ઉપયોગને થકી ગદલું ને ગંધાતું પાણી લેછે. પણ તાપ પડવા માંડયાથી એવી વેહેડીઓ જલદીથી સુકાઈ જાય છે અને આગળાં સંકટની શુરૂઆત પાછી જાગે છે! એવી અણહદ હાડમારી દમણથી ૪ માઇલ દુર આવેલાં વાંકડ ગામના ગરીબ લોકો ભારે વેઠતા હોવાની વાત ત્યાંના જાણીતા જરથોસ્તી પ્રોફેસર અરદેશર સોહરાબજી પોષ્ટવાળાના કાનપર પડતાંજ તેવોએ દયા કરીને મદરાસના જાણીતા સાહસીક વેપારી અને સખીવજુદ શેહેરી શેઠ ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાળાને એક કાગળ લખી પોતાના કોમળ વયમાં બેહેસ્તનશીન થયલા વહાલા બેટા મી૦ જાલની અશો યાદમાં એક કુવો બંધાવી અપાવવાની અરજ ગુજારી હતી. જે અરજ એ ભલા ગૃહસ્થે તુરત બહાલ રાખીને ઘટતી નાણાંની રકમ પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાપર મોકલી આપી હતી અને તેમની પોતાની જાતી દેખરેખ હેઠળ એ કુવો બંધાવવાની ભલામણ કરી હતી. જેને અનુસરીને પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાએ પોતાની તારીફ લાયક દેખરેખ તળે ચોમાસુ ચાલુ થાય તે આગમજ એ કુવાનું તમામ કામ નીરવીધને આટોપી નાંખ્યું હતું. એ ધરમાદા કુવો ખુલ્લો મુકવાની પવિત્ર ક્રિયા ગઈ તા૦ ૯ મી જુનને રવીવારને રોજે દમણની જરથોસ્તી અનજુમનના પંથકી એરવદ હોરમસજી ઉનવાળાની આગેવાની હેઠળ થઈ હતી. જેમાં પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાના તથા એરવદ ઉનવાળાના કુટુંબ પરિવારે તેમજ તેમના દોસ્ત આશનાવોએ હાજરી આપી હતી. અવલ એ કુશાદે કુવાની કેડપુર કીનારીને નિરમળ પાણીથી ધોઈ નાંખી તેમાં ફુલ, દુધ તથા નાળીયેરનું પાણી છાંટવામાં આવ્યું હતું અને અવસ્તાઇ ભણતરના પાક કલામો સહિત યોગ્ય ક્રીયા કરી મરહુમ મી૦ જાલની નેયતે સેવટે સઘળાંઓએ સાથે પતેત પઢી હતી. ત્યાર પછીથી એક જવાન ઢેડ જોડાં કને પાણી કઢાવી આંબાના એક થડમાં નમાવવામાં આવ્યુ અને એ કુવો તે કોમના વપરાસ વાસ્તે ખુલ્લો મેલાયલો જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. એ વેલાએ મી૦ કલબ વાળા તરફથી તે ગામનાં બધાં ગરીબ ઢેડ લોકને એક જયાફત અપાઈ હતી. ભોજન પુરૂં થયા પછી તેઓ બધાં ટોળાં રૂપે પ્રોફેસર પોષ્ટવાળા અને પારટીના ઉતારા આગળ આવી પોતાની પાણીને માટે ટળવળતી કોમને એ સુખનું અમુલ્ય

સાધન પુરૂં પાડનારા મેસરસ કલબવાળા અને પોષ્ટવાળાની પ્રસંગોપાત તારીફ કરનારા તથા બીજા તરેહવાર ગંમત ઉપજાવનારા ગરબાઓ ગાયા હતા. ગવાઈ રહ્યા બાદ, સખી શેઠ કલબવાળા તરફથી તેમનામાં વસ્ત્રોનું વહેંચાણુ કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં પુરૂષોને પંચીયું, સ્ત્રીઓને ઓઢણું, બાળકોને ધોતડી અને બાળકીઓને ઓઢણી વગેરે વાંટી અપાયું હતું. વહેંચાણુ પુરૂં થવે પાછાં તેમને તાડીનાં નીરદોષ પીણાંથી તૃપ્ત કરવામાં આવ્યાં હતાં જેથી અત્યંત ખુશખુશાલ થઈ પોતાના ઉપકારની લાગણીનો ઊંચો ઉભરો બહાર પાડતાં તથા સખી શેઠ ફીરોઝની જય પોકારતાં તેઓ સરવ પોતપોતાને ઘેર વીદાય થયાં હતાં. બાદ પ્રોફેસર પોષ્ટવાળા તથા પારટી એક સુફરે સાથે બીરાજી ખાણાંને બરાબર ઇનસાફ આપી મોડી રાત્રે દમણુ તરફ કુચ કરી ગઈ હતી. એ કુશાદે કુવો જે વાંકડ ગામની ઢેડ વસ્તીની વચ્ચે બાંધવામાં આવ્યો છે તે પર સંગેમરમરની એક સુંદર તખ્તી જડી લઈ નીચલો લેખ કોતરવામાં આવ્યો છેઃ—

"આએ કુવો મી૦ ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાળાએ પોતાનો વહાલો બેટો જાલ રોજ મારેસ્પંદ માહ અમરદાદ સને ૧૨૭૫ યઝદેઝરદી, તા૦ ૯ મી ફેબરવારી ૧૯૦૬ એ મદ્રાસમાં બેહેસ્તનશીન થયો તેનાં પુણ્ય માટે દમણ તાબેનાં વાંકડ ગામમાં ગરીબો માટે ધરમ ખાતે બંધાવી આપ્યો છે. તા૦ ૯ મી જુન ૧૯૦૭."

એ કુવો ખુલ્લો મેલ્યાની તથા ગામમાં ગરીબ ઢેડ લોકોમાં લુગડાં વહેંચ્યાની તથા તેમને ઉજાણી આપ્યાની સત્તાવાર જાણ પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાએ ગઈ તા૦ ૨૫ મી જુને એક પત્ર દમણની સ્થાનીક સરકારને કરી હતી. જેપરથી દમણના કામચલાઉ નામદાર ગવરનર કેપટન ફરેર દેમીનેઝે એ સંબંધીની સત્તાદારી ખબર ગોઆની વડી સરકારને કરતાં પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાની લોકોપકારી લાગણીની જાબજા પ્રશંસા કરી શેઠ કલબવાળાની કીર્તીવંતી સખાવતની લાયક શબ્દોમાં સ્તુતી કરી હતી અને પોતાની સ્થાનીક સરકાર તરફનો એ સ્તુતીપાત્ર કાર્ય માટે ખાસ ઉપકાર માનનારા સત્તાવાર પાડ-પત્રો ઉપલા બંને સદગૃહસ્થો પર મોકલી આપ્યાં હતાં.

દમણ તાબેનાં દુણેડાં ગામના ગરીબ ઢેડાઓને ધરમખાતે સને ૧૮૯૪ નાં સાલમાં મરહુમ સખાવતે શાહ શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈએ બંધાવી આપેલા કુવાનું પાણી વખતના વહેવા સાથ સુકાઈ ગયલું હોવાથી તે માટે પડતી તંગીની જાણ મરહુમના ભત્રીજા શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજીના ધ્યાન પર આવતાં તેને વધુ ઉંડો ખોદાવી પુરતાં પાણીની સગવડ કરાવી આપી તેમનાં આશીશો લીધાં હતાં.

ધર્મચુસ્ત જરથોસ્તીઓમાં પવીત્રાઇને માટે મોટી મહત્વતા ધરાવતા દે માસમાં દમણની અનજુમન તરફથી ઉઘરાટનો એક ગહંબાર આજ દોઢ દાહેકાથી કરવામાં આવે છે. અગાઉ એ ગહંબારની ચાશની ગામમાં ઘેરેઘેર મોકલાવવાનો રવેશો હતો પણ પાંચેક વરસથી ત્યાંની જરથોસ્તી અનજુમનની નાખુશી વચ્ચે ચાશની આપવાની બંધ કરી હતી, જે બંધીનો ભોગ ઘણુ કરીને બાપડો ગરીબ વરગ થઈ પડેલો હોવાથી ઘણાંક દયાળુ દીલો દાઝયાં હતાં. વરસ દર વરસ એ ભોણાંની ભાંજગડવાળા ગહંબારની ગડબડ ઘણી વધતી જતી હતી એટલુંજ નહિ પણ તે ગહંબાર આખેરસ એક એવા અફસોસકારક તબક્કાપર આવી પુગ્યો હતો કે જો વખતસર વાજબી ને સાદી સમજ વાપરવામાં આવતે નહિ તો તેને ફરજયાત બંધ કરવો પડતે કારણકે નાણાં વસુલ કરવા વાસ્તે માહામોટી મેહેનત કરવી પડતી હતી. તે પછે અનજુમનના કારોબારીઓની કારસાજીથી તા૦ ૧૮ મી મેએ મળેલી સમસ્ત અનજુમનની સભામાં એ દે માસનો પાંચમો ગહંબાર ઉઘરાણાંનાં નાણાં વસુલ કરી ઘટે તો પોતાની ગીરેથી કાંઈ ઉમેરીને ભોણાં સાથ કરવાનું પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાએ આ એક વરશ્વેર માથે લેવાથી દર વરસ વસુલ થતાં નાણાંનાં કરતાં બમણી રકમ જમા થઈ હતી. એ ગહંબારની ન્યાતીનું ખાણું તા૦ ૩૦ મી જુને કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં સરવે જરથોસ્તીઓએ મોટી સખ્યામાં હાજરી આપી હતી. ખાણું ખલાસ થતાં દમણની જરથોસ્તી અનજુમનના માનવંત

નાયબે સરશીન તથા સ્વર્ગવાસી શેઠ સોહરાબજી દમણવાળાની મીલકતના મેનેજર મી૦ માકુજી જમશેદજીએ અનજુમન તરફથી પ્રોફેસર અરદેશરનો ઉપકાર માન્યો હતો. અને તેમની આબાદી અને ઉમરની દરાઝી ઇચ્છી હતી. જે બાદ બીજા બોલનારા સાહેબોએ પોતાનો સંતોષ દર્શાવતા પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાની કોમહીતકારી કાળજીની સ્તુતી કરી હતી.

નાની દમણની દરેમેહેરના મુળ સ્થાપક મરહુમ શેઠ મેહેરવાનજી નવરોજજી માણેકજી જુઝે ફ્રાન્સીસના નબીરા મી૦ કાવશજી મનચેરજી શીટીન તથા જુઝે ફ્રાનસીસનાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજીનાં પહેલાં વરસની યાદમાં ઉપલી દરેમેહેરમાં સર અવસરે થતાં ક્રીયા કામોમાં વાપરવાને વાસ્તે જરૂર જોગો કેટલોક જરમન સીલ્વરનો સામાન દમણના પંથકી એરવરદ હોરમસજી જમશેદજી ઉનવાળાની મારફતે મોકલી આપ્યો હતો. જેને ઘટતી ક્રીયા કરી ઈજી વપરાસમાં લેવાને એક જાહેર જશન ગઇ તા૦ ૨૮ મી જુને મી૦ શીટીન તરફથી કરાવવામાં આવ્યું હતુ. અને અનજુમન તરફથી મી૦ શીટીન પર તેમની એ સવેળાની સખાવતને માટે મોટું એહશાન માનનારો એક ઉપકાર-પત્ર રવાના કરવામાં આવ્યો હતો.

પોરટુગીઝ હિંદુસ્થાનની પ્રાથમીક કેળવણીને માટે મુકરર થયલા કાયદા કાનુનને અનુસરી દીવની સરકારી ગુજરાતી નીશાળના હીંદુ શિક્ષકે એક ગુજરાતી વ્યાકણ રચી તેની સાથે ભુમીતીના મુળતત્વો વધારામાં જોડી ગોઆની નામદાર વડી સરકારપર મોકલાવી આપ્યું હતું અને પોતાનાં નવાં વ્યાકરણને પોરટુગીઝ હીંદની સઘળી ગુજરાતી શાળાઓમાં ફરજ્યાત દાખલ કરાવવાની મંજુરી માંગી હતી. એ અરજ ઉપરથી ગોઆની નામદાર સરકારે તે વ્યાકરણની લાયકાત અને ઉપયોગીપણાં વિષેનું બારીક અવલોકન કરી સત્તાવાર અભિપ્રાય ઉચ્ચારવાને ત્રણ ગુજરાતી ભાષાના પ્રોફેસરોનું એક કમીશન નેમવાની દમણની સ્થાનીક સરકારને ફરમાસ કરી હતી. જે ઉપરથી દમણની નામદાર સરકારે સદરહુ વ્યાકરણની સંપુરણ તપાસ કરી તે શાળોપયોગી છે કે નહી તેનો અભીપ્રાય આપવાને દીવ ડીસ્ટરીકટની ગુજરાતી કેળવણીના માજી વડા પ્રોફેસર અરદેશર સોહરાબજી પોષ્ટવાલાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક કમીશન નેમ્યું હતું. જેમાં મોટી દમણની ગુજરાતી શાળાના પ્રીનસીપલ મી૦ નવરોઝ અરદેશર સોહરાબજીને કમીશનના સેકરેટરી તથા મેમ્બર તરીકેનું કામ કરવાની ફરમાસ થઇ હતી. પીતાના પ્રમુખપદે પુત્ર સેકરેટરીનું કામ બજાવે એ બનાવ કદાચને આ પહેલ વહેલો છે. એ કમીશને ઉપલાં વ્યાકરણની લંબાણ તપાસ લઇ પોતાનો લાંબો રીપોરટ તા૦ ૨૬ મી એપ્રીલે દમણની સ્થાનીક સરકારની મારફતે પોરટુગીઝ હીંદની નામદાર વડી સરકારપર મોકલાવી આપ્યો હતો. જેમાં એ વ્યાકરણને ફરજ્યાત દાખલ નહી કરાવવાની દાખલા દલીલ સાથ સાબેતી આપી તે સ્વીકારવા સંબંધીનો ઠરાવ બહાર નહી પાડવાની આગ્રહપુરવક ભલામણ કરી હતી. આ રીપોરટ કે જેમાં ગુજરાતી વ્યાકરણની હસ્તીનો ઝાંખો આભાસ આપતાં તેનો ઇતીહાસ અતી છટાદાર પીરંગી જબાનમાં આપવામાં આવ્યો છે તે જવાન મી૦ નવરોઝ પોષ્ટવાળાની કાબેલ કલમનું એક અચ્છું પરીણામ હતું.

દમણની મ્યુનીસીપલ ધારા નવેસરથી ઘડવાને થઓ નેમવામાં આવેલાં કમિશનમાં તા૦ ૯ મી જાનેવારી ૧૯૦૭ ને દીને પ્રોફેસર અરદેશર સોહરાબજી પોષ્ટવાળાને એક પારસી લેખે નેમવામાં આવ્યા હતા.

દમણની જરથોસ્તી અનજુમનની કારોબારી કમીટીના મેમબર તરીકેનું મી૦ નવરોજી પેસ્તનજી સરકારીએ દમણની બહાર વસવાટ કરવાના સબબોસર વરસોથી આપેલું રાજીનામું છેક તા૦ ૧૮ મી મેએ મલેલી સમસ્ત અનજુમનની સભામાં સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું. અને તેમની જગ્યા મી૦ અરદેશર ફ્રામજી ખબરદારથી તેજ સંમતીથી પુરવામાં આવી હતી.

મદરાસનાં પારશીઓને લગતી વીગત:—

મદરાસની પારસી અનજુમનનું મદરાસમાં રાયપુરમમાં એક હવાવાલી જગ્યાપર બાંધેલું એક ધેર શરઅવશરે વાપડવાનું છે. એ અનજુમનનો બાગ અસલ આશરે એકશો વરસપર શખી શેઠો હીરજીભાઈ માણેકજી ખરાશ અને એદલજી ખરશેદજી ખંબાતાનો બાંધેલો છે, તેમાં પાછલથી વધારો કરીને તેનો નીભાવ અતરેના જરથોસતીઓ પોતપોતામાં દર માસ ઉઘરાણું કરી ચલાવે છે. અને

તેમાં પારશી મુશાફરોને ઉતારો આપે છે તેથી વરસો થયાં તેમાં સેંકડો જરથોસતી મુસાફરો તેનો લાભ લઈ ગયા છે અને હજુ પણ લેએ છે. હીંઆંજ રવાંનોને આરાંમગાહની જગો આવેલી છે.

મદરાસ ખાતે રાયપુરાંમમાં આવેલાં ઉપલાં ધરમનાં મકાંનનાં કંપાઉંડમાં અતરેના એક વેપારી શેઠ અરદેશર ફરાંમજી ભમગરા અને ભાઈઓએ પોતાનાં મરહુમ પીતા શેઠ ફરાંમજી પેશતનજી ભમગરાની યાદગારીમાં "ફરામજી હોલ" નામનું એક મકાંન રૂપીઆ પાંચ હજારને ખરચે બંધાવી યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ નાં કદમી નવાં વરશને (તા૦ ૧૫મી આગશટ સને ૧૯૦૬ ને) દીને ખુલ્લું મેલી અતરેની અનજુમનને ભેટ આપેલું છે—જેમાં જરથોસતી કોંમને લગતાં દીનઆઇનનાં કાંમો કરવામાં તથા બાહેરનાં ઉતારૂઓને ઉતારો આપવામાં આવેછે. તે ઉપરાંત શેઠ ફીરોજ મંચેરજી કલબવાલા પોતાના મરહુમ બેટા "જાલ" ની યાદગીરી કાયમ રાખવા માટે એજ અનજુમનના બાગમાં મદરાસની પારસી અનજુમનને પોતાના સરઅવસરે વાપરવા માટે એક કુસદે મકાન બાંધી આપે છે તેનું કામ અરધું ઉપર ચાલ્યું છે અને જલદી પુરૂં થવાથી અનજુમનને સપુરદ કરવામાં આવશે.

તે ઉપરાંત મદરાસમાં અગીઆરી સ્થાપના માટે ફંડ શરૂ થઈ ચુકું છે. મદરાસના માનવંત શેઠ ફીરોજ મનચેરજી કલબવાલાએ પોતાના મરહુમ બેટા "જાલ" ની યાદગીરી કાયમ રાખવા માટે ઉપલી સ્થાપવા ધારેલી અગીઆરી માટે પોતાનો એક કુસાદે બંગલો અનજુમનને સપુરદ કરવા ચોકસ શરતે કબુલ્યું છે અને એ અગીઆરીના નીભાવ માટે ફંડ ઉઘાડ્યું છે તેમાં આજ દીન સુધી રૂ. ૫૫૭૨-૮-૦ વસુલ થયા છે.

હાલનાં અતરેનાં અનજુમનનાં પ્રેસીડંટ શેઠ હોરમજી નવરોજી એનજીનીઅર અને સેક્રેટરી શેઠ શોરાબ ડોસાભાઈ ગરાંટ છે, તથા મેનેજીંગ કમીટીનાં સભાસદોમાં :—શેઠ ફીરોજ મનચેરજી કલબવાલા, શેઠ મેરવાનજી જમશેદજી અમલસાડવાલા અને શેઠ બેરામજી રતનજી કરાંણી છે.

ઉપલીજ કમીટીને અસતક મદરાસ પારસી અનજુમનનાં ધરમનાં ફંડનો વહીવટ પણ ચાલે છે. તેમાં "રૂવાનને અવલમજલ પોચાડવાનાં તથા દીન આઈનનાં કામો કરવાનાં ફંડ" માં ગયા ૧૯૦૬ ના શાલની આખરીએ રૂ. ૧૫૯૨૨)ની પુંજી છે.

ભરૂચના જરથોસ્તીઓને લગતી વીગતો.

ભરૂચના રહીશ અને ભાવનગરમાં વેપાર ચલાવનાર શેઠ દીનશાજી બમનજી વકીલે પોતાના બાવાના મરણ વખતે છેક સને ૧૮૯૧-૯૨ માં ભરૂચમાં શુવાવડ વખતે દાયણ રાખવાનું ફંડ ઉભું કરી તેમાં આગળ દશ હજાર ભરેલા તે પછી પોતાના ઘરનાં છોકરાંઓની નવજોત વખતે રૂ. ૧૫૦૦) અને તે ઉપરાંત રૂ. ૫૦૦) એમના કાકા શેઠ એદલજી મનચેરજીના ઉઠમણામાં કેટલુંક ઉપર ભરેલા તે તથા સરઅવસરે એ દાયણ ફંડમાં એમના પોતાના તથા કુટુંબીઓ તરફથી ભરાતી બીજી રકમો આજ નજદીક પંદર વરસોથી ચાલુ છે, તેમાંથી દાયણનો ખરચ નભાવી શકાય છે

શેઠ મનચેરજી સોરાબજી વખારીઆ જેવો હાલ વિલાયત છે તેમને હાસ્પીટાલમાં પારસી વોરડ બાંધવા સારૂ રૂ. ૨૦૦૦) આપવા કરેલી માંગણી પછીથી રૂ. ૫૦૦) મરામત માટે વધું આપવા કબુલેલા પણ મુંબઇના સરજ્યન જનરલે એસ્ટીમેંટ કરાવતાં પારસી વોરડ બાંધવાનો ખરચ રૂ. ૪૦૦૦) અને મરામતના રૂ. ૧૦૦૦) જોઈશે તે વીશે પત્ર વહેવાર ચાલુ છે.

શેઠ રૂસતમજી હોરમજી વખારીઆએ જમનનું મકાન (મેરવાન બાગ) જે સુરતવાલા મરહુમ શેઠ બરજોરજી મેરવાનજી ફરેજરે સુમારે પચીશ વરસ ઉપર ભરૂચની પારસી અનજુમનને હશતેક હોરવાડના બંગલા સુધાં ધરમ ખાતે જશન કરાવી સપુરદ કરેલાં છે તે મકાનના દખણાદા દરવાજા સામુ પોતાની ખુલ્લી જમીન છે તે અતરેની પારસી પંચાયતને આપી દેવા જણાવ્યું છે.

સુમારે ચાર વરસો ઉપર મરહુમ શેઠ દીનશા ફરદુનજી અને ભાઇઓ, શેઠ રૂસતમજી હોરમશજી વખારીયા, શેઠ જામાશજી હોરમશજી જંબુસરવાલા અને છોકરાઓ શેઠ બમનશા જામાશજી, ખા૦ બા૦ શેઠ નશરવાનજી સેરીઆદજી, શેઠ પેસતનજી દોરાબજી કામા વગેરેના જીનોવાલાઓએ પોત પોતામાં ઉઘરાણુ કરી સુમારે પાંચ હજાર જેટલાં નાણાં ભેગાં કરેલાં અને તે નાંણાના વ્યાજમાંથી ગહમબારનું જશન અને જમન કરવું એવો ઠરાવ કરી તે નાણાં શેઠ દીનશાજી ફરદુનજીને ભાઇઓની પેઢીમાં જમાં કરાવેલાં ને પાછલથી તેની લોન ખરીદી તે શેઠ રૂસતમજી હોરમશજી

વહાડીયાને ત્યાં અનામત રખાએલી—જે નાણાં ઉપજના વધારા ને બ્યાજ સાથે નજદીક સાડા છ હજાર ગયા જુલાઈ માસની ૨૯ મી તારીખે જીનોવાલાની મીટીંગ મેળવી કરેલા ઠરાવ મુજબ ભરૂચની પારસી અનજુમનના ટ્રસ્ટીઓના સ્વાધીનમાં અપાયાં છે, એવી સરતથી કે બ્યાજની ઉપજમાંથી તુરતવેળા જરથોસત પેગંમબર સાહેબના દીશાને દહાડે બઈરાં માતિડાઓનું જશન કરવું. ફંડ વધેથી જમનબી કરવું.

અતરેના જીનોવાલા પારસીઓ જેઓ રૂનો વેપાર કરેછે તેઓને વેપાર અંગે હીંદુ માહાજનવાલાઓને લાગો આપવો પડે છે તેની વારશીક રકમ નજદીક દશ હજાર રૂપીઆ જેટલી થવા જાયછે. તે નાણાં ભરૂચની પાંજરાપોલ ઉપરાંત હિંદુઓના આચારજી માહા પ્રભુજી અને શ્રીજીના મંદીરો તથા સદાવ્રત–વીગેરેના ધરમાદા કામમાં વપરાય છે. રૂનો લાગો આગલ અંગરેજી પેઢીવાલા વેપારીઓ પણ આપતા હતા પણ તે સુમારે પચીશ વરસોથી બંધ થયો છે અને તે બંધ કરનારા વિરૂદ્ધ માહાજને કરેલી ફરિયાદમાં માહાજનીયાઓ હારયાથીજ અંગરેજો લાગો આપતા નથી, તેમ છતાં પણ પારસીઓ આપતા આવે છે. પણ પારસી જીનવાલાઓએ પોતાનું જુદું ગહમબાર ફંડ સ્થાપ્યું છે તેમાં ફાલો માંગ્યાથી આ વરસથી વારશીક રૂ. ૫૦૦) રૂના લાગામાંથી પારસીઓ કાપી લેઇ ગહમબાર ફંડમાં જમાં કરાવેથી જરથોસત સાહેબના દીશાને દહાડે જશન ઉપરાંત ભવીશમાં બઈરાં માટીડાઓનું જમન કરશે.

અંકલેશ્વરના પારસીઓના રવાનોને અવલ મંજલ પુંગાડવાના ફંડના રૂ. ૮૦૦૦) મધેથી રૂ. ૫૦૦૦) ના શેઠો નશરવાનજી હીરજીભાઈની જીંનીગ કંપનીમાં અને રૂ. ૩૦૦૦) શેઠ દીનશાહ પેસતનજી જીનવાલાની એજંશી તાબેના ગુજરાત પ્રેસના શેરોમાં રોકાએલા છે એટલા ખાતર કે એજંટોની માલેકીના એ કારખાનાઓ પાછલથી જોઈંટ સ્ટોક કંપનીમાં ફેરવાઇ ગયાં તે પેહેલાં એ રૂ. તેઓ હસતેક બ્યાજે અપાયલાં તે તેઓ આપી શકયા નહીં ને શેરો એવી સરતે આપેલા કે પાછલથી એજંટો તે ખરીદી લેશે. પણ તેમ બન્યું નથી, દરમ્યાન અંકલેશ્વરના પારસી રૂવાનોને અવલમંજલ પોંહોંચાડવા સારૂ ભરૂચની પારસી અનજુમન તરફના પગારદાર ખાંધીઆ નશેસાલારોની મદદ અપાતી ચાલુ હતી પણ હાલ ભરૂચમાં પણ માણસોની તંગી છે અને પગાર ખરચવા છતાં નવાં માણસો મલતાં નથી તે કારણે ભરૂચની અનજુમનના ટ્રસ્ટીઓએ અંકલેશ્વરની અનજુમનના આગેવાનોને ખબર આપી હતી કે તમો તમારૂ સુજતું કરો; તે ઉપરથીજ માશીક રૂ. મેળવવાની સરતે અંકલેશ્વરના રૂવાનોને અવલમંજલ પુંગાડવાનું ફંડ ભેગુ કરવા માંડયું છે તેમાં તુરતવેળા માશીક રૂ. ૫૦) જેટલી આવક થઈ છે ને હજુ તેને લગતી કોશીશો ચાલુ છે. એ માશીક ફંડમાંથી અંકલેશ્વર ખાતે નવા બેથી ત્રણ માણસો પગારદાર રાખવાનો વીચાર ચાલે છે.

નામદાર માહારાંણીજીની યાદગારી માટેના ફંડમાંથી ભરૂચ ખાતે કોટ ઉપર હાસપીટાલની પડોસમાં બંધાએલો કલોક ટાવર સુમારે ત્રણેક મહીના ઉપર ખુલ્લો મુકાયો છે તેમાં ભરૂચના પારસીઓ હસ્તેકથી નજદીક રૂ. ૧૨૦૦) ની રકમ ભરાઈ હતી.

રાયચંદ દીપચંદ લાઇબ્રેરીની પડોસમાં પબલીક હોલ બંધાએ તો તે માટે રૂ. ૩૦૦૦) ની રકમ મુંબઇના એક સખી વજુદ અને જાણીતા શેર દલાલ અસલ વતન ભરૂચના જરથોસતી હસ્તેક ભરાઇ છે અને બીજા રૂ. ૭૦૦૦) તેઓએજ એ જગ્યા ઉપર એ મકાન બંધાવાનું નકી ઠરેથી આપવા કબુલ કરયું છે.

ભરૂચમાં એક સુવાવડખાતું સ્થાપવા માટે ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલે આગેવાની લીધી છે. તેઓએ અનજુમન જોગ એક યાદી છાપી બાહાર પાડી છે, અને એ વીશેના અતરેના જાણીતા ગ્રહસ્થોનાં મત મંગાવ્યા છે—તેમાં તેઓ હેવું જણાવે છે કે:—"ભરૂચમાં એક પારસી સુવાવડખાનાની જરૂર છે એવું મને લાગે છે. સુવાવડખાતું સ્થાપવાથી આપણી ભરૂચની પારસી કોમને બેહદ ફાયદો થશે એમાં તો શક છેજ નહી પણ હાલનો સમય જોતાં એવું ખાતું સ્થાપાય અને તેનો પુરતો લાભ જો આપણા લોકો નહી લીએ તો પછી તે ઉપર ખરચેલી મોહટી રકમ કારગત લાગે નહી માટે માહરો વિચાર સરવે સાહેબોના અભિપ્રાય લઇને પછી સલાહ મળે તો એ કામ કરવાનો છે." એ પછે સુવાવડખાનાનાં ફાયદા વીગેરે જણાવીને લોકો લાભ લેશે કે નહીં તે પુછાવ્યું છે.

મરહુમ શેઠ નસરવાનજી બમનશાહ મેહતાજીની નઇયતે થયેલા ધરમાદામાંથી હાઉ વઇફનું ફંડ ભરૂચમાં સ્થાપ્યું છે. અને તેને ન્યાત જાતનો તફાવત રાખયા વગર દરેક જણને લાભ મળે એવી ગોઠવણ થઈ છે. [એની વધુ વીગત મરહુમનાં ઉઠમણાની વીગતમાંથી જણાશે.]

ગનદેવી ખાતેની જરથોસ્તીઓની વીગત.

ધરમશાલા—અત્રેની મરહુમ શેઠ જમશેદજી નવરોજી વાડીયાવાલી ધરમશાલાનું છાપર ભાગી જવાથી તથા બીજું કેટલુંક કામ સમારવાનુ છે તે માટે કલકતાવાલા શેઠ પેસતનજી એદલજી ગજદરે રૂ ૧૦૦૦ ગણદેવી અનજુમનના ત્રસટી ઉપર મોકલી આપયા છે.

દોખમું—અત્રેનું અરધી સદી ઉપર બંધાયલું શેઠ જમશેદજી નવરોજી ગજદર (સપલા) વાલું દોખમું ચાર બાજુના કુવા આગળથી ફાટી ગયું છે. એ દોખમાની અંદર રૂવાન મુકયા પછી બહારની બાજુએ ખુંલું દેખાય છે અને તેથી ઘણાકોના જીવ કમકમે છે. એ દોખમું સમારવાને સારૂ એક વરસ થયું ફંડ ખુલું મુકેલું છે તેમાં આજ સુધીમાં રૂ ૨૦૦૦ ભરાયા છે. હજી ૨૩૦૦૦ આશરેની ઘટ છે. રકમ ભરાયેથી સમારકામ થવાનો સંભવછે. નહી સમારવામાં આવશે તો થોડા વખતમાં પડી જશે એમ લાગે છે.

મરણ—મુંબઇના મરહુમ શેઠ હોરમજી બમનજી વાડીયાજીના આતશબહેરામના માજી ઓયવાલા મોબેદ પાલનજી એદલજી મોબેદજીના રોજ ૧ લો માહા બારમાને દીને બેહસતનશીન થયા છે. મરહુમ ઘણે સારે ઠેકાણે સગાઇ ધરાવતા હતા. મરહુમથી ગામના લોકને ઘણોજ ટેકો હતો. મરનાર જરથોસતી ધરમમાં ઘણા હુશીયાર હતા. ધરમના પુસતકોનો અભયાસ કરવામાં ઘણા મશગુલ હતા. શરીર લથડી જવાથી અત્રે માસ બે થયા મુકામ કરી રહયા હતા. મરનારની ઉંમર વરસ પંચોતેરની છે.

કવેતા ખાતેની પારસીઓની વીગતો.

પારસી અગીઆરી જેની સ્થાપના ઈ૦ સ૦ ૧૮૮૩ ના જુન મહીનામાં અનજુમન તરફથી થઇ છે.

પારસી સ્કુલ તથા પારસી હોલ—ખાન સાહેબ અરદેશર ડોસાભાઇ મારકરે બંધાવી અનજુમનને ભેટ આપયા છે. અકટોબર ૧૯૦૪ ઇ૦.

પારસી રેસત હાઉસ અથવા ઉતારાનુ મકાન તથા પારસી બીમારોને હવા ફેરફાર માટે "સેનેટરીયમ"—બાઇ રતનબાઈ બરજોરજી દોરાબજી પટેલે બંધાવી અનજુમનને ભેટ આપ્યું છે. મારચ ૧૯૦૫ ઈ૦.

અતરે કવેટામાં નીચલા પારસીઓ નીચે મુજબનાં અંગરેજી ખેતાબો ધરાવે છે:—

ખાન બાહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલને સી. આઇ. ઇ., નો ખેતાબ મળ્યો છે.

શેઠ અરદેશર ડોસાભાઈ મારકરને ખાન સાહેબનો ખેતાબ મલ્યો છે.

કારપોરલ હોરમશજી પે. તલાટી અને લેનસકોરપોરલ અરદેશર ડોસાભાઇ મારકરને વોલનટીઅર લોંગ સરવીસ મેડલ મલ્યા છે.

અતરે સરઅવસરે પારસીઓ તરફથી મેલાવડા થાય છે, તેવા આ વરસમાં બે ખાનગી મેલાવડા પારસી નવજોતના થયા હતા, ને એક બીજો જાહેર મેલાવડો આપણા નામદાર શેહેનશાહની વરસગાંઠનો અતરેના ખાનબહાદુર બરજોજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઈ. ઈ. એ પોતાના બગીચામાં કરયો હતો તેમાં અતરેના શીવીલ અને મીલીટરી અમલદારો તથા બાનુઓ મોટા ભાગે હાજર હતાં, અને ઘણી સારી ધામધુમ થઈ હતી.

દેશાવરનાં જરથોસ્તીઓનું લીસ્ટ.

(આગલે વરસે છપાઈ ગયલાં લીસ્ટો ઉપરાંત પાછળથી આવેલાં.)

તારાપોરના જરથોસ્તીઓના નામ.

અરદેશર જેશંગજી સીલીતરીયા, પેનશનર.
અરદેશર દાદાભાઈ ઝાંયકર, આબકારી ખાતાંમાં.
અરદેશર દીનશાહ ગોવેકર, નોકરી, મુંબઈ.
અરદેશર દોરાબજી તારાપોરવાળા, તારાપોરની જરથોસ્તી અનજુમનનાં એક ટ્રસ્ટી, મ્યુનીસીપલ કંનટ્રાકટર, મુંબઈ
અરદેશર નાદરશાહ બેજનજી તારાપોરવાલા, કલકતા.
અરદેશર પાહલણજી તારાપોરવાલા, કસ્ટમ દારોગા, નીઝામાબાદ (ઇંદુર.)
અરદેશર બેહેરામજી ઈરાંની, ખેતી તથા બાગબાની, બાણગંગા
અરદેશર મેહેરજીભાઈ વીકાજી, ચંદરઘાટ, હેદરાબાદ દખણ.
આદરજી ડોશાજી ઉગજીવરા, ખેતી.
આદરજી અરદેશર દીનશાહ ગોવેકર, ખેતી.
આદરજી ફરામજી ભુતાડીયા.
આદરજી બેજનજી ગોવેકર, ઝાંઇનાં પટેલ.
આદરજી હોરમસજી ગોવેકર, નોકરી, મુંબઈ.
ઉગજીભાઇ ડોશાજી ઉગજીવરા, ખેતી.
એદલજી ખરશેદજી તાડવાળા, મોબેદ, સીકંદરાબાદ.
એદલજી દાદાભાઈ નવલાંના.
એદલજી બેહેરામજી પેસતનદારનાં, મોબેદ, આબકારી ખાતાંમાં, વસઈ.
એદલજી હીરજીભાઈ એદલજી તારાપોરવાલા, ચીતાપુર.
એદલજી હોરમસજી એદલજી તારાપોરવાલા, હેદરાબાદ દખણ.
કાવસશાહ એદલજી તારાપોરવાળા, વકીલ, સીકંદરાબાદ.
કાવસશાહ દોરાબજી સીલીતરીયા, ખેતી.
કુંવરજી જાંહાંગીરજી સોહરાબજી સીલીતરીયા.
કુંવરજી બહમનજી, ટીમબર મરચંટ, જંગલખાતાંના સરકારી કોનટ્રાકટર
કુંવરજી રતનજી વકીલ, ખેતી, ડેહેણું.
કુંવરજી રતનજી સીલીતરીયા, નાયબ તેહસીલદાર, લાડસાંગવી, ઈલાકે નવાબ સર આસમાનજાહ બહાદુર, ડીસ્ટરીકટ અઉરંગાબાદ.
કુંવરજી સોહરાબજી ભુતાડીયા.
કેકોબાદ અરદેશર દોરાબજી તારાપોરવાળા.
કેખશરો કાવસશાહ એદલજી તારાપોરવાળા, એકાઉનટંટ, પબલીક વરકસ ઓડીટ બ્રાંચ, સયફાબાદ પેલેસ, હેદરાબાદ દખણ.
કેરશાસ્પજી શાપુરજી પટેલ, ઉદવાડેવાળા, દરેમેહેરનાં મોબેદ
ખરશેદજી આદરજી ભરડા, મોબેદ, ડીપોકીપર, કેલવા માહીમ
ખરશેદજી કાવશજી સીલીતરીયા, ખેતી, કવડાસ.
ખરશેદજી કુંવરજી સીલીતરીયા, આબકારી ખાતામાં, કેકરી, ડીસ્ટરીકટ અજમેર.
ખરશેદજી હોરમસજી એદલજી તારાપોરવાળા, સીરસ્તેદાર, રાજુરા–માનગઢ (તેલંગાન).
જમશેદજી જાંહાંગીરજી સીલીતરીયા, ખેતી, ભરાઠ (ડેહેણું તાલુકો.)
જમશેદજી જેશંગજી ભુતાડીયા, આબકારી ખાતાંમાં.
જમશેદજી દીનશાહજી, આબકારી કંટરાકટર, બીલાસપુર.
જમશેદજી પેસ્તનજી તાડવાળા, આબકારી ખાતાંમાં.
જમશેદજી શાપુરજી દોસીકુકા, આબકારી ખાતાંમાં, ચીચણ
જાલેજર અરદેશર દોરાબજી તારાપોરવાળા.
જાંહાંગીરજી દાદાભાઇ તારાપોરવાળા, તારાપોરની જરથોસ્તી અનજુમનનાં પ્રમુખ.
જાંહાંગીરજી રૂસ્તમજી ગોવેકર, ખેતી, કરસોડ.
જીવનજી કુંવરજી વાડીગર, આબકારી ખાતાંમાં.
જીવનજી ખરશેદજી કુંવરજી સીલીતરીયા.
જીવનજી દાદાભાઈ સુખલાનાં, ખેતી, ભપોલી (માહીમ તાલુકો)
જીવનજી પેસતનજી રતનજી વાડેવાળા, આબકારી ઈન્સપેકટર.
જીવનજી ફરામજી ભુતાડીયા, ખેતી, રાનસેત. (ડેહેણું તાલુકો)
જીવનજી માણેકજી જમાદાર, ખેતી, કોઢાંણ (માહીમ તાલુકો)
જીવનજી રૂસ્તમજી પંથકી, મોબેદ, પારસી હોટલ કીપર, સીકંદરાબાદ.
જેશંગજી ભીમજીભાઈ ભુતાડીયા, આબકારી ખાતાંમાં.
જેશંગજી રતનજી સીલીતરીયા, પબ્લીક વરકસ ડીપારટમેન્ટમાં કંટરાકટર, વરંગલ ડીસ્ટરીકટ (દખણ)
ડોસાભાઈ આદરજી ઉગજીવરા, આબકારી ખાતામાં.
ડોસાભાઈ મેહેરજીભાઈ મોરાવાળા, આબકારી ખાતામાં.
દાદાભાઈ ખરશેદજી તાડવાળા, મોબેદ, ખેતી.
દાદાભાઈ જીવનજી સુખલાનાં, ખેતી.
દાદાભાઈ નાદરશાહ બેજનજી તારાપોરવાળા, કલકતા.
દાદાભાઈ બેહેરામજી જાંગીરજી.
દાદાભાઈ ભીખાજી માણેકજી વાઠોગર.
દાદાભાઈ માણેકજી નવલાંના, બાઈ સાહેબ આવાંબાઈ કાવસજી પીટીટને ત્યાં કારભારી, ફરામજી હોલ, વારડનરોડ, મહાલક્ષ્મી, મુંબઇ.
દાદાભાઈ હોરમસજી ગોવેકર, ટેલીગ્રાફ માસ્તર, દાદર (બી. બી. રેલવે.)
દાદી એદલજી તારાપોરવાળા, જરનાલીસ્ટ, તારાપોરની જરથોસ્તી અનજુમનનાં એક ટ્રસ્ટી, ખેતી.
દારબજી પેસ્તનજી વાડેવાળા, ખેતી, કીરાટ (માહીમ તાલુકો)
દારબજી સોરાબજી ભરડા, મોબેદ, ખેતી તથા આબકારી ખાતાંમાં
દારબશાહ હોરમસજી નાદરશાહ તારાપોરવાળા.
દારબશાહ હોરમસજી પારડીવાળા, વીમા કંપનીના એજંટ, મુંબઈ.
દીનશાહ કુંવરજી બહમનજી, ખેતી.
દીનશાહજી કુંવરજી સીલીતરીયા, પેનશનર.
દીનશાહજી જીવનજી સુખલાના, ખેતી.
દીનશાહ મહેરજીભાઈ વીકાજી, મીલમાં, ઉમરી (નાંદેડ જીલ્લો)
દીનશાહ હીરજીભાઈ એદલજી તારાપોરવાલા, ચીતાપુર.
દોરાબજી ફરામજી ભુતાડીયા, ખેતી, રાનસેત, (ડેહેણું તાલુકો)
દોરાબજી સોહરાબજી ઝાંયકર, આબકારી ઇન્સપેકટર.
દોરાબજી હોરમસજી ભીમજીભાઈ તારાપોરવાળા.
ધનજીશાહ મંચેરજી ભરૂચા, સ્ટેશન માસ્તર, બોઈસર. (બી. બી. રેલવે)
નરીમાન જાંહાંગીરજી સોહરાબજી સીલીતરીયા.

નવરોજજી માણેકજી જમાદાર, આબકારી ખાતાંમાં.
નવરોજજી શાપુરજી, મોબેદ, ભરૂચ.
નાદરશાહ જીવનજી ગોવેકર, આબકારી ખાતાંમાં.
નાદરશાહ રતનજી સીલીતરીયા, ખેતી.
નાદરશાહ હોરમસજી એદલજી, એડન.
નાનાભાઈ દાદાભાઈ ઝાંયકર, આબકારી ખાતાંમાં.
પાહલણજી આદરજી ભરડા, મોબેદ, આબકારી ખાતાંમાં.
પાહલણજી ફરદુનજી પેસ્તનદારૂનાં, મોબેદ, આબકારીખાતાંમાં
પીરોજશાહ ખરશેદજી કાવસજી તારાપોરવાળા, ડાકટર, (આઈ. એમ. એસ.)
પીરોજશાહ જહાંગીરજી તારાપોરવાળા, ખેતી.
પીરોજશાહ પેસ્તનજી તાડવાળા, મોબેદ, ખેતી.
પીરોજશાહ બરજોરજી ભરડા, ધરમપોરવાળા, મોબેદ, ખેતી.
પીરોજશાહ સોહરાબજી તારાપોરવાળા, નીઝામ સરકારનાં
પેસ્તનજી ખરશેદજી તારાપોરવાળા. [પેનશનર.
પેસ્તનજી નવરોજજી ગોવેકર, ખેતી, ચારોટી. (ડેહેણું તાલુકો)
પેસ્તનજી નવરોજજી ઝાંયકર, ખેતી.
પેસ્તનજી રતનજી વાડેવાળા, ખેતી, કીરાટ. (માહીમ તાલુકો)
ફરદુનજી કુંવરજી તારાપોરવાળા, એલ. સી. ઈ., રીટાયરડ પેનશનર, અમદાવાદ.
ફરદુનજી પીરોજશાહ સોહરાબજી તારાપોરવાળા, બી. એ., અલાહાબાદ.
ફરદુનજી બેહેરામજી પેસ્તનદારૂનાં, મોબેદ, આબકારીખાતાંમાં
ફરામજી જહાંગીરજી સોરાબજી સીલીતરીયા, અવલ કારકુન, કસ્ટમ આફીસ, જાલનાં.
ફરાંમજી જેશંગજી જુતાડીયા, આબકારીખાતાંમાં.
ફરાંમજી બેહેરામજી બેહેલીકાકા, મોબેદ, ખેતી.
ફરાંમજી માણેકજી મેહેતા (તાડવાળા), આબકારી કંટરાકટર,
ફરાંમજી ભીમજીભાઈ ઝાંયકર, આબકારીખાતાંમાં. [ડેહેણું.
ફરામરોજ કુંવરજી બહમનજી, ખેતી.
ફરામરોજ દીનશાહ, આબકારી કંટરાકટર, બીલાસપુર.
ફરામરોજ બેહરામશાહ તારાપોરવાળા, કંટરાકટર, બેંગલોર.
ફરામરોજ હોરમસજી જમશેદજી પંથકી, (ઉદવાડેવાળા).
બમનજી કુંવરજી બમનજી, ખેતી.
બહમનજી પેસ્તનજી બેહલીકાકા, મોબેદ, આબકારીખાતાંમાં.
બરજોરજી જમશેદજી વીકાજી, હેદરાબાદ (દખણ)
બરજોરજી દાદાભાઈ નવલાંનાં, મુંબઈ.
બરજોરજી દારબજી પેસ્તનજી વાડેવાળા.
બરજોરજી પેસ્તનજી તાડવાળા, મોબેદ, આબકારીખાતાંમાં.
બરજોરજી હોરમસજી દારબજી દવીએરવાળા, ખેતી.
બાપુજી અરદેશર જેશંગજી સીલીતરીયા, કેમીસરીએટખાતાં-
બેજનજી અરદેશર દોરાબજી તારાપોરવાળા. [માં, નીમચ.
બેહરામજી આદરજી ભીમજી, ખજાનદાર, જીલ્લા નાંદેડ.
બેરાંમજી જાંગીરજી, ખેતી.
બેહરામજી પેસ્તનજી બેહલીકાકા, આબકારીખાતાંમાં.
બેહરામશાહ અરદેશર, ખેતી.
બેહરામશાહ રૂસ્તમજી સીલીતરીયા, આબકારી ઈન્સપેકટર,
ભીખાજી દોરાબજી તારાપોરવાળા, અજમેર. [કોલ્હાપુર.
ભીખાજી ફરામજી ભરડા, મોબેદ, ખેતી, બોરસતી (માહીમ તાલુકો)
ભીખાજી ભીમજીભાઈ એદલજી તારાપોરવાલા, મુંબઈ.
ભીખાજી ભીમજીભાઈ વીકાજી તારાપોરવાળા.
ભીખાજી માણેકજી વાડીગર, ખેતી.

ભીમજીભાઈ જેશંગજી જુતાડીયા, આબકારીખાતાંમાં.
ભીમજીભાઈ મહેરજીભાઈ વાડેવાળા, આબકારી ડેપોકીપર,
ભીમજીભાઈ રૂસ્તમજી વાડીગર, રાયપુર. [રાઈચોર.
ભીમજીભાઈ હીરજીભાઈ ગોવેકર, ખેતી તથા આબકારી-
મંચેરશાહ નાદરશાહ ગોવેકર. [ખાતાંમાં.
મંચેરશાહ સોહરાબજી સીલીતરીયા.
માણેકજી બેહરામજી પેસીકાકા, જનરલ મરચંટ.
માણેકજી બેહરામજી પેસ્તનદારૂનાં, મોબેદ, આબકારી-
માણેકશાહ જાંગીરજી જુતાડીયા. [ખાતાંમાં.
માણેકશાહ ભીખાજી વાડીકર, પોલીસ જમાદાર, કેલવામાહીમ
માણેકશાહ મંચેરજી તાડવાળા, મોબેદ.
માણેકશાહ સોરાબજી સીલીતરીયા, ખેતી, વરોતી.
મેહેરજીભાઈ ભીમજીભાઈ વાડેવાળા, આબકારી ખાતાંમાં.
મેહેરવાનજી દાદાભાઈ ગોવેકર, પેનશનર.
મેહેરવાનજી મંચેરજી તાડવાળા, મોબેદ, સીકંદરાબાદ.
રતનજી જમશેદજી પેસતનજી વાડેવાળા.
રતનજી જીવનજી ગોવેકર.
રતનજી હોરમસજી દારબજી દવીએરવાળા.
રામજીભાઈ પેસ્તનજી ઉગજીવરા, ખેતી, રાવતે (માહીમ તાલુકો)
રામજીભાઈ ભીખાજી ગોવેકર, ખેતી, કોણગામ (ડેહેણુ તાલુકો)
રૂસ્તમજી આદરજી ભીમજી, અમીન કસ્ટમ, રાઈચોર.
રૂસ્તમજી જાંહાંગીરજી ગોવેકર
રૂસ્તમજી નસરવાનજી પંથકી, આબકારી ખાતાંમાં, નવાપોર. (માહીમ તાલુકો)
રૂસ્તમજી ભીમજીભાઈ જુતાડીયા, આબકારી ખાતાંમાં.
રૂસ્તમજી ભીખાજી વાડીગર.
રૂસ્તમજી માણેકજી જમાદાર, ખેતી.
રૂસ્તમજી રતનજી પંથકી, આબકારી ખાતાંમાં, ઉરણ.
રૂસતમજી ભીમજીભાઇ ઝાંયકર, આબકારી ડેપોકીપર,
રૂસતમજી હીરજીભાઈ ગોવેકર. [આકોલા (બીરાર)
વીકાજી અરદેશર દોરાબજી તારાપોરવાળા, મુંબઈ.
વીકાજી ફરદુનજી કુંવરજી તારાપોરવાળા, વકીલ, રાજકોટ
વીકાજી ભીખાજી માણેકજી વાડીગર.
વીકાજી ભીમજીભાઇ વીકાજી તારાપોરવાળા, આબકારી ખાતાંમાં, વસઈ.
વીકાજી મેહેરજીભાઇ બાપુજી વીકાજી, "પરનાળી" નામનાં ઇનામદાર, તારાપોરની જરથોસતી અનજુમનનાં એક ત્રસ્ટી તથા તારાપોર અને તેની અત્રાફનાં ૨૩ ગામોનાં આનરરી સ્પેશીયલ માજીસ્ટ્રેટ.
વીકાજી મેહેરજીભાઈ ઓરાવાળા, આબકારી ખાતાંમાં.
વીકાજી હીરજીભાઈ ગોવેકર, ખેતી.
શાપુરજી અરદેશર તારાપોરવાલા, મુંબઈ.
શાપુરજી બેજનજી ગોવેકર, ઉર્ફે "મામલેદાર" આબકારી ઈન્સપેકટર, ડેહેણું તાલુકો.
સોહરાબજી જાંહાંગીરજી સીલીતરીયા, ઈજનેર.
સોહરાબજી પીરોજશાહ સોહરાબજી સીલીતરીયા.
સોહરાબજી ભીમજીભાઇ ઝાંયકર, આબકારી ખાતાંમાં, સોનમઠ-વ્યારા
સોહરાબજી શાપુરજી સીલીતરીયા, ખેતી, વરોતી, (ડેહેણુ તાલુકો.)
સોહરાબજી હોરમસજી ભીમજીભાઇ તારાપોરવાળા.
સોહરાબજી હોરમસજી સીધવા, (ઉદવાડેવાળા) દરેમેહેરનાં મોબેદ.

હીરજીભાઈ એદલજી તારાપોરવાળા, તેહેસીલદાર, ચીતાપુર, (દખણ)
હીરજીભાઈ રૂસતમજી ગોવેકર, ખેતી.
હોરમસજી અરદેશર જેશંગજી તારાપોરવાળા, બેલગાંમ.
હોરમસજી જમશેદજી અંધ્યારૂજીનાં, તારાપોરનાં પંથકી.
હોરમસજી દાદાભાઈ ગોવેકર, ખેતી.
હોરમસજી દારબજી પેસતનજી વાડેવાળા.
હોરમસજી નાદરશાહ બેજનજી તારાપોરવાળા, દારોગા, એરમલા.
હોરમસજી પાહલણજી વાડેવાલા, મેનેજર, પાંહુચા કુંપની, [રાયપુર.
હોરમસજી ફરામજી ધરમપોરવાળા, ખેતી.
હોરમસજી ભીમજીભાઈ વીકાજી તારાપોરવાળા, આબકારી [ખાતાંમાં.
હોરમસજી ભીમજીભાઈ સરોડીયા.
હોરમસજી માણેકજી તાડગાળા, આબકારી ડેપોકીપર થાણા.

બારડોલી તથા તેને લગતાં ગામોના જરથોસ્તીઓના નામ.

એદલજી ધનજીભાઈ આમરીઆ, ખેતી, શુનવાણી.
એદલજી નવરોજી મોતા, ખેતી, બારડોલી.
એદલજી નાનાભાઈ, દુકાણ, વાંશકુઈ.
એદલજી લીમજીભાઈ વાડીયા, દારૂની દુકાણ, કીકવાડ.
કાવશજી જીવાજી પટેલ, ખેતી, બારડોલી.
કાવશાજી દીનશાજી દસતુરકામદીન, જમીનદાર.
કાવશાજી બરજોરજી, ખેતી, સુરાલી.
કાવશાજી બેરામજી દોલી, દુકાણ, બુડુવારી.
કાવશાજી માણેકજી, દુકાણ, વરાડ.
કાવશાજી શાપુરજી સીઓદયા, ખેતી, પુણી.
કુંવરજી બેરામજી શુરતી, ખેતી, કરોડ.
કેખશરૂ કાવશાજી ખોખરી, ખેતી, સરભોણ.
ખરસેદજી પેસતનજી દુમસીયા, દુકાણ વગેરે, વઢવાણીયા.
જમશેદજી દોસાભાઈ નવા, ખેતી, બારડોલી.
જમશેદજી શાપુરજી શીઓદયા, દારૂની દુકાણ, પુણી.
જાંગીરજી દોરાબજી મોતા, ખેતી, બારડોલી.
જાંગીરજી ફરામજી ખોખરી, ખેતી, સરભોણ.
દારાબજી નાનાભાઈ કાસદ, દારૂની દુકાણ, અથુકા.
દોરાબજી કાવશાજી મોતા, દારૂની દુકાણ, બારડોલી.
દોરાબજી રૂસતમજી કકલીઆ, નોકરી, બારડોલી.
દોરાબજી શોરાબજી તારાપુરવાલા, દારૂના ડીપોના મેનેજર, [બારડોલી.
દોરાબજી હીરજીભાઈ, દુકાણ, કરોડ.
ધનજીભાઈ નાનાભાઈ કાસદ, દારૂની દુકાણ, વાલોડ.
ધનજીભાઇ લીમજીભાઈ, ખેતી, બાલદા.
નવરોજી એદલજી ભાજા, દુકાણ, રાજપાગારાણી.
નવરોજી કુવરજી મોટા, ખેતી, બારડોલી.
નવરોજી શાપુરજી શીઓદયા, દારૂની દુકાણ, પુણી.
નશરવાનજી કાવશાજી ખોખરી, ખેતી, સરભોણ.
નસરવાનજી જમશેદજી લંગડા, દારૂની દુકાણ, વાંકાનેર.
નશરવાનજી ભીખાજી મોટા, ખેતી, બારડોલી-
નશરવાનજી રૂસતમજી મોતા, દારૂની દુકાણ, શેજવાડ.
નશરવાનજી શોરાબજી માસતર આબકારી ઈનસપેકટર-
બારડોલી.
નાનાભાઈ નશરવાનજી નવા, શેઠ રૂ. કા. પટેલના કારભારી
નાનાભાઈ પાલનજી શીઓદયા, દુકાણ, ખાજ. [બારડોલી.
નાનાભાઇ શોરાબજી, ખેતી, શુરાલી.
પાલનજી જમશેદજી, ખેતી, શુરાલી.
પાલનજી દારાબજી, ખેતી, અંબાચ.
પેસતનજી કાવશાજી, દારૂની દુકાન, બારડોલી.
પેસતનજી ફકીરજી મોતા, ખેતી વીગેરે, બારડોલી.
ફરામજી જીવનજી ચીનાઈ, રેલવે ઈનસપેકટર, બારડોલી.
ફરામજી નાનાભાઈ, ખેતી, વાંસકુઈ.
ફરામજી રૂસતમજી ખોખરી, દારૂની દુકાણ, સરભોણ.
ફરામજી લીમજીભાઈ, ખેતી, બાલદા.
ફરામજી શોરાબજી, દારૂની દુકાણ, શુરાલી.
બમનજી શાપુરજી, ખેતી, બારડોલી.
બરજોરજી એદલજી, દુકાણ, બાલદા.
બેજનજી માણેકજી, ખેતી, વરાડ.
બેરામજી નાનાભાઇ સુરતી, ખેતી કરોડ.
ભીખાજી કુંવરજી મોતા, ખેતી વીગેરે, બારડોલી.
માણેકજી ભીખાજી મોટા, ખેતી, બારડોલી.
મેરવાનજી લીમજીભાઈ, ખેતી, બાલદા.
રતનજી એદલજી આમરીઆ, ખેતી, શુનવાણી.
રતનશાહ રૂસતમજી ખોખરી, ખેતી, સરભોણ.
રૂસતમજી એદલજી આમરીઆ, ખેતી, શુનવાણી.
રૂસતમજી કુંવરજી દુમસીયા, દુકાણ વગેરે, મોતા.
રૂસતમજી કુંવરજી, દારૂની દુકાણ, અંબાચ.
રૂસતમજી દારબજી કાસદ, દુકાણ વગેરે, બાજીપુરા.
રૂસતમજી દીનશાજી ઓલીઆ, ખેતી, બારડોલી.
શાપુરજી નવરોજી, ખેતી, બારડોલી.
શાપુરજી ફરામજી, દારૂની દુકાણ, વડોલી.
શોરાબજી એદલજી આમરીઆ, દુકાણ, શુનવાણી.
શોરાબજી જમશેદજી, ખેતી, શુરાલી.
શોરાબજી ફકીરજી, દુકાણ, વાંશકુઈ.
શોરાબજી ભીખાજી મોતા, ખેતી, બારડોલી.
હોરમજી નસરવાનજી બેરામજી દસ્તુર, મોબેદોનો, બારડોલી.
હોરમજી પેસતનજી કાસદ, દારૂની દુકાણ, માણેકપોર.
હોરમજી પેસતનજી, દુકાણ, કરોડ.
હીરજીભાઈ ફરામજી, ખેતી વડોલી.
હોરમજી બરજોરજી, ખેતી, શુરાલી.
હોરમજી રતનજી માસતર, બારડોલી.

વલસાડના જરથોસ્તીઓના નામ.

એદલજી દાદાભાઈ, વેધરીવાલા, ખેતી.
એદલજી નાનાભાઈ જાંબુરીવાલા.
એદલજી મહેરવાનજી દાબડી, મહુની છાવણી.
કાવશાજી કુંવરજી, કેરેજ એકઝામીનર, મીઆગામ સ્ટેશન.
કુંવરજી નવરોજી દેશાઈ.
ખરસેદજી ફીરોઝજી દસતુર, મોબેદ.
જમશેદજી રતનજી વજીફદાર, આબકારી કનટ્રાકટર ઓફીસ [ધરમપોર.
જીજીભાઇ કુંવરજી મેધોરા, દુકાનદાર, વડકુઈ.
જીજીભાઇ લીમજીભાઇ ગાટલા, ખેતી.
ડાહયાભાઈ કુંવરજી મેધોરા, શેઠ મનચેરજી તાતાના કારભારી ખીલ્લીમોરા.

દીનશાજી પેસતમજી કડવા.
દોરાબજી મારણું, શેઠ દુબાસના મેનેજર.
દોરાબજી ડાહ્યાભાઈ, ફીટર, હોરડા.
દોરાબજી નશરવાનજી ઠેઠા, દારૂની દુકાન, શોનગઢ માહાલ.
દોરાબજી મેરવાનજી ગદોઈવાલા, કનટ્રાકટર.
ધનજીભાઈ પાલનજી વજીફદાર, દારૂની દુકાન, ખાનદેશ.
નવરોજી ખરશેદજી ધુજરા, મોબેદ.
નવરોજી પેસતનજી વકીલ, સ્મોલ કોઝ કોરટ.
નવરોજી લીમજીભાઈ બધનીવાલા, જનરલ એજંટ.
પીરોજશા પેસતનજી ઠેઠા, ખેતી, કોસંબ કુવા.
પીરોજશા સોરાબજી સરકારી, સરકાવાલા.
પેસતનજી જમશેદજી મીચાઈવાલા, ખેતી.
ફરામજી કુંવરજી માંડવેવાલા, ખેતી.
બરજોરજી રૂસતમજી પાસતીઆ, મોબેદી.
બેજનજી શાપુરજી દેશાઈ, દારૂની દુકાણ, ખાનદેશ.
બેજનજી હોરમજી વજીફદાર.
બેજનજી હોરમજી કનટ્રાકટર.
બેગમજી ઈજીઆરજી કનટ્રાકટર.
બેરામજી ભીખાજી મોબેદી, વલસાડ.
મેરવાનજી જમશેદજી ગોટલા, ફાયર મેન.
રતનજી લીમજીભાઈ ગોટલા, તાડીના ઈજારદાર.
રૂસતમજી નવરોજી પાસતીઆ, મોબેદ.
શાપુરજી જમશેદજી દેશાઈ, ખેતી.
શાપુરજી નથુભાઈ દગરકુલીઆ, વેપારી.
હોરમજી ફકીરજી બીલપુડીવાલા, વકીલ, સ્મોલકોઝ કોરટ.

બીલીમોરાના જરથોસ્તીઓના નામ.

અરદેશર દોરાબજી પંથકી, મોબેદી, મેધારગામ.
અરદેશર નવરોજી જુરીઆબરજોર.
અરદેશર રૂસતમજી વાહડીયા, વાહાણ બાંધનાર.
એદલજી ખરશેદજી દમનીઆ, ભાડુતી ગાડી ફેરવનાર.
એદલજી માણેકજી જુરીઆબરજોર, ખેતી.
એદલજી રૂસતમજી વાહડીયા, વહાણ બાંધનાર.
એદલજી હોરમજી ઓજનવાલા, નોકરી.
કાવશજી મંચેરશા વાહડીઆ, ગ્રીટોસ કસતમ હાઉસમાં નોકરી.
કાવશજી મંનચેરજી.
કાવશજી હોરમજી વહાડયા, વેપારી તથા વહાણ બાંધનાર.
કુંવરજી દાદાભાઈ મલેશરા, ઈંટના વેપારી.
કુંવરજી દારબજી.
કુંવરજી શાપુરજી ગબા, ઘડીઆળી.
કોલાભાઈ શાપુરજી મેધારા.
ખરશેદજી ફરામજી પંથકી, મોબેદી.
ખરશેદજી ભીખાજી ભગત, ગાંધીની દુકાન.
જમશેદજી જીનાભાઈ મેધારા.
જમશેદજી પેસતનજી બરજોર લીમજીવાલા, ખેતી.
જમશેદજી રતનજી મેધારા, છોગના વેપારી.
જીજીભાઈ નશરવાનજી જીજીલીમવાલા, ખેતી.
ડોશાભાઈ માણેકજી બરજોર, દલાલીનો.
ડોશાભાઈ લીમજીભાઈ મેધુસી, ખેતી.
દાદાભાઈ જમશેદજી મોબેદ, પંથકી.
દાદાભાઈ ધનજીભાઈ ગબા, આબકારી ઈજારદાર.
દાદાભાઈ માણેકજી જુરીઆ બરજોર, ખેતી.
દાદાભાઈ નશરવાનજી વઈઆ, આબકારી ઈજારદારના મેતાજી
દાદાભાઈ લીમજીભાઈ વાહડયા, ઘડીયાલી.
દાદાભાઈ હોરમજી વાશીકુશી, ખેતી તથા તાડીના લેશનદાર.
દારબજી ફરામજી ટટરીઆ, અનજુમનની ધરમશાળાના મેનેજર.
દીનશા બરજોરજી ચીમોરા, ખીલાના વેપારી, વહાણની દલાલી કરનાર.
ધનજીશા એદલજી બરજોર ફરામવાલા, જરથોસ્તી અનજુમનના મેતાજી.
ધનજીશા કુવરજી ગબા, ખેતી.
ધનજીશા કુંવરજી આંતલીઆ, વેપાર તથા ખેતી.
ધનજીશા રતનજી મેધારા, છોઐના વેપારી.
ધનજીભાઈ જીનાભાઈ.
નજીભાઈ રૂસતમજી નથુ લીમજીવાલા, ખેતી.
ધનજીભાઈ શાપુરજી ટાટા, યુરોપ શોપકીપર, તથા ઈંટના વેપારી.
નવરોજી એદલજી બરજોર ફરામવાલા, માસ્તર.
નવરોજી જમશેદજી જીજીલીમવાલા.
નવરોજી દાદાભાઈ મલેશરા, ભાડુતી ગાડી ફેરવનાર.
નવરોજી બેરામજી બરજોર ફરામવાલા, દારૂની દુકાન તથા ખેતી
નવરોજી પાલનજી પંથકી, ઈટ તથા બાવલના વેપારી.
નવરોજી પેસતનજી બરજોર લીમજીવાલા.
નવરોજી હોરમજી નથુ લીમજીવાલા, પેનશનર.
નશરવાનજી પેસનનજી વાશનીઆ.
પાલનજી જમશેદજી પંથકી, ઈંટના વેપારી.
પીરોજશા દોરાબજી વાડીયા, વહાણ બાંધનાર.
પીરોજશા બરજોરજી બચા, બાવલના વેપારી.
પેસતનજી કુંવરજી જુરી, ખીલાના વેપારી.
પેસતનજી દોરાબજી વાહડયા, વહાણ બાંધનાર.
પેસતનજી ધનજીભાઈ બરજોર લીમજીવાલા.
પેસતનજી બરજોરજી ડોકટર, ખેતી.
પેસતનજી બેરામજી જુરી.
પેસતનજી મનચેરજી બરજોર ફરામવાલા.
પેસતનજી લીમજીભાઈ ચાવલ, ખેતી.
ફકીરજી પીરોજશા વાહડયા, નોકરી.
ફકીરજી હોરમજી વાહડયા, વેપારી તથા વહાણ બાંધનાર.
ફરામજી મોતાભાઈ મેધારા, છોઐના વેપારી.
ફરામજી શાપુરજી દુલીઆ, વાહડયા.
બમનશા ડોશાભાઈ બરજોર લીમજીવાલા, ખેતી.
બમનજી ધનજીભાઈ બરજોર લીમજીવાલા, ખેતી.
બરજોરજી નશરવાનજી મેગુશી, વેપાર તથા ખેતી.
બરજોરજી માણેકજી માવજી, નોકરી.
બરજોરજી પેસતનજી બચા, આબકારી ઈજારદાર.
બરજોરજી પેસતનજી ડોકટર, ખાનગી દવાખાનું.
બરજોરજી બમનજી દાજી, નોકીવાલા.
બરજોરજી લીમજીભાઈ મેધારા, ખોલના વેપારી.
બેજનજી જમશેદજી પંથકી, મોબેદી.
બેજનજી મંચેરજી પંથકી, મોબેદી.
બેરામજી ફરામજી બરજોર ફરામવાલા, ખેતી.
મનચેરશા ફરામજી આતલીઆ, તાડીની દુકાનના ગુમાસ્તા.
મનચેરશા રૂસતમજી વાહડયા.
મનચેરજી શાપુરજી ટાટા, નવશારી પ્રાંતના આબકારી ઈજારદાર.
માનેકજી જીવાજી માવજી.

માનેકજી દોરાબજી મોબેદ, અનજુમનના નોકર.
માણેકજી હોરમજી વાશીકુશી, બબરચી.
મેરવાનજી એદલજી નીલગરીવાલા.
મેરવાનજી એદલજી બજોતીઆ, સ્ટેશન માસતર.
મેરવાંનજી પાલનજી પંથકી, ઈંટ તથા બાવલના વેપારી.
મોટાભાઈ નવરોજી લાલ જીજીભીમવાલા, પેનશનર.
મોટાભાઇ ભીમજીભાઈ મેઘોરા, ખોલના વેપારી.
રતનજી દાદાભાઇ મેઘોરા, છાંઓના વેપારી.
રતનશા ભીમજીભાઈ બરજોર ભીમજીવાલા, બાવલના વેપારી.
રતનજી શાપુરજી ટાટા, આબકારી ઈજારદાર.
રતનજી શોરાબજી જુરી, દીવેલના વેપારી.
રૂસતમજી નવરોજી ભુરીઆ બરજોર.
રૂસતમજી નશરવાનજી વાશનીઆ.
રૂસતમજી બરજોરજી ડૉકટર, ખાનગી દવાખાનું તથા ખેતી.
રૂસતમજી બરજોરજી ચીમોરા, ખીલાના વેપારી, વહાણની દલાલી કરનાર.
રૂસતમજી મોટાભાઈ મેઘોરા, ખોલના વેપારી.
ભીમજીભાઈ કુંવરજી આતલીઆ, ખેતી તથા નોકરી.
ભીમજીભાઈ ડોશાભાઈ જીજીભીમવાલા, આબકારી ઈજારદારના ડીપો મેનેજર.
ભીમજીભાઈ હોરમજી તાતા, સરકાના વેપારી.
શાપુરજી દારબજી વાહુડયા, વહાણ બાંધનાર.
શોરાબજી જામાજી, વરકીંગ બોકસનું કામકરનાર.
શોરાબજી કોલાભાઇ પંથકી, મોબેદનું કામ કરનાર.
શોરાબજી દારબજી, પેનશનર.
શોરાબજી દોરાબજી વાહુડયા, ભાડુતી ગાડી ફેરવનાર.
શોરાબજી માણેકજી પંથકી, મોબેદી.
શોરાબજી રૂસતમજી વાહુડયા, નોકરી.
શોરાબજી રૂસતમજી મેઘોરા, છાંઓના વેપારી.
શોરાબજી ભીમજીભાઈ મેઘોરા, ખોલના વેપારી.
શોરાબજી શાપુરજી ગબા, આબકારી ઈજારદાર.
હોરમજી ફરામજી આંતલીઆ, આબકારી ઈજારદારના ગુમાસ્તા.
હોરમજી બરજોરજી બચા, બાવલના વેપારી.
હોરમજી હોશંગજી બરજોર ફરામવાલા, નોકરી.
હોશંગજી ફરામજી બરજોર ફરામવાલા, ઈજારદારના ગુમાસ્તા.
હોશંગજી માનેકજી બરજોર ભીમજીવાલા, વજીફેદાર.

ભેસાનના જરથોસ્થીઓના નામ.

અસપંદીયાર પેસતનજી, ભેસાણ.
એરચશા પીરોજશાહ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
એરચશા બેરામજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
એદલજી જમશેદજી ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
એદલજી દોરાબજી ભેસાનીઆ, બહારગામ ઈનસપેકટર.
કાવશાજી રતનજી મોબેદ, મોબેદી, ભેસાણ.
કાવશાજી રૂસતમજી ભેસાનીઆ, કરાંચી.
કાવશાજી રૂસતમજી, પંચમહાલ.
કુંવરજી ભીખાજી ભેસાનીઆ, દારૂની દુકાન, ખાનદેશ.
કુંવરજી માણેકજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
કેખશરૂ પાલનજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
કેખશરૂ ભીમજીભાઇ ભેસાનીઆ.
ખરશેદજી પીરોજશા ભેસાનીઆ,
ગોદરેજ જમશેદજી ભેસાનીઆ.
જમશેદજી આદરજી એદલજી, ભેસાણ.
જમશેદજી જોગીભાઈ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
જાંગીર પીરોજશાહ, ભેશાણ.
જાંગીરજી બેરામજી પટેલ, ભેસાનીઆ, દલાલી તથા એજન્ટ, હોંગકોંગ.
જાલભાઈ પાલનજી ભેસાનીઆ.
જીવણજી રૂસતમજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
ડોશાભાઈ માણેકજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
દાદાભાઈ પાલનજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
દાદાભાઈ મનચેરજી ભેસાનીઆ.
દીનશાજી નશરવાનજી ભેસાનીઆ.
દીનશાહ ફકીરજી ભેસાનીઆ, લોખંડ કામની દુકાન.
ધનજીશા મનચેરજી ભેસાનીઆ, દુકાન પર, કલકતે.
નરીમાન પેસતનજી, ભેસાણ.
નવરોજી દીનશાહ ભેસાનીઆ ભેસાણ.
નવરોજી બેજનજી ભેસાનીઆ.
નશરવાનજી કાવશાજી ભેસાનીઆ.
નશરવાનજી નવરોજી ભેસાનીઆ, ખેડુત જમીનદાર, ભેસાણ.
નશરવાનજી પાલનજી ભેસાનીઆ.
પદમજી કાવશાજી મોબેદ, ભેસાણ.
પાલનજી પેસતનજી પટેલ, ખેડુત, જમીનદાર, ભેસાણ.
પાલનજી રૂસતમજી ભેસાનીઆ, રહીમરપર નોકરી.
પીરોજશા આદરજી મોબેદ, મોબેદી, ભેસાણ.
પીરોજશા દીનશાહ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
પીરોજશા ભીમજીભાઈ ભેસાનીઆ.
પેસતનજી આદરજી મોબેદ, મોબેદી, ભેસાણ.
પેસતનજી નશરવાનજી ભેસાનીઆ, ખેડુત જમીનદાર.
ફકીરજી ભીમજીભાઈ ભેસાનીઆ.
ફરેદુનજી જમશેદજી ભેસાનીઆ.
ફરામજી ફકીરજી ભેસાનીઆ.
ફરામજી બેરામજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
ફરામજી રૂસતમજી ભેસાનીઆ.
બમનજી નશરવાનજી ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
બમનજી બેરામજી ભેસાનીઆ, કરાંચી.
બમનજી રતનજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
બેજનજી ધનજીભાઈ ભેસાનીઆ, ખેડુત જમીનદાર, સીગનેચાર.
બેરામજી કાવશાજી ભેસાનીઆ, કરાંચી.
બેરામજી રૂસતમજી, પતીઆલા.
બેરામજી પેસતનજી ભેસાનીઆ, દુબાસના દારૂના ફરમાં.
મનચેરજી દોરાબજી ભેસાનીઆ.
મનચેરશા નશરવાનજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
મનચેરજી નશરવાનજી ભેસાનીઆ.
મનચેરજી મેરવાનજી ભેસાનીઆ.
મનચેરજી શોરાબજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
માણેકજી જીવનજી ભેસાનીઆ, જમીનદાર ખેડુત, ભેસાણ.
માણેકજી દાદાભાઈ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ
મેરવાનજી નશરવાનજી ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
મેરવાનજી મનચેરજી મુડવેવાલા ભેસાનીઆ, મુડવાગામના જમીનદાર.
રતનજી દાદાભાઈ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
રતનજી બેરામજી ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
રતનજી રૂસતમજી ભેસાનીઆ નોકરી, બહારગામ.

રતનજી હીરજીભાઈ લેસાનીઆ, લેસાણુ.
રૂસતમજી હીરજીભાઇ લેસાનીઆ, લેસાણુ.
રૂસતમજી પાલનજી લેસાનીઆ.
રૂસતમજી બેરામજી લેસાનીઆ, ખાનદેશ.
રૂસતમજી બરજોરજી લેસાનીઆ, ખાનદેશ.
રૂસતમજી માણેકજી લેસાનીઆ, જમીનદાર, લેસાણુ.
શાપુરજી શોરાબજી લેસાનીઆ, દારૂની દુકાન પતીઆલા.
શાવકશા મેરવાનજી મુડવેવાલા, મુદવાના જમીનદાર.
શાવકશા રતનજી લેસાનીઆ, લેસાણુ.
શોરાબજી એદલજી મોબેદ, મોબેદી લેસાણુ.
શોરાબજી કાવશજી લેસાનીઆ, લેસાણુ.
શોરાબજી દોરાબજી લેસાનીઆ.
શોરાબજી પાલનજી લેસાનીઆ, ખાનદેશ.
શોરાબજી પેસતનજી લેસાનીઆ, પટેલ, હોંગકોંગ.
શોરાબજી ભીમજીભાઈ લેસાનીઆ.
શોરાબજી શાપુરજી લેસાનીઆ, પેપર મીલ, ગોવાલીયર.
હીરજીભાઈ રૂસતમજી, પતીઆલા.
હોરમજી નશરવાનજી લેસાનીઆ, લેસાણુ.
હોરમજી મનચેરજી લેસાનીઆ, લેસાણુ.
હોરમજી માણેકજી લેસાનીઆ.
હોરમજી હીરજીભાઈ લેસાનીઆ, ડ્રાઈવર, મોરાદાબાદ.

કાશમીરના જરથોસ્તીઓના નામ.

અરદેશર ડોસાભાઈ હકીમ, મહારાજા સાહેબના એસીસટન્ટ પ્રાઈવેટ સેક્રેટરી.
એ. એચ. મહેતા, પોલીસ ઇનસપેકટર.
એ. એચ. બાના, કોચ બીલડર.
કેખશરૂ જમશેદજી દીવેચા, એસીસટન્ટ, મેસરસ પેસતનજીની
ગુસતાદજી કાવશજી ખરાસ, તેલીગ્રાફ દીપારટમેન્ટ. [કું.
ટેહમુરશ બેરામજી સકલાતવાલા, એકાઉનટન્ટ જનરલ ઓફીસ. [જીની કું૦.
ડોસાભાઈ કાવસજી બજીના, એસીસ્ટન્ટ, મેસરસ પેસતન-
દારાબશાહ વાહડીઆ, પરોફેસર, પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સ કોલેજ, જમુ.
દોરાબજી કાવસજી જશાવાલા, મેસરસ પેસતનજીની કુ૦ વાઈન અને જનરલ મરચંટસ.
દોરાબજી બરજોરજી સથા, એસીસટંટ, મેસરસ જી૦ નશરવાનજીની કું૦
નશરવાનજી એદલજી ગોટલા, એનજીનીઅર ઈન ચારજ, મહારાજા સાહેબનાં સ્ટીમ લાનચ. [કું૦.
નવરોજી પેસતનજી ઉનવાલા, મેનેજર, મેસરસ પેસતનજીની
પેસતનજી શાપુરજી ઉનવાલા, મેસરસ પેસતનજીની કુ૦. વાઈન અને જનરલ મરચંટસ.
એફ. એમ. દાદીના પ્રીન્સીપાલ, પ્રીન્સ ઓવ વેલ્સ કોલેજ, જમુ.
બરજોરજી બહેરામજી માહુવા, મહારાજા સાહેબના પ્રાઇવેટ સેક્રેટરીના મેનેજર.
બહેરામજી નવરોજજી ઉનવાલા, વીદયારથી.
બહેરામજી નશરવાનજી સબાવાલા, મેસરસ જી૦ નશરવાનજીની કુ૦, વાઈન અને જનરલ મરચંટસ.
બહેરામજી રતનજી સકલાતવાલા, વકીલ, સદર અદાલત.
માણેકજી નશરવાનજી ગજદર, એનજીનીયર, જીલમપાવર ઈનસટાલેશન, મોહરા.
ડાકટર સોરાબજી પેસતનજી સરાફ, હેલ્થ આફીસર.

પરચુટણ દેશાવરો.

ચાંદા (સી. પી.)

અરદેશર હોરમજી ગણદેવીઆ, એજન્ટ, પેસતનજી એન્ડ સન્સ, ગવનરમેન્ટ મેલ ટાંગા કોનટરેકટર.
એદલજી કુંવરજી પીઠાંવાલા, ગામઠી દારૂની દુકાનદાર.
જહાંગીર દાદાભાઈ વાહડયા, એજન્ટ, રૂસતમજી પેસતનજી આબકારી કોનટરેકટર.
જહાંગીર ધનજીભાઈ વલસાડા, ગામઠી દારૂની દુકાનદાર.
દાદાભાઈ દીનશાહ ઉનવાલા, એસીસટંટ જેલર.

વરોરા (સી. પી.)

પેસતનજી જીવાજી માવજી, દારૂના દુકાનદાર.
પેસતનજી રૂસતમજી તેતરવાલા, આબકારી કોનટરેકટર.
સોરાબજી રૂસતમજી કોટવાલ, દારૂના કામપર.

બંદર અબાશ.

ડોશાભાઈ દોરાબજી સરકારી, એંગલો એલજીરીયન, અને બોંબે પરશીયન સ્ટીમર કંપનીમાં કલારક.
શોરાબજી દોરાબજી કરકરીઆ, એંગલો એલજીરીયન અને બોંબે પરશીયન સ્ટીમર કંપનીમાં એસીસટંટ તથા વેપારી, અને કમીશન એજંટ.

ઝોલા.

આદરજી શોરાબજી ખોદાના, કસતમ સુપ્રીનટેન્ડંટ.
દોરાબજી દી. બ. આગા, હેડ કલારક તથા એકાઉનટન્ટ.
મનચેરજી દાદાભાઈ દેબુ, મેકસકલાઇના એજંટ.
શોરાબજી પેસતનજી સુરતીઆ, કાવશજી દીનશાહ તથા ભાઇઓની પેહડીના એજન્ટ.

બારસી-ટાઉન--અરદેસર મનચેરજી દસતુર, મીકેનીકલ એનજીનયર.

ઓસટરેલીઆ—ડા૦ નવરોજી જમનજી ગણદેવીયા, સરે હીલસ, વીકટોરીયા.

સુધારો—ગયે વરસના કેલેંડરમાં-રતનાગીરીનાં જરથોસ્તીઓને લગતી વીગતમાં છપાએલું "શેઠ હોરમજી ખરશેદજી ભીમડીવાલા" ને બદલે ખા૦ બા૦ હોરમજી માણેકજી ભીમડીવાલા શમજવું. મરહુમ નશરવાનજી મેરવાનજી મોધરેસાઆ દુકાંનના મેનેજર ને બદલે દુકાંનદાર જાણવું. મરહુમની કબર ઉપર ઘટતો લેખ પાછલથી કોતરાવ્યો છે તેનો ખરચ આબકારી કંટરાકટર ખા૦ બા૦ હોરમજી માણેકજી ભીમડીવાલાની કંપનીએ કીધો છે.

મુંબઇનાં પાછલથી છેલાં મલેલાં નામો.

એદલજી માણેકજી મોદી, ડાકટર, ડી. એસ. સી, એલ. એલ. ડી, લીટ. ડી., એફ. સી. એસ. (લંડન, બરલીન, વાશીંગટન.) વીગેરે, આરથર રોડ કેમીકલ વરકસના માલેક અને ડીરેકટર, તથા ઈ૦ એમ૦ મોદી કુ૦ ના સ્થાપક અને વડા ભાગીઆ, નં૦ ૪, સ્લેટર રોડ, ગ્રાંટરોડ.
કેખશરૂ બરજોરજી મોકસી, તારદેવ.
પેસતનજી માણેકજી મોદી, બી. એ., ડાકટર. મોદીનાં આરથર રોડ કેમીકલ વરકસના સુપ્રીનટેન્ડંટ, સ્લેટરરોડ, ગ્રાંટરોડ.
શોરાબ શહેરીયાર બો. ઈરાણી, માલેક અને અધિપતિ ફીરદોશ, દંદાસનું ઘર, જુને મોદીખાને કોટ.
હોમી મનચેરજી ભાવનગરી, ડાકટર. મોદીનાં આરથરરોડ કેમીકલ વરકસના મેનેજર. ૩૪૩. કરોસલેન, ગ્રાંટરોડ.

સુધારો—ગયે વરસના મુંબઈના લીસ્ટમાં હોરમજી પેસતનજી દાદી બરજોર, કલારક ગ્રાહમની કું૦ કોટ છપાયવું છે; તેને બદલે હોરમજી પેસતનજી દાદી બરજોર, ડીસ્ટરીકટ રેજીસ્ટરાર ઓફ બરથસ એન્ડ ડેથસ બામ્બે મ્યુનીસીપાલીટી; હોમજી હોલ, મજગામ વાંચવું.

ગ્રેટબ્રિટન, આયરલંડ, જરમની અને અમેરિકાનાં
અનેક મહાન વિદ્વાન મંડળોમાં અસાધારણ
માન પામેલા જરથોસ્તી ગ્રહસ્થ

ડૉકટર એદલજી માણેકજી મોદી.

ડી.એસસી., એલએલ.ડી., લીટ.ડી., એફ.સી.એસ. (લંડન, બર્લીન).
વિગેરે, વિગેરે.

ડૉકટર એદલજી માણેકજી મોદી,

ડી. એસસી., એલએલ.ડી., લીટ. ડી., એફ. સી. એસ,

(લંડન, બરલીન અને વોશીંગટન), વીગેરે, વીગેરે.

આ અમારાં "ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર" માં જેમ અવારનવાર નામાંકિત પારસી નરો કે જેઓનાં કીર્તિવંત કામોથી પારસી કોમને હરખ ઉપજે તેવા પુરૂષોની સબીઓ તેમની જીંદગીના હેવાલો સાથે પ્રગટ કરતા આવ્યા છીંએ, તેમ આ વરસે અમારી પસંદગી એક એવા ઝળકતી કારકીરદીવાળા જરથોસ્તી ઉપર ઉતરી છે કે જેવણે વર્ષોની જેહ્મત ખેંચી હુન્નર અને કળાના પુંજારી તરીકે આગળ પડી કળા કૌશલ્ય અને જુદાજુદા હુન્નર ઉદયોગોની દેશમાં ખીલવણી કરી પોતાને તથા પોતાના દેશને બેહદ ફાયદો કરી બહારગામની મોભાવાળી યુનીવરસીટીઓનાં તથા ઇંગલંડ, સ્કૉટલંડ, આયરલંડ, જરમની અને અમેરિકા જેવા મોટા દેશોના વિખ્યાત અને સંખ્યાબંધ વિદ્વાન મંડળોનાં માન અકરામો મેળવી પોતાની ઉંચી કેળવણીને અને પોતાના દેશને એવીતો શોભા લગાડી છે કે તે જાણી કોઇપણ જરથોસ્તીનું તો શું, પણ બીજી કોમોના દેશીઓનું પણ, હૈડું હરખાયા વીના રહે નહીં. એવા આપ બળથી અને જાતી ઉદયોગ અને ઉલટથી આગળ વધેલા જરથોસ્તી આપણા શહેરના, મુખ્યત્વે કરી મીલ ઉદયોગના સંબંધમાં વર્ષોથી જાણીતા થયલા, ડૉક્ટર એદલજી માણેકજી મોદી છે, કે જેવણે પોતાની બોહોળી વીદવતાને વહેવારૂ રૂપ આપી વિદયા હુન્નરની શોધો અને બનાવટોમાં વાપરી પોતાનું, પોતાના દેશનું, અને દેશબંધુઓનું નસીબ ફેરવવામાં મોટો ભાગ લીધો છે.

ડૉક્ટર એદલજી માણેકજી મોદીએ સુરત શહેરમાં તા૦ ૧૭ મી જુન ૧૮૬૦ ને દીને, ત્યાંના જુનાં અને જાણીતાં મોદી ખાનદાનમાં મરહુમ શેઠ માણેકજી કાવસજી મોદી અને મરહુમ બાઈ કુંવરબાઈ નસરવાનજી કેયાજીને પેટે જન્મ લીધો હતો. એવણના વડવા ખંભાતની પારસી અનજુમનના વડા હતા, અને તેઓએ ધી ઓનરેબલ ઇસ્ટ ઇંડીઆ કંપની અને નામદાર બ્રીટીશ સરકારની ઉમદા સેવા બજાવી હતી, અને જાગીરમાં આછોદ અને આમોદ ગામો મેળવ્યાં હતાં. ખંભાતમાં મોટી કીલ્લા જેવી કોઠી (કે જે નામદાર બ્રીટીશ સરકાર રેઝીડન્સી તરીકે વાપરતા હતા), સરાહ તથા બીજી મોટી મીલકતો તેમજ સુરત અને ગુજરાતના જુદા જુદા ભાગોમાં મોટી આમદનીવાળા વજીફા તેઓ ધરાવતા હતા. એવણના વડવાઓમાંના એક નામદાર પેશવાના પ્રધાન હતા, કે જેવણે કરનાટીકના ગવરનર યાને હાકેમ તરીકે મોટી નામના મેળવી હતી. ડૉક્ટર મોદીએ આવાં જાણીતાં ખાનદાનમાં જન્મી પોતાની કેળવણીની શરૂઆત, મી૦ આર. ડી. શેઠના (મુંબઈની હાઇકોર્ટના જાણીતા રજીસ્ટ્રાર તથા

હાલમાં ઑફીશીયલ એસાઇની), ખાન બહાદુર જમશેદજી અરદેશર દલાલ (વડોદરાના કેળવણીખાતાંના માજી પ્રધાન), મી૦ દોરાબજી એદલજી ગીમી (પાછલથી કેળવણીખાતાંના ગુજરાત વિભાગના ઇન્સ્પેકટર), મી૦ એમ. એન. વાડીયા (હાલના મુંબઇ મ્યુનીસીપાલીટીના જાણીતા ઉમંગી સેક્રેટરી), મી૦ જી. ડબલ્યુ. ફૉરેસ્ટ (પાછળથી હિંદુસ્તાનના વડી સરકારના રેકાર્ડ-કીપર), જેવા જાણીતા વિદ્વાન ઉસ્તાદોની બાંહેધરી હેઠળ કરી, પોતાની સાલેસ રીતભાત અને જાતી ચંચળાઇથી તેઓ સઘળાનો ચાહ જીતી લઈ, સને ૧૮૭૮ માં મેટ્રીકયુલેશનની પરીક્ષા પસાર કરી, મુંબાઇની એલફિન્સટન અને ગ્રાંટ મેડીકલ કૉલેજોમાં ઉંચા પ્રકારની કેળવણી લઇ, જુદાં જુદાં શાસ્ત્રોનો સંગીન અભ્યાસ કરી, પોતાની વિદ્વતાનો પાયો નાંખ્યો હતો. જુદાં જુદાં શાસ્ત્રોમાં યુનીવરસીટીની પરીક્ષા પસાર કરી તથા ગ્રાંટમેડીકલ કૉલેજમાં વૈદાંનો છેવટ સુધી અભ્યાસ કરવા પછી, શાસ્ત્રોની શોધખોળ પાછળની એવણુની જાનફેશાનીને લીધે તબીબી ધંધો પડતો મુકી સાહાસીક રીતે મુંબાઇમાં એઓએ આરથર રોડ કેમીકલ વર્કસ સ્થાપ્યાં, અને ત્યાં અનેક પ્રયોગોમાં લગભગ વીસેક વર્ષો સુધી મચી રહી, પોતાના જ્ઞાનને પુષ્ટ અને પાકટ બનાવ્યું.

રસાયણ શાસ્ત્રના આ જાણીતા પુંજારીએ પોતાના રસાયણી ઓંહોળાં જ્ઞાનથી ખુદ હિંદુસ્તાનમાં કયાં કયાં અને કયા કયા કાચા પદાર્થો અને કાચી ધાતુઓ છે અને તે શાશા ઉપયોગમાં લાવી શકાય એમ છે તે શોધ ખોળથી ઝટ જાણી લઈ તે સઘળું ખુદ પોતાના કેમીકલ વર્કસમાં કામે લગાડી, મીલો, રેલવેઓ, સ્ટીમરો, અને બીજાં મોટાં ઉદયોગનાં ખાતાંઓને બરની જરૂરીઆત જોગી ચીજો બનાવવા માંડી, આગળ બહારગામ અને દુર દેશથી જે જે ચીજો આવતી હતી તે કરતાં વધારે સારી ફત્તેહમંદ ચીજો, ખુદ હિંદુસ્તાનની જુદી જુદી પેદાશોમાંથી બનાવી તથા તેવી બનાવટોમાં હિંદુસ્તાનના મજુર વિગેરે કામદારોને રોજીનું સાધન આપી, પોતે પોતાને ફાયદો કરવા ઉપરાંત, પોતાના દેશની કાંઈ જેવી તેવી સેવા બજાવી નથી. એવણુના આરથર રોડ કેમીકલ વર્કસમાં બનતી દરેક ચીજની યાને એઓની પોતાની હુન્નરકળામાં પુર્વિણુતાની જાબજા તારીફ વર્ષોથી જેઓ તેનો ઉપયોગ કરે છે તેઓ તો કરતા આવ્યાજ છે, પણ તેની ખરી કસોટી મુંબાઇમાં તેમજ સુરતમાં છેલ્લાં ભરાયલાં હુન્નર ઉદયોગના પ્રદરશનોમાં થઈ હતી.

જુદાં જુદાં પાણીનું પ્રથમ રસાયણ પ્રથક્કરણ કરી તે પાણીને એનુંસરતાં જુદા જુદા વરાળ યંત્રો વાપરનારા સારૂ પોતાની ખાસ બનાવટના "કયકોલ" જેવાં સરસાઈની ટોંચે ચહડી ચુકેલાં બૉઇલર કૉમ્પોઝીશન, "પરફેકટમ સીમેન્ટ" જેવાં નાદર નૉન-કન્ડકટીંગ સીમેન્ટ, "હરકયુલીયન કૉસ્પો" જેવાં શ્રેષ્ટ પેઈન્ટ રીમુવર, કાપડની કાંજીમાં વપરાતી જેનાવરોની ચરબીને બદલે ખુદ ચરબી કરતાં વધારે સારૂં પુરવાર થયલું માત્ર ઝાડપાલામાંથી કુદરતી મળતાં સખત ચરબી જેવાં ઘીમાંથી બનાવેલું "સીસવેજીટેબાઇન," કાપડ વણુતી વખત કાંજીને મજબુત ચીટકાવી રાખવા તથા કાંજી ખરી પડતી અટકાવનારૂં

બેમુલ "જેલટીન સાઈઝ" જેવા સાઇઝીંગ, ડાઈંગ, અને સોફ્ટનીંગ ને લગતા પદાર્થો, ડીસઇનફેકટન્ટો, નૉન–કનડકટીંગ સીમેન્ટો, સાબુઓ, વીગેરે, લગભગ પાંત્રીસથી ચાળીસ, પોતે કીધેલી શોધોને આધારે બનાવેલા, જુદા જુદા નાદર રસાયણી પદાર્થો, હુન્નરના તે મોટા સમુહરૂપી પ્રદરશનોમાં મુકી એ પ્રદરશનોમાં એક આગેવાન ભાગ એઓએ લીધો હતો. તે પદાર્થોની ખાત્રી કરવા શાસ્ત્રો જાણનારા વિદ્વાનોની નેમાયલી કમીટીઓએ ડૉકટર મોદીની જુદી જુદી બનાવટોમાંની પ્રત્યેકને સૌથી ચઢતાંમાં ચઢતાં સોનાના ચાંદનાં ઇનામો આપવાની ભલામણ કરી હતી, અને તે પ્રમાણે એઓની બધી ચીજો તપાસવાની મુંબાઈમાં બે જુરીને સત્તા આપવામાં આવી હતી તે મુજબ મુંબાઈમાં બે, અને સુરતના પ્રદરશનમાં ચાર જુરીને એઓની સઘળી બનાવટો તપાસવાનું સોંપવામાં આવેલું હોવાથી ત્યાં ચાર, સોનાના ચાંદ, એવણને એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. એ ઉપરાંત ડૉકટર મોદીનાં ચાલુ ઘરાકોની જબરદસ્ત મોટી ટીપ (કે જેમાં નામદાર હિંદી સરકાર, હિંદુસ્તાનની પાદશાહી ગોદીઓ તથા સ્ટીમર કંપનીઓ, ડજનેક મોટી રેલવે કંપનીઓ તથા મ્યુનીસીપાલીટીઓ, આસરે સાઠેક મુંબાઈની તેમજ દેશાવરની મીલો અને સંખ્યાબંધ કારખાનાઓ અને જીનીંગ પ્રેસો વીગેરે જોવામાં આવે છે), તથા તે સઘળાંઓ તરફથી મળેલાં સંખ્યાબંધ ખાત્રીપત્રકો ડૉકટર મોદીની સર્વે બનાવટની શ્રેષ્ટતાનો ખાત્રીપુર્વક પુરાવો આપે છે. ડૉકટર મોદીની આ સંખ્યાબંધ શોધો કાંઈ ટુંક મુદતમાં થઈ નથી, પણ કૉલેજની ઉંચી કેળવણી સંપાદન કીધા પછીના એઓના લગભગ પચ્ચીસ વર્ષના ચાલુ અભ્યાસનું એ સંતોષકારક પરીણામ છે.

ડૉકટર મોદીએ પોતાની કારકીરદીથી તથા બાહોશી ભરેલાં કામોથી બતાવી આપ્યું છે કે હિંદુસ્તાનની કૉલેજોમાં શીક્ષણ લીધેલા વીદ્યાર્થીઓથી પોતે સંપાદન કીધેલાં જ્ઞાનને વહેવારૂ રૂપ આપી શકાતું નથી એમ કહેવામાં આવે છે તેમાં ઝાઝું વજુદ નથી, અને ખુદ હિંદુસ્તાનમાં પણ એવા માનાપુત પડેલા છે કે જે મન ઉપર લે તે સંતોષકારક રીતે પાર પાડી શકે. જો ડૉકટર મોદીના જેવા ફકત થોડાકજી માના પુત નીકળે કે જેઓ હિંદુસ્તાનની જરૂરેનો અભ્યાસ કરી તે ખુટ પુરી પાડવા એવણની માફક રામબાણ ચીજો બહાર પાડે, તથા સંખ્યાબંધ નકામી જતી પેદાશોનો એવણની માફક હુન્નર ઉદ્યોગની ખીલવણીમાં ઉપયોગ કરે, અને આપણી જમીનના પેટામાં સમાયલો ખનીજ પદાર્થ બહાર કહાડે તો હિંદુસ્તાનની જુદી જુદી પેદાશોમાં તથા દોલતમાં ધીમો ધીમો પણ સંગીન સુધારો થયા વિના રહે નહીં.

એકલાં રસાયણ શાસ્ત્રનોજ ગમે તેટલો ઉંડો અભ્યાસ થાય તોપણ ફકત તેથીજ માણસની સર્વત્ર મનશક્તિની ખીલવણી થાય નહીં અને પુર જ્ઞાની બનાય નહીં એવું સમજી, વનસ્પતી વિદ્યા (બૉટની), જનાવર શાસ્ત્ર (ઝુઆલૉજી), ભુસ્તર વિદ્યા (જીઑલૉજી), વાયુશાસ્ત્ર (મીટીઑરૉલૉજી), તનદુરસ્તી વિદ્યા (હાઈજીન), ખગોળ વિદ્યા (ઍસ્ટ્રૉનૉમી), સુક્ષ્મદર્શકયંત્ર વિદ્યા (માઇક્રૉસ્કૉપી),

ઈતીહાસ શાસ્ત્ર (હીસ્ટરી), ભુગોળ વિદયા (જીઑગ્રાફી), બાગબાની (હૉરટીકલચર), પુરાતમ વિદયા (આરકીઑલૉજી), વિગેરેનાં પુસ્તકોનો પણ અભ્યાસ સાથે સાથે એઓએ જારીજ રાખ્યો, અને તે સઘળા વિષયોમાં પણ એટલાતો બધા આગળ વધ્યા કે લંડનની રૉયલ બોટેનીક (એફ. આર. બી. એસ.), ઝુઑલૉજીકલ (એફ. ઝેડ. એસ.), એડીનબરોની જીઑલૉજીકલ (એફ. જી. એસ.), લંડનની રૉયલ મીટીઑરૉલૉજીકલ (એફ. આર. મેટ. એસ.), રૉયલ ઍસ્ટ્રૉનૉમીકલ (એફ. આર. એ. એસ.), રૉયલ માઈક્રૉસકૉપીકલ (એફ. આર. એમ. એસ.), રૉયલ હીસ્ટૉરીકલ (એફ. આર. હીસ્ટ. એસ.), સોસાયટીઓએ, તથા લંડનની રૉયલ ઇન્સ્ટીટયુટ ઑવ પબ્લીક હેલ્થ (એફ. આર. આઈ. પી. એચ.), સ્કૉટલંડની સોસાયટી ઑવ ઍન્ટીકવેરીઝ (એફ. એસ. એ.), આયરલંડની રૉયલ સોસાયટી ઑવ ઍન્ટીકવેરીઝ (એફ. આર. એસ. એ.), વિગેરેએ પોતાના ફેલો, તથા લંડનની રૉયલ સૅનીટરી ઈન્સ્ટીટ્યુટે પોતાના મેમ્બર (એમ. આર. એસ. આઇ.) તરીકે એવણને ચુંટી કહાડવાનું માન આપવાની તથા ઉપર દરેકની પાસે જણાવ્યા મુજબની પદવી આપવાની જરૂર જોઈ અથંગ દેશી અભ્યાસની મહાન કદરસનાશી કીધી છે તે બેહદ ખુશીની વાત છે. દુર દેશના આવાં મોટાં મંડળોએ ડૉકટર મોદીનાં કામથી પ્રસન્ન થઇ, ન્યાત જાતનો જરાપણ તફાવત ગણ્યા વગર, તેઓને પોતાના ફેલો તરીકે ચુંટી કહાડવાનું માન આપ્યું છે તે એમની વિદ્વતા અને શાસ્ત્રો તરફના એવણના ચાહની અચુક ગવાહી આપે છે. એકજ વિષયનો બહુજ સખત અભ્યાસ જાથુક જારી રાખવાથી ભેજાંપર થતી સખત બોજાની અસર, બીજા જુદી જુદી તરેહના અભ્યાસ વચમાં કરવાથી, ઓછી કરી રાહત મેળવી શકાય છે એવું ખાત્રીથી માની લઇ, ફક્ત જુદાં જુદાં શાસ્ત્રોનાજ ડૉકટર મોદી અભ્યાસી થઇને બેસી રહ્યા નથી, પણ જુદાં જુદાં સાહીત્યોના પણ તેવણ અથંગ અભ્યાસ કરવામાં સદા મશગુલ રહ્યા છે.

દુરદેશની મહાન અને મોભાવાળી યુનીવરસીટીઓએ ડૉકટર મોદીના અભ્યાસ અને કામોની વાજબી કદરબુજી એઓને ડી. એસસી. (યાને ડૉકટર ઑવ સાયન્સ), એલએલ. ડી. (યાને ડૉકટર ઑવ લૉઝ), અને લીટ. ડી. (યાને ડૉકટર ઑવ લીટરેચર) જેવી અતી હરખાવનારી ડીગ્રીઓ, કે જે મેળવવા માટે ઘણીજ ઉંચી લાયકાતની જરૂર છે, તે એનાયત કરી છે, તે ખરેખરી આપણી કોમને મગરૂર થવા જેવી વાત છે; તેમજ લંડન, એડીનબરો, ડબ્લીન, બર્લીન વિગેરેની શાસ્ત્રો અને સાહીત્યોની નામાંકિત મંડળીઓ જેવી કે લંડન, બર્લીન અને વૉશીંગટનની અમેરિકન કેમીકલ સોસાયટીઓએ (એફ. સી. એસ.), લંડનની ફીઝીકલ સોસાયટીએ (એફ. પી. એસ..), યુનાઇટેડ એમ્પાયરની રૉયલ કોલોનીઅલ ઈન્સ્ટીટયુટે (એફ. આર. સી. આઇ.), લંડનની રૉયલ સ્ટૅટીસટીકલ સોસાઇટીએ (એફ. એસ. એસ.), રૉયલ હૉરટીકલચરલ સોસાયટીએ (એફ. આર. એચ. એસ.), રૉયલ જીઑગ્રૉફીકલ સોસાઇટીએ (એફ. આર. જી. એસ.), પોતાના ફેલો તરીકે નેમી, તથા ગ્રેટબ્રિટનના રૉયલ ઇન્સ્ટીટયુશને (એમ. આર. આઇ.), અને ગ્રેટબ્રિટન અને આયરલંડની

રૉયલ એશીઆટીક સોસાયટીએ (એમ. આર. એ. એસ.), તેમજ લંડનની સોસાયટી ઑવ ઑથર્સ (એમ. એસ. એ.), સેલબોર્ન સોસાયટીએ (એમ. એસ. એસ.), સોસાયટી ઑવ કેમીકલ ઇન્ડસટ્રીએ (એમ. એસ. સી. આઇ.), રૉંટજન સોસાયટીએ (એમ. આર. એસ.), ઇસ્ટ ઇંડીઆ એસોસીએશને (એમ. ઈ. આઇ. એ.), ડેસીમલ એસોસીએશને (એમ. ડી. એ.), સોસાયટી ઑવ આર્ટસ, મેન્યુફેક્ચર્સ અને કૉમર્સે (એમ. એસ. એ.), સ્કૉટલંડની રૉયલ જીઓગ્રાફીકલ સોસાયટીએ (એમ. આર. એસ. જી. એસ.), અને મીટીઑરોલૉજીકલ સોસાયટીએ (એમ. એસ. એમ. એસ.), રૉયલ ડબ્લીન સોસાયટીએ (એમ. આર. ડી. એસ), અને આયરલંડની રૉયલ ઝુઑલૉજીકલ સોસાયટીએ (એમ. આર. ઝેડ. એસ.), પોતાના મેમ્બર તરીકે નેમી, એઓને અસાધારણ માન આપી, ઉપર દરેકની પાસે જણાવ્યા મુજબ પદવી આપી છે તે કાંઇ જેવી તેવી હરખાવનારી વાત નથી. ઉપલાં માન કે જેમાંનું કોઈપણ પ્રત્યેક મેળવવા સારૂ કોઇપણ વિદ્વાન મગરૂર થાય તેવાં આટલાં બધાં માનોનો વરસાદ ડૉકટર મોદીપર વરસેલો હોવાથી બેશક તેવણને તેમજ આપણી કોમને મગરૂર થવાનું નાનુંસુનું કારણ નથી. અને એ સઘળાંને માટે ડાકટર મોદીને દીલોજાનથી મુબારકબાદી આપતાં અમે એવું ઇચ્છીએ છીએ કે શાસ્ત્રો અને સાહીત્યોમાં એઓ એથી પણ વધારે મચેલા રહી પોતાના દેશની સેવા બજાવતા રહે, અને પોતાની નામનામાં વધારો કર્યા જાય.

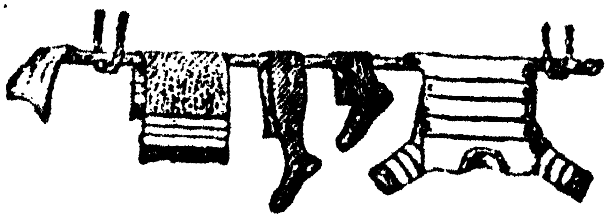
સુધરેલા જમાનાની સઘળી મહાન શાસ્ત્રો અને સાહીત્યોની મંડળીના ફેલો તથા મેમ્બર હોવાથી વેલાતના દર ટપાલે તે મંડળીઓ તરફથી ફેલ્લામાં છેલ્લી ખબરો અને શોધોના ચોપાન્યાં ડૉકટર મોદીને મળે છે, કે જેનો લાભ પોતે લઇ તે સઘળાં ચોપાન્યાં મુંબાઈની ટેકનો-કેમીકલ લેબૉરેટરીના અભ્યાસીઓના વપરાસ માટે ત્યાં તેવણ ભેટ આપે છે, કે જેથી કોઇપણ શાસ્ત્ર તથા સાહીત્યના અભ્યાસીને તેના અભ્યાસમાં સવળતા મળે અને તેથી દેશનું આકેબત ભલુંજ થાય.

વળી ઉપલાં સંખ્યાબંધ મંડળોમાં હોવાથી, ડૉકટર મોદી શાસ્ત્રો અને સાહીત્યોના પરદેશના મહાન વિદ્વાનોના ઘણા સારા સમાગમમાં આવતા જાય છે, અને અમારા વાંચનારાઓને જાણીને મોટો હર્ષ થશે કે વેલાતના જાણીતા ડૉકટર ચાર્લ્સ. એફ. ફોરશો, કે જેવણ શાસ્ત્રોના મોટા વિદ્વાન તરીકે પુરવાર થયલા છે, અને જેઓએ વીસ પચ્ચીસ ગ્રંથો જુદી જુદી બાબતોપર રચ્યા છે, તેઓએ પોતાનું "ડેન્ટલ બૉટીંગ્સ" નામનું પુસ્તક, તથા વેલાતના તેવાજ એક બીજા જાણીતા સાહીત્યોના વિદ્વાન ડૉકટર કલેરન્સ સીંકલેર, કે જેઓ પણ ઘણા ગ્રંથના કર્તા છે, તેઓએ પોતાનું "પોએટસ બર્થડે બુક" નામનું પુસ્તક, આ આપણા ડૉકટર મોદીને તેવણની વિદ્વતા સારૂ ઘણા માન અને વખાણની લાગણીથી અર્પણ કરવામાં પોતે મગરૂરી લીધી છે.

ડાકટર મોદી એ ઉપરાંત સ્કૉટલ'ડની સે'ટ એન્ડ્રુઝ એમ્બ્યુલન્સ એસોસીએશન એન્ડ બ્રીગેડના ઑનરરી પેટ્રન તથા લાઇફ મેમ્બર હોવાનું, તેમજ મુંબાઇની સેનીટરી એસોસીએશન, ટેકસટાઇલ અને એનજીનીયરીંગ એસોસીએશન, ઝોરોસ્ટ્રીઅન એસોસીએશન, તથા જરથોસ્તી ધરમ ફેલાવનારી મંડળીના લાઇફ મેમ્બર હોવાનું માન ધરાવે છે, અને પોતાના દેશના હુન્નરકળાની સેવા બજાવવા ઉપરાંત તથા પોતાના ધંધાની રોકાણો છતાં એક દેશ ઉપ્યોગી અને કોમ ઉપ્યોગી શહેરી તરીકે પણ આગળ પડવાની પોતાની ફરજમાં પણ પાછળ રહ્યા નથી.

ડૉકટર મોદીના ધંધાધાપાની કુનેહ કારસાજી વીશે હવે બે બોલ બોલવાનું દુરસ્ત વિચારી કહીશું કે એઓની સ્થાપેલી અને એઓને નામથી વર્ષોથી ચાલતી મીશર્સ ઇ. એમ. મોદીની કુંપનીની વેપારી પેઢી કે જે ઘણી સારી હાલતમાં પહેલેથીજ ધીકે છે તેનું સર્વે માન એવણુને એકલાનેજ ઘટે છે. પહેલા નંબરનું પ્રમાણીકપણું, રામબાણ ઉત્તમ માલ, મધ્યમ દામ, અને સર્વે રીતનાં શ્રેષ્ટ કામથીજ એ પેઢીનું કામ સદા ચલાવવાનો ડૉકટર મોદી પહેલેથીજ ગોયા મક્કમ ઠરાવ કરી બેઠેલા છે; અને એવણુને પોતાને કે એવણુની પેઢીને ગમે તેવીણી નુકસાનીને ભોગે, પેઢીનું નામ એવીતો ઉત્તમ રીતે જાળવી રાખ્યું છે કે એ પેઢી સાથે કામ પાડનાર દરેક શખ્શ એઓ સાથે કામ પાડવામાં પોતાની પુર સલામતી સમજે છે. એવણુનો અતિ નર્મ અને મળતાવડો સ્વભાવ, સાલેસ તથા ઉમદા ખવાસ, તથા જેઓ સાથે ધંધાના સમાગમમાં એઓ આવે છે તેઓના મન ઉપર ખરી વાત ઠસાવવાની અને તે સઘળાંઓને ખુશી રાખવાની કુનેહ કારસાજીએ એવણુની પેઢીને સંગીન અને સધ્ધર બનાવવામાં બેશક મોટો ભાગ બજાવ્યો છે. એઓમાં એક કુદરતી ઉત્તમ ગુણ છે તે એ કે દેશીઓ સાથે દેશી થઇને દેશી રીતભાત મુજબ તેઓને ખુશી રાખવાની એઓમાં જેવી કુનેહ છે તેવીજ અંગ્રેજોમાં સર્વે પાંતીમાં તેઓમાંજ પળોટાયલા એક કુળીન અંગ્રેજ હોય તેમ વર્તી, દેશી તેમજ અંગ્રેજમાં એક સરખી રીતે વહાલા થઇ પડી સંખ્યાબંધ મીત્રો બનાવ્યા છે.

બેશક ડૉકટર મોદીની ઝળકતી કારકીરદી એવણુને પોતાને બહુ જેબ આપનારી તેમજ બીજાઓને ફાયદો કરનારી છે, અને ભવિષ્યમાં એવણુને વધુ ફતેહ અને માન અકરામ ઇચ્છતાં કહીશું કે આપણા જુવાન્યાઓ પોતાની ઉંચી કેળવણીનો એવણુના જેવોજ રૂડો ઉપ્યોગ કરે તો જરૂરજ દેશનું ધીમે ધીમે કલ્યાણ થતું જાય, હિંદુસ્તાનને સઘળી હાજતો માટે યુરોપ અને પરદેશ ઉપર આધાર રાખવો પડે નહીં, અને દેશમાં નવા નવા ઉદયોગોની સાથે ગરીબોની રોજીનું નવું નવું સાધન ઉભું થાય.

ધારમીક અને સખી જરથોસ્તી બાનુઓ અને ગ્રહસ્થોને એક અરજ.

મુંબાઈ શેહેરમાં જીવની સલામતી અને શરીર સુખાકારી જળવાઈ શકાય એવાં સારાં વસ્તાટનાં મકાનોની દીન પર દીન વધતી જતી મોંઘવારીથી ગરીબ જરથોસ્તીઓને ઘણી હાડમારી અને હલાકી પડે છે, તે ટાલવા માટે ધી ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટીએ એક બીલડીંગ ફંડ ઉઘાડયું છે કે જે વડે સોસાયટી અસ્તક બંધાતાં મકાનો ગરીબોને સસ્તે ભાડે આપી શકાય. આ ફંડમાં અત્યાર સુધીમાં આશરે રૂ. ૪૨૦૦૦ ભરાયા છે અને વધુ મદદની ઘણી જરૂર છે. સારાં મકાનની ગેરહાજરીમાં પોશાય એવાં ખરાબ મકાનોમાં રહેતાં માદગીની હલાકી ઉપરાંત જીવની ખુહારી થાય છે. સારાં મકાનોમાં વસનારાંઓમાં વરસ દહાડે વીસ મરણની રાસ આવે છે ત્યારે ખરાબ મકાનમાં વસનારાંઓમાં ત્રીશની આવે છે. એ રીતે માદગીની હલાકી ઉપરાંત જીવની મોતી ખુહારી થતી અટકાવવી એ ખરૂં ધર્મનું કામ છે અને તેમાં ઉત્તમ સખાવત સમાયલી છે. વળી ખરાબ મકાનોમાં રેહીને જીવલેણ રોગમાં સપડાવા પછી તથા ચાલુ માદગીથી નોકરી ધંધાની ધુલધાની થવા પછી અને ચાલુ માદગીની નાતવાનીથી રળી ખાવા માટે અશક્ત થવા પછી માદગી અને લાચારીનો ઉપાય કરવા કરતાં માદગી અને લાચારીના વધારાનું કારણ દુર કરીને તેનો અટકાવ કરવામાં વધારે દહાપણ અને દુર અંદેશી સમાયલી છે.

ધી ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલ્ડીંગ સોસાયટીનાં બીલડીંગ ફંડની ધાર્મીક તેમજ વેહેવારૂ અગત્યતા વીશે ઉપલો ટુંક ખોલાસો કરીને ધાર્મીક અને સખી જરથોસ્તી બાનુ અને ગ્રહસ્થો મુક્તાદને ટાંકણે તથા પતેતીને સુભ દીવસે તેમજ સુભ સર અવસરે જે કંઈ રકમ સખાવતમાં આપે તે આ ફંડમાં ભરવાની અરજ કરવામાં આવે છેજી. નીચલું લીસ્ટ તમારી નેક નજરમાં આવે તેમ ભરીને તથા તમારાં કુટુંબ અને મીત્ર મંડળમાં ભરાવીને નીચે સહી કરનાર ઉપર પૈસા સાથે અથવા પૈસા મંગાવી લેવાની નોંધ સાથે હાથો હાથ અથવા તપાલ મારફટે મોકલી આપવે ઘટતું કરવામાં આવશે. બીજી કોલમમાં દર્શાવ્યા મુજબની પહોંચ સોસાયટીના વાર્સીક રીપોર્ટ સાથે તેમજ પારસી છાપામાં પ્રગટ કરવામાં આવશેજી.

લા૦ સેવક,

જહાનગીર ખરશેદજી દાજી,

સેક્રેટરી.

રૂપ્યા.	નાણાં ભરનારનાં નામ અથવા કેવી રીતે સ્વીકારવાં તેની વીગત.	વસુલ કરનારની સહી અથવા કયાંથી મંગાવી લેવાં તેની વીગત.

યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ નાં ઝોરાસ્ત્રાયન કેલેનડર ઉપર અપાયલાં વરતમાન પતરોનાં મત.

The Zoroastrian Calendar—Mr. Muncherjee Hoshungjee Jagosh's annual publication, the Zoroastrian Calendar, makes its appearance regularly about the time of the Parsee New Year's day; but this year's Calendar is nearly double the size of its predecessors, and is replete with useful informations, valuable to merchants and tradesman, and the general public. Its chief merit seems to be that it contains a list of the principal Parsee inhabitants, not only of Bombay, but of all India, with their trades and professions, their residences, etc. Mr. Jagosh's Calendar has been in continued existence for the last thirty-six years, each year growing in its value and importance, especially to the Parsee community, whose patronage it receives as it deserves.

Bombay Gazette—6th October 1906.

Zoroastrian Calendar.—Mr. Muncherji Hoshungji Jagose, the well-known publisher of Guzerati literature of Bombay, has just compiled and published the Zoroastrian Calendar in Guzerati, chiefly for the use of the Parsis. This is printed at the "Vartman Press," in a clear type, and in elegant style, It is a bulky volume, having nearly 250 pages of readable matter, including advertisements.—In addition to the usual both generally to be found in an almanac, there are names of Parsis not only of Bombay, and Western India, but of India, Burmah, China and other places where Parsis reside. The two Parsee, champion winners, Messrs. Dady and Framroz D. Gorwalla, are represented in the book by their photographs, decorated with their numerous medals. The chief feature in the evochuce is a complete list of Parsi charities which amount to nearly nineteen lacs of Rupees, the principal donors being the Petits, the wadias, Kamas, the Batlivalas, Readymoneys, Powallas, &c.—Although there is a good deal of readable matter, and the size of the book is larger than usual, the price is only a rupee and eight annas, and every Parsi family ought have a copy in his house for the use of his family.

The Daily Telegraph and Deccan Herald,—6th October 1906.

A Copy of the new issue of the Zoroastrian Calendar for the current Parsi Year has been lying on our table for some weeks past. This is an annual publication in Guzerati and has secured a place in its own line as a directory and a book of reference. A portion of it is, as usual, devoted to a retrospect of the Parsi activity during the last Parsi Year which ended on the 14th of September last. Another portion of it is devoted to a list of Parsi residents in Bombay, which its industrious compiler, Mr. Muncherji H. Jagosh, has taken pains to make as up to date as possible.

The Parsi,—11th November 1906.

The Zoroastrian Calendar.—This is the thirty-sixth volume of this useful publication, brimful of useful information, especially for and regarding the Parsis. Besides a succinct survey of the important events concerning the community during the previous year, the calendar gives an up-to-date list of Parsis engaged in different trades and profession, or holding high and responsible posts, and also of religious, charitable and other institutions in Bombay and the mofussil. At the end of the volume is given a list of the Parsi inhabitants of Bombay and the up-country, and even of those residing outside in such far-off places as Natal, Durban, Mombassa, Johannesburg, &c. The calendar is yearly increasing in bulk, and Mr. Jagosh deserves every encouragement for his continued effort in making his annual more and more interesting and useful.

Men and Women of India,—December 1906.

(ઉપલાંનો ગુજરાતી તરજુમો.)

ધી ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર—મીઃ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ તરફથી પ્રગટ થતું વારસીક ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર સરેસ્તા પ્રમાણે પારસી નવાં વરસને દહાડે બહાર પડયું છે. આગળનાં સાથે સરખાવતાં આ વરસે તે કદે બેવડું મોટું નીકળ્યું છે; તેમાં વેપારીઓ અને ધંધાદારીઓ તેમજ જાહેરને કીમતી તથા અગત્યની થઈ પડે એવી ઉપયોગી ખબરોથી

ભરપુર છે—તેમાં વળી ખુદ મુંબાઇના નહી પણ આખા હીંદુસ્તાનમાં વસ્તા પારસીઓના નામની સંપુરણ ટીપ તેઓના ધંધા અને રેહવાના ઠેકાણા સાથે આપવામાં આવી છે—જે તેની મુખ્ય ખુબી દેખાડે છે. મી૦ જાગોશનું આ કેલેનડર છેલ્લાં ૩૬ વરસ થયાં ચાલુ નીકળે છે અને દર વરસે તે મુખ્ય કરીને જરથોસ્તી કોમને વધુ અને વધુ ઉપયોગી અને કીમતી થતું જાય છે, જેઓ તરફથી તેને ઘટતો બદલો મલતોજ છે.

બોમ્બે ગેઝેટ, તા૦ ૬ થી અકટોબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર—મુંબઈના જાણીતા ગુજરાતી સાહીત્યના પ્રગટ કરનાર મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશે મુખ્ય કરીને પારસીઓને ઉપયોગી થઇ પડેલું ગુજરાતી ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર નામનું પંચાંગ બાહાર પાડયું છે, જે મુંબઇ વરતમાન પરેસમાં ઘણી સુંદર અને સફાઈદાર રીતે છાપવામાં આવ્યું છે. જાહેર ખબરો તેમજ વાંચવા લાયક બાબતોથી ભરપુર ૨૫૦ પાનાનો આ એક દલદાર પોથો છે. હમેસ સમાવવામાં આવતી બાબદો ઉપરાંત, તેમાં મુંબઈ અને પશ્ચીમ હીંદુસ્તાનજ નહી પણ આખા હીંદુસ્તાન, બરમા, ચીન અને તેવાંજ બીજા શેહરોમાં વસતા જરથોસ્તીઓના નામની સંપુરણ ટીપ પણ સમાવવામાં આવેલી છે—આખા હીંદુસ્તાનમાં જાણીતા થયલા બે જરથોસ્તી તરનારા ઉસ્તાદો મેસરસ દાદી અને ફરામરોઝ સી૦ ગોલવાલાની સબીઓ તેમને મલેલા ચાંદો સુધા આ કેલેનડરમાં આવી છે—મુખ્ય કરી એ વરસ દરમ્યાન પારસી સખાવત જે લગભગ રૂ ૧૯ લાખની થવા ગઈ છે તેની સંપુરણ ટીપ પણ આપવામાં આવી છે—તેમાં પીટીટ, વહાડયા, કામા, બાટલીવાલા, રેડીમની, અને પાઉવાલા ખાનદાનોની જણાય છે. જો કે એ કેલેનડરમાં વાંચવા લાયક ઘણી બાબદો છે અને તેનું કદ હમેસ કરતાં દબલ થયલું છે છતાં તેની કીમત માત્ર રૂ ૧॥ રાખી છે. દરેક પારસી કુંટુંબે પોતાનાં ઘેરના ઉપયોગને માટે તેની એકેકી નકલ અવસ્ય રાખવી જોઈએ.

ડેલી ટેલીગ્રાફ એન્ડ ડખણ હેરલ્ડ. તા૦ ૬ થી અકટોબર ૧૯૦૬.

પારસીઓના ચાલુ સાલ માટે ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડરની નવી આવૃતી હમારી ટેબલ ઉપર કેટલાંક અઠવાડયા થયાં આવી ચુકી છે. આ એક વારષિક ગુજરાતી પોથો છે કે જેને ડાયરેકટરી રેફરનસ બુક તરીકે કેટલી હદ સુધી જગા મેલવી છે. તા૦ ૧૪ મી સપટેમબરને દીને આખર થયલાં પારસી સાલમાં જરથોસ્તીઓને લગતા બનેલા બનાવો વરણવવામાં હમેસ મુજબ એક ભાગ રોકયો છે અને બીજા ભાગમાં મુંબઇમાં વસનારા જરથોસ્તીઓના નામોની ટીપ સમાવવામાં આવી છે. અને તે સંપુરણ બનાવવા માટે તેના પ્રગટ કરતા મી૦ મનચેરજી એચ. જાગોશે અથાગ મેહનત લીધી છે.

ધી પારસી, તા૦ ૧૧ મી નવેમબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર—આ ઉપયોગી પુસતકની છત્રીસમી નકલ મુખ્ય કરી પારસીઓને લગતી ઉપયોગી ખબરોથી ભરપુર બહાર પડી છે. પુરાં થયલાં વરસમાં પારસીઓને લગતા બનેલા ઉપયોગી બનાવોની ટુંક નોંધ આપવા ઉપરાંત જુદા જુદા પારસી ધંધાદારીઓની તથા મુંબઈ અને દેશાવર ખાતે મોટા અને જોખમ ભરેલા ઓધાઓ ભોગવતા પારસીઓની ટીપ તેમજ મુંબઈના અને બહારગામના ધરમખાતાંઓની ટીપ સમાવવામાં આવેલી છે. વળી એ પુસતકને છેડે મુંબઈ અને બહારગામ વસતા પારસીઓના નામની ટીપ પણ આપવામાં આવી છે. જેમાં નાટાલ, ડરબન, મોમબાસા, જોહનસબરગ જેવાં દુર દેશાવરોમાં વસતા પારસીઓના નામ પણ આવેલાં છે. વરસો વરસ આ કેલેંડર કદમાં વધતુંજ જાય છે અને તેને દર વરસે વધુ અને વધુ ઉપયોગી અને મનોરંજક બનાવવામાં મી૦ જાગોશ જે મેહનત ઉઠાવે છે તે માટે તેમને દરેક ઉતેજન ઘટે છે.

મેન એન્ડ વીમેન ઓફ ઈનડયા—ડીસેમબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર—"મુંબઈ વરતમાન પરેસ" ના માલેક મી૦ મંચેરજી હોશંગજી જાગોશ તરફથી ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર અને પારસી પંચાંગ યઝદેજરદી ૧૨૭૬ ના વરસનું બહાર પડયું છે જેની અમુને પુગાડવામાં આવેલી નકલની પહોંચ માન સહીત સવીકારયે છીએ. જરથોસ્તીઓમાં બનતા દરેક નાના મોટા બનાવોની બારીકે બારીક વીગતવાર નોંધ, તારીખ માહના પંચાંગ અને બીજી ઘણીએક ઉપયોગી બાબદથી ભરપુર બનેલાં આ કેલેંડરમાં આ વરસે જે નવો મોટો સુધારો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે તેથી બેશક આ પંચાંગની કીંમત અને અગતમાં મોટો વધારો થયો છે. ગયે સાલ મી૦ જાગોશે મુંબઇ શીવાય બીજે ઠેકાણે વસતા પારસીઓના નામની ટીપ તેઓના ધંધા અને ઠેકાણા સાથે પ્રગટ કીધી હતી અને આ સાલ મી૦ જાગોશે તેવીજ ટીપ મુંબઈમાં વસતા જરથોસ્તીઓની આપી છે. આ ટીપ બહુ અગતયની છે. અને તે ઘણી મહેનત અને જંજાળથી એકઠી કરવામાં આવી છે. આ દલદાર પંચાંગ તઈયાર કરવા પાછળ મી૦ જાગોશને જે ભારે મહેનત અને ખરચ કરવો પડે છે તે જોતાં તેની રૂ. ૧॥ ની કીંમત ઘણીજ નજીવી છે, અને અમો દરેક પારસી કુટુંબને એકેકી નકલ ખરીદી મી૦ જાગોશના આ કામની સેવાની કદર બુજવાને મજબુત સીફારસ કરશું. મી૦ જાગોશનું આ પંચાગ પારસી કોમની ચાલુ તવારીખનો ભરસો મુકવા લાયક ભોમીયો છે.

અખબારે સોદાગર—૨૪ મી સપટેમબર ૧૯૦૬.

યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ નાં સાલનું પારસી પંચાગ અમો ઉપર મોકલી આપવામાં આવયું છે જેની પહોંચ માન સહીત સ્વીકારયે છીએ. ઉપલાં પંચાગમાં ગુજસ્તે સાલનો ઇતેખાબ, જુદાં જુદાં જરથોસ્તી અનજુમનનાં ધરમનાં ફંડોની વીગત, મુંબઇ ખાતેના જરથોસ્તીઓનાં નામોની ટીપ વગેરે આપવામાં આવયાં છે તથા તરવાના ધયાન ખેંચવા જોગ પ્રયોગ કરી બતાવનાર મુંબઈ ખાતેના વીકટોરીયા સ્વીમીંગ બાથના માલેકો મેસરસ ગોળવાળા બ્રધરસની છબીઓ આપવામાં આવી છે. પંચાંગનું પુસ્તક રાબેતા મુજબનું સફાઈદાર માલમ પડે છે.

મુંબઈ સમાચાર,—તા૦ ૨૬ મી સપટેમબર ૧૯૦૬.

મી૦ જાગોશવાળું વારસીક પારસી પંચાંગ—ચંદનવાડી ખાતેનાં પુરાણાં વરતમાન પરેસના માલેક મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ દર વરસે પારસી કોમની ઘણી કીંમતી સેવા મુંગે મોહડે બજાવ્યા જાય છે. આ તેમની સેવા તેવણ તરફથી દર વરસ જરથોસ્તી નવાં વરસને દીને બહાર પડતું "ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર" યાને "પારસી પંચાંગ" છે. આ પંચાગનો આ વરસે ૩૭ મો અંક બહાર પડયો છે. પારસીઓમાં દર વરસે સખાવતનાં કયાં કયાં અને કેવાં પ્રકારનાં તથા કોણ તરફથી કામો થાય છે તેનો તદન સતાવાર તુલોતવીલ હેવાલ મી૦ જાગોશનાં પંચાંગ સીવાય બીજે કોઈ ઠેકાણેથી મળી શકવાનો નથી. ખુદ આ પત્રમાં તેમજ બીજાં કેટલાંક પારસી પતરોમાં પણ જરથોસ્તી ગુજસ્તે સાલનો જે હેવાલ પ્રગટ થયો છે તે મી૦ જાગોશનીજ મેહેરબાનીને આભારી છે. મી૦ જાગોશ બહુ એકાંત ખવાસના ગ્રહસ્થ હોવાથી બીજાઓની માફક થોડીક ઉપરટપકેની નોંધો લખી એટલે તેમની તારીફનાં બાકાં ઉપર બાકાં ખુશામદયાં પતરોમાં ફુંકાઇ શકાતાં નથી. મી૦ જાગોશની અથાગ મહેનતને તોડી પાડવાની કોઈક ઠેકાણે થયલી કોશેશને લીધેજ ઘણી દલગીરી સાથ એ નમાના, સાચા, મહેનતુ ગ્રહસ્થને ઈનસાફ આપવાને અમને આમ લખવું પડયું છે. ગુજસ્તે સાલના એક વીશાળ ઈનતેખાબ સાથ બાર માસનું પારસીઓના રોજ, ઈંગરેજી તારીખ અને હીંદુ તથી સાથનું કેલનડર પણ આપવામાં આવ્યું છે, જે અમુક તારીખોએ કયા કયા અગતયના બનાવો બનયા હતા તેની જાણવાજોગ નોંધોથી ભરપુર જણાય છે. તે પછી મુંબઈ તથા દેશાવરોનાં જરથોસ્તી ધરમનાં મકાનો અથવા જાહેર વપરાસ માટેનાં મકાનોની ટીપો તેનાં બંધાવનાર વગેરેની યાદી સાથ ધયાન ખેંચે છે. એ પછી ખેતાબ મેળવેલા જરથોસ્તીઓ, સુલેહના અમલદારો, ઓધેદારો, જાહેર અધીકારીઓ, વકીલો વગેરેની એક સંપુરણ ટીપ જરથોસ્તીઓનાં દીલ હરખાવે છે. આ કેલેનડરમાં આ વરસે જાણવાજોગ વીશય તરીકે પેલા અથંગ પારસી ઉસ્તાદ તરનારાઓ ગોળવાળા બીરાદરોનો ફોટો સાથનો હેવાલ આપવામાં આવયો છે. આ કેલેનડરનો વધુ અગતયનો બનાવ તે મધે મુંબઈ ખાતેના જરથોસ્તી રેહેવાશીઓની એક લંબાણ ટીપ આપવાને લગતો છે. આવી ટીપ સંપુરણ રજુ કરવી બહુ મુશકેલીનું કામ છે અને તે મુશકેલી મી૦ જાગોશે બની શકતી રીતે પાર ઉતારેલી જોઇને સંતોશ ઉપજે છે. આ ટીપને હજીબી સંપુરણતાએ પહોંચાડવાનું જરથોસ્તી આલમના હાથમાં છે. તેઓ તરફથી જો ઘટતા વખતમાં મી૦ જાગોશને તેમનાં નામઠામ તથા ધંધાની ખબર મળતી રહે તો તે તેઓને આ ટીપમાં સામેલ કરવાને ઘણી ઉપયોગી થઈ પડશે. આવું એક ઉપયોગી નોંધોથી ભરપુર પુસતક માત્ર રૂ. ૧ાા ની કીંમતમાં ખચીત મુફત લેખી શકાય. દરેક જરથોસ્તી ઘરમાં આ પારસી પંચાંગની એક નકલ અવશય હોવી જોઈએ એમ અમો માનયે છીએ. મી૦ જાગોશવાળાં પારસી પંચાંગ પારસીઓની તવારીખની અગતયની નોંધ ભવીષના જમાનાને પુરી પાડનારૂં એક ઉપયોગી સાધન છે, કે જેને દર વરસે વધુ ખીલવવા-માટે અમો મી૦ જાગોશને ધનયવાદ આપયે છીએ.

સાંજ વરતમાન,—તા૦ ૨૭ મી સપટેમબર ૧૯૦૬.

મી૦ જાગોશ તરફનું યજદેજરદી ૧૨૭૬ નાં સાલનું કેલેંડર આ સાલ બરવખતે બાહેર પડયું છે. તેનું આ વેળાનું કદ આગળનાં વરસો કરતાં મોટું જણાયછે. આનું કારણ એ કે પેહલા ભાગમાં નજદીક ૧૨૫ સફા ગુજસ્તેહ સાલના ઇતેખાબને નામે પારસી બનાવોની નોધ લેવામાં રોકાયાછે, અને છેહલા નજદીક ૧૦૦ સફા મુંબઈ ખાતેના જરથોસ્તીઓનાં નામોની એક મોટી ટીપથી રોકાયાછે. આવીજ એક ટીપ ગયાં સાલનાં કેલેંડરમાં દેસાવરો ખાતેના પારસીઓની આપીછે. આવી સંપુરણ અને ચોક્કસ ટીપ પારસીઓને માટે અગતયની છે, અને જો મી૦ જાગોશનાં કેલેંડરમાં આપેલી ટીપ તેવીજ હશે તો તે કીમતી થઈ પડશે. ગયાં સાલના ઈતેખાબને ખામખા મોટો દેખાડવાની તજવીજ થયલી હોય એમ અમને લાગેછે. તેમાં ઘણીએક નજીવી બિનાને પ્રસિદ્ધતા મળીછે. અને કેટલીક અગતયની બાબતોને ખામખા ઉરાડી નાખેલી જણાય છે. દાખલા તરીકે જયારે જરથોસ્તી ધરમ ઉપર અપાયલાં કોઈ કોઈ ભાષણોની નોંધ લીધી છે ત્યારે બીજાં ભાષણોના અખાડા કીધા છે. વળી "જરથોસ્તી ફસલી સાલ મંડળ" નામનું એક મંડળ ગયા મારચ માસમાં અતરે ઉભું થયું છે, અને જેને તા૦ ૨૧ મી મારચથી પોતાનાં ફસલી વરસનો પેહલો દહાડો ગણીને ફસલના ગહમબારો કરવા માંડયાછે, અને તેવા ત્રણ ગાહામબારો થઇ ચુકયાછે, જેમાંનો છેહલો ગયેજ પખવાડિયે થયો છે, તે છતા આ મંડળીની હસ્તી બાબે મી૦ જાગોશનાં નવાં કેલેંડરમાં કેવળ અખાડા કરવામાં આવેલા જોઇ દિલગોરી ઉપજેછે. જે પુસ્તક "જરથોસ્તીઓને લગતા જાણવાજોગ બનાવો" આપવાનો દાવો કરે, અને તે છતાં ટોળામાં થયલી ઉપલાં જેવાં મંડળની સ્થાપનાની વાત નહિ નોંધે, તેનું કારણ શું?

રાસ્ત ગોફતાર,—તા૦ ૩૦ મી સપટેમબર ૧૯૦૬.

☞ ઉપલા રાસતી ભાઇબંધે ઈનતેખાબ વીશે લખતાં અજબ જાતનાં ટીકા કીધા છે! કોઈબી વડીલ ભાઈબંધ વાજબી ટીકા કરે તો કેલેંડરના કરતા પેહલા બંધાયલા પોતાને માનેછે કે તે ઉપર તુરત ઘટતું ધ્યાન આપવું; પણ આ તો કંઈ જાણી જોઇને ખરાબ બોલવાનો અજબ સ્વીકાર કરેલો જણાયછે—એવોના કેહવા પ્રમાણે "ખામખા ઈતેખાબ મોટો દેખાડવાની તજવીજ" શું કામ કરવામાં આવે વારૂ? તે હમો સમજી શકતા નથી. આ કેલેંડરનો હેતુ અશલથી એજ રાખયો છે કે પારસીઓને લગતી કંઇબી જાણવાજોગ હકીકત રહી નહી જાય તથા એક નાહાની રકમનીબી સખાવતની નોંધ જરૂર લેવીજ જોઈએ; કેમકે એક મોટા શ્રીમંતની મોટી રકમ સાથે સરખાવતાં એક ગરીબની કે થોડી શકતીવાલા ધણીની નાહાની રકમ તો એક લેખે વધારે ઉપયોગી ગણાવી જોઈએ; અને તે સબબથી ઈનતેખાબ ખુદરતી લંબાણ થતો હોયતો કેલેંડરનાં કરતાએ શું ટીકા લાયક કામ કીધું તે સમજી શકાતું નથી—તે છતાં આ ભાઈબંધે કેલેનડરનાં ઈનતેખાબ વીશે જયારે સખુનજ ઉઠાવ્યોછે, ત્યારે તેને કોઈબી જાતનું મચક કે જવાબ આપવાને બદલે આએજ વખતનાં કેલેંડર ઉપરનાં બીજા ભાઈબંધોનાં ઈતેખાબ વીશેનાં મતોજ હમો પુરતા જવાબ સમાન સમજીએ છઇએ, અને સાંજ વરતમાને તો ઉપલાં પત્રને આપેલો જવાબજ બસ છે. એટલું કહીને રાસતી ભાઈબંધે બીજા કરેલા ટીકાનો

એજ જવાબ આપવાની જરૂર જોઈએછે કે ભાશાંણોનો તો એક જબરજશ કોઠોજ આગલાં કેલેંડરમાં પ્રગટ થતો હતો, પણ જગાની સંકોચને લીધે હવે તેમ નથી બનતું, તો એક કેલેંડરમાં કેટલી બધી બાબદો સામટી સમાઈ જવી જોઈએ, તે વીશે સઉ સઉએ પોતપોતાને ગમતી બાબદો લેવાની સુચના કરતી વખતે જરા ફુરસદેશી વાપડવી જોઇએછે. બીજું એ ભાઈબંધની માનીતી ફશલી સાલ મંડલીની નોંધ કેમ નહી લેવાઈ તે પુછવામાં આવ્યું છે—શારું થયું! જબરી નોંધ રહી ગઈ !! ફશલી સાલવાલા સાહેબોએ જાણવું તથા સમજવું જોઈએ કે જયાંવેર એક આખો ટોલો કે શઘલી કોમ એક બાબદમાં એકમત નહી થઇ હોય ત્યાંવેર ને તેટલામાં તે બનાવની નોંધ કરવી એ સમજુઓને મનસે ઓર ટોલામાં બીગાડા જેવું ને નકાંમી ટડ વધેલી દેખાડવા જેવું છે—એકવાર એ નવી ગણત્રી કરી બતલાવનારા સાહેબો ખરાબી હોય પણ તેવોએ ઉતાવલા પડી એક નવો ટોળો બરપા થયલો જેવું કરવું સજાવાર નથી. હેવાં મુશાતકીમ કારણથી ફસલી સાલ વાલાઓની નોંધ કેલેંડરમાં લેવાતી નહી હોયતો તેની ખફગીમાં કેલેંડરનાં સઘલી જગોએથી ને ચોમેરથી એકસરખી રીતે વખણાતા અને ખરેખર ઘણી મેહનત જેહમતથી લખાતા મુખ્ય ને મુખ્ય ઇનતેખાબની વીરૂધ બોલવામાં ખરી રાસતી માલમ પડતી નથી—પછે તો જેના જેવા વીચાર. ફસલી સાલની કેલેંડરમાં નોંધ નહી લેવાયાથી આસમાસ રાસતવંલા ભાઇબંધને ટોકા કરવા પડયા દેખું; પણ ખુદરત કંઈ ઓર દેખાડેછે—જુવોની તા૦ ૧૮મી નવેમબર ૧૯૦૬નાં ખુદ રાસતમાં એક ચરચા પત્રની પોંહચમાં શું છપાઈ ગીઉચ તે ઉપર જરા વાંચનારાઓએ ધ્યાંન આપવું:—

> "દુર દેશનો જરથોસ્તી"—તમો અમારાં દીવાળીનાં પંચાંગમાં તેમજ નવાં ખ્રિસ્ટી સાલ ઉપર નીકલતાં પંચાંગમાં ફસલી સાલના રોજ માહની એક કોલમ દાખલ કરવા સુચવોછો. આ બાબત અમારાં ધયાનમાં છેજ, પણ જગા સંકોચતાને લીધે તુરત વેળા તેમ બની શકતું નથી."
>
> રાસ્ત ગોફતાર,—તા૦ ૧૮ મી નવેમબર ૧૯૦૬.

વારે રાસતી અખત્યાર કીધેલા ભાઈબંધ! જ્યારે પોતાને લાગતાં વલગતાં પંચાંગમાં પોતાની માનીતી ફશલની ફશલ ખબર લેવાતી નથી ત્યારે તેજ કારણસર બીજાઓનો વાંક કાઢવો; એબી ખરી રાસતીજ કેહવાતી હશે, અને તેમ છે ત્યારે એનાપર લંબાંણ બોલવાની કંઈ અગત છે કે ?

કેલેંડરના કરતા.

ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેંડર—વરતમાન પરેસવાલા મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશનું યજદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના નવાં સાલનું કેલેનડર અથવા પારસી પંચાંગ આ વરશે તો હાથમાં ધરતાં જાણે બે વરસના સામટાં કેલેનડર બાંધયાં હોય એવું ખાસું બેવડું કદ થઈ પડયું છે, કારણકે એમાં આખાં મુંબઈ શેહેરના પારસી રહેવાસીઓ જેઓ ઊમરે પુગેલા ચાકરી ધંધો કરતા હોય તેમના નામ નીશાન, ધંધા ચાકરી, હોધા, ખેતાબ સાથેનું ગંજાવર લીસ્ટ સમાવેલું છે, અને તેમાં જુદા જુદા પારસીઓની તહરે કીશમની વીગતો જાણવાને બની આવે છે. લગભગ મોટા કદના એકશો શફા ઝીં- નામાં ઝીણા ગુજરાતી અક્ષરે ખીચોખીચ એવા ભરાયલા છે કે તે કંપલીટ કરતાં મી૦ જાગોશને પુસકલ મેહેનત-વખત અને પઈશો ખરચવો પડયો હશે એમાં કશો શક નથી લાગતો. તેથી અમો આશામંદ છીએ કે જયારે આવી અઠાગ મેહેનત આ પંચાંગ ઉપર આ વરસે લેવાઇ છે ત્યારે તેનો ખપ સારો થશે અને દરેક જરથોસ્તી આવા ઉપયોગી પોઠાની એકબી નકલ ખરીદવા વીના રહેશે નહી એમ અમો માનીએ છીએ. આ મોટાં લીસ્ટ ઉપરાંત બીજી બાબદો થોડી ઉપયોગી નથી. આ વરસમાં પારસીઓને લગતા જાણવાજોગ બનાવોનું લંબાણ વરણન એવું સરસ છે કે જાણે બધાં દેશાવરોના જરથોસ્તીઓની બધી તવારીખજ તેમાં સમાઈ ગઈ છે. જુવોની ફકત સખાવતનો બાબજ હાથ ધરતાં દરેક પારસીને ખુશી ઉપજવા વીના રહેનાર નથી કે મુંબઈ અને દેશાવરના પારસીઓની સખાવતનો આંકડો ૧૯ ઓગણીશ લાખનો થઈ ગયો છે! ધન છે. પારસીઓના હાતમદીલની છાતીને !! એ વતરોગે વળી મુંબઈના બે પારસી અઠંગ તરનારા ગોલવાલા બ્રધરસોની શબી અને તેમના અચંબા ભરેલા પરચાગનો હેવાલ સારો તહરેથી સરસ રીતે આ કેલેનડરમાં સમાવ્યાથી આ કેલેનડર ઘણું ઉપયોગી થયું છે, એમા જરાએ શક જેવું નથી. માટે આ ઉપયોગી પોઠાનો દરેક કુટુંબે સંગ્રહ રાખવો જોઈએ છે.

ભરૂચ સમાચાર,—તા૦ ૪ થી અકટોબર ૧૯૦૬.

મી૦ જાગોશનાં વારષિક પંચાંગનો પોઠો—વરતમાન પરેસના માલીક મી૦ મંચેરજી જાગોશ જરનાલીસ્ટ લાઈનમાં ધીરજવંતા અને સહાસીક જબરા બા! જીણા મરોડદાર ટાઈપમાં હાથ લચકાઈ જાય એટલા વજનનો—કહો કે લગભગ બે રતલનો એક મોટો રાબેતાનો વારષીક પોઠો તેવણે હાલ પરવરતાવ્યો છે અને તેની એક નકલની અમારીપર પણ એનાયત થઈ છે. પોઠો ખોલતાંજ જરથોસ્તી ફીરકાની એક સાલની કારકીરદીનો ઠહેરાબંધ હેવાલ નજરે પડે છે; જેમાં આખા સાલનાં પારસીઓને લગતા બનેલા બનાવોનું સામટું સરવાયું નોંધાયલુ છે, જગ આશકાર જરથોસ્તીઓની હરેક કીસમની સખાવતો, ધરમનાં નવાં બંધાયલાં મકાનો, ખેતાબ, ઓધા, નેમણુંક, કેળવણીમાં પસાર થયલાંઓની ટીપ ઉપરાંત હીંદના ઉસતાદ પારસી તરનારાઓ મેસરસ દાદી અને ફરામરોજ સી. ગોળવાલાની હુબહુ તસ્વીરો પણ તેમાં છપાઈ છે. વળી સરવથી આવકારદાયક અને ઉપયોગી બાબત તરીકે આખા મુંબઈ શેહરનાં જરથોસ્તીઓના નામનું લંબાંણ લીસ્ટ તેમના ઠેકાણાઓ સહીત રજુ કરયું છે, જેમાં સરવે પારસીઓનાં નોકરી, ધંધા, ઓધા, ખેતાબ વગેરેની ઘણી જાણવા જોગ વિગતો સમાવી દીધી છે. ખરેખર પારસીઓની વારષીક તવારીખની યાદગાર ગવાહી આપતો આ પોઠો છે. તે પાછળ લેવાતી મહેનત અને રંજનો ખયાલ કરતાં મી૦ જાગોશની ધીરજ અને ખંત ઉપર આફરીન કીધા વિના રહેવાતું નથી. માત્ર રૂ ૧ાા ની કીંમતમાં મલતું આ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર તેના ઉપયોગીપણા અને તે પાછળની મહેનત તરફ જોતાં ઘણુંજ સસતું છે. મગરૂરી ઉપજાવા જોગ ઝલકતા પારસી કારકીરદીનો રંગેરંગ ભાશ આપતું આ કેલેંડર દરેક હમદીને મોટી મોઝ સાથ પોતાના ઘરમાં સંઘરી રાખવું જોઈએ એવી અમારી નાકેશ ભલામણ છે.

જામે જેહાંનુમાં,—તા૦ ૬ ઠી અકટોબર ૧૯૦૬.

વરતમાન પતરોનાં મત.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પંચાગ—જરથોસ્તીઓના સને ૧૨૭૬ નાં સાલનું પારસી પંચાંગ તેના પ્રગટાવનાર મી૦ મંચેરજી હોશંગજી જાગોશ તરફથી વખતસર પ્રગટ થયું છે. અને તેની એક નકલ અતરેવાળા મી૦ મંચેરજી જમશેદજી પોસ્ટવાળા મારફત અમને મળી છે. પારસી કોમને લગતા બનાવોની નોંધનું તાજું પુસ્તક એજ છે કે જે તેના સાહસીક માલેક રૂ૦ ૧॥ ની ન્હાની કીંમતે બહાર પાડી લાભ આપે છે. મી૦ જાગોસનો એ સહાસ ૩૬ વરસનો છે; અને એ પંચાંગમાં ગુદસ્તે સાલ આખરે પારસી સખાવતની નોંધો, ધરમખાતાંઓ, ધરમનાં મકાનો, મેળવેલા ખેતાબો, મેળવેલા ઓધ્ધાઓ, કેળવણીનો વધારો, પારસી વકીલો, તબીબો, ધરમ ફંડો વગેરેને લગતી હકીકત શારેસ્તા મુજબ આપવામાં આવી છે. ગયા સાલના પંચાંગમાં મી૦ જાગોસે દેશાવરના જરથોસ્તીઓના નામોની ટીપ પારસી પંચાયતના સેકરેટરીને હસ્તક મંગાવી પ્રગટ કરી હતી. પણ તે ટીપ અપુરણ હતી. આ વરસે મી૦ જાગોસે મુંબઈના તમામ લત્તાઓના પારસીઓનાં નામોની ટીપ આપી છે, જે મેળવતાં પણ મહેનત પડેલી હોવી જોઇએ...... પારસીઓની જાળવી રાખવા જોગ તવારીખનું આ પ્રસિદ્ધ થતું પુસ્તક તેનાં ઉપયોગીપણામાં જે વધારો કરે છે તેને પુરતો આશ્રય પારસી કોમે આપવાની કેટલી જરૂર હોવી જોઇએ તે વિશે વધુ કહેવાની જરૂર રહેતી નથી.

ગુજરાત મિત્ર—તા૦ ૭ મી અકટોબર ૧૯૦૬

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ—પારસી ભાઈઓના યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ નું પારસી પંચાગ મુંબઈના જાણીતા વતની મી૦ મંચેરજી હોસંગજી જાગોશ તરફથી રાબેતા મુજબ બહાર પડયું છે અને તેની એક નકલ હમો ઉપર મોકલી આપી છે જેની પહોંચ આભાર સહિત સ્વીકારીએ છીએ, એ પંચાગ લગભગ ૩૦૦ પાનાનું દળદાર છે અને તેમાં સમાવેલી દરેક બાબતો તરફ નજર કરતાં પારસી ભાઈઓને એ પંચાગ એટલુ બધું ઉપયોગી થઈ પડે તેવું છે કે, તેના પ્રમાણ સાથે સરખામણી કરી જોતાં તેની રૂ૦ દોઢ જેટલી કીંમત તદનજ નજીવી સરખી લેખી શકાય. પંચાગમાં દર વરસે કાંઇને કાંઈ ચાલુ સુધારો કરવાની મી૦ જાગોશની ખંત અને કોશીષ બેશક સ્તુતિને પાત્ર છે અને તેની કદર પારસીભાઈઓ સારી રીતે બુજ્યા વિના રહેતા નહિજ હોય એવી હમારી ખાત્રી છે. એ પંચાગમાં આ વરસે નામદાર પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સની હિંદની મુલાકાત પ્રસંગે પારસી બીરાદરો મેસરસ દાદાભાઈ સી૦ ગોળવાળા અને ફરામરોજ સી૦ ગોળવાળાએ પોતાના બાહોશી ભરેલા પ્રયોગો કરી બતાવ્યા હતા તેમના ફોટા અને ટુંક જીવન વૃતાંત પણ આપ્યું છે. સામટી રીતે સેતાં મી૦ જાગોશે એ પંચાંગને માટે લીધેલી જેહેમત પારસી કોમની કદર બુઝાવવાને લાયકની છે એમ કહેવું કાંઈ ખોટું નથી. દેશી મિત્ર—તારીખ ૧૧ મી અકટોબર ૧૯૦૬

"ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર—યાને પારસી પંચાગ નામનું એક દલદાર પુસતક વરતમાન પરેસના ઉદયોગી અને સહાસીક માલેક મી૦ મંચેરજી હોસંગજી જાગોસ તરફથી અમોને મલ્યું છે. એ પંચાંગ યઝદેજરદી ૧૨૭૬ ના વરષનું છે. હાલનું પંચાગ ૩૬ માં વરષની આવૃતીનું છે. એમાં ગયા વરષમાં પારસીઓએ કરેલી સખાવત, ધરમખાતાં અને ધરમનાં મકાનોની વીગત છે. તે સીવાય પારસીઓને મલેલા ઓધ્ધા તથા નિમણુંકો, તેઓમાં થયલા શેરીફો, તેમની તરફથી થયલાં ધરમનાં સ્થલો, લાઈબરેરિયો, ધરમનાં સ્થાપાયલાં ફંડો, સુલેના અમલદારો અને પારસીયોના નામની ટીપ સાથે તારીખ, વાર, તહેવારો વિગેરેનો સમાસ કરવામાં આવ્યો છે. દર વરષે આવી ઉપયોગી બાબતો મેલવીને તેને પંચાંગનાં આકારમાં બહાર પાડવાનું કામ કંઈ સહેલ નથી. આ મહાન કામ પાછળ મિ. જાગોશ દર વરષે ખંત રાખી કારીગ કરયાં જાય છે. એ તેઓની ભાગે ઉલટ અને ઉમદા સહાસને આભારી છે. હિંદ જેવા વિશાળ પ્રદેશમાં પારસીઓ દુરના મુલકમાં જઈ રહે છે, તેઓની ખબર મેલવી, તેમના સંબંધની હકીકત પ્રકટ કરવાને માટે મિ. મંચેરજીને ધન્ય છે. પારસી પંચાગ ખરેખર પારસીઓને આરસી સમાન છે, અથવા કહો કે, અંધારામાં રહેલા પારસીઓને અજવાલામાં લાવવાને માટે પારસી પંચાગ એક દીવા સમાન છે. જો કે, આવા કીંમતી કામને માટે પારસીઓ મિ૦ જાગોસના સદાને માટે આભારી ઠરે છે, તોપણ તેવા એક મહેનતું ગ્રહસ્થની કીમ્મતી કદરની કસોટી બતાવવા માટે એક જાહેર મેલાવડો કરી પારસી ગ્રહસ્થોએ તેઓને ધન્યવાદ આપવો ઘટે છે. આ પંચાગની કીંમત રૂ. ૧–૮–૦ છે, તે વિશેષ નથી. પારસી કોમમાં આ પંચાંગનો ઝપાટાબંધ ઉઠાવ થાય એ બનવા યોગ્ય છે.

સત્ય વકતા.—તા૦ ૧૩ મી અકટોબર સને ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર—મુંબઈ વરતમાન પરેસવાળા શેઠ મંચેરજી હોશંગજી જાગોશનો "પારસી પંચાંગ" નો વારસીક પોઠો હમારી ટેબલ ઉપર આવી પડયો છે. આ પોઠો જાણે પારસીઓ વીશે માહીતી શોધવાની એક ડીક્ષનરી રૂપ છે. તેમાં ભાત ભાતની હકીકતોનો સમાવેશ થયલો છે. પારસીઓના ધરમના મકાનો, પારસી નામચીન નરો, પારસી સખાવત, પારસી મરણો, પારસીઓમાં બનેલા જાણવા જોગ બનાવો, ઈત્યાદિ જે માંગો તે અલાદીનના ફાણસની માફક એ એકજ પોઠામાંથી મળી આવે છે. વળી મુંબઈમાં વસ્તા તમામ પારસી પુરૂષોના નામ ઠામ અને જુદા જુદા કક્કાવારી ગોઠવણથી પાછલા ભાગમાં છાપ્યા છે, તેથી આ શાલનાં પોઠાના ઉપયોગીપણામાં ચોવડો વધારો થઈ પડયો છે. જેઓ દેશ પરદેશમા પતરો કાઢનારા હોય, જેઓ ગ્રંથો ખપાવા ધારતા હોય, જેઓ કોઈ પણ વેવારમાં મુંબઈનાં પારસી ગ્રાહકો શોધવા માંગતા હોય, તેઓએ દોઢ રૂપયાનો આ પોઠો જરૂર ખરીદી રાખવો જોઈએ. ખાસ કરી હિંદુ અને મુસલમાન વેપારીઓ મુંબઈના પારસીઓથી અજાણ હોય તેઓને આ આઈતો લુમકો માત્ર દોઢ રૂપીયામાં મળી જાય છે. પારશી પંચાંગ સાથે સંબંધ નહીં હોય એવા લોકોને પણ હોણ શાલનો પોઠો ખરીદવામાં મોટો લાભ સમાયલો દીસે છે. ચાલુ પંચાંગમાં મહાન પારશી તરનારાઓ મેસરસ દાદી અને ફ. ખ. ગોળવાળાની છબીઓ સાથે તેઓના

તરવાના કુમરની તવારીખ પણ આપવામાં આવેલી છે. ભારે કંટાળા વચ્ચે આ સંગ્રહ એક વરસમાં ભેગો થતો હશે, એમ વાંચનારને જણાયા વિના રહેતું નથી... એકંદરે આવા ઉપયોગી પોથા ભવિષયની પારસી તવારીખો માટે બહુજ બહુજ જરૂરના છે, અને તે ચાલુ રાખવા માટે શેઠ જાગોશાને પરમેશ્વર જીવતા રાખે એ હમારી દોવા છે.

નવસારી પત્રિકા—તા૦ ૧૪ અકટોબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર—યજદેજરદી શને ૧૨૭૬ ના ચાલુ સાલના મી૦ મંચેરજી હોરાંગજી જાગોશાના પંચાગની પોંહચ સ્વીકારતાં હમોને ખુશી ઉપજે છે. આ પંચાગ શને ૧૨૪૦ ના સાલથી પેહેલું કાઢવામાં આવ્યું હતું અને તે વરસથી આજ સુધીમાં એના કરતાએ તેમાં જે જે સુધારો અને વધારો કીધો છે, તે જરથોસ્તી આલમને ઘણો ઉપયોગી થઈ પડવો જોઈએ. પારસીઓ બીજી કોમના સાથે સરખાવતાં 'ઘંઉમાં કાંકરા' મીશાલ છે, તોપણ તેઓ સંસારમાં, કેળવણીમાં અને સખાવતમાં કેટલા આગલ વધતા જાય છે. તે આ પંચાગ ઉપરથી માલમ પડે છે. આ પંચાગ જરથોસ્તી કોમને ઉપયોગી થઈ પડે એવી સઘલી બાબદોથી ભરપુર બનાવવામાં આવ્યું છે, એટલે તેને માટે કાંઈ નવી સુચના કરવા જેવું હમે જોતા નથી, પણ એક સુચના કરવાને હમે વાજબી ધારીયે છીએ કે, દુન્યાંની અંદર પારસી વસ્તી કેટલી છે, તે શેહેર કે ગાંમવારી, વસતીની છેલ્લી ગણત્રીને આધારે દર સાલ એ પંચાગમાં આપવામાં આવે તો તે વાંચનારાઓને થોડી ઉપયોગી થઈ પડશે નહી.

આ પંચાંગ એક દળદાર પોથા સમાન ખીચાખીચ ભરેલું છે, તોપણ તેની કીંમત રૂા. ૧॥ રાખવામાં આવી છે, તે ઘણી નજીવી છે, અને તે નજીવી રાખવાનું કારણ પારસીઓમાં ઘરેઘર તેનો ફેલાવો થાય, એજ નેમ રાખેલી હમે તો માન્યે છીએ. અને તેથી હમે જરથોસતી આલમને આવી નજીવી કીંમતે તે ખરીદ કરવાને ભલામણ કરયે છીએ.

નવસારી પ્રકાશ—૧૪ મી અકટોબર ૧૯૦૬.

☞ વસતીની ગણતરીની વીગતતો આગલાં કેલેંડરોમાં ઘણી શરશ રીતે ઉપજાવીને આપેલી છે; તે ઉપરાંત માસીક કોઠાઓમાં તે ગણત્રી દર વરશ છપાયાબી કરે છે, પણ તે કદાચ આ ભાઈબંધને ખબર નહી હશે. કેલેનડરના કરતા.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર—દર વરસે પારસી નવાં સાલના તેહવાર સાથે મી૦ મનચેરજી જાગોસનું આ ઉપયોગી પુસ્તક રાખેલાનાં નીયમીતપણે દેખાવ દેતું જાય છે એ સંતોશની વાત છે. સને ૧૨૭૬ યઝદેજરદી સાલ માટેનું એવણનું પારસી આલમમાં જાણીતું અને લોકપ્રિય થઈ પડેલું આ વારસીક પુસ્તક પોતાનું ઉપયોગી કામ બજાવવાને બાહેર પડી ચુકયું છે. મી૦ જાગોશે પારસીઓને લગતી તરેહવાર ખબરોથી આ કેલેંડર હંમેશ માફક ભરપુર બનાવ્યું છે પણ આ સાલ તેનાં ઉપયોગીપણાં અને અગત્યતામાં તેવણે ઘણે વરસે એક ખાસ વધારો કીધો છે, અને તે મુંબઈ તથા દેશાવર ખાતેના જરથોસતી રહેવાસીઓની ઘણી મેહનતથી ભેગી કીધેલી એક ટીપ છે. જેમ ખુદ પારસીઓને પોતાને તેમજ એ કોમ સાથ ધંધા રોજગાર વિગેરે બાબદો માટે સંબંધ ધરાવનાર બીજી દેશી કોમોને આ ટીપ ખચીતજ ઘણી ઉપયોગી નિવડશે તેમાં શક નથી. અમો ઈચ્છીએ છિએ કે આવી ટીપ થોડે થોડે વરસોને આંતરે આપવાને બદલે મી૦ જાગોસ પોતાનાં પંચાંગ મધે, જેમ તાઇમ્સ ઓફ ઈંડીયાનાં કેલેંડર મધે કરવામાં આવે છે તેમ, તેને જાથુકની જગયા આપે. ... ... સામટી રીતે મી૦ જાગોસનું પુસ્તક પારસીઓને લગતી ખબરોથી હંમેશ માફક ભરપુર છે, અને દરેક પારસી ઘરમાં તેની જગ્યા થવાની જરૂર છે.

કયસરે હિન્દ—તા૦ ૨૧ મી અકટોબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ—મુંબાઈ વરતમાન પરેસના માલીક મી૦ મંચેરજી હોરાંગજી જાગોશ તરફથી પારસીઓના નવા વરસને દહાડે બહાર પાડવામાં આવેલું યઝદેજરદી ૧૨૭૬ ના વરસનું પંચાંગ તા૦ ૧૪—૯—૦૬ થી તા૦ ૧૩—૯—૦૭ સુધીના છત્રીશમા વરસની આવૃતી ભેટ મળી છે તે ઉપકાર સાથે સ્વીકારીએ છીએ. વરસો વરસ એમાં કેટલોક કીંમતી સુધારો કરવામાં આવે છે. આ પંચાંગને વધારે ઉપયોગી, માનીતું અને જોઈતી વીગત તઈયાર મલી આવે તેવું બનાવવાને માટે મી૦ જાગોશે ભારે સંભાળ અને મેહનત લીધી છે. ગુજસ્તે વરસમાં બનેલા નીચેના જાતજાતના બનાવોની વીગતવાર આપેલી તપસીલ નોંધ લેવા લાયક અને જન ઉપયોગી છે. પારસી કોમે કરેલી સખાવતો—ધરમખાતાં—નવાં ધરમનાં બંધાવેલાં મકાનો, જરથોસ્થીઓને મળેલાં નવા ખીતાબો, હોદ્દાઓ, નેમણુકો, જરથોસ્થીઓએ લીધેલી કેળવણી, પરિક્ષા તથા તેમાં મેળવેલાં ઈનામો, સ્કૅાલરશીપો ઈત્યાદિ, ગુજસ્તે વરસમાં થયેલાં જાણીતાં જરથોસ્તીઓનાં મરણો, જરથોસ્તીઓનાં બારે માસના કોથા, જરથોસ્તીઓનાં આતશબહેરામ દરેમેહરો અથવા આદરાનોની ટીપ, જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલા કુખમાં અને ધરમશાળાઓની ટીપ, જરથોસ્તી જસ્ટીસ ઓફ ધી પીસ (સુલેહના અમલદારો), મુંબાઈ યુનીવરસીટીના જરથોસ્તી ફેલોઝ, જરથોસ્તી શેરીફો, કાઉન્સીલરો, મેમ્બરો, સોલીસીટરો, બારીસ્ટરો અને વકીલો, જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલા પુસ્તકાલયો, ધરમના દવાખાનાઓ, કેળવણી ખાતા, ધરમના ફંડો વીગેરે અગત્યની બાબતો ઉપરાંત આખા હિંદુસ્થાનમાં ઉસ્તાદ તરનારાઓ મેસરસ દાદાભાઈ અને ફરામરોજ ખરશેદજી ગોળવાળાએ કીધેલો તરવાનો નામીચો પ્રયોગ તેમની સુંદર સબીઓ સાથે તેમજ મુંબાઈ શેહેરનાં તથા જુદા જુદા દેશાવરો ખાતેના પારસીઓનાં નામનાં લીસ્ટ તથા જુદા જુદા દેશાવરો ખાતેની પારસીઓને લગતી જાણવાજોગ વિગતોનો સમાવેશ કરેલો છે; તે દુર દેશાવરોમાં વસતા જરથોસ્તીઓની માહેતી માટે ગેબી બક્ષીસ છે. આ કેલેન્ડરની કીંમત ફક્ત રૂપીઓ દોઢ રાખેલી છે તે તેમાંથી મળતી માહેતીના પ્રમાણમાં તદન નજીવી હોવાથી દરેક જરથોસ્તી કુટુંબ હમજાતીની જાણવા લાયક હકીકતથી માહેતગાર થવા ચુકશે નહી એવી આશા રાખીએ છીએ.

કોરોનેશન એડવરટાઈઝર,—તા૦ ૨૫ મી અકટોબર ૧૯૦૬.

"ઝોરાસ્ત્રિયન કેલેંડર."—રાબેતા મુજબ આ પંચાંગની એક નકલ અમને મળી છે અને તેની પોહોંચ સ્વિકારતાં જણાવવું જોઈયે, કે એ પંચાંગના આ નવા સાલના અંકે તેની છેલ્લાં ૩૫ વરસની કીરતિ જાળવી રાખી છે—એટલુંજ નહિ પણ તેમાં થોડો વધારો કીધોછે. ય. જ. ૧૨૪૦ થી મી૦ જાગોસ આ કેલેંડર કાઢે છે અને તેમાં તેઓ પારસી તવારીખના બનાવોની નોંધ લેતા આવ્યા છે. જેઓએ એનાં ૩૬ વાલમ જાળવ્યાં હશે, તેમની પાસ પારસી તવારીખનું એક નાનું જેવું પુસ્તકખાતું થયું હશે. ધારા મુજબની સઘળી વિગત આ નવાં કેલેંડરમાં આપવામાં આવી છે. ઉપરાંત મુંબઈના પારસીઓનાં નામની જે મોટી ટીપ મી૦ જાગોસે આપી છે, તેની ખાસ નોંધ લેવાની જરૂર છે. આ ટીપ ભેગી કરવા માટે તેમને જેવી તેવી મહેનત કરવી પડી ન હશે, તેમજ અક્ષરવાર નામો ગોઠવવાં એ કામ સેહેલ નથી. કેલેંડરનાં ૧૦૦ પાનાં તો માત્ર આ નામોથી ભરાયાં છે અને ઓછામાં ઓછા ૬૦૦૦ પારસી નામો પુરતી વિગત સાથ એ ટીપમાં આપવામાં આવ્યાં છે. વેપારીઓને અને બીજાઓને આ ટીપ ઉપયોગી થઈ પડયા વગર રહેશે નહિ, તેમજ દેશાવરના પારસીઓને એ જરૂર સગવડ ભરી થઇ પડશે. મી૦ જાગોસે આ ટીપ બનતી સંપુરણ કરવાની તજવીજ કરેલી લાગે છે અને તે જો થોડી સંપુરણ રહી હોય, તો તે માટે તેઓ નહિ પણ બીજાઓની બેદરકારી જવાબદાર છે. આગળ પણ મી૦ જાગોસે આવી એક ટીપ આપી હતી, જેનાં કરતાં હાલની ટીપ વધુ વિગતવાર અને સંપુરણ થતી લાગે છે. આ ટીપને લીધે પંચાંગના કદમાં જબરો વધારો થયો છે, છતાં મી૦ જાગોસે તેની કીમતમાં ઝાઝો વધારો કીધેલો ન હોવાથી ખરીદી રાખવાનું સરવેને સવલ થઈ પડે એમ છે.

ગુજરતે સાલનો જે ઈંતેખાબ મી૦ જાગોસ દર સાલ પોતાનાં કેલેંડરમાં આપે છે તે હવે લાંબો અને લાંબો થતો જાય છે અને તે "ઇંતેખાબ" તરીકે કેમ લેખાય તે સમજ પડતું નથી. મી૦ બહેમનજી પિટિટની લગભગ રૂ. ૬ લાખની સખાવત આ હેવાલમાં નોંધાઈ છે, તેમાં રૂ. ૧૦૧ જેવી નાની રકમની ખાસ નોંધ લેવાની શું જરૂર? એવી સખાવત તો એવા શેઠિયા રોજની કરતા હશે! આ તો એક દાખલો છે. એવી બીજી અનેક નાની રકમોની ખાસ નોંધ લેવાની જરૂર નથી. તેથી હેવાલ વિનાકારણે લંબાય છે અને મી૦ જાગોસની પોતાની મહેનત વધે છે.

આ દલદાર પોથાને પારસીઓ તરફથી આ સાલ ખાસ ઉત્તેજન મળવાની જરૂર છે અને રૂ. ૧॥ માં મી૦ જાગોસ પારસી તવારીખની નોંધનું આ પુસ્તક આપણી આગળ રજુ કરે છે, તો પુરતા આશ્રા વગર કદાચ તેમને ગાંઠના ગોપીચંદન કરવા પડે એમ લાગે છે. મી૦ જાગોસનાં આ પંચાંગની માળા જેમ લંબાતી જાય છે તેમ તેની લાયકાતની કીંમત વધતી જાય છે. ખાનબહાદુર બહેમનજી બ૦ પટેલનાં "પારસી પ્રકાશ" પછી મી૦ જાગોસનાં આ પંચાંગો પારસી તવારીખના બીજા સત્તાવાર ભોમિયા સમાન છે.

જ્ઞાનવરધક,—અકટોબર ૧૯૦૬.

"ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પંચાંગ," ય૦ જ૦ ૧૨૭૬ ના વરસનું. વરતમાન પરેસ, મુંબઈ. ૧૯૦૬.—"જાગોશના કેલેંડર" ને નામે ઓળખાતું આ પારસી પંચાંગ રાબેતા મુજબ બર વખતે પ્રસીધ્ધ થયું છે, તેની પહોંચ માન સાથ સ્વીકારીયે છિયે. આ વરસનો અંક તેના કદમાં વધેલો જોઈ ખુશાલી ઉપજે છે. એમ થવાના બે સબબો દીસે છે. મુંબઈના જરથોસ્તીઓની ટીપે આ અંકમાં ઘણે વરસે પાછો દેખાવ દીધો છે;. અને મી૦ મનચેરજી પોતાની તીક્ષણ નજર આગળથી નજીવા બનાવની નોંધ લેવાને પણ ચુકતા નથી. આ વરસે દેશાવરના જરથોસ્તીઓની ટીપ બંધ થઈ છે એ ઠીક થયું નથી. મારાં નાકેશ મત મુજબ સઘલે ઠેકાણેના જરથોસ્તીઓની એકત્ર ટીપતો દર સાલ પ્રગટ થવી જોઇયે. જો આપણા લાયકીવાળા મીત્ર મને દર ગુજર કરે તો આપણે નમ્રતાપુરવક એમને ભલામણ કરીશું કે, નોંધની અંદરથી કેટલીક તદ્દન નજીવી બાબતો રદ કરી શકાશે, જેથી પઈસા અને મેહેનતનો બચાવ થશે, અને તે વધારે અગત્યની નોંધો અને નામોની ટીપને વધારે ભરોસેદાર બનાવવામાં કામ આવશે.

આટલી નમ્ર સુચના પછી રાબેતાની બાબતો ઉપર આવતાં, પારસી કોમનું જે ખાસ લક્ષણ સખાવત છે, તેણે પોતાનો કાબુ હજી ટોળા ઉપર જાળવી રાખ્યો છે, અને ગયે વરસ તેનો સરવાળો ૧૯ લાખનો દેખાડવામાં આવ્યો છે. આ બેરીજમાં પીટીટ ખાનદાને હજી પોતાનો ટેક જાળવી રાખ્યો છે. બીજી પણ સખાવતો નોંધાઈ છે. પણ અહીં એક બીજો વિચાર ઉભો થયો છે, તે એ કે, જ્યારે વરતમાન પતરોમાં બે પાંચ રૂપીઆ આપીને ઢંઢેરો પીટાવનારની સખાવત કેલેનડરમાં નોંધાવા પામે છે, ત્યારે પારસી કોમમાં સેંકડો, બલકે ભુલતા ન હોઇયે તો હજારો રૂપીયાની સખાવતો એવી થાય છે કે જે માટે કોઈ જાણતું નથી, તે બીના જ્યારે ધ્યાનમાં લઇયે છિયે ત્યારે પારસી સખાવતનો ખરેખરો અડસટો આપણને મળી શકતો નથી. ધરમના મુકામોની સ્થાપના પણ સંતોષકારક છે. રાબેતાની બીજી બાબતોથી કેલેનડર ચીકાર ભરેલું છે. આ વેળાના અંકમા પારસી અથંગ તરનારાઓ ગોળવાળા ભાઇઓ દાદાભાઈ ખરશેદજી અને ફ્રામરોજ ખરશેદજીનાં ચિતરો તથા તરવાના અખાડાનો હેવાલ આપવામાં આવ્યો છે. સામટી રીતે લેતાં, આ કેલેનડરની અગત્ય જરા પણ ઓછી થતી નથી, અને તે દરેક જરથોસ્તી કુટુંબમાં એક પારસી કોમના બેરોમીટર તરીકે જળવાઇ રહેવુંજ જોઇયે.

ચેરાગ,—અકટોબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર—મુંબઇના જાણીતા "વરતમાન પરેસ" ના માલેક મી૦ મનચેરજી હો. જાગોશ તરફથી શેહેનશાહી જરથોસ્તીઓનાં નવાં સાલપર હરવરસ નિકલતાં ઉપલાં જાણીતાં પંચાંગનો આ વરસનો અંક અમોપર મોકલવામાં આવ્યો છે, તેની પોહોંચ ઉપકાર સાથ સ્વિકારીયે છીયે. દર વરસે નજીવી કિંમતમાં નિકળતા આ ઉપયોગી પંચાંગ તરફ અમારાં પારસી વાંચકોનું અમો ધ્યાન ખેંચીયે છીયે. રૂ૦ દોઢના નજીવા દામે આવો દલદાર પોથો તેમા સમાવેલી રસીક બાબદો સાથ સસતો છે. ફીરદોશીના "શાહનામાં" એ જ્યારે અગાઉની પારસી તવારીખ અમર રાખી છે, ભલા મી૦ પટેલે "પારસી પ્રકાશ" જેવાં સરવોતમ પુસ્તકથી હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા પછીની પારસી તવારીખને દુનિયા હજુર રજુ કીધી છે, ત્યારે મી૦ જાગોશ તેઓની મદદમાં પોતાના આ વારસીક પંચાંગથી હાજર થઈ પારસી

કોમની તવારીખને ફેલાવા રૂઠી કોશેશ આજ લાંબો વખત થયા કરે છે. ભવિષયના કોઈ કાબેલ પારસી તવારીખનવેશને પોતાની કોમની તવારીખ લખતી વેળા આ પુસ્તક અતિ ઉપયોગી થઈ પડશે, તેમાં જરા શક નથી. ગયાં સાલમાં આપણી કોમમાં બનેલાં સરવ ઉપયોગી બનાવોની ટુંકી તવારીખ આ પુસ્તકમાં ખીચોખીચ સમાવવામાં આવી છે. આ ટુંકો ઇનતેખાબ જેટલો વાંચવા લાયક છે, તેટલોજ અગત્યનો છે. પારસી કોમની મોહોટાઈ, તેમજ સખાવતનો એ ટુંક હેવાલ એકેએક જરથોસ્તી મગરૂરી વિના વાંચી શકશે નહીં. આ વેળા બીજી જે વખાણવા લાયક બીના છે તે મુંબઈ તેમજ દેશાવરના પારસીઓની એક મન માંનતી ટીપ રજુ કરવામાં આવી છે. અલબતાં અતરે કહી દેવું જોઈએ કે આ ટીપ તદનજ સંપુરણ તો નથી, પણ આવતે વરસે તેના પ્રગટ કરનાર એ ટીપ સંપુરણ કરવા કોશેશ કરશે એવી આશા છે. અલબતાં આ કામ કેટલી મેહેનતનું છે તે તો અનુભવીઓજ જાણી શકે. એ ઉપરાંત બીજી ઘણીક વાંચવા જોગ બીના અંદર છે. જરથોસ્તીઓને હાથે સ્થાપણ થયલાં ખાતાંઓ, ધરમના મકાનો, વગેરેનું "લીસ્ટ," પારસી વકીલ, બારીસ્ટર, સોલીસીટર વગેરેનું "લીસ્ટ," વગેરે બીજી ઘણીક વિગતો એમાં મળી આવે છે. અતરે સવાલ કરી શકાય કે મુંબઈ શેહેરના તબીબોનું એક "લીસ્ટ" કાં નહિ આપવામાં આવ્યું? મુંબઇ શહેરની ચઢતી હાલતમાં પારસી તબીબોબી અગત્યનો ભાગ ભજવે છે, તો તેઓનુંબી એક બની શકતું સંપુરણ "લીસ્ટ" આવતા વરસે આપવા અમે મી૦ જાગોશને ભલામણ કરીશું. વળી ગયે વરસે પારસીઓ તરફથી પ્રગટ થયેલી ચોપડી અને ચોપાન્યાંઓનો પણ એક સંપુરણ ટીપ તેના બનાવનારના નામો સાથે પ્રગટ થતે તો તેબી કેલેનડરની એક અગત્યની બાબદ થઈ પડતે. જે પણ આવતે સાલ ન ભુલવાને હમારા તરફની નમ્ર અરજ છે. મી૦ જાગોશની આ શેવાઓની પારસી કોમે કદર બુજવી જોઈએ અને અમારાં મત મુજબ એકબી સુધરેલું પારસી ઘર આ પુસ્તક વિનાનું હોવું જોઈયે નહીં.

ફ્રીરદોશ,—અકટોબર ૧૯૦૬.

☞ ફ્રીરદોશનાં માનવંત ઈરાંની અધીપતીને માલમ થાય જે એવાએ સુચનાં કીધેલાં તબીબોનાં તથા ચોપડીઓનાં લીસ્ટો અવાર નવાર કોઈ કોઇ વરસે આ કાલિનડરમાં છપાઈ ગયલાં છે. હેવાં બધાં સામટાં લીસ્ટો દર વરસે તો આ એક કેલેનડરમાં છપાઈ શકેજ નહી, નહીતો એનું કદ કેટલું વધી જાય તે ઉપર સમજુઓએ ધ્યાન આપવું સજાવાર છે.

કેલેનડરના કરતા.

"ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર."—પ્રગટ કરનાર—મી૦ મંચેરજી હોસંગજી જાગોશ.—લગભગ આજે ૩૬ વરસથી ઉપલા ગ્રહસ્થ તરફથી નિકળતી આ પંચાંગ-પોથી જરથોસ્તી આલમમાં એટલી તો જાણીતી થઈ ચુકી છે કે હવે તેને માટે અને તેની સીફારસમાં અમો હર વરસ લખ્યે તે બી શું? પારસીઓને લગતી ઘણી જરૂરી નોંધ જાળવી રાખનારૂં આ પુસ્તક તેના કરત્તાની અથાગ મેહેનતનું એક ઘણું આવકારદાયક પરીણામ છે એ વાત કોઈથી ના પાડી શકાવાની નથી, અને તેમ છતાં આ સાલ તેનાં ઉપયોગીપણાંમાં જે એક ખાસ ધ્યાન ખેંચનારો સુધારો વધારો અમારી નજરે પડે છે તે તેમાં મુંબાઈ તેમજ દેશાવરના જરથોસ્તીઓનાં જેટલાં બની શકયાં તેટલાં નામોની એક ટીપ પ્રગટ કરવામાં આવી છે તે છે. આ ટીપ આ પંચાંગમાં ઘણે વરસને અંતરે પાછી આવી છે, અને તે હવે દરસાલ ચાલુ રહે એવું અમારૂં ચાહવું છે. ... ...પંચાંગમાં સમાવેલી બધી બાબદોમાં ગુજરતે સાલનો ઈન્તેખાબ વાંચનારનું વિશેષ ધ્યાન રોકે છે.

કુરસદ,—અકટોબર અને નવેમ્બર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર.—કરત્તા—મી૦ મંચેરજી હોશંગજી જાગોશ.—આ વારસીક ઉપયોગી પંચાંગની એક નકલ તેના કરતા તરફથી અમને ભેટ મળી છે. આ પંચાંગ આજ કાલનું નહીં પણ લગભગ છેલ્લાં ૪૦ વરસ થયાં દર વરસ નીયમીતપણે નીકળ્યું જાય છે. તેનું નામ "પંચાંગ" છે, પણ તે છતાં તે કાંઇ તારીખ વારના બાર માસના કોઠાઓનુંજ માત્ર એક નાનકડું ચોપાનીયું નહીં પણ તરેહવાર ઉપયોગી બાબદોનો એક નાનો પોથો છે. એ ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર પારસી કોમ માટે ખાસ વધુ ઉપયોગી છે. સબબ આખી દુનીયાની પારસી કોમમાં બનતા જાણવાજોગ બનાવોની સંપુરણ નોંધ દર વરસ તેમાં આપવામાં આવે છે. તે જોતાં એ પંચાંગ આખી દુન્યાની પારસી કોમની વારસીક તવારીખ જેવું થઇ પડે છે. અમો ધારયે છીયે કે પારસી કોમની વારસીક તવારીખનું એ પુસ્તક દરેક પારસી કુટુંબે ઘરમાં રાખવું જોઈયે. ચાલુ સાલના છેલ્લાં ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડરમાં શરૂઆતમાં ગયાં સાલનો જરથોસ્તી ઈંતેખાબ આપ્યો છે. ગયે વરસ જરથોસ્તી કોમમાં થયલી સખાવત, ધરમનાં નવાં બંધાયલાં મકાનો, જરથોસ્તીઓને મળેલા ખેતાબો તથા ઓધ્ધા, જરથોસ્તીઓએ મેળવેલાં ઈનામો, જાણીતા જરથોસ્તીઓનાં મરણો વગેરેનો વાંચવા લાયક હેવાલ આપવા ઉપરાંત આખાં હીંદુસ્તાનનાં આતશબેહેરામો, આદરાનો, દોખમાઓ, ધરમશાળાઓ તથા જરથોસ્તી કોમના વપરાશ માટેના બીજાં જાહેર મકાનોની ટીપ, મોટા ઓધા, ડીગ્રી તથા ખેતાબો ધરાવનારા જરથોસ્તીઓનાં નામો અને સેવટે મુંબઇના જરથોસ્તીઓનાં નામોની ટીપ પણ આપી છે. એ ઉપરાંત મુંબઈના વીકટોરિયા સ્વીમીંગ બાથના માલેકો મેશરસ દાદી અને ફરામરોજ સી. ગોલવાલાએ ગયે વરસ દશ કલાક ચાલુ પાણીમાં કાંઈ પણ ખોરાકપાણી લીધા વગર તરવાનો જે અખતરો કરી બતાવ્યો હતો તેનો હેવાલ બંને બીરાદરોની તસવીરો સહીત આપવામાં આવ્યો છે. મી૦ જાગોસે લખેલા ઈંતેખાબ ઉપરથી માલમ પડે છે કે ગયાં યઝદેઝરદી સાલમાં પારસી કોમે રૂ ૧૯ લાખની બાદશાહી રકમ સખાવતમાં આપી હતી, જેમાં પારસી જનરલ આસ્પીટલ માટે શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટે આપેલી રૂ ૫॥ લાખની રકમ મુખ્ય છે. રૂ ૧૯ લાખનો એ આંકડો દેખાડી આપે છે કે પારસી કોમમાં સખાવતનો ઝરો સુકાઈ ન જતાં હજી વેહતો ચાલુ રહયો છે, જે અલબતાં ખુશી થવા જોગ બીના છે. આખી પારસી કોમને લગતા દરેક જાણવાજોગ બનાવની નોંધ ભેગી કરતાં મી૦ મંચેરજી જાગોશને દર વરસ કેટલી મહેનત પડતી હશે તેનો ખ્યાલ એવું કામ કરનારાઓ સીવાય બીજાઓને સહેલાઈથી આવી શકે એમ નથી. વળી દર વરસ એ કેલેંડરમાં કાંઈ ને કાંઈ નવું તત્વ દાખલ કરવાની મી૦ મંચેરજી જાગોશ ખાસ સંભાળ લેછે તે ખુશી થવા જોગ છે. દર વરસ એકની એક બાબદો વાંચતાં કંટાળો ન આવે તે માટે તેવણ દર વરસ કાંઈ ને કાંઈ નવું નવું પોતાનાં કેલેંડરમાં દાખલ કરતા રહે છે. ટુંકમાં

દર વરસ આખી પારસી કોમને લગતા બનાવોની નોંધ ઘણી મોટી મહેનતે લેગી કરીને આ "ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર" બાહેર પાડવાનો મી૦ મંચેરજી જાગોશાનો સહાસ સ્તુતીપાત્ર છે. દરેક પારસી કુટુંબે એ કેલેંડર દર વરસ ખરીદીને પારસી કોમની એ નાનકડી વારસીક તવારીખ પોતાનાં ઘરમાં જાળવી રાખવા ઉપરાંત મી૦ મંચેરજી જાગોસને તેવાજ એ ઘણાં મહેનતવાલાં કામમાં આડકત્રી રીતે ઉત્તેજન આપવું જોઈયે.

ગોળવાળાઝ સ્પોરટીંગ મેગેઝીન,—તા૦ ૨૧ મી નવેમબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર—યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના વરસનાં ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પંચાંગની એક નકલ તેના બનાવનાર, મુંબઈ વરતમાન પરેસના માલેક મી૦ મંચેરજી હોશંગજી જાગોશ તરફથી મળી છે. આ પારસી કેલેંડરે પારસી કોમની જે સેવા વરસો વરસ બજાવવી ચાલુ રાખી છે, તેમાં તેના કરતા તરફથી દર વરસે કાંઇ ને કાંઈ ઉપયોગી વધારો થતોજ રહે છે. આ વરસનાં પંચાંગમાં મુંબઈ ખાતેના પારસીઓનું સંપુરણ લીસ્ટ આપવામાં આવ્યું છે, તે ઉપરાંત દેશ પરદેશ ખાતે વસ્તા પારસીઓની ટીપને ભુલવામાં આવી નથી. મી૦ જાગોશની આ સેવા આખી પારસી કોમની કદરશનાસી ખેંચવાને યોગ્ય છે.

ગુજરાતી,—૨૩ મી ડીસેમ્બર ૧૯૦૬.

"ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પંચાંગ યઝદેજરદી ૧૨૭૬ નાં વરસનું"—મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ જેવા કંઈપણ ઘોંઘાટ વના વરસોથી પોતાની કોમની એક પ્રકારની ઉપયોગી સેવા બજાવનાર, આપણા એકમારગી શેહેરી તરફથી, આજ સાડાત્રણ દાયકા થયા, દર યઝદેજરદી નવાં વરસ પ્રસંગે, ચાલુ સુધારા-વધારા સહિત પ્રગટ થતું પારસી પંચાંગ જેમ 'રેફરન્સ' ને માટે તેમજ હિંદના જરથોસ્તીઓની એક જાતની વારસીક સંક્ષિપ્ત ઈતિહાસિક નોંધ તરીકે, દરેક જરથોસ્તી કુટુંબમાં રાખવા લાયક, ઉપયોગી પુસ્તક ગણાય.

યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ નાં ચાલુ સાલનું પંચાંગ આગલાં સઘળાં પંચાંગો કરતાં કદમાં તેમજ ઉપયોગીપણામાં અને બીજી રીતે ઘણો વધારો બતાવે છે. 'ગુજસ્તે પારસી સાલના ઈન્તેખાબ' થી આ દળદાર પોથાની શરૂઆત થાય છે કે જે ઈન્તેખાબમાં આઠ-પેજી રોયલ ફોરમનાં કદના ૧૨૫ થી વધુ સફા રોકાયલા જણાય છે અને જે, તેમાં સમાયલા આંકડાઓનો ભાગ બાદ કરતાં, ઉપયોગી ખબરોથી ભરપુર વાંચન પુરં-પાડે છે.

ગુજસ્તે સાલમાં જરથોસ્તીઓએ કરેલી ધરમખાતાંઓના સંબંધમાં તેમજ બીજી સખાવતોનો કુલે આંકડો લગભગ ૧૯ લાખ રૂપિયાનો થયલો આ ઇન્તેખાબ ઉપરથી જણાય છે, જે બિના દેખાડે છે કે જરથોસ્તીઓનાં જીગરોમાં સખાવતનો ઝરો હજીપણ તેના પુર બહારમાં અને પુર જોરમાં વેહેતો રહયો છે. એકજ વરસની પારસી સખાવતના આ મ્હોટા આંકડામાં સખાવતે-બહાદુર પીટીટ કુટુંબનો ફાળો નજદીક સાડા છ લાખનો એટલે કુલે રકમના ત્રીજા ભાગ જેટલો થવા-જાય છે જે એ ખાનદાનને શોભા-લગાડનારો બનાવ લેખાય.

સખાવત ઉપરાંત જે તરેહવાર પરચુટણ બાબતો આ ઈતેખાબમાં સમાવવામાં આવી છે તેઓમાં ગયે સાલ જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલાં ધરમનાં નવાં મકાનો, જરથોસ્તીઓને મળેલા ઓધ્ધા, તેમની થયલી તરેહવાર નેમણુંકો, કેળવણીની બાબતના સંબંધમાં તેઓએ મેળવેલાં ઈનામો, ચાંદો, સરટિફીકેટો, સ્કોલરશિપો તથા યુનિવરસીટીની 'ડીગ્રી' ઓને લગતી વિગતો તેમજ જાણીતાં જરથોસ્તીઓનાં નિપજેલાં મરણોના નોંધ વગેરે આપણું ધ્યાન ખેંચે છે.

ઉપલો ઈતખાબ પુરો થયા પછી, ચાલુ યઝદેજરદી સાલના બાર માસના, રોજ માહ-નાં નામ સાથના, તારીખવારના કોઠા નજરે પડે છે, જે પછી જરથોસ્તીઓનાં મુંબઈ તેમજ દેશાવરો ખાતેનાં આતશબેહેરામો તથા દરેમેહેરોની ટીપ, તેમની સ્થાપનાનાં યઝદેજરદી વરસ તથા રોજ-માહ સહિત અને કેટલાંક ખાતાંના બાબમાં ફુટ-નોટ સાથે, આપવામાં આવી છે, જેમના સંબંધમાં સાથે સાથે તેમની સ્થાપનાનાં ઇંગરેજી વરસ, મહિના તથા તારીખો પણ આપવામાં આવી હતે તો પુસ્તકનાં ઉપયોગીપણાંમાં ખચિત વધારો થતે, જોકે તેમ કરવું લગાર મુશ્કેલ છે તે અમે સમજીયે છિયે. વળી, મુંબઇ તેમજ દેશાવરો ખાતેનાં જરથોસ્તીઓનાં જાહેર વપરાસનાં મકાનો અને તેઓએ બંધાવેલાં દોખમાં તથા ધરમશાળાઓની પણ એવીજ તફસિલ મળે છે.

જરથોસ્તીઓને સરકાર તરફથી મળેલા ખેતાબોનાં મથાળાં હેઠલ મરહુમ નામદાર પેહેલા સર જમશેદજી જીજીભાઈને પ્રથમ "સર નાઈટ" નો અને પાછળથી "બેરોનેટ" નો ખેતાબ મળ્યો હતો ત્યારથી તે ઈ૦ સ૦ ૧૯૦૬ સુધીમાં નામદાર બ્રિટિશ સરકાર તેમજ બીજી સરકારો તરફથી મળેલા ખેતાબોની વિગત સમાવવામાં આવી છે અને તે પછી જરથોસ્તી સુલેહના અમલદારો, યુનિવરસીટીના ફેલોઝ, શેરિફો, ધારા-બાંધનારી સભાના કાઉનસિલરો, હાઈ કોરટના વકીલો, સોલિસિટરો, બેરિસ્ટરો વગેરેની ટીપ જુદાં જુદાં મથાળાં હેઠલ, બારાખડીના અનુક્રમે, આપવામાં આવી છે. પારસી તબીબો, લેખકો, ગ્રંથકરતાઓ વગેરેની ટીપ પણ સાથે સાથે આ પોથામાંજ સામટી સમાવવામાં આવી હતે તો આ વારષિક પુસ્તક 'રેફરન્સ' માટે વધારે અગત્યનું થઈ પડતે.

છેવટે, જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલા પુસ્તકખાનાં, ધરમનાં દવાખાનાં, ધરમનાં કેળવણીખાતાં, ધરમનાં ફંડો, તથા મુંબઈની પારસી પંચાયતનાં ધરમખાતાંને લગતી જાણવાજોગ વિગતો જણાવી અને પારસી ઉસ્તાદ-તરનારાઓ તરીકે મેસરસ ગોળવાળા બ્રધરસનો, તેમની તસ્વીર સહિત, ટુંક હેવાલ રજુ કરી, મી૦ જાગોશે જે એક નવું તત્વ આ પોથામાં દાખલ કીધું છે તે મુંબઈખાતેનાં જરથોસ્તીઓનાં નામની ટીપ છે કે જે ટીપ ઝીણા ટાઈપમાં લગભગ ૧૦૦ પાનાં રોકેછે અને નામ સાથે ઠામ તેમજ બની શકયું છે ત્યાં ત્યાં ધંધા-નોકરી પણ જણાવવામાં આવ્યા છે. છતાં, આ ટીપ સંપુરણ તો નહિજ કહેવાય, પણ તેમાં મી૦ જાગોશની કસુર અમે કહાડતા નથી. એ વીગતો મેળવવામાં નડતી મુશ્કેલીઓ ધ્યાનમાં લેતાં, એઓ જેટલું કરી શકયા છે તેટલું ગનીમત છે એમ સમજવું જોઈયે.

મી૦ જાગોશ તરફથી બાહેર પડતાં પારસી પંચાંગના વારષિક પોથાઓ માહેલો આ ૩૬ મો પોથો છે અને દર વરસે કંઈ-ને-કંઈ નવું તત્વ આમેજ કરી, તેનાં ઉપયોગીપણાં અને અગત્યતામાં ચાલુ વધારો કરવાની એમની ખંત, ધીરજ અને કાળજી માટે અમે એમને શાબાશી આપિયે છિયે.

તુરેઓલમ,—ડીસેમબર ૧૯૦૬.

સેહેનશાહી જરથોસતીઓને બંદગી કરવાની પાક કેતાબો.

ખોરદેહ અવસતા—☞ આ જાતનાં ઘણા મોટા ખુલા કાલા અક્ષરે અને અશલ ઉચારે છાપેલી બધી નયાયસો, પતેતો, દુવાઓ અને દસ યસતો તેમાં:—હોરમજદ, મોટી હપતન, અરદીબેહસત, ખોરદાદ, આવા, નાધલી સરોસ, રાતની મોટી સરોસ, હોમ, વનંત, અને બેહરામ યસત છે. તે શાથે આ કેતાબ કપડાંમાં બાંધી તે ઉપર અશો જરથોસ્તની સુંદર સબી શુન્નામા એમબોસ કીધી છે—કીંમત રૂ. ૦॥।,—પોસટેજ દોઢ આનો.

ખોરદેહ અવસતા—☞ આ જાતનાં નવા મરોડદાર કાલા અક્ષરે અને અશલ ઉચારે છાપેલી બધી નયાસો, પતેતો દુવાઓ અને પાંચ યશતો તેમાં:—હોરમજદ, અરદીબેસ્ત, બેહેરાંમ અને બેઉ સરોસ છે.—પતલાં પુઠાંની કીંમત રૂ૦।, જાડાં પુઠાંની રૂ૦—;—પોસટેજ એક આનો. આ અવસતાની ચોપડી ગજવામાં રહી શકે તેટલી નાધલાં કદની છે.

ખોરદેહ અવસતા—પઢવાને શવલ પડે તેવી જુદાં જુદાં પદોની છુટી છાપનો કરીને છાપેલી—બે દફતરે શાથે રૂ. ૧,—પોસટેજ દોઢ આનો.

મુકતાદનાં દીવશોમાં ભણવાનાં ફરામરોદના હા તથા ગાથાના હાની ચોપડી—કીંમત ત્રણ આના,—પોશટેજ અરધો આનો.

છુટી ફરવરદીન યશત—(ફરોખશી)—કીંમત ત્રણ આણા; પોશટેજ અરધો આનો.

છુટી આવાં યશત—જાડાં પુઠાની કીંમત ત્રણ આના તથા પટલાં પુઠાંની કીંમત બે આના,—પોશટેજ અરધો આનો.

પ્રીનસીપલ ગ્રોથસ ઓફ ઇનડીયન કોટન—એટલે હીંદી રૂના પાકના મુખ્ય મઠકોનો કોઠો દેખાડનારી ચોપડી—જેમાં હીંદુસ્તાન તેમજ પરસીયાના દેશોમા કયા કયા ગામોમાં રૂ પાકેચ તે સઘલાં ગામોના નામો આલફાબેટીકલ રીતે ગોઠવી તેમના રેલવે સ્ટેશનોના મારકા સહીત આપવામાં આવ્યાં છે; તેમજ વલી રૂ કેવી જાતનો અને તે કયા ગામનો છે તે કેમ પારખવો વગેરેની સમજ લંબાનથી આપવામાં આવી છે. એને લગતા કામ કરનારાઓને ઘણી ઉપયોગી થઈ પડે તેવી છે. કીંમત માત્ર રૂપ્યો અરધો—પોસ્ટેજ અરધો આણો.

રૂમાં કચરાની ઘટ આવીઆ પછી દર ખાંડીનો અને દર રતલનો ભાવ નકી કેમ પડે છે, તેના કોઠાની—સ્પીનીંગ વીગેરે રૂઉનાં કારખાનાંઓને ઘણી ઉપયોગી ચોપડી—એમાં દર ખાંડીના રૂ૧૧૫ થી તે ૨૫૨) શુધીના ભાવનો રૂઉ દર શેંકડે ૪) થી ૩૪) ટકા સુધીની ઘટ કેટલી તથા નકી કેમ ખાંડી પડે છે તે જોવાનો કોઠો છે.—કીંમત રૂ૧). પોસ્ટેજ અરધો આનો.

યોગ વીદયા અને અસલી ઇરાનીઓ—એમાં ખોદાતાલા યાને હકની દરગાહનો મારગ કેમ અખતીઆર થાય તે વીશેનું માયાકુલ અને મોતેબર લખાણ છે. કીંમત—રૂ૦।, પોસટેજ અરધો આનો.

નજુમ નાંમું—કેઆંની પાદશાહી ફાલ જોવાની તાસીર,—ઇરાંણથી અ વેલા એક ઇરાનીનું બનાવેલું.—કીંમત એક આનો, પોસટેજ અરધો આનો.

ઠેકાણું—૧૪૧ ચરનીવાડી—મુંબઇ વરતમાન છાપાખાનું.

મુંબઇ વરતમાન પ્રેસમાં વેચાતી ચોપડીઓ.

ઠેકાણું—ના૦ ૧૪૧—ચરનીવાડી, મુંબઇ.

હીંદુસ્થાનનાં આતશબેહેરાંમો અને યજદેજરદી સને ૧૨૬૭ માં મુંબઇમાં સ્થાપાયલાં નવા આતશબેહેરાંમનો હેવાલ.—તથા મરહુમ દસ્તુરજી સાહેબ ડાકટર જામાસ્પજી મીનોચેરજી જામાસ્પઆસાના એમ. એ., પી. એચ. ડી., ડી. સી. એલ.નું જન્મ ચરિત્ર. સુંદર સબી સાથે=કીંમત રૂ૧ા. પોસ્ટેજ ૧ આનો.

શમસુલ ઓલમાં દસ્તુરજી સાહેબ પેશુતનજી બેહેરાંમજી શનજાણા—એમ. એ., પી. એચ. ડી., નું જન્મ ચરિત્ર. સુંદર સબી સાથે—કીંમત બે આના.

આનરેબલ શેઠ નવરોજજી નશરવાંનજી વાહડયા, સી. આઇ. ઈ. નું મરણ—તેમનું જન્મ ચરિત્રની ચોપડી.—કીંમત -રૂ૦ાા, પોસ્ટેજ ૧ આનો.

મહારાણી વીકટોરીયાનું જીવન ચરીત્ર—કીંમત બે આના પોરટેજ અરધો આનો

ધર્મ નીતી—ભાગ પેહલો, ત્રીજો—દરેકની કીંમત રૂ૧—પોસ્ટેજ ૦)ાા—એમા. ઘણા સરસ ધર્મ અને નીતીબોધો તથા અવસતા વાણીની રૂડી સમજો, માયાકુલ ફરમાંનોની મીસાલો, વીગરે આપીને ધરમની મોતેબરી સમજાવી છે, તથા માનવી જાતે દરેક વાતમાં નીતીમાન કેમ અને કેવી રીતે થવું તેનાં અસરકારક અને વાંચવા જોગ બોધ સમાવેલા છે.

ઐયાંમે નોશાલો-હીંગાંમે નોરોઝ—યાને અશલી ઈરાંની જરથોસ્તીઓમાં અને હાલના હીંદુસ્થાની જરથોસ્તીઆમાં નવાં વરશનો હીંગાંમ કેમ પાલવામાં આવે છે તેનુ વૃતાત.—કીં૦)—ાા. પોસ્ટેજ અરધો આનો.

"દાખમે નોશીરવાન"-અથવા મુશલમાનોનો મશહુર ખાલીફ હારૂન—અલ રશીદ શેહેનશાહ નોશીરવાંન આદેલનું દાખમું જોવા ગયો તે કીસો, જે દેખાવો, જે બયાંનો અને નવી નવાઇ તથા નશીઅતો છે તે નામીચા ખાલીફને તે જમાનામાં મલેલી, આબેહુબ છે. ખાલીફ હારૂન—અલ—રશીદ, શાહનશાહ આદેલ નોશેરવાંન પાછલ લગભગ ૨૦૦, વરસે બગદાદના તખત ઉપર આવીઓ હતો, અને તે મોટા મરતબાવાલા તે જમાનાના ઓલમા મોટા ખેરખાહ ખલીફે પોતા આગલ ૨૦૦) વરશ થઇ ગયલા શેહેનશાહ નોશીરવાંનનું દાખમું જોયું અને ઈરાંની શેહેનશાહતનું નામ જેહાંનમાં પુરેપુરી જાહોજલાલી ને રોશનાઇથી રોશન કરનારનું અશો રૂવાંન નવા શાહજ પોશાગ સાથ ઘટતી આવજતે તે મરહુમ શેહેનશાહની આગાહી માફક દાખમામાં ઠેડવયું, એ એક બેશક બનેલી વાત ને સાચી હકીકત છે.—કીંમત ૭ આના, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

"પારસીઓ અને હિંદુઓનું મુળ"-યાને, પારસીઓના પુરાતન વડવાઓ અને હિદુઓના અસલી પૂર્વજો પુરાતન ઇરાનવેજ (આર્યવૃત)માં જે વેળા સાથે વસ્તા હતા, તેવો એકજ કોમ તરીકે ગણાતા હતા તે વિષેનો બંને કોમવાળાઓને માટે જાણવાજોગ ટુંક હેવાલ.—કીંમત રૂ૦ા, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

આતસની ખુબી વીશે મલેલાં જુદાં જુદાં લખાણો—કીંમત બે આના. પોસ્ટેજ અરધો આનો.

હોરમજદ યસત ઉપરથી હોરમજદની સીફત વીશેની સરેહ—એ, અવસતા કલામોના ખુદ દાખલાઓ સહીત ઇનામનો રસાલો લખેલો છે. કીંમત બે આના, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

મુંબઇ અને દેશાવરનાં જાણીતા અને જાહેર જરથોશતીઓનાં મરણ દીવશની નોંધની ચોપડી-પેહલેથી તે યજદેજરદી સને ૧૨૬૦ શુધીની. યજદેજરદી સને ૧૨૬૧ નાં ઝોરાશટરીઅન કેલેંડર ઉપરથી ઉપજાવેલી.—કીંમત રૂ૦ા. પોસ્ટેજ અરધો આનો.

જરથોસ્તીઓમાં જનમ પામેલાં બાલકોના નામો પસંદ કરીને રાખવા માટે બનાવેલું લીસ્ટ—કીંમત અરધો આનો, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

ખુદાની મુલાકાત

અથવા "Light on the Path" નામની

રાજ યોગને લગતી, એક ભરોસાભરેલી ઇંગ્રેજી ચોપડીનો,

ખુલાસાવાર તરજુમો.

તરજુમો કરનાર:—રૂસ્તમજી મનચેરજી મોબેદજી,

મેમ્બર, થીયોસોફિકલ સોસાયટી.

માણસનાં હૈયાંમાં, જીવતાં જીવત ખુદાને જોવાની, તથા તેની સાથે વાતચીત કરવાની રીત. જેહાંનની અંદર, જીવતાં જીવત ખુદાને જોવાની, તથા તેની સાથે વાતચીત કરવાની રીત. અપરમપાર ખાલી જગામાં, જીવતાં જીવત ખુદાને જોવાની રીત. સ્વર્ગની અંદર, જીવતાં જીવત ખુદાને જોવાની રીત. જુદી જુદી દીનવાળાઓ, પોતપોતાની દીનમાં રહીને, એ મુલાકાતો કરી શકે, એવી સામાન્ય રીતો.

એમાં ૯૧ પાનાં જરથોસ્તી દીનનાં છે; અને તેની ઉપર, બાકીની ચોપડી શરેહ જેવી થઇ જાય છે.

કીમત રૂ. ૧॥; વેલ્યુ પેયેબલથી રૂ. ૧॥≈. એક કાર્ડ લખવેથી તુરત ચોપડી મોકલી આપવામાં આવશે.

મળવાનું ઠેકાણું:—રૂ. મ. મોબેદજી,

નાં૦ ૭, વાડયાની ચોહેલી, ચીરાબજાર, મુંબઈ.

જાહેર ખબરો. *Advertisement.*

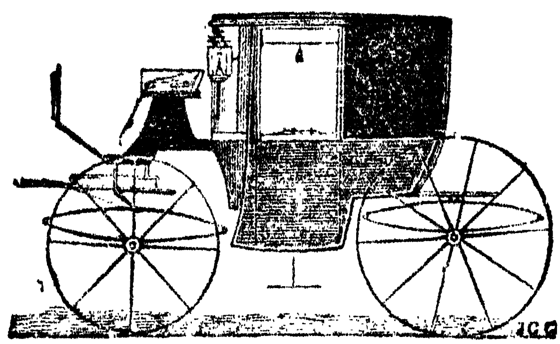
By Appointment to

H. E. THE GOVERNOR OF BOMBAY.

The Fort Coach Factory,

Frere Road, BOMBAY.

MOTOR BODIES AND

CARRIAGES BUILDER.

AWARDED GOLD AND SILVER MEDALS, FIRST CLASS DIPLOMAS AND CERTIFICATES, &C.,

AT A NUMBER OF

EXHIBITIONS IN INDIA AND PARIS.

The House for Carriages and Motor Car Bodies.

MOTOR BODIES of every description, CANOPIES, AWNINGS, HOODS, &c., made to order.

Special attention and care given to this Department.

Accessories and Carriage Fittings and Furniture.

New Carriages—Latest Fashionable Designs carefully and elegantly turned out. All up-to-date improvements adopted and developed.

Repairs.—This branch a speciality. Difficult and complicated repairs undertaken and executed with the aid of machinery with utmost despatch.

PESTONJI B. PRESS,

Proprietor.

પીકચર, પીકચર, પીકચર.

જો તમારા હોલમાં કીમતી ફરનીચર ભલેને હોય પણ ત્યાં આરટીસટીક પીકચર જો નહી હોય તો તે દીવાનખાનાની શોભાને ઘણે દરજે કમતી કરે છે માટે જો તમારા હોલના દીવાનખાનાને શણગારવું હોય તો હમારે ત્યાંથી થોડાં પીકચરો ખરીદો.

ખરા આરટીસટીક પીકચરનો મોટો જથો તૈયાર છે.

(જેવાકે) રીયલ ઓલીયો આફ ફોટો ગ્રેવર ઈસ્તીલ એગ્રેવીગ. કોરોમો, તથા એચીંગ, પેનલ.

(*PORTIA.*)

(કલર તથા અનકલર) નાના તેમજ મોટા જેવાકે બીયુટી, એકટ્રેસ, વીયુ-શીન, શીનરી તથા બીજા ઉભા તેમજ આરા.

હમારી દુકાનની એકવાર મુલાકાત લીધાથી ખાતરી થશે કે હમારા ભાવ ગામ કરતાં ઘણા ઓછા છે.

પીકચર ફરેમ.

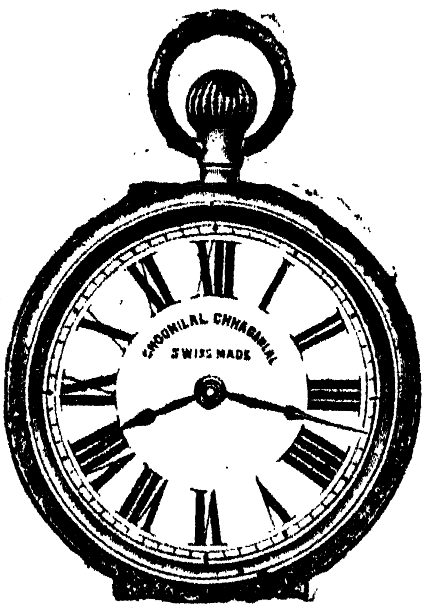
હમારે ત્યાં છેલામાં છેલી ઈસ્તાયલની ફરેમનો પણ મોટો જથો રાખેલો છે.
તમારા દરેક જાતના પીકચરને શુત થતી બધી જાતની ફરેમ તૈયાર છે.
એકવાર જોવાથી ખાતરી થશે.

એન. બી. મીસ્ત્રી,
કાલબાદેવી રોડ—મુંબઇ.

જાણીતી અને જુની લોકપ્રીય દુકાન.

ભાવમાં મોટો ઘટાડો કીધો છે.

ચીત્ર સાથનું પ્રાઇસ લીસ્ટ મફત મોકલવામાં આવેછે.

મેટલ ગંગા વોચ ... ... રૂ. ૪-૦-૦.

,, સૂરજ ફુલજુવેલ ... રૂ. ૬-૦-૦.

,, સી. સી. પી. ગીલ્ટ ... રૂ. ૯-૦-૦.

,, ,, ,, ,, નાની સાઇઝ રૂ. ૧૦-૦-૦.

,, રીઅલ વોચ... ... રૂ. ૫-૦-૦.

,, રાઇવલ ,, ... રૂ. ૬-૦-૦.

એ સિવાય દરેક જાતનાં **અમેરીકન, ફ્રેંચ, ઇંગલીશ ટાઇમપીસો, કલોકો, રોલ્ડ ગોલ્ડ જુવેલરી, સ્ટાઇલોગ્રાફીક પેનો,** તથા **સોના, ચાંદી, મેટલનાં** વાપરવા લાયક તથા ભેટ કરવા લાયક વોચીસો સરવેને સવલ પડતે ભાવે મળશે.

ધી ટવેન્ટીએથ સેનચરી વોચીસ.

છેલ્લામાં છેલ્લા સુધારાવાલાં, દેખાવલાં શોભીતાં, ટકવામાં મજબુત, ટાઈમમાં બરાબર, ભેટ આપવા તથા વાપરવા લાયક સોના, ચાંદી અને મેટલનાં કીફાયત ભાવે મલશે.

એ સીવાય દરેક જાતના **ફોનોગ્રાફ** તથા **ગ્રેમોફોન** તથા તેને લગતો સામાન તથા જાણીતા **ફ્રેન્ચમેકર કેઝરલનાં** તથા સ્વદેશી **હારમોનીઅમનો** મોટો જથો આવી પુગ્યો છે.

ચુનીલાલ છગનલાલ,

૨૮૮, અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ, મુંબઇ.

ઠકર અમૃતલાલ માણેકલાલ—દવાવાલા.

સુતાર ચાલ—મારકેટ—મુંબઈ.

ભરોસાપાત્ર—ઉત્તમ ગુણવાલી—દવાઓ.

એડવર્ડ ઇસ્ટનસીરપ-જીર્ણજવર તથા કલતરને મટાડે છે, તથા ખાધું હજમ કરે છે.

એડવર્ડ સારસાપરીલા-ગરમીના રોગને નાબુદ કરી લોહીને સુધારે છે.

એડવર્ડ હેમીઆના પીલ્સ-તાકાત આપે છે, મંદ જઠરાગ્ની પ્રદીપ્ત કરે છે, અને ગયેલી જવાની પાછી બક્ષે છે.

એડવર્ડ હેર ઓઇલ-આ તેલ સુગંધમાં સરસ છે. માથામાં થંડક આપી બાલને વધારે છે તથા રેશમ સરખા બનાવે છે.

એડવર્ડ હેડ—એક કયોર-આ પત્રીઓ માથાના દુખારાપર જાદુઈ અસર કરે છે.

ઠકરનો રૂમેટીઝમ બામ-માથાના દુખારાપર તેમજ સંધીવાપર લગાડવાનો અકસીર મલમ છે.

ઠકરનો દરાજનો અકસીર મલમ-ગમે તેવી જુની ગજકરણ, દરાજ કાઢી નાંખવામાં પહેલો દરજ્જો ભોગવે છે.

ઠકરનો ડેપી લેટરી પાઉડર-નકામા બાલ બીન હરકતે કાઢી નાંખવામાં અકસીર છે.

ઠકરના સ્વદેસી મેંથોલ-માથાના તમામ દરદને શાંત કરે છે.

સ્કુઇબ એગ્યુ સ્પેસીફીક-દરેક જાતના તાવપર અકસીર દવા છે.

ઉપરની દવાઓ વાપરવાની રીત-દરેક દવાની સાથે આપવામાં આવી છે, ફોલ્ડીંગ બુકો લીપટસ ઓઇલ, મીલ્ક ઈમલસન તથા સોલીપટલ સોપ મોટા જથામાં અમારે ત્યાં તૈયાર રહે છે.

નવા વરસની ડાયરી બુકો અમારે ત્યાં દરેક વરસે સસ્તી વેચાય છે.

તમામ જાતની દવાઓ અને તેને લગતો દરેક જાતનો સામાન જથાબંધ તથા છુટક બેહદ સસ્તે ભાવે અમારે ત્યાંથી મલશે. ભાવ મંગાવવાથી ખાત્રી થશે.

સર દીં૦ મા૦ પીટીટ બારોનેટવાલી

તાવ અને શકતીની ગોળીઓ.

મરહુમ શ્રી. સ. ડાકટર ડીમક.
"જયાં કુઇનાઇન નીશફળ થાય છે ત્યાં પીટીટ ફીવર પીલ્સ ફાવેછે."

સે૦ ગુજરાત ફીવર રીલીફ ફંડ.
"હમારા ડાકટરોને તાવવાલા લતામાં ઘણી અશરકારક માલમ પડી છે."

કીંમત રૂ ૦।-૦॥-૦॥।

બેરન બ્રધર્સ આઇલેકતો.

નબલી આંખને કવત.

કીંમત રૂ ૦॥

ધી પીટીટ કલોરોડાઇન.

કોલેરાનો ઉત્તમ-ઈલાજ.

ચીફ ઑફ જશદન.
"પીટીટ કલોરોડાઇનનાં થોડાંક ટીપાંથી થોડાક કલાકમાં મારા નોકરો કોલેરાથી સાજા થયા છે."

પ્રીંસ શામતશીંગજી પાલીતાના.
"પીટીટ કલોરોડાઇનનાં ફકત બે ભાગ લેતાંજ મારો સખત અતેશાર મટયોછે."

કીંમત રૂ ૦।= અને રૂ ૧.

ઠેકાણું—એદલજી બ્રધરસ, શો૦ પે૦ ગાંધી, ભીખા ફલીયાનજી,
સોલ એજંટ ફ્૦ અ૦ કામા,
હીલરોડ—વાંદરા.

મસાનીની કુંo, ૪૩ મેડો સ્ટ્રીટ, કોટ.

કોતરકામ કરનારા તથા છાપનારા.

રબર સ્ટેંપ બનાવનારા તથા ડાઇ ઉપર કોતરકામ કરનારા.

હમારે ત્યાં સ્ટીલ ડાઈ ઉપર મોનોગ્રાંમ, ક્રેસ્ટ, મૉટો
તેમજ નાંમની કાપરપલેટ કોતરી ઊંચા આઇવરી કાર્ડસ ઉપર છાપી આપવામાં
આવે છે. રબરનાં સીલો સસતાં, તકાઉ અને વાયદાસર
બનાવી આપવામાં આવેછે.
હરેક જાતનું કોતરકામ કરવામાં આવે છે.
ભાવ ઘણા કીફાયત રાખ્યો છે.

કાપડ ખરીદવાનું
ભરૂસેદાર ખાતું.

સુતરાઉ, ગરમ, અને ફેનસી કાપડ, રેલવે રગ્સ, રકાચ મફલ, બરનુસ, કાઉનારપેન્તસ તથા મોજાં, રૂમાલ, ગંજીફરાક વીગેરે તદન ખાતરીના અને સરસ ટેસ્તથી સીલેક્ત કીધેલો, માલ હમેશાં ઘણા કીફાયત ભાવે અમારે ત્યાંથી મળશે.

અમારૂ શીવવાનું ખાતું ઘણાં અનુભવી કટરની દેખરેખ હેઠળ ચાલે છે.

દારાશાહ પાલનજી શેઠના,

મેસરસ તલાતી કુંo પાસે, ૧૩૮ બજારગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ.

રેજીસ્ટર નંબર ૧૮૦ વાળી

રૉયલ ટૉનીક પીલ્સ.

(તાકાત આપનારી વનસ્પતીની ગોળીઓ)

આ ગોળીઓ કેશર-કસ્તુરી-અંબર વિગેરે દેશી ઝાડપાલામાંથી બનાવવામાં આવી છે. લોહી સુધારી પાચન શકતી વધારી ધાતુને પુષ્ટ કરી તાકાત આપે છે. દરેક પ્રકારની નબળાઇ દુર કરી પુરૂષાતન આપે છે તથા ગયલી મરદાઈ પાછી બક્ષે છે. સ્વમામાં કે પીશાબમાં જતી ધાતુ બંધ કરી વીર્ય વિકારના ગુપ્ત દરદો મટાડે છે. સાંધામાં થતી કળતર, હાથ, પગ તથા કમરનો દુઃખાવો, છાતીમાં થતો દમ વિગેરે દરદોપર જાદુઇ અસર કરે છે.

નબળી પડેલી સ્ત્રીઓનું લોહી સુધારી તંદુરસ્તી આપી ગર્ભ ધારણ થવા યોગ્ય બનાવે છે.

કીંમત ૩૦) ગોળીની બાટલીનો રૂ. ૧-૪-૦

ઇફેક્ટીવ પરગેટીવ પીલ્સ.

(જુલાબની ગોળીઓ.)

આ ગોળીઓ એટલી તો અસરકારક છે કે પેટમાંનો મેલ મળદ્વારા કહાડી નાંખી પેટ નિર્મળ રાખી તંદુરસ્તી બક્ષે છે. તે ઉપરાંત અજીરણ, પેટનો વાયુ વિગેરે મટાડી, કબજીઆત તોડી, દસ્ત નિયમીત ખુલાસાથી લાવે છે.

કીંમત બાટલીના રૂ. ૦-૮-૦

"રોઝ ડ્રોપ્સ" (આંખના દરદો માટે)

આંખનું આવવું અને તેનાથી ઉત્પન્ન થનારા ખીલ, દર વખતે ચીપડા આવવા, પાણીનું ગળવું, ઝાંખ, તરતની બંધાયલી છારી, ઉજાગરો અથવા ગરમીથી આંખનું લાલ થવું વિગેરે આંખના તમામ દરદો મટાડી થંડક આપી આંખને નિરોગી બનાવે છે અને ભવિષ્યમાં થનારાં આંખના દરદોનો અટકાવ કરી ઝાંખ મટાડી, તેજ વધારે છે.

કીમત બાટલીનો રૂ. ૧-૦-૦

જીરોલીયમ હેર ઓઇલ.

આ ખુશબોદાર "જીરોલીયમ હેર ઓઇલ" ગમે તેવા બરછટ વાળને નરમ સુંવાળા બનાવી ખરી પડતા અટકાવી એકદમ વાળનો વધારો કરે છે. કીમત બાટલીનો રૂ. ૧-૦-૦.

ઑરીશ ટુથ પાવડર (દાંતનું મંજન)

આ ખુશબોદાર દંત મંજન દાંતમાંથી નીકળતું લોહી બંધ કરી, દાંતને સડતા અટકાવી, પેઢીઆ મજબુત કરે છે અને મોઢામાંથી નીકળતી ખરાબ વાસ દુર કરી દાંતને હીલતાં અટકાવી સાફ ચકચકાત બનાવે છે.

કીંમત બાટલીના રૂ. ૦-૮-૦.

યુનીવર્સલ પેનબામ.

ગમે તેટલા લાંબા વખતના સંધીવા અને તેને લગતા બીજા દરદો જેવા કે લકવો, મજ્જાતંતુના દરદો, કમરનું ઝલાઈ જવું, બરડાનું ફાટફાટ થવું, શરદી તથા પીત્તથી માથાનું દુખવું, શલેખમ, લચક, સોજો, દાંતનો દુઃખાવો, હાથ પગમાં થતી ત્રાડ વિગેરે દરદોપર તરતજ અસર કરે છે એટલુંજ નહી પણ છાતી તથા પાંસળીના દુઃખાવાપર એનો ઉપયોગ કર્યાથી ખાંસી, હાંફણ વિગેરે ટુંક વખતમાં મટાડેછે. કીંમત બાટલીના રૂ. ૦-૧૨-૦.

ગોવીંદજી દામોદરની કંપની.

ખાનગી જથાબંધ તથા છુટક દવા વેચનાર, નંબર ૪૭-૫૧, જુની હનમાન ગલી—મુંબઈ.

M. S. KHESWALA,

MILL & GIN STORE SUPPLIER & GENERAL MERCHANT

No. 2-4 Bruce Lane, Fort.

I keep in stock for ready delivery all articles of Mill stores, such as:–Townsends patent Chl. of Magnesia-Muriate of Zinc, Lion brand China-clay, Farina, French Chalk, Epsom and Glauber Salts, Gloy, Reeds, Healds & all spare parts for Weaving & spinning departments. Also best kinds of Rubber goods skins-Bandings Beltings-Packings of all kinds-Hair Beltings-Shuttles-Pickers Oils & all articles generally used in spinning & weaving departments.

Trial orders solicited. All goods guaranteed best quality,

એમ. એસ. ખેશવાલા,

સુતરની મીલોને લગતો સરવે જાતનો સામાન પુરો પાડનાર,

જનરલ મરચંટ તથા કમીશન એજંટ.

નંબર-૨-૪ બ્રુરુસ લેન, કોટ.

અમારે ત્યાં નીચે લખેલી સઘલી ચીજો હંમેશાં તઇયાર રાખવામાં આવેછે, જેવો કે ટાઉનસેન્ડ પેટન્ટનો સાઇઝીંગનો સઘલો સામાન જેવી કે ચાઇનાકલે-મેગનીશીયા-મ્યુર સોલીડઝીંક-સીંહ છાપની ફરીના-એપસમ તથા ગલોબર સોલ્ટ ગ્લોય-રીડસ-હીલડસ ફરેનચ ચોક તેલ-નરમ ઉંચા કવોલીટીના રબર તથા રબરની પેકીંગ-બોબીનો-રોલર સ્કીન-કુસીઅન ટેલો-રીંગ-ટ્રાવેલરસ હીલ્ડ વારનીશ-અમેરીકન તથા ઇજીપશીઅન બેન્ડીંગો-રોલર કલીઅરર-તથા વોશરકલોથ-સાઇઝીંગ ફ્લાનલ-ફ્રીકશનલેશ પેકીંગ-ઇનવીનસીબલ તથા બ્રાઉન ઓકટેન્ડ પીકીંગ બેન્ડસ-કોટન તથા હેઅર બેલ્ટીંગ ડબલ તથા સીંગલ પટા-કેસીંગ તથા બ્લુ પેપર-લુમને લગતી દરેક જાતની સ્પ્રીંગો-શટલ-ઓલીના પેટન્ટ પીકરસ દરેક જાતની પ્રીલેટ, ટુંકમાં મીલને લગતો દરેક જાતનો સામાન ઘણાજ વાજબી ભાવે મલશે. તેમજ શીલીન્ડર તેલ-સ્પીન્ડલ તેલ-જીન ઓઇલ વગેરે જાતનાં તેલો હમેશા તઇયાર રહે છે.

એક વાર માલ મંગાવી ખાત્રી કરવાની મેહેરબાની કરવી. જુનું સાંચાકામ વાજબી ભાવે ખરીદી તથા વેચી આપશું. સરવે માલ સઉથી ઉંચાની ખાત્રી આપવામાં આવશે.

બી. સાલુનકેની કંપની.

ડીસપેનસીંગ કેમીસ્ટ એન્ડ ડ્રૂગીસ્ટ.

નં. ૬, ચીરાબજાર.

જત અમો અમારી દવાની દુકાનમાં ગ્રાહકોની ખાસ સગવડ માટે દરેક જાતની ઈંગ્રેજી દવાઓ ઉપરાંત પેટન્ટ મેડીસન, સેન્ટ, સાબુ, લવન્ડર, કોલનવોટર, દરેક જાતની જામ, જેલી બીસકીટ, ચાહ, કાફી વગેરે મોટા જથામાં તૈયાર રાખીયે છીએ તેમજ ડાકતરોને તથા દરદીઓને બરનાં હથીઆરો, ગલાસવેર, જેવાંકે બેડપેન, ફીડીંગકપ, ફીડીંગ બોટલ, મેજરગલાસ, સીરીંજીસ, થરમોમીટર, આઈસબેગ, હોટ-વોટરબેગ, યુરેનલ વગેરે દરેક ચીજ ખાસ મારકીટ ભાવે વેચીએ છીએ. એકવાર હમારી દુકાનેથી માલ મંગાવ્યાથી કવોલીટી તેમજ ભાવ વીષે તમો સાહેબની ખાતરી થશેજી.

તા૦ ક૦—બાહારનાં પ્રીસકીપશનો ખાસ ડાકટરની દેખરેખ હેઠલ સંભાળથી બનાવી આપવામાં આવશે તથા બહાર ગામનાં ઓરડર ઉપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવશે તથા વી. પી. થી મોકલવામાં આવશે.

એકલા માલેક,

ડાકટર બેજનજી નવરોજી ઘોડાદલાલ.

મોહસવાદયું.

દર મેલની તાજી ખોરાકી, સાઉથવેલ તથા ક્રોસની તાજી જામ જેલી ફ્રેરૂઈ તથા કાદબરીની ફેનસી ચોકલેટો, જેકેબ, હનટલી તેમજ કાર કુંપનીની બાદશાહી બીસકોટો, ચા, કોફી તથા ફેનસી સવીટો જથાબંધ તેમજ છુટક મારકીટ ભાવથી કીફાયત ખાત્રીપુરવક માલ જાંગડ મળશે જેથી ઠગાવાની બીલકુલ ધાસ્તી નથી,

---

બેહેકબેહેકાટ.

પેરીસનાં બાદશાહી મેકર સીગોડનું ઘણુંજ વખણાયલું સેંટ ફકત થોડાજ દીવસ મેકરના હોલમથી શીશી ૧ નો રૂ૧ા. પમરાટ આઠ દીવસ.

વેનીલ, વાઈટરોઝ, જેસમીન, હેલીયો ત્રોપ.

મેરવાનજી પી. હકીમજીની કું.
(માઠ પટેલની દુકાનના હાલના માલેકો.)
બજારગેટ પડીઆળ સામે નવા ઘરમાં.

વાંચો, ધીઆનથી વાંચો.

હારવર સન

ચાહ! ચાહ!! ચાહ!!!

ચાહના વેપારી હારવર સન શું કહેવા માગે છે તે ? તે શું.

તે એ કે આજકાલ લખો આદમીઓ શું અઠના કે આલા દરેક જન એક સારું કપ ચાહનું પીવા માંગેછે અને તેભી વળી સસ્તુ. તેવા ધણીઓને માટે **હારવર સને** પોતાના જાતી અને લાંબા અનુભવથી સીદ્ધ કરેલું પોતાનું દરેક કુટુંબોમા પસંદ પડતું **અરેકન મીક્ષચર** ચાહનું પડીકું વાપરવાને ભલામણ કરેછે, એથી ફાયદો શું થાય છે તે સાંભળો. પીનાર ધણી આઠ આનાની નજીવી કીંમત આપી એક રતલ ચાહ મેળવે છે, કે જે ચાહ રંગ અને ખુશબોમાં તમારી ચાહે તેવી મોંઘી ચાહ કરતાં પીનારને લેહજત આપી તેના ખર્ચેલા પૈસા હલાલ કરે છે, એ ચાહનો **ટ્રેડ માર્ક** ઉપલા નમુના પ્રમાણે તપાસી લેવો.

ગુલાબી પેકેટવાળું કીટલી છાપનું અરેકન મીક્ષચર. એ ઉપરાંત તરેહવાર જાતની અને ભાવની ચાહ હમારી દરેક શાખાઓમાંથી બજાર કરતાં ઘણુંજ ઓછા ભાવે મનપસંદ માલ મળશે. જેવી કે કાંગાવેલી, સીલોન, દારજીલીંગ, અને ચીનાઈ પણ મળશે; જેના નામ ફેમીલી મીક્ષચર, ફ્રેગ્રન્ટ ફ્રોગ, રોયલ મીક્ષચર, રોઝ પીકો, રોઝ ડસ્ટ, ઓરેન્જ ડસ્ટ, પ્યોર સીલોન ડસ્ટ વગેરે.

એ સીવાય ઓરી પ્યોર સીલોનની પણ મળશે. રતલી, અરધા રતલી તથા પા રતલી ભાવ દીલમાં ભાવ રૂ. ૧, ૦॥. ૦। આપી ડોરી ખુદ હમારે હાથે સામ્યામાં ખુબ ઉમેદ્ગ પાવરથી ભરવામાં આવે છે. દરેક વેપારીઓને મોટા ડીસકાઉન્ટ આપી હમારો દરેક માલ પુરો પાડવામાં આવશે.

ઠેકાણું—ધોબીતળાવ-બ્રાંચ, ફોર્ટ શાખાગોળી બીલડીંગ, ભજારગેટ તથા ફોર્ટની તરકારી બજાર, વધુ માટે ધણીને લખો.

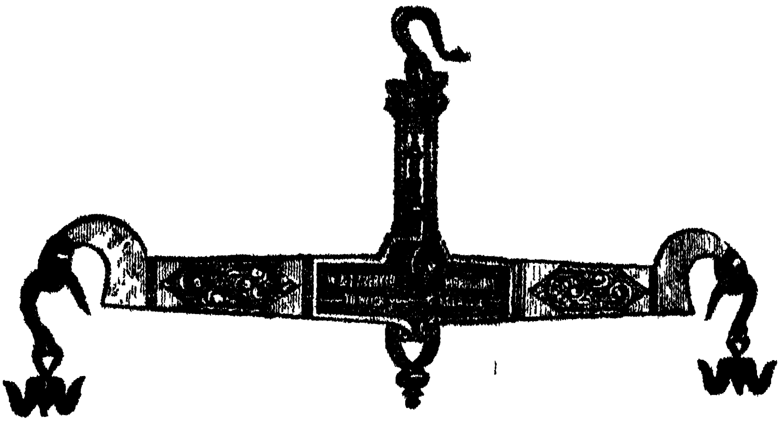
માગશો કીંમત મફત મોકલવામાં આવશે.

હારવર સન—કારખાનું—ધોબીતળાવ.

HASONBHOY SHAIKH AKBARALLY & CO.

W. & T. AVERY

BEAM

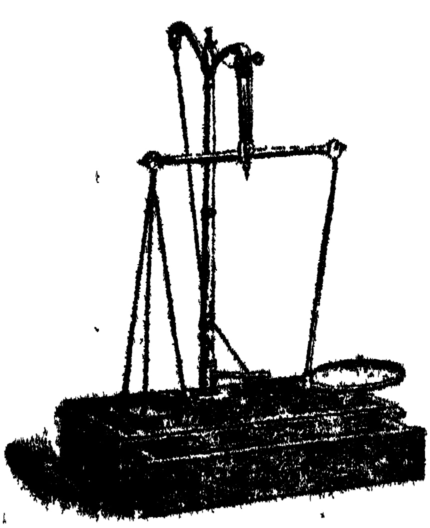

SCALES.

English, Chinese & Country Scales, Spring-Balance
Counter Machine, Family Scale & Apothecaries
Scales, Fine Gold and Silver Scales,
Weights Chain & Pans Merchant.
Matches Bazar, Mandvi Post, BOMBAY.

વેપારીઓને ઉપયોગી ખબર.

તોલવાના કાંટા.

સોનુ તથા ઝવેરાત તોલવાના, ચીનાઈ પેતીના, કચ્છ ભુજના સ્પ્રીંગના બરફ તોલવાના, ડોકતરી વગેરે દરેક જાતના તથા વીલાયતી મોટા કાંટા ફુટ ૧॥ થી ૬ સુધી તથા ગામથી સાવર કુંડલાના કાંટા, ફરક પડે નહી તેવા તેમજ સરવે જાતના નાના મ્હોટા કાંટા, જોખ, સાંકલ, પલ્લા વગેરે જથાબંધ તથા છુટક કીફાયત ભાવે મલશે.

એક વખત હમારી દુકાનની મુલાકાત લીધાથી ખાતરી થશે. બહારગામના આરડરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવશે.

હસનભાઈ શેખ અકબરઅલીની કુ૦,

નાખુદા મોહોલ્લાના નાકા ઉપર, માંડવી પોષ્ટ, માચીસ બજાર—મુંબઈ.

કીડની ક્યુર.

બ્રાઈટસ ડીઝીઝનો ચોકસ ઉપાય.

સાયલાના નામદાર ઠાકોર સાહેબને બ્રાઈટસ ડીઝીઝ થવાથી આખું શરીર સોજાથી ફુલી ગયું હતું. પીસાબ ઘણુજ થોડા પ્રમાણમાં ઉતરતો હતો. તેમાં ઘણુંજ આલબ્યુમેન જતું હતું. પીસાબ ગરમ કરવાથી બધો પીજી જતો હતો. જેને માટે જુનાગઢના ડાક્ટર ત્રીભોવનદાસ, જામનગરના ડાકટર નરસીદાસ, અમદાવાદના ડાકટર સુલેમાન, મુંબઈવાળા સર ભાલચંદ્ર, તથા બીજા દેશી નામાંકીત હકીમોએ એક પછી એક દવા ઘણીજ કાળજીથી કરેલી પરંતુ આરામ નહી આવતાં દરદ વધતું ગયું હતું. આખર મુંબઈના યુરોપીયન પ્રખ્યાત ડાકટરોની સલાહ લેતાં દરદ મટી શકે તવું નથી એવો અભીપ્રાય મળતાં અંગ્રેજી તથા દેશી દવા છોડી દઈ અમને મળી આવેલી દેશી મુળીયાંની દવા શરૂ કરી, શરૂ કરતાંજ બીજે દીવસથીજ સોજા કમતી થવા લાગ્યા, પીસાબમાં આલબ્યુમન ઓછું થતું ગયું. પીસાબનો વધારો થતો ગયો, અને એક માસની અંદર તમામ રોગ નાબુદ થઈ ગયો.

ત્યાર બાદ એવોજ રોગ **લખતરના ઠાકોર સાહેબનાં રાણી સાહેબ** ને થયો તેમની દવા કરવા મને બોલાવેલા, તેમને પણ સદરહુ દવાથી પંદર દીવસની અંદર રોગ નાબુદ થયો જે ઉપરથી લખતરના ઠાકોર સાહેબે ખુશી થઈ રોકડ રકમ તથા કીમતી પોસાક આપેલાં, તેની સાથે સરટીફીકેટ આપેલી, તે તથા બીજા મળેલા સરટીફીકેટોમાંનાં થોડાંનો જુજ સાર નીચે આપેલો છે, તે વાંચવાથી તેના ચમતકારની વધારે ખાત્રી થશે.

સાયલા ઠાકોર સાહેબ લખે છે કે અમને બ્રાઈટસ ડીઝીઝ નામનો ભયંકર વ્યાધી લાગુ થયેલો જેને માટે સારા અંગ્રેજી ડાકટરો તથા દેશી હકીમો-ની દવા કરી પણ આરામ નહી આવેલો પરંતુ ડાકટર જીજીભાઈએ આપેલી દેશી મુળીયાંની દવાથી અમોને એક માસમાં આરામ થયો હતો જેને માટે આ સ્ટેટ તરફથી તેઓને ઘટતો બદલો આપવામાં આવે છે.

લખતરના મુખ્ય કારભારી લખે છે કે અમારા નામદાર ઠાકોર સાહેબના રાણી સાહેબને બ્રાઈટસ ડીઝીઝ થયેલું તે ડાકટર જીજીભાઈએ કોઈ દેશી મુળી-યાંથી પંદર દીવસમાં મટાડી આપેલું છે.

જામનગરના રસ વૈદ મણીશંકર વીઠલજી લખે છે કે સાયલા ઠાકોર સાહેબને બ્રાઈટસ ડીઝીઝ થયેલું તે માટે પ્રખ્યાત ડાકટરો અને હકી-મો તેમ અમે પણ દવા કરેલી પરંતુ આરામ આવેલો નહીં પણ ડાકટર જીજીભાઈ-એ કોઈ દેશી મુળીયાંથી ટુંક વખતમાં તદન આરામ કરી આપેલો. આ દવા સદરહુ દરદને માટે અકસીર છે.

મુંબઈથી સર ભાલચંદ્ર કૃષ્ણા ભાટવડેકર—એવી મતલબે લખે છે કે સાયલા ઠાકોર સાહેબની બ્રાઈટસ ડીઝીઝની સારા વિદ્વાન ડાકટરોએ દવા કરી હતી. પણ જે ટ્રીટમેન્ટે તેમને ઘણો ફાયદો થયો તે ડાકટર જીજીભાઈએ આપેલાં દેશી મુળીયાં હતાં.

જુનાગઢના ડાકટર ત્રીભોવનદાસ લખે છે કે સાયલા ઠાકોર સાહેબને બ્રાઇટસ ડીઝીઝ થયેલું તેમની મેં દવા કરી હતી પણ ફાયદો થયેલો નહી. અને ડાકટર જીજીભાઇએ દેશી મુળીયાંથી ટુંક વખતમાં સદરહુ રોગ નાબુદ કરયો હતો.

જામનગરના ડાકટર નરસીદાસ લખે છે કે સાયલા ઠાકોર સાહેબને બ્રાઈટસ ડીઝીઝ થયેલું તે વખતે મુંબઈ પ્રેસીડેન્સીના પ્રખ્યાત ડાકટરો અને વૈદોએ દવા કરી હતી પરંતુ ફાયદો નહી થયેલો અને ડાકટર જીજીભાઇએ કોઈ દેશી મુળીયાંથી દવા કરી થોડા વખતમાં આરામ કરી આપેલો. આ દવા બ્રાઈટસ ડીઝીઝને માટે ચોકસ ઉપાય છે.

મેજીકલ મેજીક ટોનીક પીલ્સ.

આ અદભુત ચમત્કાર ભરેલી પુરૂશત્વ આપી નવું જોબન આપનારી દવા એક મહાન મહાત્માની પ્રસાદી છે, ગયેલું જોબન પાછું આવવાને દેશી અને અંગ્રેજીમાં ઘણી દવાઓ બહાર પડેલી છે, પરંતુ તત્તકાળ ચમત્કાર દેખાડે અને લાંબો વખત ટકી રહે તેવી આજ લગીમાં કોઇ પણ દવા બહાર પડેલી નથી. આ દવા વીજળીના વેગની માફક નપુસકપણું દુર કરે છે. એટલુંજ નહી પરંતુ તેનાથી શરીરમાં અત્યંત શકતી આવે છે. લોહી સુધારી તાજુ લોહી બનાવે છે. જ્ઞાન તંતુની નબળાઈ, મગજની ચકરી, આંખે અંધારાં આવવાં, અજીર્ણ ઉદાસી તથા નાહીમતપણુ, ખોરાક નહી પચવો, ખરાબ સ્વપનાં આવવાં, પીશાબમાં અથવા ઊંઘમાં ધાતુનું જવું, સ્મર્ણ શક્તીનું ઓછું થવું, આંખના, તેજનું કમી થવું, ધાતનું પાતલા પણું, હાથે પગે કળતર, છાતીના ધપકારો, સદાનો બંધકોસ, પેટની બાદી, ઘણાં લાંબા વખતના પ્રમેહ. એ તમામ ધાતુ બગડવાથી થયલા રોગને નાબુદ કરે છે, તાજુ લોહી અને નવું વીર્ય બનાવવું એ તેનો ખાસ ગુણ છે, આ મરદાઇનું ખરૂ તત્વ ધરાવનારી દવા વીર્ય નળીની નસોને એકદમ મજબુત કરી વીગરબ મારગના દરેક દરદને મટાડે છે.

કીંમત ૩૦ ગોળીની ડબી એકના રૂ. ૨.

તાવની જાદુઇ ગોળીઓ.

પીટીટ એગ્યુ પીલ્સ—ટાઢીઓ. એકાંતરીઓ, તરીઓ, ચોથીઓ, એમાના ગમે તે તાવને ગમે તેટલા વરસના હોય તોપણ ફકત્ત એકજ દીવસમાં સદંતર નાસ કરે છે, તેના જાદુઇ ભરેલા ગુણને લીધે હિંદુસ્તાનના તમામ ભાગમાં તેનો બહોળો ઉપયોગ થઈ પડેલો છે. ફકત્ત વનસ્પતીનીજ બનાવવામા આવે છે, તેનાથી ફાયદો નથી થયો એમ લખી મોકલનારને મનીઓરડરથી પૈસા પાછા મોકલી આપવામાં આવશે ૨૪) ગોળીઓની ડબી ૧ નો રૂ. ૧

વૈદક વિલાસ.

મોટું પુસ્તક—જોગી, જતી, પ્રખ્યાત વૈદો, તથા પહાડી લોકો પાસેથી જબરો ખરચ કરી મોટી મહેનતે મેળવેલું, જાદુઇની માફક તુરતજ ફાયદો કરે તેવા ચમતકારી દેશી ઉપાયો તથા આજ લગીની શોધથી ખરેખર અકસીર માલમ પડેલા અંગ્રેજી ઉપાયોથી ભરપુર—કીંમત ટપાલ ખરચ શીખે રૂ. ૫-૭-૦.

જે. પી.

ચીફ મેડીકલ આફીસર, સાયલા—કાઠીયાવાડ.

Telegraphic Address:— *Telephone No. 398.*
"Umrigar, Bombay."

D. R. Umrigar & Co.

No. 3, APOLLO STREET, FORT, BOMBAY.

ESTABLISHED 1885.

Sole Agents in whole of India for the Patent

Corona Carpinches Blue Picking Bands & Double Tanned Belting.

Regtd. Trade Mark "PRAKKE" for D. R. Umrigar & Co.

Also Sole Agents for Naaml Venn the world-renowned Manufacturer of Patent Buffalo Pickers, Sole agents to the Woollen cloth Mfg. Ld. manufacturers of Sizing flannel, Roller & clearer cloths, and many others.

Largest Importers & Contractors of Brown casing & Blue facing Papers & Strawboards, for supply to Bombay & Mofussil Mills.

The Largest and Cheapest Depot of Cotton Mill & Gin Factory Stores. Suppliers of requisites for Ginning Factories & Cotton Mills' Stores of all descriptions, viz; Bobbins, Skewers, Egyptian & American Cotton bandings, such as:— Rim, Scroll, Tubular, Mule spindle &c. also Beltings of best maker, Roller skins, Ring travellers by (Eadie-Brothers), China Clay, Farina, French chalk, Chloride of Zinc, Magnesia, Brown Casing Paper, Blue Facing Paper, Straw-Board & Cut Brown Paper &c.

Indents for any of the Mill stores will be forwarded to England for execution on most advantageous terms and at moderate commission. Up-country orders carefully & promptly executed. Samples & Prices on application.

Our Carpinches picking bands are best of their kind in quality and durability & these last double the time than the ordinary oak-tanned bands A trial order is solicited.

This is the only Firm where you can get cheap & good stores of all kinds for Cotton Mill & Gin Factory.

મેશરસ દી૦ આર૦ ઉમરીગરની કું૦,

ન૦ ૩, એપોલો સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઇ. તેલીફોન નંબર ૩૯૮.

શુતરની મીલોના, જીનીંગ ફેકટરીઓના, પરેસોના તથા રેલવેનો સટોર પુરો પાડવાને સસતામાં સસતી હમારી દુકાન છે.

હમારે ત્યાં સઘલો માલ ખુદ કારખાનાવાલાઓ તરફથી પરભારો આવવાથી ઘરાકોને ભાવમાં કીફાયત પડવા સાથ સારો માલ મલી શકશે.

બહારગામનાં વેપારીઓના તથા ઘરાકોના કામકાજને લગતા ઓરડરો તરતજ બજાવવામાં આવશે. મીલને લગતો જે સ્ટોરનો ઓરડર વીલાયતથી મંગાવવાને આપશે તે ઉપર પુરતુ ધયાન આપી ઘણુ ઓછા ભાવે તથા કમીશને મંગાવી આપીશું.

હમારે ત્યાં હમેશાં તઇયાર બધી જાતના વીવરન તથા ડીકશન બ્રધરસના બાબીનશો, ઇજીપશીયન અને અમેરીકન બેનડીંગો, રોલર સ્કીનો, ઘણાજ ઉંચા મેકરના પટાઓ, સાઇઝીંગને લગતો માલ જેવો કે ક્લોરાઇડ ઓફ મેગનીશીયા, ચીયુરેટીક ઓફ ઝીંક, ફરીના, બરાઉન કેસીંગ પેપર, બ્લુ ફેનસી પેપર વગેરે હમેશાં તઇયાર મલેછે.

હમારા પેટંટ કારપીનચીસ, પીકીંગ બેન્ડો મુંબઇની મીલોમાં ઘણાજ વપરાય છે કારણકે તે ઘણાજ ટકાઉ અને મજબુત છે અને વજનમાં ઘણાજ હલકા છે અને દરેક બેન્ડ ઉપર હમારો રેજીસટરડ ટ્રેડ મારક "પરકી" ફોર ડી૦ આર૦ ઉમરીગર કરી મારવામાં આવે છે.

ઊંચાં જરમન સીલવર તથા રૂપાંના

વાસણોની ૪૦ વરસની જુની અને જાણીતી દુકાન.

અમારી દુકાને ચઢ ઉતર ભાવના ઘટમદાર વાસણો કીફાયતે મળે છે, તેમજ વરદી મુજબ બનાવી આપવામાં આવે છે.

જરમન સીલવરમાં ઘણી જુદી જુદી જાતો આવેછે, અમારે ત્યાં મધ્યમ દામે તદ્દન અસલ ચોખોજ માલ મલશે. નોકરો તેમજ બચ્ચાંઓ પાસે પણ મંગાવવામાં ધાસ્તી નથી.

બજારમાં રાણી છાપનાા નામ હેઠલ વેચાતો માલ પણ અમારે ત્યાં રૂ ૧॥ થી રતલ મલશે.

એ વતરોગે ઉંચી "સ્પેશીઅલ" કુવાલીતીના વાસણો ફક્ત અમારે ત્યાંજ મલશે, જે એક વેળા વાપરવાથીજ ખાતરી થશે.

રતનજી જેહાંગીર

૨૦ બજારગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ,—મુંબઈ.

ચેતવણી.

હમારો માલ કોઇપણ ફેરીઆને અમો વેચવા આપતા નથી.

☞ અમારા દરેક માલ ઉપર અમારો "અફરગાંનીઆં" નો ટ્રેડ માર્ક તપાસી લેજો.

કેટલાક વેપારીઓ તેમજ ફેરીઆઓ જુના વપડાયલાં વાસણોને પાછાં નવાં જેવાં કરી વેચે છે. જે ક્રીયા કામના વપડાસમાં લેવાં ના રવા છે, તે ઉપર અમારાં પારસી ઘરાકોનુંં ખાસ ધ્યાન ખેંચ્યે છીએ.

અમારો માલ નીચલે ઠેકાણે પણ મલશે:—

મુંબઇ—મેહેરજીભાઈ માણેકજી વજીફદાર, બજારગેટ, અગીઆરીની પાસે.

ફરામજી ખરશેદજી દોરડી, નવા આતશબહરામની સામે, ધોબીતળાવ

નવસારી—પાલનજી ફકીરજી ડીગરીઆ.

સુરત—એદલજી ખંભાતાવાલા, નાનપુરા.

વડોદરા—કુંવારો પ્રેમાનંદ શીવલાલ.

ઘણી વખણાયલી
ઝાડોની કલમો તથા કુંડાંઓ.

સઘલી જાતનાં મેવાના, ફુલફુલાદીના તથા ફુલપાનનાં ઝાડો તથા રોપાઓની સુંદર ફરમાસુ અને **સરસ જાતની** કલમો નીચે જણાંવેલા ઠેકાણે ઘણા **કીફાયત ભાવે** હમો વેચીએ છીએ.

મુંબઇ તથા દેશાવર ખાતેના બાગોના માલેકોને તથા ઝાડપાનના શોકીનોને હમો નીચે સહી કરનાર નમનતાઈ સાથે જણાવીએ છીએ કે હમો લગભગ **અરધી સદી** થઇ બાગબાનનો પેશો કરીએ છીએ, અને તેથી ઝાડોની તરેહવાર જાતની કલમોને સરસ રીતે બનાવવાની તથા ઉછેરવાની હમોને **પુરતી અજમાએસ** છે, તથા એ બાબદમાં હમારે હસ્તકનો હેઠલ જણાવેલો બાગ મુંબઈમાં **ઘણો જુનો, જાણીતો** અને **વખણાયલો** છે, જેથી હમારે ત્યાં વેચાતી કલમો લેનારને **ઘણીજ ફાયદાકારક નીવડશે.** અને એટલુંબી જણાવીએ છીએ કે હમારે ત્યાં જે જે નીચે જણાવેલી ફલ ફુલોનાં ઝાડોની કલમો છે કે જેના ઉમદા ફલ માટે હમોને દરેક **એકઝીબીશનોમા** સોથી વધારે ઈનામો મલ્યાં છે.

ઝાડોના રોપાની વીગત.

એલચીનું ઝાડ	લવંગી સફેદ જાંબુ.	વેલાતી કેર.	નરીયલ બે જાતનાં
લવંગનું ઝાડ.	કાગદી લીંબુ.	ફુલની કેર.	અનેનાશ.
જાએફળનું ઝાડ.	ખાટાં લીંબુ.	વેલાતી પેર.	પપાઇ.
તજનું ઝાડ.	લાલ જાંબુ.	નારંગી.	ફનસ.
સફરચંદ.	પાન (નાગરવેલ.)	માલુંગા.	કાજુ.
મોસંબી.	લીલાં કેરાંનાં ઝાડ.	આંબાની કલમ,	ગ્રેકમ.
કમલા.	મુંકેલી કેરાંના ઝાડ.	૮ જાતની:-	અંજીર.
સંતારા.	રામફળ.	હાફુસ.	કાલા જાંબુ.
મીઠાં લીંબુ.	પેર.	પાએરી.	સફેદ દરાખ.
પપેનાશની કલમ.	સીતાફળ.	મજગાસ.	લાલ દરાખ.
શોપારી.	અમદાવાદી બોરના ઝાડ.	કાવસજી પટેલ.	કારીનું ઝાડ.
(ચીકુ) વેલાતી ફળ.	પીચ.	ફરનાનદીઝ.	કાલાં મરી.
કમરખ મીઠી.	લાચી.	કાલા હાફુસ.	ફાલસાં.
કમરખ ખાટી.	દાડમ.	રોઝ.	લોકાત.
ખીજમરી.	બદામ.	બાટલી જેવી લાંમબી	કરમદાં.
આરંજ.	અખરોટ.	કેરી.	વામપી ફ્રુટ.
ગોલાબી જાંબુ.	ઉનાફ.	મેલફરત.	સેતુર (મીઠાં)
			સેતુર (ખાટાં)

એ સાથ બધી જાતના તરેહવાર ફુલોના રોપાઓ પણ હમારે ત્યાંથી મલશે. સરવે જાતના બુકે, હાર અંગરેજી ઢપપર બનાવેલા બેટ મોકલવા લાયક નાના ઓરડરો તુરત બજાવશું અને મોટા ઓરડરો એક દીવસ આગળ મલવથી બજાવશું અને બહારગામના ઓરડરો ધ્યાનથી બજાવવામાં આવશે.

☞ કોઇ કીસમતના જલસા યા મીજલસમાં મરજી મુજબના ફુલ પાનનો શીંગાર કરવાનું તથા લાયક પડત જગામાં અથવા બાગમાં ફેરફાર કરી રળીઆમણા કયારા સાથનો બાગ બનાવી આપવાનું તથા અનેક કીસમનાં ફુલ ફુલનાં ઝાડ તથા રોપાઓ દેશ પરદેશમાં પોહોંચાડવાનું કામ બહુજ ખુબીથી ખબરદારીથી અમે બાંધી મુકરર કરીએ છીએ.

☞ લોકોની સગવડ સારૂ નવો મેરવાન બાગ બાયખલે તરાઅના રસતા આગલ તાતા બીલ્ડીંગ પાસે ઉઘાડવામાં આવ્યો છે.

સેંકડો જાતના ઈંગ્લીશ નોવેલો અમારે ત્યાં હાલમાં આવ્યાં છે.

પીરોજશાહ દીનશાહ મુકાદમ,

ચોપડીઓ વેચનાર તથા પ્રગટ કરનાર.

ચર્ચગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઈ.

વિલાયતીસ પેડો તથા ડ્રોઈંગ પુસ્તકોનો તેમજ ભેટ આપવા લાયક પુસ્તકોનો મોટો જથ્થો અમારે ત્યાં આવ્યો છે.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો.

	રૂ.	આ.	પૈ.
મેહેરૂનીસા	૧	૦	૦
ખોરશેદ	૧	૦	૦
સુલતાના	૨	૦	૦
મોહબતી બાઝાર.	૧	૮	૦
ઉકરજી ઉતાવલ્યા યાને પાનાનો ભેદ	૦	૨	૦
માશુકનો ઈશારો	૨	૮	૦
નડકામાં એક વાદળી	૨	૮	૦
બાનું યાને સજીવન થયલો આશક	૨	૮	૦
સિપાહ બચ્ચાની સજનની ...	૧	૮	૦
પેટે બોજુ પંખી. બે ભાગ સાથે.	૧	૦	૦
મહેરબાન સર જમશેદજી જીજીભાઈનું કીરતીવંત જન્મચરિત્ર ૧૪ ચીત્રો સાથે	૩	૦	૦
બિચારી વનિતા; દગાખોર દોસ્ત	૨	૮	૦
જોતીષ વિદ્યા; સૃષ્ટી રચના...	૩	૦	૦
ગુલામી બાઝાર	૧	૮	૦
તાપી માતાનો કોપ	૧	૦	૦
મરહુમ મી૦ મનસુખનું જન્મચરિત્ર	૨	૦	૦
નવું ગુજરાતી ગુલેસ્તાન	૧	૪	૦
ગુલબાનુ; અતિ રસીલી વારતા ...	૦	૧૨	૦
ગુમાનસીંહ અથવા સત્યનો જય	૧	૮	૦
સાસાની શાહનામું	૪	૦	૦
કાલાં મેંઢાં (૪ ભાગમાં) ...	૨	૮	૦
બેબલું	૧	૯	૦
મંદકમળ...	૧	૮	૦
એક ઉંદર બચ્ચાડું	૧	૦	૦
સોનારખુ	૧	૮	૦
ગુલદસ્તે રસુલ(૬૦૦રસુલજીદુઆઓ)	૨	૮	૦
હસીના	૧	૮	૦
ત્રીમુર્તી	૧	૪	૦
રેડ હાક્રિસ અથવા સોરાબશાહ શેઠનો વારેસ...	૧	૮	૦
બે પરણેતર પેહેલી ખરી, બીજી ખોટી	૧	૮	૦
ઝારદેવા શેહેરનું મોતી	૦	૪	૦
ઓરતનો ગુલામ	૨	૦	૦
આફ્રીકા પ્રકાશ...	૩	૦	૦
ભણેલો બાબો અથવા ચીનાઈ ચપીન (એક અંકી ફારસ)	૦	૩	૦
સદ્‌ગુણશીલ સુંદરી યાને ત્રીયા તેજ	૩	૦	૦
હીંદી નાઈટ્સ; ફ્રેમોસાની ગુફા...	૧	૮	૦
નવીન પ્યાર	૦	૮	૦
પારસી યોગ અભ્યાસ	૫	૦	૦
ભાઈ બેહેનની માયાનો ચમત્કાર	૧	૮	૦
લાલ અને લખમી (વારતા) ...	૧	૮	૦
પ્યાર અને પરણેલી જીંદગી ...	૧	૦	૦
રૂપીની આગાહી	૧	૮	૦
મનસુખી ગંજનામુ	૧૦	૦	૦
બહારીતની ખુરશેદ	૨	૦	૦
રૈનક મહાલ	૨	૦	૦
હોસન આરા...	૧	૮	૦
વઈદક કુચકા	૩	૦	૦
શરાહ બાનુ	૦	૧૨	૦
દીલસોજ કે દીલખુશ	૧	૮	૦
જેપાની બાપાનો ભોગીયો ...	૧	૦	૦
આરેબીયન નૈટ્સ ૨ ભાગમાં...	૬	૦	૦
મંગલમય	૦	૧૨	૦

આ ઉપરાંત ઈંગ્રેજી ભાષામાં [illegible] તથા ગુજરાતી વારતાની પુસ્તકો તથા દરેક રમુજી તથા [illegible] આવતી દરેક પ્રકારની ચોપડીઓ [illegible] કિફાયત ભાવે એક વખત [illegible] આવો.

પીરોજશાહ દીનશાહ મુકાદમ,

[illegible] પ્રગટ કરનાર, સ્ટેશનર તથા [illegible] ન્યુઝ એજંટ;
ચર્ચગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઈ.

અથંગ શીકારી!

ગરમીનાં બીકટ દરદોનો જબરો શીકાર કરનાર શીકારી!

શીકારીનો એજમતી ઈલાજ!

તલેસમાતી ક્યુર! ચમતકારી ઊપાય!

ગરમીના દરેક પ્રકારનાં બીકટ દરદોનો શીકાર કરવામાં **શીકારીનો આ એજમતી એલાજ** રામબાણ માલમ પડયો છે, અને તેણે ચોમેર પોતાની આબાદ નેમ અને નીશાનબાજીની ફતેહનાં નગારાં વગાડી દીધાં છે. કીંમત રૂ. ૧ અને રૂ. ૨.

સઘળા મલમોનો મલેકામહાજમા!

શીકારીનો

દરાજ, દાધર અથવા ધોબીની ખુજલીનો શીકાર કરનારો મલમ!

ફક્ત એક કે બેવાર લગાડયાથીજ ગમે તેવી હઠીલી દરાજ, દાધર કે ખુજલીનો શીકાર થઇ જઈ તેનો નીકાલ આવી જાય છે!

શીકારીના મલમના એક બે ધસનકારા ત્રાપ પડવાથીજ દરાજ, દાધર ને ખુજલીનું સદાકાળ માટે મોહોત આવી જાય છે. અને ફરીથી ત દુઃખ દેવાને ઊભરી નીકળતી નથી. કીંમત આના ૦=.

બુઢાઓએ જુવાન દેખાવવું હોય, જુવાનોએ કવખતનો બુઢાપો ઢાંકવો હોય, તો શીકારીનો

હેર ડાઇ

વાપરજો. તે તેમના બાલ કાળા ભમર જેવા, ચળકતા, અને સુશોભીત બનાવશે, અને જાણે કુદરતીજ રંગના દેખાડશે, દરયાના પાણીમાં નાહયાથી, ગરમ પાણીના બાફથી કે ટરકીશ બાથ લીધાથી રંગ મુદલજ જતો રહેશે નહીં. કીંમત રૂ. ૧ાા.

થોડી મેહેનતે સરસ કામ!

શરીરના કોઈપણ ભાગ ઉપરના નકામા બાલ કહાડી નાખવામાં રામબાણ છે અને તેથી સેહેજ પણ અગન બળતી નથી કે ચામડી ખરાબ થતી નથી.

માત્ર એકજ વખત વાપરીને ખાત્રી કરો.

કીંમત—રૂ. ૧ અને ૧ાા.

એદલજી બ્રધરસ,

દવા વેચનારા અને બનાવનારા

જુમા મસજીદની સામે અને કાફર્ડ મારકીટ આગળ [illegible]

વાચવા યોગ્ય પુસ્તકો.

સુરસાગરની સુંદરી—સુબોધક નવલકથા; શૃંગાર તથા વીરરસનો મનોહર સ્વરૂપ તથા તેર સુંદર ચિત્રો સાથે. કર્તા શેઠ પુરશોત્તમ વિશ્રામ માવજી. જે. પી. રૂ. ૧ાા પોસ્ટેજ ૦)=.

પ્રબોધ ભારત, ભાગ ૧ લો—આ પુસ્તક શ્રીમંત ગાયકવાડ મહારાજે ઈનામ લાઇબ્રેરી માટે મંજુર કર્યુંછે; પરમહંસ આનંદગિરી પરિત્યાગ, દેવી દ્રૌપદી, મૌનની મહત્તા, જનકવિદેહી, સત્ય તપ, દેવી ચમત્કાર, દેવપ્રીત્યર્થે દેહાર્પણ, પ્રભુદરશન, વિજયરંગ દાન દેતાં ચિતશાંતિ, ઉદ્દાલકનો પુત્રપ્રતિ ઉપદેશ, યોગી અને બાળક, ઉત્તાનક અને ગુરૂદક્ષિણા,—ઈત્યાદિ ધર્મ, અર્થ, કામ તથા મોક્ષ એ ચારે પદ્મરથો આપનારી ૨૪ કથાઓ, પ્રસંગોપાત કવીતાઓ સહિત તઈયાર કરી છે. મુલ્ય રૂ. ૦ાા

રણવીરસિંહ—રાજપ્રપંચ અને પવિત્ર નીતિ-રીતિ સંબંધી આ એક રસિક વારતા છે; જે તેની સરળતા અને મધુરતા માટે અત્યંત લોકપ્રિય થઈ છે. મુલ્ય રૂ. ૧

પ્રબોધ ભારત, ભાગ ૨ જો—સુંદર ચિત્રો સાથે વેદાંતનો ઉદેશ, પરમ સુખ, મૈત્રેયી, સ્વર્ગમાંથી નર્ક, નર્ક લોકથી સ્વર્ગપ્રાપ્તિ, બિલ્વમંગલ, ઇશ્વરની અપેક્ષા, ગાર્ગી, તુકારામ અને ખેડુત, તુકારામ અને બે સન્યાસી, ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ, સ્વાર્થ પરાયણતા એ એક દુઃખનું કારણ છે, બાળ તપસ્વી, સંસારની માયા, સંસારની માયા—અનુસંધાન, કાળી, ખરી ફરજ ખરો ધર્મ, ચાર સન્યાસીઓ

પ્રબોધ ભારત ભાગ ૩ જો છપાય છે.

શિવાજીનો વાઘનખ	રૂ	૧	૦ ૦
ચાર સન્યાસીઓ	રૂ	૦	૧ ૩
પરમાર્થ સાર	રૂ	૦	૪ ૦

કમળા કુમારી તથા સિંહગઢનુ યુદ્ધ છપાય છે.

સંધ્યા અથવા મરાઠા રાજ્યનો સુર્યાસ્ત છપાય છે.

મરાઠાઓનું નૌકા બળ અથવા મરાઠાઓના આરમીરનો ઇતિહાસ થોડા વખતમાં બહાર પડશે.

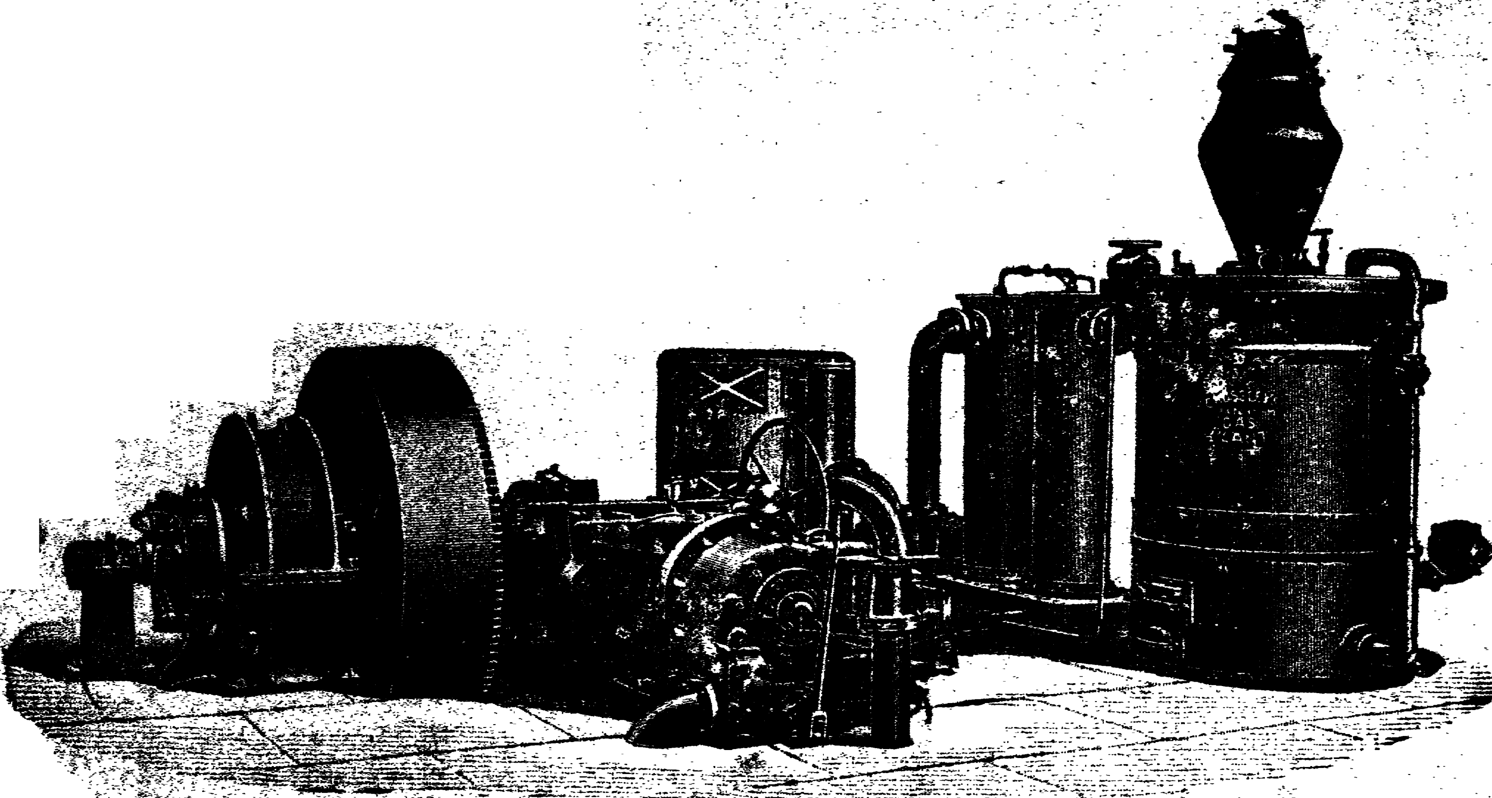
જીવનસાફલ્ય—સંસારમાં મનુષ્યમાત્રે પોતાનું આયુષ્ય જાળવી કેવી રીતે કૃતાર્થ થવું, તે સંબંધી અંગ્રેજી (Use of Life) નું સરળ ભાષાંતર. પ્રસંગોપાત શ્લોક, વિવેચન, ઇ. સાથે રૂ. ૧ાા. પોસ્ટેજ)=

પુસ્તકો મળવાના ઠેકાણાં:—

[illegible] વિશ્રામ માવજી.	**મેસર્સ એન. એમ. ત્રિપાઠીની કંપની.**
મેડોઝ સ્ટ્રીટ, કોટ—મુંબઈ.	**બી. બી ત્રીવેદી એન્ડ કું૦**
	કાળબાદેવી રોડ, મુંબઈ.

સ્ટીમ એનજીનનો તથા તેલના એનજીનનો મોહટો હરીફ.

જગતપ્રસીધ મેસર્સ ક્રોસલી બ્રધર્સ લીમીટેડના છેલામાં છેલ્લી શોધના શકશન તથા પ્રેશર ટાઈપના ગેસ પ્રોડયુસર પ્લાનટો બીટુમીનસ કોલ ગેસ પલેનટો તથા ઓટો ગેસ એનજીનનો જે મધે દર કલાકે દર હોરસ પાવરે એક રતલથી ઓછો કોલસો બાળી કામ આપે છે, અને સસ્તામાં સસ્તા સ્ટીમ એનજીનનો કરતાં અરધે બળતને કામ આપે છે.

આ ચીત્ર ૮૦ હોરસ પાવરના ગેસ એનજીન, ડાએનેમો તથા ગેસ પલાન્ટનું છે જેમાના ત્રણ કલકતા ઇલેકટ્રીક શપલાઈ કોરપોરેશનને હાવરા સ્ટેશન સારૂ પુરા પાડયા છે.

કેરોસીન તેલથી ચાલતા ક્રોશલી "ઓટો" ઓઈલ એનજીનો.

નેપથાતેલ યાને ક્રુડ ઓઈલથી ચાલતા 'ઓટો' ઓઈલ એનજીનો જે કેરોશીન કરતા ½ કરતા પણ ઓછે ખરચે કામ આપે છે.

ઉપલા સઘળા એનજીનો મીલો, વરકશોપો, આઈસ તથા સોડા મશીનો, ખેતીવાડી તથા બીજા કામો સારૂ પાણીના બુંબાઓ, ઘંટીઓ, જીનો, પ્રેસો તથા સરવે જાતના સાંચાકામ ચલાવવાને કામના ઘણાજ મજબુત, બીન અનુભવી ચલાવી શકે તેવા સેહેલાં અને અત્યાર સુધી શોધી કહાડેલા એનજીનો ઓછે બળતણે કામ આપનારા ઘણાજ સેહેલા એનજીનો છે જેને આજલગણ ઉંચા ચાંદો મળયા છે અને મળે છે.

એકલા આડત્યા,

ફરામજી કાવશજી,

૫૯૬, ટ્રામ ટરમીનસ, ફરંગીના દેવળ આગળ ગીરગામ, મુંબઈ.

જમાસજી અને માણેકજી

ઈજનેરો, કંત્રાકટરો, સરવે જાતના

સાંચાકામ વેચનાર.

બ્રાસ એન્ડ આયરન ફાઉનડરસ.

ઓફીસ અને ફાઉન્ડરી "નેપીયર ફાઉન્ડરી"

૧૫૮, પેરાસ રોડ, ભાયખલા.

કોટન પ્રેસ મુંબઇમાં બનાવેલા ૪૦૦ અને ૫૦૦ પાંઉડના તથા રની પેટી ૧૮ ફુટ ૬ ઈંચની, ઇનજીન બોયલર, જીનો, સેઇ, ડાંકી પંમપ, સેંતરી ફયુગલ પંમપ, ગાડા જોખવાના કાંટા, પલેટફોરમ વેઈંગ સ્કેલ, આટાની મીલો, ચોખાની મીલો, શેરડી પીલવાની ઘાંણી, લાકડકામ બનાવવાના ઓજારો વગેરે વગેરે.

રૂ દાબવાના પરેસ, ઇનજીન બોયલર સરવે હમેશા તઇયાર રહે છે.

વળી હમારી ફાઉનડરીમાં નળી, દરવાજા, દાદર, [illegible], [illegible]મ, બ્રેકેટસ, [illegible], શાફટીંગ, જીનની ગીયરીંગ પુલી, [illegible] [illegible]રે તઇયાર મળશે.

મેસરસ બ્રેડબરી બ્રેડીની કુંપની—સાંચાકામના આડત્યા.

સોડાવોટરના દરેક સાઇઝના સાંચાકામના ભાવો આપવામાં આવશે.

